aut eadem aut ſimilia ſunt pleraqꝫ cum ceteris. ⁊ duplici exponēdo editio ne nolui libros explanationis extendere.

C. .I.

Viſio Yſaie. ⁊c. Tria ſunt genera viſionis. Primū corporale q̄ vi demus celū et terrā. ⁊ hmōi. Secundū ſpūale: quo videm⁹ ſicut in ſom nis ymagines hominum ⁊ hmōi. Tercium intellectuale: quod eſt in ratio ne per qḋ creatorē cognoſcim⁹ ⁊ ſpū ſancto reuelāte intelligimus quodli bet. Videre quoqꝫ ſepe ꝓ intelligere ponit̄. Vn̄ ſepe interrogamus dicen tes: vides? i. intelligis? Ꝓphe quoqꝫ hic vi dētes dicūt̄ .i. itelligē tes. Hāc viſionē vi dit Eſaias ſpū ſācto ſcilicꝫ intimante: que ſuperuentura erant ī tellexit. Vn̄ in prin cipio nō ponit viſio nes ſicut daniel neqꝫ dicit qḋ viderit: ſed ſtatim dicit: Audite celi ⁊ auribus.

Hic. Nō ſolū yſa ias: ſed etiam alij qui habēt in titulo viſio quā vidit ille vel ille nō inferunt quid vi derint. verbi gratia. Vidi dn̄m ſedentē. ſꝫ ſtatim narrāt q̄ vi cta ſunt ſic hic. Audi te celi. ⁊c. Et hec di cit dn̄s ad ydumeam Prophete enim iure

C. I.

ſ verecūde de ſe quaſi de alio. ſ ſpūalit̄. ſ hec eſt. ſ ſaluatoris domini.

Viſio yſaie

ſ fortis vel robuſti.

filij amos quam

ſ intellexit. ſ ſpūaliter. † alii cōtra. ſ quaſi pō dus tribulationis. † ſ confeſſionē. ſ viſionē pacis. ſ beniamin in cu⁹ tribu ierlm. ſ ꝓpliū.

vidit ſuper iudā et hieruſalē in

† ſ fortitudis domini. ſ perfectōnis domini ſ timentis vel robuſti. † ſ imperii domini

dieb⁹ ozie ioathan achaz eze

† ſ attentos facit. ſ miſtice. ſ celeſtes.

chie regum iuda. Audite celi ⁊

† ſ hyſtorice. ſ terreni. ſ Methonomicos: cōtinens pro ꝯtento. celi .i. celeſtes. terra habita tores terre.

auribus ꝑcipe terra qm̄ domi

videtes dicūtur quorū oculi ſemꝑ ad dominum ſcḋm illud. Ad te leua ui o. m. q. h. i. c. ⁊ alibi. Leuate oculos v̄ros et videte. r. q. i. a. ſ. ⁊c. De hijs oculis dicit̄ lucerna corporis tui eſt o. t. Et populus videbat voces id eſt. intelligebat. Nō ergo ignorabāt ſecūdū montanū q̄ ſic videbāt.

Rab. Yſaias interpretat̄ ſaluator dn̄i. Iudas ꝯfeſſio. Hierlm viſio pacis. Ozias fortitudo dn̄i. Ioathan perfectio dn̄i. Achaz tenens vl̄ ro buſt⁹. Ezechias imperium dn̄i. Qui em̄ pꝫſide dn̄o ſaluat̄ ⁊ eſt fili⁹ amoſ .i. fortis atqꝫ robuſti cernit ſpūaliter viſionē ꝯfeſſionis dum antiq̄ pecca ta plāgit: ⁊ pacis dn̄i poſt pn̄iam trāſit ad lucē. ⁊ in eterna pace quieſcit et cuncta illius tempora ſub fortitudine dn̄i tranſeūt ⁊ perfectione ⁊ robore Et cum omnia fecerit: dicit ſeruus inutilis ſum. qḋ debui facere feci.

Filii amos. Amos pater eſaie nō. xij. propheta⁊ tertius eſt. diuer ſis enim apud hebreos ſcribunt̄ litteris. Iſte enī primam ⁊ extremā litte ram habet aleph. ⁊ ſade. Ille aūt: aijn. ⁊ ſamech. Et iſte vt aiunt interp̄ tatur fortitudo vel robuſtus. Ille popolus grauis vel durus. Sed iſte ꝓpheta fuit ſi hebreis ꝯſentimus: qui patres aſos attauoſqꝫ propheta⁊ quo⁊ noīa in principio ꝓphetie eo⁊ ponunt̄ prophetas fuiſſe ꝯtendūt.

Super iudam et hieruſalem. Eſaias principalit̄ de duabus tribubus. i. iuda ⁊ beniamin loquit̄: exceptis. x. que iſrael ⁊ effraym vocā tur: quas ſub ozia rege iuda phul rex aſſyrio⁊ vaſtare iam ceperat. De nicꝫ quinquageſimo. ij. imperij eius anno regnāte in ſamaria phacee filio romelie theglatphallaſſar rex aſſyrio⁊ cepit cū multis alijs galileā. ⁊ om nem terram neptalim. ⁊ tranſtulit eos in aſſyrios. Ex quo oſtenditur vicina euerſione ſamarie ad correctionē dua⁊ tribuū hec pꝫdicta eſſe.

Viſio yſaie. ⁊c. Pro iuda in quo ſignantur. ij. trib⁹ lxx. ⁊ theodotio poſuerūt iudeā q̄ ſignificat. xij. tribuū totā terrā. Et quod ex hebreo ver timus ſuꝑ iudam ⁊ ihrlm: illi poſuerūt ꝯtra iudeā ⁊ ihrlm. Symachus manifeſtius de iuda ⁊ ihrlm: q̄ nec proſpera nec aduerſa ī tytulo uult de mōſtrari: ſed q̄ de iuda ⁊ ihrlm propheta ꝓdixerit.

Hiero. Scio quoſdam iudam ⁊ hieruſalem de ſupercceleſtib⁹ inter ꝑtari. ⁊ yſaiam ꝓferre pſonā domini qui captiuitatem illo⁊ in terra no ſtra pꝫnūciet. ⁊ reditum ad montē ſanctū in nouiſſimis dieb⁹. Que nos contraria fidei iudicātes vniuerſa deſpicimus. ⁊ ſequētes hyſtorie verita tem quicq̄d de hieruſalem celeſti ſomniant ad chriſti referimus eccleſiam ⁊ ad eos qui vel ꝓpter peccatū ab ea egrediūtur. uel per penitentiā reuer tuntur. de qua. Surge illuminare hieruſalē q. u. l. t. ⁊c.

In diebus ozie. Ozias ipſe eſt qui ⁊ azarias. Vno tamen eodē qꝫ tempore yſaia⁊. oſee. ioel. ⁊ amoſ. propheta ſſe ex regib⁹ qui in titulo po nūtur ꝓmptum ē cognoſcere. Sed principiū verbi domini fuit in oſee.

Qḋ in titulo ſub ozia. ioathan. achaz. ⁊ ezechia propheta ſſe dicit̄: non ſicut in alijs prophetis quid ſpecialiter ſb̄ vno quoqꝫ dictum ſit ne ſcimus: quia vſqꝫ ad finem voluminis plene diſtinguitur.

Sciendū quoqꝫ ezechiam in hieruſalem. xij. anno romuli (qui nomi nis ſui in ytalia cōdidit ciuitatem) regnare cepiſſe: vt noſtre hyſtorie ap pareant antiquiores q̄ gentiles.

Audite celi. ⁊c. Supra q̄s propheta. cuius filius. q̄d contra iudā ⁊ ihrlm. ⁊ quo tp̄e viderit. in tytulo demonſtratū eſt. Nūc celū ⁊ terrā ad audiendū ꝓuocat. Inuocat enī dn̄s per moyſen celū ⁊ terrā: cū ꝓpſo iſrl̄ daret legē ſuā. Atte de celu⁊ ⁊ loquar. au diat. t. v. ex. o. m. P⁹ ꝓuaricationē populi eoſdē vocat in teſti moniū: vt oīa elemē ta cognoſcant iuſte deū in vltionē māda to⁊ ſuo⁊ ad iracūdi am ꝯcitatum. Volu it aūt plr̄ celos dici. ⁊ ſinglr̄ intelligi. ſicut ſinglās ciuitates the bas vel athenas dici mus vel vocamus.

Audite celi ⁊c. Sa mayn hebreū celos pluralit̄ ſignificat. ſic oīa que in ſillaba in finiūt̄ maſculina ſūt ⁊ ꝓlia. vt cherubin. ⁊ ſeraphin. Que ī oth feminina pluralia: vt ſabaoth. Audite ce li ⁊c. Que excelſa ſūt maiorē habēt intelligentiā. que humiliora: terrenā. Vn̄ q̄ hꝫ aures audi endi audiat. Qui ergo celeſtis ē audiat allegoriā. q̄ terren⁹ ē hyſtoriā.

ſ Non vobis qui indigni eſtis: ſed mihi ſ ſcilicet hoc. ſ iudeos. quos filios di gnanter vocat. † ſ Enutriui: non genui. ſcḋum quoſdam ſicut quidam codices habent qui enī natus eſt ex deo. non peccat. ſ benefi ciis quaſi paruulos.

nus locu⁹ eſt: Filios enutriui

† ſ miraculis. † ſ precepta mea abiiciendo et prophetas contemnendo. ſ qui tanta eis feci.

⁊ exaltaui: ipſi autē ſpreuerūt me

ſ credendo. ſ qui de iudeis crediderunt. ſ chriſtum.

Cognouit bos poſſeſſorem ſuū

et aſinus pꝫſepe domini ſui. iſra

ſ que exaltaui.

el aūt me non cognouit ⁊ popul⁹

† ſ ſcꝫ. ſ cū dolore pronunciādum. ſ ergo. ſ Eterna damnatio. minatur eter num interitū q̄ nolunt credere aduentum filii dei mundū redēpturi. ſ non filius.

meus nō intellexit. Ve genti

Quidam celum ⁊ terram quaſi animantia ad audiendum prouo cari putāt. iuxta illud. Qui reſpicit terrā ⁊ facit eā tremere. cum hoc po teſtatis dei ſit: nec terrene intelligentie.

Dominus l. ē. Nō vobis: ſꝫ michi: vt qḋ in ſpiritu audiui referā vobis qui ipſum audire nō meremini.

Filios enutri. ⁊c. Quaſi ego eos adoptaui in filios. ⁊ appellaui pꝛogenitos: ipſi nec ſicut bruta aīalia bñficijs ſunt victi vt intelligerēt nutritiū ſuū. Nec cōparat eos cani ſagaciſſimo aīali q̄ pro paruo cibo te cta dn̄o⁊ defendit: ſed ſtolido ſenſui bouis ⁊ aſini. quo⁊ alter terrā ver tit. alter homines ſubuehit. Vnde ⁊ iumēta appellantur: q̄ hoīes iuuāt.

Filios enutriui et ⁊c. Ab hoc loco narrat quid dominus locutus eſt ad filios iſrael. quos ſeruos communi lege condidit: ſed in filios conuertit. dicens. Filius meus primogenitus iſrael. Apoſtolis quoqꝫ di citur q̄ ſi fecerint voluntatem domini non dicantur ſerui ſed amici. Primogenitus autem dicitur iſrael ne ſuperbiat: quia ſūt ⁊ ſecundi filij ex gentibus. ⁊ tamen ſecundum myſteria ſcripturarum non accipiunt he reditatem primogeniti: ſed ſecundi. Non chaym munera: ſed abel domi no placuerunt. Nec hyſmael: ſed yſaac recepit hereditatem. Nec eſau primogenitus: ſed iacob benedictionem arripuit. Ruben quoqꝫ poſt poſito: benedictio ſeminis chriſti trāſfertur ad iudam. Iudei ergo iuxta vocationis ordinem fuerunt primi ⁊ caput vocati. Nos ſecundi ⁊ cauda dicti: verſi ſumus in caput. ⁊ filij dei appellamur. vnde. Dedit eis pote ſtatem filios dei fieri.

Cognouit bos. ⁊c. Non arabis in vitulo ſimul ⁊ aſino: ſicut ebi on qui confundit euangelium ⁊ vetus. t. Beatus qui ſeminat ſuper om nem aquā vbi bos calcat ⁊ aſinus. i. in eloquijs diuinis. ſcilicet ſanctarū ſcripturarum veteris ſcilicet ⁊ noui teſtamenti. ⁊ calcat aquam occidētis littere: vt fructum metat ſpiritus viuicantis. Bos ad iſrael refertur. qui legis portauit iugum quaſi animal mundū. Aſinus ſignificat gentilē po pulum peccatorum onere grauatum: cui dicitur. Venite ad me qui labo ratis ⁊ o. eſtis.

Aſinus. Gentilis vel conuerſus laſciuus. ante immūdus. peccatis oneratus. qui incarnationem chriſti credidit. qui natus ſtatim reclinatuſ eſt in ꝓſepio vt carnis ſue freno reficeret vniuerſos.

Iſrael. Scribe ⁊ phariſei dauem ſcientie ⁊ legis habētes. Vnde iſrael deum videntes appellati ſunt.

Nō cognouit me. Cuius ſcilicet diem vidit abraham ⁊ letatus eſt. cuius aduentum chorus prophetarum expectando vaticinatus eſt.

Ve genti ⁊c. In tytulo perſonam cauſam tempuſqꝫ cōmemorat.

Secundo attentos facit. Tercio narrat quid locutus ſit domin⁹. Quarto quaſi in exceſſibus gẽtem increpat peccatricem.

Ve gẽti. ꝛc. Eternũ minat̃ interitũ: q2 reſpuãt filiũ q̃ ſalutẽ attulit.

Iniquitate. Iniquitas ſedet ſuper talentum plumbi· vnde alibi. Quaſi onus graue grauate ſunt ſuper me.

Nequam. Aliꝗ: peſſimo ſꝛ: vt nõ ſeminis ſit vicium ſed malicie eoꝝ q̃ volũtate ꝓpria deũ dereliquerunt. Nõ enĩ boni ꝛ mali diuerſa putanda eſt natura.

Blaſphemauerũt. Dicentes demoniũ habes: ꝛ ſamaritan⁹ es tu. Et ñ habem⁹ regẽ niſi c· Et nõne hic ẽ fili⁹ fabri.

Abalienati ſ. Qui dicebãtur pars et filij dei: dicitur de eis filij alieni mentiti ſũt michi. Nemo mittens manuꝫ ſuam ad aratrũ ꝛc· vnde apoſtolus. Ad priora ſe extendens poſteriorũ oblitus.

Super quo pcutiã uoſ ꝛc. Quaſi fruſtra percuſſi vos diſciplinam non recepiſtis· quare ꝛ zelus me⁹ recedet a te. Talẽ illũ. Non ẽ firmamẽtum in plaga eoꝝ.

Sepe percutit deus vt corrigat. His autẽ q̃ incorrigibiles ſunt dicit ſuper quo pcutiam: quaſi nõ inuenio medicinã quã adhibeaꝫ vobis· omnia mẽbra vulneribꝫ plena ſunt· adhibui ſepius curationẽ· mõ nullam partẽ corporis reperio que nõ ſit iã pcuſſa ꝛ plagis plena. Vel nullas inuenio plagas· q̃bꝫ ꝯfringã duriciã vrãꝫ eo eĩ creſcit duritia q̃ maiora adhibeo flagella. Q2 aũt iã nõ ſit locus medicie aptus oñdit ſic. Oĩe caput languidũ.

ſ imobili.
peccatrici· pplo graui iniquitate
ſ uos ex patre diabolo eſtis· ꝛ genimina viperarũ quis v· d· f· a· v· i· † ſ Iudeis qui primo filii dei beneficio· ꝛ filii iniquitatis ſuo vicio.
ſemini nequam † filijs ſceleratis·
ſ quia. ſ adorantes ydola: filium dei non recipientes.
Dereliquerũt dominuꝫ· blaſphemauerũt † ſanctum iſrael † abalie-
† ſ ſanctorũ· chriſtum ſcilicet qui deũ videtes ſanctificat. † ſ Nemo mittens manum ſuam ad ar· r·
ſ vel in quo.
nati ſunt retroſum. Super quo pcutiaꝫ vos vltra † addẽtes † pꝛeua
† ſ multiplicantes. † ſ preuaricationi.
† ſ Methaphora. † ſ principes doctores. † ſ conſuetudine peccandi. ſ impietate.
ricationem: † Omne † caput † languiduꝫ· ꝛ oĩe † cor merẽs· a † plã
† ſ ſapientes· q2 per affectum in corde eſt ſapientia· hi quia ĩtelligũt· ꝛ ſua ꝛ aliorum peccata plangunt. † ſ a minimis vſqꝫ ad ſũmos.
ta pedis vſqꝫ ad uerticem non eſt
† ſ populo vel capite vel corpore. † ſ mentis: quia medicum occiderunt. † ſ malicie † ſ inuidie.
i † eo † ſanitas. † Vuln⁹ et † liuor et
† ſ ſuperbia iudeorum· † ſ lex· non eſt malagma imponere neqꝫ oleum neqꝫ alligaturas.
† plaga tumẽs. † Non eſt circum
ſ faſcis orationum. ſ bonoꝝ operum
ligata nec curata medicamie· neqꝫ fota † oleo. † Terra veſtra † deſerta· ciuitateſ veſtrę ſuccenſę ſunt
† ſ penitẽtie: vt lacrimis cõpunctionis eorũ duricia molliretur. † ſ ideo. † ſ erit.
ſ babilonioꝝ vel romanorum.
igni. Regionem veſtram coram

Omne caput lang. ꝛc. Sicut letitia animi aliquando dolores corporis mitigat· ꝛ ſi accedat languor mentis duplicatur infirmitas· ꝛ ſicut ſi caput dolet omnia membra ſunt debilia. Ita ſi principes ꝛ doctores iuſticiam ſeruaſſent: ꝓplus vtcũqꝫ medicinam habuiſſet. Sed q2 omnes infirmati ſunt: ablata eſt medicina animaꝝ· vnde. A plãta pedis ꝛc.

Vulnus et liuor. ꝛc. Quaſi aut vulneribꝫ hiant corpora· aut verberibꝫ liuent aut plagis tument. Quod ꝓprie extreme captiuitati cõuenit cui nullũ remediũ eſt in qua impletur. Omnes declinauerunt ſi· in· f· ſ·

Vulnus baculo· liuor virgis· plaga gladio· plerũqꝫ baculo.
Sciendũ hec predicta eſſe de dñi aduentu ꝛ vltĩa captiuitate qñ iam nullã curationẽ receperũt· q2 verũ ꝛ pium medicũ ad ſe miſſũ occiderunt.

Nec curata medicamine. Unde curauimus babylonẽ ꝛ non eſt curata· vrbem ſcꝫ cõfuſionis ꝛ vicioꝝ· legimus quoqꝫ deſcẽdentem a hieruſalẽ in iericho a latronibꝫ vulneratũ a ſamaritano curatũ· ꝛ poſt auſteritatem vini infuſam olei molliciem· Et notãdũ ꝙ ex quo dixit. In q̃ pcutiã vos ꝛc· huc vſqꝫ nõ eſt curata medicamine neqꝫ fota oleo· trãſlationẽ ſeruauit· ꝛ irremediabilem iudeoꝝ captiuitatẽ expreſſit.

Terra ueſtra d· ꝛc· Hec ſub babylonijs prim cõpleta ſunt incenſis ciuitatibꝫ· hieruſalem ſubuerſa· regionẽ iudeoꝝ ſamaritanis incolentibus· leonibꝫ etiam terram vaſtantibus· ſed omnino ſub romanis.

Omnipotens deus hieruſalem ꝛ templum ꝛ ꝓplm deſeruit· cuius ipſe cuſtos fuit· cum afferret fructus boni operis· vñ. Niſi dñs c· c· f· v· q· c· c·

Allego. Qui de ſanitate priſtina corruerunt ꝛ cõtrarijs poteſtatibꝫ traditi ſunt· omnia bona eoꝝ in deſertum veniunt· ꝛ prioris iuſticie deus non recordabitur et igne diaboli omnia ſuccendẽtur ꝛ fiunt pabulũ beſtiarũ· de quibus dicitur. Ne tradas beſtijs animas cõfitentes tibi.

Dereſinquetur· Vñ. Surgite eamus hinc. ꝛ Relinquet̃· vo· do· ve· de· et alibi. Reliqui domum meam ꝛc.

Filia ſion. ꝛc. Affectu pijſſimi pris· ꝛ oẽs natura ſunt filij· vicio alieni. Vñ babylõ ſepe filia nuncupatur.

Hiero. Mora. Per ſyon que ẽ ſpeculatio ꝛ pomoꝝ paradiſus· dicitur et vinea: aĩma accipitur. que in cõtemplatione debet cõſiſtere· et fructus acceptabiles afferre· cui ſi mens· i· noys pꝛeſit· habet deum cuſtodem mentis. Si autem vicia ꝛ peccata tanquã beſtiole virtutũ gemmina depaſta fuerint illico deum cuſtodem amittit.

Vinea domini ſabaoth domus iſrl̃ eſt. Poſtquã ergo vaſtauit eam aper de ſilua· ꝛ vindemiauerũt trãſeuntes viam derelicta eſt a dño.

Niſi domi. ꝛc. Hoc ex pſona ꝓphete· ꝛ fidelium ex eadẽ plebe.

Niſi dñs ꝛc· Hic oñditur q̃ cõtra iudã et hirlm dicta ſũt· ad captiuitatẽ romãorũ eſſe referẽda· qñ i apoſtolis reliq̃e iudeorũ ſalue facte ſunt· et in vna die crediderunt tria milia· ꝛ i toto orbe euãgeliũ ſciatuꝫ ẽ

Dñs ſabaoth· qd̃ lxx· p locoꝝ q̃litate· ſ dñm virtutũ vl dñm omnipotentẽ transferunt· Xp̃s enĩ qui dicit: Data ẽ mihi oĩs ptãs in celo ꝛ in terra· ſicut deus dei ꝛ dñs dñi· ſic oĩpotens filius oĩpotẽtis eſt.

ſ ſamaritani vel romani.
vobis alieni deuorant et deſola
ſ reuera. † ſ ab hominibus vel a deo. † ſ hieruſalẽ vel templũ.
bitur ſicut i uaſtitate hoſtili ꝛ † derelinquetur † filia ſyon ut vmbꝛa
† ſ vinea vindemiata de qua· vineam de egypto trãſtuliſti. † ſ quod ablato fructu cuſtodes vacuũ reliquerunt.
culum † in vinea: ꝛ ſicut † tuguriũ
ſ collectis frugibus.
i cucumerario· ꝛ ſicut ciuitas que
† ſ ergo. † ſ chriſtus· de quo dominus virtutum ipſe eſt rex glorie.
uaſtatur. † Niſi † dominus exerci
† ſ reliquie iſrael ſalue fient. † ſ apoſtolos ꝛ ſequaces eorũ vnde alii. † ſ ſimiliter mortui in peccatis
tuũ † reliqſſet nobis † ſemẽ † quaſi
† ſ muti a laude dei· Sodoma enim muta interpretatur· gomorra aſpera. † ſ aſperi enormitate peccatorum.
† ſodoma fuiſſem⁹ ꝛ quaſi † gomorra ſimiles eſſemus. † Audite ver-
† ſ ne aũt pereatis. ſ mente.
† ſ quaſi qui vos iactatis filios abrahe. ſ cui ſimile pater tuus amorreus ꝛ mater tua cethea
bum domini † principes ſodomo
† ſ auribus ſaltem exterioribus.
rum: † percipite aurib⁹ legem dei
† ſ vos ex patre diabolo eſtis. † ſ ad quid † ſ quaſi ſi legẽ non ſeruatis quare offertis.
nri † popul⁹ gomorꝛe· † Quo † mi-
† ſ non meorum quem offenditis.
hi mltitudinẽ victimaꝝ † ueſtraꝝ
ſ qui timendus eſt.
dicit domin⁹· Plenus ſum· holocauſta arietum· ꝛ adipem pinguium· ꝛ ſanguineꝫ vitulorum· et

Audite uerbum. Saluatis reliquijs per apl̃os· ad ſcribas et phariſeos et populum clamantem crucifige cru· ſermo cõuertitur.

Audite· ꝛc· Hoc ad iudeos illius tpis· ſpẽaliter ptinet ad ſcribas ꝛ phariſeos ꝛ ad plm clamantẽ crucifige cru· e· Sicut eĩ ſodomite publice peccabãt cogitãtes ꝯſiliũ peſſimũ ꝯtra virũ iuſtũ loth· ꝛ ſine verecundia dixerũt· Educ viros q̃ ingreſſi ſũt ad te vt abutamur eis: ſic iſti ꝯtra xp̃m inuerecũde dixerũt· veite cogitem⁹ ꝯtra iuſtũ cogitatões· ꝛ reus ẽ mortis ꝛ hmõi. Vñ i ſequẽtibꝫ. Iniq̃tatẽ ſuã ſic ſodoma p̃dicauit nõ abſcõdit.

Audite v· d· ꝛc· Tradũt hebrei yſaiam q2 hoc dixerat occaſuꝫ· vel q2 dixerat. Vidi dñm ꝛc· Cũ dixerit dñs ad moyſen. Nõ videbit me hõ et viuet· ꝛ nõ poteris videre faciẽ meã· nec cõſiderãt quidẽ faciẽ vel pedes dñi vel ſuos. In hebꝛeo enĩ ambigue dꝛ ſeraphyn texerunt· ꝛ media tñ ei⁹ yſaias ſe vidiſſe ſcripſit. Angeli tñ etiã minoꝝ in eccl̃ia ſemp vident faciẽ dei· hõ aũt videre nõ põt. Videmus enim nũc p ſpeculũ in· e· ꝛc· Qñ vero de hoĩbus in angloſ pficim⁹· glãm dei reuelata facie ſpeculamur· licet ſcd̃m ꝓprietatẽ nature nulla creatura poſſit videre faciẽ dei· et nunc mente cernitur quando inuiſibilis creditur.

Plenus ſum. Quaſi putatis me indigere his vel delectari. Ego aũt plen⁹ ſum· i· nullo indigeo· Mea enĩ eſt terra ꝛ plenitudo eius. Vel plenus ſum· i· tedio affectus· quia non bene offertis·

Holocauſta arietũ· ꝛc· vſqꝫ. Iudicate pupillo· ꝛc· Sacrificia

iudeorum reſpuit: obedientiam euangelij cõmendat.

¶ Holocauſta arietum ⁊c. Ultimã templi deſtructionem indicat· que imperpetuum perſeuerat. Poſt babilonicam enim captiuitatem a zoro/babel templum edificatum eſt. Et in eo diu ſacrificatum eſt.

¶ Allego. Holocauſta arie. ⁊c. Poteſt ⁊ de illis accipi q̃ cũ dei ꝓcepta deſpiciant: volunt illum multitudine ſacrificiorum placare· ⁊ peccandi li/centiam emere. Uel qui rapinam ⁊ auariciam altari offerunt· ⁊ pauperi/bus tribuunt.

¶ Nolui. Preter/ito vtens oſtẽdit ſe nunq̃ iudeorum ſacrifi cia amaſſe: ſed ꝓpter ſignificatũ ad temp⁹ ſuſtinuiſſe· ⁊ vero ſa/crificio impleto ꝓ ni/bilo reputaſſe.

¶ Cũ ueneritis. Hec ſacrificia nõ q̃/ſiuit deus quaſi indi/geret: ſed ne demoni/bus immolarent· et vt per carnalia ⁊ ty/pica ad ſpũale ⁊ ve/rum ſacrificiũ facilius peruenirent.

¶ Quis queſiuit. Audiãt hoc hebioni te qui poſt xpi paſſio nem putant legẽ eſſe ſeruandam. Audiant hoc eorum ſocij qui iſra helitico tm̃ generi cu ſtodiendã decernũt.

¶ Neomeniam. Feſtũ noue lune qd̃ celebrabant in prin/cipio menſium. Neos nouũ mene luna· vñ Buccinate domino in neomenia tuba.

¶ Iniqui ſunt cetus ueſ. Quia ſpũales hoſtias non offerunt· vnde. Sa/crificium deo ſpiritus cõtribulatus.

¶ Odiuit aĩa mea. Antropoſpa/tos. Non ꝙ animam habeat: ſꝫ nr̃o loquit̃ more q· oĩno odiui.

¶ Laboraui. Sy machus. Defeci mi/ſerans· quaſi non po tui vltra miſereri· q: poſt ſeruos filium oc cidiſtis· ſicut illd̃ oſee. Perditio tua iſrael· tantum in me eſt auxilium tu/um qd̃ eſt. Pereas iſrael qui nõ tuo merito ſed meo tm̃ ſaluaris auxilio.

¶ Manus ueſtre ſan p. Prophetarum· tandẽ dñi eorum· vñ. Implete menſurã patrũ veſtrorum· Illi interfecerũt ꝓphetas; vos iugulate filiũ pñſfailias.

¶ Uecundum eſt hoc teſtimonio contra eos qui cum quottidianis ope/ribus ſanguineas manus habeant: in oratione dies noctesq̃ inuigilãt.

¶ Lauamini. Quaſi hoc odiui· placꝫ veritas euangelij. Lauamini ſanguine chriſti aqua baptiſmi. Mundi eſtote· poſtea manentes in inno centia vite. Baptiſmus enĩ ſolummõ poteſt eſſe in remiſſionẽ peccati. vn de. Niſi quis renatus ⁊c· ⁊ alibi. Ite docete omnes g· b· e· i· n· p· ⁊c·

¶ Ordo preceptus. Non ſufficit lauamini niſi adiungatur mundi eſto/te: vt poſt lauacrum aque cordis habeant puritatem. Beati enim mũdo corde q· i· d· vi· Habita autem cordis puritate: de mentibus ſuis debent malum auferre· non ſolum in conſpectu hominum ſed etiam in conſpectu dei cui nichil poteſt celari. Qd̃ autem adiungitur. Quieſcite agere puerſe illud euangelij ſonat. Ecce ſanus factus es iam amplius noli peccare Recedens ergo a vicijs diſcat bonum· querat iudicium· oppreſſo ſubue/

ſ vnquam.
agnorum et hyrcorum nolui cum
veneritis ante conſpectum meum
ſ quaſi lex ſpũalis eſt·
quis queſiuit de manib⁹ veſtris
ſ ſic
hec vt ãbularetis ĩ atrijs meis?
ſ ergo. ſ inutile.
Ne afferatis vltra ſacrificiũ fru
ſ q: ſ veſtrum. ſ quia nõ pura intẽ tione·
ſtra. Incenſũ abominatio ẽ mi
chi Neomeniam ⁊ ſabbatum· ⁊ fe
ſ encbenia iubileum ſ nõ ſuſtinebo ampli us: quia iniqui ſunt cetus veſtri.
ſtiuitates alias non feram. Ini/
ſ neomenias. ſ non meas.
qui ſunt cet⁹ veſtri· kalẽdas ve
ſ non meas. ſ q: male viuimini.
ſtras· ⁊ ſolẽnitates veſtras odi
ſ ſupradicta.
uit anima mea· facta ſunt michi
laborare me feciſtis. ſ expectans veſtram conuerſionem.
moleſta. Laboraui ſuſtinens· ⁊
ſ qd̃ faciebant quaſi imitantes moyſen qui orabat cõtra amalech eleuatis manibus.
cũ extenderitis man⁹ vr̃as: auer
ſ reſpectu mie· ſ iniquas. ſ etiã vel iõ.
tam oculos meos a vobis. Et cũ
multiplicaueritis orationem non
ſ quare: q:. ſ opera.
exaudiã. Manus enĩ veſtre ſan
ſ peccato. vnde libera me de ſan· d· d· ſa· m· i· de peccatis. ſ lacrimis penitentie. ſ facite dignos fructus penitẽtie. ſ ne recidatis ſ in nocentia vite.
guine plene ſũt. Lauamini mũ
ſ auferte mala: hoc mõ lauamini. ſ opus ſ ſi cogitatio ſaltem ne perficiatis.
di eſtote· auferte malũ cogita/
ſ iniquarum. ſ non mearum. ſ quia abominatio eſt michi.
tionũ veſtrarum ab oculis meis
ſ vos baptiſati. ſ declina a malo ſ fac bonũ
Quieſcite agere peruerſe. Diſcite

niat· pupillum viduamq̃ defendat. Si autem hec fecerit peccata que pri us in modum coccini ſanguinea fuerunt dimittẽtur· ⁊ opera ſanguinis in veſte domini mutabuntur que de agni vellere cõfecta eſt quẽ ſequunt̃ in apocalipſi qui ſplendent candore virginitatis.

¶ Diſcite benefacere. Non cõſili nature· virtus eſt diſcẽda ⁊ imitã da· vnde hieſus fili⁹ ſyrach. Deſideraſti ſapientiam: ſerua mandata· ⁊ dominus tribuet tibi eã. Et yſa. Omnis qui non didicerit iuſticiã ſup ter ram· veritatem nõ fa ciet· diſcenda ẽ ergo iuſticia ⁊ magiſtrorũ terenda ſunt limina.

ſ hoc modo. ſ a ſapientibus: quorum eſt iudi care· vnde ſalomon ſapientiam poſtulauit ad iu dicandũ populũ.
bñfacere. Querite iudiciũ ſub/
ſ violenter. ſ id eſt iudicio ſubuenite ſi eius cauſa bona eſt: q: dicitur· ne parcas pau peri in iudicio. ſ ideſt pauperi.
uenite oppreſſo. Iudicate pupil
ſ a violẽtia. ſ in iudicio ſ cum hec bo na feceritis· ſ contra me in iudicium.
lo· defẽdite uiduam· ⁊ venite ⁊
ſ quaſi ingratum. ſ ſi non remunerabo. ſ qui nõ mẽtitur. ſ quaſi ſi hec feceritis
arguite me dicit dñs. Si fu/
erint peccata veſtra vt coccinum
ſ vnde aſperges me domine yſopo· ⁊ alibi ve ſtimenta eius alba ſicut nix.
quaſi nix dealbabuntur· ⁊ ſi fue/
rint rubra ſicut vermicul⁹ velut
ſ per liberũ arbitrium ſ quaſi in veſtra vo luntate eſt.
lana alba erũt. Si volueritis et
ſ obedieritis. ſ viuentium vel preſentis· vt ſaltem iudei preſentibus inuitati obediant·
audieritis me bona terre ꝯmede
ſ vindictam.
tis. Qd̃ ſi nolueritis: ⁊ me ad ira
ſ ſic.
cũdiã ꝓuocaueritis· gladius de/
ſ quaſi de veritate ne dubitetis. ſ verbum patris· vel propheta per quẽ deus loquitur ſua ſecreta cuius ſentẽtia permaẽtib⁹ peccatis non mutatur.
uorabit vos: q: os domini lo/
ſ admiratiue. ſ nõ tam opere q̃ mente recedendo a deo.
cutum eſt: Quõ facta ẽ meretrix
ſ olim ſ veri.
ciuitas fidelis· et plena iudicij?
ſ tanquã in domo ſua.
Juſticia habitauit in ea· nũc aũt
ſ quia prophetas· ⁊ dñm prophetarum occide runt. ſ vere vbi iuſticia: ibi homicide· q: ar gentũ ⁊c. ſ eloquia diuine ſcripture in ſordes praue doctrine ſcribarum et phariſeorum.
homicide. Argẽtum tuũ verſum

¶ Querite iudi. victimis iudeorum euã gelica ſuccedũt man/ data. Pupillis ⁊ vi/ duis ꝓuidetur: vt ſe/ curi de cõiugibus et liberis martires ad bella procedant.

¶ Ut coccinum. Idem ẽ coccus ⁊ coc cinum· ⁊ vermiculus grande ſcilicet pecca tum· vt homicidium et adulteriũ ⁊c. Qd̃ autem per niuem: hoc per lanam ſignificat̃ purgatio ſcꝫ ⁊ ablu/ tio peccatorum.

¶ Quaſi nix. Q: frigidi erunt cõtra in cẽtiua viciorum. Et ve lut lana: quia veſtiti ꝯtra frigus perfidie.

¶ Lana. De qua fiat veſtis chriſti· vn de quotquot baptiſa ti eſtis chriſtum indu iſtis. Et alibi. Uiuit dominus q: his ſicut veſtimento induetis.

¶ Si uolueritis ⁊c. Liberum arbitri/ um reſeruatur: ut nõ ex preiudicio dei ſꝫ ex ſingulorũ meritis pre mia vel penas ſequi probetur.

¶ Terre. Cũ cetera elemẽta ſit ĩ motu· ter ra ĩmobil̃ ſtat. Iõ p eã ſigficã ſoliditas ꝯ ne btitudinis

¶ Gladius. Ba byloniorum l̃ romano/ rũ· vel dei· peſtilẽtia ſcꝫ mortalitas· fames· pena eterna· q̃cquid enĩ affligit gladius ſolet dici.

¶ Quomodo. ⁊c. Hec ad tpa ꝓphe· ſed ſpẽaliter ad incarnationem xpi referunt̃· qñ penitus receſſerunt a deo barrabam eligendo· filiũ dei oc cidendo· vnde admirans ait· Quõ ⁊c.

¶ Ciuitas fidelis. Lxx· addiderũt ſyon ꝓpter manifeſtiorẽ ſenſum. Syon mons ẽ in quo irlm̃ cõdita eſt. Sed poſtquã a dauid capta eſt ci uitas: appellata ẽ ciuitas dauid· in qua ſancti viri fuerũt dum habuit ta/ bernaculũ dñi. Et poſtea templũ· qñ nathan ⁊ alij ꝓphetauerũt· ⁊ ſuper choros aſaph· ⁊ yditũ ethã eman· ⁊ filij chore ꝯſtituti ſunt· vt paulatĩ a ſa crificijs victimarum ad laudem dei tranſiret religio.

¶ Mor. Aĩa fidelis ⁊ plena iudicij dũ deo obedit· de⁹ in ea hĩtat· q̃ ẽ iuſtificãs iuſticia· Si aũt a deo recedit nõ loco ſed merito habitat̃ a ma/ lignis ſpiritibꝯ qui ſunt homicide animarum.

¶ Juſticia. Juſticia in hebreo ſedech· qd̃ magis iuſtũ ſignificat: vt itelli gamus dñm ꝯmoratũ in ea de quo. Juſtus aũt quid fecit: qd̃ ĩ ezechiele p oolibam ſignificat̃ qd̃ interp̃tat̃ tabernaculũ· vl̃ tabernaculũ meũ ĩ ea

¶ Argentum· ⁊c. Clari ſcilicet ⁊ lucidi ad vicia ſunt reuerſi. Argentũ

tu· vnde. Eloquia dñi·e·c·a·r· ₰c.
¶ In ſcoriam. Scoria hebraice ſygin: quod eſt rubigo metallorum· vel purgamenta ⁊ ſordes que igne excoquuntur.
¶ Uinum tuum. Alij. Caupones tui miſcent vinum aqua. Symachus. Uinum tuum mixtum eſt aqua.
¶ Mor. Uinum tuū mixtum eſt aqua·quia precepta ſancte ſcripture quibꝫ corrigere debet auditores ad illoꝝ voluntatē emolliūt·ſenſu ſuo admixto vinū corrūpit.

† ſ auſteritas legis cū mollicie phariſeice traditionis·vel heretice peruerſionis.
eſt in ſcoriam· ¦vinum tuū mixtū
† ſ ſcribe ⁊ phariſei. ſ ſacerdotes qui debebant iudicare populū. † ſ in chriſtū non credentes inobedientes.
eſt aqua. ¦Principes tui ¦infideleſ
† ſ quia. † ſ non eum dicit accipiūt munera:ſed diligunt·peccatū enim eſt in volūtate nō in re. ſ ſcribaꝝ ⁊ phariſeorū.
ſocij furum· ¦omnes ¦diligūt mu/
† ſ a quo nichil ſperant. ſ equitatue.
nera ſequunt̄ retributiones ¦pu
† ſ et † ſ que miſeranda.
pillo ñ iudicāt. ¦Cauſa ¦uidue nō
ſ dedignantur audire.
ingreditur ad eos· Propter hoc
ſ qui potens ⁊ timendus.
ait dominus deus exercituū for
tis iſrael. Heu ego conſolabor ſu
† ſ ſpecialiter ſcribis ⁊ phariſeis: quibus dicitur. ve vobis ſcribe ⁊ phariſei·⁊ alibi· generatā prauā ſignū querit·₰c. † ſ id eſt
per ¦hoſtibꝰ meis ¦⁊ vindicabor
† ſ extendā ad puniendū. † ſ vindictam.
ſ quam patiendo diu quaſi plicatam tenui.
d̄ inimicis meiſ· ¦⁊ ꝯuertā ¦manū
ſ puniendam .ſ purgādo igne tribulationis.
meā ad te·et excoquā ad purum
ſ ſordes viciorꝫ.
ſcoriā tuā·⁊ auferā omne ſtannū
tuum·⁊ reſtituam iudices tuos
† ſ Moyſes·aaron·gedeon·ioſue ⁊ alii.
† ſ qui conſilia dei.⁊ ſecreta tibi aperiant.
vt fuerunt ¦prius ¦⁊ ꝯſiliarios tu
ſ illis reſtitutis.
os ſicut antiquitus. Poſt hec vo
† ſ non poteſt ciuitas abſcondi ſupra·m·p·
† ſ chriſti. † ſ in chriſtū credens.
caberis ciuitas ¦iuſti ¦vrbs ¦fide
† ſ non omnis:ſed in diſcretione credentiū ⁊ non credentium reliquie iſrael ſalue fient.
† ſ ſanguine filii. † ſ ad fidē chriſti apoſtoli ⁊ alii predicatores ſ ab infidelitate.
lis ¦ſyon i iudicō ¦redimetur· ¦⁊ re
† ſ que abducta ē per iniuſtiā.
ſ ſed. † ſ dñs. ſ per romanos vel in iferno:
ducent eā in ¦iuſticiā· ¦⁊ ¦ꝯteret

¶ Mor. Uinū·t·₰c· Heretici quoqꝫ euangeliū corrumpūt peſſimi caupones· de vino aquā facientes cum aquā in vinum verterit dñs· qđ miratur architriclinus· et regina ſaba in conuiuio ſalomonis collaudās pincernas et miniſtros vini·
¶ Socii furum. Accipientes a ſcribis ⁊ phariſeis munera que pauperibꝫ auferebant. In paſſione quoqꝫ dñi infideles fuerūt·nolētes credere in xp̄m·⁊ ſocij furū ſcribaꝝ et phariſeorū ex inde proditoris.
¶ Hiero. Mor· Socij furum· Nos quoqꝫ debemus cauere ne ab illis accipiamus munera qui de lacrimis pauperū cōgregant diuitias: ne ſimus ſocij furū·et ne dicatur de nobis. Si videbas furem cur·c·e·₰c·
¶ Sequūtur re. Quia amicos nō putant niſi qui donant· quoꝝ non os ſed manus ꝯſiderāt. Et tūc quorum marſupia exhauriūt·ſanctos iudicant. Illis donant a quibꝫ ſperāt· illis fauent·illos extollunt· vel laudāt coꝝ cām.
¶ Symachꝰ Uiciſſitudines vel vltiones: vt ille quoqꝫ in culpa ſit qui malū ꝓ malo exigit· dentem ꝓ·d·o·ꝓ·o· non audiēs illud. Si reddid retribuentibꝫ mihi mala· vel illud. Percucienti ſe dabit maxillam ₰c. Euāgelico enī viro dicitur. Qui te percuſſerit in dexteram·ꝑ·ei·⁊ aliam maxillam·i· patienter tolera.
¶ Fortis iſrael. Lxx. Ue fortes iſrael. Quaſi: potētes potēter tormēta patientur. Cui plus datur plus exigitur ab eo. Qđ contra principes eccleſie dicere poſſumus qui dignitatē deſtruunt operibus vel moribus.
¶ Heu ego. Affectu pij patris eos licet inimicos plangit vel percutit: q: pereunt ⁊ penitere nolūt.
¶ Cōſolabor. Ultione ꝯſolatur quippe ſup hoſtibꝫ ſuis·dum q̄ in ꝓſperitate bñficia dei ꝯgnoſcere dedignātur ſupplicijs ⁊ afflictōibꝫ corrigunt̄.
¶ Et excoquā. Quia ſupra nominauerat argentū: ſeruat methaphorā.
¶ Excoquam.₰c. Igne tribulationis ſordes ⁊ vicia purgādo·ut ſeparato ſtāno purū remaneat argētū·qđ abſqꝫ igne fieri nō pōt. Uñ. Quaſi ignis ꝯflans ⁊ q̄ſi herba fullonū ·⁊ alibi. Frumentū cōgregabit in horrea paleas aūt cōburet igni inextīguibili. In q̄ ſignificat eos tormēta paſſuros.

¶ Stannū. Falſam doctrinā ſcribarum ⁊ phariſeorū que eſt ſimilis vere·ſicut ſtannū argēto· Et dabo purā ⁊ ꝑfectā legis ⁊ euāgelij ſcientiā.
¶ Et reſtituā. Non ſolum poſt captiuitatem· vt zorobabel eſdram ⁊ alios qui vſqꝫ ad hyrcanum ꝑfuerunt populo: ſed et poſt aduentum domini apoſtolos ⁊ alios eccleſie rectores.
¶ Ciuitas iuſti. Eccleſia in qua ꝯuocantur ad iure viuendum. Eſt enim ciuitas ꝯgregatio hominuꝫ ad iure viuendum.

† ſ prelatos. † ſ ſubiectos. ſ qui in chriſti morte conſenſerūt ⁊ credere noluerūt. ſ cōtritis peccatoribus qui dominū dereliquerunt.
¦ſceleratos et ¦peccatores ſimul
ſ merito. ſ permanētes in ſua malicia.
† ſ hic et in futuro.
et qui dereliquerunt dominū ¦cō
† ſ intus ⁊ exterius·ſ erubeſcendo. ſ ſaluatis bonis.
ſumētur. ¦Cōfundētur ei ab ydo
† ſ More prophetico cito mutat perſonam.
lis quibus ſacrificauerūt· ⁊ ¦eru
† ſ locis voluptuoſis. † ſ luxurie veſtre.
beſcetis ſuper ¦ortis quos ¦elege
† ſ cum defecerit vobis aqua ſapiētie·cum aridi et ſteriles eritis. † ſ infructuoſi.
ratis. ¦Cuꝫ fueritis velut ¦quercꝰ
† ſ vel paradiſus.alia littera.
defluentibus folijs· ⁊ velut ¦ortꝰ
† ſ qui debuiſtis eſſe ortus concluſus ſons ſignatus. † ſ ſapientie. ſ infructuoſi. † ſ tūc ſ in perſecucione ⁊ captiuitate. † ſ ſuperbia. ſ in qua confidebatis.
¦abſqꝫ ¦aq̄·et ¦erit ¦fortitudo vr̄a
† ſ Symachus·purgamētum ſtuppe. ſ cito cōſumetur. † ſ fortitudinis vel ydolatrie. ſ omnia numinina. ſ vel eius.
ut ¦fauilla ſtuppe· ⁊ ¦opus veſtrū
† ſ nullius momēti. † ſ ab hoſtibꝰ vel a domino. † ſ fortitudo opus vel ydolum·vel hieruſalem in qua ydolum.
quaſi ¦ſcītilla· ⁊ ¦ſuccendet̄ ¦vtrun
† ſ quod dominus incendit.
qꝫ ſimul· ⁊ non erit ¦q̄ extinguat.

¶ C. .II.

ſ venturū i carne viſibile.
Uerbuꝫ qu
† ſ ꝓbat a natura dignū qđ viderit cui oporteat credi. ſ intellexit.
od vidit ¦yſaias fi
† ſ ·i·de iuda ⁊ ihrlm.
lius amos· ¦ſuper iudam ⁊ hie/
† ſ vbi venit plenitudo temporis miſit d·f·ſ·
† ſ in vltima etate·
ruſalē. ¦Et erit ¦in nouiſſimis di
† ſ predeſtinatus a deo· agnus occiſus ab origine mundi·
† ſ quē quaſi lapidem vidit daniel abſciſum de monte ſine manibus ₰c.
ebus ¦p̄paratus ¦mons domuſ

¶ Uelut quercus.₰c· Sic a quercu ariditate concuſſa defluūt folia· et ſicut ortus non valet proferre fructus herbaꝝ niſi irrigetur aqua. Ita vos niſi habueritis folia verboꝝ dei q̄ nō marceſcūt·⁊ aquā ſpūalis intelligentie· nō poteſtis bona operari· ſed omnes labores veſtri ariditate d̄ficient.
¶ Uſqꝫ hodie iudei legentes ſcripturas ſctās therebintus ſunt· vel quercꝰ ſecundū ſymachum· vel ficus ſecundum euangeliū in qua dominꝰ poma queſiuit· et non inuenit ⁊ eterna ariditate damnauit. Ipſaqꝫ folia et pompam verborum iam amiſerūt. Ortus quoqꝫ irriguus ſcꝫ ſciētia ſcripturaꝝ· vel paradiſus (alia littera) diuerſaꝝ arboruꝫ quia ſine gratia ſpirituali nec olera afferūt que infirmꝰ māducet.
¶ Ut fauilla. Allegor. ul. Mora. Hec omnia de contrarijs dogmatibus poſſunt accipi: quia et magiſtri et diſcipuli pariter ſunt perituri ⁊ opus eoꝝ cibus ignis.

C. .II.

¶ Uerbū quod uidit yſa.₰c. In ꝑma viſione pꝰ cōminationē ꝓſpera promittūtur. Reſtituam iudices tuos vt fuerūt prius.₰c. In iſta poſt ꝓſpera: aduerſa nunciant̄. Ecce dñator dominus exercituꝫ auferet a hiēlm ⁊ iuda validū ⁊ fortē ₰c. Ergo iuxta hebraicū ⁊ in illa et in iſta nō contra iudam ⁊ ihrlm intelligendū eſt· vel ꝓ iuda ⁊ ihrlm vt voluere lxx· Sꝫ ſcdm ſymachū de iuda ⁊ hiērm i q̄ poſſunt leta ⁊ triſtia ꝯtineri. Et notandū q: ibi viſionē vidit· hic verbū qđ erat i pricipio·a·d· Et in illa iudeis cōminans: venit ad ſalutē gentiū·i iſta aūt a gentiliū ſalute incipiens: punito iſrael et vtroqꝫ pariete credentes i eccleſiam congregat.
¶ Quādo hec fiant oñdit cū verbū fiet caro qđ vidit·i·intellexit yſaias cetera cū ṽba audiātur nō videnī· de hoc dictū ē. Sup terrā viſus ē·⁊ cū ho·c·c· de hoc ſubdit. Et erit in nouiſſimis diebꝫ ₰c.
¶ In nouiſſimis di. De quibꝫ iacob dixit filijs ſuis. Cōgregamini vt annūciem vobis q̄d futuꝝ ſit in nouiſſimis diebꝫ. Et paulo pꝰ. Nō deficiet pīceps de iuda: donec veīat cui ꝓmiſſū eſt ₰c. In iob. Nouiſſima hora ē in q̄ ſcꝫ lapis abſciſus de mōte ſine manibꝫ creuit i mōtē magnū.
¶ Mons. Mōtes angeli ꝓphete apoſtoli martires·⁊ alij q̄ miraculis

effulſerunt. Colles: minores a maioribus lumen accipiētes· vnde. Saliēs in montibus· trāſiliens colles· ⁊ alibi· Montes in circuitu eius· ⁊c.

Et ſuper col. Super omnes ſanctos· q: de plenitudine eius omnes accipiunt (de quibus. Mōtes ī circuitu eiꝰ) q a monte xp̄o mōtes dicūt.

Domum dei iacob. Quod iō dicitur vt vetus teſtamētum ſuſcipiamus· nō ſecundū manichęum aliam quam domū iacob quęramus.

Uias ſu· Quas alij triuerunt. Dominus quoq ascendēs in montem docebat diſcipſos ſuos. Prius ergo diſcende vię poſt ambulandum ī ſemitis.

De ſion. Nō de ſina petra: ſed de mōte ſion in quo hieruſalem· in qua templū et religio dei. Dominus quoq in templo docuit ꝙ non oportuit ꝓphetaꝫ mori extra hieruſalem.

Lex et uerbū. Sicut ſupra verbuꝫ et legem ſimul poſuit vt principes audirēt verbū· legem ꝑlſ audire preperet. Qui enī fecerit legem: perueniet ad verbum dei· exibit lex de verbo quaſi de fonte vt alios irriget.

Et conflabūt gladios ſuos. Omne ſtudiuꝫ bellandi vertetur in pacem· quod incarnato domino aperte factum ē· tanta enim ante eum in orbe diſcordia fuit vſq ad viceſimum annum octauiani ceſaris ſub quo natus ē: vt non eſſet de prouincia in prouinciam trāſitus. Eo autem qui eſt pax noſtra nato: qui fecit vtraq vnuꝫ ī cuius natiuitate angeli cecinerunt· Gloria in excelſis deo· et ī terra p· h· b· u· oīa bella ceſſauerūt· et agriculturę exercitatę ſūt.

Spiritualiter gladij mutantur in vomeres et lanceę in falces: cum ſeditiones diſcordiaꝝ et irę pellūtur· et duricia cordis vomere· i· verbo dei frangitur et ſpinę viciorum eradicantur: vt ſemen ſermonis creſcat· et tandem labores manuum noſtraꝝ mādu cemus in tempore meſſionis ſcilicet mortis

Domus ia· ⁊c· Poſt vocationem gentium ⁊ oſtenſionem montis dei: inuitat populum ſuum qui eſt de iacob: vt exiens de tenebris infidelitatis: ſuſcipiat lumen chriſti·

In lumine. Dum lucem habetis credite ī lucem· Accedite ad eum et illuminamini· ⁊c· Quaſi qui male agit· odit lucem: ſed venite mecum ambulemꝰ in lumīe dn̄i qui dicit. Ego ſum lux mūdi ⁊c.

Proieciſti ei. Poſtquā exhortatꝰ vidit duriciam eorū in ſpū et ſubito oculos mentis ad dn̄m ꝯuertens: ait· Proieciſti enī ⁊c· q̄ſi ⁊ iō hortandi· q: ꝓieciſti ⁊c.

Quia repleti ſunt ⁊c. Romanis· ſ· eiicientibus iudęos· in iudęa habitauerūt alienigenę· vndiq adducti a tito ⁊ veſpaſiano· ⁊ ceteris principib. Uel priuſquā a babilonijs vaſtarēt: hec ꝯmiſerūt ſub impijs regib.

Ut philiſtiim. Philiſtiim q̄ hodie paleſtini q: p· litteram ſermo hebreus nō habet: ſꝫ p ea philiſtiim greco vtitur·

Pueris a· ad. Uicioꝝ ſignificat libidinē in iudęā gentes. Greci enim ⁊ latini diu hoc vicio laborauerunt: ſed ſub conſtantino imperatore ⁊ choruſcante euāgelio: cū ceteriſ deleta ē turpitudo hec.

Allego. Pueriſ alienis· vel ſatellitib demonū. Dn̄t enī pueros ſicut et xp̄s· q̄ dicit. Pueri mei quos dedit michi dn̄s.

Repleta ē ter· ⁊c. Et romanoꝝ ⁊ iudęoꝝ auaricia ſuggillat. Grecę enī et latinę teſtant hiſtorię nichil vtraq gēte auarius eſſe. Int ydola auaricia ꝯdemnat· Ūn ait. Auaricia quę eſt ydolorum ſeruitus.

Equis et inn· Et hoc cōtra dn̄m q̄ multiplicari currus prohibuit et equos· hec enī aīalia data ſunt ad adiuuanduꝫ· non ad ſuperbiendū· vñ et iumenta dicuntur.

Allego· Fallax equus ad ſalutem· et alibi· Equū ⁊ aſceſſorem deiecit in mare.

Opus m· Allegor· ⁊c· Dn̄e dogma ꝯtrariuꝫ veritati. Adorat opa manuū ſuarū· ⁊ incuruat hō colligatus a diabolo nec erigit niſi a dn̄o· ſicut mlr euāgelica quā alligauit ſathanas.

Incuruauit ſe. Ubi quōdā templū ⁊ rligio dī: ibi ſtatua adriani· ⁊ ydolū iouis· vñ. Cū videritis aboīationē deſolatō niſ ſtātē ī loco ſctō ⁊c.

Nō ergo. Nō maledicat yſaias ſed bn̄dicat· q: imꝑcat eis quod iuſtum eſt· et omne iuſtū bonum ē. Sꝫ de romanis melius intelligitur ne ꝓpha ꝯtra ꝑplm ſuuꝫ imꝑcari videatur.

Ab eo loco q̄ dcm̄ eſt. Repleti ſunt iniq̄tate vſq ad hūc locū quidam tam ad iudęos referūt ſicut diximꝰ: q̄ꝫ ad romanos chaldęoſq qui iudęis captiuatis: terram eoꝝ incoluerunt· vnde. Et repleti ſunt ydolis ⁊c.

Ingredere in p· Allego· Cōfuge ad xp̄m· de q̄. Petra aūt e· x· ⁊ alibi. Petra refugiū erinacijs. Abſcōdere ī foſſa humo· in ꝓtectione carnis eius in cruce foſſę· vñ. Foderūt manus m· ⁊· p· ⁊c· A facie ti̇oris dn̄i ab ira iudicij· ⁊ gl̄a maieſtatis eius· q: veiet cū ꝑtāte magna ⁊ maieſtate·

Mor· Abſcōdere in ſ· h· Intra ī cubiculū ⁊ clauſo· h· ora· p· t· Uel in foſſa hu· abſcōditur q̄ intra ſpeluncā carnis mala occultat quę cogitat ne per operationem carnis ꝓdeant foras.

Oculi ſublimis. ⁊c. Nec diuitię nec potētia nec nobilitas quenquam ſaluabit omnibus ſuperueniet vna captiuitas. Poſſunt et de di·

ſ ecclesie. ſ deſiderio fidei.
domini ī uertice montium· ⁊ ele
ſ cito abunde.
uabitur ſuper colles· ⁊ fluent ad
ſ incarnatū. ſ plures de gentibus. ſ poſtula a me et dabo t· g· ſ paſſibus fidei. ſ iudei.
eū oēs gentes· ⁊ ibunt popu
ſ non omnes: q: pauciores de iudeis. ſ non contenti propria ſalute hortabuntur ſeinuicem· venite ⁊c.
li multi ⁊ dicent: Uenite aſcen
ſ chriſtum. ſ dei.
damus ad montem domini· et
ſ eccleſiam. ſ iunioris populi· i· chriſtiani per iacob ſignificati. ſ cum fuerimus ī domo iacob.
ad domum dei iacob· et doce
ſ faciliora mādata quibus gradiamur ad eū.
bit nos vias ſuas et ambulabi
ſ artioribus. ſ venite aſcēdamus.
mus in ſemitis eius· quia de ſy
ſ vetus· ſpūaliter intellecta· ſ euangelii.
on exibit lex ⁊ verbum domini
ſ primitiua eccleſia que eſt ſpeculatio et viſio pacis. ſ in qua religio. ſ ſuper peccatis· pro diuerſitate enim meritoꝝ: diuerſitas penaꝝ erit ſ gentiles credituros· qui nō credit iam iudicatus eſt.
de hieruſalem et iudicabit gen
ſ arguet· p· corrigēdo· quia dei filiū non receperunt. ſ iudeos.
tes· ⁊ arguet populos mltos· ⁊
ſ ideo.
conflabunt gladios ſuos ī vomeres· et lāceas ſuas in falces. Nō
leuabit gens contra gentem gla
ſ ſicut prius· ꝗ enim prelia poſtea nunquā tam grauia.
dium· nec exercebūtur vltra ad
ſ mecum.
prelium. Domus iacob venite et
ſ de virtute in virtutem·
ambulemus in lumine dei noſtri
ſ natura.
Proieciſti enim populum tuum
ſ ſcꝫ. ſ cui deberēt eſſe ſimiles. ſ quondam. ſ et merito proieciſti· quia. ſ iniquitate et dolis.
domum iacob· quia repleti ſūt
ſ in egipto· vel in terra promiſſionis· temporibus iudicū. ſ qui a garritu auiū futura preſagiunt.
vt olim· et augures habuerunt
ſ lxx. Alienigene· vnde· alienigene michi ſ· ſ· ſ vel paleſtini· alia littera· qui huic ſuperſtitioni maxime ſeruiunt. ſ a deo recedendo· vel gentilibus quos emebāt ad abutēdum. ſ libidinoſe.
vt philiſtiim· ⁊ pueriſ alieis ad
ſ quaſi· cum abundent diuitiis: cupidi ſunt et auari.
heſerunt· Repleta eſt terra argē
ſ tū. ſ ſemper auarꝰ eget.
ſ cupiditatis theſauroꝝ· auarus non implebitur diuitiis.
to et auro· et non eſt finis the
ſauroꝝum eius. Et repleta eſt ter
ſ victoꝝ vel iudeoꝝ ſ quia non eſt dignum numero: quod contra deum eſt.
ra eius equis· et innumerabi
ſ ibi in curribus ⁊ hi in equis· n· a· ⁊c.
ſ nimiam abundantiam ſequitur ydolatria.
les quadrigę eius. Et repleta ē
ſ tereni ſ et. ſ ſtatuas· et huiuſmodi. ſ admirabilis dementia· quid melius quod factum eſt· an qui fecit.
terra eius ydolis opus manuū
ſuarum adorauerunt quod fece
ſ a dignitate ſua· vñ· hō cū in honore eſſet nō intellexit.
runt digiti eorū. Et incuruauit
ſ terrenus· infirmꝰ fide· quare hō ab humo· ſ qui virtuoſus eſſe videbatur· q: vir a virtute. ſ quia tāta commiſerunt. ſ alias ne.
ſe hō· et humiliatꝰ eſt vir: Non
ſ vel tam· ſcd̄m· lxx· ex perſona dei· ſ quia non vis conuerti.
ergo dimittas eis. Ingredere
ſ tunc dicent montibus cadite ſuper nos· ⁊ collibus operite nos. ſ in ſpeluncis· qd̄ ⁊ factum eſt· ſicut hiſtorici narrant.
in petrā· et abſcōdere ī foſſa hu
ſ babiloniorum vel romanorum· per quos deus probauit ſe timendum ⁊ glorificandum.
mo· a facie timoris dn̄i· et a glo
ſ ⁊ tunc. ſ ſuperbia. ſ potentis.
ria maieſtatis eius. Oculi ſub
ſ vaſtantibus romanis· vel babiloniis.
limis hominis humiliati ſunt· ⁊
ſ nobilitas generis.
incuruabitur altitudo viroꝝum
ſ q: nemo irā eiꝰ effugiet ſ malis hūiliatis
exaltabitur autē ſolus dominus

iudicij hec accipi. Cum omnis creatura in cōſpectu dei humiliabit᷑ ꝛ nihil ſe eſſe ſentiet compatione eius.

Domini exercituum. Ubicunqꝫ de victoria vel vindicta dn̄i loquitur: dn̄m exercituū cū ꝯmemorat: ne dubitemus de eius victoria: cuiuſ tanta eſt potentia.

Cedros libani. Vox dn̄i ꝯfringētis c. ꝛ vidi impiū ſuperexaltatum ꝛ ele. ſicut cedroſ libani. et trāſiui ꝛ ecce nō erat.

Sunt tamē cedri boni odoris qui cum apl̄o dicere pn̄t chriſti bonus odor ſum⁹ vnd. Cedri libani q̄ſ plātauit ꝛc. et alibi. Ponā ī terra cedrū et buxum.

Libanus mōs eſt phenicis regionis. cedros habēs excelſas ſuper omnes arbores baſan. Regio arabie cui rex og imparauit. quercus hꝫ glandiferas. qui cibꝰ eſt porcorū nō hominū. Per cedros libani: de nobilitate ſupbi. liban⁹ enī cādidatio. Per quercus baſan que ignominia interp̄: qui ī ceno libidinis volutātur: accipiunt᷑. quorū fructus demonum cibꝰ eſt. nō hominum.

Mōtes excel. Pro uarietate virtutū. alij bonorū mōtes. alij colles appellātur. Pro diuerſitate viciorum alij impiorꝫ montes. alij colles. q̄bus dicitur. Ego inducam ſuper uos gladium.

Et ſuper omnē t. Ad litterā. Uenientibus romanis. ꝛ turres ꝛ muri fundit⁹ euerſi ſunt. Alle. Qui vita ꝛ virtutibus eminebant vel ꝓminere debebant. ī die illa ſubuertentur.

Turris vel ad munitionē vrbis vel ad ſpeculam fit. Hāc cōputatis ſumptibꝰ debemus edificare omnes. Sed ſi ſupbierit. cadet ſup eum a quo edificata fuit. ſicut illa in ſiloa vel hieruſalem que .xviij. homines interfecit

Muri eccleſie. ſapientes viri ꝛ omni rōne firmati. ne dogma ꝑuerſum ꝓualeat veritati. vn̄ ad ieremiam. Sup manus meas depinxi murū tuū.

Naues. Habuit ioſaphat naues quas mittebat in tharſis: ſꝫ ꝯtrite ſunt in aſiōgaber. Habuit ꝛ ſalomō naues que ibāt in tharſis ꝛ reuertebant᷑ cū argēto ꝛ auro. ꝛ ebore ꝛ ſimijs. Sꝫ q2 vterqꝫ peccauit. alius voluptate gentiliū fe̅iarꝫ. ali⁹ regis ſamarie ſocietate. vterqꝫ ad ethnicoſ refert᷑ ꝛ hereticos. in quibꝰ fulgur tm̄ eloquētie ꝛ ſenſus diabolica arte ꝯſtructus. et ſermo mortuus. qꝺ ſignificat᷑ in ebore. ꝛ ſimilitudo hūane rōnis quā veneramur in ſimijs. Vn̄. In ſpū vehemēti c. n. t. Sūt ꝛ naues bone de q̄bus dicit᷑. Qui deſcendunt mare in na. ꝛc.

Tharſis. Cuiuſlibet maris. Hebrei eī quodcūqꝫ mare tharſis appellāt. ꝛ quaſcūqꝫ ꝯgregatōes aquarꝫ maria. Iuxta illꝺ ꝯgregatōes aquarꝫ a. m. Sicut narrat ioſephus aduenientibꝰ romanis q̄ in portibꝰ erāt ꝯprehēſi ſunt ꝛ naues corꝫ ſuccēſe.

ſ quando per romanos vel caldeos ſe vindicabit. † ſ iō. ꝉ ſ qui ſuperbis reſiſtit. humilibꝰ aūt dat g. vnde. qui ſe exaltat. h.

i die illa. †Quia dies ꝉdomini ex
† ſ veniet. ꝉ ſ ſacerdotes ſcribas. ꝛ phar. vel dies iudicii ſuper diabolū ꝛ membra eius. vnde qui ſe exal. h.

ercituum †ſuper omnes ꝉſuperbū
ſ veniet.

et excelſum. et ſuper omnes arro
ꝉ ſ cum ex ore īfantiū. ꝛ lactentiū laus perficitur. vt inimicus deſtruatur.

gātem. ꝛ ꝉhumiliabit᷑ . ꝛ ſup om
† ſ nobilitate ſuperbos.
ꝉ ſ ſcꝫ. ſ nobilitate.

nes †cedros libani ꝉſublimes . et
† ſ luxurioſos qui fructificant porcis. i. demonibus.
ſ ſuperbia.

erectas. ꝛ ſup om̄es †querc⁹ baſā.
ſ ſuperiores.

Et ſuper omnes montes excelſoſ
ſ ſuperbos.

et ſuper omnes colles eleuatos.

Et ſuper omnē turrim excelſam.

et ſuper omnem murum munitū
ſ eos qui nauibus lucra ſectantur.

et ſuper omnes naues tharſis. et
ſ templū qꝺ valde pulcꝫ iuuenes ꝛ virgīes.
† ſ hūana rōne ꝯſtructū. erigēs ſe ꝯtra rōem dī

ſuper omne qꝺ viſu †pulchrum ē.
ſ aliī venundati. aliī occiſi. alii fame mortui.
ꝉ ſ potentia. ꝛ nobilitas.

Et incuruabitur omnis ꝉſublimi

tas hominum. et humiliabit᷑ alti
ꝉ ſ .i. altus apparebit vel in iudicio.

tudo virorum. ꝉet eleuabitur do
† ſ cum dederit inimicos ſuos in captiuitatē.

minus ſolus †in die illa. et ydola
† ſ ydola. ſ hoc ad vtrūqꝫ.

penitus contereni᷑. et †introibūt
ſ .i. in latibula cordium in quibus condita ſunt
ꝉ ſ vt abſcondātur precipitiis hiantis terre.

in ſpelūcas petrarum ꝉet in uora
ꝉ ſ immiſſe a domino.

gines terre a facie ꝉformidis do

Hebrei putāt lingua ſua mare proprie tharſis appellari. Si aliter dicitur: ſirum eſt.

Incuruabitur ſ. Allego. Human⁹ ſermo rōnabilis videt᷑. ſi n̄ ſit diuine ſciētie ꝯpatus. Cū aūt mēdaciū veritati q̄ſi ſtipula igni appropinquauerit: vorat᷑ ꝛ deperit ꝛ dogmata falſitatis q̄ idola vocant᷑ ab eo quoqꝫ q̄ ꝯficta erāt: penitus ꝯterentur.

Et idola penitus. Hoc ī captiuitate chaldeorꝫ q̄n iudeorū idola cōminuta ſunt ꝛ ī babilonē aſportata metalla. In viſiōa enim captiuitate nō legūt᷑ iudei idola coluiſſe. Iō ꝯmixtī de vtraqꝫ ꝛ de die iudicij cū dicat. hoc ſpēaliter ad priorē referenduꝫ eſt.

Be. Edificauit ſalomon rex in hirſin aſtaroth. idolū ſidoniorꝫ ꝛc. vbi ni fallor oñditur. q2 ſalomon nūquā pfecte penituit: q2 idola q̄ edificauerat nō deleuit.

In die illa. Allego. ꝛc. Argentū eloquētia. aurꝫ: ſapiā: q̄ a dn̄o dant᷑ hoībus vt ſeruiant deo ꝛ de deo loquant᷑. Illi vero abutunt᷑ ī idolorꝫ ſiſatione. Vn̄. Dedi eis argētū ꝛ aurꝫ. Ipſi vero inde operati ſunt baal. Cum ergo q̄s ꝑteritus primū in ſpelunca pectoris ſui idola ꝯdiderit ꝛ ī uoraginibꝰ terre abſcōdiderit: nō audēs ꝓferre qꝺ male finxit: ſcd̄us ꝓfectus ē vt ꝓiiciat ꝛ ī ſe eē n̄ patiat᷑

Ut adora. tal. Nō in re. Sed ſicut talpe ſimulacra gentium oclos hn̄t ꝛ nō vidēt. Et ſicut veſptiliones q̄ lucē fugiunt ceca eī ſunt. Sic oīa dogmata veritati cōtraria quibꝰ ꝓiectis ī grediūtur q̄ ꝓieccrāt in fiſſuras petrarꝫ et in cauernas. ſ. vt nō ī puluere ꝛ vili luto: ſꝫ in firma rōne verſent᷑ et inueniant ſibi diuerſa virtutum foramina. quibꝰ ad veritatem perueniur.

ꝉ ſ q̄n glorioſus apparebit qui cōtempnebatur

mini ꝉet a gloria maieſtatis eius.
ſ qui videbatur dormire. ꝉ ſ per romanos. vel chaldeos. vel in iudicio ꝉ ſ terrenos.

cum ſurrexerit ꝉpercutere ꝉterrā.
ſ captiuitatis.

In die illa proiiciet homo om̄ia
ſ falſa dogmata. ſ eloquētie. † ſ in quibus cōfidebant. ꝉ ſ ſapientie.

idola argēti ſui. ꝛ †ſimulachra ꝉau

ri ſui que fecerat ſibi vt adoraret

talpas ꝛ veſpertiliones. Et ingre

dietur fiſſuras petrarū. et in ca

uernas ſaxorꝫ. a facie formidinis

domini. et a gloria maieſtatis ei⁹

cum ſurrexerit percutere terram.
ſ hic verſus in. lxx. nō habetur. ſ ſcꝫ chriſto.

Quieſcite ergo ab homine cuius
ſ quieſcite q2 deus.

ſpiritus in naribuſ eius eſt. quia
ſ ſcd̄m diuinitatem. † ſ creditus ab apoſtolis et aliis ſanctis.

excelſus †reputatus eſt ipſe.

C. .III.

ſ quia noluiſtis quieſcere ab homīe tali: ſed fudiſtis ſanguinem iuſtum. ſ iō modo ſ cui nemo reſiſtit.

Ecce eniꝫ dominator dominus exercituū au
† ſ duabus tribubus ſ a ſacerdotibꝰ. † ſ pricipibus. ꝉ ſ omnia eis languida. omnia infirma. q2 chriſtū occiderūt. in quo ſolo ꝯfortatio.

feret †a hieruſalem ꝛ †a iuda: ꝉva

lidum et fortem. Omne robur
ꝉ ſ per panē: quidquid comeditur. hoc iudeis ſic abſtulit dn̄s: vt et filios deuorarēt. ſ qui de celo deſcendit. qui ꝯfirmat cor hominis.
ꝉ ſ per aquā: quidquid bibitur. ſ qui biberit ex hac aqua: ſitiet iterum.

ꝉpanis. et omne robur ꝉaque et

Quieſcite ergo. Q2 hec euenient niſi q̄eſcatis. Q. e. ne ſeuiatis in xp̄m qui purus homo videtur. q2 ſpirat naribꝰ ꝛ viuit ſicut alij homines.

Excelſus repu. Excelſus ſuper omnes gentes dn̄s. Et ipſe fundauit eam altiſſimus. Hebreum tamen excelſum ſignificat. nō excelſus. Ipſe eſt enim ipſa altitudo non tantummodo altus.

Ecce enim. Huculqꝫ de iudicio dici putant. quod ſequitur de captiuitate ventura. quā alij ad babilonios. alij ad romanos referunt. Sꝫ melius eſt cuncta referri ad paſſionem chriſti poſtquam omnes gratie donationes a iudeis ablate ſunt. C. .III.

Omne robur panis. Allego. Diuina ſcriptura quando attritione expoſitionis indiget. cibus eſt. Quando facile et ſine labore ſumitur: potus. Hanc abſtulit deus iudeis et dedit gentibus. vnde. Auferetur a nobis regnum dei. ꝛ d. g. f. f. e. et alibi. Mittam famem ī terram nō famē panis neqꝫ ſitim aque ſed audiendi verbum dei.

¶ Habent iudei panem·habent et aquas:ſed ſine fortitudine vel robo/re. Legunt ſcripturas:nec intelligūt tenent mēbranas:ſed xp̄m ibi ſcrip/tum fugiunt· Et lacte aluntur quaſi paruuli·nō ſolido cibo:q: fortitudi/nem pdiderunt·infirmi ſunt·ꝛ olera comedunt adletbarum ſolidus cibo eſt·qui vitam ſuſtentat·cor confirmat.

¶ Uirum bella. Non eſt enī aput iudeos:qui pro lege bellet· qui ſe/cundum eam iudicet·omnes enī vani et ſtulti ſunt.

¶ Et ariolū. Qui aliquādo vera ario/lantur vt balaam·et diuini·v·vrbium pa leſtinoꝝ·quoꝝ conſi lio arca dn̄i remiſſa ē. Quaſi ꝛ veri ꝓphe/te et falſi auferentur a iudeis.

¶ Senem. Quez lxx·preſbiteꝝ trāſtule runt. Gloria ſenū ca/nicies·i·ſapiā·de q̃. Canicies hominum prudēna eſt· Solus abrabā pſbr·i·ſenex appellatus eſt: q̄ pau cioribꝰ annis q̃ mul/ti ab adam vſq; ad ſe vixit· Roboam p didit regnū:q: pſbi/teros audire noluit.

¶ Principē·ſ·q ꝫ·Allego· Prīceps penitēcie·ꝛ coꝝ q̄ ſal uant̄ per pniam xp̄s caput eſt. Vn̄ dicit̄· Q: ſi quinquaginta viri iuſti inueniantur in ciuitate·ſaluanda ſit· Jubileum quoq; quīquagenarius ſig/nificat·cuius xp̄us eſt prīceps ſicut ſabbati et aliaꝝ ſolennitatū. vnde. Dn̄s eſt filius hominis etiā ſabbati Penitētialis pſalmꝰ quīquageſimus poni tur· Miſerere m·d·

¶ Per quinquage narīū a parte totum itellige. Per hos om nes prīcipes intellige ablatos·ꝛ iō non eſt mirū ſi aput eos om/nis dignitas perit q̄/bus non cōcedit̄ bel/landi poteſtas.

¶ Prudentem. Doctorē vel audito rē. Primus ei beatꝰ eſt:q ſapiēs ē· Scd̄s qui ſapientem audit.

ſ vt nemo poſſit reſiſtere hoſtibus viſibilibus ſiue inuiſibilibus·qui uſq; hodie ſeruiunt.
† ſ quia romanos iudices poſt captiuitatē habuerunt.

fortem et virū bellatorem ·et †iu
ſ iam non eſt propheta ꝛ nos n̄ c·a·
dicem ꝛ prophetam· et ariolū·et
ſ morbus. † ſ quinquageſimā caput acci piunt leuite ianitores.
ſenē principē ſuper †quīquaginta
ſ qui ſola vultus reuerētia ſolet honorari.
† ſ vt in conſulte omnia precipitent.
ꝛ honorabilez vultu· †ꝛ ꝯſiliariū
ſ principem artificum·vt fuit beſeleel.
† ſ quibus perditis omnis edificandi gratia ad eccleſiā tranſlata eſt·vnde ſicut ſapiēs archi tectus fundamentum poſui. † ſ qui ſ·exer citatus ſit in lege ꝛ euāgelio.
et ſapiētem de †architectis ꝛ †pru
† ſ his ablatis:quos dederam.
dētem eloquij myſtici. †Et dabo
ſ moribus non etate. † ſ ve ciuitati: cuius princeps iuuenis eſt·ꝛ pricepſ mane comedit.
† ſ laſciui fluxi imbelles
pueros †principes eorum·ꝛ †ef/
† ſ tunc. † ſ vbi non eſt gubernator corruit populus.
feminati dn̄abuntur eis· †Et †cor
ſ contra.
ruet populus·vir ad virū·vnuſ/
ſ contra. ſ quē debet diligere ſicut ſe metipſum. ſ ſine rōne.
quiſq; †ad proximū ſuū· Tumul
† ſ etate vel morbus. † ſ genere vel vita.
tuabitur †puer contra ſenē·et †ig/
† ſ alii alios·non communiter eligunt·
nobilis contra nobilem· †Appre
† ſ etiā. ſ vernaculum.
hendet enim vir fratrē ſuum †do
meſticum patris ſui·et dicet· Ue
ſ ideo.
ſtimentum tibi eſt· princeps eſto
ſ penuria. ſ defenſione.
noſter· ruina autem hec ſub ma/
ſ electus in principem.
nu tua. Reſpōdebit in die illa di/
† ſ ſolus chriſtus ſanat contritos corde ꝛ alli gat contritiones eoꝝ. ſ non ſufficio mederi miſeriis veſtris.
cens· †Non ſum medicus·ꝛ i do
† ſ qui ſufficiat michi ꝛ vobis.
mo mea non eſt †panis neq; veſti
ſ ergo.
mentum· Nolite me conſtituere

¶ Prudentem·lxx· Auditorē. Qui in eccleſia neceſſarius· Vn̄ ſacerdo tes olim ꝯſtituti ſunt:qui diſcernerēt quo ſpiritu prophete loquerentur.

¶ De architectis Ipſe chriſtus fabri filius dicitur·ꝛ in paralipome/nō vallem artificum legimus· Ibi quippe erant artifices quos non in fla/bat ſcientia:ſed humilem chriſtum ſequebātur. vnde· Ego ſum minimus apoſtolorum.

¶ Et dabo p· Cum cetera in perſona ſua dixiſſet:ſubito inducit dn̄m loquentē ꝓ maiori autoritate·

¶ Dabo·p·ꝫ· Talis fuit roboam qui ſecutus ē ꝯſilia iuuenū cū·xl·an noꝝ regnū accepiſſz. Salomō aūt·xij·annoꝝ·nec tn̄ iuuenis dicꝰ eſt:q: ſa piens. Daniel quoq; an̄ iudiciū puer·poſtquā iudicauit:ſenex pſbr dicꝰ eſt:q: ſapiens· Jn̄ aplus Ep̄s nō dz elegi neophitus:ne ſupbiat ſicut di

abolus· vnde Uidebā ſicut fulgur ſathan de celo cadentem.

¶ Effemi· Lxx· Illuſores· Quales ſcilicz illuſerūt ꝯcubine leuite in gabaa effeminati delicioſi fracti in feminā· Alleg· Magiſtri quoq; ipſi il luſores ſunt q̄ deuorāt ꝑplm dei ſic eſcā panis·ꝛ puerſe ſcripturas interp̄tāt̄

¶ Sic ꝛ in eccliā ꝓpter peccata ipſi auferunt̄ boni principes· religioſi re ctores·ꝯſiliarij·ꝛ prudētes. Cōſurgit puer ꝯtra ſenem·nulluſq; ordo ho/noratur· Sanctus eccleſie ſtatus confunditur.

ſ ſine auxilio.
† ſ beniamin. ſ ipſa ciuitas.
principem populi· Ruit enī †hie/
ſ iudea prouincia. † ſ ideo·
ruſalem · et iudas concidit †quia
ſ poſſum deſtruere templū hoc manu factū ꝫ ſ crucifige cru·e· Sāguis eius ſuper nos ꝛ ſu per filios noſtros.
lingua eorum· et adinuentiones
ſ manſuetū. ſ ad iram.
eorum contra dominū vt ꝓuo/
ſ reſpectū miſericordie·
carent oculos maieſtatis eius·
ſ q:. ſ quia chriſtū in carne videntes credere noluerunt. † ſ quādo poſiti in miſeriis ag noſcent ſe propter mortē filii dei hoc ſuſtinere.
Agnitio vultus eorum †reſpōde
† ſ polluti ſodomitico vicio.
bit eis·et peccatum ſuum †quaſi
† ſ clamātes crucifige cru. ſ inuerecunde.
† ſ ſecunda poſt naufragiū tabula eſt impie tates abſcondere.
ſodoma †predicauerunt †nec ab/
† ſ ergo. ſ non ſolum corpori.
ſconderunt· †Ue anime eorum·
† ſ quaſi merito ſuo puniuntur. † ſ pro pec catis. ſ ſua·
†quoniā †reddita ſunt eis mala.
† ſ lectores iuſticiā domini laudate· † ſ chri ſto·cui iudiciū eſt datum. † ſ iuſte iudicauit.
†Dicite †iuſto qm̄ †bene· quoniā
ſ mercedē. ſ que ſeminauerit hō hec ꝛ metet
fructum †adinuentionum ſuaruz
† ſ impius. † ſ bene·q:·ve impio in malū. qđ ſemper duret. ſ tendenti.
†comedet· †Ue impio in malum
† ſ qui principem ſuū romane poteſtati tradi dit:ipſe ſubiacet ei. † ſ operationū.
†Retributio enim †manuuz eius
ſ a dn̄o. † ſ bene quia. ſ verba domini.
† ſ ſcribe ꝛ phar·exigentes primicias decimas qui docere debuerant. ſ non doctores·
fiet ei· †populum meum †exacto/
† ſ eorum·vel ipſi effeminati.
res ſui ſpoliauerūt· †et mulieres
† ſ quaſi ne credatis eis·q: popule meus.
† ſ oleum peccatoris nō impinguet caput m. ſ ſacerdotes adulantes eis:a quibus accipiūt.
dn̄ate ſūt eis· †Pple meus †qui
† ſ blandis verbis.
beatum te dicunt·ipſi te †decipi/
ſ ne laudes hominem in vita ſua. † ſ recitu dinem operum.
unt· et †viam greſſuum tuorum

¶ Apprehēdet. Ad litterā· Dū iudei romanoꝝ obſidione clauderent̄:ī tres par tes diuiſi erāt. Alij tē plum arcemq; tene/bāt. Alij ſupiorē par tem ciuitatis·alij infe riorē·ꝛ quos nolebāt ſibi ꝓficiebāt etiā ver naculos patrū ſuoꝝ dicētes· Ueſtimentū tibi ē prīcepſ noſter e· Ruina autē hec ſub manu tua·hoc ē·vi/ctū habes·ꝛ veſtimē/tū·prīceps e·n·dum/mō a fame eruas nos ꝛ ruina noſtra tuo ſu ſtentetur auxilio.

¶ Reſpondebit. Hoc nō ē in hebreo ſed de·lxx·hoc addit̄ Scd̄m hebreū enim ſic iungit̄. In die illa dicet nō ſum m·ꝫ·

¶ Nō ſum. Mor. non ſtatim multitu/dinis iudicō acqeſca mus:ſed electi ad prī cipatū menſurā nr̄az nouerimꝰ:q: deus ſu pbiſ reſiſtit·humilib a utē d·g· Multi eſu/rientes ꝛ nudi·cū nec ſpūales cibos nec xp̄i tunicaz habeāt·aliis veſtimēta ꝓmittunt ꝛ alimoniā·ꝛ vlcero/ſi ſe eſſe medicos ia/ctant non timētes q: dr̄· Ne queras iudex fieri:ne forte nō poſ/ſis auferre iniq̄tates.

¶ Ruit enī hie/ruſalē. Ex pſona pro phete· Quaſi· iō nō inueniēt qui velit eis ſubueire·q: dn̄m blaſ phemauerūt dicētes Demoniū habes· et huiuſmodi.

¶ Quia lingua. Quāuis romāi quā tum ad ſe ꝓ tributo qđ negebat̄ in obſidionē venerunt:tn̄ ꝓcipue mors domini cauſa fuit·

¶ Agnitio. Agnoſcent propter peccata hoc contigiſſe vel ante oculos mentis ſemper peccata ſua habebunt.

¶ Et peccatū. Mor· Peccatū ſuū ſicut ſodoma pdicat nec abſcon dit:qui peccati ſui exemplo tanquā fetore alios corrumpit.

¶ Ue anime eorū. Lxx· Ue anime coꝝ qm̄ cogitabāt ꝯſilium peſſi mum ꝯtra ſemetipſos dicētes: Alligemus iuſtū qm̄ inutilis eſt nobis.

¶ Populū m·ꝫ· Caueamꝰ ne ſimꝰ exactores ī p·ne iuxta impiū por phiriū matrone ꝛ mlieres ſint nr̄ ſenatꝰ q̄ dn̄entur ī eccliīs·ꝛ de ſacerdota li gradu fauor iudicet feminarum·

¶ Et uiā·g·t·ꝫ· Vn̄ ieremias· Interrogate q̄ ſit via bona·ꝛ ambulate

in ea. Sꝫ ſi certauerim⁹ audiam⁹ dñm in ezechiele dicẽtem. Dabo eis viã alteram de qua. Ego ſum via veritas ⁊ vita.
¶ Stat ad iudicandum. Jam quaſi iratus nõ ſedet paratus vni⸗cuiqꝫ reddere ſecundum opera ſua. Vel nõ ſedet adhuc: vt in pñſenti iu⸗dicet: ſed ſtat cõſiderans ⁊ diſcernens omnium opera quaſi adhuc pñi⸗tentię locus eſt. ⁊ ſpacium reſeruat.
¶ Populus qui propter impitiam ⁊ ſimplicitatem deceptus eſt. adhuc vocatur vt ſaluetur
Non ſedet dominus quaſi iudicãs: ſꝫ ſtat ad iudicandum. Volens populũ ſtare cu⸗ius via diſſipata eſt. Contra principes et preſbiteros venit vt iudicet dans eis locũ defenſionis. vñ. Vt iuſtificeris in ſer. t. ⁊c.
¶ Vos enim depaſti. Hiero. Reor hoc fuiſſe inter ſenes ⁊ pñcipes veteris po⸗puli quod iter preſbi⸗teros ⁊ epos nr̃i tp̃is
¶ Vineã meam. Vineam de egypto trãſtuliſti. Vinea ei dñi ſabaoth domus iſrael eſt.
¶ Quare atteri⸗tis populũ meũ. Noſtri quoqꝫ pñnci⸗pes cum pauperes te⸗linqñtes publice ar⸗guant ⁊ cõfundãt di⸗uitibus peiora peccã⸗tibus nec nutũ faciũt. Jn quoꝝ domib⁹ ra⸗pina paupm. dum ec⸗cleſię opeſ ſibi theſau⸗rizãt. ⁊ i delicijs abu⸗tũt. Quę ad ſuſtẽta⸗tionẽ pauperũ dant ⁊ ſibi reſeruãt vel pro⸗pinqs diſtribuunt. et alioꝝ inopiã ſuas vl̃ ſuoꝝ diuitias faciũt.
¶ Pro eo ꝙ ele. ⁊c. Hoc ad vxores ſcribaꝝ ⁊ phariſeorũ precipue. et ad alias quoqꝫ põt referri. ob quaꝝ delicias ⁊ luxũ viri earũ paupes ex⸗poliabãt. Ne ſe ergo immunes exiſtimarent a peccato: dicit dñs. pro eo ⁊c.
¶ Mor. Pro eo ꝙ ele. ſunt ⁊c. Corripiũ⸗tur aĩę quę in ſupbiã erigũtur. ⁊ nõ viriles duriciã: ſed diſſolutionẽ fęmineaꝝ ſectant ⁊ perdũt ornamẽta virtutum quę torquib⁹ monilib⁹ armillis ⁊ hmõi diſcribũt. Cõtra eccłię quoqꝫ fęmi⸗nas hec dñr: quę ambulãt extento collo nutu ſignisqꝫ loquũtur.
¶ Decaluabit. Quod occultũ eſt patebit. ⁊ feda caluicies apparebit. Nihil enim opertum eſt qđ non reueletur.
¶ Jn die illa. Sꝫ babilonicę captiuitatis. Vel verius qñ capti ſunt a romanis. ⁊ oĩa ornamẽta pdiderũt. Siue metaphorice mulieꝝ. i. vrbiũ ornamẽta deſtructa ſunt. quę i plateis porticib⁹ foro ⁊ gimnaſijs et i me⸗nib⁹ publicis. Moꝝ. quoqꝫ ad animam hec referimus.
¶ Calciamentorũ. Quę in ſolitudie nõ ſunt attrita. ſꝫ ita ut extrare rũt de egypto p. xl. annos in deſerto hũerunt. His calciantur qui agni carnes ſunt comeſturi. vñ alibi. Calciati pedes in prepa. e. pacis.
¶ Calciamento ꝝ. Hec durare nõ pñt: ſi extẽto collo ambulat. Si pedi⸗bus veſtimẽta trahunt. vt p mũdicia matronali terrę ſpurcicia vertat.
¶ Anulos. Quib⁹ ſignamur ad militiã xp̃i quẽ pat ſignauit. vñ. Ln ſignaculũ ſiñtudis. Fili⁹ quoqꝫ pdigus cũ ſtola anulũ rcepit ⁊ calciamẽta.
¶ Gemmas in fronte. Quib⁹ ora noſtra decorantur. ⁊ caput. De quo. Sicut vnguẽtum in ca. qđ deſ. in. bar. b. a. ⁊c.

ſ male laudãdo.
diſſipant. Stat ad iudicandũ do⸗minus. et ſtat ad iudicandos po⸗
ſ tandem. ſ eternum.
pulos. Domin⁹ ad iudiciũ veiet
† ſ prophetis ⁊ patriarchis. vñ quãdo ſedent cum ſenatoribus terre ⁊ ſ apoſtolis de quib⁹ cõſtitues eos p. ſ. o. t.
cum ſenibus populi ſui. ⁊ pñci⸗
† ſ o phariſei ⁊ ſcribe. † ſ violenter exigen do decimas ⁊ hmõi.
pibus ei⁹ vos enim depaſti eſtis
† ſ cenſu vel ſpũ qui ſoluere nõ poterat nec ſe defendere ſ domũ iſrael. ſ innocentis
vineam meam. et rapina paupe⸗
ſ eſt ſ o principes ſ quaſi ideo dam nabit vos in iudicio.
ris in domo veſtra. Quare at⸗
ſ vel affligitis. alia littera.
teritis populum meum: ⁊ facies
† ſ orphanoꝝ viduaꝝ ſ fame attenuatis. vnde demoliuntur eni facies ſuas ⁊c.
ſ quem timere debetis.
pauperum cõmolitis: dicit do⸗
minus exercituũ. Et dixit domi⸗
† ſ in ſuperbiam. † ſ Minores ciuitates. vi ci opida. que in libro hieſu filie nominantur.
nus deꝰ: Pro eo ꝙ eleuatę ſũt fi
† ſ de vicio in vicium. ſ in quo notatur ſu perbia.
lię ſyon. ⁊ ambulauerũt collo ex⸗
ſ ſignis laſciuie.
tento. ⁊ nutibus oculoꝝ ibant ⁊
ſ ludendo. ſ vt etiã inceſſu videtes allicerẽt.
plaudebant. et ambulabant pedi⸗
ſ ornate rapina pauperum.
bus ſuis compoſito gradu ince⸗
ſ vt pro ornatu ſit ignominia.
debant. Decaluabit domin⁹ ver⸗
ſ quo peccata teguntur.
ticem filiaꝝ ſyon. ⁊ dominus cri⸗
ſ romanis irruentibus.
nem eaꝝ nudabit. Jn die illa au⸗
feret dominus ornamentũ calcia⸗
ſ lunulas exterius ornamẽta que a ſole iuſti cie illuminantur. ſ ornamentum colli vł ſ qđ ad pectus dependens in quo intelligentia mentis.
mentoꝝ. ⁊ lunulas. ⁊ torques
† ſ quelibet ornamenta. † ſ brachioꝝ ſcilicet bona. opera. has accepit rebecca i ſponſalibus.
ſ capit. s in quo eſt omnis ſenſus.
⁊ monilia. ⁊ armillas. ⁊ mitras
ſ crinium. que ⁊ ſcrinones dicũtur. ſ Jn quibus diſcretio notatur ſ taloꝝ. ſimiles armillis. vñ. Pes nõ offẽdit. ⁊ eruc. p. m. a. lap.
⁊ diſcriminalia. ⁊ pichelidas. ⁊
† ſ colli. que ⁊ auri ⁊ argenti teruũtur virgulis ſcilicet ſenſu ⁊ ſermone. ſ in quibus mul cũ portabãt ⁊ alia odoramẽta vt ſinus bon⁹ odor chriſti. ſ ab auribus.
murenulas. ⁊ olfactoriola. ⁊ in⸗
ſ Ne audiamus iudiciũ ſanguinis. ſed qui ha bet aures audiendi. a.
aures. ⁊ anulos. ⁊ gemmas i frõ⸗
ſ de quibus ibunt de virtute in virtutem. ſ quibus humeri. ⁊ in quibus opus ⁊ pecto ra in quibus ſenſus proteguntur.
te pendẽtes. ⁊ mutatoria. ⁊ pal⸗
ſ quibus preceptoꝝ omniũ regula ſtrigitur.
liola. et lintheamina: et acus.
ſ videmus enim quaſi per ſpeculũ ⁊c. ſ ſubtilia velamina.
et ſpecula. ⁊ ſyndones. ⁊ vittas
† ſ quibus operiũtur hũeri. ſ quib⁹ tegimur cõtra ardorem vicioꝝ. ſ tibi. ſ virtutum. ſ putruerunt ⁊ cor. ci. m.
⁊ teriſtra. Et erit p ſuaui odore
ſ vicioꝝ ⁊ peccatoꝝ. ſ aurea ſ veritatis. ſ de qua itate accicti lumbos veſtros in virtu te. ſ peccatoꝝ quo quiſqꝫ conſtringitur. ſ mendacii.
fetor. ⁊ p zona funiculus. pro
† ſ torto ⁊ reſleꝫo. ſ pro virtute vicium. ſ capitis deturpatio.
criſpanti crine caluicium. et pro
† ſ que cum locum tenet in feminis quẽ rõale in epiſcopis. ſ amiſſa. ſ penitentis luct⁹. ſ iuuenes. ſ Juſticia iuſti non liberabit eũ.
faſcia pectorali cilicium. Pul⸗
ſ romanoꝝ.
cherrimi quoqꝫ viri tui gladio ca⸗
ſ bellatores.
dent. et fortes tui in prelio. Et
merebunt atqꝫ lugebũt portę ei⁹
ſ qđ oculis cernimus. ſ vrbs ſũditus euer ſa vel plebs omnino deiecta.
⁊ deſolata in terra ſedebit.

¶ C. IIII.

Et apprehen⸗dent ſeptem mulieres
† ſ chriſtum ſolum qui ſine peccato ſ cum incuruabitur altitudo viroꝝ.
virũ vnum in die illa dicentes

¶ Lintheamia. Hic. Vt lautĩ dño perfruamur delicijs vñ. to: volup. t. p. c.
¶ Vittas. Quę ⁊ animum huc illucqꝫ fluentẽ conſtringunt.
¶ Teriſtra. Ve⸗ſtis muliebris tenuiſ⸗ſima. et viſui pernia⸗ꝗtati ydonea. ⁊ inde noiat teria ei eſtaſ ꝺ:
¶ Faſcia. Qua ca⸗ſtigant vbera ne ex⸗berẽt. Reſpondi eni vos ⁊c. Et alibi. Jn egypto mãmę tuę cõ⸗fractę ſunt.
¶ Et merebunt. Quicũqꝫ lo cũ ſuum diabolo dederit et cor ſuũ omĩ cuſtodia non ſeruauerit: luge⸗bũt portę ei⁹. ⁊ abſen te ſpõſo ſemp i luctu erit ⁊ corruẽs in pul⸗uere ſedebit.
¶ Lugebũt por⸗te. Mebonomicos Judices. reges. pñci⸗pes. q ſolebãt ſedere i porta. Vñ. Aduer ſum me loquebantur qui ſedebant i p.
¶ C. IIII.
¶ Et apprehen⸗dent ſeptẽ. Cũ na⸗buchodonoſor Se⸗decbiam regẽ ⁊ pñci⸗pes iudęoꝝ ⁊ tribum iudę ⁊ beiamin cap⸗tiuauit (alię eni. x. iaꝫ abductę erant vltra mõtes medoꝝ ⁊ pſa⸗rũ nec poſtea reuerſę ſũt) potuit fieri vt mł⸗to plures mulieres re⸗mãſerint. ⁊ vij. viruꝫ vnũ apprehẽderit di⸗cẽtes: Panẽ ⁊ veſti⸗mentũ habem⁹ ne ſi⸗ne ſemie moriamur: ⁊ hoc maledictũ legis i⸗curramus ſcꝫ maledi⸗cta ſterilis ꝗ nõ dimi⸗ſerit ſemẽ ſup terram auſer obprobriũ ſterilitatis a nobis. Jnuocetur no⸗mẽ tuum ſuper nos: vt vir dicaris noſter.
¶ Septenari⁹ ⁊ denari⁹ numer⁹ ꝓpt ſabbatũ ⁊ decalogũ iudęis famili⸗aris ẽ. Cũ iuxta ambiguitatẽ hebręi ſermonis quo verbũ ſaba nũc ſepteꝫ nũc plures nũc iuramentũ interpꝛtat: hoc loco plures poſſum⁹ intelligere.
¶ Septẽ mulieres. Septẽ dona ſpũs ſancti. Spũs ſapiẽtię ⁊ intellect⁹. ſpũs cõſilij ⁊ fortitudis. ſpũs ſciẽtię. ⁊ pietatis ⁊ replebit eum ſpũs timoris dñi. Quę mlieres dicunt: q: nemo generat deo niſi p ſpiritum. Et plater quia plura ſunt dona cum ſpũs vnus.
¶ Alle. Septẽ dona ſpũs ſancti. vij. mulieres ſunt. Vñ requieſcet ſup eum ſpũs dñi. ſpũs ſapientię ⁊c. Vir aũt xp̃us dicitur; vnde zacharias.

Ecce vir·oriens eſt nomen eius· In die illa·i·dñice incarnationis appre/hendent ſepté dona ſpiritus ſancti virum vnum ſcilicet xp̄m·quia nullū alium inuenerunt in quo requieſcerent·vnde ſuper quem videris ſpiritū deſcendentem ⁊ manentem·ꝛc. Hi ſunt ſepté oculi de quibus zacharias Sup lapidem vnum ſunt ſeptem oculi·⁊ in vno aureo candelabro lucer nę ſeptem ſuffuſoria ſeptem. Nec tunc pri mū ſpiritus eū repleuit· quãdo ſup eum baptiſatum in columba apparuit: ſ; i tpe conceptionis.

¶ Mor. Apprehē dent vt firmiter teneant·⁊ non dimittant omnes viros tranſe/unt vſq; ad chriſtum nullum apprehendūt non eſt enim homo q̇ non peccet. In hominibus alijs hoſpitiū habet ſpiritus tribu/lationis·non manſionem quietis. Fuit enī in prophetis ⁊ in alijs iuſtis: ſed quia homines ⁊ ideo peccatores in eis fuit·ſed nō mã/ſit·vnde de ſolo chriſto. Super quem vi/deris ſpiritum deſcē/dentem ⁊ manentem hic eſt qui baptiſat.

¶ Aug. Septem mulieres ſeptem eccleſię ſunt quib; ſcribit iohannes in apoca/lipſi·per quas omnes deſignantur · In ſeptem enim vniuerſitas deſignatur. Hę apprehenderunt chriſtum per fidem poſt aſcenſionem per apoſtolorum predicationem.

¶ Panē noſtrū. Panis noſter xp̄us ē virga de radice ieſ/ſe ⁊ flos ·mulierū pa/nis pater eſt ſicut et chriſti qui ait: Meus cibus eſt vt faciã vo/luntatem patris mei.

¶ Panem noſtrū com· Corp⁹ xp̄i· De ſtimentis noſtris operiemur ornamētis virtutum· Inuocet̄ no/men tuū ſuper nos·a chriſto dicamur chriſtiani. Aufer obpro/brium noſtrum quod patimur a iudeis tan q̄ ſine deo ſine lege. vnde. Iam non eſtis hoſpites ⁊ aduenę ꝛc

ſ nō indigem⁹ pane tuo vel veſte· ſ noſter· tibus eſt panis qui de celo deſcēdit· ſermo dei mulierum panis eſt pater.

Panem noſtrum comedemus

† ſſermõe d̄i;quo ornãtur ſingule harū mulierū

†⁊ veſtimētis noſtris operiemur

† ſ vt omnes dicamur nomīe tuo·i· omnes vocemur hieſus· vt omnia in omnibus nomen tuum fiat·

† ſ vt imperfectio legis in euãgelio compleatur. ſ hieſus.

tãtummodo †inuocetur †nomen

tuum ſuper nos·aufer obprobri

† ſ captiuitatis. † ſ aperiatur terra et germinet ſal· ſ filius· ſ reliquie iſrael ſal·fi.

um noſtrū. †In die illa erit †ger/

† ſ in hoc q̄ deus ſ dñe dominus noſter· quam admirabile eſt n·t·in·v·t·

men domini in †magnificentia ⁊

† ſ filius marie. ſ de fructu vētris t.po·f·f·t.

† ſ ſuper oēs angelos ⁊ homīes. ſ in eoq; hō

gloria·⁊ †fruct⁹ terrę †ſublimis·⁊

ſ ab eo. † ſ qui crediderunt in eū·alijs triſticia vt ſcribis et phariſeis· ſ ab eo.

exultatio †his qui ſaluati fuerint

† ſhoc ſcilicet ſ non omnes:ſed reliquie·

† ſ a non credentibus abiectus.

de iſrael. Et †erit omnis qui †reli/

† ſeccleſia que deum ɔtemplatur·⁊ pacis viſione perfruitur.

ctus fuerit in †ſyon·⁊ reſiduus in

† ſ a chriſto chriſtianus. † ſſcilicet apoſtoli et alij fideles·de quibus niſi dominus exercituum reli·no·ſe·quaſi·ſo·fu·

hieruſalem †ſanct⁹ vocabit̄ †om/

ſ predeſtinatus· † ſ In libro vite. ſ gaudete quia noīa veſtra ſcrip·ſ·i·c·

† ſ quod erit. ſ celeſti.

nis qui ſcriptuſ eſt in †vita† in hie

† ſ quia affirmatiuū·quaſi vere abluet in baptiſmo.

ruſalem. †Si abluerit dominus

ſ vicioꝝ. ſ animaꝝ. ſ eccleſie. † ſ prophetaꝝ quē fuderūt ipſi ⁊ patres eoꝝ⁊ illū de quo dixerunt·ſanguis eius ſuper nos·⁊·ſ·f·n·

ſordes filiarum ſyon †et ſangui/

† ſ per penitentiã·vnde lauamini mūdi eſtote.

nem hieruſalē †lauerit de medio

ſleuiora. ſ grauiora·

eius in ſpiritu iudicij·et ſpiritu

† ſferuentis caritatis qua ſanguinē fudit.

† ſ vetera trãſierunt: i chriſto ē noua creatura

†ardoris. †Et creauit domin⁹ ſu/

† ſ eccleſie que mons in cõtemplatione.

per omnem locum †montis filię

† ſ a fidelibus filius iſrael. † ſ nubes aderat n die·ignis in nocte.

ſyon et †vbi inuocatus eſt· †nubē

† ſ per diem ſol·non·u·t·n·l·p·n· ſ cõpunctionis·vnde lacrime.

† ſ ad illuminationē ne viam perdant.

†per diem·⁊ fumum ⁊ †ſplendo/

¶ Panem noſtrum co·ꝛc· Qd̄ eſt ſpiritum ſanctū cum patre et filio ęqualiter poſſidere omnia·⁊ nichilo indigere. Inuo·no·t·ſ·n·hoc eſt a te dicantur chriſtiani qui noſtra habitatione cupiunt perfrui. Au·ob·n·ne amplius fetore viciorum expulſi a cordibus hominum ſępe cogamur mu/tare hoſpitium.

¶ Aufer. Quia conſurgent contra ſapientiam falſę doctrinę ⁊ contra ceteras mulieres·i·virtutes· Vnicuiq; ſuum inſurgit contrarium cum nomen earum falſę virtutes ſurripiunt·

¶ In ſpiritu iudicii et ſpiritu ar ·Scilicet tribulationis ⁊ paſſionis quibus purgantur electi· Vnde. Vaſa figuli probat fornax· vnde iohannes· Ego baptiſo vos in aqua ·ipſe in ſpiritu ſancto ⁊ igne. Homo enim aquam tantum tribuit·deus ſpiritum ſanctum qui ſordes ablluit ⁊ peccata ſanguinis·

† ſ deus noſter ignis cõſumens eſt.

† ſ aduerſitate: ne frangantur·

rem †ignis flammantis †in nocte

ſ eccleſie·

Super omnem enim gloriam p/

ſ chriſti· † ſ eccleſia. † ſ ſub protectione dei. ſerit.

tectio ⁊ †tabernaculum ⁊ †in vm/

† ſ perſecutionis. ſ deus meus adiutor ꝛc.

braculum diei ab †ęſtu·⁊ in ſecu

† ſ protegar in velamento·a·t·

† ſ impetu perſecutoꝝ·

ritatem et †abſconſionem †a turbi

ſ minori perſecutõne.

ne et a pluuia.

¶ C .V.

ſ populo iudeoꝝ·vel deo patri·

CAntabo dile

† ſ carmen lugubre· † ſ filū patrui. ſ chriſti et eadem gente qua ego generati qd̄ canticū ipſe ɔpoſuit vinee ſue.

cto meo †cãticum †patruelis mei

† ſ vinea dñi ſabaoth domus iſrael eſt.

† ſ hic eſt filius meus dilectus.

†vineę ſuę. Vinea facta eſt †dile/

† ſ in potētia·i robo re. † ſunxit te deus oleo leticie ſpre·conſ· † ſ; cuſtodia angeloꝝ.

cto meo †in cornu †filio olei: ⁊ †ſe/

† ſ ydola lapidea·⁊ omnia diuinū cultum impedientia ſ abiecit.

piuit eã·⁊ †lapides elegit ex illa

ſ lege inſtruēdo † ſ ex omnibus gētibus.

ſ non ex quolibet germine·vel genere.

et plantauit vineam †electam· et

† ſ tēplum. ſ in qua fruges recõderent ⁊ inſidiantes beſtias proſpicerē

ędificauit †turrē in medio eius·et

† ſ altare vbi fundebatur ſanguis hoſtiarum

ſ vt in eodem loco vue premerētur·

†torcular extruxit i ea ·et expecta

† ſ fructus bonoꝝ operum. † ſlabruſte dicte·quia in labris viaꝝ naſcuntur· ſ amaritudine viciorum·

uit vt faceret †vuas·⁊ fecit †labru

ſ quia feci quod debui.

ſcas. Nūc ergo habitatores hie/

† ſ audita ratione mea·cui non contradicit vinea·

ruſalem·et viri iuda †iudicate in/

† ſcreatione beneficio· ſ vltra·

ter me ⁊ †vineam meam· Quid ē

ſ ſupradicta·

qd̄ debui vltra facere vineę meę

† ſ quaſi hoc videor feciſſe. forte vltra debitum· ſ bene colendo·

et non feci ei. †An q̄ expectaui

¶ Spiritu ardoris qui dat̄ in baptiſmo vbi diſcretio· Extūc enim apparet quibus pęna ſit predeſtinata quib; corona.

¶ Nubem· Id eſt obumbrationem ſpiritus in proſperis ne eleuentur · ſicut filijs iſrahel nubes in die erat ignis in nocte·

¶ Et fumum et cetera · Vnde domus impleta eſt fumo et alibi. Qui tangit montes et fumigant.

¶ Super omnē g·ꝛc· Plurimi iudeorum· et hec et quib; ſunt ſociata de babylonia captiuitate et de reditu in hieruſalem ſub zorobabel et heſdra et neemia intelligunt.

¶ Super omnem enim. ꝛc. Hunc locū iudei. Ad antichriſtū referunt que; per turbinem et tempeſtates ſignificari conīciunt ſeq; virtute diuina ab eo defendi confi/dunt· Nos aute; ad primum chriſti aduētum·

¶ C .V.

¶ Canticū· Cãticū aliqñ in letícia·aliquando in triſticia vt hoc ſcilicet quod ille compoſuit qui videns ciuitatem fleuit dicens· Quia ſi cognouiſſes et tu·

¶ Vineam electam . Alia editio· vineam ſoreth·quod eſt genus vitis optimę ⁊ vberrimę perpetuis fructibus·

¶ Cuncta quę de vinea dicuntur·ad ſtatum animę referuntur ·quę a deo plantata nō attulit vuas ſed labruſtas · ⁊ tradita ſe beſtijs conculcanda·nec imbrem doctrīe ſuſcepit: qui dona pręterita contempſit ·

¶ Labruſtas Ebraice vſin.

¶ Nunc ergo ꝛc. Similiter nathan propheta dauid interrogat: vt de ſe tanquam de alio ſententiam proferat· Vnde. Malos male perdet et vineam ſuam locabit alijs agricolis. Agricolę apoſtoli ſunt.

¶ An q̄ exſpectaui ꝛc. Hoc ſecundum quoſdam ſupra apud ſe

dixit·hic vero quod cogitauerat alios interrogat.

¶ Et nūc oſten·uo. Quaſi·q: nō vultis ridere ego ridebo p uobis.
Auferā ⁊c. Vt ſcʒ q̄ deū nō ſenſerūt p bñficia: ſentiāt per ſupplicia
vel ideo minatur penam·vt conuertātur ad penitentiā.

¶ Et nubibus m·⁊c. Que ſub helia (quia omnes ydolatre erant) tribus annis ⁊ ſex mēſibus nō pluerunt·ne pro vuis afferrent ſpinas: ſed pro ariditate rogarēt eum qui dat imbres virtutum·Vñ·Ponam vobis celū ferreum ⁊ terram eneam·et alibi·Erit celum ſuper caput tuū ereū ⁊ terra ſubter te ferrea.

¶ Et nubibus mandabo. Hoc poſt aſcēſionem domini·quādo nec prophetas habuerunt ⁊ apoſtolos repulerunt·de quibꝫ dicitur. Qui ſunt iſti qui vt nubes volāt.

¶ Domus iſrael ⁊c. Ex quo diuiſum ē regnum decem tribuſ iſrael dicte ſunt·due autem iuda in quibꝫ reges de iuda regnauerunt. Ea: viri germen delectabile deo q: apud eos erant ſacerdotes·leuite·viri religioſi·qñ hec yſaias loquebatur·vel quia chriſtus ex eis natus eſt.

¶ Et ecce clam·⁊c. Vel clamorē pro iuſticia fecerunt quia xp̄m interfecerūt·cuius ſanguis clamat ad dominum de terra·Vñ·Vox ſanguinis fr̄is tui a·c·d·t·

¶ Ve qui coniūgitis. Hoc ſpēaliter ad iudeos·qui auariſſimi. Generalit᷑ ad omnes auaros q̄ aliorum neceſſitatē·ſuam faciunt voluptatem.

¶ Ve qui coniungitis. Contra hereticoſ hec dicūtur·qui domos domibꝰ·i·dogmata dogmatibꝰ cōiūgūt·ſiles viro ſtulto·q̄ edificauit domū ſuaʒ ſup arenā. Cōiungūt aūt noua veteribꝫ donec deficiat terraſenſus ſcilicet ⁊ ſermo hūanus.

ſ tanquā inculta.
vt faceret vuas·et fecit labru-
† ſ quia pro bonis mala reddit·hoc iudicium ſubiicit.
ſcas:· † Et nunc oſtendam vobis
ſ cui nemo reſiſtit. ſ non alius.
quid ego faciam vinee mee·Au-
† ſ auxiliū angeloꝝ. ſ tranſeamus ab his ſedibus. ſ gentibus.
feram † ſepem eius·et erit in direp
ſ idē ē·ſed repetitio confirmatio eſt.
tionem·diruam maceriam eius·
† ſ relinquetur vobis domus veſtra deſerta·
et erit in conculcationem·et † po-
† ſ falce verbi dī·⁊ cū peccauerit: nō corripietur
nam eam deſertā· Non † putabit·
† ſ ammonitione timoris non humiliabitur.
† ſ opprimetur multitudine peccatoꝝ·
et non † fodietur·et † aſcendent ſup
† ſ predicatoribus qui pluūt verbis·coruſcant miraculis·fulgent virtutibus.
eam vepres et ſpine·⁊ † nubibus
mandabo ne pluant ſuper eam
† ſ doctrine guttas· † ſ Metaphorā exponit
ſ hoc faciam vinee mee·vinea enim.
† imbrem· † Vinea enim domini
† ſ decem tribus·vel totus populus·
exercituum· † domus iſrael eſt·et
ſ due tribus. † ſ comparatione iſrael qui vitulos colebat·vnde prius captiuatus. ſ quia ſeparatis alijs tribubꝰ: poſtea pullulauit. ſ dei
vir iuda † germen delectabile eiꝰ.
vuas.
Expectaui vt faceret iudicium·et
ſ labruſce· ſ ſuſciperet· ſ chriſtū ſuſcipiendo.
ecce iniquitas·⁊ iuſticiam: et ecce
ſ tolle·crucifige eum.
clamor. Ve qui coniungitis do-
mum ad domum·et agrum agro
† ſ et deficiente terra·nō impletur auaricia.
copulatis † vſqʒ ad terminū loci.
ſ an propter uos ſolos tanta terra creata eſt.
ſ alijs excluſis
Nūquid habitatis vos ſoli i me
ſ ſpacioſe.
dio terre:· In auribꝰ meis ſunt
ſ adhuc ſonantia. ſ que ſunt. ſ ſcilicet.
hec domini exercituum. Niſi do
ſ poſt captiuitatem.
mus multe deſerte fuerint gran-
† ſ in quibus delectamini. ſ quaſi non requieſcet ira mea· ſ apoſiopeſis.
des et † pulchre abſqʒ habitato-
ſ qui ſacratus numerus eſt. † ſ·C·xx·pedum in lōgum. ſ alii iuga·x·Iugera vbi·x·iuga boum operabantur.
re. Decem enim † iugera vinearū
ſ alii batum· ſ nō plus. † ſ in quo baptizatur dominus.
facient laguncula vnā·⁊ † trigi
ſ chorus ſcʒ qui hebraice gomer. ſ qui ſolebant multiplicari·decreſcent· ſ nimia ſterilitate. † ſ vel Ephi·qui eſt menſura aridorū.
ta modij ſementis facient † modi-

¶ In auribus. Propheta·quaſi hec verba īterioribꝫ auribus audiui que ſunt domini exercituum.
¶ Niſi domus ⁊c·Pōpa·ſ·⁊ ſtructura hereticorū verboꝝ·⁊ dialetica argumēta·Agricultura quoqʒ ⁊ edificatio hereticorū eradicabit᷑. Et de

denario ⁊ tricenario numero in q̄ ꝓbauit ezechiel·⁊ dñs baptizatus eſt·redigētur ad ephi·q̄ ad ꝯpationem multiplicis numeri vnione conſtringit᷑ quia de vinea ſodomoꝝ vinum eoꝝ ⁊ vua eoꝝ·u·fellis.
¶ Decem enim iug. Sterilitas terre q̄ captiuitatē ſecuta ē oñdit᷑·

ſ ſtudioſe.
os tres. Ve q̄ conſurgitis mane
ſ hebraice ſicera
ad ebrietatem ſectandam·⁊ potā
† ſ ad oīa vicia.
dū vſqʒ ad veſperā vt vino † eſtu-
ſ in augmentū luxurie.
etis. Cithara ⁊ lyra·⁊ tympanum
et tibia·et vinū in conuiuijs ve-
ſ vos ipſos·quare creati ſitis·vel quod dominus facturus ē vobis·preuidere negligitiſ
ſtris·et opus domini non reſpici
tis·nec opera manuum eius con
ſ ergo.
ſideratis. Propterea captiuus
ſ a romanis vel diabolo.
ductus eſt populus meus·q: nō
ſ q: noluit habere. † ſ futuroꝝ vel preſentiū.
habuit † ſcientiam·⁊ nobiles eiuſ
ſ gehenne. ſ realē vel verbi dei non in ſolo pane viuit homo.
interierūt fame·et multitudo ei-
† ſ realiter vel doctrine·ſuper aquā refectionis educ·me·
† ſ ſupra dicta. ſ vt multitudinem recipiat.
us † ſiti exaruit. † Propterea dila
ſ affectum deuorandi·non q: habeat animā·ſed ſcdm humanā conſuetudinem dicitur.
tauit infernus animam ſuam·et
ſ inſatiabiliter.
aperuit os ſuum abſqʒ vllo termi
ſ populi.
no·et deſcendent fortes eius·et
ſ ſuperbi. ſ populi. ſ nobiles.
ſublimes eius·glorioſiqʒ eius ad
ſ infernū. † ſ tunc. ſ a ſuperbia· † ſ minores q: intelligent ſe mortales qui mō effrenātur quaſi nūquam morituri·
eum· † et incuruabitur † hō·et hu-
ſ maiores· ſ elatorum.
miliabitur vir·et oculi ſublimiuʒ
† ſ cum ſupradicta impleta fuerint
† ſ qui deſpiciebatur. ſ qui iniuſtus videbatur
deprimetur· † Et exaltabitur † do-
† ſ nolite ante tēpus iudicare. ſ iuſtus es domine·et rectum iudicium. ſ iuſto.
minus exercituum † in iudicio·⁊
ſ in ſe. ſ ſanctus apparebit. ſ ſanctificetur nomen tuum.
deus ſanctus ſanctificabitur ī iu
ſ facta· † ſ et tūc ſ doctrine pratis. ſ filiis remotis. † ſ non edi. ſ electi manſueti.
ſticia· † Et paſcentur † agni iuxta
ſ capacitatem ſ ſcripturas a iudeis deſertas. ſ ſpiritualis intelligentie·
ordinem ſuum·et deſerta in vber
ſ gentes.
tatem verſa aduene comedent·

¶ Ve qui cōſur. Quaſi captiuitas imminet·vos tñ luxurie vacatis. Vñ ve vobis. Nōs quoqʒ prelatis hec dicim᷑ q̄ de mane bibūt vſqʒ ad veſpam·q̄ delicijs occupati ex creaturis ñ intelligūt creatorem Nec cōſiderāt opera eiꝰ·Vñ·Verbo domini·celi fir·ſunt.

¶ Ve qui conſurgitis m·⁊c. Omnis perturbatio anime ebrietas ē·que concipitur de vino furoris draconum·⁊ veneno aſpidum·Hoc miſi bibūt de mane uſqʒ ad veſperam·i·ab adoleſcētia vſqʒ ad ſenectutē. Alii hora tercia ſexta·nona·vel vndecima ſuſcitantur a cōuiuio·⁊ dicitur eis ex pgiſcimini: qui ebrij eſtis a vino·ſup hoc vinū pluit ſulphur ⁊ ignis a dnō·quicūqʒ ergo ex eo bibunt cōburētur. Unde vinum ⁊ ſicerā non bibetis·quando ingrediīni in tabernaculum. Requirunt cytharam ⁊ pſalterium cuius repertor iubal d ſtirpe chaym. Hec muſica inſtrumēta rex babylonius hūit quibus populi proſtrati in terram·adorabant ſtatuā aureā Infeliciſſimi autem ſunt·qui vſqʒ ad ſenectutem gula et ebrietate et diuerſis voluptatibꝰ occupati ñ itelligūt ī ſe opa dñi.

¶ Propterea ⁊c. Mor·Quicquid de populo iudeoꝝ diximꝰ: ad eos q̄ delicijs ſcli occupant᷑·referamus. Qui non reſpicientes opera dei·in peccatum ducuntur captiui·nec habēt ſcientiam dei·et pereuntes fame et ſiti operum et virtutum detrahuntur in gehennam imperpetuū cruciandi·pro potentia et ſupbia miſerabilit᷑ humiliati.

¶ Et paſcētur a·⁊c. Iuxta hiſtoriā idem eſt qd̄ ſupra regionē veſtrā alieni deuorant coram vobis.
¶ Aduene. Auferetur a vobis regnū dei ⁊·d·g·f·f·e·

Ve qui trahi. Hec ad principes iudeoꝝ qui vaticinia ꝓphetarū negligentes peccatis peccata adnectebant.

Ve qui trahitis. Dicuntur hec ad principes iudeorum qui ſepe ad pniam vocati vſqȝ hodie pſeuerāt ī blaſphemijs. ⁊ ter ꝑ ſingulos dies in omnibus ſinagogis ſub nomine nazareoꝝ anathematizant vocabuluȝ xpianoꝝ.

In funiculis va. In quibus erant quibus dixit domin⁹ exite. Vacca quoqȝ rufa nec iugum traxit nec funiculis fuit alligata. Achitophel quoqȝ ⁊ iudas. quoꝝ alī dauid. alter chriſtuȝ prodidit: longo fune trahentes peccata ſuſpēdio perire. tanquaȝ malū conſcientie poſſent pꝑſenti morte finire. putantes p⁹ mortem nichil eſſe.

Funes peccatorū c. ſ. m. Et funib⁹ peccatorum ſuoꝝ quiſqȝ conſtringitur. Et merito iniquitas in funiculis vanitatis trahitur. quia peccata peccatis connectuntur. ⁊ inania ſunt. vt fila arancarū. Sed ſi exire voluerimus: tanquā ſolidiſſimis vinculis tenemur.

Ve qui dicitis ⁊c. Hoc ſpecialit̄ contra iudeos. qui barrabam elegerūt. chriſtū condemnauerūt. Generaliter ad omnes quī iniuſtum iuſtificant. iuſtum condemnant. Malū. tenebraſ amarum in ſimili ſignificatōne. ⁊ figura ponuntur. In barraba diabolum intelligimus de quo libera nos a.

Alleg. Ve q̄ dicitis ⁊c. Omnia dogmata veritati contraria amara ſunt. veritas dulcis. Cauendū ergo ne pro veritate ſequamur mendaciū ꝑ luce tenebras. Mlte vie videntur recte. ⁊ nouiſſima eoruȝ in inferno eſt. Juſtus ē qui perit ī iuſticia ſua cui dicit̄ ne ſis nimis iuſtus. Vñ. Nō declinabimus ad dexterā. neqȝ ad ſiniſtrā. Difficile autem vitamus hoc maledictum. cum ⁊ malis adulemur ꝓpter potentiā. ⁊ bonos deſpiciamus propter inopiam. Unde aquila ſignificant⁹. Ve qui dicitis malo. bonus es. ⁊ bono malus es. Scribe quoqȝ et phariſei verba ſaluatoris non recipientes: ſed traditiones hominum et fabulas aniles fecerunt bonum malum. ⁊ malum bonum.

Ve qui ſapientes. Deſpecta dei ſapiētia: de veſtra apud vos extollimini. Sapientia enim eſt diuinarum humanarumqȝ cognitio rerum

Ve qui trahitis iniquitatem ī fu

ſ vinculū peccati. ſ corrigiam ſcōm lx.

niculis vanitatis. ⁊ quaſi vincu

ſ peccatis onerati. ſ ve vobis.

lum plauſtri peccatū. qui dicitis

ſ ne putetis iram dei venturā. ſed prophetas fruſtra minari. ſ captiuitas quā predicitis vos prophete.

Feſtinet et cito veniat opus eiuſ

ſ ſi verum ſit

vt videamus. et appropiet. et ve

ſ quod vos ſoli contēplamini. ſ ſanctificantis. ſ qui modo non credimus.

niat cōſilium ſancti iſrael. ⁊ ſci

ſ conſilium. ſ mortificant aīmas que moriūtur. ⁊ viuificant. que non viuunt. ſ chriſtum qui dicit ego ſum paſto: bonus. ſ iuſtum.

emus illud. Ve qui dicitis bo

ſ diabolū. ſ iniuſtum. ſ barrabam.

num malum. et malum bonum.

ſ diabolum qui ē nox. ⁊ tenebre. et transfigurat ſe in angeluȝ lucis. vnde. que ſocietas lucis ad tenebras ſ chriſtū ego ſum lux mundi.

ponentes tenebras lucem. ⁊ lu

ſ falſitatem.

cem tenebras. Ponentes ama

ſ veritatem.

rum in dulce. et dulce in amarum

ſ ſuperbi cordis.

Ve qui ſapientes eſtis in oculis

ſ nolite eſſe prudētes apud vos metipſos

veſtris. ⁊ coram vobis metipſis

ſ vnde ſupra ve qui cōſurgitis mane ad ſectandam ebrietatē. ſ potētior iudicatur magis ebrioſus.

prudētes. Ve qui potētes eſtis

ſ draconis. ſ hoc fortitudieȝ veſtrā iactatis

ad bibendum vinum. et viri for

tes ad miſcendam ebrietatem.

ſ iuſticiam habere dicitis. ſ non cauſam penſantes ſed munera.

Qui iuſtificatis impium pro

ſ qꝺ iuſte ei iudicaretur.

muneribus. et iuſticiam iuſti au

ſ propter predictas iniquitates.

fertis ab eo. Propter hoc ſicut

ſ lingua.

deuorat ſtipulam flamma ignis.

et calor flamme exurit: ſic radix

ſ ignis eterni. ſ opus malū.

eoꝝ q̄ſi fauilla erit. et germen eo

ſ non ſic impii non ſic ſed tāquam puluis q. p. u. a. f. ſ ⁊ merito.

rū vt puluis aſcendet. Abiecerūt

ſ nouam. ſcȝ euangelium.

enim legem domini exercituum.

ſ tō. ſ ſamaritanus es tu. ⁊ demoniū habes

et eloquiuȝ ſancti iſrael blaſphe

Prudētia tm̄ humanarū ſecundū ſtoicos. Hec contra ſcribas ⁊ phariſeos q̄ habent clauem ſciētie. nec intrāt ad xp̄m. nec ꝑmittūt intrare.

Ad bibendum vi. ⁊c. Allego. Vinū: quodlibet viciū. Ipſi enī ebrij inebriant ꝑpl'os vt bachātes. contra dn̄m clamarent. Sacerdotes ingreſſuri tabernaculū. nō debēt vinum bibere. ⁊ ſiceram. nec nazarei. qui b⁹ nec vuapaſſa. nec acetum ex vino dat̄. Unde in prouerbijs. Noli dare vinū regibus. ne ſcȝ obliuiſcantur ſapiētiam. ne qui plus poſſunt. ceteris vicijs. et ira precipue ſubiectis noceant. Miſcet aūt ſiceram. qui cum ebrietate plenus ſit: vmbras quaſdam ⁊ ymagines virtutum mentitur.

Ebrietatē. Vinum cōtinet vnū viciū. Ebrietas que hebraice ſicera: ſignificat omnia que ſtatum mentis euertūt.

Ex abundātia panis. ⁊ vini peccatū ſodomoꝝ creuit.

Qui iuſtificatis ⁊c. Supradictū quia pro vuis attulerunt ſpinas. et fenum ⁊ lingua. ⁊ ſtipulas. ⁊ vepres arſuros. quia nō tm̄ iſta fecerūt: ſed ⁊ legē abiecerūt. ⁊ eloquiuȝ dī blaſphemauerūt. De quib⁹. De ſion egredietur lex: ⁊ verbū dn̄i de hieru̅m.

Radix eorum. Praua cogitatio ex qua ꝓcedit opus tanquā germē. Vñ apl's. Neq̄ radix amaritudiſ ſurſū germinanſ ⁊c.

Jō iratus. Notandū q̄ nō ex ꝓbrat ydolatriā. vel cetera peccata: ſed q̄ abiecerunt legem euangelij et blaſphemauerunt legem domini.

Qui iratuſ fuerat ꝯtra pꝛīcipes ⁊ potētes qui ſapiētes ſunt ſibi. ⁊ munera ſequētes. quos deuorauit lingua ignis. vt potētes potēter tormēta patiātur.

Irat⁹ ē. Nō q̄ hūanis ſubiaceat paſſionib⁹: ſȝ q̄ deliquim⁹ niſi dn̄m iraſcentē audierim⁹. nō timem⁹. Vñ patientia dei ad pniam te adducit. Tu aūt ſecundū duriciā tuā. t. t. iram in die ire

Et percuſſit ⁊c. Futura dicit quaſi preterita. ꝓphetali certitudine. Vñ. Dederunt in eſcam meam fel. ⁊ in ſ.

Et ſibilabit ⁊c. Hebrei hūc locū de babilonijs intelligūt. nos autē ꝯſequentiā attēdentes romanos intelligimus q̄ in finibus terre ꝯmorant̄. Vñ italia eo q̄ ibi heſperus occidat. olim dicta eſt heſpia. Si enim de

ſ propter peccata principū. ſ vidicta. ſ domine ne in furore tuo arguas me. ⁊ ieremias. Corripe nos domine ī iudicio: ⁊ nō in furore

mauerunt. Ideo iratus eſt furor

ſ ante in patribus. ſ iacob funiculus hereditis eius. ſ percuſſur⁹.

domini in populo ſuo. et extēdit

ſ filium. brachium domini cui reuelatum eſt. et alibi. manus domini tetigit me. ſ populū.

manum ſuam ſuper eum. et pcuſ

ſ populū ſ inde. ſ hiperbolice pre magnitudine maloꝝ.

ſit eum. Et cōturbati ſunt mōtes

ſ proſtrata a romanis.

et facta ſunt morticina eoꝝ qua

ſ ſed.

ſi ſtercus in medio plateatū. In

ſ q: illi nō ſunt̄ ꝯuerſi

his omnibus non eſt auerſus fu

ſ potētia percutiendi.

ror eius: ſed adhuc manus eius

ſ tāquam adhuc percuſſura. ſ q: eloquium domini blaſphemauerūt. ſ vocationis quo cōgregabit romanos ꝯtra iudeos. ſ romanoꝝ

extenta. Et eleuabit ſignū in na

ſ inſpirabit. ſ hoc ē ſignū. ſ ꝯgregādū romanū exercitū.

cionibus ꝓcul. et ſibilabit ad eū

ſ percepto ſigno.

de finib⁹ terre. et ecce feſtinus ve

ſ non ſua ſed dei tractus potentia. ſ hiperbolice. ſ tanto itinere aliquis.

niet velociter. Nō eſt deficiens.

ſ vt videtur pro deſiderio efficiendi. ſ exercitu. ſ ardore preliādi.

neqȝ laborans in eo. non dormi

ſ nocte vt ſemper parati ſint.

tabit neqȝ dormiet. neqȝ ſoluetur

ſ vetuſtate. plus ſolito durabant omnia.

cingulum renum eius. neqȝ rum

petur corrigia calciamenti eius.

ſ qualitas armoꝝ deſcribitur.

Sagitte eius acute. ⁊ omnes ar

ſ nō remiſſi.

cus eius extenti. Ungule equoꝝ

ſ infatigabiles. ſ curuu.

eius vt ſilex. ⁊ rote eius quaſi im

ſ metaphora. non tam ad pugnandū. q̄ȝ ad predandum ⁊ deuorandū ſicut leo veniet.

petus tempeſtatis. Rugitus ei⁹

vt leonis. rugiet vt catuli leonū

ſ iudeos ⁊ ſua. ſ cupide.

Et frendet et tenebit predā ⁊ am

plexabitur et non erit qui eruat.

ſ ſtrepitus victoꝝ.

Et ſonabit ſuper eū ī die illa ſicut

babiloniis ſermo eſſet: ꝓphetali ꝯſuetudine dixiſſ3. vocabo eum qui ẽ ab aquilone. vel aptius babilonios aſſirioſq3 demonſtraſſet.

Aſpiciemus. Nõ auſi reſpicere celum. cuius habitatorem deum offendimus.

C VI.

In anno ꝛc. Ozias ipſe eſt azarias. qui cum temere ſacrificium offerret: lepra percuſſus ẽ. Eo regnãte predicta viſa ſunt. quo mortuo: yſaias vidit dominum ſedentem ſuper ſolium excelſum. Mora. Dũ eni rex leproſus. i. diabolus regnat in nobis: nec dominum in ſua poteſtate videre: nec myſteria trinitatis poſſumus agnoſcere. ſic filij iſrael. mortuo pharaone. ad dominum potuerant clamare. ezechiel mortuo pharaone. ſic ꝑ cia peſſimo principe. cadẽs in faciẽ excelſa voce clamat ad dominum.

Rex ozias. Rex ſcilicet leproſus q̃ ſacerdotiũ vſurpauit.

Uidi dominum. Xp̃m ſcilicet. vnde ioh. Hec dixit yſaias. qñ vidit gloriam eius. Et paulus ĩ actibus aploꝝ bene locutus eſt ſpiritꝰ ſanctus ꝑ yſaiam aure audietis. ꝛ nõ intelligetis ꝛc. Viſus eſt filius. in habitu regnãtis. Locutꝰ eſt ſpiritus ſanctꝰ. propter conſortium maieſtatis.

Deum nemo vidit unquam ſcilicet oculis carnis. poteſt autem quis eũ videre oculis cordis. ſicut vidit yſaias. Beati mundo corde. qm̃ ipſi deum videbũt. Vl̃ certe nõ ĩ natura ſua ſed in ſubiecta creatura videbatur a prophetis.

tunc. compatiendo. adiungit ſe populo ſuo propheta. qui modo ſuperbi.
ſonitus maris. Aſpiciemus in
deſperatio.
terram. et ecce tenebre tribulatio
ſpei quam ĩ domio habuimus. tribulationis.
nis. et lux obtenebrata eſt in caliginc eius.

C .VI.

Extat liber hieronimi de hac viſione.

IN anno quo
regnũ peccati. ſub quo precedentia ſunt viſa.
mortuus eſt rex ozias
regnante filio ioathan qui fecit rectũ in conſpectu domini. filium. quaſi regnantem. habitu regnantis.
Uidi dominum ſedentem ſu-
angelos in quibus ſedet ꝛ per quos ſua iudicia decernit. non modo in hominibꝰ regnantem.
per ſolium excelſum ꝛ eleuatum
que ſurſum nõ que deorſum. quã ſapiens mulier edificat: inſipiens diſſipat. regnante. maieſtas ſuperiora. angeli ĩferiora replẽt
et plena erat domus a maieſtate
agmina angeloꝝ vel mirabilia. inferiora deo.
eius. et ea que ſub ipſo erant

Super ſoliũ. Qui videt dñm regnantẽ in celeſtibꝰ virtutibus. videt eũ ſuper ſoliũ excelſu3 ꝛ eleuatũ que ſunt throni et dñationes ꝛc. Mor. Daniel vidit dominum ſedentem ſed non ſuper thronũ excelſum ꝛ alibi dicitur. Sedebo ꝛ iudicabo populum in valle ioſaphat. Qui peccator eſt videt deũ ſedentem in valle ioſaphat. i. iudicij. Iuſtus vt yſaias ſuper thronum ꝛc. Dum conſideras quomodo humana diſpenſat: ꝛ pro noſtra ſalute deſcẽdit ad terras: vides humile3 ꝛ proximũ terre thronum eius.

Domus a maie. Superna eccleſia plene cognoſcit maieſtatẽ eius. i. quantus ipſe eſt. qđ non facit ea que deorſum.

Seraphin. Seraphin interpretatꝰ incendiu3. De quo. Ignẽ veni mittere ĩ terrã ꝛc. Et nõne cor noſtrũ a. e. i. n. cum apiret. Et eloquia domini argẽtu3 igne examinatũ. Eſt ergo ſalutare incendium in ſacris ſcripturis quibus peccata purgantur. Vel initiũ oris qđ ſignificat linguã hebream. qua vetus teſtamentum ſcriptũ eſt. Incendium ergo ꝛ initiũ oris duo ſunt teſtamenta que circa deum ſtant ꝛ per ea cognoſcitur.

Allego. Duo ſeraphin. duo ſunt teſtamenta. inuicem aſpicientia ſe per omnia ſcilicet conuenientia. quibus media tantum cognoſcimus.

Orige. Duo ſeraphin dominus meꝰ iheſus ꝛ ſpiritus ſanctus. Ne putes trinitatis diſcindere naturã: ſed nominu3 ſeruant officia. qđ hieronimus impium dicit.

Quidam dicunt ſeraphin virtutes eſſe in celo deo aſſiſtẽtes. ꝛ laudãtes que in miniſteria mittunt. maxime ad eos qui purgatione indigent et propter peccata aliqua ex parte ſupplicijs.

Hier. Cherubin. multitudo ſcientie ſuper quos dominus in modũ aurige ſedere oñdit. Vñ. Qui ſedes ſuper cherubin m. c. e. h. ꝛ m. Seraphin autẽ preter hũc locum in ſcripturis canonicis me legiſſe nõ memini. Errant ergo qui in precibus ſolẽt ſcribere. Qui ſedes ſuper cherubin ꝛ ſeraphin.

Stabant. Id eſt. ſtãt aſſiſtentia deo. volant demonſtrantia deũ. nudant quaſi medietatem. nõ manifeſtant que velata ſunt. nõ velant que nota ſunt.

Sex ale uni ꝛc. Hier. Victorinꝰ. xij. apoſtulos intellexit. Nos autem. xij. lapides altaris quos ferrum non tetigit. ꝛ. xij. gemmas. in diademate ſacerdotis.

Alas habere dicuntur angeli quia in ſupioribus cõmorantur vel propter velocitatem in omnia diſcurſum. ſicut ꝛ venti ale ſi dicuntur.

Duabus uelabant fa. Ante hec que fuerũt neſcio. ex his que ſunt. deũ intelligo. Vñ yſaias. priora annũciate michi ꝛ nouiſſima que erũt. et dicam ꝙ dij eſtis.

Seraphin. i. predicta teſtamenta duabus alis ſuis doctrina. ſ. ſua que habet alas: qꝛ leuat ad celũ et duas. qꝛ duo ſunt teſtamẽta. Vel duas alas. qꝛ docent dilectionẽ dei ꝛ ꝓximi. velabãt faciẽ di. i. nihil docẽt qđ ante mundũ fuerit. Angeli q̃ꝗ ꝛ ꝑdicatores nihil inde docent. ſimiliter velant pedes.

Uelabant pe. Quid poſt hũc mundu3 futuꝝ ſit. ignoramꝰ media tñ q̃. vi. dicebꝰ vl̃ etatibꝰ fcã ſũt vl̃ fiũt ꝯgnoſcimꝰ tm̃.

miniſterio ſuo. diuerſis donis ſ. i. eccleſiam que deorſum. Mor. fac te templũ vt implearis.
duo ſcilicet. vel duo ſunt teſtamenta quod melius eſt. ardentes vel incẽdẽtes amore dei vnde ꝛ miniſtros ſuos ignẽ vrentem.
replebãt templũ. Seraphi ſta
angeli ſuper eccleſiã tanquã cuſtodes. templum.
bant ſuper illud. ſex ale vni. et ſex

ale alteri. Duabus velabant faci
dei nõ ſuam. poſt hec que futura ſunt: quis prouũciabit.
em eius. ꝛ duabus velabant pe-
media aperiendo. quia per duo teſtamẽta ſemper ad ſuperna trahimur.
des eius. ꝛ duabus volabant. ꝛ
vetus teſtamentum cõtinetur in nouo. ꝛ econuerſo. inuice3 ſe ad laudes dei cohortantes. ꝛ dicebãt. pater.
clamabant alter ad alterũ. San-
filius. ſpũs ſanctus. nõ domini. vnus in ſubſtantia. dominus virtutum ipſe eſt rex g.
ctus. Sanctꝰ. Sanctꝰ. dominꝰ
olim notus in iudea deꝰ. In tempore gratie plena eſt omnis terra. vnde. dñe dominꝰ noſter q. admirabile. non tantũ iudea.
deus exercituum plena eſt om-
ſciſſo uelo. vicina templi per romanos euerſio ſignatur. vnde relinquetur vo. do. u. de. chriſti.
nis terra gloria eius. Et cõmota

Duabus uolabãt. Quia de preſenti tantũmodo noticiã habemꝰ.

Hier. Hebreus meꝰ lõge alia via ingreſſus ẽ. Ait eni nullũ prophetaꝝ extra yſaiam vidiſſe ſeraphin circa deũ ſtantia. ꝛ nec ipſa quide3 ſeraphin alibi recitari. De hinc ꝯſũmationis ꝛ captiuitatis ierlm. que ſub nabuchodonoſor facta ẽ. ſignũ eſſe premiſſũ. Ab ozia quippe. ſub quo prophetare orſus ẽ: vſq3 ad ſedechiã. qui extremus regnauit. ꝛ q̃ cecus in babilonẽ ductus ẽ. fuiſſe reges. xi. ꝛ duodecimũ godoliã. quẽ cõſtituerat rex babilonis ſuꝑ terrã. quẽ iterfecit hiſmael filꝰ nathanael inꝰ medias epulas reliquiarum patrie parricida. Et has eſſe. xij. alas. et quibꝰ. iiij. facie3 velent ſicut in quibuſdã exemplaribus inuenitur quattuor volẽt quattuor pedes ꝯtegant. Ex his quippe. xij. regibus quattuor iuſtos tantum fuiſſe conſtat oziam. ioatham. ꝛ ezechiam. ꝛ ioſiam. qui ſublimes ꝑ ſingulas captiuitates glorificare audẽãt dominũ. ſanctus ſ. ſ. dominus deꝰ ſabaoth. Reliquos vero propꝰ peccata faciẽ velare ꝛ alios qꝛ in captiuitate ducti ſunt pedũ velare veſtigia. Superliminare vero ſublatũ. ꝛ domũ impletã fumo (ſicut ſupeadiximus) euerſionem ierlm ꝛ incendium templi expoſuit. Forcipẽ de qua altaris carbo ꝯprehẽſus eſt: ꝛ labia purgata ꝓpriã yſaie aſſerit paſſionem. qꝛ ſub manaſſe interfectus ẽ. ꝛ tũc vere purgatus labijs dixit ad dominũ. Ecce ego. mitte me.

Et clamabãt. Non leuiter dicunt: ſed ſalutarem omnibus confeſſionẽ clamore pronunciãt. ſanctus ſanc. ſan. qꝛ ꝛ ipſa. ſ. ſeraphin ſctã. ſanctius enim his nichil eſt. Mirantur autem ꝙ dei filius tantũ ſe humiliauerit ꝛ crucẽ ſubierit. ꝛ terrenis innotuerit.

Sanctus ſanctus ſanctus. Myſteriũ trinitatis. In vtroq3 teſtamento trinitas predicatur dominus xp̃s ſcilicet qui hic quattuor litteraꝝ eſt. qđ proprie de deo ponitur. ioth. he. ioth. he. i. duo ia. que duplicata ineffabile nomen dei faciunt.

Plena eſt omnis terra. Et implebitur cum hoc impletu3 fuerit Fiat voluntas tua ſicut in celo ꝛ in. Adhuc voluntas patris in celo ei.

que in terra nondum impleta eſt: vt credatur ſcilicet in terra qđ nondum in omni terra habuit.

¶ Primo in omni terra gloria dñi pdicatur: ꝛ poſtea templū fumo repletur· quia prius euāgelium toto orbe pdicatum eſt· ꝛ tunc templum a romanis incēſum eſt· poſt· xlij· annos a paſſione domini.

¶ Superliminaria. In veteri teſtamēto locutus eſt dominus ad hoſtium tabernaculi· qꝛ nondū introduxerat in ſancta ſanctoꝝ· i· ad celū ſed xpo ad terrā deſcēdente ſuperliminare quaſi obſtaculum quodam ſublatum eſt ꝛ totus mundus impletus fumo· i· gloria dei. Deus noſter ignis conſumens eſt· ſꝫ quia totam ſubſtantiam eius capere non poſſumus: leuior que dā ꝛ quaſi rarior natura in mundū diſpgit· quaſi fum⁹: quē capientes dicim⁹. Ex parte cognoſcimus ꝛ ex parte ꝓphetamus.

¶ Pollutus. Hoc dicit pro ſocietate populi cum quo cogebatur loqui. Noxiū eſt cum peccatorib⁹ viuere. Qui tangit picem inquinatur ab ea.

¶ Ego habito. Nota cum peccatoribus nō eſſe morandū.

¶ Et regē ꝛc. Sic abraham poſtquam vidit dñm· et vocem eius audiuit· ſe cinerē ꝛ puluerem eſſe cōfitetur· qꝛ quantacūqꝫ ſit dignitas hominis vileſcit in compatione eius.

¶ De ſeraphin. Seraphim· p· m· in maſculino genere· p· n· i neutro plurali dicimus. Seraphin tamen ſingulariter dici pōt· ſicut cherubin· ꝛ cherub·

¶ Et in manu eius. Id eſt· opatione eius· id eſt· xpi· Calculus· i· caritas· quē forcipe tulerat de altari · i· doctrina duoꝝ teſtamentorum · de altari tulerat ꝛ yſaie in exemplum poſuerat.

¶ Calculus· Lxx· carbunculus· lapis ignit⁹ qui propter flāmeū colorem igneus dicitur.

¶ Forcipe. Hec eſt ſcala iacob· gladius bis acutus. Hec ſunt duo minuta que mittit paupcula in dei dona. Hic eſt ſtater duoꝝ denarioꝝ qui in ore piſcis repertus p dño ꝛ petro redditur·

¶ Nouū teſtamentum habens vtraqꝫ mandata ſcilicet ſua ꝛ veteris teſtamenti· dei ſermonē duplici acie pceptoꝝ comphendens.

¶ De altari. Qđ iohannes vidit in apocalipſi qđ eſt plenum calculis ignitis quib⁹ poſſint tibi peccata purgari· Vñ· Car· ſuccenſi ſ· a· e· ꝛ alibi. Ignem veni mittere in terrā ꝛc.

¶ Ecce teti. Vñ qđ det̄ tibi aut qđ appoiciat̄· t· a· l· o· ſagitte potētis acute c· ca· deſol. Hic eſt ſermo dei de quo dicitur· Habes carbones ignis· ſedebis ſup eos· hi erunt tibi in adiutorium.

¶ Et auferetur. Jeremias qui puer erat ideo pene immunis a peccato ſolius manus a tactu purgat̄· Ad yſaiam vero qui dicit ꝙ pollutus labijs ego ſum angelus cū calculo mittitur.

ſ vt ſint altiora· vnde tollite p·
ſ duorum teſtamentorum.
ſunt ſuperliminaria cardinum
ſ chriſti ꝛ ſpūs ſancti. ſ tranſeamus ex his ſedibus. ſ multitudinis. ſ templum.
ſ enigmatica. ſ iacob.
a voce clamantis· et domus i
ſ ignorantie ꝛ infidelitatis. vel per fumum incendium templi predicatur· ſ emiſſione ignis fumus enim vapor ignis ē. ſ Mortuo ozia. ſ quia oziam ꝛ alios libere non reprehendi ideo cum angelis deū laudare non merui· ꝛ timeo ne dicatur michi· quare tu enarras iuſticias meas.
pleta ē fumo· Et dixi: Ve mihi
ſ a laude dei. ſ vide quantū ſe humiliat· agnoſcit peccata· ideo mundatur. ſ laudare deū vel videre indignus. ſ nō eſt ſpecioſa laus in ore p·
qꝛ tacui· quia uir pollut⁹ labijs
ſ ſicut apoſtoli pollutis pedibus· quos domi⁹ lauit. ſ quibus ydola laudant. ſ non plus qꝫ ſe vel minus accuſat populū.
ego ſum et in medio populi pol
ſ populus impenitens immūdiciam labioꝝ ſuoꝝ neſciens non meretur purgationem.
luta labia habentis ego habito
ſ tamen. ſ cum pondere pronunciādū.
et regē dñm exercituū vidi ocu
ſ · i· miniſterium cōpleuit. ſ ſponte· qꝛ huic mācipat⁹ officio· ſ ti· ſ purgandum.
lis meis. Et volauit ad me vn⁹
ſ chriſtus a patre miſſus eſt: propter auferēda peccata. ſ ſimilitudinē hominis vidit ne timeret ſ Ignitus ſermo dei.
de ſeraphin· et in manu eius cal
ſ duobus teſtamētis que ſpiritus ſancti vnione ſociantur. ſ quo a vicijs circumcidit· ne amplius immūdus ſermo exiret· ſ igne altaris purgantur labia.
culus quē forcipe tulerat de al
ſ qđ apparuit in viſione. ſ calculo
tari· et tetigit os meum et dixit.
ſ quaſi ne timeas· ſ igne tribulationis ſcilicet vł caritatis ardore. ſ ꝛ ſic·
Ecce tetigi hoc labia tua· et aufe
ſ in alios. ſ in nos
retur iniquitas tua· et peccatum
ſ non populi indigni· ſcꝫ qui non cōfitentur ſicut tu.
tuum mundabitur. Et audiui vo

¶ Quē mittā· Non cogit: ſed volūtatē querit· volūtas ei ſola premium meretur· yſaias autem tanquā purgatus offert ſe ſpontaneus.

¶ Origenes. Nota fili⁹ a pr̄e miſſus. ſolus hic dimittit peccata ꝙ dimittit tota trinitas. Qui enī in vno credit· in omnib⁹ credit· ne putes filiū quaſi minorem a patre miſſum.

ſ ſpiritus ſancti. ſ ſubſtantie vnitas·
cem domini dicentis: Quē mit
ſ ad predicandū populo meo adquiſitiue.
ſ perſonarum pluralitas:
tam: et quis ibit nobis: et dixi
ſ adſum. ſ qꝛ purgatus·
Ecce ego ſum mitte me. Et dixit
ſ ergo. ſ chriſtum predicātem. ſ permiſſiue non impatiue.
vade: et dices populo huic. Au
ſ quaſi quia nō vultis: nō intelligetis.
ſ deum in homine·
dite audiētes· et nolite intellige
ſ hominem.
ſ chriſtum corporaliter. ſ deum.
re· et videte viſione· ꝛ nolite cog
ſ quaſi ſi vis mundū ſaluari· qđ volo ꝛ ego· ſ qđ iuſtum eſt precatur· non imprecatur.·
ſ tam nequam.
noſcere. Excęca cor populi hu
ſ cordis· ſ peccato. ſ interiores.
ius· ꝛ aures eius aggraua· ꝛ ocu
ſ hoſtis peccatoꝝ. ſ quaſi poſſet ſi vellet
los eius claude: ne forte videat
oculis et auribus ſuis audiat· et
ſ expō eſt. ſ intelligendo·
corde ſuo intelligat· et conuerta
ſ ꝯuerſum. ſ condolēdo populo meo
ſ execabitur.
tur et ſanē eū. Et dixi. Uſque
ſ a romanis ſole fiant· ꝛ hoc eſt abſqꝫ h· ꝛc·
quo domine: et dixit. Donec de
ſ ſine·
ſolentur ciuitates abſqꝫ habita
tore· et domus ſine homine· ꝛ ter
ſ a terra ſua·
ra relinquetur deſerta: et longe fa
ſ in terra aliena· naſcendo in ſeruitutem·
ſ iudeos·
ciet dominus homines· ꝛ multi
ſ alias deſerta. ſ vel adeo· ſ erat.
plicabitur que derelicta fuerat
ſ vbi captiua tenebitur. ſ eā.
in medio terre· et adhuc in ea

¶ Simile dictū· Faciamus· h· a· i· ꝛ· ſ· noſtram. Ego et pater vnū ſumus· vnū propter naturam· ſumus ꝓpter diuerſitatem pſonarum. Sic iubente dño: trinitas ipat.

¶ Mitte me. Putat ſe bonū nunciaturum· et ideo ſe vltro offert. Sed quia audiuit· dic populo huic· auribus audietis ꝛ nō intelligetis ꝛc· cū poſtea dicat̄ ſibi· clama: nō ſtatim clamat ſed interrogat· quid clamabo: Jeremias quoqꝫ cui dictum eſt Accipe calicem· ꝛ potionabis omnes gentes· ꝛ ceterea· libēter accipit. Cū vero audit· primo propinabis hieruſalem reſpōdit. Decepiſti me domine ꝛc. Nos autem dicimus non temeritatis eſſe: ſed obediētie ꝙ ſe obtulerit.

¶ Audite au· ꝛc. Lucas ſecūdum· lxx· in actibus apoſtolorum· aure audietis et non intelligetis· et ſimilia. In quo facilis interpretatio· que dicit· quid populo facturus ſit. Quam interpretationem paulus quoqꝫ in epiſtola ad hebreos poſuit. Unde ei contradicitur quia hebreis teſtimonijs non vtatur. Nec iudei ante ſcripturam falſauerant. Dñs enim et apoſtoli hoc nō tacuiſſent· nec apoſtoli vł euangeliſte ita protulerunt· vt iudei falſaturi erant· tradunt enim lucam medicum fuiſſe· ꝛ magis grecas qꝫ litteras hebraicas nouiſſe. Unde in vtroqꝫ volumine ſecularem redolet eloquentiā· ꝛ magis grecis qꝫ hebraicis vtitur teſtimonijs.

¶ Excęca. Cui ſimile. Suſcitaui te vt oſtendam tibi virtutem meam· et alibi. Dedi eis oculos· vt non videant· ꝛ aures vt non ꝛc.

¶ Excęca. Preuidens propheta cecitatē ſupuenturam in iſrł· vt plenitudo gentiū intraret ad fidē dicit. Dñe excęca cor ppli huius· qſi· ſi totum mūdum ſaluare deſideras· excęca cor ppli· Si eī hic ppls excecat⁹ fuerit· gentes illuiabunt̄. Nec eī ē dei crudelitas: ſꝫ mia infidelib⁹ excęcatis huiles illuiare. Vñ quotiēs volui ꝯgregare filios t· ꝛc. Vñ ꝯcluſit deus oia ſb peccato vt oim miſereat̄· ꝛ paulo poſt· O pfundum diuitiaꝝ ſapientie et ſcientie dei.

¶ Et cōuertatur. Quāuis graue peccatū ſit: ſi conuertat̄ quis poteſt ſaluari· ſed hi pro magnitudine ſceleris penitentia ſunt indigni· vñ. Volui congregare filios t· ꝛ· n·

¶ Et adhuc. Et pro·id eſt·adhuc·et ea gēte·decimatio·quaſi adhuc decima pars illius gentis remanebit.
¶ Et erit in ⁊c· Sub adriano iudea iterū vaſtata eſt·l·fere anno poſt captiuitatem romanorum.
¶ Prohibiti enī ſunt publicis legibus·iudeam intrare.

C VII.

¶ Et factū eſt ⁊c· Que ſupra ſcripta ſunt vſq₃ ad hūc locum ſub ozia ⁊ ioathā filio eius viſa ſunt. Que ſecuntur ſub achaz rege īpiiſſimo·q̄ a dño derelictus·ab īimicis expugnatur.
¶ Achaz. Qui clauſit ianuas templi·et baalim adorauit·filium ſuū ydolo conſecrauit·altare eneum abſtulit·⁊ altare ydolorum in templo poſuit. Iure ergo a dño derelictus eſt·⁊ ſurrexerūt aduerſus eum inimici.
¶ Aſcendit. Secūdo·primo enī aſſirij·de tribu iuda multos interfecerāt·⁊ captiuos ī damaſcū duxerāt·⁊ hac fiducia reuertuntur tpe achaz·ſed nō preualēt auxiliante deo·non meritis achaz ſed ſola miſericordia dei.
¶ Aſcēdit r·ſ· Hic ē rex aram·qui interpretatur excelſus·ſapientia ſcȝ ſeculari tumidus. Et facee filius romelie rex·x·tribuū ſecundū prophetam oſee rex hereticorum. Hi ſcȝ vt expugnēt eccleſiaȝ conſentiūt·qđ audiens domus dauid·i·ſiplex pplſ xpi ptimeſcit·q: non arboribuſ frugiferis:ſȝ infructuoſo compatur ſaltui. Heretici eī ⁊ gētiles argumentorum gladijs pugnāt cōtra domū dauid·cū diſſentiant ſibi·vn̄ facti ſunt amici herodes ⁊ pylatus in paſſione xpi.
¶ Egredere i ⁊c· Tropologice. Conſiderandum eſt ꝙ impio regi yſaias iubetur occurrere·erigens vel exurgēs de loco ſuo non in principio aqueductus:ſed in extremis finibꝰ piſcine ſuperioris q̄ erat ī agro fullonis·vbi ſordes ⁊ macule purgabāt. Quāuis enim achaz regnaret ſuper iudā·q: impius erat ī extremis finibus piſcine morabatur. Deus ergo nō tam eius miſeretur q̄ȝ populi ſui. Caudas titionum fumigantium vocat ſapientiam ſecularem ⁊ hereticū ſermoneȝ quorum finis exuſtio· Quia fruſtra inierunt conſilium·vt aſcenderēt cōtra iudam·⁊ ponerent ſuper eum filium tabeel·i·bonum deum. Vterq₃ enim doctrinam ſuam putat optimam:ſed deo iuuante·non ſtabit conſilium eorum. Quādiu āt ſtabit mundus ⁊ que ſunt eius·in finibꝰ ſuis dominantur. Cum autem finis mundi aduenerit·hoc eſt·lxv·anni·⁊ tāmundi res que·vi·diebus facte ſunt:q̄ȝ omnia que ad·v·ſenſus pertinēt fineȝ acceperit vniuerſa ſoluentur. Quod gentiles ⁊ heretici non credunt·et ideo non intelligunt iuxta ſeptuaginta que dicuntur·qui dicunt aure audietis.

ſ·i·vix in ea decima parſ remanebit·vel in toto orbe:vel in iudea. ſ iterū ſub adriano. ſ reliquie iſrael ſalue fient·
decimatio·et cōuertetur·⁊ erit in
ſ ſine folijs ⁊ fructu·
oſtenſionem ſicut therebintus·
ſ arida.
et ſicut quercus que expandit ra
ſ apoſtoli·⁊ alij fideles·vnde·Niſi dominus ſabaoth.⁊c.
mos ſuos. Semen ſanctum erit
ſ per fidem ne cadat per infidelitatem.
id qđ ſteterit in ea.

C VII.

Et factum eſt in diebus achaz filij ioathan filij ozie regiſ iuda·aſcen
ſ·i·rex aram· ſ qui ante c·xx· milia bellatorum percuſſerat de iudea·⁊ ducenta milia mulierum puerorum ⁊ puellarum·cum infinita preda in ſamariam duxerat.
dit raſin rex ſyrie·et facee filius
romelie rex iſrael in hieruſalem
ad preliandum contra eam et nō
ſ quia dominus auxiliatus eſt·vt filiū ſuuȝ de virgine naſciturum·hac occaſione nūtiaret.
potuerunt debellare eam·⁊ nun
ſ regie·ſ·
ciauerunt domui dauid dicētes:
ſ·i·in pace ⁊ amicicia vnita eſt cū·x·tribubus quarum rex erat facee filius romelie. ſ·i·x·tribubus qui adheſerūt roboam qui fuit de tribu effraim.
Requieuit ſyria ſuper effraim·et
ſ propter hūc nunciū. ſ regis. ſ domus dauid.
commotum eſt cor eius·et cor po
ſ infructuoſa. ſ folia arborum.
puli eius ſicut mouentur ligna
ſiluarum a facie venti. Et dixit
dominus ad yſaiam· Egredere
in occurſum achaz tu et qui dere
ſ·ſ· ſ·i·que extra ciuitatē erat·rari enī fōtes erāt in montanis.
lictus eſt iaſub filius tuus·ad ex
tremum aqueductus piſcine ſu
perioris in via agri fullonis·⁊ di
ſ·i·pauorē cordis ne prodas.
ces ad eum: Vide vt ſileas·noli
ſ mala que iam paſſus es·
timere·⁊ cor tuum ne formidet a
ſ iam ſ niedis.
duabus caudis titionū fumigan
ſ·ſ·ne timeas.
tium iſtorum·in ira furoris raſin
regis ſyrie·⁊ filii romelie·eo ꝙ cō
ſilium inierit contra te ſyria ī ma
ſ ſubditi. ſ prelatus.
lum ⁊ effraim·et filius romelie di
ſ q: iudea mōtuoſa.
centes: Aſcendamus ad iudam·
ſ quieſcētem·dormientem ſ trahamus in poteſtatem noſtram·
et ſuſcitemus eum·et auellamus
eum ad nos·et ponamus regem
in medio eius·filiuȝ tabeel. Hec
ſ quod minatur·
dicit dominus deus· Nō erit iſtud·
⁊ nō ſtabit·ſed caput ſyre damaſ
ſ erunt.
cus·et caput damaſci raſin·et ad
huc ſexagita·⁊·v·anni·et deſinet
effraim eſſe populus·et caput ef
fraim ſamaria·et caput ſamarie fi
ſ domino per prophetā hec predicēte achaz et populus nō futura credidit:vnde addit ſi nō credideritis·
lius romelie. Si nō credideritiſ
ſ in terra veſtra·ſed ⁊ vos captiuabimini.
nō permanebitis. Et adiecit do
minus loqui ad achaz dicēs: Pete

¶ Derelictus· A fratre ſuo rapſace·qui ad aſſirios tranſierat vt tradunt hebrei.
¶ Iaſub. Qui interpretatur reliquus comes ⁊ conuertens·quia populus iuda de manibus duorum regum liberandus erat·
¶ In uia agri. Ibi rapſaces·poſtea ex precepto ſenacherib dei populum blaſphemauit.
¶ Duabus caudis. Due caude titionum raſin rex ſirie·⁊ facee filius romelie·q: ī illis finitū eſt regnū ſirie et ſamarie. Nam teglatphalaſſar interfecit raſin·et oſee interfecit facee·⁊ pro eo regnauit nouem ānis ⁊ obſeſſus a ſalmanaſſar tribus annis captus eſt·⁊ ductus cum decē tribubus in montes medorum ⁊ perſarum.
¶ Tabeel. Tabeel bonus deus. Quaſi ponamus ydolū dei noſtri. Vel ad litteram·filium hominis·ſic vocat.
¶ Adhuc.lxv. ⁊c Quaſi interim contenti erunt finibus ſuis·et damaſco tanq̄ȝ metropoli ſirie imparabit raſin·⁊ caput ciuitatum effraim erit ſamaria·⁊ in ea interim regnabit filius romelie.
¶ Sexagita qui q̄ȝ ⁊c· A viceſimoſexto anno regni ozie·quādo lepra percuſſus eſt:ex tūc ioathan filius eius regnauit·xvij ānis·patre adhuc viuente·poſt mortē eius xvi·poſt quē achaz alijs·xvi·poſtea regnāte ezechia·vi·anno effraim·i·x·tribus in captiuitateȝ ducte ceſſarunt eſſe populus.
¶ Pete tibi ſignum. Vt qui prophete non credidit: dñi autoritate treat. Quaſi difficile videtur tibi ꝙ regna potentiſſima breui finiantur:et tu libereris et populus tuus:ſed pete ſignum·
¶ Pete tibi ſignū. Moyſes accepit ſignum de terra·vn̄. Miſit ſigna et prodi·in m·t·e·ranas locuſtas ſciniphes ⁊ cinomiā·de celo grādinē·ignē ⁊ tenebras trium dierum. Ezechias quoq₃ accepit ſignū de celo qn̄ ſol decē lineis regreſſus ē. Et ioſue ī gabaon ⁊ aylon ſtantibus ſole ⁊ luna. Plurimiq₃ putant ſaulē ſignum accepiſſe de terra ⁊ profundo inferni·quando p incantationes viſus eſt ſamuelem ſuſcitaſſe. Ionas de abiſſo ⁊ faucibus mortis liberatus ſignum inferni et accepit ⁊ dedit.
¶ Quia prioribus prophete non credidit verbis:iubetur ſignum petere cuius cogatur autoritate credere. Quaſi vis vt ſcindatur terra ⁊ pateant inferi qui in corde terre eſſe dicuntur:an aperiantur celi:qđ vtrunq₃ mortem domini ⁊ aſcenſionem reſpicit·qui enim deſcendit ipſe eſt quia aſcendit. Vnde. Ne dixeris in corde tuo quis aſcendit in celum: hoc eſt xpm deducere·aut quis deſcendit in abiſſum: hoc ē xpm de mortuis reducere

¶ **Non petam.** Non humiliter: ſed ſuperbe. Multi enim leguntur a domino ſigna petiuiſſe · et accepiſſe · ſed achaz ita reſpondit · tanquā auctoritatem habens · non temptabis dominū deū tuū. Vel timuit ꝙ in ſigno deus glorificaretur · et ydola vilificarentur.

¶ **Ecce uirgo c.** Hebraice alma · latine quoqꝫ alma dicit̃ ſancta. Et oīm pene linguarū verbis vtū tur hebrei. Unde in canticis de greco · phorion · i · ferculum fecit ſalomon · ſic enī ī hebreo legimuſ. Alioquin que nouitas ē miraculi ſi iuuencula concepit vt mentiuntur hebrei? Alma tñ virginem nubilem · et adoleſcentulam ſignificat.

¶ Non amplius loquetur vobis p enigmata · virgo concipiet · hoc erit nouum et mirabile. Iudei mentiūtur adoleſcentulā cōcipere ſed alma qd̃ in hebreo ſcriptum ē lingua punica virginē ſonat. Alma apd̃ hebreos adoleſcentula dicitur · vel abſcondita · i · apocrifa · que nunquā viroꝝ patet aſpectibus.

¶ Ecce virgo concipiet hebrei d̃ ezechia hoc dici putant · quia eo regnante · ſamaria capta ſit. Sed achaz filius ioathan regnauit annis · xvi · cui ſucceſſit ezechias filius · et regnauit annis viginti nouē qui erat viginti quiqꝫ annorum cum regnare cepiſſet. Quomō ergo primo anno achaz dicta eſt ad eū ꝓphetia d̃ ezechia naſcituro · q̄ iam erat · ix · ānoꝝ · niſi forte ſextū regni ezechie annum quo capta eſt ſamaria infantiā eius appellari dicant · non etatis ſed imperij · qd̃ violenter eſſe extortū etiā ſtu ltis patet.

¶ **Emanuel.** Quidam yſaiam duos filios habuiſſe dicūt iaſub et emanuel. Emanuel de vxore ꝓphetiſſa generatum in typum ſaluatoris. Et iaſub qui interpretatur relictus vel conuertens in typum iudaici ꝓplī qui relictus eſt · et poſtea reuertet̃. Emanuel · id · ē · nobiſcum deus gentiū vocationē ſignificat · ꝓpter quā verbuꝫ caro factū ē.

¶ **Reprobare malum.** Quaſi in pannis infantiꝫ poſitus habebit boni maliqꝫ diſcretionem.

¶ His verbis percipimus ſaluatoris infantiam · diuinam in eo non minuiſſe ſapientiam. Quāuis dicatur · puer autem proficiebat · l · et c · vt veritas humani corporis probaretur. Infātia eī nō preiudicabat diuīe ſapie.

† ſ liberationis vel victorie. † ſ qui auxiliū poſ licetur. † ſ non ab idolis que adoras
tibi ſignum a domino deo tuo
ſ in optione tua ponitur. † ſ ab inferis.
† ſ de celo · vel vt helias de celo · moyſes veniat ab inferis.
in profundum inferni · ſiue ī excelſuꝫ ſupra. Et dixit achaz. Nō
ſ cui ꝓhebuit obedire.
ſ vel exaltabo · hebreū enī vtrūqꝫ ſignificat.
petam et non temptabo dominū
ſ yſaias. † ſ quia achaz non vult audire.
† ſ vnde chriſt⁹ naſciturus ·
Et dixit. Audite ergo dom⁹ da
† ſ quaſi nō ſolum prophetaꝝ dicta contempnitis ſed etiā iubēti domīo cōtradicitis.
uid · nūqd paꝝ vobiſ ē moleſtos
† ſ prophetis · quoꝝ verba deſpicitis. † ſ inuidentes eius ſignis et glorie. ſ oneroſi · vnde laborani ſuſtinens.
eſſe hominibus quia moleſti eſtis et deo meo? Propter hoc da
ſ · ſ · ne ſitis moleſti.
† ſ ſalutis et liberationis.
bit dominus ipſe vobis ſignuꝫ
ſ · ſ · hoc · † ſ de quo: oſculetur me · o · o · et dominus virtutum ipſe eſt rex glorie.
Ecce virgo cōcipiet et pariet fili
ſ o iuda · † ſ in periculo. ſ vel hic · virgo · ſcdm hebreū enī vtrūqꝫ ſignificat · vocabūt aūt qd̃ in mattheo eſt in hebreo nō habetur ſꝫ matthe⁹ ſenſuꝫ nō verba ſequitur. † ſ nobiſcū de⁹ · qd̃ ī deſtructione duoꝝ regū patebit.
um · et vocabitur nomē ei⁹ ema
† ſ a parte totū · omnē cibū homini idoneum · in quo verus hō mōſtratur.
nuel. Butyrum et mel comedet
ſ etiam deus erit vt ſci. † ſ herodē · ſcribas · et phariſeos ſ Nunqꝫ vicioꝝ patet affectibus.
vt ſciat reprobare malum et eligere bonum: Quia anteqꝫ ſci
† ſ paſtores magos. † ſ bene dico audite domus dauid ſignū veſtre liberationis. † ſ ante qꝫ fiat deus homo.
at puer reprobare malum et eligere bonum. derelinquet̃ terra
† ſ anno vi · regni ezechie · ab aſſirijs capta eſt ſamaria.
† ſ quaſi hi non ſunt tibi metuendi ſꝫ aſſiri⁹.
quā tu deteſtaris a facie duorū
† ſ veniente aſſirio illis fugatis · in emanuel ſi beraberis preſentia. ſ vnde derelinquetur terra ab his regibus.
regum ſuorum · Adducet dominus ſuper te · et ſuper populuꝫ tuum · et ſuper domū patris tui di
† ſ tribulationis · et captiuitatis.
ſ tam mali ·
es qui non venerunt a diebus ſeparationis effraim a iuda cū re
† ſ nabuchodonoſor · cū quo venerunt medi et perſe · et egyptij et caldei ·

† ſ inſpirabit.
ge aſſiriorū. Et erit in die illa ſibilabit dominus muſce que eſt ī extremo fluminum egypti · et api ḡ
ſ ludi. † ſ aſſirius vel caldeis · nimium ferocibus · et iacul.s potētibus.
† ſ metaphoram proſequitur · in huiuſmoi enī locis muſce apeſqꝫ congregātur ·
eſt in terra aſſur · et venient · et requieſcent omnes in torrentibus vallium · et in cauernis petraꝝ · et in omnibus frutectis · et ī vniuerſis foraminib⁹. In die illa radet
ſ in terra tua ·
ſ quia data eſt et egiptus pro labore quo ſeruiunt domino apud tyrum. † ſ vel conducta alia littera ·
dominus in nouacula acuta in
ſ eufraten · ſ id eſt.
his qui tranſfluuen ſunt · in rege
† ſ vt nichil forte · nichil pulchꝝ remaneat: ſed effeminatis hoībus immo ignominioſis mulieribus comparentur.
aſſirioꝝ caput et pilos pedum
ſ decorem et virtutē. † ſ · i · cum omnia tranſlata fuerint in caldeam. ſ tempe gratie.
et barbā vniuerſam. Et erit ī die
† ſ rarius habitatoꝛ † ſ vnā tantum qꝫ paup ſ carnem. ſ robuſtā virtutē ·
illa nutriet homo vaccam bouꝫ
† ſ duos ſimplices affectus ad dominum · ſ · et proximū.
† ſ quia multa paſcua · et pauca animalia ·
† ſ doctrine euangelice.
ſ vnde paſcat̃ et veſtiat̃ ·
et duas oues · et pre ubertate lactis comedet butyrum. Butyrum
ſ agreſte. ſ pro inopia panis ·
enim et mel manducabit omnis homo qui relictus fuerit ī medio terre. Et erit in die illa omnis locus vbi fuerit mille vites · mille
† ſ deficiēte vino · deſertis vineis ſingule vites ſingulis ementur argenteis.
ſ ementur · ſ vinee;
argenteis · et in ſpinas · et ī vepres
ſ timore latronum.
erunt. Cum ſagittis et arcu ingredientur illuc. Vepres enim et ſpine erunt in vniuerſa terra · et omnes mōtes qui in ſarculo ſarietur
ſ in agros viſendos ·
ſ erunt tales.
et non veniet illuc terror ſpinarū

¶ **Dereliquetur terra et c.** Quaſi terra ſirie et ſamarie ad inuocationē nominis eius vaſtabitur · et domus iuda a duobus regibus liberabitur.

¶ **Muſce.** Id eſt · egyptijs populo imbelli · et ydolatria ſordenti. Legimus ab egiptijs · ioſiā occiſum · et populum iſrael ſubiugatum · nec multo poſt tempore nabuchodonoſor cū innumerabili exercitu cepit hieruſalē templum incēdit et habitatores aſſirios in iudea poſuit.

¶ **Nouacula a.** Rex aſſirioꝝ (qui in ieremia columba dei vocatur) in eo et in his qui tranſflumē ſcilicet aſſirijs radet dominus in iudea caput et piloſ · ſcilicꝫ · omnem fortitudinem regum et principum et ſubiectoꝝ.

¶ **Et erit in die illa.** Poſt ſubuerſioneꝫ vrbis nabuzardan princeps militie quem · lxx · archimarꝫ vocant: pauperes reliquit qui vineas et agros colerent. Unde godoleas d̃ regio genere qui eis prepoſitus erat · dicit · Seruite regi babilonie · et bene erit vobis · quo tempore tanta ſolitudo ī iudea fuit vt nec greges ouium haberent · nec armenta boum.

¶ **Tropologice.** Nutriet hō vir vnā vaccam · et duas oueſ ſcilicet munda animalia habent iudei vt lacte nutriantur infantie · non ſolido cibo · vt comedant verborum mella de labijs meretricis nec habeāt vinū · qd̃ letificat cor hominis. Sed opera eorum vertantur in ſpinas · et vulnerent̃ ab eis · qui ſagittant in obſcuro · r · c · ſi voluerint altius ſapere qꝫ deberent · vt laborantes in ſcripturis miſticum poſſint inuenire. Non fruges afferant: ſed vepribus compleantur et ſpinis que oriuntur in manibus ebrij. Nec terra eorum vel doctrina a rationabili animante · ſed a bobus (quorum curam non habet deus) et a brutis animalibus conculcetur.

¶ **Comedet butyrū.** Delectabitur in paſſione chriſti vel ſua. Butyrum enim ex multis confectionib⁹ efficitur.

¶ **Et omnes m.** Relictis campeſtribus metu hoſtium ad montana confugient aſpa montium manu propria excolentes · vitam miſeram

ſuſtentabũt·cetera erunt in paſcua. C. VIII.

Sume tibi. Primũ propheta predicit achaz futura· poſt ipſe dominus precipit vt ſignũ petat·inde ad domũ dauid verba vertunt̃ ꝛ virgo paritura filium promittitur ꝛ filius naſciturus. Quo filio inuocato · ſubuertatur ſamaria·ꝛ ſiria a rege aſſiriorum qui poſtea capiat iudeam ꝛ i ſolitudinem vertat· vñ rurſum partus virginalis deſcribitur.

Velociter ſp. Hoc eſt nomen pueri· quaſi ne patiaris vltra diabolũ regnare. Et non angelos· non prophetas mitte ſed ipſe deſcende.

Uriam ꝛc. Urias lux dñi. Zacharias memoria domini barachias· benedictõ domini· his teſtibus natiuitas domini cõprobatur. Vñ duobus teſtibus cũctibus in emaus incipiens a moyſe ꝛ prophetis q̃ de ſe dicta erant diſſeruit.

Ad prophetiſſam. Ad ſpiritũ ſanctum·a quo omnis ꝓphetia·que grece neutri generis·pneuma·hebraice feminini·ru a·latie·maſculini generis eſt·ꝛ ideo diuerſis poſitionibus ſortitur·nullius eſt enim. Uel ad mariaꝫ quã propbetiſſaꝫ fuiſſe nemo dubitat.

Et concepit ꝛc. Tropologice· In aĩma virgine· nec polluta ſorde·de ſpiritu ſancto ſermo dei conceptus·demones ſpoliat·ꝛ ſibi facit ſeruire vniuerſa. Et cum ex parte videat ꝛ ꝓphetet: anteꝙ̃ ſit ꝑfectus ꝛ merito deũ patrẽ ꝛ matrẽ ſuã vocat hieruſalẽ celeſtẽ: īfantia vincit damaſci fortitudinẽ·i·ſapiẽtiam ſecularẽ ꝛ aufert ſpolia ſamarie quibꝫ heretici eccleſiam ſpoliãt dicentes· Non eſt nobis pars in dauid ꝛc. Preſente rege aſſiriorum diabolo qui non poteſt eis auxiliari · tales filios ꝛ virgo maria·ꝛ ſancte mulieres generant ·ſara ·i·princeps· et rebecca·i·patientia · vxores patriarchaꝝ.

Puer. Aug· De quo dicit̃ priuſquã ſciat puer bonuꝫ aut malũ·contempnet maliciã. Hec duo aliter ꝛ aliter ſciuntur·ꝑ prudentiã boni·ꝛ aliter per experientiam mali. Per prudentiam boni malum ſcitur·ꝛ non ſentitur· Tenet enim bonum·ne ſentiatur malum. Per experientiam mali ſcit̃ bonum. Qui eñ amiſerit ſentit cui amiſſo bono male fuerit. Puer ergo

ſcetera terra.
et veprium.et erit in paſcuam bo
ſ tantũ·non in habitationem hominis.
uis·et in conculcationẽ pecoris.

C. ·VIII·
ſ ſub alia figura partus virgĩs deſcribitur.

Et dixit domi
ſ o yſaia.
nus ad me. Sume ti
ſ grandia ſignantem.
† ſ ne publice predices archanũ noue natiuitatiſ
bi librum grandem·et † ſcribe ĩ eo
ſ more hominũ ꝙ ·ſ·intelligi poſſit·
† ſ verba patris ad filiũ. ſ captiuã reduc captiuitatem. † ſ homines·
ſtilo hominis: † Velociter † ſpolia
ſ diabolo· ſ idẽ eſt. † ſ ego yſaias.
detrahe· cito pręda. Et † adhi
ſ huius rei· ſ lux dñi
bui michi teſtes fideles· vriam
ſ propter doctrinam legis. ſ labia ſacerdotis cuſtodiunt ſcientiam. † ſ memoriã domini.
ſ quem propheta fuiſſe conſtat
ſacerdotem·et † zachariam filiuꝫ
ſ benedictio domini· † ſ dignũ accedendi me feci. † ſ que prophetauit dicẽs magnificat anima mea d·
barachię·et † acceſſi ad † ꝓphetiſ
ſ ·i·concipere fecit·vnde ſpus·ſ·ſ·veniet in te ꝛ v·ꝛ qd̃ concepit de ſpũ ſctõ.
ſam·et concepit et peperit filium
ſ o yſaia·
et dixit dominꝰ ad me. Uoca no
ſ pueri· † aſcendẽs in altum captiuã duxit captiuitatem·
men eius· accelera † ſpolia detra
ſ infernũ· † ſ nec dum natus populum ſuum ſola inuocatione ſaluabit· ſ ante ꝙ̃ homo fiat·
he· feſtina prędari: quia † anteꝙ̃
ſ ſecundũ humanitatẽ· ſ deũ· ſ vł ioſeph putatiue.
ſciat puer vocare patrem ſuum et
ſ mariam. ſ a teglatfalaſſar.
matrem ſuam· auferetur fortitu
† ſ per regẽ aſſyriorꝫ ſalmanaſſar·ſ·
do damaſci·et † ſpolia ſamarię coram
ſ aſſirius dirigens vel elatus·
ram rege aſſyriorum. Et adiecit
dominus loqui ad me adhuc di
ſ tranſlatune. ſ ·x·tribus·
cens: Pro eo ꝙ abiecit populus
† ſ que per horas ebulliũt. ſ reges de iuda qui quiete·ꝛ legittime regnabunt. ſ regẽ ſirie.
iſte aquas † ſyloe quę vadunt cũ
ſilentio·et aſſumpſit magis raſin
ſ facee regem iſrael.
et filium romelię·propter hoc ec
ce adducet dominus ſuper eos

anteꝙ̃ ſciret per experientiam bonum quo careret·aut malũ·qd̃ amiſſo bono ſentiret: contempſit malum· vt eligeret bonum·idẽ·noluit amittere qd̃ habebat·nec ſentiri amittendo qd̃ amittere nõ debebat.

Allego. Aquas ſiloe In quibus cecꝰ lauit ꝛ vidit. Nã alit̃ nõ ſanat̃ cecitas iudeorum: niſi doctrina chriſti que ſine ſtrepitu et clamore lenit̃ fluit.

Anagoge. Hereticus qui iungit ſibi auxilium ſapientie ſecularis·ꝛ hieruſalem ·i· eccleſiam vult oppugnare: reliquit aqſ ſiloe· qui interpretat̃ miſſus·ꝛ qui ſalit ĩ vitam eternam·ꝛ traditur principi aſſiriorũ ·i·diabolo· ducendꝰ in profundum peccato ꝝ·hic eĩ auſus ẽ dicere. Hec omnia tibi dabo: ſi cadens adoraueris me·iudã quoꝙ̃·i·domum confeſſionis conatur intrare ꝛ per negligentes vſꝙ̃ ad collũ venit credentes in chriſto cupiens ſuffocare: ſed nõ poteſt: quia iudaſ habet ſecum pręſentẽ emanuel.

Aquas fluminiſ. Exercitũ ſenachẽ cuius potentia occupans terram ſamarię inundationi fluminiſ comparatur.

Congregamini. Quaſi cõtra emanuel nihil poteſtis· Et etiam omnis terra ꝓcul cognoſcat.

Cõgregamini ꝛc. Hoc teſtimonio contra perſecutores abutimur quamuis enim fortes eſſe·ꝛ nos ĩ lapſis ſupare videantur vincũtur tñ in his qui pro xp̃o ſanguinẽ fuderũt·ꝛ pꝰ bella pax eccliis redditur·ꝛ oĩa ꝯſilia cõtra emanuel diſſipãtur. Cõtra dicẽtel ꝗꝙ̃ veritati· vtilit̃ audiunt q: tandẽ ratione ſuperãtur· ꝛ ne velint in mendacõ vincere quia peruerſitas non poteſt rectũ ſuperare.

Ne dicatis. Quaſi nõ timeatis·duoꝝ regũ aduerſus iudã coniurationem. Cõiuratio eſt cõſenſus multoꝝ in malum·

Ne timeatis. Tu ꝛ qui tecũ ſunt ꝓpli: q: videt̃ timẽdi: q: principiũ ſapientię timor domini.

In lapidẽ. Quẽ reprobauerũt e·h·ſ·i·c·a· Ex hoc loco ſumit apls teſtimoniũ ꝙ iudeis factus ſit ſcãdalum .gentibus aũt ſtulticia xp̃us

Duabus domibus. Uel in duabus familiis·ſamai ſcꝫ · et elles

ſ exercituum ſenacherib· † ſ aſſirii· ſ impetuoſi ꝛ diuturni·
aquas † fluminis fortes et multaſ
ſ ſcꝫ. ſ quaſi non ſeruient regibus quos elegerunt ſed aſſirio.
regem aſſyriorum et omnem glo
† ſ principes qui hoſtibus reſiſtere debuerant.
riam eius·et aſcendet ſuper † om
ſ ſamarie. ſ vel vniuerſas.
nes riuos eius·et fluet ſuper om
ſ terras.
nes ripas eius·et ibit per iudam
ſ quia nõ tunc capiet eũ· ſ vicinaꝫ ſignificat captiuitatem. ſ ſuffocationem.
inundãs: et tranſiẽs vſꝙ̃ ad col
† ſ vſꝙ̃ a deo ſe extendit. † ſ principum.
lum veniet· † Et erit extenſio † ala
rum eius implens latitudinem
ſ iudee. ſ irriſio ẽ. ſ ſarcoſmos.
terrę tuę o emanuel. Cõgregami
ſ ſirie vel ſamarie· † ſ cognoſcite. ſ nõ mõ ſiria ꝛ ſamaria. † ſ non ſolum vicine
ꝓpli ꝛ vicimi · † et audite † vniuer
ſ quamuis multi·quãuis fortes· quamuis accincti: tamen vincemini.
ſe ꝓcul terrę. Cõfortamini ꝛ vici
† ſ vnde ſupra aſcendamus ad iudam ꝛc.
mi accigite vos ꝛ vicimi. † Inite
ſ ab emanuel· ſ ponamꝰ ſcꝫ regẽ filiũ tabeel.
ꝯſiliũ ꝛ diſſipabit̃. Loqmi verbũ
† ſ interpretatio emanuel· † ſ contra quem nihil poteſtis· ſ predicta.
et nõ fiat q: † nobiſcũ † deus· Hec
enim ait dominus ad me. Sicut
ſ ope ꝛ virtute. † ſ yſaiã· ſ beatus vir qui nõ abiit in conſ· † ſ ad hoc ſcꝫ erudiuit me.
in forti manu erudiuit † me † ne irẽ
ſ praua· ſ nequã. ſ oñs dico dicens mihi·ꝛ aliis prophetis· ſ alias nõ·
in via populi huius dicens. Ne
ſ eſt timenda. ſ ſed hoc magis cõſiderate·omnia enĩ.
dicatis·coniuratio. Omnia eniꝫ
ſ iuda. ſ ꝯtra me
quę loquitur populus iſte coniu
ſ populi. ſ tu et qui tecum ſunt populi q: videntur timendi.
ratio eſt·et timorem eius ne time
† ſ ſed timete dominũ e·
atis.neꝙ̃ paueatis. † Dominum
ſ et. ſ in nobis. ſ ſit.
exercituum ipſum ſanctificate· et
ſ oñs. ſ beatꝰ vir qui timet d. † ſ corpe· † ſ mẽte
ipſe † pauor veſter·ꝛ ipſe † terror vr̃
ſ ita. ſ fidelibus ſ ſꝫ erit·
et erit vobis in ſctificationẽ in la
pidem autẽ offẽſionis ꝛ petram
ſ duabꝰ ſcꝫ·ꝛ·x·tribubꝰ. ſ infidelibus.
ſcãdali duabus domibus iſrael.

et quibus ſcribe ꝛ pharisei. Hi duo nõ multo prius q̄ dominus nati ſunt in iudea. Hoꝝ ſcolam ſuſcepit achibaȝ quē magiſtrū aquile proſeliti autumant de inde achir cui ſucceſſit iohanna filius zachei · ꝛ poſt euȝ eliezer · ꝛ per ordinem telphor ꝛ ioſeph galileus · et vſq3 ad captiuitatem ierusalē ioſue. Samai · diſſipator · elles ꝓphanus · quia p̄ traditiones ſuas legis precepta diſſipauerūt ꝛ maculauerūt.

Signa legem. Quaſi · api eam domine diſcipulis meis · i · apoſtolis · ꝛ apoſtolicis viris. Vel lex et ꝓphete vſq3 ad iohēm ligati ſunt · vt legant ꝛ nõ intelligāt. Pro diſcipulis eī iuxta hebraicā ſermonis ambiguitatē poſſumus etiam doctrinas intelligere.

Pueri m. Qui non ex uoluntate carnis · ſ3 ex deo nati ſūt Filioli mei quos iteꝝ parturio · d · t · x · i · vobis.

Alij prophete · et eorum diſcipuli. Legunt hoc quidam de duobus filijs yſaie · quos genuit de propheteſſa · ſed falſo.

Paul⁹ in epiſtola ad hebreos (licȝ eā inter canonicas ſcripturas nõ recipiat latina cõſuetudo) hoc teſtimonium ex perſona ſaluatoris ponit. Ecce ego ꝛ pueri mei · i · apoſtoli qui in portentum ſecularis ſapientie · ꝛ ſuperbie iudeorum fuerunt. Stulta enim ꝛ infirma elegit deus · vt fortia et ſapientia confūderet

Nõ erit eis m. Hoc eſt ſi popul⁹ noluerit veritatem a domino querere: nõ habebit lumē veritatis, quā negligit.

Regi ſuo. Diabolo · ꝛ paternis traditionibus · i · antiq̄s erroribus.

C · IX ·

Primo tēpore · ꝛc. He due tribus ab aſſirijs in captiuitatem ducte ſunt · ꝛ ſic terra pōdere peccatorum releuata · poſtea reliq̄ue que habitabant tranſ iordanem · ꝛ in ſamaria. Regio ergo populi prius in captiuitatem ducti · ꝛ que erāt in tenebris anguſtie vidit prius lucem predicantis chriſti.

Terra zabu. In q̄ xp̄s primū predicauit · et miracula fecit. Ibi enī aq̄s ī vinū ꝯuertit · ap̄los elegit. Vñ p̄ncipes zabulō · p̄ncipes neptalim.

Via maris. Mare in hoc loco lacus genezareth qui iordane influente efficitur. In cuius litore ē capharnaū · tyberias · bethȝaida · et corozaim in quib⁹ dñs maxime cõmoratus ē · ꝛ ſic ꝓplus qui am · in · t · ui · lu · ma ·

Galilee gentium. Galilee due ſūt vna gentium vicina tyrijs in tribu neptaliȝ. Altera circa tyberiadem · et ſtagnum genezareth in tribu zabulon.

In re · umbre mortis. Hier. In vmbra mortis ſunt q̄ in peccatis adhuc viuunt · In regiōe vmbre mortis qui iaȝ cū mortuis operibus ad inferna deſcenderūt.

Non magnificaſti le. Nobis de ſalute iudeoꝝ. Quā uis enim gaudeāt de gentium conuerſione dolent tam̄ de iudeoꝝ repulſione · vnde apoſtolus. Optabaȝ eſſe anathema ꝓ vobis.

Letabuntur corā te · ꝛc · propheta ad chriſtum de diſcipulis.

Iugū eni. Habet chriſtus iugū: ſed ſuaue · ꝛ diabolus: ſȝ īportabili onere. Et chriſtus principatum ſuper humeruȝ ī quo crucem portauit · ꝛ diabolus ī humero virgam qua ſuperbit.

Exactoris. Ipſius ſcilicet exigentis quottidie enim numnum peccati quem primo homini cōmiſit a poſteris cuȝ vſura exigit.

Quia ois uio leta predatio. Ac ſi dicat gen⁹ hūanuȝ quod diabol⁹ depredatus eſt aufert ei dominus violēter · i · potēter ꝛ ipſum cum tumultu detrudet in inferū Vnde tam de ipſo q̄ȝ de membris ei⁹ dicitur. Perijt memoria eorum cum ſonitu

Veſtimentuȝ mixtum. Diabol⁹ qui plenus omnium ſanguine · qui homicida ab initio · Vel homines quibus diabolus tanq̄ȝ veſte circumdatur quorum manus plene ſunt ſanguine.

Principatus ſuper. Dum duceretur ad patibulū portauit crucem in qua meruit principatum.

---

† ſ qui chriſtum non receperūt

In laqueum et in ruinam † habi-

ſ precipue · † ſ in lapidem. ſ per infidelitatem.

tantibus hieruſalem · ꝛ † offendēt

ſ non omnes: quia reliquie ſalue fient. † ſ ruina eterna. † ſ gladio ꝛ fame ·

ex eis plurimi · ꝛ † cadent ꝛ † conte-

ſ peccatoꝝ funibus. ſ a romanis

rentur · ꝛ irretientur · ꝛ capientur

† ſ ergo. ſ deus ad prophetam. ſ ne videant ſ q: chriſtū nolūt recipere. ſ ea que tibi teſtor · † ſ · i · abſcōde · qḋ enī ſignatur · abſcōditur · ſ viſionē · ſ figuris. ſ veterē ·

† Liga teſtimonium † ſigna legem

ſ vel in doctrinis meis alia littera. † ſ propheta · quaſi · q: precipis ſignari ꝛ abſcōdi uideo · ergo · e · d ·

in diſcipulis meis. † Expectabo

ſ iheſum emanuel quē promittit venturum · qui erit nobis in ſanctificationem · † ſ cogitionē

dominum qui abſcondit † faciem

ſ iudeis non credētibus.

ſuā a domo iacob · et preſtolabor

† ſ hoc repetit vt addat de prophetis preſtolātibus. ſ preſtolabor dominū · ſ preſtolabuntur

eum. † Ecce ego · ꝛ pueri mei quoſ

ſ ſocios. † ſ ad quid. ſ prophete in ſignum futuri preceſſerunt. ſ · i · vt ſigna ꝛ portēta faciant ·

michi dedit dominus † in ſignum

ſ quaſi hoc fiet ·

et in portentum iſrael a domino

ſ eccleſia.

exercituum qui habitat in monte

† ſ propheta · o diſcipuli · o prophete · vel chriſt⁹ ad diſcipulos · ſ ſiri vel decem tribus.

ſyon. † Et cum dixerint ad vos

ſ confidū. ſ non ab yſaia.

querite a phitonib⁹ et a diuinis

ſ inſanientes.

qui ſtridunt ī incātationibus ſu-

ſ reſpōdete. † ſ vno ꝛ vero cū vos a multis ꝛ a falſis requiratis ·

is · Nunquid nõ populus † a deo

ſ quaſi cū vos de viuis queritis nõ eiaȝ a ſimulacris ſimilibus mortuis.

ſuo requiret viſionem ꝓ viuis ac

† ſ in qua inuenietis veritatē. † ſ ſcripture que non fallit · ſ recurrite ·

mortuis? ad † legem magis ꝛ † ad

† ſ gentes audiūt diuinos · tibi aūt non ita · ſ incredali.

teſtimonium. † Q8 ſi non dixerit

ſ faciemus.

iuxta verbum hoc: nõ erit eis ma

ſ chriſtus · ſ nõ. ſ lux. ſ congregationem vel terrā.

tutina lux · et tranſibit per eam · et

ſ in dampnationeȝ · † panē verbi dei. ſ fame corpali · vel ſpiritualī.

corruet · et † eſuriet ꝛ cum eſurierit

ſ ſi vero non fuerint ſaturati · ꝛ murm · † ſ blaſphemabit · † ſ principē populi tui nõ maledices.

iraſcetur et † maledicet † regi ſuo et

† ſ vndecunq̄ veniat auxilium ·

deo ſuo · Et ſuſpiciet † ſurſuȝ · ꝛ ad

ſ in tribulationē. ſ vndiq̄ malum

terram intuebitur · et ecce tribula

ſ formido ·

tio et tenebre · et diſſolutio et an-

ſ cecitas indurati cordis ·

guſtia · et caligo pſequens · ꝛ non

ſ donec cõuertatur ſ erui.

poterit auolare de anguſtia ſua.

C .IX.

ſ dominice incarnationis.

PRimo tēpore

ſ onere peccati releuata.

re alleuiata eſt terra za

† ſ · i · generali captiuitate.

bulon · et terra neptalim · et † no-

† ſ plurimis errore manētibus · grauiter afflicta. ſ fecūda factā ē frugib⁹ fidei. ſ genezareth.

uiſſimo † aggrauata eſt via maris

ſ que eſt · ſcilicet · † ſ quia multe gentes habitabant ibi.

trās iordanem galilee † gentium.

ſ iſrael vel quarūlibet gentiū. † ſ ignorantie.

Populus qui ambulabat † in te-

† ſ chriſtum: qui dicit ego ſum lux mundi. ſ erat lux vera que illu · o · ho · ue · i · h · m ·

nebris vidit † lucē magnam · habi

ſ peccati.

tātibus ī regione vmbre mortis

† ſ vox apſtoloꝝ ad chriſtum ad lucē ortam. ſ chriſt⁹ ſ noticia tua · † ſ gentiles.

lux orta ē eis. † Multiplicaſti † gē

ſ apoſtoli.

tem · nõ magnificaſti leticiā leta-

ſ o chriſte. ſ meſſores.

buntur coram te ſicut qui letant

† ſ gentis quā ad fidem colligūt · vnde meſſis quidē multa · o · u · p · † ſ apoſtoli qui carnem ꝛ diabolum vicerunt.

in † meſſe · ſicut exultant † victores

† ſ alios paſtores alios doctores ꝛ huiuſmōi. † ſ gen⁹ humanū a diabolo ablatum.

capta preda qñ † diuidūt † ſpolia.

ſ dñationem · † ſ diaboli † ſ poteſtatem ·

Iugum enim oneris † eius · ꝛ † vir

ſ ſupplicium.

gā humeri ei⁹ ꝛ ſceptrū exactoriſ

† ſ o emanuel · † ſ quā facile · ſ · ꝛ ſine ſanguine a gedeone victi ſunt madianite in quo chriſti victoria ſignificatur.

eius † ſupaſti † ſicut ī die madian.

Quia omnis violenta predatio

cum tumultu · et veſtimentū mix

ſ gehenne · ſ erit

tū ſanguie erit in cõbuſtionē ꝛ ci-

ſ eterni † ſ qui pugnabit pro nob · ſ ſcḋȝ carnē

bus ignis. † Paruul⁹ eni natus

ſ ſaluandis. ſ oci · ſ a deo ſola gratia · ſ quāuis ſit deus ·

ē † nobis · ꝛ fili⁹ † dat⁹ ē nobis. Et

ſ crux p̄ quā exaltauit illū de · ꝛ d · i · n · q · e · ſ · o · n ·

factus ē principatus ſup humeꝝ

¶ Lxx. Magni cõſilij angelus. Quod in hebreo nõ habetur ſed nominũ maieſtate perterriti non auſi ſunt de puero dicere ꝙ aperte deus appellandus ſit. Jdeo p his ſex nominibus hoc poſuerũt magni conſilij angelus.

¶ Zelus domini ex. ⁊c. Cepit emanuel prophetia. vbi dicit. Pete tibi ſig. a. d. hic finitur.

¶ Verbũ miſit. do. Verbũ hebraicum dabar p tres cõſonantes ſcribitur de leth. beth. reſ. Si legat dabar: vbũ ſignificat. ſi deber mortẽ ⁊ peſtilentiã. Vñ quidam ambiguitate decepti mortem dicunt eſſe miſſam.

¶ Verbum precep tum. ad litteram. vt de iuda reges fierent qui oñi iſraeli impa rent. Cecidit autem in iſrael. i. in x. tribus que neglecto dei mãdato domum dauid abiecerunt ⁊ ierobo㠊 de tribu effraym elegerunt. vñ ⁊ effraym cognominatꝰ ſit. Spiritualiter autem verbum euangelij miſit dominus in iacob. i. in apſos et alios ⁊ cecidit i iſrael. Preuaricatũ eſt ſcʒ ab incredulis. Vel verbũ. i. filiũ miſit in iacob ſcʒ pplm iudeorũ ⁊ cecidit in iſrael .q. gẽtes eum receperunt.

¶ Verbum. mi. do. in ia. i. in eccleſiam. ſ. que priorẽ pplm ſupplantauit. Et cecidit in iſrael. i. in hereticos qui deum videre ſe iactant. Scient ita ꝙ principes eorum ⁊ omnes ꝗ habitabãt in ſamaria. i. qui legẽ ſe cuſtodire dicunt ⁊ in vbertate virtutum eſſe ⁊ fructus afferre iuſticie (effraym nãꝙ interpretatur vbertas) qui ſcilicet deſpiciũt eccleſiam ⁊ ſimplicitatem eius putant imperitiam.

¶ Lateres ceciderũt. Dicebant ſupius aſcendamus ad iudã ⁊. ſ. e. ⁊c. Nunc

ſpreter premiſſa, his ſex noibus appellabit
eius. et vocabitur nomen eius
ſquia deus ⁊ hõ quod iaudieri. ſ. Lxx. magni conſilii angelus. ſcreator omnium.
admirabilis conſiliarius deus
ſcui reſiſtere nemo poteſt. ſq: ſine fine beniuolus. ſ qui fecit vtraꝗ vnũ.
fortis. pater futuri ſeculi prin
ſ qui recõciliauit nos deo ⁊ angelis. ſin fidelibus. ſper predicationem apoſtolorũ ⁊ ſucceſſorũ.
ceps pacis. Multiplicabitur eiꝰ
ſpoſtula a me ⁊ dabo tibi. g. ſſanctorũ licet aliquãdo tribulent. ſeius.
imperium. et pacis nõ erit finis
ſ quod in captiuitate babylonia fuerat diſſipatum. ſiudeos vel potius ĩ humilibus ſicut fuit dauid. ſ eccleſiã que ſignificatur p regnum dauid.
Super ſolium dauid. et ſup reg
num eius ſedebit: vt confirmet il
ſbeati qui cuſtodiũt iudiciũ ⁊ faciũt iuſticiam ⁊c.
lud et corroboret in iudicio et
ſIncarnationis tempore. ſin ſecula ſeculorũ.
iuſticia. amodo. et vſꝙ in ſempi
ſcaritas non hominum merita. ſquẽ ad emulationem prouocauerũt in his qui nõ erãt dii.
ternum. Zelus domini exerci
ſMittet filiũ ſaluare mundũ. ſpropheta re cõuertitur ad euerſionem effraim ⁊ raſyn.
tuũ faciet hoc verbũ miſit dñs
ſiudam. vel in omnes tribus. ſfruſtratum. ſalias. x. tribus. ſideo ꝙ raſin ⁊ ſiri ſcilicet qui erãt ei amici quãdoꝙ cõtra eos pugnabant vt in ſequẽtibus oſtẽdetur.
in iacob. et cecidit in iſrael. Et
ſ. x. tribuũ que ex multitudine ſupbe erãt cõtra iudeorũ.
ſciet omnis populus effraim. et
habitantes ſamariã in ſuperbia
ſ quia plures ꝗ beniamin ⁊ iuda. vel quia cõiuncti raſin ⁊ aſſiriis.
et magnitudine cordis dicentes
ſinfirmi fragiles qui ⁊ ſicomori. ſ fortibus.
Lateres ceciderunt: ſed quadris
ſeccleſias noſtras. ſficus fatuas. infructuoſos. ſ. et fatuos.
lapidibꝰ edificabimus. ſicomo
ſhoſtes. phyliſtiim. raſin ⁊ ſyri. ſ quos cõtere. dominus. vnde. vidi impiũ ſuper exaltatum.
ros ſucciderunt: ſed cedros im
ſpropheta cõtra aſſirios et raſin. ſ exaltabit.
mutabimus. Et eleuabit dominꝰ
ſſecularis ſapiẽtie in quo cõfidebat effraim. ſſennacherib. ſaſſirios.
hoſtes raſin ſuper eum. ⁊ inimi
ſ belli. ſque ſcilicet debellauit iudam.
cos eius in tumultũ vertet. Sy
riã ab oriente et philiſtiim ab oc
ſ more ferarũ.
cidente. et deuorabunt iſrael toto
ſin. ſvnde dominus. ſine cauſa percuſſi filios veſtros diſciplinã non recepiſtis.
ore. In omnibus his nõ ẽ auer
ſdei.
ſus furor eius: ſed adhuc manus
ſdei. ſq:
eius extenta. ⁊ populus nõ eſt re
ſdñm. ſqui percutit ⁊ ipſe medet.
uerſus ad percutientem ſe. et do
ſvel in.
minum exercituum non exquiſie
ſideo.
runt. Et diſperdʒ dominꝰ ab iſra
ſprincipes. ſpopulũ. ſqd iuſtum eſt.
el caput et caudam incuruantem
ſvel refrenantem. ſverba legis. ſſimul ſprinceps.
et deprauãtem in die vna. Lõ
geuus ⁊ honorabilis ipſe eſt ca
put: ⁊ propheta docens menda
ſSi cecus cecũ duxerit am. in fo. ca.
cium ipſe ẽ cauda. Et erunt qui
ſinfelicem. ſinfidelem. ſPopule meꝰ qui beatum te dicũt: ſeducunt te.
beatificant populum iſtum ſedu
ſ ſimul.
centes. ⁊ qui beatificantur preci
ſquia, ſcʒ non reuertũtur ad dominũ.
pitati. Propter hoc ſuper adoleſ
ſtalis populi. ſvel letabitur.
centulis eius non delectabitur
dominus. et pupillorum eius et
viduarum non miſerebitur: quia
ſaliud ſimulãs. aliud agẽs. preferens caſtitatem ⁊ laſciuiens: oſtentans paupertatem. marſupium replens.
omnis hypocrita eſt et nequam.
et vniuerſum os locutum eſt ſtul
ſergo.
ticiam. In omnibus his non eſt
auerſus furor eius: ſʒ adhuc ma
ſnon ceſſat ferire.
nus eius extenta. ⁊ populus nõ
eſt reuerſus ad percucientem ſe.
ſomnia mala eorũ cõſumẽtur ſuper ipſos.
Succenſa eſt enim quaſi ignis i
ſnon agrũ cultum. ſalias veprem.
pietas vepres ipſos ⁊ ſpinã vo
ſnon in fructuoſis arboribus
rabit. et ſuccendetur in denſitate
ſ vbi habitabãt beſtie. ſigne ſuppoſito. ſaltitudine. ſ omne enim qd in ſublime cõſurgit ſupbum poteſt dici.
ſaltus. ⁊ conuoluetur in ſupbia
ſquia.
fumi. In ira domini exercituum
ſtimore. ſobſeſſus a romanis.
conturbata eſt terra. et erit popu
ſ materialis vel infernalis. ſquia.
lus quaſi eſca ignis. Vir fratri
ſiuſticiam.
ſuo non parcet. et declinabit ad
ſiniuſtiam. ſdelectabitur malicia ⁊ nõ. ſ.
dexterã ⁊ eſuriet. ⁊ comedet ad
ſq: ſemper cupit mala.
ſiniſtram. et nõ ſaturabitur. vnuſ
ſin proximos ſeuiet
quiſꝙ carnem brachii ſui: vora
ſ ſcʒ. ſ qui de vno vtero nati ⁊ eode parẽte.
bit: manaſſes effraim. et effraim
ſſimul. ſquãuis inter ſe diſcordes. tamẽ cõcordes contra iudam. ſpugnabunt.
manaſſen. et ipſi contra iudam.
In his omnibus nõ eſt auerſuſ
ſvicia conſumens. ſ ad percuciendũ ſicut illi ad peccandum.
furor eius: ſed adhuc manus ei
us extenta.

¶ C X.

deſpectiue de iuda ⁊ beniamin. Lateres ce. reges iude infirmi ſcʒ inbecilles ĩ manuſ hoſtium. Sed cum ſubiugati fuerint nobis: quadris lapidibꝰ edificabimus. et fortibus et bellicoſis pricipibus populũ muniemus.

¶ Cedros. Scilicet inuiabiles ex vobis principes pficiemus eis.

¶ Syriam ab o. Vox ꝓphete. Hoc eſt quod ſupra dixit Sciet omnis effraim ꝙ ſcilicet adducʒ dominus ſyriam ab oriente que ante amica. et philiſtiim ab occi. Quod factũ eſt quãdo ſennacherib cepit ſyrios ⁊ phyliſteos. ⁊ cum illis irruit in decem tribus.

¶ Et diſperdet. Tropologice. Auferet dominus. caput ⁊ caudam. Maiorem ſcʒ ⁊ minorem. Caudam dicendo: hereticos non homines ſed iumenta demonſtrat que hoc membro tegunt ſtercora ⁊ arcẽt altera parua animalia. Incuruantẽ ⁊ deprauantem: quia verba legis vel precepta ſubuertunt et rectam deprauãt viam. Lõgeuum quoꝙ qui caput eſt ⁊ pſeudo prophetam. i. caudã diſperdet: magiſtroſ pariter et diſcipulos. et ꝗ ꝓpẽ mũera laudãt ⁊ ꝗ laudati non agũt penitentiam. Jdeo ĩ iuuenibus non letatur dominꝰ quia ve ciuitati cuiꝰ rex iuuenis ẽ ⁊ qui deum patrẽ vel ſponſum verũ perdiderunt. miſericordiã nõ impetrabũt. Omnis vero hereticꝰ ypocrita eſt ⁊ quicqd loquitur ſtulticia ẽ. Jõ extẽdit dñſ manũ ſuã ad puniendum ⁊ ſpinas impietatis cõrũ flãma vorax cõſumet ⁊ verba abſꝙ virtutibus (que in fructuoſo ſaltui comparantur) fumo ſupbie inuoluẽtur. Ad eorũ penas cõtremiſcet terra ⁊ decepit populi eternis

tradentur ignibus vt ardoribus q̃ turpis lucri gratia nec ſuis parcent:ſed certatim deceptos pr̨edantur relinquẽtes bona ſe quentes mala ⁊ nun quã faciantur erroribus ſeipſos deuorãt ⁊ ↄtra eccleſiã pariẽ dimicant. Propter luxuriam autez ⁊ voluptatem et decepto rum pr̨edam inter ſe diſcordant ⁊ de vna hereſi duas faciunt.

C .X.

Ue qui condũt. Anagoge. Omnis hereticus iniquitatẽ ſcribit ⁊ decipit paupes non diuites vñ redẽptio aĩe viri ↄprie diuitie. Pauper aũt nõ ſuſtinet cõminatione; humilis vero cito ſcãdaliſat ⁊ vidua que virũ perdidit deũ ⁊ pupillus q̃ patrẽ amiſit creatorẽ vñ deũ q̃ te genũit dereli et ob es d c t. Quid ergo faciẽt in die iudicij cũ tantos deceperint: ⁊ calamitatis de lõge veniẽtis: Ad iuſtũ dicitur. Prope eſt verbũ dei i ore tuo ⁊ alibi. Regnuz dei intra vos ẽ. Ecõtra calamitas heretico⁊ de longe venit ⁊ multo tpe pr̨eparata. Ad quẽ confugiẽt cũ fictũ habeãt deum: Cui tradent gloriaz ſuã cum ſimulata ſint omnia: Nõ poterũt euadere vinculũ quo plurimos ligauerũt cũ ſingulis quoq; interfectis cadent et in alio⁊ nece perunt. Et cũ multa patiant diẽſq; viſitationis aduenerit: nõ erit finis interitus eo⁊: ſz ſemper ſibi impendentez manũ dei pertimeſcũt

Ue aſſur u. ⁊c. Duculq; contra decem ⁊ duas tribus ſequens ↄphetia cõtra aſſirios ſcribitur.

Dicit domin⁹ ad ſennacherib et populum eius. In quo ſecularis ſcientia ſignificatur.

Comminatur dñs ſennacherib licet enĩ ↄmiſerit ei debellare x. tribuſ non tñ voluit vt penitus contereret ſz flagellaret ⁊ conculcaret vt lutum platea⁊. Ille aũt immodice elatus aſſignauit hoc ſuis viribus ⁊ nõ deo Et non ſolum captiuauit ſed partim deleuit.

Ipſe aũt. Sic philoſophi ſic heretici ſic perſecutores xpiani noĩs cũ deus aliquos eis verberãdos ↄmittit in omnes ſeuiunt nec verberare

propheta cõtra ſcribas ⁊ phariſeos qui traditiões ſuas preponũt legi dei. Cõminatio cõtra duas tribus.

Ue qui cõdũt

leges iniquas et ſcri
traditiones vnde donũ quodcũq; ex me tibi proderit cũ dominus dixit honora patrez ⁊ matrẽ tuã.
bentes iniuſticias ſcripſerunt
iniuſte.
vt opprimerent in iudicio paupe
peruertendo.
res et vim facerent cauſe humili
que non habent defenſorem.
um populi mei vt eſſent vidue

pr̨eda eorum et pupillos diripe
condolendo. ⁊ quia tales eſtis vos ſcribe ⁊ phariſei. vltionis.
rent. Quid facietis in die viſi
a ſennacherib vel a romanis vel iudicii ete ni longe ante predicti.
tationis ⁊ calamitatis de longe
qui deũ offenditis.
venientis: Ad cuius confugietiſ
quaſi nichil proficiẽt vobis diuitie.
auxiliũ: et vbi derelinquetis glia;
⁊ ad eius confugiatis auxilium. capti uitatis hoſtium.
veſtrã: ne incuruemini ſub vin

culo: et cum interfectis cadatis:
pro. ſicut ſupradictũ eſt contra ſamariam.
ſuper omnibus his non eſt auer
etiã in hoſtili terra puniet eos.
ſus furor eius: ſed adhuc man⁹
perditio imminet. datiuus. q: in ea corrigo.
eius extenta. Ue aſſur virga fu
per quẽ flagello.
roris mei ⁊ baculus ipſe eſt. In
vel eius. complebitur.
manu eoruz indignatio mea ad
que inter me ⁊ ydola claudicauit que ſe facturam mea precepta mẽtita eſt.
gentem fallacem mittam eum et

contra populum furoris mei mã
x tribuum. alias diripiat.
dabo illi vt auferat ſpolia et di
non interficiat ſic populum meum.
uidat pr̨edam et ponat illum in

conculcationem quaſi lutum pla
aſſur. quaſi modũ ire mee exceſſit ⁊ etiaz in gentes plurimas furorem extendit.
tearum. Ipſe autem nõ ſic arbi

tratur ⁊ cor eius nõ ita eſtimabit

ſed ad conterendum erit cor eius

et ad internetionez gentium: non
ſennacherib.
paucarum. Dicet enim. Nũquid

non principes mei ſimul reges
ſeruiũt michi. ciuitates gentium quas ſubegerat.
ſũt: Nũquid nõ vt carcamis ſic
cepi.
calanno: et vt arphat ſic emath:
ſeruit michi.
Nũquid non vt damaſcus ſic ſa
admiratiue legendum eſt. potentia
maria: Quomodo inuenit man⁹
i. ſicut regna ydoli. ſubiugabo.
mea regna ydoli ſic et ſimulachra

eorum de iheruſalem et de ſama
i. ſicut cepi ſamariaz cũ ydolis ſuis ſic iheruſalem capiã que eoſdem veneratur deos.
ria. Nunquid nõ ſicut feci ſama
hoc non permiſit dominus propter ezechiã
rie et ydolis eius ſic faciam ihe

ruſalem et ſimulachris eius: Et
dicit yſaias. per ſennacherib.
erit cũ impleuerit dominus cun
que diſpenſauit.
cta opera ſua in monte ſyon et in
hec dicit dominus. vindicabo. lxx. ſenſum vel mentem magnam. opa.
iheruſalem. Uiſitabo ſuper fru
ſuperbi. qui intãtũ ſupbit
ctuz magnifici cordis regis aſſur
ſuperbus eſt in oculis ſuis.
et ſuper gloriaz altitudinis ocu

lorum eius. Dixit enim. In forti
non dei.
tudine manus mee ego feci et in
multa regna deuicit eo⁊ terminos abſtulit ⁊ ſub poteſtate ſua omnia concluſit.
ſapientia mea intellexi ⁊ abſtuli

terminos populo⁊ et principes

eorũ depr̨edatus ſum et detraxi
ſolio.
quaſi potens in ſublimi reſiden
impotẽtes ſe tueri. imbelle. potẽtia.
tes et inuenit quaſi nidum ma

nus mea fortitudinem populorũ
metaphoram nidi proſequitur. habitatores. ſalũ vuas ſed falſo. a matre
⁊ ſicut colligũtur oua que dere
deficientibus regionis.
licta ſunt ſic vniuerſam terrã ego
quaſi nec flere audent nec gemere.
cõgregaui ⁊ non fuit qui moue
manum contra me. mutiret.
ret pennam ⁊ aperiret os et ganni
ed.
ret. Nunquid gloriabitur ſecuris

contra eum qui ſecat i ea: Aut ex

altabitur ſerra contra eum a quo
ſic ſennacherib contra dominũ
trahitur: Quomodo ſi eleuetur

virga contra eleuantẽ ſe ⁊ exaltet

ſed occidere cupiunt ⁊ paucis ſuperatis in omnes audaciam ſumunt.

Nũquid non principes ⁊c. Ordo reges ſunt mei principes i. michi ſeruientes. Multos enim ſecum reges adduxit quos ſubiugauerat.

Damaſcus. Damaſcus metropolis in ſiria hanc condidit eliezer ſeruus abraham in hac regnauit raſin.

Quomodo. Uox ſenacherib admirantis potẽtiaz ſuam.

Pene dicta cõpleuit. Omnes enim ciuitates x tribuum ⁊ iuda ⁊ beniamin ↄter iheruſalem depr̨edatus eſt ⁊ ipſius partem inferiorem quam tradidit ei ſobna ſcriba.

Cũ impleuerit ⁊c. Subuerſiões ſcilicet vrbis etiã obſidionem q̃ñ venit rapſaces ⁊ fecit ea que in ſequentibus commemorantur.

Uiſitabo. Tropologice. Cum ſamaria ⁊ iheruſalem iraz domini ſuſtinuerint ⁊ ſe in ydolorum fabricatione erraſſe ſenſerint; tunc deſtruetur ſenſus magn⁹ aſſiriorum qui in tantũ contra dominum inflatur ſuperbiam; vt ſapientie ſue eſtimet cũcta ceſſura. Et quãuis ſint excelſa dogmata ⁊ dialetica arte munita: concutienda tamen et penitus deſtruẽda vt (tãq; pulli) non valeãt in ſublime cõſurgere et nec dum animata inſenſibilia eſſe atq; torpẽtia q̃d in ouis ſignificatur: nec mutire quidem nec mouere linguam cõtra ſui ſermonis fortitudinem audeant.

Banniret. Bannire eſt vulpium: vel vt alij auium.

Nunquid ⁊c. Quaſi ſicut hec inanimata tm̃ ſunt inſtrumenta nihil facientia ↄ ſe ſed ↄ eũ qui mouet ea ſic nec ſennacherib ↄ ſe ſz per dei virtutem operatus eſt vnde ⁊ gloriatio eius ſtulta ⁊ vltione digna.

Nunquid ⁊c. Diabol⁹ ſecuris ſerra ⁊ virga dicitur quia per illum infructuoſe arbores ſucciduntur diuiduntur ⁊ ſerrantur incredulorum durities ⁊ percutiuntur virga qui non recipiunt diſciplinã. Heretici quoq;

ſenſum quem a deo accipiunt peruertunt· ⁊ loquuntur contra eum a quo conditi ſunt· ⁊ lingue miniſteriũ quo dominus laudandus eſt· i blaſphemiam vertũt.

Et ſubtus gloria. Dicit hieronimus· ſecundũ hebreos corpa infectoꝝ celeſti igne exuſta· ⁊ in puluerẽ redacta· veſtimenta illeſa· ⁊ venientes iudei veſtiũ ſũmitate arepta puluerem excutiebant.

Die· Quidã volũt hũc regẽ ſignificare ptãtes cõtrarias ⁊ eũ eſſe aſſirioꝝ principẽ· ſicut legit. Principes pſarum ⁊ medorũ· ⁊ grecoꝝ. Et eum volũt ꝓpter ſupbiã ſenſum magnũ vocari· ⁊ iudicio gehenne tradi· que pata eſt diabolo ⁊ angelis eius. Lumen aũt iſrael· et ſanctũ· i· ipſum dñm ſuccendere vepres et ſpinas· ⁊ omnẽ aſſirij potentiam et innumerabiles populos ad nichilũ deducẽdos· tunc cũ timore pterritum quaſi colubrum tortuoſũ ⁊ fugitiuũ imminẽtes penas vel le vitare. Qui autem de ſaltu ⁊ confuſione eius lignisq; pituris potuerit euadere: eos dignos eſſe q̄ numerentur· ⁊ ſcribantur a puero· cuius pricipatus etiam in humeris eius.

Et erit lumen. Dñt hebrei ꝙ michael archangelus fuerit cui cõmiſſa eſt cuſtodia illius gẽtis· ſicut daniel dicit.

Et gloria ſaltus ⁊c. Carmelus mons magnus· fecũdus arboribꝰ. Quaſi exercitus innumerus (ſicut ligna ſiluarũ) ⁊ corpore ⁊ anima peribit.

Ad carnẽ. Heretici quoq; cum eccleſiaſtica doctrina illuxerit: ⁊ eoꝝ decipula paruerit: ad tantã veniũt ſolitudinẽ: vt de ſaltu infructuoſis

ſ quaſi qd eſſe non poteſt. ſ quia in ſe gloriatur· propter hoc.
baculꝰ qui vtiq; lignũ ẽ. Propter hoc mittet domiator dominꝰ
ſ principibus bellatoribus. ſ per angelum· c· lxxxv· milia interfecit·
exercituũ in pinguibus eius te
ſ ſub veſtibus. ſ multitudo exercitus· multitudo enim populi· gloria regis eſt.
nuitatem· et ſubtus gloria eius
ſ ſicut ignis comburens.
ſuccenſa ardebit quaſi cõbuſtio
ſ angelus qui ſuccẽdit eos· qui iudeis cuſtodiendis deputatur.
ignis· et erit lumen iſrael in igne
ſ idẽ eſt· ſ adiutor eoꝝ. ſ iſrael.
et ſanctus eius in flamma· ⁊ ſuc
ſ diuitie·
cendetur· et deuorabitur ſpina ei
ſ eius. ſ iniquitates ⁊ peccata. ſ multitudo exercitus.
us· et vepres i die vna· et gloria
ſaltus eiuſ· et carmeli eius ab aia
eius vſq; ad carnem conſumetur
ſ percuſſo eni exercitu· fugit in terrã ſuam· ⁊ in minime adorans deũ ſuũ, a filius ſuis occiſus ẽ.
Et erit terrore profugus· ⁊ relique
ſ exercitus innumerabilis vt ligna ſiluaꝝ· ſ · x. tantum cũ eo fugierũt· vt tradũt hebrei
ligni ſaltus eius pre paucita
ſ poterit ſcribere.
te numerabuntur· et puer ſcribet
ſ qui ante innumerabiles. ſ fugato aſſirio· ſ tem pore.
eos. Et erit in die illa· nõ adiici
ſ pauci remanentes· ſ · i· de· x· tribubus. ſ elapſi in hieruſalem. ſ ad ezechiam.
et reſiduum iſrael· et hi qui fuge
ſ cõfidere.
rint de domo iacob· inniti ſuper
ſ aſſirio. ſ ex amico factus inimicus· qui enĩ pꝛius pro eis damaſcũ cepit· ⁊ raſin interfecit·
eo qui percutit eos: ſed innitet
ſ qui ſanat. ſ qui ſanctificat. ſ vero corde.
ſuper dñm ſanctũ iſrael. In ve
ritate reliquie conuertentur· reli
ſ conuertẽtur.
quie inquam iacob ad dominũ
ſ qui poteſt liberare· ſ prophetat de aduentu chriſti.
fortem. Si enim fuerit populꝰ
ſ pauci ſ apoſtoli.
tuus iſrael quaſi arena mariſ: re
ſ ad chriſtũ. ſ euangeliũ.
liquie conuertentur ex eo. Con

arboribus· ⁊ innumerabili multitudie· vix pauci reſideant· qui eorum ſequantur errorem.

Et erit in die illa. Cum facee ⁊ raſin vellent venire· ⁊ duas tribus captiuare: miſit achaz ad regem egypti dicens: Seruus tuus ſum· veni ⁊ aufer iugum facee· ⁊ raſin de collo meo. Ille autem non liberauit eos· ſ; dominꝰ propter dauid ſeruum ſuũ· quo mortuo· ezechias filius eius regnauit pro eo· ⁊ omnia ſimulacra que impius achaz vbicunq; poſuerat confregit· ⁊ populum quẽ ille ad ritus gentilium pu̇erterat ad deum reuocauit. Quod audiẽs ſennacherib· iratus ẽ valde. Cũq; iam ſiros ⁊ philiſteos haberet· ⁊ · x· tribus captiuaſſet· cum innumerabili multitudine· hieruſalem aggreſſus eſt. Alias enim ciuitates iude iam añ vaſtauerat. Ĩn dicitur duabus tribubus vt non cõfidant in aſſirijs· ⁊ egiptijs· qui ſepe eos percutiebant· ſ; in deo ſuo ſpem ponant.

ſ in duobus mãdatis legis. ſ In undare faciet· quia in omnẽ terram · e· ſ· e· ⁊ in f· o· t· e·
ſummatio adbreuiata inunda
ſ vt ſupra· vel, que predicta erãt de ſua paſſione ⁊ reſurrectione hũani generis liberatione· tribus diebus conſummauit.
bit iuſticiam. Conſummationẽ
enim et adbreuiationem domi
ſ hieruſalem dicitur vmbilicus mũdi· i· ĩ medio omnis terre.
nus deus exercituũ faciet i me
ſ vt ſcilicet· non timeat ezechias·
dio omnis terre. Propter hoc
hec dicit dominus deus exercitu
um. Noli timere populus meus
ſ · i· ab aſſirijs.
habitator ſyon ab aſſur. In vir
ſ depredando nõ penitus delendo hieruſalẽ enim liberabo propter dauid ſeruum meum·
ga enim percutiet te· et baculum
ſ non pcutiet
ſuum leuabit ſuper te in via egyp
ti. Adhuc enim paululum modi
cũq;: et conſummabitur indigna
tio mea et furor meus ſuper ſcelꝰ
ſ egiptioꝝ aſſirioꝝ ⁊ ſennacherib. ſ vox prophete. ſ ſennacherib.
eorũ. Et ſuſcitabit ſuper eum do
ſ ſicut madianite a gedione ſine ſanguine iudeoꝝ victi ſunt. ſ vlnonem
minus exercituũ flagellum iux
ſ vbi occiſus eſt.
ta plagã madian in petra oreb·
ſ potenciam. ſ rubrum.
et virgam ſuam ſuper mare· ⁊ le
ſ quia ſperaſti in egiptus. ſ cũ ab egipto redierit.
uabit eam in via egypti. Et erit i
ſ hoc ſcʒ ꝙ auferetur. ſ ſennacherib· occiſo exercitu eius ab angelo.
die illa auferetur onus eius de
humero tuo· ⁊ iugum eius de col
ſ deficiet, dominatio a pꝛeſentia miſericordie dei·
lo tuo· et computreſcet iugum a
ſ viam ſennacherib ab egipto vſq; ĩ nobe deſcribit propheta. ſ feſtinãt. ſ curſum. ſ nolens ibi manere·
facie olei. Veniet in aioth· trã
ſ ciuitatem.
ibit in magron· apud magmas

Reliquie conuer· Secundum ioſephũ innumerabili iudeorum multitudine occiſa· intelligimꝰ paucos in apoſtolis ⁊ apoſtolicis viris eſſe ſaluandos.

Cõſummatio adb· Perfectio eorũ que de chriſto erãt tam longo tempore ante predicta· tribus ãnis ⁊ dimidio completa.

Iuſticiam. Qui iniuſte occiſus: mortem ⁊ diabolum iuſte vicit· ⁊ mundũ redemit morte.

Cõſummationem enim et. Ad litteram. Fecit quia tantam multitudinẽ preter decem: occidit breui ſpacio vniꝰ noctis.

Noli timere. Anagoge· Precipit populo eccleſie ne timeat aduerſarios· q̇ ad pugnandũ ſemp pati ſunt· ⁊ multa diſputatione aĩmas ſubuertũt. Ideo enĩ contra populũ dei pauꝝ illam poteſtatem accipiunt· ⁊ non tam gladio q̃ virga pcutiũt q: ĩ via egipti ambulauerũt· ⁊ nõ ſunt cõfiſi in dño. Cũ autem reuerſi fuerĩt· ⁊ viam egipti dereliquerint· flagellũ dei in iudicõ ſuſcitabitur cõtra aduerſarios. Madian nãq; ex iudicio interpretat· vt ſpũ oris eiꝰ ⁊ oleo miſe iugũ hoſtium computreſcat.

Super te in via egipti. Captiuans · x· tribus reuerſus eſt ꝑ ciuitates iude ⁊ beniamin q̄ erãt in via egipti q̃s ſubuertit. Vl' captis ciuitatibꝰ iude et beniamin· ⁊ pte irlm inferiore· reuerſus eſt in egiptũ. Cũq; iterum rediret ad irlm captiuandã· ciuitates que remanſerant· ⁊ in via ab egipto venientibus in irlm erant cepit ⁊ ſubuertit.

Paululum. Hoc longo tpe poſt completũ eſt: ſed oĩa ſecula eternitati (in qua omnia pꝛeſentia ſunt) compata momẽtanea ſunt.

Virgam ſuam. Quaſi anteq; veniat ſup te aggredietur tharachã regem ethiopie· ⁊ tranſibit mare rubrum· ⁊ leuabit virgam ſup egiptum ⁊ ſic cum multo exercitu reuertetur contra hieruſalem.

Tranſierunt. Preteritum pro futuro more prophetico.
Confortamini ⁊c. Poſtquã ſennacherib tetẽdit in nobe tẽtoria volens mane expugnare hieruſalem· nõ ceſſauit ad mediam noctẽ minari deſolationem hieruſalẽ dicens· En iſta ſola ciuitas liberari de manu mea poterit?
Ecce domiator d. Dixit pueri nomen de virgine naſcituri ſcilicet emanuel· ⁊ poſtea in vtero propheteſſe concepti ſcilicet accellera· ſpolia· detrahe· f· p· ⁊ ꝙ eſſz lapis offenſionis duabus domibus iſrael. Sz nũc antequã dicat ꝙ de ieſſe ⁊ dauid ſit naſciturus· ꝑ tranſlationem deſcribit eius paſſionem.

C ·XI·

Egredietur uirga. Hiero· Uſqꝫ ad principium viſionis babilonis prophetia eſt de chriſto· quã ꝑ partes explanamus: ne lectoris memoriã confundamus.
Egredietur. Uirgam et florem iudei ipſum chriſtum interpretantur· quia ĩ virga regnantis potentia· in flore pulcritudo. Nos per virgam mariam intelligimus cui nullus frutex adheſit. Uñ virgo concipiet ⁊ pariet filium ⁊ florem chriſtuz qui dicit. Ego ſum flos campi· ⁊ lilium cõuallium.
In euangelio nazareorum (quod hebraice ſcriptum eſt) ita habetur. Factum eſt autem cum aſcendiſſet domin⁹ de aq̄ deſcendit fons omis ſpiritus· et requieuit ſuper eum· dixitqꝫ illi. Fili in omnibus ꝓphetis expectaui te vt venires· ⁊ requiſcerem in te· tu es enĩz requies mea· ⁊ tu es filius meus primogenitus· qui regnas ĩ ſempiternum.
Requieſcet ſuper eũ ſ· d· Quia in ipſo habitat plenitudo diuinitatis· vñ Super quez videris ſpiritum deſcendentem.

ſfiduciam habens capiende vrbis· ſquaſi rediturus cito. ſſarcinas· ſpredictas ciuitates· vel magnas· ⁊ peruenerũt in gabaa· ⁊ dixerũt gabaa ſedes noſtra· ſſenacherib cũ ſuis: ſarcinis depoſitis·
commẽdabit vaſa ſua. Trãſierũt
ſubi paulatĩ refecit exercitũ· ſhinc enĩ diuertit. ſpau. facta·
curſi3: gabaa ſedes noſtra. Ob
ſquia vicina ſq: due ſunt huius nois. ſſedes regia. ſhoc audito.
ſtupuit rama· gabaa ſaulis fugit
ſergo. ſnimio vlulatu hinnies. ſequoꝝ more.
hinni voce tua filia galliatẽde
ſciuitates iſrael per quas tranſiuit. ſi· declinate diligenter impetum currẽtis.
ſq:. ſiam. ſfugiti
laiſa· paupcula anatoth· migra
ſciuitates iude mede· ⁊ ga· ſquaſi qui habitatis in collibus qꝺ ſignificat gabin.
uit medemena· habitatores ga
ſſennacherib ad exercitum dicit. ſarma capite. ſquaſi ſufficit hora diei vt in nobe figat tentoria.
bin. Confortamini adhuc dies
ſCiuitas in iudea· de qua fuit geſbi vn⁹ d· xxx· pricipib⁹ dauid. ſminas potẽtie
eſt vt in nobe ſtetur Agitabit ma
ſſyon mons ẽ ſup collem cuius hieruſalẽ ẽ.
num ſuam ſuper montem filie ſy
ſprophetia de paſſione domini. ſpater. ſſed.
on· et collem hieruſalẽ. Ecce do
ſpcutiam paſtorẽ· ⁊ diſpergẽtur oues gregis ſin paſſione.
minator dominus exercituũ: cõ
ſquia terremotus factus eſt magnus· monumenta aperta ſunt. ſcorpus chriſti terrenũ·
fringet lagunculam in terrore· ⁊
ſiudei· ſin vindictã paſſionis chriſti. ſa terra ſua. ſſupbi.
excelſi ſtatura ſuccidẽtur: ⁊ ſub
ſdeicientur.
limes humiliabuntur· ⁊ ſubuertẽ
ſſic vocat hieruſalẽ propter multitudinẽ populi tranſlatiue. ſromanoꝝ
tur condenſa ſaltus eius ferro:
ſhieruſalẽ vel templuz. ſſacerdotibus· vñ agi libane portas tuas· ⁊ deuoret ignis greſſus tuos ⁊ cedros tuas.
⁊ libanus cũ excelſis cadet.

C C ·XI·

ſSed prius. ſq:. ſprophetia de natiuitate.
E T egredietur
ſtumidis· ſmaria· ſde ſtirpe dauid. ſchriſtus, virtutũ flos· corona angeloꝝ ſertũ electoꝝ. ſmanſuetis
virga de radice ieſſe: et flos de
ſieſſe. ſa conceptione perpetua.
radice eius aſcendet. Et requie
ſchriſtum· ſin quo eſt libertas· quia ſpũs dominus eſt. ſipſe enĩ dei virtus· ⁊ dei ſapiẽtia eſt. ſvnde omnia in ſapientia f·
ſcet ſuper eum ſpũs dñi· ſpũs ſa
pientie· et intellectus· ſpũs conſi
lij et fortitudinis· ſpiritus ſcien
ſvnde non accepiſtis ſpũm in timore: ſed ſpũm adoptionis· ĩ quo clamamus abba pater
tie et pietatis· ⁊ replebit eum ſpi
ſin effectu initialis. ſcaſti permanẽtis.
ritus timoris domini. Non ſe
cundum viſionem oculorum iu
ſdicentibus magiſter ſcimus q: verax eſ ⁊c. Reſpondit quid me temptatis hypocrite.
dicabit: neqꝫ ſecunduz auditum
ſexterioꝝ·
aurium arguet· ſed iudicabit ĩ iu
ſſpũ: quoꝝ ẽ regnum celorum.
ſticia pauperes· ⁊ arguet in equi
ſapoſtolis· ſcorrigendo. ſdoctrina euangelij.
tate pro mãſuetis terre· Et pcuci
ſterrena opa. ſterrenos. ſi· lxx. verbo· ſi· potẽtia ſui pcepti. ſſolo verbo ſuo· i· precepto. ſictõ.
et terram virga oris ſui· et ſpũ
ſincrepaſti gentes ⁊ piit impius. ſantichriſtum ſcõm apoſtolum.
labiorum ſuorum interficiet im
ſpcuſſo impio· ſiuſti omnes· vnde his dixerũt velut veſtimento veteris·
piuz· Et erit iuſticia cingulũ lum
borum eius: et fides cinctorium
ſſaulus cũ anania· ⁊ huiuſmodi·
renũ ei⁹. Habitabit lup⁹ cũ ag
ſſupbus· ſqui non mutabat varietatem· ſhumili peccatore in eccleſia· ſqui immolatum paſca non qui a ſiniſtris·
no: et pard⁹ cũ hedo accubabit
ſnobilis atqꝫ ferox· ſprius ferociſſimus· ſinnocens paup· ſin eccleſia·
Uitulus et leo ⁊ ouis ſimul mo
ſpetrus piſcator ⁊ alij· ſducet· ſin viam pacis
rabunt: et puer paruul⁹ minabit

Non ſecundum. Non accipiet perſonam· quia non eſt perſonaꝝ acceptor deus· ſed in omni gente· qui timet deum acceptus eſt illi· vñ ait ve vobis ſcribe ⁊ phariſie.
Et arguet. Phariſeos ⁊ reprehendentes apoſtolos quando in ſabbato ambulantes per ſata· ſpicas vellentes manibus confricabant ⁊ manducabant.
Uirga. Poteſt per virgam ſententiã iudicij intelligi· In principio enĩ predicationis dixit penitentiam agite appropinquabit regnum celorum· et ſubiunxit. Omnis arbor que nõ f. f· b· e· ⁊ ĩ ignem mittetur.
Interficiet impium. Si enĩ michael interficiet (vt quidam dicunt) ipſe de⁹ tamẽ ĩ michaele hoc faciet.
Fides. Fideles bene opando adherebunt ei qui factus eſt ſapientia· iuſticia ⁊ ſanctificacio qui ait Ego lux ⁊ vita. Uñ veritas de terra orta eſt ⁊ c· et alibi. State accincti lumbos veſtros in veritate.
Lupus cum agno. Paulus cũ petro· vñ· Beniamĩ lup⁹ rapax et. Paſce oues meas.
Habitab lupus Nota ꝙ non agnus ⁊ hedus habitant cũ lupo ⁊ pardo· ſed lupus ⁊ pardus agni ⁊ hedi imitantur innocentiã ſ· xpiñ.
Hiero· Habitabit lupus ⁊c· Iudei et noſtri iudaiſantes contendunt ꝙ in aduentu chriſti· quez expectant in fine mundi omnes beſtie manſueſcẽt. Quos interrogamus ſi omia ad litteram accipimus· quomodo rebus incorporeis (iuſticia ſcilicet ⁊ veritate) renes domini circumdent? ⁊ q̄d dignum ſit maieſtate domini· vt lup⁹ ⁊ agnus paſcant? ⁊ ſimilia. Si autez reſponderint hec ꝓ hebetudine futura vt homines ſecuri fruantur bonis: audiãt nichil bonum niſi virtutem eſſe· ⁊ nichil malũ niſi viciũ. Unde. Cohibe linguam tuam a malo ⁊ labia tua ne loquantur dolum. declina a malo ⁊ fac bonum. Diuitie autem ⁊ ſanitas corporum· ⁊ omnium rerum abundantia ⁊ his contraria etiam apud philoſophos nec bona dicuntur nec mala. Unde ſtoyci qui in pleriſqꝫ noſtro concordant dogmati: nichil dicũt bonum niſi ſolam honeſtatem ⁊ virtutem· nihil malum niſi turpitudinem.
Uitulus ⁊ ouis humiles ⁊ innocentes carnem ſuam deo mortificãdo conſecrantes. Hec enim animalia ſacrificijs ſunt deputata· hanc diuerſorũ moꝝ piunctionẽ ĩ linteo qꝺ petro de celo quattuor initijs demiſſuz eſt

Spũs ſanctus ⁊c. Sicut ſermo domini lux et uita et reſurrectio vocatur: ſic ſpiritus ſapientie ⁊ intellectus conſilij· ⁊· f· ſ· p· ⁊ timoris domini· Nõ ꝙ diuerſus ſit iuxta differentias nominuz: ſed vnus ⁊ idẽ eſt fons cunctarum virtutum. Sine chriſto ergo· nec ſapiens quis eſt· nec intelligens· nec conſiliarius· nec fortis· nec eruditus· nec timore domini plenus. Hi ſunt ſeptem oculi in lapide vno ſecundum zachariam.
Et replebit ⁊c. Specialiter propter paruulos qui timore indigent quem foras mittit perfecta caritas. Qui enim timet: penam habet· ⁊ non ... Timorem domini docebo vos.

per que quattuor mundi partes intelligimus. erāt ibi quadrupedia ⁊ ſerpentes ⁊ beſtie ⁊ volucres celi figurari non dubitamuſ: vt qd arca in diluuio: hoc preſtet eccleſia in mundo.

¶ Leo quaſi bos pal. Principes enī huius ſeculi ⁊ ſimplices alij hiſtorie ſuperficie ſunt contenti: triticum enim ⁊ medullā .i. interiorem ſenſum non intelligunt.

¶ Infās. Chriſtꝰ uel apoſtoli malicia paruuli ſenſu perfecti qui demones eiiciebant de corporibus obſeſſis.

¶ Reguli. Regulus rex omnium ſerpentium qui flatu et viſu non ſolum cetera ſed ⁊ aues volantes necat ⁊ diabolum ſignificat. Sancti ergo ablactati qui ſcilicet iā ſolido cibo poſſunt vti: gaudēt mittere manum predicationis in cauernis aſpidis ⁊ reguli vt diabolum eiiciant de obſeſſis corporibus ſcilicet.

¶ Manum. Id ē diuinam potentiam in cōprehenſum exinde aſpidem vel regulum .i. diabolum tradet captiuum.

¶ Quia repleta ⁊c. More ſuo iſte prophetalia verba panduntur: ne ad litteram accipiātur.

¶ Qui ſtat in ſignum. Ecce poſitus eſt hic in ruinam ⁊ in reſurrectionē multorū in iſrael et in ſignum cui contradicetur.

¶ Lex. Qui conſurget vt ſit princeps gētium: in ipſum gētes ſperabunt et erit requies eius honor .i. mors eius glorioſa. Poſt quā de natiuitate eiꝰ ⁊ de ceteris ſacramētis dictū eſt: venit ad mortem que requies dicitur: quia in chriſto vita perpetua idē ſignificat ſepulcrum.

¶ Reſiduū. Reliquie ſalue fient. Tradunt enim hiſtorie. Quod apoſtoli toto orbe diffuſi predicauerunt euangelium ⁊ quidā perſas indoſq; penetrauerunt. vt ethyopia manum daret deo.

¶ Signum. Crucis in qua eſt victoria. vt ſciāt omnes in quo diabolus ſit victus.

¶ A quattuor. Hoc in pentecoſte videtur impletum. Unde erant in hieruſalem iudei vi. re. ex. o. n. ⁊c. Ex his crediderūt vna die tria m. alia die quinq;.

innocens. hoedus. verbo dei
cos. Vitulus ⁊ vrſus paſcen-
familie diſcipline dñi coniuncte ipſis inter ſe coniunctis.
tur: ſimul requieſcent catuli eo-
rex. ruſticus. intellectum ſimplicem. non carnes.
rum et leo quaſi bos paleas co-
vel ablactabitur. amotus a carnalibꝰ deſideriis.
medet. Et delectabitur infans ab
malorum corda. diaboli. occulte ſeuientis
ubere ſuper foramina aſpidis
vel nis. ſagitte ferientis. diaboli.
et in cauerna reguli qui ablacta-
predicationis.
tus fuerit manum ſuam mittet.
ſerpentes. diaboli. fidelibus. aliquē fidelem.
Nō nocebunt et nō occident in
eccleſia.
vniuerſo mōte ſancto meo: quia
per apoſtolos. in omnē terram exiuit. euangelii.
repleta eſt terra ſcientia domini
terram ſcz fluctibus. vel teo.
ſicut aque maris operientis. In
de iudeis credentibus. crucis. ſ. predicā. fiet. erit. vt oīa trahat ad ſe.
die illa radix ieſſe qui ſtat in ſig
poſt reſurrectionē ⁊ aſcenſionem.
num populorū ipſum reges de-
in quo iacuit. Mors ſepulti. tūc.
precabuntur: et erit ſepulchrū
honorabitur ab omnibus. Cū ſteterit hieſus in ſignum populorū.
eius glorioſum. Et erit in die illa
qui primū per ſe ſecūdo per apoſtolos vel in predicatione helie ⁊ enoch quando reliquie ſal. fi. primo enī apoſtolos cū paucis poſſedit. poſtea multa milia iudeorū.
addiciet dominus ſecūdo ma-
qui ſuperſunt tantis cladibus.
num ſuam ad poſſidendum reſi-
iſrael. non occiſum.
duum populi ſui quod relinquetur
noīa terrarū ⁊ ciuitatum.
ab aſſiriis et ab egipto et a phe-
tros et ab ethyopia et ab elam.
ne tantū videatur orientales ſignificare.
et a ſennaar et ab emath et ab in-
occidentalis. per apoſtolos.
ſulis maris. Et leuabit ſignum
primo. vnde vobis oportet pri. pre. ver. dei. gentes. diſperſos de x. tribubus.
in nationes: et congregabit pro-
de iuda ⁊ beniamin.
fugos iſrael. Et diſperſos iuda
colliget a quattuor plagis terre.

¶ Quattuor plagas mundi. orientem. occidentem. meridiem ⁊ ſeptētrionem ſignificat. vt totius mundi vocatio demonſtretur.

¶ Et auferetur zelus ⁊c. Quando yſaias hoc predicebat inter duas ⁊ x. tribus diſcordia inexorabilis erat credentes autem pacificati ſunt ī fide xpi ⁊ vnitate caritatis.

odium.
et auferetur zelus effraim et ho-
ſtes iuda peribunt. Effraim non
emulabitur iudam: et iudas non
Celeriter deſiderio predicandi.
pugnabit cōtra effraim. Et vo-
labunt in humeros philiſtiim per
diabolo auferent. orientales.
mare ſimul predabūtur filios oriētis
qui ante inimici. per iſtas gentes omnes intelligimus. latitudo .ſ. omnis arabie que ante dedita ydolatrie. implebunt.
Idumea et moab preceptū ma-
nus eorum: et filii amon obediē-
eis.
tes erunt. Et deſolabit dominus
hoc mare mag. ⁊ ſpa. ⁊c.
linguam maris egypti: ⁊ leuabit
regnum egipti. romanos adducendo.
manum ſuam ſuper flumen in for-
vel populi.
titudine ſpiritus ſui: et percuciet
eum in ſeptem riuis ita vt tranſe-
apoſtoli.
ant per eum calciati. Et erit via
predicatoribus. nō fugienti. deſpicietur a ſuperbis.
reſiduo populo meo qui relinque-
ſine impedimento.
tur ab aſſiriis: ſicut fuit iſrael in
percuſſa lingue. areſacto flumine. per mare rubrum.
die qua aſcendit de terra egypti.

¶ C. XII.

ET dices in
laudabo.
in die illa. Confite-
iuſte.
bor tibi quoniam iratus es
qui merui. ſed. in miſericordiam.
michi: conuerſus eſt furor tu-
redimēdo. iam verbū caro factū ē
us et conſolatus es me. Ecce de-
hieſus qui ſaluū faciet populum a. p. e.
non timebo quid faciat michi homo.
us ſaluator meus fiducialiter
quia non cōfidam in ydolis nec timebo nō timenda .ſ. diabolum.
agam et non timebo. Quia forti-
non ydola.
tudo mea et laus mea dominus
incarnatus.
et factus eſt michi in ſalutem.

¶ Et uolabunt. Apoſtoli de quibus. Qui ſunt iſti qui vt nu. vo. Sepe enī nauigio inſulas adierūt inter quas et phyliſtinorū quibꝰ verbū vite annūciauerūt ⁊ fidei ſubiugauerunt. Quod pauli exēplo coniicimꝰ q nauigabat ad iſtas inſulas et vt ipſe ſcribit: ad hyſpanos.

¶ Preceptū manus eorū. Quod precipiunt operātur et verbo docent ⁊ exemplo.

¶ Linguā maris. Qua ydola laudabat mare .i. popolus egipti qui ſuper omnes ydola colit. vt eum laudet ⁊ timeat ⁊ ydola condempnet ⁊ abiiciat.

¶ Et leuabit. Vt idumea ⁊ moab et filii amon tradent manus apoſtolis: ſic ⁊ egiptii.

¶ Et percutiet. Id ē minuet: pro vno ſeptem principes ponendo. Vnū regem habebat libia alium pentapolis alium tebaidis alium alexandria alium egiptus.

¶ Et percutiet ⁊c. Cum hec yſaias prediceret nondū nilus diuiſꝰ erat quē poſtea alexander in ſeptē riuos diuiſit. Regnāte aūt octauiano auguſto .i. xpo nato cū primum facta eſt deſcriptio: regnum egipti in morte cleopatre deſtructum eſt ⁊ diuiſum eſt in ſeptem principes. Nilus quoq; qui antequā ab alexandro diuideretur immeabilis erat: cum romani riuos ampliaſſent: pene exiccatus per imas valles ſerpebat vt ſiccis pedibus tranſirent.

¶ Ut tranſeant ⁊c. Sub methaphora nilus diuiſus ⁊ in ptes ceſus dicitur vt apli calciati .i. ſecure ⁊ ſine impedimēto predicātes libere poſſēt diſcurrere ad vltimas ptes egipti romanorū virtute pacati.

¶ Ante natiuitatem dñi non licebat de gente in gentē tranſire: qd poſt paſſionem eius licuit domino euangelio viam preparante. C XII.

¶ Confitebor. Sicut tranſito mari rubro dixerūt cantemus dño ⁊c.

Sic regno mūdi de-
ſtructo dicit eccleſia
confitebor tibi ⁊c.
¶ De fontibus.
Vñ benedicite do-
mino de fontib9 iſr̄.
¶ De fon. ſal. Ne
videret̄ alter eſſe q̄3
quem ſupra noīauit
emanuel. ſpolia de-
trahe. ab eo quē3 ga
briel virgini prenun
ciās hieſum vocauit
ſic ⁊ vocabis nomen
eius hieſum. Jō ſal-
uatorē quoq3 appel-
lat vt prophetia cum
euangelio conueniat
¶ Hier. libens al
legorie ſpacijs i yſa
ia euagat̄. ⁊ interpre
tatis nominib9 inge-
nium ſuum facit eccle
ſie ſacramentum. Eu
ſebius pamphyli hi-
ſtoricam expoſitionē
promittens obijt9 p-
poſiti in orig. morem
excidit.
¶ C. XIII.
¶ Onus babi-
lonis. Babilō me-
tropolis chaldeorū3
cuius muri. xvi. milia
paſſuum per quadrū
ab angulo in angulū
qui eſt ſimul. lxiiij. mi
lia ſcilicet. xl. duabuſ
leucis ⁊ duabus vni-
us leuce partibus tē-
debantur. Jbi turris
trium milium paſſuū
in altitudine. i. duab9
leucis a lato in angu
ſtum coartata. Et q2
ibi confuſū3 eſt labiū
hebraice babel grece
dicitur babilon. Jbi
nabugodonoſor rex
potēntiſſimus q̄ inter
ceteras terras etiā iu
deā captiuauit. in eu
ius conſolationē per
yſaiam illius deſola
tionem ſpiritus ſan-
ctus lōge ante predi-
cit. ſic: Onus. ba. ⁊c.
¶ Babilonis. i. mū
di qui linguas opera
menteſq3 confundit.
cuius rex velut na-
buchodonoſor q̄ di-
cit. Hec oīa tibi da-
bo ſi ca. ado. me.
¶ Montem cali.
Myſteria eccleſie po
ſuit tenebraſ latibulū
ſuum.
¶ Leuate. O an
geli. et o pphete. pdi
cate ei9 deſolationē.
¶ Militie. Pre
dicatoribus iſtructis

ſo fideles ſdoctrine. † ſflumina de uentre eius fluēt aque viue. ſeuāgelio. ſnō de flumine egipti quod percuſſum eſt.
Haurietis aquas in gaudio de
ſ ipſe enim ſaluum faciet populū ſ. a. p. e. ſ vos reliquie iſrael conuerſis gentibus.
fontibus ſaluatoris. et dicetis
† ſRelictis ydolis. eum laudādo. vos accuſando.
in die illa. Confitemini domino
† ſvt hieſus ſaluet vos. ſ ſolus cui cantandum eſt. ſpredicate.
et inuocate nomen eius. Notaſ
ſin fidelibus. † ſ Mandatū no. do. vo. vt di. inuicem.
facite in populis adinuentōes
ſexcelſas d. ⁊. h. r.
eius. mementote quoniam excel
ſ ſolius cui cantandum ē.
ſum eſt nomen eius. Cantate do-
ſmorte mortem vicit. carnem in celo vexit ⁊ huiuſmodi.
mino quoniam magnifice fecit:
ſo apoſtoli. † ſmagnalia eius. † ſin omnē ter. c. ſ. e. ſvbi mīa ei9.
annunciate hoc in vniuerſa ter-
ſergo tibi. ſalūs. ſ dei tuū. ſdei tui. ſ. i. primitiua eccleſia de gētibus. eccleſia catholica.
ra. Exulta et lauda habitatio ſy
† ſ medio tolim tantū notus in iudea. † ſqui ſanctificat iſrael.
on: q2 magnus in medio tui ſan
ctus iſrael

¶ C. XIII.

ſhoc eſt. ſmiſeria.

ONus babilo
ſcorde.
nis: quod vidit yſaias
† ſbabilonem ſupbam. ſ tenebras tribulationis vel penas incendij. multi enī ſucenſi incēdio eius.
filius amos. Super montem ca
o predicatores. ſmedi ⁊ perſe. ſcrucis victorie. † ſpredicando de altis.
liginoſum leuate ſignum. et ex
† ſopa bona faciendo. ſhoſtes adiuuando. ſeleuatio manuum me. ſa. ueſ.
altate vocem. leuate manū. ⁊ in
ſbabilonie. ſſcripture ſacramenta.
ſperſaꝝ ⁊ medoꝝ. ſCirus ⁊ darius.
gredientur portas duces. Ego
ſvt veniant. ſ inſpirando. † ſmedis ⁊ pſis obedientibus michi. ſin ꝯpatione babilonis. ſminiſtris.
mandaui ſanctificatis meis. et
ſſicyt paulum. ſin hoc mihi ſeruientes.
† ſo entia vt timerent poſtea. ſvindicta.
vocaui fortes meos in ira mea
ſvnde ſanct: eſtote quoniā ego ſanctus ſum.
† ſNon in fortitudie ſua. ſ impetū ⁊ multitudinem hoſtiū deſcribit. ſaudita. ſ conſona. vnde ad ipſum dicamus oēs.
exultantes in gloria mea. Vox
ſmedoꝝ ⁊ perſaꝝ. ſſanctis.
multitudinis in montibus qua
ſbabilonis. ſ multoꝝ. † ſ audita eſt.
ſi populorum frequentium: vox
† ſmagiſtroꝝ. ſdarij cyri ⁊ alioꝝ cum eis. ſdiſcipulorum.
ſonitus regum gentium congre-
ſomnis poteſtas a deo.
gatarum. Dominus exercituum
ſmedis ⁊ perſis.
precepit militie belli: venientib9
ſa finibus terre a. t. cla. ſ A ſummo celo egreſſio eius. ſquaſi a finibus terre.
de terra procul. A ſummitate ce
ſvenie: † ſ bellatores. ſ cyrus ⁊ darius.
li dominus et vaſa furoris eius

† ſterrena ſapientes. ſ ergo o babilonij. ſ penitendo.
vt diſperdat omnē terram. Vlu-
ſvltionis. ſ iudicij. vel mortis cuiuſq3.
late quia prope eſt dies domini
ſalias q2. † ſmetaphoram bellatoris ſaat. ſvaſtabitur. ſ. babilon.
quaſi vaſtitas a domino veniet
† ſ conforte manus diſſolutas. ſ chalde orum. ſpauore. inimicoꝝ.
Propter hoc omnes man9 diſ
ſoluentur: et omne cor hominis
ſdeficiet. † ſconſcientia peccati. † ſtūc ſconſcientie. ſventris.
contabeſcet et cōteretur. Torti-
ſalioꝝ membrorum. ſeoꝝ.
ones et dolores tenebunt: quaſi
ſ incomparabiliter. ſ ꝝ. ſvidens eum in eaſdem tormentis.
parturiētes dolebūt. Vnuſquiſ-
ſpro nimia miſeria.
q3 ad proximum ſuū ſtupebit fa-
cies cōbuſte vultus eorum. Ec-
ſquia. ſcaptiuitatis vel iudicij generalis. ſ patientibus.
ce dies domini veniet crudelis
ſeſtimatione maloꝝ. ſ in inferno quis cōfitebitur. nō eſt tempus penitentie ſed pene
⁊ indignationis plenus et ire fu-
† ſque peccatoꝝ pondere grauabatur. ſbabilonis. † ſ vt deletis ſceleribus ſola iuſticia regnet in terra.
roris ad ponēdam terram in ſo-
ſcontritione expellendos.
litudinem. ⁊ peccatores eius cō-
† ſ vel ea. ſ principes. ſ babilonis.
terēdos de terra. quoniam ſtel-
ſafflictis videntur omnia tenebroſa.
le celi et ſplendor earum non ex-
ſſuper babilonē. † ſ aduenientibus medis ⁊ perſis. ſeis.
pandent lumē ſuū. Obtenebra
ſetiam. † ſbaltaſar rex in corde ſuo. ſregina.
tus eſt ſol in ortu ſuo. ⁊ luna nō
ſplendebit in lumine ſuo. Et viſi
ſbabilonis pro nimia multitudine popul.
tabo ſuper orbis mala: ⁊ contra
ſ viſitabo. ſeoꝝ.
impios iniquitatem. Et requieſce
re faciam ſuperbiam infidelium.
et arrogantiam fortium humiliabo
ſtunc. ſrarior. ſpoſt deſtructionem. † ſin terra pſecutionis. cum venerit filius hominis putas fidem inueniet in terra.
Precioſior erit vir auro: ⁊ ho-
† ſaurum rubeū. ſ ſymbolice.
mo mundo obrizo. Super hoc
ſvidebitur captiuus moueri. † ſ non ſolum homines.
celū3 turbabo: ⁊ mouebitur ter
ra de loco ſuo: propter indignati
onem domini exercituū3: ⁊ prop-
ſbabilon.
ter diem ire furoris eius. Et erit
ſcelo ⁊ terra cōmotis. ſleonem. ſlupū. ſerrabunda. i. diſcipuli.
quaſi damula fugiēſ. ⁊ quaſi ouiſ
† ſ niſi dominus de quoꝝ domino greſſus h. d. ſad defenſionem. vel ſalutem. ſ liberatus a falſis magiſtris.
et nō erit qui congreget. Vnuſ-
quiſq3 ad populum ſuū3 ꝯuertet

armatura apli vt om
nes interficiāt erigen
tes ſe ꝯtra ſciam dei.
¶ Diſſoluentur
Quia nullum opus
dei iuſticia dignum
reperietur. Vnde nō
iuſtificabitur in con-
tuo omīs viuens et ſi
iniqtates ob. d. d. ⁊c.
¶ Cōbuſte. Qua
ſi carbones nimio do
lore. vel in re. Multi
enim fuere combuſti.
¶ Cōbuſte igne quē
ſibi ſuccenderunt. q2
dicere non poſſunt:
Signatum eſt ſuper
nos l. u. t. d. ⁊ nos au
tem reuelata facie g.
d. cōtempla.
¶ Obtenebra
tus eſt ſol. Poſ
ſunt hec ad diem iu
dicij referri: quando
omnia luminaria ob
tenebrari videbūtur
comparata ſplendo
ri chriſti.
¶ Et viſitabo.
Vindicabo vt corri
giam. vehemēter au
tem ſuper impenitentes.
Jrat9 inquit nō
viſitabo ſuper filias
veſtras cum for. fue
rit ⁊c. De his autē q̄
in xpo ſunt crediturj
dicitur viſitabo ī vir
ga iniqtates eorum.
Miſericordia autem
mea nō auferet ab eis.
¶ Et requieſce
re. Quaſi hoc faciā
vt q̄ ſupbit humiliet̄
Deus enī ſupbis re
ſiſtit humilib9 autē dat
grām. anī ruinā exal
tabit̄ cor.
¶ Precioſior
erit u. a. Hia rara
pcioſa. i. vir babiloīſ
rarius inueniet̄ auro.
Sic̄ dr̄ ſermo dn̄i p
cioſus. i. raro inuenie
bat̄. Jn die quoq3 iu
dicij viſitabit dn̄s ma
la orbis ⁊ q̄eſcere faci
et arrogantiā ꝯdemo
nū. ⁊ pauci inuenient̄
electi ꝓpt̄ pſecutionē
antixpi.
¶ Celū tur ⁊c. Nō
q2 aīata ſint. ſ3 ꝓpt̄
dignatōe3 dn̄i q̄ reſpi
cit ter. ⁊ faciet e. tre.
¶ Forſitan imminē
te captiuitate celū to
nando. ⁊ terra ꝯcutiē
do mota ē. Pōt ⁊ d̄
die iudicij legi.
¶ Damula. Da
mula diabol9 ē pua

doctrina eius magiſtri in damula ſignificãtur· que grece dicit̃ dorcas.
℃ Ecce ego ſuſcitabo ꝛc. Legimus in geneſi: ꝙ ꝛ madai filius noe auctor medorum fuit· qui interpretatur menſura ſiue a potente vel forti. Igitur cõtra babilonios qui mente confuſi ſunt· ſuſcitãtur a potẽte ꝛ forti deo fortitudines ad puniendum: que reddant vnicuiqꝫ ſcd̃m · o · ſ·. In qua enĩ menſura menſi ſunt: reme· eis.
℃ Et erit babilon ꝛc. Non poſtea redificata eſt: ſed dicitur in medio eiꝰ eſſe lacus ſerpẽtibus plenus· ꝛ arbuſta in quibus odibiles beſtie ꝛ aues· ꝛ venatio regia et inhabitabilis eſt ꝓpter portẽta. Due ciuitates apd̃ medos dicũtur facte ex ea teſiphontes et ſeleucia ſalicet.
℃ Mor. Notand̃ ꝙ ꝑ ſermonem domini vrbe confuſionis euerſa vt ſodome et gomorre ꝓparetur ñ habitabitur a ſanctiſ ibi ſed beſtie requieſcent. Quicquid enim heretici loquũtur: in ſynagogis ſathane: non eſt doctrina dñi ſed vlulatꝰ demonũ et piloſorũ quos imitatur eſau. Syrene quieſcent in delubris voluptatis· que dulci ꝛ mortifero carmĩe aĩas trahunt in profundum a lupis ꝛ canibus deuorandas.
℃ Beſtie. Per has oẽs beſtias lucifugas demonũ vel angeloꝝ fortitudines intelligimus· quibus ad puniendũ tradũt
℃ Strutiones De quibꝰ in iob ſatiſ tractatum eſt · que de terra altius nõ elevant cũ pennas habere videant.
℃ Piloſi. Silueſtres hoĩes hiſpidi q̃ et incubones vel ſatiri· ſ genera demonũ.
℃ Ulule. Magnitudinis cornine: ſed maculis reſperſe· que roſtro in palude fixo horrendum ſtridũt.
℃ Syrene. Sunt ſerpẽtes criſtati· ꝛ alati velut alij piſces marini in

ſ vnuſquiſqꝫ auxiliator· vel qui a babiloniis captiui tenebãtur. ſ hoc qua oẽs ſunt
et ſinguli ad terram ſuam fugi-
ſ qui venerat ad auxilium ſ in hereſi.
ent. Omnis qui inuentus fuerit
ſ malus vt viuat bonus· ſ ab hoſtibus.
ſ vere impiũ et non erit. ſ reſiſtere voluerit. ſicꝫ
occidetur: et omnis qui ſuper-
ſ qui nõ venerant ad perfectam caritatem. ſ beatus qui tenebit ꝛ al· par· i· a· pet· ſ ipſiali
ueniet: cadet in gladio. Infãtes
ſ vt perfecti ſint. ſ magiſtroꝝ
eorum allidentur in oculis eorũ
ſ opes vtenſilia. ſ eccleſie. ſ praua ſapiẽtia ꝛ doctrina peruerſa que cõce· do· ꝛ pe· ui·
diripiẽtur domꝰ eoꝝ: et vxores
ſ hoſtili libidine· ſ eni. ſ inſpirando.
eoꝝ violabũt. Ecce ego ſuſcitabo
ſ terrena amantes. ſ babilonios. ſ demones vel predicatores qui ſeculari ſciẽtia nõ delectentur. ſ initorez eloquii in quo ſibi applaudebant.
ſuper vos medos· qui argentuꝫ
ſ deſiderio occidendi. ſ acumẽ ingenii ſꝫ tantũ penus delectãtur.
non querant: nec aurum velint
ſ ſacre ſcripture· ſ vt fiant magiſtri.
ſ nec innocẽtibus pcent.
ſed ſagittis paruulos interfici-
ſ in errore. ſ Non ad voluptatem ſed ad ſalutem.
ent: ꝛ lactantibus vteris nõ mi
ſerebuntur· ꝛ ſuper filios nõ par-
ſ ſuſcitatis medis.
cat oculus eorum. Et erit babi-
ſ mundus. ſ olim.
lon illa ciuitas glorioſa i regnis
ſ olim. ſ gloria. ſ quaſi demonioꝝ. ſ trãſibit mundus· ꝛ cõcupiſcẽtia eius· vidi celũ no· ꝛ ter· no· ſ verſa·
inclita in ſuperbia chaldeorũ ſi
cut ſubuertit deus ſodomam et
ſ a. ſ vſqꝫ
gomorram. Non habitabit vſqꝫ
in finem: et non fundabitur vſqꝫ
ſ vſqꝫ in finem.
ad generationem et generationẽ
ſ quia videt eam deſertam. ſ chriſtus· vade facite iter illi qui· aſ· ſuper· oc· o· n· illi· ce· ce· ad ori· ſ occidentalis qui ad finẽ tendit obliuiſcẽs preterita: tendit in priora.
Nec ponet ibi tentoria arabs:
ſ feſſi. ſ angeli qui preſunt humano generi.
nec paſtores requieſcent ibi· ſed
ſ in mũdo ſcꝫ· ſ Ne tradas beſtiis aĩnas confi· ti·
requieſcent ibi beſtie: et reple-
ſ vbi letabũtur. ſ babilonioꝝ. ſ ſel draconum· ui· coꝝ.
buntur domus eorum draconi
ſ aues ſolitudinem amãtes· a parte totum·
bus. Et habitabunt ibi ſtrutio-
ſ ſter· demones. ſ vel ſtabũt. ſ adinuicẽ
nes: et piloſi ſaltabũt ibi: ꝛ reſpõ
ſ vox lamentabilis.
debunt ibi vlule in edibus eius
ſ que auditores ducũt ad mortem. ſ in quibus luxuriabãtur. ſ vbi deũ maxime offẽderunt.
et ſyrene in delubris volupta-
tis.

℃ C. ·XIIII·

ſ eo cui omnia ſ preſentia ſunt. ſ quaſi· ꝛ hoc cito.
PRope eſt ut
ſ captiuitatis: vel ruina hereticorum.
veniat tempus eius: ꝛ
ſ deſerta babilonie. ſ primo ãno cyri qui iudeos captiuos ſoluit de captiuitate babilonis.
dies eius nõ elongabũtur. Mi
ſ eoꝝ qui ſuplantant vicia·
ſerebitur enim dominus iacob
ſ apoſtolos vidẽtes deũ mente. ſ eos qui redierunt cum zorobabel ꝛ aliis ducibus·
ꝛ eliget adhuc de iſrael: et requi-
ſ terrã viuentiũ.
eſcere eos faciet ſuper humum
ſ eccleſiam. ſ gẽtilis. ſ qui recierunt. ſ electos.
ſuam· Adiũgetur aduena ad eos
ſ fide· ſ affectu nõ captiuitate·
et adherebit domui iacob. Et te
ſ reuertẽtes.
nebunt eos populi: et adducent
ſ gentiles· ſ aduenas· ſ eccleſiã. hieruſalẽ ſ prodeſt malis ſeruire bonis. vnde eſau dicit fratri tuo ſeruies·
eos in locum ſuum. Et poſſide-
bit eos domus iſrael ſuper terrã
dñi in ſeruos ꝛ ancillas: et erunt
ſ vinculis fidei vel in tẽe aſſueri vel holofernis ſ ſophiſmatibus
capientes eos qui ſe ceperant: ꝛ
ſ penitẽtie· ſ ſeruituti· ſ quando omnia lucri cauſa faciunt.
ſubiicient exactores ſuos. Et erit
ſ o iſrael ꝛ iacob.
in die illa cum requiẽ dederit ti-
ſ eccleſia· ſ quo ꝯtra hereticos vel quoſlibet compugnaſti· ſ a violentia qua tractꝰ in captiuitate·
bi deus a labore tuo: et a ꝯcuſ-
ſ falſi dogmatis· ſ chaldeoꝝ.
ſione tua et a ſeruitute dura qua
ſ hoc erit. ſ non ſimpliciter hiſtoriam.
ante ſeruiſti: ſumes parabolam
ſ hereticũ ſermonem. ſ erroris ꝛ ꝯfuſionis
iſtam contra regem babilonis ꝛ
ſ penaꝝ· diabolus· vel tributoꝝ· vel nabugodonoſor
dices: Quomodo ceſſauit exa
ſ pecunie vel peccati· ſ ſic· ſ·
ctor: quieuit tributum? Contri-
ſ diabolum vel nabugodonoſor·
uit dñs baculum impiorum· vir
ſ qui nolunt ſuſtinere iugum leuegam
gam dominantium cedẽtem po-
ſ ſua vel dñi. ſ morte eterna· ſ quia vult occidere nõ emendare·
pulos in idignatione plaga iſa
nabili: ſubiiciẽtem in furore gen
ſ a labore· ſ hoc contrito.
tes: perſequentẽ crudeliter. Cõ
ſ que ſeditione plena erat. ſ in damnatione eius· a fletu·
quieuit et ſiluit omnis terra: ga
ſ letabitur iuſtus cũ viderit u·
ſ alias uit ſ in dñi virtute ſublimes.
uiſa eſt· ꝛ exultabit: abietes quo
ſ o diabole vel nabugodonoſor·
qꝫ letate ſunt ſuper te: et cedri li-
ſ dicentes· ſ dor· ſomno mortis·
bani. Ex quo dormiſti nõ aſcẽdit

ſpecie muliebri· vel portenta diaboli que dulci cãtilena decipiunt hoies huius ſeculi naufragiũ non clauſis auribus tranſeuntes.
℃ C XIIII.
℃ Prope eſt ut ꝛc. Alleg. Incarnationis· ſic enim miſertus dñs iacob· i· noui ꝑpli. De iſrael elegit aplos ꝛ alios quos requieſcere fecit ſup humũ ſuã· i· eccliam.
℃ Iacob ꝛc. Nota ꝓprietatem verborum· Iacob: qui adhuc in lucta eſt miſeretur. Iſrael qui poſt victoriã nomen accepit: elegit.
℃ Seruos. Legi obedientes de vtroqꝫ ſexu· vel in tantuꝫ exaltati ſunt poſt captiuitatem: vt de gẽtibus ſeruos ꝛ ancillas haberẽt· ſ· hebreos.
℃ Quomo c· ex· Admirãdo qũo vaſtator terraꝝ· ꝛ tributis cũcta opprimens ſit ꝯtritꝰ· ꝛ ad nihilũ redactꝰ· et poſſũt hec in ꝑſona electoꝝ i· de iudicij de diabolo legi· vel de nabugodonoſor vt fabulantur hebrei.
℃ Qũo· A domo dei iudicium incipit· vñ a ſanctis meis incipite. Pro diuerſitate enim peccati: diſponitur ordo iudicij vt qui minus peccauerũt: añ purgent· nouiſſima autẽ inimica deſtruet mors.
℃ Exactor. Qui exigit vſqꝫ ad nouiſſimũ quadrantẽ a debitoribus ſuis· qui dicũt dimitte no· debita. Huic tradent debitores· huic tradi paulus corinthũ fornicantem.
℃ Baculũ Vocat nabugodonoſor· vel diaboluꝫ qꝛ ſicut per illũ flagellant a deo impij: ſic ꝑ hũc i pgnis inferni vel quondie in peccatis ſuggerendo· inſidiando.
℃ Abietes. Principes diuerſaꝝ gentium ab illo afflicti. Vel filij quoꝝ patres interfecit.
℃ Ex quo dormiſti. Quia victo forti ꝛ direptis vaſis eius ſatellites corruerunt· vnde. Ite in ignẽ eternum q̃ patus eſt diabolo ꝛ anglis eius

¶ Nota mors mortis dominio dicitur.
¶ Qui ſuccidat. Vñ Operuit mõtes vmbra eiꝰ. ⁊ arbuſta eius cedros dei. Has aliqñ peccãtes tradit dñs ſupplicio cõterendas. Vnde conteret dominus cedros libani.
¶ Infernus. Habitatores vel principes eiꝰ iferni ſubtꝰ. Sub terra ei ẽ. Infernus in quo viſus eſt diues ille a lazaro. vnde dominus vinctos ſuos eruit: vinctum diabolum dimiſit.

¶ Omnes principes. Et ſi hec facta non ſunt: tñ fieri potuerũt.
¶ Solaciũ eſt malorũ inimicos habere ſocios penarum.
¶ Vulneratus. Qui imortalis ⁊ deꝰ videbaris. Nos ꝑ inbecillitate ſenſuũ putabãꝰ nõ poſſe reſiſtere potentie dei ⁊ te ſoliũ in altitudie tua ꝑmanere.
¶ Subter. Putredo tinea ⁊ operimẽtum vermium: pene eterne ſunt quas propria gignit conſciẽtia. Vel ſuppliciorũ materia que ex proprijs peccatis naſcit. ſicut enim quandiu humor eſt in cadauere: vermes naſcentur ex putredine. ſic ex ipſa materia peccatorũ gignũnt ſupplicia.
¶ Requies diaboli lectus tẽptationis q̃ dicebat. hec omnia tibi dabo: ſ. c. a. m.
¶ Qui mane oriebaris. Hi ſunt falſi apoſtoli. operarij mendaces. qui transfigurantur in apoſtolos chriſti qui lolium ſuperſeminant. dormiẽtibus prelatis: ⁊ nolẽtibus vel non valentibus reſiſtere.
¶ Allego. Lucifer qui mane o. Diabolus in exordio mundi creatus vel inter angelos glorioſus. ſʒ corruit ſcdʒ illd. Videbam ſathanan ſicut fulgur de celo cadentem. qui prius cogitabat i celũ conſcẽdam. ſup. a. c. ad ſoliũ dei. ſ. Poſt lapſum quoqʒ arrogat idem ſibi. vnde ⁊ gloriatur aſcendere ſup angelos in celum. vl ſuper nubes corda ſcilicet electorũ. ⁊ ſedere in mõte teſtamenti in eccleſia. ⁊ in lateribus aquilonis: in frigidis.
¶ In celum concen. In firmamento erat: in celũ vbi eſt dñi ſoliũ cupiebat aſcendere.
¶ Hec omnia ad hereticos ſunt referenda. qui cum deorſum ſint: cũ principe ſuo iactant ſe excelſos eſſe.
¶ In late. aquilonis. Vnde ab aquilone exardeſcunt mala ⁊ ſucceditur olla ieremie. De quo. Dicam aquiloni da. i. redde captiuos.
¶ Nubium Prophetarum. de quibus. Mandabo nubibus meis ne pluant ſuper eam imbrem. ⁊ veritas tua vſqʒ ad nubes. Judas nubes fuit cum alijs apoſtolis ſed vicio ſuo diabolum aſcenſorem ſuſcepit.

ſoccidat. ſ penalis locꝰ vel diabolus. qui prepoſitus eſt inferis
qui ſuccidat nos. Infernus ſub-
ſ in amaritudinem verſus. ſ cõturbari potuit
tus conturbatus eſt in occurſum
ſ terrenos principes. ge. n. terra. ſ nabugodonoſor. ſ alias ut-
aduentꝰ tui: ſuſcitabit tibi gigãtes
ſ anime eorũ quos interfecerat. ſ inducen tu principis vt eius penam mirentur: cuius honorabant potentiam. ſ conſolate in penis eius
Omnes principes terre ſurrexe-
ſ etiã. ſ ſurrexerũt.
runt de ſolijs ſuis: omnes princi-
pes nationum vniuerſi reſponde-
ſ o nabugo. ſ morte eterna.
bunt ⁊ dicent tibi: Ecce tu vulne-
ſ ri. ſ et quos in terra ſeparauerit dignitas apud inferos ſociet pena. ſ quos occidiſti. ſ in penis.
ratus es ſicut et nos: noſtri ſi-
ſ quia.
milis effectus es. Detracta ẽ ad
ſ qua ſubiectis gẽtibꝰ letabaris. ſ morte.
inferos ſuperbia tua: concidit
ſ mortuũ peccatis. ſ omnis pena diaboli requies per contrarium erit. ſ qui ſuper regum pectora recũbebas.
cadauer tuum. Subter te ſter-
ſ Cũ prius pallia auro gemmiſqʒ diſtincta ſ p tinea ⁊ vermes inferni tormẽta deſignat.
netur tinea: ⁊ operimentum tuũ
ſ de ſolio potentie.
erunt vermes. Quomodo ceci-
ſ factus heſperus. ſ nabuchodonoſor alijs regibus glorioſior. vt lucifer ſtellis ſplendidior. ſ modo occidens.
diſti lucifer qui mane ori-
ebaris? Corruiſti in terram q̃ vul-
ſ ante caſum vel poſt.
nerabas gentes: qui dicebas in
ſ cum ſubiecerim michi terrã quid reſtat niſi in celum conſcendã. ſ iudeos qui ⁊ aſtra celi dei cognitione fulgentes.
corde tuo: In celum conſcendã
ſ non infra. ſ que non ceciderunt. ſ vel dei.
ſuper aſtra celi exaltabo ſolium
ſ eccleſia nõ poteſt abſcondi ciuitas ſupra mõtem poſita. ſ ſyon vbi templũ in quo teſtamentum. q̃ eſt in latere aquilonis.
meum. Sedebo in monte teſta-
menti in lateribus aquilonis: aſ-
ſ in firmamento erat. in celum vbi eſt dñi ſoliũ cupiebat aſcendere. ſ diabolorũ.
cendam ſuper altitudinem nu-
ſ vt ſicut ille prophetas ⁊ apoſtolos habeam.
bium. ſimilis ero altiſſimo: Verũ-
ſ nabugodonoſor vel diabole. ſ qui ſe exaltat. h. ſ a tanta altitudĩe.
tamen ad infernum detraheris
ſ in penis. ſ cordis intuitu.
in profundum laci. Qui te vide-
ſ humiliate.
rint ad te inclinabuntur: teqʒ ꝓ-
ſ dicentes.
ſpicient. Nunquid iſte eſt vir qui
ſ dicẽs ero ſimilis altiſſimo. ſ terrenos. quibus dicitur. terra es. ⁊ in terram ibis. ſ non ſubuertit. vnde mei autẽ pene moti ſunt pedes pe. c. g. m.
conturbauit terram qui concuſ-
ſ reges quorũ cor in manu dei. ſ virtutibꝰ fugatis.
ſit regna: qui poſuit orbem deſer-
ſ vicus. ſ quibus chriſtus dixit exite. ⁊ his qui in tenebris ſunt reuelamini. vnde diruptiſti vincula mea. ⁊ alibi dominus ſoluit cõpeditos. ſ peccatis.
tum: et vrbes eius deſtruxit: vi-
ctis eius non aperuit carcerem?
Omnes reges gentium vniuerſi
ſ quieuerunt. ſ celeſti. ſ q̃.
dormierunt in gloria vnuſquiſqʒ
ſ in domo patris m. m. m. ſunt. ſ dormiunt. ſ ſepulchro. ſ quaſi ſepultus regibꝰ quos occidiſti. tu iſepultus abicieris. vel ſi omnes anime aliquã requiem quãdoqʒ accipiant tu nunquam. ſ ſepultura nabugo.
in domo ſua: Tu autem proiectꝰ
ſ que in radice naſcens arbori affert ſterilitatem. digna incendio.
es de ſepulchro tuo quaſi ſtyrps
ſ ſicut ſanie. ſ ſanguine occiſorũ. ſ ſanie eorũ ſcʒ qui ſunt.
inutilis. pollutus et obuolutꝰ
ſ tuo ſcʒ.
cũ his qui interfecti ſunt gladio
ſ inferni.
⁊ deſcenderũt ad fundamẽta laci
ſ ſed tu exiſtens quaſi cadauer. ſ quod omnes fugiunt. ſ quia tu magiſter: illi diſcipuli. cui plus creditur: plus exigitur ab eo.
Quaſi cadauer putridũ ñ hebis

¶ Verũtamen ad i. Qui per virtutes potuiſti aſcendere ꝑ vicia cades. Sancti habent pennas columbe ⁊ aquile vt volent et requieſcant. Impij quaſi plũbum merguntur in aquis vehementibus. ⁊ deſcendunt i profundum quaſi lapis. Vnde iniquitas ſedet ſuper talentũ plumbi.
¶ Detraheris. Inuitus. Chriſtus deſcendit voluntarius.
¶ Profundum. Ad infimas ⁊ peſſimas penas. Quanto enim gradus altior: tanto caſus grauior.
¶ Laci. Id eſt inferni. Vnde cũ deſcẽdentibus in lacũ ⁊ poſuerunt me i lacu nouiſſimo. Sicut lacus aquas: ſic infernus animas ſuſcipit ad quẽ banaias deſcendit tpe niuis ⁊ leonẽ interfecit. Heretici relinquũt fontẽ aq̃ viue ⁊ fodiũt ſibi lacus cõtritos q̃ aquã nõ valẽt cõtinere. Vñ ſicut refrigerat lacꝰ aquas ſic malicia habentes ſe. qui nec calidi nec frigidi ſunt. i. nec credunt. nec omnino nõ credunt: ſed per tepore ⁊ ſimulationẽ ſi dei a domino reiciũtur.
¶ Eſt vir. Nõ deus. Vnde inimicus homo ſuperſeminauit zizania.
¶ Vrbes. Eccleſias: vt faceret ſinagogas diaboli et hereticã prauitate pollueret mundiciã fidei.
¶ Vinctis eius. Quos ſoluunt apoſtoli imitatores magiſtri qui ait. Quecũqʒ ſolueritis ſuper terrã e. ſ. ⁊. i. c. Soluũt autem ſermone dei. et teſtimonio ſcripturarum. ⁊ exhortatõe virtutum.
¶ Vinctis eiꝰ. Immẽſa eius crudelitas deſignatur q̃ nõ modo captiuos catenis onerabat. ſed in tenebris recludebat. vt nec euilmeradag filio ſuo aperiret.
¶ Omnes reges Hiero. Reges gentium quibus deus gentes crediderat gubernandas. qui cõcuſſi ſunt a nabugodonoſor. nec tñ ſubuerſi. quorũ non regnat peccatũ quia cor eorum in manu dei erat minime corruerũt quomodo enĩ deus deorũ chriſtus: ſic dominus dñantium ⁊ r. r. Hi requieuerunt in glã ſua. vnuſqſqʒ in domo ſua. quia apud prẽm diuerſe manſiones ſunt ⁊ ꝓ varietate virtutũ: varietas manſionũ. Sʒ nabugodonoſor nec in morte quieſcit a cruciatibus.
¶ Tu autem. Videtur fabule cõſentire. qua dicũt iudei nabugodonoſor in ſtatũ priſtinũ regreſſũ euilmeradag filiũ ſuũ (qui eo interuallo ſeptem annorũ regnauit) in carcerẽ miſiſſe ⁊ cũ ibi cũ rege ioachim in vita patris fuiſſe. Quo mortuo cũ nõ auderet regnũ ſuſcipe dicens: pr̃ meus q̃ vult morit ⁊ reſurgit. cõſilio ioachim. ccc. aues de diuerſis partibꝰ mundi

erquiſiuit·ꝛ corpus effoſſum in minutias diſſipatū ꝛ vnicuiq; ꝑtem alli gauit. Dixit enī ioachi cū hęaues ſimul ꝯuenerit reuiuiſcet pater tuus.
Quaſi cadauer. Multitudine peccatorum putruerāt ꝛ c·ſ·c·meę. Virtus ſuauis odoris eſt. Unde. Sicut vnguentū in capite·ꝛ odor tu us ſuauis·ꝛ facies tua ſpecioſa.
Conſortium. Scilicet ſepulturę·altera eſt enī pęna autoris·altera eius qui ab autoritate ꝯpulſus ē. Hic eſt gladi⁹ quo vulnerati ſunt plu rimi ꝛ īterfecti· vnde Gladiū ſuum vibra uit.
Tu enim ter ram. Quaſi in ſuꝑ bia tua regnū chal dęoꝝ deſtructū eſt· quod adhuc māſiſſ; ſi ſuꝑbia tua nō fuiſ ſet.
Populū. Quē tibi deus cōmiſerat corrigendū ꝛ regen dū·vī audet dicere. Hęc omīa mihi tra dita ſunt.
Occidiſti. Nō deo reſeruans viuos ſ; penę tuę ꝑparās ſocios.
Non uocabi tur. Jō non vocabi tur in·e· q: ipſe ſemē peſſimoꝝ eſt.
Nō φ ſemē malū ſit ꝑ ſe· deus enī fecit omnia bona. Sz ab his qui volūtate peſ ſimi ſunt: ortū ē ſemē malū· qđ voluntate nō natura fit. Unde Semē chanaan: et nō iuda. De hoīs dicit ꝑ euangeliū: ego voſ genui.
Omnes ꝯcordant hiſtorię·φ occiſo bal thaſar: nullus poſtea de ſemine nabugodo noſor regnauit·dele ta ē omnis progenies pro ſuꝑbia ꝛ impieta te patris.
Iniquitate. Lxx· Pro iniqtate pr̄is tui. Nō quidā non intelligētes·ora tonē qui regnat ī ma ri·quē leuiathan ap pellant hebręi: volūt eſſe pr̄em diaboli· ſe cundū illud q: men dax eſt ꝛ pater ei⁹ qđ male intelligēdo: de prauant.

§ ·i·non eris cum eis quos occidiſti ſoci⁹ in ſepultura·
conſortium neq; cum eis in ſe
† §hoc de diabolo·ꝛ nabugodo·† § etiā tuā.
† § non alienam tantū.
pultura. † Tu enī † terram † tuam
diſꝑdidiſti: tu populum tuū occi
† § Modo propheta in tercia ꝑſona loquit de nabugodo. § de diab· poteſt etiā dici·ī uo.
† § quaſi potētia ſtius omnino perit. § tuus.
diſti: † Non † vocabitur in ęternū
§ demonum· † § cogitationes opa ma la et impius patribus nata.
ſemē peſſimoꝝ. Pręparate † filioſ
§ nabugo· § pro
eius occiſioni ī iniquitate patrū
† § quaſi occidentur ne conſurgent vltra. § in regnum.
coꝛum. Non † conſurgent nec hę
§ patris· § ſanctoꝝ.
reditabunt terrā: neq; implebūt
§ niſi dominus cuſtodierit ciuitatem·
† § pro quia. § non eſt perfecta hominis victo ria. † § in cyro ꝛ dario.
§ omī· § vel nos.
faciem orbis ciuitatum. † Et † cō
§ filios ſcz nabugodonoſor·
ſurgam ſuper eos dicit domin⁹
† § vt non noſcetur domina regnoꝝ·
exercituum: ꝛ perdā † babilonis
§ filios ſcz· § Ne vltra pul lulent in vrbibus domini·
nomen: et reliquias et germen ꝛ
§ vel dicit † § nō ꝯcētus his.
progeniem ait dominus· Et † po
† § hinc etiā cetera monſtra intelligite·
nam eam in poſſeſſionem † ericii:
† § quibus circūdantur diuites.
† § ſimilitudo: vt omnes ſcilicz auferant qua ſi ſordes· § vel ibus·
et in paludes † aquarū: ꝛ † ſcopa
† § vt pereant babilonia ſemina. § vt nichil re maneat niſi ericius.
bo eam in ſcopa † terens dicit do
† § immobiliter ſtatuit. § quaſi his ꝑactis iu ramentum domini cōplebitur·
minus exercituum. † Jurauit do
† § quaſi non aliter poteſt fieri.
minus exercituum dicens. † Si
§ apoſiopeſis·quaſi non credideritis michi: ſi non fecero· † § vel ſtatui.
nō vt † putaui ita erit: et quomō
§ ſcz·vel ꝛ·
mēte tractaui ſic eueniet: vt ꝯterā

Et ponam ꝛc. Nichil eſt in ea niſi venatio regia·ꝛ coctilibus muriſ poſt annos plurimos refectis incluſa.
In poſſeſſi·eri· Mundus quoq; ab ericio ꝛ paludibus poſſidet modo·i·ab immūdis ſpiritibus·ſed in fine mūdi ſcopabit·i·purgnabit cū dominus igne purgatorio·
Jurauit dominus ꝛc. Huc uſq; de babilone ꝛ regibus eius ꝛ po pulis: nūc de ſennacherib ꝛ quę tunc iminebāt ſuper aſſyrios qui ſamari am iudęamq; vaſtauerūt pręter hieruſalem·ꝛ in ſuꝑbiam contra domi num elati·vī vna nocte·lxxxv·m·de eis ab angelo ſunt ꝑcuſſa. Et hoc ī terra iuda ꝛ in montibus eius ſicut dominus ꝑdixerat.
In montibus. Nota proprietatem·in terra cōteritur· in montib ab ipſo domino ꝯconculcatur. Cum enim omnes inimici poſiti fuerint ſub pedibus chriſti· vt nouiſſima deſtruatur mors: tunc auferetur a ſanctis iugum aſſyrij.
Hoſtis temerarius non ſolum terram dei ꝛ humiliora occupare feſti nat: ſed ꝛ eos q̄ virtutibus ꝑfecerunt·de quibus dicitur·fundamenta ei in montibus ſanctis.
Hoc conſilium. Jd ē vt auferatur iugū eius eſt meū conſilium.

§ cōtrariā fortitudinem· † § ecce dedi vobis poteſtatem calcandi ſuper ſerpētes.
aſſyrium in terra mea: ꝛ † in monti
bus meis conculcem eum: et au
† § ſanctis· § iudeis. † § afflictionis graue·
feretur ab † eis iugū eius·ꝛ † on⁹
† § aſſyrioꝝ ꝛ ſennacherib vel diaboli· § ne ſ niāt amplius·
illius ab humero † eoꝝ tolletur.
§ ſi non putaui ꝛc.
Hoc conſilium quod cogitaui ſu
§ ad protegendam omnem terram. § hec eſt manus·i·ſennacherib· vel manus ſcz mea ē ex tenta ad protegendū·o·g·
per omnem terram: ꝛ hęc eſt ma
nus extenta ſuper omnes gētes.
§ quaſi dicat propheta ꝛ hoc mutari non pōt.
Dominus enim exercituum de
§ quaſi nullus. § decretū ei⁹
creuit: et quis poterit infirmare:
† § ad ꝑcutiendum. § nemo·
et manus eius † extenta: et quis
auertet eam? Jn anno quo mor
† § impius. § contentio vel poſſeſſio.
† § ·i·hec viſio. § ·lxx·verbum·
tuus eſt rex † achaz·ꝛ factū·ē † on⁹
§ de morte achaz. § cadens potione.
iſtud. Ne lęteris phyliſtea omīs
§ ex hoc § virga tua ꝛ baculus tuus·
tu: quoniam cōminuta eſt virga
§ achaz.
percuſſoris tui. De radice enim
§ achaz qui phyliſteos momordit ſed nō abſor buit· § ezechias.
colubri egredietur regulus: et ſe
† § ſicut baſiliſc⁹ ſolo flatu vel viſu·plus enī omnibus phyliſteos percuſſit. § ·lxx·volātes ſerpentes.
men eius † abſorbēs volūcrem.
§ dominus paſcit me·ꝛ nichil michi deerit
§ cum te abſorbuerit. † § iudei de quibus fili us meus primogenitus iſrael· § ſpū qui non abiecit iugum·
Et paſcētur † primogeniti paupe
§ ſpū qui ponūt in deo ſpem ſuam: non in diuitiis· † § abſq; pauore. § paſtore pro eis ſollicito. † § in pace cum lazaro ī ſinu abrahe
rum·et pauperes † fiducialiter † re
† § verbi dei·
quieſcēt: et interire faciā in † fame

Hoc conſiliū qđ cogitaui ſuper omnē terram. Gentes aſſy riorum ſcilicet vel om nium qui ſubiecti ſūt ſennacherib vel dia bolo·
In fine viſionis aperitur quod late bat dominum ſcilicz cogitaſſe conſiliū ſu per omnem terram ꝛ eleuata manus eius ſuper omnes gentes non babiloniam tan tum · vnde oſtendit quę dicta ſunt gene raliter ad orbem ter rarum ꝑtinere.
In anno quo mor· A principio li bri huiuſq; ſub ozia ioathan achaz vati cinatus eſt yſaias. vſ q; ad finem ſub eze chia ꝑdicta et parti completa.
Achaz. Quo vi uente regnante ī pec catoribus: nec pond⁹ contra alienigenas: nec ſermo dei (iuxta ſeptuaginta) fieri po terat ad prophetam.
Ne lęteris. Re ge mortuo inimici lę tantur quaſi aliquid lucri facturi nouis re bus. Hinc phyliſtei quos achaz afflixit de morte eius lętantur et iudęis inſultant q: maturo rege perdito ſubiaceant eius filio quo regnante ſe puta uit fines eorum poſſe inuadere.
Virga percuſ ſoris. Abiecto iugo dei primum ī cogita tionibus noſtris radi catur ſemen colubri· poſt de ſemie peſſimo naſcitur regulus q̄ ē rex ſerpentū q̄ flatu et viſu homines occidere dicitur. Hęc ſunt peccata vana de prauo theſau ro cogitationum ad opus peſſimum prorumpentia· hęc cum regnauerint in his qui a deo ſunt alieni egredientur ſerpentes pennati vt nō ſufficiat cogitaſſe vel feciſſe quę mala ſunt: ſed patrocinia malorum quęrant·ꝛ hę reſes confingant. Poſſunt hęretici per pennatos ſerpētes intelligi qui ſe eleuāt contra ſcientiā dei·ꝛ venenato ore abſorbent volucres·i·ad excel ſa volare cupientes.
Quem diligit domin⁹ corripit ꝛc. Quaſi filio erudit nos deus qui viſitat in virga iniquitates. Hęc eſt virga ꝛ iugum quod vult imponere ſaluator ceruicibus omnium: vt depoſito iugo aſſyrij portent iugum xp̄i quod ſi quis abiecerit vel contriuerit: ſtatim de radice colubri tortuoſi

egredietur regulus· ⁊ aſpides ſcdm· ltr· ⁊ de eis ſerpẽtes volantes· vel q̇ abſorbeant volucres.
Ululu. Quaſi phyliſtei plorate miſeriam veſtram que venit per ſennacherib.
Ulula por·cla·ci· Phyliſtei potione cadentes·inebriati ſcilicꝫ calice babilonis· ⁊ vino in quo eſt luxuria. Hi tamen propter cetera vicia tum propter ebrietatem regnum dei pdiderũt. Precipitur ergo eis vt vlulet porta eorũ·porta hereticoꝝ· os blaſphemum· ciuitas: anima malis cogitationibꝰ repleta.

ſfortitudinem tuam † ſ qui relinquẽtur ab ezechia. ſne quid de malo ſemine germinetur· ſabicientes iugum·
radicem tuam: et †reliquias tu-
† ſper aſſyrios ⁊ chaldeos. ſergo. ſ qui habitatis in porta ciuitatis phyliſteoꝝ.
as †interficiam. Ulula porta·cla
† ſvel ciues. ſnichil in ea diuine ſapientie. ſq̃· ſ ab aſſyriis·
ma †ciuitas: proſtrata eſt phy-
liſtea omnis. Ab aquilone enim
ſMultus exercitus ſennacherib vel fama· † ſNeo enĩ ſine peccato nec infans vnꝰ diei·
fumus veniet: †et nõ eſt qui effu
† ſCum phyliſtea corruerit ⁊ fumus eius vniuerſa penetrauerit. ſfumi.
giat agmen eius. †Et quid reſpõ
ſhoc ſcꝫ videt·
debitur nunciis gentis? Qꝛ do-
† ſet ideo ſaluantur
minus fundauit ſyon: ⁊ i ipo †ſpe
ſſpiritu.
rabunt pauperes populi eius.

C. XV.

O[nus] moab
ſbene quia moab de inceſtu filie nocte conceptus eſt vel nox magnitudĩeꝫ meroris ſignificat
† ſmetropolis· † ſprouincia arabie
Qꝛ nocte vaſtata eſt †ar: †moab

Ab aquilone ꝛc. Exardeſcẽtibꝰ ſagittis diaboli qui noxius oculis· ⁊ contrariꝰ lumini. Ab aq̇lone olla ieremie ſuccenditur. Unde in pꝛouerbijs. Aquilo ventus durus: nomine autem dexter·
Non eſt qui effu·ag·eiuſ. Nullus preter hieruſalem Et ſi queſierunt angeli qui preſunt aſſyrijs cur ſola ſaluet? Reſpõdebitur: quia dominꝰ fundauit ſyon ꝛc. Et ſicut ieremias cathenas ligneas poſuit ſup colla eoꝝ qui ad ſe miſſi fuerãt dicit yſaias ad dominum quid reſpondebitur nuncijs diuerſarum gentium ſi que fierint ſuper aduentũ ſennacherib ·cui dominus· ꝙ ipſi capiendi ⁊ ſola hieruſalem ſit liberanda.
Nunciis. Angelis qui preſunt ciuitatibus ⁊ gentibus ſingulis.mirantibus cur ſola ſyon amaritudinem fumi vitauerit vel euaſerit.
Fundauit ſyon. Super fundamentum prudentie·iuſticie·fortitudinis·temperantie que ſunt chriſtus. Unde fundamentum aliud nemo poteſt ponere·pre·ꝛc· qui aũt fatuus eſt edificat ſuper harenam.

C. XV.

Onus moab. Hec eſt viſio yſaie habita de onere·i·de deſtructione moab.
Moab filius loth cuius progenies ⁊ prouincia moab vocata eſt·in ipſa eſt ar: que nunc anopolis metropolis.
Onus moab. Eſt circunciſio carnalis ⁊ ſpiritualis. Unde nos ſumus circunciſio qui ſpiritu domino ſeruiuimus. Ad differentiam ſpiritualis· iſrael dicitur. Videte iſrael ſecundum carnem. Sic moab ſpiritualiter accipitur qui interpretatur ꝺ patre· vel aqua paterna de inceſtu ⁊ ebrietate generatus quaſi abſente ⁊ neſciente patre.
Moab actor ſenſus qui videtur de deo patre naſci. Sed quia aduerſarius eſt populo dei de inceſtu i ſpelunca ⁊ nocte generatur. Merore ergo noctis ſempiterno perijt ſicut egyptij vigilia matutina nocturno ſcilicet tempore. Loth quoqꝫ ſodoma pereunte venit in ſegor ⁊ ortus eſt ſol vnde non ſumus filij noctis neqꝫ tenebrarum ꝛc. Et alibi. Nox preceſſit dies autem appropinquabit ꝛc.
Ar. Id eſt· Aduerſarius· ſapientia ſcilicet ſecularis que aduerſaria deo. Cuius murus dialetica arte conſtructus nocte vaſtatur ⁊ conticeſcit.
Hiſtorialiter. Quia moabite gauiſi ſunt de captiuitate iſrahelitarum ſicut ⁊ phyliſtijm·quod paſſuri ſunt predicitur eis. Et ſciendũ ꝙ primo ab aſſyrijs poſtea a chaldeis vaſtati ſunt.
Aſcendit. Ad excelſa in quibus ſupbierat· vt non ĩmolet: ſed vt plãgat vbi peccauerat.

Dybon. Fluxus eorum·mendacium tranſit ⁊ fluit· ⁊ nunquaꝫ in eodem ſtatu permanet·ſermo autem domini eſt compactus ⁊ ſtabilis. Unde manna videtur quaſi glacies: non fluit ſed conſiſtit.
Super nabo. Hier. Qꝛ et omnis prophetie huius vnus eſt ſenſꝰ non eam per partes lacerani.
Nabo: ſeſſio vel prophetia· Medaba: de ſaltu·eſebon: cogitationes· eleale: aſcẽſio· Iaſa: factum ſiue mandatũ·ſegor: parua·luith: gene·oronaim: foramen meroris· nẽrim: pardi vel preuaricatores· galliui vituli vel harenarũ tumuli· elym: arietes vel fortes·dybõ: ſufficiens meror.

ſnon auſa rebellare·
conticuit: quia nocte vaſtatus
ſdialetica arte conſtructus. † ſin perpetuũ. † ſad plorandũ vbi prius ad immolandum.
eſt murus·moab †conticuit. †Aſ-
† ſregia·ſ † ſciuitas nobilis. ſ aduerſe ſapientie· † ſydoloꝝ.
cendit †domus: ⁊ † dybon ad †ex-
† ſ quod interpretatur ſeſſio vel prophetia· ſad plangendum mala·
celſa in planctum: ſuper †nabo et
ſciuitate nobili· † ſde ſaltu. † ſ tota prouincia·
ſuper † medaba †moab vlulabit·
ſantiqui in afflictione ⁊ luctu capita barbaſqꝫ radebant·vnde iob tonſo capite corruit i terra
In cunctis capitibus eius cal-
uicium: et omnis barba radetur
ſin publico· ſ pnie·
In triuijs eiꝰ accincti ſunt ſacco:
ſuper tecta eius et in plateis eius
ſomnimodus
omnis vlulatus deſcẽdet in fletũ
† ſcogitatõnes. † ſaſcenſio. ſciuitates prouincie moab.
Clamabit †eſebon et †eleale: vſqꝫ
ſ factum vel mandatum· ſmoabitarum.
iaſa abdita eſt vox eorum. Sup
ſmalum. ſetiã non ſolum ſenes·
hoc expediti moab vlulabũt aĩa
† ſ compaſſio: qꝛ dĩ creatura qꝛ ẽ miſerãdꝰ ⁊ hoſtiſ
eius vlulabit ſibi. †Cor meuꝫ ad

Quia ergo peruerſum dogma quod ſine dei inſpiratione humano ſenſui in tenebris erroris naſcitur· nocte vaſtatum eſt: ⁊ argumenta eius·i· muri eccleſiaſtico ſermone ꝺſtructa ſunt ⁊ conticuerunt: ⁊ ad penitentiam verſa ſunt: ſuper nabo·i·prophetiam· et ſeſſionem ·i· magiſtros eorum·et medaba vbi eſt ſaltus iſerilis· ⁊ habitatõ heſt iarum erit vlulatus et planctus· ⁊ de capitibus eorum ornamenta eloquentie tollent vt nudi maneãt ⁊ deformes· ⁊ ſi quid virilitatis in barba habere videbantur: raſuꝫ a viro eccleſiaſtico effeminatum et debile comprobetur· In triuijs quoqꝫ eorũ ⁊ diuerticulis erroꝝ dum fingit vnuſquiſqꝫ qꝺ vult: accingetur ſacco penitentie· ⁊ ſuper tecta·id eſt·dogmata in quibus ſe ſublimes eſſe credebant· ⁊ in plateis: quia latam ingrediuntur viã que ducit ad mortem: erit vlulatus·neqꝫ aſcendent in ſupbiam: ſed deſcendẽt in fletum·tunc intelligent cogitatõnes ſuas vanas (quod eſebon ſignificat) ⁊ vanum aſcenſum ſupbie: quod eleale ſonat· Et vox eorũ audietur vſqꝫ ad mala opa que fecerint· ⁊ mandatum quod putabãt dei propria confeſſione damnantes. Propterea vectes·i·qui infirmi fuerũt in moab ⁊ errorem ſuum intellexerũt· vlulabunt·et ſpem profectus habere incipiẽt cum anima eorũ vlulauerit ſibi· Unde propheta cõpatientis affectu. Cor meum ad moab clamabit.
Omnis ululatus. Alia littera·Omnis vlulat·moab ſcꝫ· ⁊ ſic deſcendet in fletu. Quaſi aſcẽdit ad excelſa: vt añ ydola ploret. Sed cũ ibi nullum auxilium repiret·deſcendit ad fletum in terram vel domũ ſuam.
Clamabit eſebon· A principio regni qꝺ eſt in eſebon vſqꝫ iaſa ciuitatem vbi finitur· vbiqꝫ clamor· vbiqꝫ luctus.
Expediti. Ab vxoribus fortes bellatores. Inde dicitur abraham vernaculos domus ſue elegiſſe expeditos·i·ſine vxoribus.
Cor meum ad moab. Ut ſcilicet prouocem eos ad penitentiam Vectes eoꝝ·i·firmamenta que in hereſibus habere videbantur ad ſegor ·i·ad puulam puenient· vt non robuſti ſed fragiles videãtur. Segor aũt ·i·parua penitentia ſi pſeuerauerit pducet eos ad pfectam ſalutem: qꝺ in vitula trium annoꝝ ſignificatur. Unde abrahe precipitur vt offerat vitulum ⁊ arietem ⁊ hyrcum trium annoꝝ·pfectum ſcꝫ ſacrificium vt heres domini eſſe mereatur. Cum aũt egerint penitentiam p luith·i·genaꝝ lacrimas: ad altiora cõſcendunt· ⁊ quaſi meroris foramine ⁊ introitu clamorẽ contritionis leuabunt ad dñm dicentes. Sacrificium deo ſ·c·c·c· Et hoc fiet qꝛ doctrina hereticoꝝ (qui pardis ⁊ preuaricatoribus comparantur) deſerta erit. Omnis quoqꝫ herba ⁊ germẽ ⁊ quicquid in ſermone eoꝝ viride videbatur exaruit· ⁊ ſecundũ magnitudĩem peccatoꝝ a deo viſitati ſunt·

vt quem per beneficia non ſenſerant per flagella cognoſcant. Ducuntur deniq; ad vallem vel torrentem ſalicum vt nullus in eis fructus hereticorum remaneat. Hanc enim ſeminis hax arbor dicūt eſſe naturā: vt qui illud in poculo hauſerit careat liberis. Unde ſancti. In ſalicibus in medio eius .i. babilonis ſuſ. or. Omnes terminos moabitarū clamor circuit ad penitentiam vocantium vt offerre poſſint ꝑ vlulatum ſuū vitulos labiorum ⁊ peruenire ad fontem dñicorum arietum vel fortiū: quia helym vtrūq; ſignificat. Aq̄ vero dybon (quod interpretatur ſufficiens meror vel dolor) que multos ſua aſpſione polluerant arguētur deceptis populis nō ſaluti fuiſſe ſed ſanguini. Uñ propheticꝰ ſermo promittit vt ſuper fluentes lacrimas (quod interpretatur dybon) non vnū merorem ſed plura meroris additamēta cōgeminēt. vt cum plenam egerint penitentiam ⁊ fugerint ð moab: leonem principē habere mereant. quē ſeptuagita dixerunt ariel quod interpretatur leo dei.

Ad ſegor. Hier. Segor eſt ex .v. vrbibus ſodomorum que ꝓpter loth liberata ē. Uitulam: ꝓpter luxuriam ꝯternātem. nō conſternantē vt qui dam legunt ſed falſo. Tradunt hebrei q̄ his ꝯcuſſa tercō terre motu corruerit. Uel ꝯternantem dicit robuſtam. ſunt enī animalia robuſta tercio anno ſicut hō .xxx. et poteſt intelligi q̄ robuſta māſiſſet ſi poſt liberationem nō peccaſſet.

Nemrim. Nerim oppidū eſt ſup mare ⁊ habꝫ fontes multos ⁊ aquas ſꝫ ſalſas ⁊ amaras. ⁊ ideo ſteriles. Et notandum quia non ideo aruit herba in moab q̄ aq̄ ſalſe ⁊ amare eſſent ī omni moab ſed aque ſalſe ⁊ amare erūt in omni moab ſicut aq̄ nemrim ⁊ ideo areſcꝫ herba.

ſ .i. fortitudo vel termini eius deſerti erūt vſq; ad ſegor que eſt in fine.
moab clamabit: vectes eiꝰ vſq;
ſ ad ſegor .i. puulam ꝑuenient vt non robuſti ſed fragiles videant. ſ trium annorum.
ad ſegor vitulam conternantem.
ſ gene. ſ Cliuus enī obuius captiuis ꝑ quē trahebātur ⁊ ꝑ ciuitatem ſuā aronaim.
Per aſcenſum enim luith flens
ſ foramen meroris. ſ fluctum.
aſcendet et in via aronaim clamorē contritōnis leuabūt. Aque
ſ pardi vel preuaricatores.
enim nemrim deſerte erūt: quia
ſ arborum vinearum.
aruit herba defecit germē virorum
ſ ſecundū quātitatem morbi curatio medici.
omnis interiit. Secundū magnitudinem operis. et viſitatio eo
ſ peccati. ſ vitio.
ſ flumina babilonis. vnde in ſalicibus ī medio .e. ſ. o. n.
rum ad torrentem ſalicum ducēt
eos. quoniam circumibit clamor
ſ oppidum. ſ vituli. vel arenarum tumuli.
terminū moab. Uſq; ad gallim
ſ moab.
vlulatus eius: et vſq; ad puteum
ſ arietes vel fortes. ſ ſufficiens meror
helim clamor eiꝰ: quia aque dybon replete ſunt ſanguine. Ponā
ſ moab.
ſ fluentes lacrime. ſ doloris.
enim ſuper dybon additamenta
ſ hec ſcꝫ. ſ hoſtem ſeuiētem vel beſtias que deuorent chaldeos.
his qui fugerint de moab leonē:
ſ que remanſerunt imitam in chaldeos.
et reliquiis terre.

C. XVI.

ſ chriſtum.
Emitte agnū
ſ data eſt michi omis poteſtas i. c. ⁊ t.
domine. dominatorem

Et uiſitatio. Viſitatio in malo: viſitabo in virga iniquitates eorū. Viſitatio in bono: viſitauit nos oriens ex alto.

Ad torren. ſalicum. Hactenus de captiuitate moabitarum ꝑ aſſyrios: modo de illa que per chaldeos.

Ululatus eius. Quaſi ideo vlulabit moab: quia vbi luxus prius et delectatio propter irrigua ⁊ fontium amena: ibi modo riui ſanguinis.

Aque dy. Dybō ſilentiū. dybō flēs. ⁊ tñ vna ē ciuitas. C. XVI.

Emitte. Idcirco prophete vir intelliguntur: quia et perſonas et numeros. et tpa ſubito ꝯmutāt. ⁊ de q̄libet re tranſeūt ad aliā. Dum eī mō loqueret yſaias de captiuitate moab ⁊ miſeriis ex inſperato ꝯuertit oculū mētis ad natiuitatē xp̄i. ⁊ cepit moab alloqui. q̄ſi non deſperes. age penitentiam. quia licet captiuandus: de tua tamen progenie naſcetur agnus qui tollit peccata mūdi qui dominetur in toto orbe.

Petra deſerti. Ruth ſcilicet quia iuxta preceptum dei moabite vſq; ad decimam generationem non ingrediuntur eccleſiam dei.

Ruth moabitis: boos nupſit ex quo obeth genuit. ex quo ieſſe pater dauid. de cuius ſemine virgo maria proceſſit. que ꝯcepit ⁊ peperit chriſtū. Sicut enī chriſtus ꝓ vtroq; populo venit: ſic ð vtroq; naſci voluit.

Ad montē. Hieruſalē. vel potius ad eccleſiā que ē in ꝯtemplatōe tanquam ſpeculatōnis filia. In hieruſalem quoq; maxime predicauit. miracula fecit. paſſus eſt. mortuus eſt. reſurrexit. ⁊ genus humanum redemit.

Sic erunt. Sic in captiuitatem tranſibūt per arnon. qui ē terminus moabitarū ⁊ amorreorum.

Arnon. Que interpretatur illuminatio eorum. qui derelictis erroribus tranſcēdunt ad ſcientiā veritatis.

Ini conſilium. Nichil agas ſine conſilio. nec circumferaris omni vēto doctrine: ſequere magni cō ſilij angelum.

Coge c. De vagis ſcilicet et errantibus eccleſiā faciēdo.

Pone q. no. Tabernaculum ſcilicet ī quo quieſcere te putabas. quod erat noctis ⁊ tenebrarum pone in meridie .i. in clariſſimo lumine in quo abſcondere debes de errore fugientes. ⁊ prius vagos vltra non prodere.

Pone in meridie dum erit perſecutio iudeorum. Pone o tu moab vmbram .i. defenſionē quaſi noctem .i. ſecurā abſcō ſionem iudeis.

Notandū q̄ ante vaſtata hierlm ab aſſyriis ⁊ poſt a chaldeis q̄ moab. ideo ꝓcipitur ei vt fugientē ꝓplm dei apud ſe recipiat ⁊ abſcondat.

Profugi. Qui me fugerūt. qui de eccleſia egreſſi ſunt. qui ſenſum ſuum ſunt ſecuti. non doctrinam ſpiritus ſancti.

ſ ruth gentili. gētes enim lapides ꝓ deo colebant. ⁊ ideo a deo deſerte erant.
terre de petra deſerti ad montem
ſ hec ſcꝫ. ſ redit ad captiuitatem moab.
ſ qui fugerit de moab. ſ accipitrē.
filie ſyon. Et erit ſicut auis fugi
ſ ne a moabitis ſerpentibus deuorent.
ſ ſicut ſ citiſſime.
ens. et paruuli de nido auolantes: ſic erūt filie moab intranſcē
ſ ciuitates vel viri mulieres. ſ aſe moabites.
ſ o moab. ſ prouide q̄uo poſſis euadere.
ſu arnon. Ini cōſilium. coge cō
ſ ſecuram abſconſionem.
ciliū: pone quaſi noctem vmbrā
ſ in aperta perſecutione. ſ iudeos.
tuam in meridie. Abſconde fugi
ſ de loco ad locū ſ hoſtibus. ſ vaſtata hieruſalem. ſ q̄r.
entes: et vagos ne prodas. habitabūt apud te ꝓfugi mei. Mo
ſ quia cōfinis es eis.
ſ cum diabolus cepit perſequi.
ab eſto latibulum eorum a facie
ſ quia. ſ conſumptus occiſus. ſ ſennacherib. ſ qui ad aduētū agni qui ortus de petra deſerti venit ad montem ſyon. ſ potentia diaboli compatur puluer.
ſ aſſyrii ⁊ chaldei. ſ diaboli.
vaſtatoris. Finitus eſt enī pul
ſ quia miſeros fecit.
uis: conſummatus eſt miſer: defecit qui conculcabat terram. Et
ſ vaſtando. ſ terrenos.
ſ de primo aduentu. ſ illo conſumpto.
ſ patris. ſ omnes enī peccauerūt et egēt gloria dei. ſ regnum ſempiternum. ſ filii.
preparabitur in miſericordia ſolium. et ſedebit ſuper illud in veritate in tabernaculo dauid: iu
ſ vt poſt miſericordiam iudicet. ⁊ querat iuſticiam ⁊ reddat vnicuiq; ſ. o. ſua.
ſ in eccleſia. ſ quod corruerat. ⁊ ſuſcitatū ē.
ſ i ſecundo aduentu.
ſ dicēs malis ite ī ignē e. bonis .u. b. p. m. p. r.
dicans et querens iudiciū: et velociter reddens quod iuſtū eſt.
ſ vnicuiq; ſcōm opa ſua.
ſ hoc iterum de moab. ſ vox ſctōrum qui de moab ſaluati ſunt. ⁊ ſupbiā eius exprobrantes. ſ hereticorum ſimplicitatem eccleſie irridentium.
Audiuimus ſuperbiam moab:

Moyſi. Conſideremus a pricipio huius oneris q̄uo moabite ꝑ gradus ⁊ ordinē pricipiūt iſrlite. ⁊ fugiāt quaſi auis. ⁊ volent quaſi pulli de nido: vt trāſcendāt ꝑ arnon. ⁊ habitēt in mōte filie ſyon. ⁊ diaboli vl' antixp̄i poteſtate contrita: xp̄us in his regnet ⁊ ſoliū ſuum ponat qui ſaluati ſunt mia atq; iuſticia. Non enī pater iudicat queq̄; ſ. o. i. d. f.

Finitus eſt. Subito trāſit ad interfectionē ſennacherib. q̄ puluis ⁊ miſer. q̄r gl'a eius tanq̄ puluis quē proiicit ventus. a. f. ꝫc. miſerabiliter ab hac luce migrauit. occiſus a filiis ſuis in templo dei ſui.

Et preparabitur. Iudei exponūt hoc de ezechia qui poſt mortē ſennacherib ī pace regnauit. Sꝫ melius ad xp̄m referūtur. ⁊ quedam ad primū aduentū. quedā ad ſecundum referuntur aduentum.

Sedebit. Quieſcens ⁊ iudicans ſup corda bonorum

Audiuimus. Uoce ſcripture q̄r leta dixerat ne negligētes faceret

ꝯmin atione terret.

Et indignatio. Contra deum in cęlum poſuit os ſuum prophetis detrahẽs. Illud euangelicũ apponẽs. Omnes q̄ venerũt ad te añ me: fures fuerũt ⁊ latrones. Moyſẽ ⁊ dauid hoĩcidaſ vocat. ioſue ſanguĩariũ.

Ulu. Alter ad alteꝝ. omnes ſcilicet hereticoꝝ ⁊ philoſophoꝝ diuerſitates contra ſe in tormentis mugient.

Super muros. Non ędificatos quadro lapide ſicut templuꝫ dei in quo ſic lapides politi. vt nec malleꝰ auditus ſit nec ſecuris.

Suburbana eſebon. Omnes cogitationes coruꝫ (qđ ſignificat eſebon) nõ ꝑtinent ad ciuitatem dei: de qua fluminis ĩpetus letificat ci. dei Sꝫ ſuburbana ſunt vt ad vrbem domini ꝑtinere credebantur.

Sabama. Attollens altitudinem. Qui in altũ ſe erigit ⁊ ſuperbię turrem vſ ad cęlum extruere cupit precipue comburitur.

Sabama. non ſolum extollens altitudinem: ſed etiam conuerſio aliqua. q: videtur in regione moabitica ad dñi ſeruitute aliqua ex parte velle conuerti. dñi ergo gentium vineę ſabama exciderunt flagella.

Errauerunt. Luſtrantes vniuerſam terram moab

In deſerto. Ut tandem quos interficerent nõ haberent.

Propagines Methaphoram viẽ proſequitur.

Tranſierũt mare. Ut mirabilia domini viderẽt in profũdo temptationum liberati ex eis.

Uineam. Uinea moab ex vicinia loci talis ẽ qualis ſodoma. vnde. De vinea ſodomorum. u. e. ⁊c.

Sabama. Qui ſe extollit contra ſententiam dei.

ſprecipitata audacia. plus audꝫ q̄ poſſit.

ſuperbus eſt valde. Supbia eiꝰ

ſvltra fortitudinem ſupbit. ſquia ꝯtra deũ ſupbit.

et arrogantia eius et indignatio

ſad ſe inuicẽ. ſmoab.

eiꝰ pluſquã fortitudo eius. Idcirco vlulabit moab ad moab: vni

ſqui confidunt ⁊ gloriantur in munitione muroꝝ.

uerſus vlulabit. His qui letanť

ſoꝑpelati eccleſie vel de moab ſaluati

ſuper muros cocti lateris loqui

ſmortem. captiuitatem. ſhereticoꝝ iaculis factas.

mini plagas ſuas. quoniam ſub

ſvici ⁊ ville. ſciuitas nobilis. ſicut ⁊ ſabama. ſdei auxilio. vel cõbuſta igne diuĩo.

urbana eſebon deſerta ſunt. Et

ſprecipue. ſmultitudinem populi. ſprincipes aſſirioꝝ vel chaldeoꝝ. ſapoſtoli vel apoſtolici viri.

ſvel ſic diſtingue. ⁊ vinea ſabama. dñi gentiuꝫ

vineam ſabama domini gentiũ

ſhabitatores ſcꝫ ſabama exciderunt. ſne ex alũs hereſibus alie naſcerentur in infinitum. exciderunt flagella eius ⁊c. ſetiã.

exciderunt. Flagella eius vſ

ſciuitas. ſquod eſt fortitudo coꝝ. i. ad fortiſſima queq̄ hereticoꝝ dogmata in quibus cõfidunt. ſdomini gentium.

ad iazer peruenerunt errauerunt

ſvt tandem quos interficerent non haberent. ſpeſſime radices. ſexceſſis ſcꝫ flagellis. ſa deo. ſfugitiuos intelligite.

in deſerto. Propagines eiꝰ re

ſſed. ſdomini gentiũ. ſducti in babiloniã. ſtemptatõis ſeculi. veni in profundũ maris ⁊. t. d. m

lictę ſunt: tranſierũt mare. Su

ſmalo. ſvt mecum plorent. ſfortitudinem ſcꝫ hereticoꝝ. que ſe extollit contra ſcientiam dei. ſyſaias. ſdeflens ſcꝫ iazer.

per hoc plorabo in fletu iazer. ⁊

ſabundanter ſuper captiuitatem tuã, flebo.

vineam ſabama. Inebriabo te

ſcogitationes coꝝ: quibus ad excelſa conſcẽderunt. ſaſcenſio.

lacrima mea eſebon et eleale:

quoniam ſuper vindemiam tuaꝫ

ſque naſcitur in vallibus raphaim. ſdñoꝝ gentium. ſaſſyrioꝝ. chaldeoꝝ. diripientium bona moabitaꝝ.

et ſup meſſem tuã vox calcantiũ

ſhereticoꝝ. vt audiãt beati qui lugent.

irruit. Et auferet leticia et exul

ſde ſcientia falſi nominis.

tatio de carmelo: ⁊ in vineis non

ſmoab. ſeterno ſilentio tacebunt. ſqm̃.

exultabit neq̄ iubilabit. Uinum

ſmoab.

in torculari nõ calcabit qui calca

ſceleuma: quod cõſueuerant vindemiantes cantare.

re conſueuerat: vocem calcantiũ

ſinfortunio. ſdeſtructo moab. ⁊ falſa leticia in luctũ mutata. ſſenſus. ſcõuerſus.

abſtuli. Super hoc venť meus

ſpenitentem. ſplangendo. ſfluctuum.

ad moab quaſi cythara ſonabit

ſcordis interiora. ſvnde benedic aĩa mea domĩo. ⁊. õ que. in. ſfragilem. ſciuitatis que de lateribus.

et viſcera mea ad murum cocti

ſvanum eſſe. ſipſi

lateris. Et erit cũ apparuerit qđ

ſfruſtra. ſin montibus ⁊ tectis. ſdogmatibus que putabat excelſa. ſtũc.

laborauit moab ſup excelſis ſu

ſydola que ſctã putabat.

is: ingredietur ad ſancta ſua. vt

ſpro liberatione.

obſecret: et non valebit. hoc ver

bum quod locutus eſt dominus

ſexquo creatus eſt. ait eñ dominus moabite ⁊ ammonite nõ intrabũt in eccleſiam meã. vel exquo proſciuit ea. ſcontra.

ad moab extunc. Et nunc locutuſ

ſhoc de babilone. ſnõ pluribus.

eſt dñs dicẽs. In tribus annis

ſprofectus eſt moab. vt qui habuit multos comites erroris: relinquatur cum paucis.

quaſi anni mercenarii. auferetur

gloria moab ſuper omni populo

multo: ⁊ relinquetur in eo ſicut ra

ſhumilitate.

cemus paruus et modicus. nequaq̄ multus.

C. ·XVII·

De carmelo. Carmelus mons eſt inter fenicem ⁊ paleſtinam imminens ptholomaidi. in quo helias orauit. Et ponitur ſepe pro qualibet fertilitate. vnde ⁊ hic auferetur. l. ⁊ e. de carmelo. i. fertilitas in qua lętabanť moabitę.

Exultabit. Quia ſpiritualis circumciſionis noticiam ſe habere iactant heretici

Uocem. Ne draconis venena inde exprimantur. ⁊ bibentes interficiantur.

Uenter. Prophetę qui tanquã cithara muſica arte compoſitus. et de dei timore concipiens multos liberos generat. vt omnis corda ſonum ſuum reddat.

Et uiſcera. m. Sicut cithara ſonum compoſitum non emittit. ſi vel vna corda rupta fuerit: ſic ſpiritualiter venter prophetę. ſi vna corda virtutum defuerit: dulce melos non reſonabit. nec ad latericium murũ cunctis clamabit viſceribus. Philoſophorũ quoq̄ ſententia ẽ hęrere ſibi inuicem virtutes. Et iacobus: cui vna defuerit: de eſſe omnes.

Sancta ſua. Ad ſancta ſcilicet eccleſię que conabitur ſua facere nõ preualebit. non enim ſtatim perfecte virtutem capimus.

Non ualebit. In eis ſcilicet non inueniet auxilium in quibus ſperabat. ⁊ ſic apparuit q̄ in caſſum colebat.

Hoc u. ⁊c. In prohemio. Ubi dicitur onus moab. Ex tunc exquo ſcilicet locuti cępit. vt om̃e qđ dixit vnum verbum. i. vna ſententia ſit.

Hoc verbũ. Prohemium reddit epilogum. Quod enim ibi cęperat. hic eſt cõpletum.

In tribus annis. Quaſi ſic pauci racemi remanent poſt vindemiatores: ita ex multitudie moab pauci effugiẽt hoſtes.

In tribus annis. Prophia ꝯtra philiſteos et moabitas mortuo achaꝫ cępit dirigi. ⁊ poteſt intelligi. quia extunc tercio anno moabitę fuerit vaſtati adi diceret. ſicut mercenarius expectat finem anni vt recipiat mercedẽ operis: ſic moab poſt treſ annos delebitur ab aſſyrũs. Poteſt ⁊ de babilone intelligi. q: poſt captam hieruſalẽ tercio anno a chaldeis vaſtanda ſit. vt q̄ in tribꝰ annis nulla requies ſit dandą eis.

Sicut miſericordia dei in pondere ẽ et mẽſura: ſic in iudeis cruciatus et ſupplicium. vt cum tres anni tranſierint quibus reliquetur paruus et modicus ĩglorius ẽ deſiſtat. Moab igiť qui externus erat. nec de populo dei: ſed relicto errore conuerſꝰ tribus annis tantum paruus ⁊ modicus ⁊ inglorius relinquitur. de quibus. Cogitaui dies antiquos et annos ęternos in mente habui.

Mercenarii. Falſa doctrina omnia lucri cauſa facit. mercenarius enim videt lupum. u. ⁊. f. Ideo dictum eſt aduenam ⁊ mercenarium facerdotum de ſanctis non comedere. ſed ſeruos ſanctorum eſſe participes: q: non pro dilectione domini ſed pro mercede cuncta faciant vt lanis veſtiãtur ⁊ lac mulgeant. Similiter qui facit elemoſinam vt laudetur ab hominibus: recepit mercedem ſuam. quia mercenarius eſt. Qui caſtum ſe ſimulat. habens aliud in corde ſupplicia peccatoris recipit. Ideo in cõparatione duorum malorum leuius peccatum eſt aperte peccare q̄ ſanctitatem ſimulare.

C. ·XVII·

¶ Ecce damaſcus. Damaſcus metropolis ſyrię quā condidit elie-zer ſeruus abraham cuius rex raſin ſemper prębebat auxilium decem tri-bubus contra iudam. Jdeo ſpiritus ſanctus minatur ei captiuitatem per yſaiam. per eam autem totam intelligimus prouinciam.

¶ Damaſcus: fundens ſanguinem vel bibēs. vł ſanguis oſculum. quia ibi occidit caim abel. vel ſanguis cilicij. Hi enim qui multum ſanguinem fundebant penitentiam agere debuerāt. quę ſignificatur ꝑ cilicium. Sȝ quia non egerunt pę nitentiam. captiuati ſunt.

¶ Aroer. Mirica q̄ ē arbor infructuoſa naſcens in deſertis ⁊ ſalſoſis locis. Quaſi omnes ſyri infructuo ſi erūt ⁊ deſolati. Alij dicunt ex hac arbore maleficis artibꝰ odia concitari.

¶ Reliquię ⁊c. Jronice. Pro igno minia. quaſi ſicut filij iſrł in captiuitatē du cti ſunt. quia ſpem ſu am non in deo ſed in homine poſuerūt. ſic ⁊ ſyri qui pmittebant auxilium eis vt ſepa-rarent eos a cultu dei quod ⁊ fecerunt. Am bo ergo captiuati ig-nominioſe.

¶ Et regnuȝ. Vt peccatum non regnet in ea: quę prius ſang uinem diligebat.

¶ Et erit. Cum ſy ria vaſtata fuerit ab aſſyrijs: ⁊ damaſcus deſierit eſſe ciuitas.

¶ Tres ſimilitudies ſententia pene vna. Sicut eniȝ rariſſimę ſpicę manus fugiunt metentium: et pauci ra cemi (qui a rmanēdo dicti) manus vinde-miatorū: ⁊ paucę oli-uę remanent poſt ex-cuſſionē oleę: ſic pau-ci remanebunt in da maſco ⁊ in tota ſyria primum venientibus aſſyrijs ⁊ poſt chalde is. Sub captiuitate enim aſſyria pauci qui terram excolerēt remanſerunt. Alij in cyrenen trāſlati quę eſt regio vltra egyp-tum.

¶ Emarceſcet. Non habebunt pro phetas nec ſigna. nec virtutes. nec regnum non ſacerdotium. Sed omne corpus gentis marceſcet.

ethnicoꝝ qui ante fidē chriſti amici erāt ſanguinis ⁊ crudeli tatis. ⁊ opa digna planctu ⁊ ſac co agebant.

ONus dama

gentes ſcȝ conuerſe: nō erūt in priſtina conuerſatione. de vo catione gentium hic agitur. potēs nobilis

ſci. Ecce damaſcus deſinȝ eſſe ci

grex fidelis de multis collectus. viuoꝝ.

uitas. ⁊ erit ſicut aceruus lapi-

iudeoꝝ excecatoꝝ. iſta euerſa. ab homi nibus.

dum in ruina. Derelictę ciuita-

regio ſyrie in qua plures ciuitates. mirica. infructuoſe. i. eccleſiaſticis. in paſcua. mente pacata.

tes aroer gregibus erunt: ⁊ re-

tanta ſolitudo erit vt nec latro timēdus ſit. q2 dominus inter eos. preſente paſtore non timebunt lupos.

quieſcent ibi: et non erit qui ex-

damaſci. dei.

terreat. Et ceſſabit adiutorium

ſcribis ⁊ phariſeis. qui cōtrarii populo dei. ceſſabit.

ab effraim: ⁊ regnum a damaſco

eorum qui de gentibus crediderunt. ſcilicet ſicut prius fuere filii iſrael regno iu deis ablato ⁊ gentibus tradito.

et reliquię ſyrię ſicut gloria filio-

per prophetas ſcilicet promiſſ.

rum iſrael erunt dicit dominus

ſ. ſyria ⁊ damaſcus in quibus gloriabatur. tunc.

exercituum. Et erit in die illa at

glorioſi enim in toto orbe erant. fortitu do fiducie. alii pingues eiꝰ carnes marceſ cent. ſed falſo. iudeoꝝ. ſ. i.

tenuabit glā iacob: et pingue-

hoc. ſ.

do carnis eius emarceſcet: ⁊ erit

ſicut congregans in meſſe quod

reſtiterit. ⁊ brachium eius ſpicas

leget. Et erit ſicut quęrens ſpicas

in valle raphaim: et relinquetur

qui ſaluati fuerit. ⁊ erit.

in eo ſicut racemꝰ et ſicut excuſſio

oleę. duarum aut trium oliuaruȝ

in ſummitate rami. ſiue quattuor

aut quinqȝ. In cacuminibus eiꝰ

ſcȝ ſalutē iudeoꝝ. qui mentiri neſcit.

fructus eius dicit dominus de-

deleta damaſco ⁊ ſyria. humiliabitur

us iſrael. In die illa inclinabit

gentilis puerſus. deum.

homo ad factorem ſuum: et oculi

templum.

eius ad ſanctum iſrael reſpicient

ydolorum.

⁊ non inclinabitur ad altaria quę

fecerūt manus eius: et quę opera

qui relictus fuerit

ti ſunt digiti eius. Non reſpici-

in quibus ſacrificare conſueuerāt.

et lucos et delubra. In die illa

robuſte. iſrael.

erūt ciuitates fortitudinis eius

ab hominibus. timore romanoꝝ.

derelictę ſicut aratra. et ſegetes

ab amoreis. impetu.

quę derelictę ſunt a facie filioruȝ

⁊ merito. vñ iſrael me non cognouit ⁊c. quaſi hec eſt cauſa tibi omnium malorum. plebs.

iſrael. Et eris deſerta. q2 obli-

qui te eduxit ab egypto. quē tibi lex et prophete pnunciabant. contra ferociſſi mas gentes.

ta es dei ſaluatoris tui. ⁊ fortis

adiutoris tui non es recordata.

quia oblita es. Jronia. quaſi in propterea ⁊c. predicans vnum deum.

Propterea plantabis plantati

non potius. quod hoſtis colligat.

onem fidelem. et germen alienū

in ſinagogis ſathane. ſiō. quaſi quia obli ta es. d. i. t.

ſeminabis: In die plantatōnis

pro uite optima naſcetur labruſca. i. pri mum ſemen tuū pulchrū erit. ⁊ deficiet cū ma turuerit. vel ante tempus florebit. ⁊ ideo nō va lebit

tuę labruſca. et mane ſemen tuū

ab hoſtibus vel ſicut dictū eſt. cū debe ret in horreum recondi.

florebit. Ablata ē meſſis in die

gratiarum ſpiritualium. ſiō. qui ſemina uit.

hereditatis. et dolebit grauiter.

perſequenti. quia multi vocati pauci electi. venientium cum ſennacherib.

Vę multitudini populoruȝ mul

torū. vt multitudo maris ſonātis

et tumultus turbarū ſicut ſonitꝰ

¶ Duarum. Pauli ⁊ barnabę. Et iterum petri. iacobi. ⁊ iohannis. q̄ in monte transfiguratum dominum conſpexerunt. ⁊ archiſinagogi filiaȝ ſuſcitari viderunt.

¶ Siue qu. Hi ſunt. ix. reliqui in quibus iude proditoris mathias lo cum obtinuit. Hi pro diuerſitate gratiarum nobis ignota. in quattuor aut in quinqȝ ſeparati ſunt. vt euangeliorum numerum ⁊ legis in ſe volu mina demonſtrarent. tanquā prędicatores vtriuſqȝ teſtamenti.

¶ In die illa. Q dominus eſuriēs vi paucas oleas repp rit in populo iudęo ruȝ. ⁊ ſubintrauit plę nitudo gentium.

¶ Reliquię decem tribuū. quę poſtquā maxima pars in aſſy rioſ ē captiuata: prop ter ydola q̄ colebant vnū ī dan. alteruȝ in bethel ezechię regis litteris cōmonitę ad dominū pverſę ſunt et ad templū dei ī hie ruſalem venerunt. ſi-cut legitur in parali-po. ⁊ idola abiecerūt.

¶ In die. Jrruen tibus aſſyrijs ⁊ vaſtā tibus non ſolum da-maſcum. ſed ⁊ terram decem tribuum.

¶ Aratra. Amorrę orum. Hoc cōtra de-cem tribus. quaſi ſi-cut olim venientibus filijs iſrael. flictis ara tris fugerūt amorręi: ſic modo decem tribꝰ venientibus aſſyrijs.

¶ Plantationē fid. Plantatio fide lis eſt: quando quis plantat. ⁊ colit. ⁊ fru-ctum colligit. Plan tatio infidelis. ⁊ ger men alienum: quādo alienus colligit.

¶ Omnis plantatio quam non plantauit pater meus. eradica bitur.

¶ Germen alie nū. Non recipiens patrem: quia non re cipis filiuȝ. qui enim credit in patrem: cre dit in filium. Germē alienum: blaſphemię contra xp̄m.

¶ Mane ſemen tuum. Cum ſcilicet viſum fuerit germen ⁊ aliquam vmbram habere pietatis. dum homines ab idolatria retrahis: cum ad fructum col ligendum veneris: dolebis cernens populum gentium tibi prelatum. vn de. Triſticia eſt michi magna: ⁊ continuꝰ dolor cordi meo. Dolebāt enī omnes ſancti cū ramis oleaſtri radicem ſaluari.

¶ In meſſe. De gētibus dicit. Meſſis quideȝ. m. o. a. Jlli vero pau peres meſſis reliquias quę per apoſtolos ſaluatę ſunt. ⁊ rariſſimas ſpicas legunt. Nec in montibus ſed in valle raphaim. i. in vilitate litterę. rapha im enim gigantes ſonat.

¶ Sicut excuſſio. Percuſſo populo iudęorum: oliua quę ſub moy ſe ſexcenta milia armatorum habuit. ⁊ ſub dauid numerante ioab innu merum populum; vix paucos fructus ſaluatori obtulit.

¶ Vę multitudini. Sennacherib ⁊ exercitui eius quē congregaue-rat contra populum dei minatur ſermo propheticus. Cum tanta enī mul titudine venit. vt ſonitus eius cōparetur ſonitui maris.

¶ Vę multitudini ⁊c. Dixit gentium vocationem. iudęoꝝ abiectionem

et in paucis electionem. Sed quia de gentibus multi vocati pauci electi nec omnium eſt fides: incredulis gentibus ve predicit· qui perſecuti ſunt populum dei· qui pparantur frementi mari· cuncta opprimere ⁊ occupare cupienti.

Rapietur. Raptus eſt ab hieruſalem: quando cum paucis fugit in niniuen. De mundo raptus eſt: quando a filijs ſuis cito occiſus eſt.

Hec eſt pars eorum· q· Propheta ex perſona iſrael· quaſi· ſic ſolet deus beare inimicos noſtros.

C. XVIII.

Ve terre· c· a· Quia de ceteris perſecutoribꝰ eccleſie dixerat: addit de hereticis qui cimbalum dicuntur· caritatem domini non habentes. Unde ſi caritatē nō habeam: factus ſum velut es· ſ· ⁊ ſicut cimbalum tinniēs. Nec tamen cimbalum raucum/concrepans: ſed propter leuitatem ſermonis diſcurrentis cimbalum alarum que ē t· ſ· omnes eni ſua impietate vincunt. Dicit epicurus non eſſe prouidentiam ⁊ voluptatem ſummū bonum· ſed illi peiores qui prouidentiam recipiunt: ⁊ autorem accuſant· quaſi errādo inutilia fecerit.

Ve terre· c· a· Conuertitur iterū ad egiptum· ⁊ vocat eam cimbalum alarū. Nilus enim qui egeon: fluuius immēſus p ethiopiam veniens ⁊ per egiptum fluens· hic antequā diuideretur magno ſonitu p mōtana deſcendēs· ſimilis erat ſonitui multarum auium ⁊ grandium. Ideoq3 multitudo illius populi alarum compatur ſonitui· velox quippe et concitus auiu3 volatus ſono cimbali cōpatur. Vel ſimplicit nilus citiſſimus ſonitum alarum in modū cimbali habet. Vel cimbalum alaru3 q3 ſicut auis cito tranſuolat: ſic cito nilꝰ fruges generat. Vl' per cimbalum alarū: auxilium ⁊ protectionem quā duabus tribubꝰ illi promittebant: accipiamus· ſcdm illud ſub vmbra alarum tuarum protege me. Ideo minatur egiptijs· quia ſicut ſiri· x· tribubus: ita egiptij promittendo auxilium iudeis: timorem dñi abſtulerunt eis.

Jn uaſis pa. Nauibus de papiris que tante ſunt magnitudis ſecundum hiſtoriam alexandri: vt naues fiant ex eis. Vel ex cartis de papiro factis quas p legatos mittebant. Vel indiculoꝝ capſulis de papiro factis.

ſ a que multe populi multi· ſ contra ſanctos. ſ voce conſona impietatis·
aquarum multarum. Sonabunt
ſ venientes cum ſennacherib.
populi ſicut ſonitus aquaru3 in
ſ dominus occidēdo exercitum· ſ auto: ē ſeditionis diabolum· ſ Sennacherib· dñm tanti exercitus·
undantium ✝ increpabit eum et
ſ a populo dei. ſ in niniuen. ✝ ſ vt redigetur ī abiſſo. ſ ab hieruſalem vel de mundo. ſ tanto fortius· quanto excelſior.
fugiet procul · et ✝ rapietur ſicut
puluis montium a facie venti· et
ſ ſeparatus a populo dei. ſ qui de terra cō ſurgit. ✝ ſ ·i· in extrema parte noctis
ſicut turbo corā tempeſtate. ✝ In
✝ ſ conſummationis. ✝ ſ multitudinis angelo percutiente. ſ ex conſcientia peccati·
tempore ✝ veſperi et ecce ✝ turbatō
ſ ſimiliter turbatio. ſ in die reſurrectionis. ✝ ſ exercitus. ſ lxx· non erit: quō ergo peribit· ⁊ archangelicum faſtigiū obtinebit.
✝ ſ vox chriſtiani populi.
in matutino· ⁊ nō ✝ ſubſiſtet· ✝ hec
ſ hec que ſupradicta· ſ eternus interitus. ſ eternam damnationem recipient in futuro.
eſt pars eorum qui vaſtauerunt
nos· et ſors diripientium nos.

C. ·XVIII·

ſ egipto. ſ· que in vmbra alaꝝ ſuaꝝ promittit auxiliū duabus ſicut damaſcus· x· tribubus.
VE terre cim
✝ ſ ·i· riuos nili qui per ethiopiam fluit.
balo alarum· que eſt ✝ transflu
✝ ſ hereticus. ſ egiptus populus. ſ mūdo.
men ethyopie ✝ qui mittit in ma
ſ nuntios ad duas tribus. ſ diſcipulos.
ſ alias papiri.
ri legatos· et i vaſis papireis ſu
ſ qui mittit dicēs. ſ o nuncij mei
p aquas. Ite angeli veloces ad
ſ iſrael. ſ a deo· ⁊ partim a terra ſua. ſ ab aſſirus.
gentem cōuulſam et dilaceratam
✝ ſ quondā dum deum habebat protectorem·
ad populu3 ✝ terribilem poſt quē
✝ ſ eius potentie comparandus. ſ auxiliū noſtrum vel dei.
non eſt ✝ alius· gentem expectan
ſ aduerſis gentibus.
tem· et conculcatam· cuius diri
ſ reges ⁊ principes· ſ etiā.
puerunt flumina terram eius· ad

Jn uaſis papiri. Qui hereticorum portant volumina· recte vaſa papiri· i· cartacia ſuper aquas portare dicūtur· que cito delentur· libri enim vicino humore obſcurantur ⁊ delentur: ita doctrina eorum que in principio fortis videtur· pertranſit ⁊ labitur.

Ite angeli u· Allegorice. Yronice diſcipulis hereticoꝝ hec dicunt qui operarij ſubdoli transfigurati in apoſtolos chriſti. Ite ad gentē conuulſam: a deo ſcilicet laceratam moꝛſibus hereticoꝝ· populum horrendum nichil horribilꝰ blaſphemia· que ponit in celum os ſuū. Poſt quē nō eſt alter. Omne enim peccatum cōparatum blaſphemie leuius eſt. Gentē expectantem ⁊ conculcantem. Omnes eni3 heretici ſibi promittunt ingentia: ſ3 a demonibus conculcant cuius terram diripuerunt flumina: non de celo ſ3 de terra. Que enim terra eſt ad quā turbidus ſermo hereticorum nō perueniat: Itaq3 omnes q̄ morantur in orbe terraꝝ ad ſignum hereticoꝝ quod quaſi in montibus eleuatum ē oculos erigunt: ⁊ clangorem tube· i· doctrinā eoꝝ audiunt.

ſ vbi inuocatū eſt nomen domini.
montem nominis domini exerci
ſ ſcꝫ. ſ in pſona dei.
tuum montem ſyon· Omnes ha
ſ quaſi attendite omnes gentes.
bitatores orbis qui moramini i
✝ ſ victorie aſſirioꝝ.
terra· cum eleuatum fuerit ✝ ſignū
ſ vel nationibus. ſ egiptioꝝ. ✝ ſ que cogitauerim ſuper egiptios. ✝ ſ incipientibus pugnare aſſyrus· ſ quia.
in montibus ✝ videbitis· et ✝ clan
gorē tube audietis: quia hec di
cit dominus ad me: Ego quieſcā
ſ que in eccleſia ſunt. ſ celo· ſ vel eccleſia.
ſ finem rei·
et conſiderabo in loco meo: ſicut
✝ ſ ita vniuerſa pluſtrat· vt nec ē qui ſe abſcōdat calore eius.
lux clara ē ✝ meridiana: et ſicut nu
ſ ſic dñs habitatores eccleſie refrigerat quo preſente cuncta floreſcunt· ſ cōſummationē·
bes roris in die meſſis. Ante meſ
ſ maturitatem· ſ egiptus· ✝ ſ ante tempus conſummationis· ſ ante tempus· id inutilis.
ſem eni totus effloruit: ⁊ ✝ imma
✝ ſ vnde quotquot pfecti ſumus hoc ſentiamꝰ. ✝ ſ quaſi inutiles· ſ ne totam maſſam modicum fermentum corrumpat. ſ ideo·
tura perfectio ✝ germinauit· ⁊ ✝ pre
ſ habitatores· ſ aſſirioꝝ·
cidentur ramuſculi eius falcibus
ſ ab aſſirus· ✝ ſ a corpore eccleſie· ſ a chaldeis·
et que derelicta fuerint ✝ abſcidē
ſ de terra ſua· ſ deuorādi interfecti·
tur et excucientur. Et relinquent
ſ que iuxta viam comedūt ſementem· ✝ ſ quibus traditur anima non confitens·
ſimul auibus montiu3 et ✝ beſtiis
ſ in proſperis·
terre· et eſtate perpetua erunt ſu
ſ populum occiſum·
per eum volucres· et omnes be
ſ in aduerſitate·
ſtie terre ſuper eum hiemabunt.

In tempore illo deferetur munꝰ
ſ iſrael·
domino exercituu3: a populo di
ſ ab eccleſia p hereticos· ſ ad tempus ⁊ a terra ſua ⁊ a deo· ſ ab hoſtibus· ſ morſibus hereticoꝝ· ✝ ſ blaſphemia· ſ hoſtibus·
uulſo et dilacerato a populo ✝ ter
ſ tam terribilis·
ribili poſt quem non fuit alius:

Ad montem. Exponit yſaias ad quam terram nuncios mittant. Vl' egiptij quaſi querentibus nuncijs quo mittant exponūt ad montem nois dñi yronice.

Nubes roris. Grata meſſoribꝰ fatigatis quibus refrigerium preſtat ⁊ ſtipulam arentem facit humectando ſecabilem: ſic ſermo meus contra egiptum gratus omnibꝰ erit in me credentibus ⁊ aſſirijs a me eis data victoria.

Inutiles. Unde ego ſum vitis vera ⁊ pater meus agricola· omnem palmitem in me non ferentem fructum tollet eū ⁊ omnem qui fert fructum purgabit eum.

Et omnes beſtie t· Yperbolicos Neq3 eni omnes beſtie terre ſuper eū hiemabunt. Sed ſignificat ⁊ occiſionem īmmenſam· ⁊ beſtiarum multitudinem maximam ſuperuenturam· quibus eſtate ⁊ hieme cadauera ſufficiant in eſcam.

In tempore. Reuertitur propheta ad populum iſrael· ⁊ promittit eis bona dicens: In tempore ⁊c· quaſi vaſtata egipto· nō ſperabit vltra iudas in vmbra eius: ſed fidei ⁊ bonorum operum domino offeret munꝰ Quod impletū ē· lxx· anno poſt captiuitatē ſub zorobabel ⁊ alijs ducibꝰ

Onus egipti ꝛc. Sciendum multa que hic dicũtur ad egiptuꝫ hyſtorialiter ptinere. Sed ⁊ hic ⁊ in alijs locis ſcripturaꝝ multa ponuntur que non poſſunt iuxta hyſtoriam ſtare. vt rerum neceſſitate cogamur altiorem intelligentiam querere.

Ecce dominus aſc. ꝛc. Egyptus tenebre vel meror. ſignificat hunc mundum ante aduẽtum domini infidelitate tenebroſum. quẽ chriſtus ingreſſus eſt in leui nube .i. corpore nulla grauato corruptione. Et tũc ydola ſunt commota .i. confracta ⁊ ab hominibus ad chriſtum venientibus abiecta.

Que hic de egipto dicũtur tã ad eius deſtructionem que p aſſyrios. qꝫ ad chriſti aduentum referũtur. Nubem enim leuem dicit exercitum aſſiriorum velocem. Dicit ergo non per angelum percutiet dominus egyptum: ſed ipſe aſcendet ſuper exercitum aſſirioꝝ velociſſimũ: ⁊ ſic ingredietur egyptum. ꝛc. Aſcendet autem inſpirando. et in bello vires miniſtrãdo. vt percutiat egyptum q̃ ſeduxerat populũ ſuum promittendo auxiliũ. Simulacra egipti mota ſunt .i. confracta ab aſſirijs. vel forſitan domino cooperãte demones q̃ erãt in ydolis non poterant dare reſponſum egyptijs ſuperuenientibus aſſirijs. Dominus quoqꝫ ſuper nubem leuem aſcendit: cum corpus humanũ aſſumpſit non grauatum corruptione virilis ɔmixtionis. ⁊ cum maria ⁊ ioſeph ĩ egiptum fugit. ⁊ tunc forſitã ſimulacra egipti corruerunt. et demones in eis obmutuerunt. ⁊ corda ſapientũ egipti pauore tabuerunt.

dei auxilium. promiſſa falſa. ab omnibus. ab hominibus. tamen.
a gente expectãte et conculcata
in partes varias. reges ⁊ principes diuerſaꝝ gentium.
cuius diripuerunt flumina terrã
eius ad locum nominis domini
ſcꝫ. eccleſiam.
exercituum montem ſyon.

C. ·XIX·

In hebreo maſſa. alii aſſumptio. lxx. viſio. mundi.

Onus egipti.

Ecce dominus aſcen-
exercitum aſſirioꝝ. vel carnem pondere peccati immunem. corpus ſancte virginis.
ad litteram. vel, mundum. ſic.
det ſuper nubem leuem: ⁊ ingre
dietur egyptum: et mouebuntur
ſimulacra egipti a facie eius: et
ſcꝫ ſapientes. deficiet.
cor egypti tabeſcꝫ in medio eius
ciues contra ciues: cum alii ſe tradere cupiebant. alii contra dicebant.
Et concurrere faciam egyptios
aduerſus egyptios: et pugnabit
vir cõtra fratrem ſuum: et vir cõ-
non credentes contra credentes.
tra amicum ſuum: ciuitas aduer
ſus ciuitatem regnum aduer-
ſus regnum: et dirumpetur ſpiri
tus egypti in viſceribus eius. et
quo rebellare conantur.
conſilium eius precipitabo: et in
obſtinati in malo. querent. quare hec fient.
hec aſſiriis ſupuenientibus: ⁊ in dñi aduẽtu ſimili modo gerebantur.
terrogabunt ſimulacra ſua: et di
qui ⁊ ventriloqui.
uinos ſuos. et phytones ſuos: et
cum hec fuerint. tamen quaſi nichil proderit. mundum.
ariolos: ⁊ tradam egyptum ĩ ma
chaldeoꝝ ſcilicet. demonũ vt diſcant non blaſphemare.
num dominorum crudelium. et
diabolus de quo cum fortis ar. c. a. ſ. ꝛc.
rex fortis dominabitur eoꝝ ait
cuius dicere eſt facere. doctrina ſecularis. dominante rege forti.
dominus deꝰ exercituũ. Et areſ
marcotide lacu. ſuſus. diabolus a quo omnia mendacia.
cet aqua de mari. ⁊ fluuius deſo

Simulacra egypti. Ydolatria fractã ſe ſentiens; vt etiã magi a demonibus docti. vel iuxta propbetiam balaam intelligentes natũ filium dei qui magicam deſtrueret artẽ in bethleem venerunt ⁊ puerum adorauerunt.

Et concurrere fa. Unde in euangelio. Non veni pacem mittere in terram ſed gladium. veni enim ſeparare ho. a patre ſuo ꝛc.

Et dirumpetur. Diuidetur in contraria voluntas egipti: vt non magna ſentiant ſicut ante. ſed ſpirituali gladio ſeparati conſilium ſuum cognoſcant precipitatum eſſe.

Dominorum crudeliũ. Multis dñis egiptꝰ tradita ẽ primum aſſirijs. poſt nabugodonoſor. tercio alexandro. ad vltimum romanis antonio et cleopatra ab auguſto ſuperatis: Chaldei crudeliores romani potentiores.

Et areſcet. Fieri ſolet vt cum ira dei captiuitas venit vel indignationem eius peſtilentia ſubſequatur. ⁊ contra peccatores elementa deſeuiant. Ueniente ergo captiuitate per chaldeos vel romanos. forſitan et nilus ⁊ fontes ſiccati ſunt. Yperbolicos quoqꝫ propter nimiam tribulatõnem flumina poſſunt dici defeciſſe. ⁊ fõtes aruiſſe ⁊ riuuli.

Methaphorice autem in flumine ſiccato regnum deſolatum intelligimus. in riuis duces. ĩ calamo ⁊ in iunco egypti abũdantiam. horum enĩ fertiliſſima ẽ egiptꝰ.

Stulti. Adueniente captiuitate babilonia vl' romana omnia magorum defecerunt conſilia.

Principes thaneos. Humilis mandati. omnes enĩ heretici contrariã altitudini humilitatem docent: ⁊ ad inferos detrahunt. ⁊ humilis mãdati ⁊ deiecti ſunt principes.

Filius ſapientum. Hec dicebat vnuſquiſqꝫ pharaoni. filius ſapientium ego vt commendaret conſilium ſuũ. Quaſi viriliter debes pugnare contra aſſirios vel romanos: quia filius ſapientium ego filius regũ antiquorum. Egiptij nanqꝫ heroas ⁊ deos magnos auctores ſue gentis fuiſſe iactant yſin ⁊ oſyrin ⁊ tiphonem.

Regum an. Quaſi ha beo ſcientiam ſcripturarum cum ſapientia ſeculari.

labitur atqꝫ ſiccabitur: et deficiẽt
cetera. nilus ſeptemfluus. tandem
flumina. Et attenuabũtur et ſic-
qui de turbidis aquis nili implebantur. ſermo vacuus.
cabũtur riui aggerum. Calamꝰ
de quo carta fit. lxx. papirus qui videbatur habere medullam ⁊ non eſſe vacuus: ſed fragilis ⁊ cito marceſcit. ſiccabitur.
et iuncus marceſcꝫ: nudabitur al
riuus ⁊ fons. arefacto capite.
ueus riui a fonte ſuo. ⁊ omnis ſe
irrigata aquis egypti.
mentis irrigua ſiccabitur. areſcet
.i. flebunt. ſiccitatem fluminum. egypti qui contrarii ſunt piſcatoribus euangelii.
⁊ non erit. Et merebunt piſcato
res: et lugebunt omnes mittẽtes
ad decipiendum vt decipiant occulte.
aquas turbidas. publice loquentes in ſynagogis ſathane. ⁊ adducentes deceptoꝝ greges.
hamum in flumẽ: ⁊ expandẽtes
egyptiaꝝ.
rete ſup faciẽ aquaruꝫ emarceſcẽt
vt faciant veſtes ſacerdotum.
Confundentur qui operantur linũ
ad faciendas ſagenas. illud. argumenta veſtimenta. vel qui texebant ex iunco diuerſi generis vaſcula.
plectentes et texentes ſubtilia.
egypti. carentia.
Et erunt irrigua eius flacentia.
omnes ſcꝫ inſidie piſcatoꝝ egypti deſtruentur. ſuinaria.
merebunt.
omnes qui faciebãt lacunas ad
animas. erũt ſcꝫ eo tempore;
capiendos piſces. Stulti princi
Metropolis egypti in qua moyſes multa ſigna fecit. opinione.
pes thaneos: ſapientes conſilia
regis egypti. qui diſſipator ⁊ diuiſus
rii pharaonis dederunt conſiliuꝫ
inutile. quia perdidit dominus ſapiẽtiam. ſapientium o heretici ſicut ſoletis
inſipiẽs. Quõ dicetis pharaoni
qui ab initio doctrinam apoſtolicã mihi tradiderũt. eoꝝ ſcꝫ qui reges ſunt philoſophoꝝ. ſum
filius ſapiẽtium ego. filius regũ
o egipte. o heretice. o pharao. qui contẽnebant eccleſie ſimplicitatem.
antiquoꝝ? Ubi nũc ſũt ſapiẽtes
ſi poſſunt.
tui? Annuncient et indicent tibi
facturus in ɔſummatõe. cui nõ potes reſiſtere.
quid cogitauerit dñs exercituum
mundum. quaſi ideo nõ poſſunt quia
ſuper egyptum. Stulti facti ſunt
vt ſupra. qui putabantur ſapiẽtes. defecerunt.
principes thaneos: emarcuerũt
eloquentie que ornat os vel ex ore. ciuitas magicis artibus olim dedita.
principes mẽpheos: deceperũt

Ebrius. Furore draconum: vt tandem poſt vomitum intelligant ebrietatem ſuam. Quandiu enim ebrij fuerint· nec principium habebūt nec finem.

Refrenantem. Haymo. Hieronimus pro eo q̄d debuit transferre incuruantem ⁊ laſciuientem·i·ſenem ⁊ puerum: ambiguitate deceptus tranſtulit incuruantem ⁊ refrenantem. Quod eſt venientibus aſſirijs vel chaldęis non erit ęgipto opus·i· conſilium quod aut caput habeat aut finem·aut ſenibꝰ conueniat aut paruulis· quorum alij ſenio deſipiunt·alij pre laſciuia quid faciant neſciunt.

Mulieres. Quas amat ęgiptus quas ſolas vult pharao viuere necatis viris.

Diabolus virtutes interficit: vicia cō ſeruat·

Terra iuda. Scientia ſcripturaꝝ lex prophetę euangelia erunt ęgipto in feſtiuitatem: ſi cognouerit. Vel in timorē cum ſe mendacia habuiſſe intellexerit.

In pauorem. Alij in feſtiuitatē·ſed ſecūdum hieronimū melius eſt in pauorem vel formidinem· Quaſi d· cū ęgiptij quaſi mulieres timore hoſtium diſſoluti fuerint; tunc terra iuda erit ęgipto in pauorem· recordabitur enim q̄ tanta mala paſſa ſit quia iudęos a cultu dei auertit promittēdo auxilium eis· vnde et ſequitur omnis qui il·fu·re·

Quinq̧ ciuitates ⁊c. Quidam quinq̧ libros moyſi intelligunt qui ī alexandria prius tranſlati ſunt. Sed hęc melius ad domini aduētū referuntur: In die illa· ſcꝫ poſt domini paſſionem erunt·v·ciuit· ęgipti loquētes lingua chananęa. Egiptus quę ē interpretatur tenebrę mundus ē·chanaan ꝯmutata. Qui q̧ ciuitates quinq̧ ſenſus corporis quarum vna ſolis eſt ſcꝫ oculi quibus lumen aſpicimus. Qui vero vicijs ſeruiunt ſenſus corpis a prauis voluptatibus non cuſtodiunt· lingua ęgiptia loquūtur· quia in tenebris peccatoꝝ morātur· qui vero opam tribuunt virtutibus: lingua chananitidi ꝯmutata ſcilicet loquuntur quia de vicijs ad virtutes ꝯmutantꝰ.

Lingua chananęa. Queritur cur non lingua hebręa ſed chananitidi loquātꝰ· v· ciuitates ęgipti? Quia ſcꝫ hebręus tranſitorē ſonat: qui de loco tranſit ad locum. Quādiu ergo in ęgipto huius mūdi ſumus lingua hebręa loqui non poſſumus·ſed lingua chananitidi quę inter hebręam ⁊ ęgiptiam linguam media eſt·⁊ hebręę magna ex parte ꝯfinis. Chanaan interpretatur ꝯmotio vel quaſi reſpōdens. Quādo de ęgipto recedimus ꝯmouemur·⁊ quaſi reſpondemus dn̄i voluntati· Sꝫ quia adhuc in ſeculo ſumus: lingua hebręa loqui non poſſumus.

Videntes mulierē ad ꝯcupiſcendum loquūtur lingua ęgiptiaca·⁊ audientes iudicium ſanguinis· Et qui primis delectantur vnguentis·⁊ quorum deus venter eſt: guſtus eorum ęgiptiaca lingua loquitur·⁊ qui tactu immundo delectantur.

ſ mundum vel regnum ſcꝫ mundane ſapiētię· ſ regum more hebraico·
ęgyptum angulum populorū eiꝰ
† ſ bibendum· vnde tradidit illos in reprobum ſenſum. ſ ęgipti·
Dominus †miſcuit in medio eius
ſ erroris· ſ ſapientes·
ſpiritum vertiginis: et errare fecerunt ęgyptum in omni ope ſuo
ſ vnde· ve qui ebrij ſunt abſq̧ vino:
ſicut errat ebriꝰ et vomens· ⁊ nō
ſ conſilium. † ſ principiū
erit ęgypto opus quod faciat †ca
ſ finem. ſ ſenem.
put et caudam incuruantem ⁊ re
ſ laſciuientem. † ſ quando miſcebit dominus ſpiritum erroris. ſ captiuitatis p aſſirios vel chaldeos vel romanos.
frenantem. †In die illa erit ęgyp
† ſ infirma imbellis. ſ timida euomito furore. ſ admirando.
tus quaſi †mulieres: et ſtupebūt
† ſ preſentia. † ſ ſuppliciorum·mouebit enī dominus manū vt percutiat egiptum..
et timebunt a †facie †cōmotionis
ſ vindicte cōmote a domīo per ſennacherib vel nabugodonoſor· vt percutiat egiptum.
manus domini exercituum quā
ſ vel mouebit. ſ dn̄s· ſ egiptum.
mouit ipſe ſuper eam· ⁊ erit terra
ſ vel feſtiuitatē. ſ egiptus
iuda ęgypto in pauorem· omnis
ſ terre iude. † ſ pauci·ſapientie ti·do·tota die hereticus a recordatōe eccleſiaſtici viri pauet.
qui illius fuerit recordatꝰ †pauebit a facie conſilii domini exercituum quod ipſe †cogitauit ſuper
† ſ vt egiptum per aſſirios chaldeos romanos q̧ deleret
ſ egiptum.
eam. In die illa erunt quinq̧ ciuitates in terra ęgypti loquētes
† ſ dei omnipotentis recordantes nō demonū
lingua chananęa ⁊ †iurantes per
† ſ iuſticie quo oculi illuminati ciuitatem videant.
dominum exercituū· ciuitas †ſo
† ſ poſt paſſionem domini
lis vocabitꝰ vna. †In die illa erit
ſ per hoc omnia altaria habemus que in mundo ſunt· vel p altare fidem ſuper quā ſacrificamus deo bona, noſtraq̧ que agimus. ſ mundi.
altare dn̄i in medio terrę ęgypti
ſ Scriptus hebreis litteris grecis et latinis· Ihesus nazarenus rex iudeoꝝ.
et titulus domini iuxta terminū
ſ fidei vel mundi. † ſ altare vel titulus.
† ſ paſſionis·reſurrectionis et crucis.
eius· et †erit in †ſignum ⁊ teſtimo
† ſ omnium gentium que hic egiptus appellatur.
nium domino †exercituum in terra ęgypti. Clamabūt enim ad do
ſ apoſtoli vel alii. ſ in cordibus ſuis abba pater.
ſ patrem ſ perſecutionis.
minum a facie tribulantis: ⁊ mittet eis ſaluatorem et propugnatorem qui liberet eos. Et †cognoſ
ſ auxilium hieſu quotiēs enim auxiliatur quaſi a patre mittitur
† ſ vt liberati cognoſcant dominum ⁊ cognoſcantur ab ipſo:
† ſ mundo. ſ qui liberati fuerūt.
cetur dominꝰ ab †ęgypto· et cog
† ſ perſecutores ſcꝫ ſuperati virtute dei ⁊ ideo conuerſi.
noſcent †ęgyptii dominum in die
† ſ corpore ⁊ ſanguine chriſti. ſ ſpiritualibus.
illa· ⁊ colent eum in †hoſtiis et in
ſ ſacrificiū deo ſpiritus con· ſ bonis opibus.
† ſ ſicut ī baptiſmo. ſ vouete· ⁊ reddite·d·d·v.
muneribus: ⁊ vota †vouebūt do
ſ rei vota. ſ quē diligit dominus corripit. ſ percuti patietur. ſ tradet paſſionibus martires· qui paulo ante d mū do.
mino et ſoluent. Et percutiet do
† ſ martiri· † ſ in reſurrectione· ſ paſſos coronando eterna ſanitate fouendo·
minꝰ ęgyptum †plaga ⁊ †ſanabit
ſ ⁊ ſi aliqui forte receſſerunt a deo. ſ penitē do· ſ ſanati·
eā et reuertētur ęgyptii ad dn̄m ⁊
ſ interim ſemper miſericordia indigemus ⁊ nullus ſinus clementie· ſ veniam tribuendo· ſ a peccato·
placabitur eis ⁊ ſanabit eos. In
ſ in aduētu dn̄i· † ſ primus credētibus· † ſ cōuertendos in predicatione egiptioꝝ vt veniant cū eis in egiptum ⁊·tandem in iudeam·
die illa erit †via d ęgypto in †aſſy
ſ conuerſus·
rios· et itrabit aſſirius in ęgyptū
ſ que prius cōuerſa· ſ predicādo vt eos lucrifaciant·
et ęgyptus in aſſirios· et ſeruiēt
ęgyptii aſſur. In die illa erit iſrł

In die illa· Hoc non intelligens onias ſacerdos cum veniſſet in ęgiptum cū multitudīe iudęorum ſcd̄m ioſephū ędificauit templū domino ⁊ altare in ciuitate elyopoli tanquā implēs vaticinium yſaię contra hoc preceptum faciens. Nō ędificabitis michi altare p omnes vrbes veſtras: ſꝫ in loco quem elegero. Sciendum autem q̄ non ſolum elyopolis ſed et quattuor huic vicinę quę iuxta rinocoluram ſunt ſitę lingua chanaan ·i· ſyra loquuntur. Putant quidam nabugodonoſor ſyros ⁊ arabes in eas ciuitates tranſtuliſſe· ⁊ eos vſq̧ hodie linguam propriam tenuiſſe·

Et titulus. Tytulus domini: euāgelica doctrina et apoſtolica quę ē vſq̧ ad terminos terrę· vnde In omnem terram exiuit ſonus eoꝝ. Vel tytulus iuxta terminum fidei opatio bona· quę quantum et fides extendi debet· vel imitatio paſſionis chriſti.

Clamabunt enim. Cum euangelica doctrina creuerit ⁊ perſecutio ingruent tunc qui crediderint clamabunt ad deum patrem.

In die illa ⁊c. Ante aduentum domini ſingulę natōnes ſuos habebant reges nec licebat de vna tranſire ad aliam: q̧ exploratores timebant. Romani autem omnes in vnam redegerunt ſub quibus omnia unita ſunt· ⁊ maxime poſtquā crediderunt. Ab eufrate vero vſq̧ ad tygrim regio aſſiriorum fuit· ⁊ quos antiqui aſſirios vocant nos ſyros·partem ponentes pro toto. Poſt domini ergo paſſionem via patuit de ęgipto in aſſyrios· ⁊ ęgiptij in aſſyriam libere tranſeunt· ⁊ maxime negociatores qui de regno in regnum diſcurrunt.

Et ſeruient ęgyp. Non q̧ poſtea illi fuiſſent ſubiugati: ſed quia legiones romanoꝝ inſtructę ſyro milite cuſtodiebant ęgiptum· vel quia vtraq̧ gens ſibiinuicem exhibuit ſeruitiū reciprocando ꝯmercium.

¶ Sicut in libro machabeorum legitur·iudeorum regnū ſibi aſſyrij ⁊ egip tij alternis vendicabant vicibꝰ. In domini vero aduentu neqꝫ illis·neqꝫ his ſed romanis ſeruiebat·eiuſdem cū ipſis cōdicionis. Unde in die illa erit iſrael t·ꝛc·quaſi nō viciſſim ab aſſyrijs egyptijſqꝫ medius vexabitur ſed erit tercius cum ipſis ſeruiens ſcilicet romanis.

¶ Benedictus ꝛc. Hę regiones pro omnibus alijs monachis abundauerunt: ⁊ ideo benedici meruerunt.

¶ C. .XX.

¶ In anno ꝛc. Aſſyria nomina ſunt hęc thartan: turris·vel ſupfluus·vel elō gans·Sargon: princeps orti· Rex aſſyrius ſcꝫ ſenſus magnꝰ habet plurimos duces·quorum vnus eſt thartan·elatus in ſuperbiam·in ſcelere lōge procedens·qui mittitur ad expugnādū azotū quę hebraicę dicitur eſdor·i·ignis generatōis. Dux nāqꝫ regis aſſyrij expugnat eos·qui ſeruiunt generatōi ⁊ libidini·

¶ In anno ꝛc. Azotus vrbs paleſtinorum potentiſſima de quiqꝫ quā ſargon qui et ſennacherib. (Septē enim nominibꝰ dictꝰ eſt ſcd̄m hiero·) miſſo thartan duce exercitus expugnauit·⁊ tenuit. Quando autem capta eſt: locutus eſt d·m·m· yſaię verbis conueniēte opę·opera enim his atteſtabantur· quę per eum loquebatur dominꝰ.

¶ Cum miſiſſet e·ſ· Pulcre rex aſſyriorum ſargon·i·princeps ortorum dicitur cui ſimilis eſt achab qui vineam naboth in ortū vertere cupiebat·qd̄ ille tropologice intelligens: maluit mori q̄ facere: ne paterna hereditas ⁊ poſſeſſio antiqua: in regis impij mutaretur delicias.

¶ Uade et ſol· ꝛc. Precipitur prophetę vt ſacco calceiſqꝫ depoſitis incedat nudus ⁊ diſcalciatus·in ſignū egiptijs ⁊ ethyopibus qui dei populū pſecuti ſunt. Egiptus enim perſequens vel tribulans·ethiopes humiles ⁊ deiecti·qui enī ſe exaltat·h· Hi ducendi ſunt in captiuitatē tribus annis tormēta paſſuri·de q̄bus·annos eternos in mēte habui. Nec putemus parua eſſe ſupplicia: ſed magnis elongata erunt temporibꝰ. In ipſa autem captiuitate egipti·iuuenes ſcꝫ malicia roborati·ſenes qui ad perfecte etatis vicia peruenerunt·ibunt nudi: vt omnia eorum ſcelera pateant·nichil enim occultum quod non reueletur.

ſvt omnem maſſam·ſuę benedictionis fermento miſceat. ſbenedicetur ī toto mundo in apoſtolis ⁊ alijs f.delibus·quia de ſyon exibit lex·⁊ verbū·d·de hieruſalem·

tercius egyptio et aſſirio· benedictio in medio terre cui bn̄dixit

ſerit. ſpopulo· ſa quo ante maledicebatur. ſvt ſcꝫ populus dei ſit egiptijs·⁊ opus manuū eius aſſirius·iſrael autem hereditas· ſſocietate iſtiꝰ·

dn̄s exercituū dicens: Bn̄dictus populus meus egypti: et opus

ſ ſit· ſ quia in ipſo clementiam ſuam demonſtrauit ſ quia ibi natus nutritus paſſus ē·⁊ cetera noſtre redemptionis miſteria cōſummauit· ſvel ius .

manuum mearum aſſyrio ſit: hereditas autem mea iſrael.

ſqui mente cōſpicit deum ſolus poteſt dicere pars mea deus·

¶ C. XX.

IN anno quo ingreſſus ē thartan in azotum· cum miſiſſet eum ſargon rex aſſyriorum·⁊ pugnaſſet ꝯtra azotū·et cepiſſet eam: in tempore illo locutꝰ eſt dn̄s in manu yſaię filii amos dicens. Uade et ſolue ſaccum de lumbis tuis: et calciamenta tua tolle de pedibus tuis. Et fecit ſic vadēs nudus et diſcalciatus. Et dixit dominꝰ· Sicut ambulauit ſeruus meus yſaias nudus ⁊ diſcalciatus trium annorum ſignū et portentum erit ſuper egiptum

ſ turris· ſupfluus·vel elongans· ſignem generatōis· ſ princeps ortorum. ſſennacherib. ſopere·verbis·concordante. ſ cilicium·hic enim habitus prophete plangentis peccata populi· ſquibus ſecurus contra ſerpentes ⁊ ſcorpiones huius heremi· ſ ſolue calciamenta de pedibus tuis·locus in quo enim ſtas·ter·ſancta eſt. ſ prophete non ſolum verbis ſed ⁊ factis ſutura predicebant·ſicut in hoc loco. ſtribus diebus. ſ non q̄ tribus annis nudus ierit ſed dies per annos poſſunt intelligi·vnde ad ezechielem dominus dicit diem pro anno dedi tibi.

¶ Et fecit ſic. Mira obedientia·ſolo cilicio induebatur nobiliſſimus vir·vt hebrei tradunt. Cuius filiam rex manaſſes accepit in coniugium: non erubuit nudus incedere·nichil honeſtius indicans q̄ dn̄o obedire.

¶ Diſcalciatus ꝛc. Notandum q̄ antequā capiatur azotꝰ: prophe ta ſit ſacco veſtitus·calciatis pedibus vt plangat eos qui ardentibus ſagittis diaboli vulnerati ſunt·⁊ libidini ſeruiunt·⁊ calcare poſſit ſuper ſerpentes ⁊ ſcorpiones·qui ſunt in heremo huius ſeculi·vbi omniū bonorū ſitis. Poſtquā autē azotꝰ capta fuerit in ſignum captiuitatis egipti ⁊ ethiopię·diſcalciatus ⁊ nudꝰ vadit. Sacco enim veſtitus ⁊ pelle opertis pedibus nō poteſt ī terra ſancta ad quam feſtinat·vel ſtare·vel ābulare.

¶ Ad ignominiam. Qui paſcha domini comedere nō poterant: qd̄ comedit lumbis accinctus·baculum tenens manu·calciatis pedibus ne per huius ſeculi ſolitudinem tranſiens a ſerpentibus mordeatur·

¶ Heccine erat. Admiranda dei prouidentia omnia regna contra ſe inuicem ſupbientia deſtruxit Iſrael contra dei voluntatem in damaſco ſirijſqꝫ ſperauit et iō vtriqꝫ captiuati ab aſſirijs· Iudas vero in ethiopibus ⁊ egiptijs: ⁊ ipſi quoqꝫ victi ab aſſirijs ⁊ chaldeis Aſſirij quia de ſe preſumpſerunt·a chaldeis pierunt. Chaldei ⁊ babilonij erecti contra dominum: medis ⁊ pſis ſubiugati ſunt ⁊ hi alexandro magno: qui cū ſe tanquā deum extuliſſet: veneno occiſus eſt·⁊ regnum eius ī partes ſciſſum·⁊ poſt a romaīs ſubiugatum. Romanū impium qd̄ quaſi ferreis dentibus ⁊ vnguibꝰ carnes ſanctorum lacerauit: ex magna parte iam perijt. In fine ex toto pibit: cum regnū chriſti illuxerit.

ſhumilem ⁊ deiectam quia propter ſupbiā humiliata eſt. ſ tribus annis ſicut ſeruus meus nudus ambulauit·tribus diebus.

⁊ ſuper ethyopiam. Sic minabit rex aſſyriorum captiuitatem egypti·et tranſmigrationē ethyopię·iuuenem et ſenem· nudam et diſcalciatam·diſcoopertis natibus ad ignominiam egypti. Et timebūt et confūdentur ab ethyopia ſpe ſua·et ab egypto gloria ſua· Et dicet habitator inſulę huius in die illa·heccine erat ſpes noſtra: ad quos confugimus in auxilium·vt liberarēt nos a facie regis aſſyriorum·⁊ quomodo effugere poterimus nos?

ſminabit. ſethyopes ſociati erant egiptijs. ſmalicia robuſtum. ſinueteratū dierum malorum. ſnichil opertum quod nō reuelet ſcaptiuitatem dico. ſ per quas egreditur ſtercus. ſdemonſtrandā. ſiudei ſpudore· ſ cū viderint confuſam. ſin qua ſperabāt. ſin cuius auxilio gloriabantur. ſideo. ſnon aduena ⁊ pegrinus ſed māſionarius. ſ hieruſalem que pſecutionibus et fluctibus inceſſanter tundebatur. ſ inſula quaſi in ſalo. ſ ſeculi. ſtam fragilis ſad quales ad fragiles ⁊ infirmos que ſe nō poterant liberare. ſquaſi nullo modo. ſcum hi capti ſint.

¶ C. XXI.

ONus deſerti maris. Sicut turbines ab affrico veniunt·de deſerto venit·de terra horribili viſio dura nūciata eſt michi. Qui incredulus

ſin quo non habitat deꝰ ſa deo ⁊ hominibus. ſmundi vnde qui·m·deſcendit in nauibus. ſrex babilonis ſtemptationū. ſ vnde venti vehementiſſimi. ſſic de deſerto medorum ⁊ perſarum michi vaſtitas itruit. ſmichi. ſquantis temptatōibus mundus plenus ſit. ſcaptiuitatis ſa deo· ſyſaie. ſdeo vel domino ſuo. ſdarius vel cirus

¶ C. XXI.

¶ Onus deſerti maris. Babilonis pro multitudine populi dicta mare. Unde deſertum faciet dominus mare eius.

¶ De deſerto. In quo dominus temptatus in quo iſraelite percuſſi a ſerpentibus.

¶ Qui incredulus. Generalis ſententia·quaſi cul pa ſingulorum eſt q̄ in tempeſtate opprimuntur.

Aſcende e. Lxx. Elamite: ⁊ legati perſarum. Elamite: deſpicientes Perſe temptantes.

Aſcende qu aſi o pſe ⁊ medi nolite timere equos aſcendite babilonē obſidete.

Aſcende. e. Dei fortitudine ꝯfiſus audacter ꝯtra aduerſarios loquit̃.

Omnē gemitum. Quo te ⁊ alias gentes gemere faciebat. Uel vt nullus iam gemat preſſus potentia babilonis. Uel tantis malis ſit afflicta: vt contra te gemere non audeat.

Pone. m. ⁊c. Quaſi o perſe ⁊ medi ſumite cibum. preparantes vos ad bellum. contemplamini in ſpecula que exarata ſunt in pariete. perſpicite: quia de⁹ regnū huius numerauit. Surgite poſtquā comederitis ⁊ biberitis arma arripite. babilonem debellate.

Comedite ⁊ bibite credentes ſanguinem ⁊ corpus domini: vt principes eccleſie ſitis vt clipeum fidei ⁊ armaturā pauli arripiatis: in quo ignea tela diaboli reſtringatis.

Contemplare. Quid poſt menſam ingruat ei. Uel contēplare o balthaſar quid ſcripſerit in pariete. Mane. techel. phares.

Speculatorē. Speculātes dicūtur prophete. Unde ad ezechielem: ſpeculatorē dedi te domui iſrael.

Aſcenſorem. Cirus pāceps imperabat medis ⁊ pſis poſt mortem darij auūculi ſui. Hunc ergo aſcēſorem vidit propheta cum medis et pſis venientem contra babiloniam cum dario auunculo ſuo. Aſin⁹ regnum perſaꝝ ē: qꝛ ante cirū ignobile fuit ⁊ nullius dignitatiſ. Camelus regnū medoꝝ: quod ſemꝑ potentiſſimum.

Quidam aſcenſorē aſini ſecundū euāgelium et zachariam prophetam: xp̄m dicūt. Aſcenſorem cameli: contrariam fortitudinem propter feditatem tortuoſi animalis. Alij vero duos aſcēſores littere. ſcȝ ⁊ ſpiritus: ad duo referunt teſtamenta.

Leo. Idem eſt leo pro virtute animi: qui ſpeculator prerogatina contemplationis.

Super ſpecu. d. e. ſ. Ideſt per diem in contemplatione poſitus diebus ac noctibus paratus audire ⁊ loqui que precepit.

Stans totis noctibus. Ut me cuſtodiam ab omni peccato et ſim dignus audire verbum domini.

Ecce iſte uenit. Quod ſequitur ſe vidiſſe ſignificat veire ſcilicȝ ſalnatorē ſuꝑ bigam ſedentem ⁊ de duobus animalibus. i. aſino et camelo vnum currum iungentem.

ſcontra dominum ſuū balthaſar. occidendo illum quāuis deo permittente. ſ quod incredulo congruit.

eſt infideliter agit. ⁊ qui depopu

ſvox domini ad perſas ⁊ medos. ſdeſpicientes. qui ſcȝ temptare ſolent ⁊ contemnere. ſprouincia pſarum ⁊ ciuitas. ſme.

lator eſt vaſtat. Aſcende elam:

ſbabilonem. ſciuitas in media. ſalias mede.

obſide medeba. Omnem gemitū

ſ mario vel dure viſionis. ſ vox prophete. qꝛ babilon ſic conteritur. ſqꝛ ſcȝ lumbi mei agentes penitentiam non voluptate vt prius: ſȝ dolore pleni ſunt.

eius ceſſare feci. Propterea re ſtante miſerie.

pleti ſunt lumbi mei dolore. an

ſmulier cū parit. t. h. q. u. h. e.

guſtia poſſedit me ſicut anguſtia

ſin triſticiam. vel in terā. ſmiſeriam babilonis. ſviſionem duram.

parturientis. Corrui cum audire:

ſin ſpiritu.

cōturbatus ſum cū viderē. Emar

ſanguſtie vel oculi caliganerūt pre lacrimis

cuit cor meum: tenebre ſtupefe

ſmentem meam vt turbatus neſcirem pene quid cernerem. ſmundus qui in maligno poſitus. ſquondā. ſ vnicuiꝗ ſua ſpecies ſancta eſt. vt homo homini. ſdei vel prophete

cerūt me. Babilon dilecta mea:

ſquia ſubuerſa. ſquomō tam cito potuit a ſupbia euerti. ſyſaie.

poſita eſt michi in miraculum.

ſdominus ad prophetam. ſ domini. cuius cibo ſaturatus que ventura ſunt mundo contēplatur acutius. ſo balthaſar. ſ o babilon. ſventura vt annuncies. dicens comede ⁊ bibe.

Pone menſam: contemplare

ſvos o dari ⁊ cire cum rege comedētes ⁊ bibētes ſurgite ⁊ interficite dominū veſtrum.

in ſpelunca comedentes ⁊ bibē

ſvel accipite.

tes ſurgite principes. arripite cli

peum. Hec enim dixit michi do

ſin corde tuo. i. diligenter intuere que mundo ventura ſunt. ſtemetipſum. ſchriſtum in quo ventura ſpeculamur.

minus: Uade et pone ſpeculato

ſſpiritu prophetie.

rem. et quodcūꝗ viderit anūciet

ſſpeculator ego. ſ. ſbigā que duobus equis trahi ſolet.

et vidit currum duorum equitū.

ſvidelicet qui eſt pro equis aſcenſor aſino ⁊ camelo abutebatur.

aſcenſorem aſini. et aſcenſorē ca

ſſpeculator.

meli: et contemplatus eſt diligen

ſchriſtus qui ⁊ ſpeculator.

ter multo intuitu. et clamauit leo.

ſexponit quis ſit ſpeculator. ſyſaias.

Super ſpeculā domini ego ſum.

ſin lumine ſcȝ domini conſtitutus vnde ventura proſpiciam.

ſtans iugiter per diem. ⁊ ſuper

ſ officium michi iniunctum. vt ſcȝ in tenebris ſeculi proſpiciam ventura. ſfirmus.

cuſtodiam meam ego ſum ſtans

ſnon ſolum in proſperitate.

totis noctibus. Ecce iſte veit vir

ſleo qui ſupra clamauerat. ſ michi verba eius audire cupienti.

aſcenſor bige equitum. ⁊ reſpon

ſiam in preſentia dei. ſin aduentu meo primo ⁊ penitus in ſecundo. ſtotius orbis cōfuſio.

dit. et dixit. Cecidit cecidit ba

ſfalſa dogmata. acuto acumīe dialetice ſcripta. ⁊ rethoricis fucis colorata.

bilon: et omnia ſculptilia deorū

ſqui de terra ē. de terra loquitur ſvox prophete vel xp̄i. quaſi que debui feci ti. ⁊ ne dicas nō fuiſſe dictum. ſ o hieruſalē multis tribulationibus triturata.

eius contrita ſunt in terra. Tri

ſ. i. templi conſtructi in area orne iebuſei qui ⁊ areuna ſ quaſi non ſunt mea verba. credе. dñi enim ſunt qui neſcit fallere.

tura mea ⁊ filij aree mee. que au

diui a domino exercituum deo iſ

rael annūciaui vobis. Onus du

ſadhuc captiuus qui eſt ex ſeir.

ma. Ad me clamat ex ſeir. Cuſtoſ

ſliberas populum tuum. quaſi illis dormientibus pro ipſis vigilas quare ⁊ nos de eodem genere ſimiliter non liberas. ſvel quid.

qui d̃ nocte. cuſtos qui d̃ nocte:

ſdeus omnipotens. ſtempus liberationis populo meo. ſtribulatio idumeis.

Dixit cuſtos. Ueit mane ⁊ nox

ſme. ſtoto corde. ſrelinquētes ydola. ſpenitendo.

Si queritis: querite. cōuertimi

ſetiā ſic. ſad me. ſde captiuitate.

ni et venite. Onus in arabia.

Cecidit. c. Ciro ⁊ dario babilonem vaſtantibus etiam ydola ſunt confracta templo beli ſubuerſo ⁊ igne cōcremato.

Tritura mea. Quaſi o popule qui recondendus es in horrea mea quem triui varijs anguſtijs vt excuterem paleas. ⁊ triticū purū conferrē in horrea que audiui a domino e. d. i. a. u.

Onus duma. Lxx. Idumee que eſt prouincia ſaracenorum. Duma regio idumee. habitatores eiuſ de progenie eſau qui edom ⁊ ſeir. Idumei aūt ab aſſirijs ⁊ chaldeis expugnati ſunt ſicut et due trib⁹ qui videntes poſt. lxx. annos duas trib⁹ a ſeruitio liberari. et ſe in captiuitate teneri. cū de eadē ſtirpe fuerīt implorabant auxiliū domini. ⁊ hoc eſt. ad me. c.

Ad me. c. ⁊c. Deus ſcȝ cuſtos me⁹ die ac nocte me ad pęnitentiam vocat. vt relinquēs ſeir qui interpretatur hiſpidus et piloſus reuertar apō eū habitaturus. Duma ſimilitudo. vel ſilentium. Iduměa terrena. Poſſumus ergo dicere ꝙ ad ſimilitudinem populi iſrael. vocetur gentiū multitudo. ⁊ vbi prius fuerat ſilentiū legis dei ibi ſit clamor confeſſionis. Pōt ⁊ eccleſia narrare ꝙ domin⁹ d̃ ſeir. i. de terrenis locis ad me clamet ⁊ ad ſalutē prouocet. ⁊ dicat ad eū. O cuſtos qui de nocte conſurgens verſaris in tenebris qui es in carne abſꝗ peccato carnis. qua cauſa voluiſti humanum corpus aſſumere: Dixit cuſtoſ ſamaritanus. qui vulnera tua portauit proprijs humeris ad ſtabulū. Uenit mane et nox. gentib⁹ ſcȝ ſol iuſticie iudeis tenebre. vt videntes videant. ⁊ non videntes ceci fiant. Loquit̃ deinde gentibus. ſi me queritis. ſtudioſius querite.

Uenit. m. ⁊c. Quaſi populo meo dabo lumē leticie reuertenti a captiuitate. vos aūt ī nocte captiuitatis derelinquā: qꝛ exultaſtis ſuꝑ ꝯtritionem populi mei. qꝛ enim idumei de captiuitate iſrl̃ ſunt letati iō ⁊ ipi ſunt captiuati.

Si queritis. Si queritis meū auxiliū in neceſſitate: querite ſimilit̃ in pſperitate. Cōuertimi ad me corde. Uenite opatōne. ⁊ ſic audiā vos.

Onus in arabia. Arabes ſūt ſaraceni ab hiſmahele: ⁊ cedar filio eius. qui melius ab agar matre ſua: agareni. ſed maluerūt vocari ſaraceni quaſi ſare libere. non agar ancille ſint filij. Hi cum debuiſſent panem et aquam dare iudeis fugientibus a facie chaldeoꝝ: panē prebentes aquā

ſubtraxerunt: vt ſiti magis exardeſcerent ⁊ perirent. Quapropter et ipſi in captiuitatē duci. Jn̄ alloquit̄ deus iudeos fugiētes ſic. Jn ſaltu a·u·d·i.

Jn ſaltu. O iudei qui obſidionem babiloniam fugietis in ſaltu·i·in ſiluis ſaracenoꝝ dormietis·fugientes chaldeos i ſemitis dodanim qđ inꝑ̄tatur in propinquos vel cognatos·i·in via q̄ ducit ad propinquos ve ſtros ſaracenos.

Ueſperam. Que eſt principium noctis. Qui peccare incipit: in veſpera eſt· qui ad ſummum venit·in media nocte. Media nocte primogenita egipti occiduntur· petrus negat·luce iam vicina·penitet.

Jn ſemitis. Q: veſpera principium maloꝝ. Lxx· Jn via dedan·quod interp̄tatur iudicia. Quod enim peccatoꝝ genera: tot iudicia.

Qui peccatoꝝ ingrediuntur viam: nō in agris conſitis dormiunt: ſed ſaltu īfructuoſo · vbi vepres ſpine beſtie. Hic ſaltus plus deuorauit de exercitu abſolonis q̄ꝫ gladius· quando cōtra patrem rebellauit.

Occurrentes ſ·f·a· Hoc cōtra eos poteſt dici·qui ocio ⁊ deſidie ſe tradiderūt· ⁊ propria ſalute ꝯtenti ſunt· nec penitentibus ⁊ ꝯuerſis manuꝫ porrigunt.

Sitienti·f·a· Fatigatis fratribꝰ ardore ſolis ⁊ ſitis ferte aquam: ne in ſolitudine peant.

Adhuc ⁊c. Quaſi quia non habuiſtis in eos miſericordiam prope ſuſtiebitis captiuitatis miſeriam.

Poſt annū a iudaica captiuitate· et hieruſalem ſubuerſione hi quoqꝫ vaſtati ſunt· vnde. Quaſi in anno·m·quod ē·qūo mercenarius annum ſuum putat velocem ⁊ breuem omnē laborem dum inhiat ad mercedem: ſic ⁊ vobis minimum reſtat ſpacium·quia prope eſt excidium.

ſad veſperā demor·ſic·⁊ ad·m·l·
Jn ſaltu ad ueſperam dormietis
ſnon expectetis donec veniat. ſ v hiſmahelite.
in ſemitis dodanim. Occurrētes
ſpopulo meo fugienti ad vos. ſquia in ſaltu fuit. ſdoctrine. ſbaptiſmi. ſ non ſolū panem· ſqui habetis lumen ſciētie ſcripturarum ⁊ charitatis·
ſitienti ferte aquam. Qui ha
ſmeridianā. ſdeus ab auſtro veniet. ſnō tantum cum aqua. ſverbi dei·
bitatis terram auſtri·cum pani
ſpopulo laſſo·
bus occurrite fugienti. A facie
ſhereticoꝝ·doctrine gentiū·blaſphemie iudeorum· ſad auxiliū veſtrū
enim gladiorum fugerunt · a fa
ſbabilonioꝝ. ſ quo multos videte interfectos cecidiſſe in prelio· ſſuper ceruices. ſelamitaꝝ qui ſagittarii optimi·⁊ venerunt cum chaldeis.
cie gladii imminētis·a facie ar
cus extenti·a facie grauis prelii:
ſoccurrite fugienti·q̄ꝫ· ſ quaſi ne deſpiciatis miſeros·cito enim veniet dies veſtra·
ſfutura.
Quoniam hec dicit dn̄s ad me·
ſcaptiuitatis coꝝ ſuſtinebit vos dominus·
Adhuc in uno anno quaſi in an
ſpoſt annum·
no mercenarii·et auferetur omis
ſſaraceni relicti ab aſſiriis qui ſagittarii ſūt ſicut hiſmael pater eorum: quia in ſolitudine morantur·
gloria cedar· et reliquie numeri
ſagittarioꝝ fortiū de filiis cedar
ſa babilonus. ſomnium·
imminuentur· Dominus eni de
ſ propheta:qui·i·eſt merces videntium deū.
us iſrael locutus eſt.

C. XXII.

ONus uallis
ſvox prophete ex perſona ſpiritus ſancti· ſnon tantū aliis·
viſionis. Quidnam quoqꝫ tibi
ſopinione tua·vnde potius humiliaris. ſinter alios. ſpluraliter quia multa hereticoꝝ varietas. ſad eccleſia.
eſt quia aſcendiſti et tu in tecta
ſprius leticie poſt triſticie· ſmultitudine deceptorum.
clamoris plena·vrbs frequens
ſpopuloſa· ſtempore dauid ⁊ ſalomonis· ſſupbia·Jnflati enim tument ⁊ ſanctiora ſe inueniſſe gloriantur. ſmaxima ſine certamine ⁊ contentione ab hereticis ſupplātat̄ pars·
ciuitas exultās: Jnterfecti tui
ſſed fame ⁊ ſiti. ſ q: omnes fugerunt.
nō interfecti gladio: nec mortui
ſeu·m. ſhereticoꝝ· ſa nobis exierunt: ſed ex nobis non fuerunt· ſ ad ſinagogam ſathane ab eccleſia·
bello· Cuncti principes tui fuge
ſvinculis diaboli·vnde anima noſtra ſicut p·e·d·l·
runt ſimul·dureque ligati ſunt.
ſquia obturauerūt aures ſuas ut non audirent bonū. ſquos decipiunt heretici ſe inueniſſe gloriātur· ſcum principibus· ſlaqueis peccati·
Omnes qui inuenti ſunt·uincti
ſa domino. ſq: fugiūt
ſunt pariter·ꝑcul fugerūt. Pro
ſego yſaias. ſconſolātes·ſo ꝓpheta ſquis infirmatur ⁊ ego nō infirmor.
pterea dixi recedite a me: amare
ſvaſtitatem populi mei. ſſic ſamuel plāgebat ſaul·⁊ hieruſalem·chriſtus· ſ inclinari ad me egrotantem nimio dolore.
flebo. Nolite incumbere vt con
ſnon ſilii qui virilitatis ꝑdidit dignitatem·
ſolemini me· ſuper vaſtitate filie
ſ ſcꝫ imminet que ſingulorum opera demōſtret.
populi mei. Dies eni interfecti
ſnon hieruſalem que viſio pacis. ſed antiqui nominis iebus qđ interpretatur cōculcatio.
onis·et conculcationis·⁊ fletuū
ſoritur. ſnon in monte viſionis.
domino deo exercituum in valle
ſhieruſalē· ſfaciens ſerbitari vt oīno deſtruat̄ ſhereticoꝝ contra eccleſiam conſtructū.
viſionis: Scrutans murum: et
ſextitit ſdoctores qui ſe in chriſto mōte cōſiſtere gloriantur vnde·venite aſcēdam⁹ ad mōtē ⁊c. ſtemplū quod euerti fecit. ſ vel recte·
magnificus ſuper monte·⁊ elam
ſcontra populum meū·
ſumpſit pharetram·et currum ho
ſtempli auro veſtiti·
minis equitis: ⁊ parietem nuda
ſfortitudo chaldeoꝝ· ſ olim delectabiles. ſ humilia dogmata.
uit clypeus. Et erūt electe valles

Jbi enim prophete fuerunt· qui viſiones videre meruerunt· nec ꝑtinent hec ad obſidionēꝫ q̄ facta eſt a ſennacherib tempe ezechie·ſed magis ad eam que tempe ſedechie a nabuchodonoſor facta eſt.

Onus hereticorum qui de ſublimi ſenſu ſcripturarum ad infima corruerunt.

Uallis viſionis· Lxx·ſion·i·ſpecule ſcꝫ eccleſie. Unde conſtitutus ſum rex ab e·ſup·ſ·m· Qui confidunt in domino ſicut mons·ſ· Et diligit dominus portā ſ·ſ·o·t·ia·

Quidnam quoqꝫ. Quaſi· cū philoſophia ⁊ ſapiētia ſecularis de ſublimibus diſputās: ſimplicitatem eccleſie cōtempnat: cur tu quoqꝫ ſectaris excelſa:

Plena. Doctrina hereticoꝝ plena eſt multiloquio et clamore.

Jnterfecti·t· Uallis ſcꝫ ſion· voluntate ꝓpria ad hereticos ſcꝫ tranſierunt

Compatione eorum qui poſt prelium victi ſunt: infelicius vulnerātur qui ſponte ſe tradūt. Quomodo i martyrio q̄ poſt penas negat leuius punit̄ q̄ꝫ qui ſine neceſſitate chriſtum abnegat.

Cuncti prin·⁊c· Sicut in hieremia legitur: ſedechias nocte per muri foramen cū principibus exiuit· et aufugit· ſed in cāpis hiericōtinis capti·ad nabugodonoſor (qui tunc erat in reblata· ibi enim manens exercitum ſuum ad capiendam vrbem premiſerat) adducti ſunt. Hic ſedechie filios ante ipſum occidi iuſſit·ipſi oculos eruit·⁊ cecatum ſecum in babilonem duxit. Principes autem ⁊ alij qui cum eis capti ſunt: aut occiſi: aut dure ligati ⁊ in babilonem ducti ſunt.

Sicut ſcilicet annus mercenarij cito preterit: qui tantum expectat mercedem laboris· vel ſemper laborat: vt laboris mercedem recipiat·ſic gloria cedar qui interpretatur tenebre· vnde. Habitaui cum habitātibus cedar. Omnis quoqꝫ ſagittariorum·i·diuerſorum dogmatum numer⁹·qui in ſaltu arabie vulnerabat redigetur in nichilū·cum fugientes fuerint de ſaltu liberati·⁊ aquas baptiſmi acceꝑint·panemqꝫ celeſtem comederint.

C. XXII.

Onus uallis· Hieruſalem quondam domina gentium·ciuitas regis magni·nunc deſpectiue dicitur vallis·non enim vallis eſt: q: in monte eſt·ſed quia humilis eſt facta·⁊ vilis ſubdita idolis· ſicut ⁊ caſtellū deſpectiue dicta eſt. Jte in caſtellum quod contra vos eſt·⁊ bene vallis·u·

Fugerunt. Jn fuga concordes: quorum princeps eſt draco fugiēs coluber tortuoſus.

Et fletuum· Lxx· Erroris. Non q̄ fletus ⁊ error a domino ſit: ſꝫ occaſione ſcripturarum quas dedit eis legendas: naſcitur erroris occaſio et poſſunt dicere· quare nos errare feciſti a via tua? Unde dedit eis domin⁹ ſpiritum erroris ⁊c.

Elam. Ciuitas in perſida prouincia in qua optimi ſagittarij.

Elam ſūpſit ph· Elam aſcenſus eorum ·i· ſupbia hereticoꝝ ſumpſit pharetram vt ſagittet in obſ·rec·cor.

Parietem. Eccleſie firmamenta clipeo ſuo·id eſt·impugnatōne nudauit.

Operimentū. Templū quod a gentibus ꝛ pollutis ante optum ꝛ clauſuꝫ erat

Armamentariū. Juxta templum erat domus quam edificauit dauid ad reponenda arma in cuius circuitu arbores multe. Unde dicitur domus ſaltus. Ipſa quoqꝫ non lapidea ſꝫ lignea et hu more enim cementi ꝛ lapidum (vt aiunt) eruginat ferꝛum.

Et congregaſtis. Terra promiſſionis quāuis vberima: magnam penuriam aque ſuſtinebat. ꝛ maxime in hieruſalem. Ideo faciebant ciſternas ad colligendas aquas. fluuius enim iordanis inter galileam ꝛ iudeam fluit ſiloa autem ad radicem montis ſyon oritur. In hieruſalem due piſcine erāt. inferior que ab hoſtibus capi poterat. ſuperior que non poterat.

Et lacum. Nō puteum: qui aquam vitalem habet et eternam. ſed lacus cōtritos. qui continere nō valent aquam.

Inter du. m. Scꝫ ꝛ nouū ꝛ vetus teſtamentum fecerūt ſibi nouas aquas: quaſi interiores putant. et maiora continere myſteria q̄ꝫ vetus teſtamentum.

Et uocauit. Quotidie prouocat domin⁹ hereticos ad penitentiam et ad fletum. beati enim flentes: quia ipſi ridebūt. Et ad planctum: ne dicatur eis. lamentauimus vobis et non planxiſtis. Et ad caluitium: vt opera mortis radant ꝛ de corpe ſuo quidquid non viuit auferāt. Et ad cingulū facci: ne pro cingulo veſte cingātur.

Cum nabugodonoſor (ſicut hieremias oſtendit) cepiſſet obſidere ciuitatem: miſit dominus hieremiā ad ſedechiam. ꝛ ad iudeos vt peniterent ꝛ miſereretur eoꝝ. et vilipendentes et deſperātes dicebant. Comedam⁹ ꝛ bibamus. c. e. m.

Moriamini. Vicijs aut cum eis ad inferos deſcendatis. Hoc non ſolum de hereticis ſed de omni eo poteſt intelligi qui negligēs peccata ſua deſperatōne peior fit. ꝛ voluptatibus irretitus. peccato blaſphe-

ſo hieruſalem. ſ que cū pharaone ſubmerguntur. ſquas non potuit capere ciuitas. ſqui intrare potuerūt.

tue plene quadrigarum: et equi

ſne quis effugiat ꝛ ſaluetur. ſne concluſos inte patiātur extre.

tes ponent ſedes ſuas in porta:

ſtūc. ſa deo p eccleſiaſticos viros. ſ ingrediētibus chaldeis. ſſecretum eoꝝ qui in fidei confeſſione ſunt.

et reuelabitur operimentū iude

ſo uallis ſion. ſin lumine veritatis. ſ euerſum. ſ armaturam apoſtoli.

Et videbis i die illa armamētari

ſin quo conſiſtit turba gentiū. vnde inueniſmus eam in campis ſil. ſſciſmata ſcꝫ eccleſie que multiplicaſti vt deceptos cōgregares. ſtunc.

um domus ſaltus: et ſciſſuras ci

ſhieruſalem.

uitatis dauid videbitis: q2 mul

ſſciſſure. ſvos ſcꝫ qui vidiſtis ſciſſuras ciuitatis dauid. ſintra ciuitatem per occultos meatus. ſin lacum vnum.

tiplicate ſūt. Et ꝯgregaſtis aquaſ

ſdoctrine. ſnō ſupioris. ſ que de terra habet aquas. ſque auferri poterat.

piſcine inferioris: et domus hie

ſeccleſie. ſvt numero ꝛ menſura: diſpenſaret aqua.

ruſaleꝫ numeraſtiſ. et deſtruxiſtiſ

ſcōtra hoſtem. ſconcilium malignantiū

domos ad muniendum murum.

ſpiſcine inferioris. ſfluere. ſ noui et veteris teſtamenti. ſduos in quibus ciuitas cingebatur. alii infra primum murū alii habitant infra ſecūdum.

Et lacum feciſtiſ inter duos mu

ſvt neutrū haberetis dum vetus reprobatis. q2 nouum probatur teſtimonio veteris. ſreſtauraſtis. ſ que diu non habuerat aquas.

ros et aquā piſcine veteris. et nō

ſneglexiſtis. ſ deum datorē legis. ſin quo magis ſperandum. ſaquā.

ſuſpexiſtis ad eum qui fecerat eā

ſante vltionē.

et operatorem eius de longe non

ſomnino neglexiſtis. ſexercituū dicit quotiens aliquid magnum potēter facturus laudat.

preuidiſtis. Et vocabit dominuſ

deus exercituū in die illa ad fle

ſoculorum. ſmanuū. ſantiqui penitētes ꝛ caput tondebāt. ꝛ barbam radebāt. ꝛ facco induti in cinere ſedebant.

tum et ad planctum. ꝛ ad caluici

ſecontra.

um. ꝛ ad cingulū facci. ꝛ ecce gau

ſquaſi cōtra dominum, monētem penitētiam ꝛ triſticiam habuere gaudium ꝛ leticiam.

dium ꝛ leticia. occidere uitulos.

ꝛ iugulare arietes. comedere car

ſ dum in hoc ſeculo ſumus. delitiis affluamus. craſtinū enim i. futurū tempus ſine ſenſu eſt vel erit. ſquaſi omnia morte finiātur cōtra deum blaſphemiam loquūtur.

nes. ꝛ bibere vinum. Comeda

mus ꝛ bibamus. cras enim mori

ſhec blaſphemia.

emur. Et reuelata eſt in auribus

ſhec vox dñi ē. ſ apoſiopeſis. quaſi nō dimittetur.

meis. domini exercituū. Si di

mittet iniquitas hec vobis. do

ſmichi.

nec moriamini dicit dñs deus exercituum. Hec dicit domin⁹ de

ſmichi. ſo yſaia.

us exercituum. Uade. et ingrede

ſſermo ſcꝫ iudaice legis. ꝛ ratio que verſata eſt in lectione veteris teſtamēti. ſdñi.

re ad eum qui habitat in taber

ſ. i. ſalias ſobnam.

naculo. ad ſomnam prepoſitum

ſin domo mea. ſfacis.

templi et dices ei. Quid tu hic:

ſita ſedes hic quaſi aliquis hic diu ſtare poſſit.

aut quaſi. quiſ hic: quia excidiſti

ſin ciuitate. ſnō timens captiuitatem.

tibi hic ſepulchrum excidiſti in

ſvt etiam ſepultus ſuperbias.

excelſo memoriale diligenter. in

ſſepulcrum. ſſꝫ. ſquaſi noli laborare de excíſione ſepulcri quia trāſferet dominus ſacerdotium tuū:

petra tabernaculū tibi. Ecce do

ſcaptiuū. ſfacile ſine labore.

minus aſportari te faciet ſicut aſ

ſqui nutrit galline filios.

portat gallus gallinatius. ꝛ qua

ſleuiter ſuper humerū leuatum.

ſi amictum ſic ſubleuabit te. Coro

nās coronabit te tribulatōe qua

ſque facile ima petit. ſa monte glorie. i valem ignominie.

ſi pilam mittet te in terrā latam ꝛ

ſcum littera tua.

ſpacioſā. Ibi morieris. et ibi erit

ſpotentia. ſquo ante inclitus ferebaris. ſreddita tibi.

cur⁹ glorie tue. ꝛ ignominia do

ſſplendor: ſcꝫ domus dñi vertetur in ignominiam.

mus domini. Et expellā te de ſta

ſceremoniis ſcripturaꝝ tranſlato ſacerdotio neceſſe eſt vt legis tranſlacio fiat.

tione tua. ꝛ de miniſterio tuo de

ſte eiecto de miniſterio. ſ de quo: magnum eſt tibi vocari ſeruum meū. ſdepoſitionis tue.

ponā te. Et erit in die illa voca

ſvnū ſcꝫ de. xxiiii. ſacerdotibus qui poſt ſobnam pontifex factus. quia iuſtus.

bo ſeruum meum eliachim filiuꝫ

ſvt epiſcopatū tuum accipiat alter.

elchie. ꝛ induam illū tunica tua

ſvt quod habebas in littera ille poſſideat in ſpiritu.

et cingulo tuo confortabo eum.

ſdabo.

ꝛ poteſtatem tuam in manus ei⁹.

ſtu lupus rapax.

ꝛ erit quaſi pater habitātibus in

ſviſione pacis. i. eccleſia. ſvbi eſt vera fidei cōfeſſio. de qua fides tua te ſaluam fecit.

hieruſalem ꝛ domui iuda. Et da

ſſcientiam ſcripturaꝝ. ſſanctaꝫ ſcripturā.

bo clauem domus dauid ſuper

miam iungit. vt omnem ſenſum viuentiū putet finiri morte. ſecūdum illud epicuri Poſt mortē nihil ē ꝛ mors ipſa nihil ē.

Que hic dicūtur non ptinent ad captiuitatem factam tempore ezechie.

Sobnā. Uertere nunc. vel ꝯuerſio interpretatur. cui dicitur. vt cōuertatur de lege ad euangeliū. et relictis figuris. tranſeat ad verū ſacrificiū.

Sobnas. ſuperbus lupus rapax. hic timore pturbatus: inferiorem ptem vrbis tradidit exercitui ſennacherib. vnde ei dominus hec mala minat.

Quid tu hic. Ac ſi diceret. Cur tibi vis edificare domum occidentem litteram: ꝛ tabernaculū tuū qd nō hꝫ fundamentū i petre figura. i. firmitatē qd nō tā tabernaculum et domus q̄ꝫ ſepulcrum et memoria appellāduꝫ

Coronās coro. te. Qui ſcꝫ quōdam habebas coronam pontificis ꝛ ſanctificationē in lamina auri in qua ſcriptum erat nomē dei: tribulatione ꝛ anguſtia coronaberis.

Tribulatione Pro lamina aurea in qua ſcriptum erat nomē domini quā in fronte portabat ſacerdos ſemel in anno.

Quaſi pilam Sicut ſpera in loco decliui ꝛ ſpacioſo ſtare nō poteſt: ſic populus tuus in orbis terminos diſpergetur.

Seruū m. eliachim. Per ſomnā ſuperbū. ſcribe ꝛ pharisei. Per eliachim iuſtum ꝛ humilē qui interpretatur deus reſurgens) chriſtum intelligim⁹: qui die tercia reſurrexit. et ſacerdotio iudeorū reprobato ſacerdos factus eſt in eternū. ſ. o. m. Hic eſt pater habitātibus in hieruſalē. i. in eccleſia.

Eliachim deus reſurgēs vel dei reſurrectio. Filiū elchie. i. pris dñi.

Clauem. Per clauē quā ſup humeꝝ portat ſceptrū regni et ſignum victorie. i. crucem poſſumus intelligere quā xpus in ſuo proprio portauit humero. Unde. Factus eſt principatus ſup humerum eius.

Domus da. Domū dauid vocat domū dñi. in q̄ erat aur ea clauis

C Et aperiet. Qui aperit et nemo claudit· claudit et nemo apit. Qđ i paſſione reſerauit· claudi nō poterit· qđ i cerimonijs clauſit nemo aperiet
C Et ſuſpendam. Unde in euangelio omnis populus pendebat ex eo· Hodie quoq; ad verbū ſapientię eius pendent·
C Auferetur p· Quę hic dicunt̄ nō ptinēt ad captiuitatē ſobnę· ſ; ſedechię q̄ vltima. Et notandū cū ſupra p paxillum heliachim i telligeret: modo ipm ſacerdotiū· poſt mor tem eius deſtructum· adueniente eni capti uitate tempe ſedech ię: ſacerdotio carebāt
C Auferetur pax. Cū plenitudo gentiū intrauerit ⁊ antichri ſtus venerit in pdica tione helyę iudei con uertentur ad fidem
C Onus tyri. Tyrus nobiliſſima ci uitas chananęorum· Cum hęc yſaias pre dicebat iſula magni maris erat· poſt autē longo tēpe nabuch· voluit eam cōtinentē terrę facere· ſed mlto fruſtratus labore nō potuit. Qui aūt in ci uitate erant cum non poſſent reſiſtere: qui naues potuerunt ha bere fugerūt i egyptū et in moab· et in vici nas regiones· vnde nabuch· furore ſuccē ſus naues ſuccēdit· ci uitatem ſubuertit· ca ptiuos abſtraxit· ſicut patet in ſequēti. Et i chaldeam reuerſo da tum eſt ei a domino p tyro regnū egypti reędificata tyro. Po lxx· annos cū alexā der pergeret ad ca ptiuādam egyptum dimiſit ibi partē exer citus· et terrę eā equa re voluit et nō potuit Egypto vero ſubiu gata ethyopes ⁊ mul tas alias gētes ſecum adduxit· ⁊ lapidibus et arboribꝫ cōtinentē terrę fecit· ciues cepit ciuitatem ſubuertit· Nunc aūt yſaias de illa captiuitate agit· quā nabuchꝺ fecit· Hęc vero ideo acci dit: q2 cū ierſalē ca peret: et populus ei9 in captiuitatē duceretur a chaldeis tempe ſedechię: tyr9 quę debuit compati cepit iſultare. Hanc miſeriam pdicit yſaias. Onus ty ri· ⁊c·
C Ululate· In greco aperti9. Ululate naues carthaginis· vos· ſ· qui tyrum venire cōſueuiſtis cauſa negotiatōnis. Carthago colonia fuit· tyrus ab eis conſtructa et culta·

vnde aperuit illis ſenſum· vt intelligerent ſcripturas·
humerum eius· ⁊ aperiet et nō
erit qui claudat· et claudet et non
erit qui aperiat. Et figam illum
in eccleſia· vbi conuentus fidelium / methaphorice firmamentum / vel vin· / ideo
paxillum in loco fideli et erit in
caput ſcꝫ eccleſię. / vt pro ipſo tota eius familia honoretur. / eccleſię· / angelorū ſanctorū· / vel mun·
ſolium glorię domus patris ſui.
attendere faciam ad doctrinam eius electos· / quaſi i paxillum: ſicut in poſtibus inſignia ſuſpenduntur·
et ſuſpendā ſuper eū omnē glām
etiā ſuſpendā. / apoſtolos ⁊ omnes credētes· / cordiū / vel ſui
domus patris eius vaſorum di
benedicite deo de fontibus iſrael· in his miſcuit vinum ſuū ſapientia. / ſuſpendam.
uerſa genera: omne vas paruu
apoſtolis et alijs qui vinū doctrine miniſtrant eccleſię.
lum a vaſis craterarū vſq; ad om
cantor qui dulci modulatione corda audi torum delectant· ⁊ ad dei amorem inuitant·
ne vas muſicorum. In die illa di
transferetur ad iudeos.
cit dominus exercituum· aufere
tur paxillus qui fixus fuerat i lo
eccleſia gentium. / refrigeſcet caritas· m· / infidelitate·
co fideli et frangetur ⁊ cadet· et
multi eni i timore deficiēt / fide. / i· per·
peribit quod pepēderat i eo· q2
dominus locutus eſt.

C c. XXIII·

que hebraice ſor· latine anguſtia· ⁊ ſignificat animā vicijs occupatam.
ONus tiri. ulu
animę mūdanis curis dedite. ⁊ diuitijs intente.
late naues maris quia vaſtata
tyrus· / mundus· / auium ⁊ negociatio.
eſt domus vnde venire con
grecia. / greci mercatores nunciauerunt deſtructionem tyri.
ſueuerant de terra cethym re
carthaginenſibus. / o tyrii· / penitentiā agite·
uelatum eſt eis. Tacete qui ha
in mundo temptationibus cōcuſſi· / tyrus colonia ſydonis· ſydonij vero cauſa negociandi veniebant tyrū.
bitatis in inſula negociatio ſy

C Naues ma· Hebraice tharſis· i· exploratio gaudij vel cōtemplatio quia gaudij cōtemplatio et letitię vertetur in lacrimas·
C Negociatio. Negociatores· ſ· inſulę ſunt de ſydone quę interpretatur venatrix· in qua venatores peſſimi. Unde anima noſtra ſicut paſ· e· e· d· l· ve· Qui habitant in inſula negociatoribꝫ huius ſcꝫli ſimiles ſunt qui omni vento doctrinę cedunt: ⁊ de alijs vicijs ad alia trāſeūt·
C Semen nyli· ⁊c. Sic cōſtruit̄. Semen nyli fluminis· erat meſſis et fruges ei9· ſ· tyri. Terra chananęorum i qua tyrus eſt infertilis eſt· egyptus quam irrigat nylus fertilis frugibꝫ· quas tyrus ab egyptijs co municabat·
C Mare. Seculi· ſcꝫ· in quo parua animalia cum magnis· ⁊ draco quem domin9 formauit ad illudendum ei· videns a venatoribus chriſti capi qui a demonibus fuerunt capti dicit contrarię fortitudini venatorum quam ſignificat ſydon. Erubeſce ſydon·
C Nō parturiui. Quaſi· nichil pfuit pturiſſe peperiſſe enutriſſe iuuenes: q2 tyrus ſine defēſione capta eſt·
C Cum audi· ⁊c. Cum de omnibꝫ vicijs tum de hereſibus hoc ſentitur· q2 vna capta alia ptimeſcat· et in alterius confuſione altera ſe capiendam ſentit·
C Tranſite ma· ⁊c· Sicut ſupra dcm̄ eſt cum non poſſent nabuchꝺ· reſiſtere· feſtinauerunt qui potuerunt naues conſcendere· alij remanſerūt in ciuitate·
C Nunquid nō. Quaſi hęc ideo pręcipio quia vrbs veſtra tyr9 depoſito errore veteri tranſibit ad veritatem
C Pricipes inſti. Inter alios negociatores· vel etiam in regnis·

ſydonii carthaginēſes greci maxime egiptii / cōgelaſcens· non poterit ſcꝫ mare nauigari omnia cōgelaſcent·
donis. Tranſfretantes mare re
dominis· / entem.
pleuerunt te i aquis multis. Se
que nō habet de celo pluuiam ſed de terra ideoq; cum ſemēibus eſt pitura. / et.
men nyli meſſis fluminis fruges
tyri. / quia ditior omnibus.
eius: et facta eſt negociatio gen
que debuiſti defendere tyrum quaſi coloniā tuam· / magni negociatores. / ſeculi.
tium. Erubeſce ſydon ait mare
habitantium in mari. / vox doloris.
fortitudo maris dicens. Non
partus meus apoſtolico partu deletus eſt. / compatione ſcilicꝫ eius qui dicit· filioli mei quos iterum parturio· / ſed ille qui dicit lac dedi vobis potum non eſcam.
parturiui· et nō peperi· et nō enu
ſꝫ ille qui dixit· reſpōdi ei voſ· v· v· vir· c· e· xpo
triui iuuenes: nec ad incrementū
grante occiſe vel rapte· / fatuas / propheta· / hoc· / q; paſſa eſt tyrus
perduxi virgines· Cum auditū
que hebraice meſrai· i· tribulās et coartans / que vicina et amicicia cōmercii cōiuncta / quia idem ſe paſſuros intelligent
fuerit i egipto dolebūt cū audie
ſubuerſa· / ad vex· ſ· gaudij· / hebraice tharſim quod eſt cōtemplatio vel exploratio gaudii· / qui habetis naues
rint de tyro. Trāſite maria: ulu
qui remanetis captiuandi / tiro· / que omni parte temptationū fluctib9 exponitur· recedite ergo ab ea
late qui habitatis in inſula. Nū
ciuitas· / cuius gloria in cōfuſione
quid nō hęc veſtra eſt quę glori
deponite ve· h· cū ac· ſ· / quia ceteris antiquior ⁊ ditior. / veteri errore· / vetuſtate peccati
abatur a diebus priſtinis in an
que gloriatur in ſupbia. / in chaldeam· / hoc de illis qui in ciuitate capti· / vt recedat ab anguſtijs ⁊ chriſti euangelio colla ſubmittat
tiquitate ſua? Ducent eam lon
vt ſit aduena ⁊ incola ſaluatoris.
ge pedes ſui ad peregrinandum
nullus niſi dominus. ſubaudi. / vox ſpiritus ſancti / malam / principes tyri
Quis cogitauit hoc ſuper tyrū
tanquā reginā aliaꝝ ciuitatū vel q2 in medio quaſi corona aliaꝝ cingebatur· / hominum
quondam coronatā: Cuius ne
principū tota cura i negotiationib9 opes q̄rere
gociatores pricipes inſtitores ei
i ol terra. / nō celi. qui terrena tm̄ cupiūt.
us incliti terrę. Dominus exerci
conſiliū· ſ· / ab altitudine glorię
tuum cogitauit hoc vt detrahe
eius qua cōtra deū ſupbiēdo gloriatur
ret ſuperbiam omnis glorię· ⁊ ad
pro gloria / confuſos
ignominiā deduceret vniuerſos

C Ad ignominiā. Non dominus ignominię autor eſt: ſed qđ ignominioſum eſt oſtendit· ſcđm illud. Contaminatōne contaminabit eum· non q; ſacerdos contaminationis actor ſit: ſed q; oſtendit contaminatum eum quem mundum putabant multi·

¶ Flumen. Babilonioꝝ. Sup flumina ba. illic ſe. ⁊ fle. dū re. ſyon.
¶ Cingulum. Fortitudo reſiſtendi. Cingulo enim lumbos reſtringi-
mus. In lumbis fortitudinem habere dicimur.
¶ Conturbabit regna. Scilicet egiptioꝝ ⁊ moabitarum ⁊ alioꝝum
in circūitu. tyro enim capta et ſubuerſa. alia regna conturbata ſunt timo-
re. Regnū quoq; egipti pro ſubuerſa tyro datū ē nabugodonoſoꝛ. Un-
de in ezechiele. Fili hominis nabugodonoſoꝛ ſeruo meo non eſt reddita
merces pro ſeruitute
qua ſeruiuit michi cō
tra tyrum. da ergo ei
egiptum pro tyro.

¶ Chanaan. Alle
go. Omnis anima in
ſeculi fluctibus poſi-
ta. vēto doctrinę agi
tata: chanaan appel-
latur. quę fluctuatio
vel cōmotio interpre
tatur. vnde ſemē cha
naan et non iuda.

¶ Filia ſydonis.
In terra chanaā ſūt
tyrus ⁊ ſydon. Unde
mulier chananęa ex-
iuit de finibus tyri et
ſydonis occurrēs ſal
uatori.

¶ Trāſfreta ibi.
Sepe videmus quoſ
dam a propoſito ſuo
trāſire ad aliud. a mi
litia ad negociationē
a cauſis ad arma. mu
tant induſtriā: vt mu
tent infelicitatē. Sz
deo diſpenſante om-
nia eueniunt contra-
ria. vt p miſerias co-
acti non in ſe ſed i do
mino creatore confi-
dant.

¶ Talis popu
lus non fuit. Di
q; ad mortem nabu-
godonoſoꝛ fortiſſimi
ſuper omnes chaldei
⁊ aſſirij. poſtea popu
lus grecoꝛum ⁊ roma
noꝛum fortioꝛ fuit.

¶ Suffoderunt
Quādo nabugodo
noſoꝛ tyrum inuaſit
nauigio; non ſolum
murum ſed ⁊ domos
ſubuertit. et quę erat
negociatio ciuitatum
facta eſt per ſeptuagi
ta annos ſiccatio ſa
genarum.

¶ Naues mariſ
Hebraice tharſiſ. qḋ
conſummatio vel leti
cia interpretatur. Sex
diebus mundus factus eſt qui poſtea conſummabitur. Omnia autem bo
na ſeculi incerto nauium curſui comparantur. quia cito peritura ⁊ cūcta
nauigantium fortitudo ſoluetur. Unde ciuitates magnas firmas aſcen
dit ſapiens ⁊ deſtruxit munitiones eorum. Quidquid enim hereticoꝛum
⁊ ſapientię ſecularis arte componitur: vir eccleſiaſticus deſtruit ⁊ ſubiicit
ſibi.

¶ Lxx. annis. Tyrus quondam anguſtiata dimittitur: vt expleto ſo
litudinis tempoꝛe carmen meretricum in laudes dei vertat. cytharam aſ
ſumat. omnes cordas concinentes habeat. vt poſtq̄ bene cecinerit. apud
deum in memoria ſit que propter fornicationem obliuioni tradita fuit in
priſtinum reſtituatur. ⁊ mercedes cōgreget domino. Quis ergo non ha

ſchananeoꝝ feſtinando ad celum.
inclitos terrę. Tranſi terrā tuaz
ſqḋ citiſſime nauibus tranſitur. ſmundi.
quaſi flumen filia maris: non eſt
ſiuſticie. ſniſi trāſieris. ſo tyre. ſq2. ſvin dictam.
cingulum vltra tibi. Manū ſuā
ſſiccandum. ſdominus.
ſupra mare extendit: ⁊ conturba-
ſdiaboli vel mundi. ſinſpirauit nabugodonoſoꝛ.
bit regna. Dominus mandauit ad
ſin terra. ſipſe nabugodonoſoꝛ.
uerſus chanaan vt contereret foꝛ
ſchanaan ſoꝛis.
tes eius. et dixit: Non adiicies vl
ſin diuitiis. ſab hominibus accuſata quaſi ſuperba. ſa diabolo.
tra vt glorieris calumniam ſuſti
ſturpitudī ⁊ voluptati tradita. ſcolonia ſi domoꝛum. ſgreciam. ſcongelaſcens. ſo.
nens virgo filia ſydonis. In ce
ſde illis qui nauigio fugierūt. ſq2 capieris a nabugodonoſoꝛ.
thym conſurgens tranſfreta ibi
quoq; non erit requies tibi. Ecce
ſque interpretatur quaſi vbera. ſquaſi ſi trāſieris ad chaldeos nec ibi requieſces in vbertate eoꝛum.
terra chaldęoꝛum talis populuſ
ſhomo foꝛtiſſimus ⁊ potentiſſimus. ſideo cadet. niſi dominus edificauerit do. ⁊c.
non fuit. aſſur fundauit eā. In
ſdemones. ſchaldei. ſſecunda opinionem.
captiuitatem tranſduxerunt ro
ſtiri. ſinſidioſe. ſconſcientias. ſnon ſolum murum.
buſtos eius: ſuffoderūt domoſ
ſtiri. ſquia non erat fundata ſupra fir. pe.
eius: poſuerunt eam in ruinam.
ſhebraice tharſis qḋ conſummatio vel leticia ſonat. ſnaute.
Ululate naues maris. quia de
ſtyrus.
uaſtata ē foꝛtitudo veſtra. Et erit
in die illa. in obliuione eris o ty-
ſin obliuione ſunt poſt moꝛtem eius. ⁊ ſi tantum vixerit in regno qḋ nunq̄ legimus. ſeuo obliuiſcuntur.
re. lxx. ānis. ſicut dies regis vni
ſreedificare.
us. Poſt. lxx. aūt ānos erit tyro

beat ſpem ſalutis ſi bene cecinerit. ſi coꝛdas bene cōpoſuerit: Unde o filia
tyri. i. mu. vul. tu. de ⁊c. ⁊ cōcupiſcet rex. deco. tu.
¶ Septenarius ⁊ ſeptuageſimus qui vel de ſingulis diebus. vel ſeptem
decadibus perficitur: perfectam ſignificat penitentiam; vt tempoꝛe penitē
tię expleto iure tyrus ad antiquū ſtatum reſtituatur.
¶ Canticum me. Que ab amatoribus derelicta ſolet carmina in con
ſolationē cōponere ⁊ preterita cōmemorare. ic ⁊ tyrus reuerſa.

ſverſū i laudes dei. ſque prius a vero ſpōſo receſſerat. ſyſaias dat ei cōſilium vt peniteat. ⁊ iudiciū euadat. ſvt bene tēdant coꝛde
quaſi canticum meretricis. Su
ſcantando miſerias tuas. ſunitādo bonos ſpatus. ſeccleſia. ſde labus huius meretricis ſtillat mel. in prouerbiis.
me cytharam: circui ciuitatē me
ſab amatoꝛe. ſa deo. ſi laudes dei coꝛde. voce. opere.
retrix obliuioni tradita. Bene
ſbōni. ſapud deum
cane: frequēta cāticum: vt memo
ſperfecte penitētie.
ria tui ſit. Et erit poſt. lxx. annos
ſbene faciendo. ſſicut templum deſolatum. ſverus medicus.
viſitabit dominus tyrum et redu
ſpenitentem ſquas habuerat ante. ſnon alienas quas prius habuit.
cet eā ad mercedes ſuas. et rur-
ſtempus. ſ. ſnegociabitur. ſq2 multi ad infidelitatem redeunt.
ſum erit cūfornicabitur cū vni-
ſnon cel.
uerſis regnis terrę ſuper faciem
ſSimile eſt regnū celoꝛum ho. ne. que. ho. mar.
terrę. Et erunt negotiationes eius
ſperſeuerātiū. ſin miſericoꝛdia paupeꝝ.
et mercedes eius ſanctificatę do-
ſauare. ſin theſauris qui fiunt in terra.
mino. Non cōdentur neq; repo-
ſiudeoꝝ ſacerdotibus vel predicatoꝛibus. ſveris pauperibus.
nētur. quia his q habitauerit co
ſin vſum. ſſancta.
ram domino erit negotiatio eius
ſfrange eſu. pa. t.
vt manducent in ſaturitatem: et
ſcū videris nudū operi eū. ſin omni vita ſua.
veſtiantur vſq; ad vetuſtatem.

C. .XXIIII.

Ecce dominus
ſvt omnia pateāt. ſhis habitatoꝛibus. ſcōmutabit p ignē in melius. vnde vidi celum no. ⁊ ter. no.
nudabit terram. et diſſipabit eaz
ſlex. reuelabit: vt procedant moꝛtui de ſepulcris. ſigne cōburendo. vt tanq̄ auꝛ clarioꝛez et pulcrioꝛē reſtituat. ſin diuerſa loca bonoꝝ vel maloꝝ. ſſeparabit oues ab hedis.
et affliget faciez eius ⁊ diſperdet
habitatores eius. Et erit ſicut

¶ Sūme cytha
ram. Que de hoc
onere ſecuntur: ad re
uerſionē tyri ſpectāt.

¶ Bene cane. ⁊c.
Admonet eam canti
cum miſeriarum ſua
rum ſemper cantare.
ne itez eadē patiatur.
Dicunt enim hanc eſ
ſe muſice naturam ſi
letum inuenerit: letio
rem facit. ſi triſtē: tri
ſtioꝛem reddit.

¶ Et erunt ne
gociatōnes eiuſ
Sicut dicit hieroni
mus i hieremia: reuer
ſis filijs iſrael d capti
uitate ſub zoꝛobabel
et neemia. tyrij quo
q; non longo tempo
re poſt reuerſi cū eis
amicicia cōiuncti ſunt
nec iam diuitias reti
nebant: ſed in hieru
ſalem domino offere
bant. quarum pars i
templum oꝛnandum
pars cedebat in vſuz
ſacerdotum. ⁊ ſic erāt
ſanctificate domino
mercedes eius. Ad p̄
dicationem etiā pau
li tyrij et ſydonij con
uerſi ſunt. et eccleſias
edificando et predica
toꝛibus neceſſaria mi
niſtrando mercedes
domino ſacrificaue
runt.

¶ C. XXIIII.
¶ Ecce domi
nus nu. Poſt ſpe
cialem gētium ſingu
larium correptionem
iudee. babilonis. phi
liſtiim. moab. dama
ſci. iſrael. egipti. deſer
ti maris. arabie. ydu
mee. vallis viſionis.
⁊ tyri q̄ totus oꝛbis
in conſummatōe paſ
ſurus ſit deſcribit. Nec de ſingulis gentibus ſed de cunctis pariter agit.
Prius. que ſunt impioꝛum toꝛmēta quomodo trāſeat celum ⁊ terra. ⁊ de
ducantur peccatoꝛes in infernum. poſt quomodo ſancti rapiantur obuiā
domino in aera. De ſpeciali ergo deſcriptione tranſit ad generalem que
eſt quarta regula tyconij. de ſpecie enim ⁊ genere agitur: nec perſona mu
tatur.

¶ Ecce dominus nu. a ſpecie ad genus tranſit: deſcripto enim ſpeciali
onere babilonioꝝ. aſſirioꝛū. egiptioꝝ. ⁊ multoꝝ alioꝝ ad generale onus
iudicij extremi tranſit.

¶ Et erit ſicut. Omnes ſimul. vel bonis remune rabūtur: vel p malis
damnabuntur.

Nulla, diuerſitas
erit inter nobilem et
ignobilem. ſacerdotē
z laicum. ſeruū z do⸗
minū ꝛc. Omnes enī
ex equo ſtabunt ante
tribunal xp̄i. nec erit
acceptio perſonarum
apud deū. Vn̄ Job
paruus z magnus ibi
ſunt. z ſeruus non ti⸗
met dn̄m ſuum.

Sic ſacerdos
Bonꝰ ppl's cū bono
ſacerdote pcipiet co⸗
ronā vite. mali ſimul
ſuſtinebunt tormen⸗
ta gehenne.

Terra. Terrena
opa ad nichilum re⸗
digentur. vt abolita
ymagine terreni ho⸗
minis pmaneat yma
go celeſtis. Caro enī
et ſanguis regnū dei
non poſſidebunt: qꝛ
mortale hoc induet
immortalitatem.

Maledictio.
Sicᷓ i pricipio bn̄di⸗
xit deꝰ oī creature: ſic
in fine maledicit his
q̄ terreni ſunt. nec pe
regrini ſed habitato⸗
res terre. z q̄ in ea pec
cant obliti pdicionis
ſue. ꝯtra ſe mutuo de
bachantes. Et pauci
remanebūt q̄ habeāt
ymaginem celeſtis.

Luxit uinde
mia ꝛc. In conſum
matione mundi prete
ritarum deliciarū re⸗
cordatio erit materia
cruciatuū. Vnd̄ pur
puratus diues qui re
ceperat bona in vi⸗
ta ſua eleuans oculoſ
de inferno cernit laza
rum in requie. Vnde
Ve vobis qui ſatu⸗
rati eſtis. qꝛ eſurietis.

Ingemuerūt
omnes. Hoc teſti⸗
moniū ingerimus eis
qui in ꝯuiuijs non ſo
lum gula et ebrietate
ſed auribus luxurian
tur. vt ꝑ omnes ſenſꝰ
anime fortitudo mol
leſcat.

Attrita eſt ꝛc.
Mundus in quo om
nia vana. vaītas va
nitatum. z. o. va.

Clamor. e. ſ. u.
Per vinum errorem
ebrij enīz errāt. Per
plateas q̄ grece a latitudine dicūtur. ſpacioſam z latam viam que du
cit ad mortem accipimus. Sup his ergo qui errauerunt in lata z ſpacio
ſa via huius ſeculi in die iudicij clamor doloris erit.

In medio ter. Hieruſalē que eſt (vt aiūt) vmbilicuſ terre. Et autē

† ſſine acceptione perſone.
populus ſic ſacerdos † et ſicut ſer
uus ſic dominus eius. z ſicut an⸗
cilla ſic domīa eius. Sicut emēſ
ſic ille qui vendit. Sicut fenera⸗
ſquaſi meum tuum.
tor ſic ille qui mutuū accipit. Si⸗
cut qui repetit. ſic qui debet. Diſ
ſigne incendij. ⸸ ſhabitatorꝫ ſuorum.
ſipatione diſſipabitur terra: z ⸸ di
ſa domino. ſquaſi hoc ſi
ne dubio fiet. dominus enim lo.
reptione predabitur. Dominus
† ſꝑ prophetas. † ſlagebit. ſextrema gau.
luc. oc.
enim † locutus ē verbū hoc. † Lux
ſdefluet in igne. ſque fortis videbaē.
ſterreni.
it z defluxit terra. z infirmata eſt.
† ſ. i. infirmabitur in die iudicij.
defluxit orbis. z † infirmata ē al⸗
ſpotētes ſupbi. qꝛ deus ſuperbis re. hu. a. d. g.
† ſab alijs alt. ſ propter eos qui ſanguiem
ſanguini miſcuerūt. z ſangainem interfectorū
ad dominū clamare fecerunt.
titudo populi terre. z terra † inter⸗
fecta ē ab habitatoribus ſuis: qꝛ
⸸ ſſcriptas vel naturales. ſ quia totus mun
dus prius accepit naturalē legē ſed poſtea lex ꝑ
moyſen data eſt. quia prima diſſipata ē.
traſgreſſi ſunt ⸸ leges. mutauerūt
ſlegem. ſconſuetudinis. ſpactum amicicie
quod deberet eſſe ſempiternum.
ius: diſſipauerunt fedus ſempi⸗
ſite maledicti in ignem eternū.
ternuꝫ. Propter hoc maledictio
ſterrenos.
vorabit terram. z peccabūt habi⸗
† ſſtupebūt in die nouiſſimo. ⸸ ſamatores.
tatores eius. † Jdcꝫ inſaniēt ⸸ cul
ſalius damnatis.
tores eius: z relinquentur homi⸗
† ſmulti vocati pauci electi. ⸸ ſamator vini
z ebrietatis. ebrioſi regnū dei nō poſſidebunt.
ſde vinea. ſodo. vi. c. ſlugebit.
nes † pauci. Luxit ⸸ vindemia. in
ſriſus dolore miſcebitur.
firmata eſt vitis: ingemuerūt om
nes qui letabātur corde. Ceſſabit
gaudium tympanorū quieuit ſo
nitus letantium: conticuit dulce
ſquia. ſalias cantico.
do cythare. Cum gaudio non bi
ſſicut ante. † ſin die iudicij amara pro dulci
bus bibent. † ſomnis ebrietas que ſtatū men
tis euertit hoīes vigilare nō patitur.
bent vinum † amara erit † potio bi
⸸ ſquelibet ſpūalis vel babylon.
bentibus illam. Attrita eſt ⸸ ciui⸗
⸸ ſque modo marmore z ebore decoratur.
ſvaītas va. z omnia vanitas.
tas vanitatis. clauſa eſt oīs ⸸ do⸗
muſ nullo introeūte. Clamor erit
ſerroris. ſnon in anguſta uia que. du. ad vi.
ſuper uino in plateiſ deſerta ē om

ſin celos. ſtranſit in dolorem.
nis leticia: tranſlatum eſt gaudiū
ſ quondam celeberrima.
terre. relicta eſt in vrbe ſolitudo
ſmiſeria. ſhabitatorum. ſ per quas afflue
bāt agmina populoꝝ.
z calamitas opprimet portas. qꝛ
ſpredicta. ſimpleta. ſconſtat de totius orbis
interitu hoc nunciari.
hec erunt in medio terre in me⸗
† ſin die iudicij. ſſi pauci electi poſt ſeparati
onem maloꝝ. ſfit.
dio populoꝝ. † Quomodo ſi pau
ce oliue que remāſerunt excuciā⸗
tur ex olea z racemi cum fuerit fi⸗
ſpauci. ſin ſublime.
nita vindemia. Hi leuabūt vocē
† ſdominū. ſ beati qui habitāt in domo t. d.
in. ſ. ſ. l. t. ſin ſanctis.
ſuam atcꝫ † laudabunt cum glori⸗
⸸ ſveniēs in gloria patris cum angelis.
ſchriſtus. ⸸ ſde mundo liberati.
ficatus ⸸ fuerit dominus de † ma⸗
ſletabūtur ineffabili leticia. † ſ quia audiſtis
ſgemitum veſtrum z ſuppliciū reproboꝝ.
ri hymnient. † Propter hoc in do
ſveſtris. † ſapoſtoli doctores eccleſie. ſqui
gloriatur in domīo glorietur. ſqui in ſcriptu
ris ſacris eruditi eſtis. ſnō vos.
ctrinis † glorificate dominum. in
ſeccleſijs. nō in vna. ſnō nobis domine non
no. ſ. no. t. d. g. ſpredicate. ⸸ ſſeculi.
inſulis ⸸ maris nomē domini dei
⸸ ſab alis terre vox eoꝝ de quibus ſupra leua
būt vo. ſu. ꝛc. ſvox electoꝝ in die iudicij.
iſrael. A ⸸ finibus terre laudes au
† ſquiā omnia predicta impleta. † ſchriſti iu
ſtificantis omnes. ⸸ ſhec dicētibus alijs.
ſpredicari.
diuimus † gloriam † iuſti. et ⸸ dixi.
ſqđ oculus nō vidit. nec au. au. ꝛc. ⸸ ſſoli nō
poſſum effari. † ſquaſi quāte pene an
te oculos meos verſantur.
Secretum meū ⸸ michi. † Secre⸗
ſeſt. ſet ideo. ⸸ ſhec eſt cauſa
uetus. ſlegem ſcriptam vel naturalem.
tū meuꝫ michi. Ve michi. ⸸ Pre
uaricantes preuaricati ſunt. z pre
ſexaggeratio eſt.
uaricatione tranſgreſſorū preua⸗
ſet ideo. ſquaſi nō differtur pena nec
predicitur futura.
ricati ſunt. Formido z fouea et la
ſamator.
queus ſuper te qui habitator es
† ſhoc ē qui ſe putauerit fugiſſe ex alio incidet
in aliud.
terre. Et † erit q̄ fugerit a facie for
midinis cadet in foueam. z qui ſe
ſvolet explicare. † ſet ideo nō euadet.
ſ vt deſpiciat dominus oīa peccata que pri
us ignorare videbatur: quia non puniebat.
explicuerit de fouea † tenebit la⸗
ſfeneſtre antichriſti.
queo: quia catharacte ď excelſis
ſqui reſpicit terrā z facit eam tremere. ſter
re motus magni erūt per loca. † ſideo.
apte ſunt: † z ꝯcutiētur fundamēta

māt mihi qꝛ dn̄s iudi
caturꝰ ſup montē ſy
on ex quo aſcendit
in aere ſedebit in nu
be veniet. Vn̄ quem
admodū. vi. e. eū. in.
c. ſic. ve. z alibi. Tūc
videbunt filiū homi
nis venientem in nu
bibus.

Quomodo ſi
pau. o. ꝛc. Paucis
relictis. cum pſecutio
vorauerit terram tan
ta erit ſanctoꝝ pauci
tas tanta preſſura vt
temptētur etiā electi
ſi fieri poſſit. et pauci
tas eoꝝ baccis oliua
rum rariſſimis ꝯpare
tur. quibꝫ excuſſis vix
pauce remanēt in ca
cumine arboris. colle
ctis q̄cꝫ racemis vix
pauci remanent in vi
tibus vacuis.

Atcꝫ lauda
bunt. Laudabūt q̄
poterunt remanere. z
preſſurā antixp̄i fuge
re. vel ardorem immi
nentis gehenne.

Hymnient.
Equoꝝ ſimilitudine
letice geſtiētes mag
nitudine.

A finibus. In
hebreo alis terre. Ale
aūt vel fines terre ꝓ
phete ſunt z apoſtoli
qui de terrenis ad ce
leſtia volāt. z quibuſ
dam preceptorū fini
bus viuendi moduꝫ
terminant. Dicūt er
go ſancti: ſicut a pro
phetis z apoſtolis au
diuimꝰ. ſic mō imple
tum videmus.

Secretū meū
m. Nec poteſt plene
enarrare. premia bo
noruꝫ. nec penas ma
loꝝ que preuidet per
ſpiritū. et inde dolet
dicens: ve michi.

Formido et
fo. Poſſunt hec tā
ad tempa martyrum
q̄cꝫ ad tempa antixp̄i
referri. Imminēte enī
pſecutione multi for
midine tormenti xp̄m
voce z non corde ne
gabant. z poſt penite
re nolebant. z ſic ī fo
ueam cadebant. poſt
inſtante diabolo ī la
queuꝫ eterne damna
tionis. ſic etiam fiet in tempe antixp̄i.

Aperte ſunt. Vt videat deus iniquitates antixp̄i z iudicet. Dum
enim non punit peccata: ſe videre ea diſſimulat.

Fundamenta terre. Principes ſeculi. terrena opera.

¶ Confractione
Non ꝙ terra rediga
tur in puluerem vel ī
nichilum: ſed qꝛ om-
nia terrena tranſibūt
Et q̄ ebrius neſcit
quid agat: ſic omnes
qui verſantur in ter-
ra maloꝝ magnitudi
ne ebrij erunt ⁊ ſtupe
bunt ad omnia.
¶ Tabernaculū
vnius no. Quod
a viatore transfertur
vt nullum remaneat
veſtigium: ſic trāſibit
figura huius mundi
⁊ erit terra deſerta: vt
non ſit habitatio am
plius hominū in ea.
¶ Et erit in die
illa ⁊c. Quaſi feneſ-
tre celi apte ſunt: vt
proſpiciente domino
terrena peccata omīs
figura terrenoꝝ opeꝝ
ꝓtereat: et corruat ne
qꝫ in priſtina ſtatura
reſurgat. Viſitabit
ergo dominus in die
illa ſup militiam celi
vt non ſolum terrena
ſed celeſtia iudicet.
¶ Super mili
tiā celi. Inebriatus
eſt ī celo gladius me
us: aſtra nō ſunt mū
da in conſpectu eius
⁊ ī angelis ſuis reppit
prauitatem.
¶ Reges terre.
Rectores tenebrarū
harꝫ ꝯtra ſpūalia ne-
quitie in celeſtibus.
Unde ī daniele exijt
in occurſum mihi pri
ceps regni pſarum ⁊
prin. reg. medoꝝ.
¶ Et congrega
buntur. Hier. Ori
genes dicit ꝙ pᵒ hāc
ſententiā ite maledi-
cti in ig. e. poſt multos
dies. i. pᵒ mille ānos
miſerādi ⁊ liberādi ſūt
Sed hoc eccleſia nō
recipit. dictū eſt enim
Ibūt impij in ſuppli
ciū eternū: iuſti autē
ī vi. e. Qd āt eternū
eſt omni fine caret: et
ſicut gaudiū eternum
ita et ſupplicium.
¶ Unius faſ. Un
de alligate ea ꝑ faſci
culos ad ꝯburendū.
¶ Et poſt mul-
tos dies vi. No-
tandum ꝙ nō addit
a dn̄o vel ab angelis
ſꝫ abſolute viſitabū-
tur. Ex qua ambigui
tate verbi et remediū

terre. Confractione confringetur
terra: contritione conteretur ter-
in re vel habitatores: omnia enī in momento tranſibunt.
ra. Cōmotione cōmouebitur ter
ra: agitatione agitabit̄ terra ſicut
ebrius: ⁊ auferetur quaſi taberna
ut non reſurgat. i. nō ſit habitatio hominū in ea.
culum vnᵘ noctis. Et grauabit
pondere que in zacharia ſedet ſuper talentum plumbi. i. non erit terrena conuerſatio vel priſtine vite ſtatus.
eam iniq̄tas ſua: et corruet et nō
iudicij.
adiiciet vt reſurgat. Et erit in die
quaſi egrotantē. vindicādo. viſitabo in virga iniquitates e. ⁊c. prophetas ātichriſti et demones qui in aera diſcurrūt.
illa viſitabit dominus ſup militi
ſacreas poteſtates: vel quoſlibꝫ terrena amātes.
am celi in excelſo: ⁊ ſup reges ter
faīc illoꝝ. qꝛ nō ſeruauerant ſanctum gradum prouincias.
re qui ſunt ſuper terram. Et con
colligati. ſimiles in pena: qꝛ ſimiles ī culpa.
gregabuntur in congregatione
inferni. lacum aperuit. ⁊ eſt e. ite in ignem eternum.
vnius faſcis in lacum. Et clau-
uſqꝫ ad iudicium.
dentur ibi in carcere: ⁊ poſt mul-
euolun ſeculi. reuocabuntur ab inferis: vt receptis corporibus ſtatim ad penas retrudantur. nō lucem am ttendo ſed in cōparatione vere lucis que chriſtus eſt tanq̄ nichil lucendo.
tos dies viſitabūtur. Et erube-
pacto iudicio ablatis impijs ne videāt gloriam dei.
ſcet luna ⁊ confundetur ſol cū re
gnauerit dominus exercituū in
celeſti.
monte ſyon ⁊ in hieruſalem ⁊ in
cani hominis ſapiētia eſt. patriarcharū prophetaꝝ apoſtoloꝝ.
conſpectu ſenum ſuorum fuerit
ea gloria quā videbūt ſoli filij dei.
glorificatus.

¶ C. .XXV.
hec yſaias de die iudicij vel de paſſione domini gratias agens patri. ergo

Domine deus
predicando magnitudinē meā gratias agam.
meus exaltabo te: ⁊ cōfitebor no
retribuendo vnicuiqꝫ ſcḋm opera ſua.
mini tuo: quoniam feciſti mira-
quos predeſtinauit: hos ⁊ magnificabit. ab eterno. veritate impletas quādo dicetur: venite b.
bilia: cogitationes antiquas fi-
cauſa quare cōfiteatur: ⁊ que ſint mirabilia ⁊ cogitatōnes antique.
deles. amen. Quia poſuiſti ciui
hieruſalem. ruine. i.
tatem in tumulum: et vrbem for-
humiliaſti. filij alieni mentiti ſunt michi: ⁊ alibi vos ex patre diabolo eſtis. iudeoꝝ
tem ī ruinam. domum alienoꝝ
vt non ſit ciuitas et ī ſempiternū
deſtructa hieruſalem. hac vindicta.
non edificetur. Super hoc lau
gētium. in paſſionibus pro nomine chriſti. eccleſia.
dabit te populus fortis: ciuitas
gētium. principium ſapiētie t. d. videns vltionem in iudeos. illis blaſphemātibus.
gentium robuſtarum timebit te:
vt in zacharia hebraice ebion. i. paup ſup pullum aſine ſedet. ſ. chriſtus: qui dixit: vulpes foueas habēt ⁊c. beatus qui intelligit ſup eg.
quia factus es fortitudo paupe
chriſto. paſſionis.
ri: fortitudo egeno in tribulatōne
patibuli. iudaici impetus. quādo dixit pater in manus t. c. ſ. protectio.
ſua. Spes a turbine: vmbracu
mortis: vt non deficeret: ⁊ die tercia reſurgeret. iudeoꝝ.
lum ab eſtu. Spiritus eni robu
inſaniens. nō ſubuertēs
ſtorum quaſi turbo impellens pa
hbeſum in paſſione immobilem. deficiūt patientes. alias mo
rietem ſicut eſtū in ſiti: tumultū
iudeoꝝ.
alienorum humiliabis: et quaſi ca-
moriuntur vites.
lore ſub nube torrente propagines
opinione ſua. ſagitte paruuloꝝ. ſ. l. p. e. in die iudicij. redit ad diem iudicij.
fortium marceſcere facies. Et fa
poſt paſſionem domini. nō iudeis tantū
ciet dominus exercituū omnibꝰ
electis ex omni populo. in eccleſia celeſti vel vt aiunt ſuper montem ſyon ſedēs vt predictum eſt iudicabit. ſyon.
populis in monte hoc conuiuiū
omnimodā beatitudinē vnde: ſatiabor cum appuerit g. ⁊ alibi torrēte voluptatis tue po. e.
pinguium conuiuium vindemie
holocauſta medullata: ⁊ vi. vidente defecate.
pinguium medullatorum vinde
puriſſime ſine fece.
mie defecate. Et ꝓcipitabit in mō
antichriſtū ſcḋm quoſdam. mortis vel peccati vel diaboli. hoc enim vinculum primū omnibus colligatū erat a primo parēte. abſorta eſt mors in victoria tua.
te iſto faciē vinculi colligati ſu
i.
per omnes populos: et telā quā
ab initio. graue iugum ſuper filios ade. dominus iuſte iudicans vel diabolus.
orditus eſt ſuper vniuerſas nati
in die iudicij. diſſolutionem anime ⁊ corporis: oīno tam bonoꝝ q̄ maloꝝ.
ones: ꝓcipitabit mortem ī ſem
beati qui lugent quoniā ipſi cōſolabuntur ⁊ illud abſterget deus o. l.
piternum. Et auferet dominꝰ de
ſanctoꝝ.
us omnem lacrimam ab omni fa
ſeruitutem diaboli.
cie: ⁊ obprobriuꝫ populi ſui aufe
ſanctoꝝ.
ret de vniuerſa terra: qꝛ dominus
ero mors tua o mors. abſorta morte liberati tremēda.
locutus eſt. Et dicent in die illa
quem increduli hominem tm̄ putauerunt. expectauimus patiēdo vnde: expecta dominum: ⁊ viriliter a. ⁊ c. c. t. verbis eius credidimus. eſt.
Ecce deus noſter iſte expecta-
promiſſa ꝯplēdo i.
uimꝰ eū et ſaluabit nos. Iſte do
eſt. corpore. de faucibus mortis erepti. ergo.
minus: ſuſtinuimus eum et exul
mente. ſaluatione.
tabimus: ⁊ letabimur in ſalutari
potētia diuinitatis: que ante in membris ſuis laborabat.
eius: quia requieſcꝫ manus dn̄i
eccleſia. ſyon. de diabolo ⁊ p̄cipibus eius. comminuetur amiſſa potentia. de patre. diabolus.
in mōte iſto. Et triturabit moab

poteſt intelligi ⁊ cor-
rectio ſcꝫ ꝙ poſtq̄ iu
ſti premia receperint: il
li in perpetuis penis
viſitētur. Et tn̄ ſciē-
dum ꝙ iudicium dei
hūana non poteſt ſci
re fragilitas: nec d̄ pe
naꝝ magnitudie vel
menſura ferre ſenten
tiam qḋ domini arbi
trio derelictū eſt.
¶ Et erubeſcet
luna. Unde creatu
ra ingemiſcit ⁊ partu
rit cernens. ſ. homies
ſ. qui ſuo fruebantur
lumine: nichil dignū
dei bonitate feciſſe q̄
ſolem ſuū oriri facit.
Qn̄o ſi diſpenſator
veniente dn̄o cernat
familiam varijs ſubi
ci cruciatibus: vn̄ ſol
obſcurabitur: et luna
non dabit. lu. ſu.
¶ Senum ſuo
rum. Qui imitant̄
vetuſtū dieꝝ: quales
preſbiteros iubetur
moyſes eligere: qual̄
fuit abraham mortu
us in ſenectute bona.
C .XXV.
¶ Amen. Hebreū
quo ſepe dn̄s vtitur
in euāgelio. amē. amē
. i. vere vere dico vo
bis.
¶ Ciuitas. Euer-
ſa a nabuchodonoſor
reſtituta eſt a neemia
⁊ hieſu ſummo ſacer-
dote. Euerſa a roma
nis: reſtituta eſt ab eli
o adriano: ſed non in
eodem loco: nec ī ſta-
tum priſtinum.
¶ Et in ſempi-
ternū. Ut mille an
noꝝ regnum ⁊ aurec
hieruſalem ⁊ gemma
te fabula quieſcat.
¶ Et triturabi
tur. m. ⁊c. Licet ge-
neraliter de conſum
matione mūdi loque
retur: ne tantū preſen
tia omnino negligere
videatur: noīat mo
ab inimicum iſrael: q̄
fecit eum fornicari cū
madianitis ⁊ ꝯſecra
ri beelphegor q̄ īterp̄
tatur priapus. Cōtra
quem hieremias lo
quēs ait. Egredietur
chamos in captiuita
tem: ſacerdotes eius
⁊ p̄cipes illius ſil: ⁊
iteꝝ. Confundet̄ mo
ab ī chamoſ. Et vno

ydolo ꝛ demone qui
ei preſidebat: indicat
omnes cõtrarias for
titudines humiliãdas
ꝛ in infernũ deducen
das. et ad inſtar pul
ueris conterendas.
¶ Moab filius loth
a quo moabite q̃ ſem
per filijs iſrael infeſti
fuerunt. et balach rex
eoꝝ conſilio balaam
filios iſrael allexit in
peccatũ. Per moab
igit̃ recte intelligit
diabolũ. filijs dĩ ſem
per aduerſarium.
¶ Palee in plau
ſtro. Serratis plau
ſtris terũtur palee vt
eas facilius animalia
et paſcãt ꝛ ruminẽt.

¶ C. .XXVI.

¶ In die illa
can. ꝛc. Hoc ad pre
ſentem eccleſiã poteſt
referri. ꝛ ad diẽ iudi
cij. Nũc eccleſia can
ticum nouũ cãtat xpi
natiuitatẽ. paſſionẽ
reſurrec. aſcenſ. Ve
tus nãq3 ꝛ antiquum
hominem ad inferna
deſcendere. nouũ ad
celum aſcendere.
¶ Urbs. f. Uor
iuſtoꝝ. ꝛ nunc ꝛ in fu
turo.
¶ Aperite. p. Hoc
canticum repente mu
tat pſonas.
¶ Portas. Iuſti
cie. Unde apite mi
chi portas iuſticie.
Porte vite ꝛ iuſticie
fides. ꝛ caritas. humi
litas ꝛ cetere virtutes
Et porte mortis: ini
quitas. infidelitas. et
cetera vicia. Qui li
berat̃ de portis mor
tis: poteſt ingredi por
tas vite. qui has nõ
fuerit ingreſſus: non
inueniet vnã portam
ꝑ qua. Hec porta d.
iuſti intrabũt in eam
Per plures marga
ritas: ad vnã venitur
ꝛ per multas portas:
ad eum qui dicit. Ne
mo venit ad patrem
niſi per me.
¶ Pacem. p. Re
petitio ꝯfirmatio eſt.
Hanc habet ille de
quo dicit̃. homo hõ
filiorum iſrael. Et ali
bi. Uir vir cuius vxor cubile maculauerit. vt duplex homo ꝛ duplex vir
pacem conſequatur duplicem.
¶ Conculcabit ꝛc. Quia omnis qui ſe ex. h. Etiã ad contrarias for
titudines hec referri poſſumus.
¶ Egenorũ. Apoſtoloꝝ: quos expulerunt iudei de finibus ſuis qui

ſ chriſto. ſ ritu paleſtine.
ſub eo: ſicut terunt palee in plau
ſ ſicut ſolent qui labũtur. ſ dño.
ſtro. Et extẽdet man9 ſuas ſub eo
ſ totũ corpus
ſicut extendit natãs ad natandũ
ſ dominus. ſ diaboli.
ꝛ humiliabit gloriã eius cũ alliſi
ſ operum potentie. ſ ſatellites.
one manuum eius. Et munimẽta
ſ ſimitatoꝝ quibus quaſi muro cingitur.
ſ ſo principes demonũ.
ſublimium murorũ tuorum cõ
ſ in baratrum.
cident: ꝛ humiliabũtur. ꝛ detrahẽ
ſ vel in.
tur ad terram vſq3 ad puluerem.

¶ C. .XXVI.

ſ cum moab fuerit humiliatus.
IN die illa cã
ſ nouum
tabitur cãticum iſtud
ſ quia nõ poteſt cantari canticũ domini in ter
ra ali. ſ cõfeſſionis. ſ protectio. ſ hec eſt cã
ticum. ſ ſanctoꝝ chriſti.
in terra iuda. Urbs fortitudinis
ſ o ſyon. ſ eſt. ſ ipſe. ſ a chriſto.
noſtre ſyon ſaluator. ponetur in
ſ fide. ſ Nõ ſufficit fides niſi bois operibus cõ
iunmetur. ſ opatio. ſ de viuis lapidibus.
ſ f. deo ſ prophete. ſ deus ad angelos.
ea murus ꝛ antemurale. Aperi
ſ opera virtutum. ſ nõ iudeus q2 reus.
ſ electi.
te portas. ꝛ ingredietur gens iu
ſ omnes vie me veritas. ſ euangelium.
ſ reſponſio populi. ſ cultus ydoloꝝ.
ſta. cuſtodiens veritatem. Uet9
ſ a nobis ſ ideo. ſ quietẽ anime
ꝛ corporis. ſ pacem relinquo vobis p. m. d. vo.
error abijt: ſeruabis pacem: pa
ſ ecce meritũ. ſ in te domine ſperaui nõ c. i.
ſ propheta.
cem q2 in te ſperauimus. Spe
ſ qui. ſ. retributor ẽ eternus. ſ ſemp.
raſtis in domino i ſeculis eternis
ſ ꝛ merito. ſ cuius auxiliũ imperpetuũ
ſ qui perſeuerauerit. ſ. e. ſ ſperate.
in domino deo forti imperpetuũ
ſ iudeos humiliabit aduerſarios veſtre pre
dicationis. ſ ſupbos.
Quia incuruabit habitantes in
ſ qui ſe exaltat humiliabitur. ſ hieruſalem.
ſ romã ſcdm iudeos. hieruſalẽ ſcdm nos que oc
cidit prophetas.
excelſo ciuitatem ſublimem hu
ſ ſub babilonijs prius. ſ per veſpaſianũ ꝛ ty
tum poſt.
miliabit. Humiliabit eam vſq3
ad terram: detrahet eam vſq3 ad
ſ cauſa erit quare conculcetur.
puluerem. Cõculcabit eam pes
ſ chriſti quẽ iniuſte damnauerũt. ſ ego ſũ pau
per ꝛ. d. ſ qui excuſſerãt puluerẽ ſuper eam
pes pauperis greſſus egenorũ.
ſ propheta. ſ doctrina. ſ recte vie domini ꝛ
iuſti ambulabunt in eis. ſ. i. ſ chriſti.
Semita iuſti recta eſt: rectus cal
ſ in euãgelio in quo omĩa iudicia tam vete
ris q̃ noui teſtamẽti. ſ vox ſanctoꝝ in die iudi
cij.
lis iuſti ad ambulandũ. Et in ſe

mita iudiciorum tuorum domie
ſ patiẽter expectauimus.
ſuſtinuimus te nomen tuũ ꝛ me
ſ noſtre.
moriale tuum in deſiderio aime.
ſ ergo. ſ propheta. ſ ſtatuabo per ſingulas
noctes. l. m. ſ tribulatione. per die ſol non vret
te. neq3. l. per. n. l. nec proſperis nec aduerſis mo
ueberis. ſ vel nocte ꝛ die. i. omni tempore.
Anima mea deſiderabit te in no
cte. ſed ꝛ ſpiritu meo i precordiis
ſ proſperitate. ſ deus deus meus ad te
de luce vigilo. ſ promerendũ.
meis de mane vigilabo ad te.
ſ propheta ad dominũ. ſ ritiones. ſ in die iu
dicii. ſ non ante.
Cum feceris iudicia tua in terra.
ſ ſola vexatio dabit intellectũ auditui.
ſ qui modo te putant iniuſtum.
ſ iudei.
iuſticiam diſcent omnes habita
ſ cuiſlibet vel qui cultum dei nõ habet.
tores orbis. Miſereamur impio
ſ propheta. quaſi niſi flagellaueris nõ aget
penitentiam. ſ ex perſona humane impatiẽtie
ſ cum dolore pronunciandum.
ꝛ nõ diſcet iuſticiam facere. In
ſ apoſtolis ꝛ aliis. in quibus impii iniq3 egerũt
ꝛ ideo ſentiẽt tuam iuſticiam.
terra ſanctorum iniqua geſſit. et
ſ filium cui pater dedit iudiciũ.
non videbit gloriã domini. Do
ſ propheta reſpondet. ſ in iudicio.
ſ potentia.
mine exaltetur manus tua ꝛ non
ſ gloriam dei patris. nec ad penitendum h oc
lumine fruantur. ſ dominus ad prophetam
immo videant me exaltatum. ꝛ gloriam electo
rum meorum.
videant. videant ꝛ confundãtur
ſ inuidẽtes mihi ꝛ meis. ſ penitẽtes q3 qui eos
cruciet qui talẽ dominũ perdiderũt. ſ inuidie ꝛ
gehẽne.
zelantes populi: et ignis hoſtes
ſ ꝛ ſanctoꝝ meorum. ſ ergo. ſ propheta con
gaudens. ſ tunc.
tuos deuoret. Domine dabis
ſ que exuperat omnẽ ſenſum. que poſt cuncta
tribuenda eſt.
pacem nobis: omnia enim opera
ſ ex perſona iudeoꝝ qui poſt paſſionem domi
ni ad fidem cõuerſi ſunt. ſ vel in. ſ quia.
noſtra operatus es nobis. Do
ſ tu es. ſ ydola vel demones eis aſſidẽtes
mine deus noſter domini poſſi
ſ qui ſolus ꝛ verus deus.
derunt nos abſq3 te. tantu3 in te
ſ a chriſto chriſtiani dicti. ſ propheta.
ſ in peccato
recordemur nominis tui. Mo
ſ in gloria niſi peniteãt. ſ de fortitudĩe
ſuperbientes.
rientes non viuant. gygantes
ſ ad gloriam in iudicio niſi humiliẽtur
ſ quia mortui in peccato ꝛ fortes in malo vel
heretici. ſ vidicabis in iudicio.
non reſurgant. Propterea viſi
ſ vel his. ſ eres. ſ vel es.
taſti ꝛ contriuiſti eos. ꝛ perdidiſti
ſ de terra viuẽtium ſ ꝛ merito q2 ſepe idul
ſiſti g. ꝛc.
omnẽ memoriã eorũ. Induliſti

domini imitãtes pau
ptatem: priuilegium
virtutis eius cõſecuti
ſunt.
¶ Anima mea.
Non caro. Sitiuit
aĩa mea ad deũ fon
tem viuũ. Caro cõcu
piſcit aduerſus ſpm.
¶ Sed et ſpũ m.
ꝛc. Nunc vox et deſi
deriu3 iungitur. ſpũi
antẽ mane ꝛ vigilia.
Spiritu i precordijs
vigilat ad deum. qui
dicit. De profundis
cla. a. t. d. d.
¶ Miſereamur
Dñs ad prophetam
An miſereamur ĩpio
vt diſcat. ſ. clementiã
meã. dum ipſe ſaluat̃
quaſi hoc melius eſt.
¶ Et nõ diſcet. f.
i. ꝛc. Quaſi quomõ
poterit noſſe tuã iuſti
ciam. exptus tua3 cle
mentiam?
¶ Et nõ videbit
Dñs ad prophetam
quaſi melius ẽ vt vi
deat. et erubeſcat de
malis ſuis.
¶ Et nõ. Quaſi ad
penam ſufficit q2 non
videbit me regnantẽ
cum ſanctis meis.
¶ Lxx. auferetur im
pius vt nõ videat cla
ritatem dei.
¶ Confudãtur
z. p. Lxx. zelus app
hendet populum in
eruditum.
¶ Domine da
bis p. n. Notandũ
q2 poſtquã opera no
ſtra reddiderit nobis
pacem etia3 daturus
ſit. ꝛ q2 iõ poſtulẽt pa
cem: q2 opatus ſit in
eis. Dicunt ſe. ſ. tor
menta ſuſtinuiſſe. vt
poſt miſericordiã cõ
ſequantur.
¶ Domi p. n. a. t
Demones quos in
ydolis colimus.
¶ Lxx. Dñe extra te
neſcimus aliũ. Non
abſolute aliũ. ſed ex
tra te. pater enim in fi
lio: ꝛ filius in patre.
¶ Tantũ in ter.
Nõ aliud petimus:
niſi vt p9 errores dig
ni ſimus. qui nominiſ
tui recordemur.
¶ Perdidiſti o. m. e. Lxx. maſculinum eorum. Hiſdem enĩ tribus
litteris zai. ꝛ caph. ꝛ reſ. hebreum ſcribitur. ſed quando memoriale dici
mus legitur zachar. quando maſculinũ zachor. Hac ambiguitate ſau
lem arbitrant̃ eſſe deceptum. quãdo de amalech ĩterfecit omne maſculi
num. deo enĩ precipiẽte. vt deleretur omnis memoria amalech: non tam

errore q̄ꝫ cupidine pre de pro memoria maſculinum interpretatur eſt· contra illud. No lite errare: deus nō irridetur.

Nūquid. Non penitentiā egit· ⁊ hoc eſt nūquid ⁊c· quaſi ſecuritas negligentiā negligentia contemptum parit.

Et peperimus Alij diſtinguunt ſic. Et peperimus ſpūm ſalutem non fecimus in terra.

Spūm ſalutis Vt tota mēte credamus· ⁊ quē per beneficia non ſentimus: per tormenta diſcamus.

Reuelabit terra. Terreni tūc nō poterit celare quos occiderunt q꜕ tunc omia aperta. Vel terra q̄ ſuſcepit ſanguinem martirū ⁊ operuit· tunc reuelabitur quādo reſurgent.

C·XXVII· In die illa ui· ⁊c· Tradunt hebrei diabolum (·i· criminatorem· qđ grecum nomen eſt) hebraice dici ſathan ·i· aduerſariū. Vnde ſtabat ſathā a dextris eius vt aduerſaretur ei· dicitur ⁊ belial ·i· apoſtata ·i· preuaricator et abſq̄ iugo. Vñ que cōuenicatio xp̄i ad belial? Dicitur quoq̄ꝫ ⁊ aliis noībus· vnde ſup aſpidem ⁊ baſiliſcū ⁊c· ⁊ alibi· qui capturus eſt magnū cetū. Itē nūquid capies leuiathan hamo? et alibi. Draco iſte quem formaſti ad illudēdum factus eſt enim vt angeli illudant ei. Vñ apoſtoli accipiūt poteſtatē calcandi ſup ſerpētes ⁊ ſcorpiones. Quia ergo ab eo loco dominus diſſipabit terram ⁊ nudabit eam· vſq̄ꝫ ad preſens capitulū: contra totū orbem in conſummatione mūdi iudicium predictū eſt: ⁊ nouiſſimus inimicus deſtruetur mors· cōtra diabolū extrema ſententia eſt: vt inducatur gladius ſuper eum.

Super leuia· Gregorius in morali. Draco vt fertur in terra ſerpit· natat in aquis· volat i aere. Inde diabolus ⁊ ſerpēs ⁊ cetus ⁊ leuiath an·

peccatrici. hūano generi
domine genti indulſiſti genti.
ab eis. Non. elōgari permiſiſti vt permaneāt in errore.
Nunqđ glificatus es? elōgaſti
oēs nationes. quaſi pcute eos domie quia niſi in anguſtia nō requirēt te.
omnes terminos terre. Do·
mine in anguſtia requiſierunt te:
·i· q꜕ aliter nō poſſunt doceri tribulat· non preſumētes palam clamare murmurēt ad te
in tribulatione murmuris doctri
na tua eis. Sicut que cōcepit cū
quaſi ſicut mulier appropiquans ad partum dolore exclamat: ſic nos in anguſtia requirimus te.
appropinquauerit ad partum do
lēs clamat in doloribus ſuis: ſic
formidinis.
facti ſumus. A facie tua domine
in perſona martirū. in agone.
cōcepimus: ⁊ quaſi parturiuimus
ſancti vt in tormētis ardētes ſpū pſeuerarēt. nō carnis filios· ⁊ tamē.
⁊ peperimus ſpiritū ſalutis. Iu
cū beneficeritis dicite quia ſerui inutiles ſumus.
ſticiam nō fecimus in terra: ideo
ſed preualuerūt nobis: terrena amātes.
nō ceciderunt habitatores terre.
ſanctis parientibus ⁊ habitatoribus terre corruentibus. reſurgēt martires tui. nō abſolute. ſocii· Nam ⁊ ipſe terra lignea ſectus ē ſed.
Viuēt mortui tui interfecti mei
o martyres. a morte a ſomno.
reſurgent. Expgiſcimini ⁊ lau·
dem. puluis iam facti.
date qui habitatis in puluere· q꜕
miſericordia tua irrigās fidem ⁊ perducēs ad operationem ſicut ros ſemen. raphaim
corpora ſupborum cū animabus.
ros lucis ros tuus: et terram
in baratrū.
gygantium detrahes in ruinam.
dominus ad martires. o martires. cum oraueris intra i cubiculū ⁊c. ſepulcra.
Vade populus meus· in cubi·
pone domine cuſtodiā ori meo. ſepulcrorum.
cula tua· claude hoſtia tua ſuper
ſtruere bone cōſciētie. vſq̄ꝫ ad iudicium. ad compationem eternitatis.
te· abſcondere modicum ad mo
·i· quaſi breue tempus eſt. reddam ipſis ſecūdum opera ſua.
mentum· donec pertranſeat in·
quā theſaurīſant ſibi impenitētes.
dignatio mea. Ecce enim dominus
in die iudicii videbitur egredi malis ·ſ· miſericordia pietas locus eſt. vindicādo.
egredietur de loco ſuo· vt viſitet
terrenorum amatorū.
iniquitatē habitatoris terre· con
habitatorē. vox ſanguinis fratris tui clamat ad me d·t·
tra eū: et reuelabit terra ſangui·
nem ſuum· ⁊ nō operiet vltra inter·
martyres.
fectos ſuos.

C. ·XXVII·

animaduertet.
In die illa ui
verbo ·i· filio per quē iudicabit pater.
ſitabit dominus i gladio ſuo du
ſimplis. vt omnes comphēdat. vt nemo reſiſtat. leuiathan additamētū eorū p antifraſim· cū enī ſe addere promittat· minuit.
ro· ⁊ grandi ⁊ forti ſuper leuia·
ſerpit ne audiat. malleū vniuerſe terre. alii claudētem eo q carcere ſuo multos clauſerit.
than ſerpentem vectem· ⁊ ſuper
qui in veritate nō ſtetit. q dirigi nō pōt virga directionis in decipiēdo.
leuiathan ſerpētem tortuoſum.
qui abſorbuit ionam. mundo· ſalſo ⁊ amaro.
et occidet cetum qui in mari eſt.
vinea facta eſt dilecto. populus iudeorum. inebriata. canticum doloris· olim in prophetis ⁊ aliis ſanctis. ſonō.
In die illa vinea meri cātabit ei
quia. vel modo ab omībus aduerſis· vel obſeruo dans locū penitētie. in iudicio.
Ego dominus qui ſeruo eam ·re·
quia cōuerti nō vult. calicem ire. aliqua aduerſitate.
pente propinabo ei: ne forte viſi
ne vaſtet eam aper de ſilua ⁊ alie beſtie.
tetur contra eam: nocte ⁊ die ſer
quaſi totiēs irritatus nō indignabor quādo q· ·i· vt ſciam ferre ⁊ reddere ſcđm opera ſua.
ſed nūquid indignatio.
uo eam: indignatio nō eſt michi?
quaſi iniquitas veſtra. mitem ⁊ miſeri eodem modo. per antifraſim p anfractuos. durum ⁊ crudelem vt vincam naturam meam.
Quis dabit me ſpinā ⁊ veprē?
cōculcabo eam. quā ante ſeruaui. deſtruam.
In prelio gradiar ſuper eam ſuc
cendam eam pariter. An potius
filiū. chriſtus dei virtus ⁊ dei ſapientia. nō.
tenebo fortitudinem meam? Fa
quia· carne aſſumpta mūdum recōciliabis michi·
ciet pacem mihi: pacem faciet mi·
apoſtoli· propheta de apoſtolis· ad predicādum· deſiderii·
hi. Qui ingredientur impetu a
de ſyon exibit ·l· ⁊ v· ⁊c·
tunc· fide· operatione·
iacob· florebunt ⁊ germinabit iſ·
apoſtoli.
rael ⁊ implebunt faciem orbis
ſicut immiſericorditer crucifixerūt eū: ⁊ martires eius occiderunt·
ſemine predicatōis· in omnē terrā exi· ·ſ·e·⁊·
ſemine. Nunquid iuxta plagam
populus iudeorum· imminē·
percutientis ſe pcuſſit eum? Aut
martires·
ſicut occidit interfectos eius ſic
Non· diu enim ſuſtinuit eos· ſed q꜕ nō egerūt penitētiā: tandē in mēſura ptra mēſurā· tam crudeliter· pene·
occiſus eſt? In menſura ptra mē
culpe· cum apoſtoli ad gētes tranſierūt· per romanos vel in die iudicii·
ſuram· cum abiecta fuerit iudica
hieruſalem· dominus· quid retribuat eis·
bit eam. Meditatus eſt in ſpū

Vectem. Id eſt fugitiuū. Tūc enim fugiet q̄ fugere neſciebat· neſciēs illđ· quo ibo a ſpū tuo ⁊c. Vnde quidam pulcre luſit i gigantomachia: Quo fugis engelade: quaſcunq̄ꝫ acceſſeris oras: ſub ioue ſemper eris.

Leuiathan additamentum eorum interpretatur· quorū niſi hominū. Recte aūt additamentū eorum dicitur poſtq̄ꝫ primā culpam mala ſuggeſtione intulit: hāc quotidie augere grauibus perſuaſionibus non deſiſtit. Leuiathan quippe iſte in eo q̄đ ſe homi tradere ſpopondit tortuoſis ad eum funibus impleuit. Et dum falſo impoſſibilia promittit vera et poſſibilia ſuſtulit. Querendum nobis: cur qui ſerpētem dixerat ⁊ tortuoſū illi ſubiūgebat: interpoſuit vectem? Niſi forte q̄ in ſerpentis tortitudine ſtura mollicies· in vecte autem eſt duricie rigiditas. Vt ergo hunc ⁊ durum ſignaret ⁊ mollem: ⁊ vectem nominat ⁊ ſerpētem. Durus quippe eſt per maliciam mollis per blandimentū. Vectis dicitur quia vſq̄ꝫ ad necem percutit: Serpens autem quia inſidias mollis infundit.

Cetum. Hebraice tempnim. Vñ hebrei fabulantur leuiathā habitare ſub terra ⁊ in ethere· themnī vero in mari.

Vinea meri. Cui hieremias ppinat calicem meraciſſimum.

Merum grece: purum.

An potius. ⁊c. Vox patris· deliberatiue more noſtro· q magna facturi deliberamus. Quaſi mittam filium ad incarnandū? An potius ⁊c.

An potius tenebo fortitudinem meā· vt ·ſ· potius id agat fortitudo mea vt iram differam· ⁊ ſeruem eos p euangelii clementiam· qui non ſunt ſaluati autoritate legis.

Iſrael Ppls iudeorum conuerſus videns doctrina filiorum ſuorum orbē floruiſſe

Idcirco. Quaſi iō dimittetur .i. d. i. ⁊c. propter merita ſcꝫ apoſtolorum qui per mundum ydolorum altaria comminuerūt.

Conterentur. Sicut delbora ad bellum iuit ⁊ populū ad ignominiam iudeorum iudicauit ⁊ imminente chaldeorum captiuitate viris tacētibus olda prophetauit: ſic imminente captiuitate romanorum veniebant forte mulieres ⁊ docebāt eos.

Mulieres. Diuerſe ſinagoge vel aptemulieres que nudatis pectoribus ſanguināres ferūt lacertos.

Docētes eam Magna infelicitas populi ⁊ reprehenſio a mulieribus lamētationis carmīa diſcere.

Ab alueo. Lxx Ab eufrate vſqꝫ ad rinocorulam. Eſt enī riuus non magnus q̄ diuidit terram pmiſſionis et egiptum ſup quem ciuitas rinocorula ſita eſt quaſi ab eo quo incipit: vſqꝫ quo terminatur.

Ab alueo .ſ. Eufrate .ſ. vnde a flumine vſqꝫ ad terminos orbis t. Alij iordanem putant ⁊ nota q in terminis iudee fluuius appellatur in egipti finibus torrens quia hꝫ turbidas aquas ⁊ non perpetuas.

C. .XXVIII.

Ve corone ⁊c. Huc vſqꝫ de conſummatione mūdi dictū eſt ab hoc loco. Ecce dominus diſſipabit terram ⁊ nudauit eā.

Ve corone. Dicamus prius hiſtoriam deinde tropologiam tandem vaticiniū ꝓphetale.

Ve. Superi⁹ de die iudicij de ſubuerſione hieruſalem de cōuerſione gentium. Nūc agit contra decem tribus que effraim dicūtur vel a ieroboam qui de tribu effraim primus ſuper eā regnauit vel a ioſue qui moyſi ſucceſſit. Hec corona ſupbie: quia de multitudīe ſuperbiunt que eſt quaſi corona regis multitudo enim populi gloria regis. Flos decidens: q2 a gloria ſua cito decident vnde ſpūs ſanctus ve ⁊c. ſ.

Secundum prophetiam. Ve corone ſ. ⁊c. Scribe ⁊ phariſei qui iuxta lxx dicūtur mercenarij effraim propter iudam qui de tribu effraim: ⁊ d

ſopinione malorum ·|· ſ ſue paſſionis vel ſuorum ſ perſecutionis quādo ardentior indignatio.

ſuo duro per diem |eſtus. Idcirco ſuper hoc dimittetur iniqui

ſ iudeis de quibus apoſtoli ·|· ſ .i. vt virtutes prebeat ⁊ vicia reſecet. ſ non alius.

tas domui iacob ⁊ |iſte omis fru

ſ in alius vel in aliis.

ctus vt auferatur peccatum eius

ſ chorus apoſtolorum.

cum poſuerit omnes lapides al

ſ ydolorum.

taris ſicut lapides cineris alliſos

† ſ in quibus ſacrificabāt demonibus. ſ hieruſalem.

nō ſtabūt luci ⁊ |delubra. Ciuitas

ſ cuſtodia angelorum. ſ [illegible]ūm. ſ per romānos qui filiū dei occidit. † ſ quondā. ſ in qua habitabat ſpecioſus ſ. pre.

eni munita deſolata erit |ſpēoſa

ſ a deo. ſ ſurgite eamus hinc. ·|· ſ ab hoībus.

relinquetur ⁊ |dimittet quaſi de

ſ in vinea illa. ſ romanus exercitus vnde vaſtauit eam aper de ſilua. ſ n⁹ de quo ſingularis ferus deuaſtauit eam.

ſertum. Ibi paſcetur vitulus et

† ſ quibus cōſumptis cito moritur vinea. ſ magnates.

ibi accubabit ⁊ cōſumet| ſummi

† ſ metaphora. ſ morte plebis eius.

tates eius. |In ſiccitate meſſis il

ſ dolore ·|· ſ itinere fame ⁊ ſqualore cōfecte.

lius conterentur mulieres |veni

† ſ non vult eſſe. ſ ideo docebūt mulieres. ſ vndiqꝫ.

entes et docētes eam. |Non eſt

ſ intelligēs creatorē.

enim populus ſapiens propterea

non miſerebitur eius qui fecit

eum ⁊ qui formauit eum nō par

† ſ captiuitatis. ſ terrā iudeorum.

cet ei. Et erit in |die illa percuti

·|· ſ vt in iudea que quondam fuit terra promiſſionis nullus reperiat ſermo doctrīe vel ſciētie ſcripturarum vnō iuadꝫ vt nō attēdam⁹ iudaicis fabulis ⁊ mendacijs hominū. ſ ab eufrate.

et dominus |ab |alueo fluminis

ſ nilum.

vſqꝫ ad torrētem egipti ⁊ vos cō

ſ ad fidem. ·|· ſ pauci ſ. ſ veri iſrahelite.

gregabimini vnus et |vnus filii

† ſ poſt aſcenſionē vel ſubuerſionē hieruſalem. ſ ab apoſtolis.

iſrael. Et erit |in die illa clanget

ſ predicatione euāgelica. ·|· ſ gentes. ſ ad fidem.

in tuba magna ⁊ |venient qui ꝑ

ſ per ydolatriā. ſ ab ortu ſolis vſqꝫ ad occaſū

diti fuerant de terra aſſyriorum

ſ a deo. ſ per hos enī omnes gētes ſignificat.

⁊ qui eiecti erant de terra egipti

⁊ adorabunt dominum in monte

ſ eccleſia. ſ ſ.

ſancto in hieruſalem.

C. .XXVIII.

ſ magiſtris errois.

VE corone ſu

ſ poſuerunt in celū os ſuum. ſ vino fornicationis ydolatrie ſ vitiis. ſ hereticorum.

perbie ebriis effraim ⁊ flori de

ſ qui de gloria dn̄i excident de flore ⁊ ſpe celeſti.

cidenti glorie exultationis eius.

ſ hebul. ſ tempore dauid vocati a rege vel exigēte ſolennitate nō enī ibi habitabāt neqꝫ ad eā ſortem pertinebāt. ·|· ſ .i. culmine ſuperbie. ·|· ſ hieruſalē q̄ erat ſup geſſemani. † ſ quia nō tenue māna ⁊ humilitatem eccleſie ſecūtur ſꝫ in mōte pinguiſſimo tanq̄ ebrii verſantur.

qui erant in |uertice |vallis |pin

ſ ydolatrie.

guiſſime errātes a vino. Ecce va

ſ irruet ſuper eos.

lidus ⁊ fortis dominus ſicut im

ſ exercitus ſennacherib ſignificat. ſ violentiam notat.

petus grandinis turbo confrin

ſ irruens multitudo.

gens ſicut impetus aquarū mul

ſ que omnia obuia trahunt.

tarum inundantium et emiſſarū

ſ .x. tribus leniter captiuaturus. ·|· ſ diaboli. ſ aſſiriorum.

ſuper terram ſpacioſam. |Pedibus conculcabitur corona ſuper

bie ebriorum effraim et erit flos

decidens glorie exultationis ei⁹.

qui eſt ſuper verticem vallis pin

† ſ malum premiatum vel aliquid huiuſmodi. ſ quaſi dulciſſimus cibus diaboli erunt.

guium quaſi |temporaneum an

te maturitatem autumni. Quod

cū aſpexerit videns ſtatim vt ma

·|· ſ cupide ſic deuorabunt .x. tribus.

nu tenuerit |deuorabit illud. In

ſ deletis .x. tribubus ab aſſiriis.

die illa erit dominus exercituum

ſ quaſi ex auro ⁊ gemmis. ſ ex floribus.

corona glorie et ſertum exultatio

ſ duabus tribubus que nō ſunt captiuate ab aſſiriis tempore ezechie. † ſ ipſe deus inſpirādo quomodo iudicet.

nis reſiduo populi ſui ⁊ |ſpiritus

ſ ezechie. ſ regni.

iudicii ſedenti ſup thronū ⁊ forti

† ſ interfectione aſſiriorum. ſ hieruſalem.

tudo reuertentibus d |bello ad por

ſ quia iuda ⁊ beniamin legem preuaricati ſunt ⁊ ipſi in captiuitatem ducti ſunt. ſ due tribus. ſ ſicut alie tribus. ſ fornicatōis.

tam. Uerum hi quoqꝫ pre vino

ſ creatorem qui ſepe liberauit eos. ſ a via dei

neſcierunt ⁊ pre ebrietate errauerūt. Sacerdos ⁊ propheta neſcie

ſ iniquus ſ falſus.

rūt pre ebrietate abſorti ſunt a vi

ſ a via dei.

no errauerūt i ebrietate neſcierūt

vico eiuſdem tribus ſcarioth dn̄m vendidit qui vere flos apoſtolice doctrine decidit ſuper montē pinguiſſimum. Unde incraſſatus eſt dilectus ⁊ recalcitrauit in uertice ſolicꝫ vallis geſſemani ſcḋm hebreum vbi dn̄m tradidit q̄ dicitur vallis pinguium propt vbertatē ⁊ ſcribas ⁊ phariſeos qui ibi dn̄m comprehenderunt. Uū tauri pingues obſederūt me. Ebrius autē fuit iudas: non vino ſed auaricia ⁊ diaboli cibo qui poſt bucellam intrauit in ipſum ⁊ penitus deuoratus eſt. quia oratio eius ī peccatū verſa eſt nec penitentia fructum ſalutis habuit.

Uallis p. Geſſemani fertilitate frugum p eam erat eis aſcenſus in ciuitatem ⁊ ibi figebant aliqui ludi cauſa tētoria dn̄i in ciuitate morabant.

In die illa. Secundum prophetiam cū dn̄s ſcribas ⁊ phariſeos ⁊ iudā ꝓditorē ſubuerterit erit corona glorie his qui de iudeis crediderunt .i. apl̄is ⁊ ſpūs iudicium inſpirans eccleſie prelatis ⁊ fortitudo bellatoribus ad ſe qui eſt porta reuertētibus. Scribe cū ⁊ phari. a vino ⁊ ſicera inebriati ſūt.

Tropolog. In die illa ⁊c. Hereticis a diabolo deuoratis dominus erit corona glorie his qui in eccleſia commorātur multitudine errantiū pauci ſunt. Eſt autē ſpiritus iudicij ſordes lauans filiarum ſyon ⁊ fortitudo reuertētibꝫ de bello quo diabolum vicerunt ad portam que eſt chriſtus cui omnia tribuunt.

Uerum hi quoqꝫ p. ⁊c. Uinū eſt quod de vinea fit. Sicera oēme quod inebriare poteſt quam proprie aquila ebrietatem tranſtulit. Sacerdos ⁊ propheta n. p. e. ⁊c. Tales fuerunt priſca ⁊ maximilla ⁊ montanus qui neſciebant quid dicerent. Inebriabuntur vino qui ſcripturas male intelligūt ⁊ peruertunt. ſicera: qui ſeculari ſcientia abutuntur.

Fortitudo. Nō leguntur bella ezechie: ſed dominus pro eo bellū geſſit interfectis c. lxxxv. milibus aſſiriorum quorum iudei ſpolia collegerunt.

⁊ ad portas hieruſa/
lem cū gaudio reuer
ſi ſunt.
¶ Omnes eni ⁊c.
Dum ſcripturarum
nō digerūt cibos nec
corpori faciunt vita/
les: ſed immaturos et
ferentes egerūt: vt in
eis dominus nullum
inueniat locum.
¶ Ablactatos ⁊c.
Alios non: quia por
tare non poſſunt. hi
enim ſunt qui iam ſo
lido cibo vti poſſunt
alijs dicit apoſtolus
lac dedi vobis potū
non eſcam.
¶ Quia manda
re. Quaſi: ſʒ vos nō
poteſtis doceri: quia
irridentes prophetas
per quos predicit vo
bis mala ſuperuentura
vt penitentiam aga/
tis ⁊ liberemini. Op/
ponitis: māda remā/
da: quaſi o propheta
precipe quod vis. mi
nare que vis. hec tñ
non eueniunt. que mi
naris.
¶ In loquela e.
Quaſi malo veſtro
hoc dicitis: quia non
prenunciabit vobis
dominus amodo ma
la: ſed ſtatim inferet.
⁊ hoc eſt. In loquela
e. l. ⁊. l. a. l. ⁊c.

¶ Lapidē. Lapi
dē quē edificantes
reprobauerunt. h. f. i
. c. a. viri ſcilicʒ illuſo
res.

deum qui omnia videt. iuſtum.
videntem ignorauerūt iudicium
† ſuper quas comedebant ante ydola
Omnes enim †menſe replete ſunt
omni immundicia. in eis.
vomitu ſordiūqꝫ ita ut non eſſet
dño. † dignū doctrina domini. dominus.
ultra locus. † Quē docebit ſcientiā
† quod audierit a domino. qui habet au
res audiendi. a. aut qd auribus hauſerit: corde
intelligat. verbū caro factū eſt.
am. et quē intelligere faciet †audi
† apulſos ab vberibus ſicut yſaac. propt̄ cui᷒
apulſionem abraham letus fecit grāde conuiui
um. id eſt.
tum: ablactatos a lacte †apulſos
o propheta.
ab uberibus: Quia māda remā/
† reſponſio prophete. vel ipſi deriſorie repre
ſentant verba prophete.
da. manda remāda. † Expecta re/
maneas in expectatione.
expecta. expecta †expecta. modicū
ibi modicū ibi In loqla eni labii
⁊ lingua altera loquetur ad popu
incredulū. populo. dñs. vos benefaci
entes.
lum iſtum cui dixit: Hec eſt re/
† laborare me feciſtis i iniquitatibus veſtris
⁊ alibi laboraui ſuſtinēs. me.
quies mea reficite †laſſum. ⁊ hoc
in bonis operibus veſtris. anima iuſti ſedes
ſapientie eſt.
eſt meum refrigerium ⁊ noluerūt
quod irrident.
audire. Et erit eis verbum domi
ſ. ſ.
ni. manda remāda. manda remā/
da. expecta reexpecta. expecta re/
expecta. modicum ibi. modicum
in interitum. vt euntes cadant.
† boni cadunt in faciem. mali retrorſum.
ibi. vt vadant ⁊ †cadant retrorſū
⁊ conterantur. et illaqueantur. et
a babilonijs vel romanis. † quia illuſiſtis.
capiantur. † Propter hoc audite
† pontifices ſcribe ⁊ phariſei.
verbum domini viri † illuſores:
principes.
qui dominamini ſup populū me/
† opere non ſermone. obliti enī beneficio
rum meorum.
um qui eſt in hieruſalē. † Dixiſtis
ſemel ſalutem deſperauimus. † ſim
milātes demonibus ſicut alie gētes. diabolo.
enim percuſſimus †fedus cū mor
† vt deſcēſuri ad inferos leuius puniamur.
† pacis actum.
te. ⁊ cum †inferno fecimus †pactū
ergo. captiuitatis.
Flagellum inundans cum tranſi
ante mortuos. quia. i.
fruſtra ſpem in deo habuimus. ⁊ in lege eius.
erit non veniet ſuper nos. qꝛ po
diabolum.
ſuimus mendacium ſpē noſtram
diabolo qui eſt pater mendacii. quia, mor
tui imminentem captiuitatē declinauimus.
⁊ mendacio protecti ſumus. Id/
qꝛ deſperaſtis. miſericors ⁊ miſerator
circo hec dicit domin᷒ deus. Ec/
vobis nolentibus. † quaſi ſapiens
architectus fundamentū poſui. eccleſie
ce ego mittam †in fūdamentis ſy/
chriſtum. gentes ⁊ iudeos copulātē.
a deo.
on lapidem angularem probatū

quo redimitur mundus. eccleſie.
precioſum. in fundamēto funda/
in illum. lex. nō con
fundetur. ſi moram fecerit expecta eum.
querere retributionem.
tum. Qui crediderit non feſtinet.
per filium meum. meo. quia pater nō iu
dicat quēquā ⁊c. iuſto examine.
⁊ ponam in pondere iudicium ⁊
† vt reddat vnicuiqꝫ ſcḋm opera ſua.
iuſticiam †in menſura. ⁊ ſubuer/
multitudo tormētorum. † ipſum diabo
lum vel ipſos qui in eo ſpem habuerunt.
† diabolum quē putabāt protectionē ſuam.
tet grando †ſpē mendacii et †prote
tribulationum.
ctionem. aque inundabunt et de
amicicie. quod percuſſiſtis cū diabolo
lebitur fedus veſtrum cū morte.
⁊ pactum veſtrum cū inferno nō
† de quo dixiſtis nō veniet ſuper nos. mor
tis vel captiuitatis ſennacherib vel nabugodo
noſor.
ſtabit. † Flagellum inundās. Cū
vel venerit.. conculcabit vos.
tranſierit: eritis ei in conculcatio
quia. deſtruet.
nem quandocūqꝫ ptranſierit tol/
vel quādo. † quaſi dubia lux.
let vos. Quoniā mane †diluculo
† continue. tam in proſperis qꝫ in aduer
ſis ſentientes domini iram.
pertranſibit †in die et in nocte. et
† faciet nos intelligere vera eſſe que dixerūt
prophete.
tantūmodo ſola vexatio † intelle
veſtro. † nō capiet me. ⁊ adul
terum. dominus ad hieruſalem quaſi ad vxorē.
ctū dabit auditui. † Coanguſtatū
† metaphora pudici mariti ⁊ adultere vxoris.
† nemo poteſt duobus dominis ſeruire.
eſt enim †ſtratū. ita ut alter †deci
nō poteſtis deo ſeruire ⁊ mammone.
† quaſi abijce ydola vt meis fruaris amplexib᷒
dat. ⁊ palliū breue †vtrūqꝫ operire
† quia lapidem recipere noluerunt.
nō poteſt. Sicut enim †in monte
† an ſtabit ſic ſtetit i monte. quaſi nō pug
nabit pro vobis ſicut fecit contra philiſteos ⁊
gabaonitas. † iratus eſt pugnante ioſue ⁊
dicēte ſtet ſol ⁊ luna ⁊ ſpacio vnius diei ſtetit
ſol ⁊ de alienigenis perierunt multi.
diuiſionū †ſtabit domin᷒. † ſicut
† hoc eſt iraſcetur nunc vt tunc cōtra impios
vt faciat opus ſuū: nō. quia nō eſt opus dei per
dere quos creauit.
in ualle que eſt in gabaon †iraſce
nō: qꝛ alienū.
tur. vt faciat opus ſuum: Alienū
idem repetit alijs verbis.
ē opus ei᷒. ut operet̄ opus ſuū:
non: quia.
Peregrinum ē opus eius ab eo.
Nolite vos qui dicitis. manda remanda.
prophetis.
Et nūc nolite illudere: ne forte cō
funibus peccatorum ſuorum quiſqꝫ conſtringitur.
ſuper vos ne euadatis. † peccatorum vel capti
uitatis que iam non differtur.
ſtringātur †uincula ueſtra. cōſum
† quaſi cito veniet veſtra captiuitas vt audi
ui a domino. vel dies iudicii.
mationem eni ⁊ †adbreuiationeʒ
audiui a domino deo exercituum
iudeorum vel omniū. † ideo. viri illu
ſores. o ſcribe ⁊ phariſei.
ſuper uniuerſaʒ terrā. † Auribus
percipite. ⁊ audite uocem meam.
diligenter.
attendite ⁊ audite eloquiū meū.

¶ Sicut enim.
⁊c. Philiſteos con/
gregatos ſupueniēs
dauid auxilio domi/
ni diuiſit vincoſ a mor
tuis. ⁊ per diuerſa lo/
ca diſperſit. vnde lo
cus ille baalpharā/
ſim nomen accepit.
¶ Alienū opus
Opus proprium dei
eſt miſereri. pcere cō
donare. Nō ſuum ſʒ
alienum eſt iraſci pu
nire.
¶ Grego. In mū
dum venit. vt faciat
opus ſuum ſalicet re
dimat genus huma
num. Sed ab ipſo ē
alienum opus eius.
Non conuenit enim
deitati. conſpui. fla
gellari. crucifigi.

¶ Nūquid tota
Pius et miſericors deus genus humanū vt fructum boni operis afferat arat vt agricola vomere predicationis· proſcindit verbere tribulatōis· nūc peſte· nunc captiuitate corrigit· et hoc eſt. Nunquid tota.
¶ Gith et. Gith ⁊ ciminum que in virga excutiuntur: gentes que cognitionem dei nō habent intelligūtur que min⁹ puniētur. Triticū ⁊ ordeum vnde panis fit· iudei preminētes cognitione dei· vel mali p̄lati eccleſie ⁊ pricipes huius ſeculi· qui puniuntur grauioribus tormentis. Vel gith ⁊c. Simplices ⁊ idiote qui fidem acceptā male viuendo corrupe unt. Frumentum eccleſie ſacerdotes clarem ſcientie habētes

ſſemper· ſarator·
Nunquid tota die arabit arans
ſnon ſed proſcindet·
ſcū traba· ſſarculo ⁊ raſtro·
ut ſerat: proſcidet ut ſariat humū
ſcōminuendo equauerit.
ſuam: Nonne cum adequauerit
ſſug ficiem. † ſ genus leguminis ſimile cimino in quāntate ſed nigri coloris· ⁊ in pane dulcorando ſpargitur.
faciem eius ſeret gith· ⁊ ciminū
† ſ cōuenienti loco: nō eadem tellus parit omnia.
ſparget ⁊ ponet triticum p ordi-
nē· ⁊ ordeum ⁊ milium· ⁊ viciam
ſ in circūitu enim meſſiū ſolet ſeminari
ſagricolam.]
in finibus ſuis: Et erudiet illum
ſ vel dominus. ſ diſcretione vt diſcrete ⁊ tēpeſtiue vnūquodq; faciat.
deus ſuus in iudicio docebit il-
† ſcum triture tempus fuerit.
lum: Non enim in ferris tritura
bitur gith· nec rota plauſtri ſuper
ciminum circuibit. Sed in virga
excutietur gith· ⁊ ciminum in ba
ſ autem. ſ ferris ⁊ plauſtro.
culo· panis cōminuetur. Uerum
ſ aliud eſt enim impiū eſſe· aliud peccatorē eſſe. ſ quia ſaluabitur ſi penituerit ſaltē in die iudicii.
nō in perpetuum triturās tritura
ſpanem.
bit illum· neq; vexabit eum rota
ſ ferre ſummitatibus.
plauſtri· nec vngulis ſuis commi
ſ rota plauſtri. ſ vel hec diſſipatio. ſ hec diſpenſatio.
nuet eum· ⁊ hoc a domino deo ex
ercituum exiuit· vt mirabile face-
ret conſilium· ⁊ magnificaret in-
ſſcdm quā plus exigit ab eis qui plus acceperant.
ſticiam.

¶ C. XXIX.
ſ quaſi omnis gloria tua auferet a chaldeis ⁊ romanis.
ſ templum ⁊ altare.
Ve ariel Ariel
ciuitas quā expugna-
ſ preteritū pro futuro.
uit dauid· additus eſt annus ad
ſ finite· ⁊ pierunt.
annū ſolennitates euolute ſunt
ſexercitu caldeorū. ſ diruta.
⁊ circūuallabo ariel· ⁊ erit triſtis
ſ ſub hieſu ſacerdote magno.
† ſ vmbram tamē antique retinēs dignitatis.
⁊ merens. Et erit michi quaſi ari
ſ hec ad romanam obſidionem.
el· ⁊ circumdabo quaſi ſperam in
ſ quaſi circūdabūt te inimici tui vallo ⁊ coangu ſtabunt te vndiq;.
circūitu tuo· ⁊ iaciam cōtra te ag-
gerē· ⁊ munimenta ponā in obſi
dionem tuam. Humiliaberis de
ſ terrenis: que ante de celeſtibus p prophetas ⁊ patriarchas. † ſ ſignificat de illo populo magos futuros vt ſimon magus.
terra loqueris· ⁊ de humo audi-
etur eloquium tuum· ⁊ erit quaſi
phitonis de terra vox tua· ⁊ d' hu
mo eloquium tuum muſitabit. Et
ſ innumerabilis.
erit ſicut puluis tenuis mltitudo
ſromanorū. † ſ que ſemper in motu pertranſiens: id non poteſt numerari
ventilantium te· ⁊ ſicut fauilla p
tranſiens multitudo eorū qui cō
ſcalamitas illa.
tra te preualuerunt. Eritq; repen
ſ quia ſubito obſeſſi ſunt ante expectatum.
te· confeſtim a domino exercituū
ſ in vltione. ſ qd auditum ē ante aduentum roma· ⁊ terra mota eſt· ſ etiā elementa vindicabunt actorem.
viſitabitur in tonitruo· ⁊ cōmoti
one terre· ⁊ voce magna turbinis
† ſtemplum ſignificat cōburēdum· ſ fulguris
et tempeſtatis· ⁊ flāme ignis de
ſhomines· † ſq: ſibi ⁊ ſuis diis hoc aſſignauerunt· nec deū cuius nutu ⁊ virtute hoc egerant: glorificauerunt. † ſ quaſi nichil ⁊ inane cito peribunt.
uorantis. Et erit ſicut ſomnium
† ſpugnabit pro eo orbis terrarū· ↄtra inſēſatos
viſionis nocturne· mltitudo om
nium gentiū que dimicauerūt cō
tra ariel· ⁊ omnes qui militauerūt
⁊ obſederunt· ⁊ preualuerunt ad
uerſus eā. Et ſicut ſomniat eſuri
ens ⁊ comedit. Cum aūt fuerit ex
precius vacua eſt anima eius. Et
ſicut ſomniat ſitiens et bibit· et
poſtquā fuerit expgefactus· laſſ⁹
adhuc ſitit· ⁊ anima eius vacua ē
ſic erit multitudo omniū gentiū
que dimicauerūt contra montem
ſ ſcribe ⁊ pharisei· ſ anima eius vacua eſt. ſ miſeriam veſtram.
ſyon. Obſtupeſcite ⁊ admiramini
fluctuate ⁊ vacillate inebriamini
† ſ ſtupore mouemini malorū· vel penitētes: vt euadatis. ſ ſed a dolore.
⁊ nō a vino mouemini ⁊ nō ebri-
etate. Quoniā miſcuit vobis do
ſalienationem mentis. † ſ q: videntes ſaluatorem clauſiſtis oculos ne videretis.
minus ſpiritū ſoporis· claudet
ſcordis. † ſqui debent puidere. ſ per quos ſcientiam dei videbatis. ſ·ſ·
oculos veſtros prophetas· ⁊ pri
ſqui debent defendere. ſ lex ⁊ prophete vſq; ad iohannem.
cipes veſtros qui vidēt viſiones
ſ abſcōdet· ⁊ auferet. ſ nō in oībus· ſ prophetarum·
operiet. Et erit vobis viſio omniū
ſ obſcura· † ſ totius ſancte ſcripture que vnus liber quia vno ſpiritu ſcripta·
ſicut verba libri ſignati· quē cū
ſ ſcribis qui ſe iactabant intelligere·
dederint ſcienti litteras· dicēt lege

¶ Phitonis.
Phitoniſſa que erat in endor per nigromātiam ſamuelē ſuſcitauit· imo demonē ſuſcitauit ⁊ huiuſmōi futura predixit in populo illo.
¶ Mania inſania· vnde manicheus· mātheos diuinatio.
¶ In tonitruo. ⁊c. Viſi ſunt romani irruere cum tonitruo ⁊ terra moueri eorum aduentu· ⁊ cum flamma ignis· quia ⁊ ciuitatem ſuccēderunt et templum.

¶ C. XXIX.
¶ Ue ariel. Dominus ad hieruſalē compatiētis affectu· quaſi ſi cognouiſſet eam.
¶ Ariel: leo. Leo eī dei· hieruſalē potētiſſima ⁊ fortiſſima fuit.
¶ Expugnauit. Cum potētiſſima eſſet repugnātibus cecis ⁊ claudis quādo ioab primus domatum excelſa conſcendit.
¶ Additus eſt an. Cū captiuati eſſent a nabugodonoſor: neq; templum habebant neq; ſacrificium· ⁊ hoc per multos annos· ⁊ hoc eſt annus ad annū addit⁹.
¶ Quaſi ſperā Templi ſimilitudinē retinens antiquā: nō magnificentiam.

¶ Obſtupeſcite ⁊c. Poſt ſubuerſionem hieruſalem ⁊ templi· i· ariel· contra ſcribas ⁊ phariſeos prophetia dirigit.

¶ Signatus eſt ⁊c. Hec īpleta ſunt quando ⁊ dignitates ⁊ ſacerdotium amiſerunt. ⁊ ciuitas deſtructa eſt ⁊ templū a pricipibus romanis.

¶ Eo ꝙ appropiquat ⁊c. Dominus in euāgelio matthei abutitur hoc teſtimonio. ꝑplus iſte labijs me honorat. cor autē eoꝝ l. ē a me. fruſtra aūt colunt me docentes. doctrinas et pcepta hominū. In ꝗ notandū euāgeliſtas ⁊ apoſtolos non verbum de verbo expſſiſſe. nec. lxx. interptes ſecutos eſſe quoꝝ iam editio legebatur: ſed quaſi hebreos et lege īſtructos ſine damno ſenſuum verbis proprijs vſos.

¶ Labiis ſuis. Lxx. Labijs ſuis me honorat: cor aūt eius lōge eſt a me. fruſtra aūt colunt me docentes pcepta hominū atqꝫ doctrinas.

¶ Peribit enim De loco hoc apłs teſtimonium ponit. ꝑdam ſapientiam ſapientium. ⁊ intellectum prudentium reprobabo. alijs verbis eundē ſenſum. Vere grā de miraculū fecit dominus deus in populo. vt eodem tempore ciuitas arderet. et templuꝫ corrueret. et omnis ſcientia magiſtroꝝ deperiret.

¶ A domino abſcō. Quaſi nō videat deus. Hoc errore adam ⁊ eua abſcōderunt ſe. Caim quoqꝫ dixit. a facie tua abſcondar.

¶ Peruerſa eſt. ⁊c. Vt creator ignoret creaturam. vnde apoſtolus. O homo tu quis es qui reſpondeas deo. nūquid dicit figmentum factori ſuo. quare me ſic feciſti?.

¶ In modico et in. Modicum ⁊ breue: exquo hoc pdictum eſt vſqꝫ ad aſcenſionem domini. omnia enī tempora eternitati compata breuia ſunt ⁊ momentanea.

¶ Libanus in c. Libanus mons in phenicia. carmel in confinio paleſtine ⁊ phenicis eſt. Et eſt alius in terra promiſſionis eiuſdem nominis. Libanus candidatio. carmel ſcientia circūciſionis. in quo fuit nabal homo ſtultus maritus abigail quo mortuo nupſit dauid. Illo enim viuente virum dauid accipere non poterat: ne vocaretur adultera ſi eſſet cū altero viro.

iſtum. et reſpondebit: Non poſ
ʃ obſcurus.
ſum. Signatus eſt enī. Et dabit
ʃ vetus teſtamentum ʃ laico vel gentili.
liber neſcienti litteras. diceturqꝫ
ʃ multo leuius eſt impitiam legis cōfiteri ꝗ̄ iactare prudentiā nec poſſe qđ dicit ſcire.
ei. lege. Et rn̄debit neſcio litteras
† ʃ appropinquamus deo mēte nō corpore. vnde ſolus moyſes appropinquauit ad deū.
ʃ quia ydola nō colit.
Et dixit dominus. Eo ꝙ †appro
ʃ tantū nō corde.
pinquat populus iſte ore ſuo ⁊ la
† ʃ quia nō credit filiū. ⁊ qui nō credit in filiū non credit in eum qui miſit illum.
biis ſuis † glorificat me. cor autē
eius longe eſt a me. et timuerunt
ʃ traditioni bus ſcribaꝝ ⁊ phariſeoꝝ qui iuſticiam ſuam volentes ſtatuere: iuſticie dei non ſunt ſubiecti. ʃ non dei.
me mandato hominum ⁊ doctri-
nis. Ideo ecce ego addam vt ad
mirationem faciam populo huic
miraculo grandi ⁊ ſtupendo. Pe
† ʃ ſcribis ⁊ phariſeis qui ſapientiā dei nō receperunt.
ribit enim ſapiētia a † ſapiētibus
ʃ qui in littera continetur.
eius. ⁊ intellectus prudentiū eiuſ
ʃ ne eum reperiāt qui in lege cōtinetur.
† ʃ defecerūt ſcrutantes ſcrutinio. ʃ celantes iniquitatem veſtram.
abſcondetur. † Ve qui profundi
ʃ ſapientes ſeculi hereticoꝝ magiſtri iudeorum ⁊ phariſeoꝝ.
eſtis corde. vt a domino abſcon-
ʃ ſecretum. ʃ quia.
datis conſilium. quorū ſunt i te-
ʃ in abſcondita. ʃ mala. † ʃ tanquā deus non videat corda.
nebris opera. ⁊ dicūt: † Quis vi-
† ʃ qui tam aſtute celamus cōſilia.
det nos: ⁊ quiſ nouit † nos: Per
uerſa eſt hec veſtra cogitatio. qua
ſi lutum contra figulū cogitet. et
dicat opus factori ſuo: Non feci
ʃ opus
ſti me. Et figmentuꝫ dicat factori
ſuo: Non intelligis. Nonne ad-
† ʃ perditione apoſtoloꝝ.
huc in modico ⁊ in breui † conuer
ʃ gentes candide mūde. † ʃ ſcientiam vere circunciſionis. ʃ hebrei chermel.
† ʃ iudei exterius circūciſi in gētes ſilueſtres ⁊ īfructuoſas.
tetur libanus i † carmel. ⁊ † carmel
ʃ intelligent.
in ſaltū reputabitur. Et audient
† ʃ gentes que nō audierunt legem dei.
† ʃ vetus ⁊ nouū teſtamentū ſcribis ⁊ phariſeis ſignatum.
in illa die † ſurdi † verba libri. ⁊ de
ʃ ignorātie. ʃ peccatoꝝ. ʃ gentilium.
tenebris ⁊ caligine oculi cecoruꝫ
ʃ miſteria fidei. † ʃ ſibi. ʃ cōfluentibus gētibus ad fidem. † ʃ apoſtoli vel ipſi gētiles.
videbunt. Et † addent † mites i do
ʃ beati paupes ſpū.
mino leticiam. et pauperes homi
ʃ in deo qui ſanctificat iſrael.
nes in ſancto iſrael exultabunt.
ʃ in morte chriſti. ʃ princeps mundi.
Qm̄ defecit qui preualebat con-
ʃ cōſumptus eſt. ʃ deceptor humani generis.
ſummatus ē illuſor. Et ſucciſi ſūt
ʃ miniſtri diaboli.
omnes qui vigilabant ſuper ini-
ʃ ſuggerēdam. ʃ admonebāt.
quitatem. qui peccare faciebant
ʃ iudeos. † ʃ blaſphemie. in beelzebub. p. d. e. d. ⁊ huiuſmodi. † ʃ chriſtum vel quēlibet iuſtum peccatores corrigētes.
homines † in verbo. et † arguentes
ʃ voto nō facto. ſed ipſi declinauerūt fruſtra a iuſto.
in porta ſupplantabāt ⁊ declina-
ʃ vel iuſtum.
uerūt fruſtra a iuſto. Propt̄ hoc
hec dicit dominus ad domum ia
cob qui redemit abraham. Non
ʃ hoc tempe. ſ. yſaie. † ʃ mente ſup iniquitate ſua.
modo † confundet iacob. nec mo-
ʃ penitēdo.
do vultus eius erubeſcet. Sꝫ cū
ʃ quaſi tūc penitebit. ʃ ipſe fecit nos ⁊ nō. i. n. ʃ apoſtolos. ʃ. ſ.
viderit filios ſuos opera manu-
† ʃ repleti ſpiritu ſancto. loquebātur magnalia dei. vnde cōfuſi iudei qui dixerūt quid faciemus viri fratres. quibꝰ petrus. ſcio fratres quia per ignorāti. f.
um mearum in medio ſui † ſancti-
† ʃ prophete. ʃ apoſtoli.
ficantes nomen meū. Et † ſanctifi
† ʃ chriſtum d iacob. ʃ patrem ⁊ filium ⁊ ſpiritum ſanctū.
cabunt † ſemen iacob. ⁊ deū iſrael
ʃ tūc. ʃ iudei ydola colentes.
predicabunt. ⁊ ſcient errātes ſpi-
ʃ miſticum. † ʃ qui ſemꝑ contra dnm̄ murmurauerunt.
ritu intellectū. et † muſitatores di
ʃ ſpiritualiter.
ſcent legem.

C. XXX.

ʃ dei conſilii ⁊ hieremie.
Ve filii deſertores dicit dominꝰ vt
ʃ ſed cōtra.
faceretis conſilium. ⁊ non ex me.
ʃ prauum demonſtrat cōſilium. † ʃ qui monebat manere nō fugere. ʃ metaphora
⁊ ordiremini telam. ⁊ non per † ſpi
† ʃ cōtentionis ⁊ ſuperbie.
ritum meum vt adderetis † pecca
† ʃ vetus. † ʃ quaſi ambulabitis. ab yſaia eī vſqꝫ ad hieremiam cuius tempore hoc factum eſt. c. lxi. anni ſunt.
tum ſuper † peccatū. † Qui ambu
latis vt deſcendatis in egiptum

¶ Et declinauerūt fru. Demones conati ſunt declinare iuſtum a iuſticia ſed fruſtra. Melius eſt eū legere iuſtum ꝗ̄ a iuſto. Vel ſcribe ⁊ phariſei declinauerunt. ſ. a iuſto dicentes: Nō habemus regem ni.

¶ Redemit abra. De igne chaldeoruꝫ. Legitur enim chaldeos aram ⁊ abraham in ignem proieciſſe: eo ꝙ nollent eum colere aram autem ibi expirauit. abraham illeſꝰ exiuit. Vnde ego dominꝰ qui eduxi te de ur chaldeoꝝ. Ignis enī lingua coꝝ ur dicitur.

¶ C. XXX.

¶ Ve fi. d. Poſt prophetiā cōtra and ⁊ cetera vſqꝫ ad hunc locum vaticinatur ꝗ̄ poſt. c. l. annos ꝗ̄ fuerūt inter yſaiā ⁊ hieremiam probant eſſe cōpleta.

¶ De his dicit qui ſpreto conſilio dei et hieremie poſt mortem godolie quē rei quijs prefecerat nabugodonoſor fugerunt ī egiptū. ⁊ hoc ē ve. fi.

¶ Tropolo. Ve fi. d. Omnes. ſ. ꝗ dei religione contempta ineunt conſiliū non ꝑ dominum. ⁊ addunt peccata peccatis: vt ſupari blādicijs peccatoꝝ recipiant etiaꝫ prauitatē dogmatuꝫ ⁊ deſcendant in tenebras egipti querētes pharaonis auxilium qui regnat in egipto cuius fortitudo ducit in opprobrium ſempiternum. Sunt enī in thamnis. i. mandato humili ⁊ deiecto. pricipes eius qui fruſtra laborabant ſuper populo. Sanctos magiſtroſ adiuuat diſcipuloꝝ ſalus. perditio ſeductorum pdit iniquos.

¶ Qui ambulatis. Vt dicit hieronimus. Hieremias cū eis iuit. et ſuper portam ciuitatis thamnis lapides portauit. ⁊ dixit: Hec dicit dominus: Ecce ego adducam nabugodonoſor ſeruum meum ⁊ ponet ſedē ſuam ſuper hos lapides ⁊ pcehendet vos pariter cū omnibus egiptijs in quibus cōfiſi eſtis ⁊ pibitis fame. captiuitate dura. gladio. ⁊c. ꝙ noluiſtis

audire vocem meam
vt habitaretis in ter
ra veſtra.
¶ Erant enim i/
thanis. Quaſi an
tiq̃ receſſiſtis a me vt
fugeretis vſq; in thã
nis ⁊ anes?
¶ Thamnis ciuitas
in q̃ magi cõtra moy
ſen ſigna fecerũt. A/
nes in finibus egip/
ti ſita ẽ. forſitan timo
re turbati nõ auſi ſũt
in thãnis manere. et
fugerũt vſq; ad anes
¶ Onus iumen
torum. Poſt decẽ
onera diuerſa℞ genti
um vndecimũ onus
reliqua℞ dua℞ tribu
um ponit q̃ remanſe
runt ducto ſedechia
⁊ alijs pricipib; in ba
bilonem.
¶ Jumentorũ.
Lxx. Quadrupedũ
in deſerto. Omnes q̃
creatore deſerto ſecu
li errorib; ſe dederũt
quadrupedes ĩ deſer
to ſeculi ſunt: a quo
fruſtra querunt auxi
lium qui deum dereli
querunt.
¶ In terra. Here
m⁹ per quã iohanna
filius caree. ⁊ alij du/
ces traduxerunt reli/
quias in egiptũ ↄtra
preceptũ domini. vel
ipſa egiptus in q̃ mul
tas tribulationes: et
anguſtias ſuſtinuerũt.
¶ Nunc ergo.
Dominus ad biere/
miam vel ad yſaiam
ſcḋm hebreos. Vn⁹
enim ſpũs eſt in pro/
phetis. ⁊ apud deum
omnia tpa ſunt con/
iuncta.
¶ Dominus ad bie
remiam. O bieremia
ingreſſus cum eis in
egiptum ſcribe diligẽ
ter. que mandam eis
vt nõ fugerẽt. ſ. ĩ egip
tum ſed manerent in
terra ſua vt ſit ſcriptu
ra hec in teſtimoniũ
quia bene feci eis. be/
ne docui ⁊ ipſi ſpreue
runt.
¶ Et filii. Tropo
logice. Omnis hereti
cus filius appellatur
et nobis enim exierũt
ſed non fuerũt ex no
bis qui interioribus
auribus nolunt audi
re legem dei. Nolite
nobis videre que re/

ſ hieremiã prophetã. prophete enĩ os domini
ſunt. vnde os do. lo. eſt. ſ quia qs̃ interrogã
tes audierant neglexerunt.
et os meum nõ interrogaſtis ſpe
ſ in fortitudine tua domine habem⁹ fiduciã
rantes auxilium ĩn fortitudine
ſ pharao nomẽ dignitatis regie ſicut auguſtus
ceſar.
pharaonis. habentes fiduciã in
ſ protectione.
vmbra egipti. et erit uobis forti
ſ qui ⁊ mephres ſicut alius nechao proprie.
tudo pharaonis ĩ confuſionẽ et fi
ducia umbre egipti in ignominiã
ſ ironia. ſ emphaticos cũ irriſione legendũ ẽ
Erant enim in thamnis pricipes
tui. ⁊ nuncii tui vſq; ad anes per/
uenerunt. Omnes cõfuſi ſunt ſu
per populo qui eis prodeſſe non
ſ q̃.
poterat. Non fuerunt in auxiliũ
⁊ in aliquam vtilitatẽ. Sed ĩ con
ſ duc tribus. ſ homo cũ in honore eſſet non
intellexit con. e. i. ĩuſi.
fuſionem ⁊ opprobriũ. Onus ĩu
ſ quia in auſtrali parte habitabant.
mentorum auſtri. In terra tri/
ſ metaphoricos. ſ hieruſalẽ vel popul⁹. ſ io
hanna ⁊ alii pricipes.
bulationis et anguſtie. leena
ſ venenatis venenati. ſ generatio vipa℞.
et leo ex eis vipera et regulus
ſ cito trãſiens ſicut patres eo℞. ſ ſecum in
egiptum.
volans. portantes ſuper hume/
ſ equo℞ aſino℞ ſ au℞ ⁊ arg. ⁊c.
ros iumentorũ diuitias ſuas. ſu
per gybbum camelorum theſau/
ros ſuos ad populũ qui eis pdeſ
ſ aduenieute nabugodonoſor.
ſe non poterit. Egyptus enim fru
ſ quia in egiptiis vanũ auxilium.
ſtra ⁊ vane auxiliabitur. Jõ cla/
ſ in egipto nõ cõſtantia belli;
maui ſuper hoc. Supbia tantũ
ſ ergo. ſ in terra tua. ſ egiptũ.
eſt: quieſce. Nunc ergo ingreſſus
ſ vt imperpetuũ maneat.
ſcribe ſuper buxum: in libro dili/
ſ ſcriptũ illud. ſ cũ venerit nabugodono
ſor cũ res cõpleta fuerit.
gẽter exara illud. ⁊ erit ĩ die no
ſ prophetalis veritatis.
uiſſimo in teſtimoniũ vſq; in ſem
ſ dicẽs nõ manebimus hic ſed in egiptũ fu
giemus
piternũ. Populus enĩ ad iracũ
ſ qui ſemper rebellis ⁊ incredulus.
ſ dixerũt enim hieremie ora pro nobis domi
nũ vt dicat nobis quid agere debeamus ⁊ au
dire noluerunt. ſ me.
diam prouocans eſt. ⁊ filii men/
ſ ſi promitũt ſe bene facturos cito deficiũt.
daces. filii nolentes audire legẽ
ſ futura. ſ hieremie. ⁊ baruch. ⁊ olde. ſ ſpi
ritu prophetico. propria induſtria. ſ nolite
annũciare nobis verbum domini: nõ enĩ audie
mus.
dei. Qui dicũt videntibus noli
te videre. ⁊ aſpiciẽtibus nolite aſ
ſ vt maneamus hic.
picere nobiſ ea que recta ſunt. Lo

ſ vt eamus in egiptũ. ſ finite nos errare.
quimini nobis placentia. videte
ſ quã docetis. ſ auferte a me veritatem hãc
nobis errores. auferte a me ĩ viã
ſ ſtãdem.
declinate a me ſemitam. ceſſet a
ſ preſentia. ſ monita eius. ſ propterea hec di
cit dominus. ſ quia reprobaſtis illum
facie nr̃a ſanctus iſrael. Prop
ſ nolẽtibus ſe ingerit. vt quẽ neglexiſtis com
monẽtem ſentiatis puniẽtem vt habitaretis in
terra veſtra.
terea hec dicit ſanct⁹ iſrael. Pro
ſ habentes fiduciã in egiptio℞ calumnia atq;
mendacio. ſ hoc.
eo ꝙ exprobraſtis verbũ. et ĩ ſpe/
ſ deceptionẽ. ſ ſupbiam egipti.
raſtis in calũniam. ⁊ in tumultũ
ſ ſpe. ſ tumultu.
⁊ innixi eſtis ſuper eo. propterea
ſ trangreſſio precepti:
erit vobis iniquitas hec ſicut in/
ſ muri ſ vt ipſi cadatis ſubito.
terruptio cadẽs. et requiſita ĩ mu
ro excelſo. Qm̃ ſubito dũ nõ ſpe
ſ muri.
ratur veniet cõtritio eius. et com
ſ alia ſimilitudo.
minuetur ſicut conteritur lagena
ſ Sic nec de vobis aliquid vtile remanebit p
ſequẽte nabugodonoſor.
figuli contritiõne perualida. ⁊ nõ
inuenietur de fragmẽtis eius te
ſta in qua portetur igniculus de
incẽdio. aut hauriatur parũ aque
ſ qui per me ⁊ hieremiam vobis loquutur.
de fouea. Quia hec dicit domi
minus deus ſanctuſ iſrael. Si re
ſ quaſi penitentiam agite anteq̃ veniat capti
uitas. ſ in terra veſtra.
uertamini et quieſcatis: ſalui eri
ſ quietis. ſ ſpa in me ⁊ nõ
in egipto.
tis. In ſilentio et in ſpe erit forti
ſ obedire nolui.
tudo veſtra. ⁊ noluiſtis ⁊ dixiſtis
ſ manebimus hic. ſ egiptio℞.
Nequaquã: ſed ad equos fugie
ſ cõcito gradu pergemus. ad eos.
mus. Jdeo fugietis. Et ſuper ve
ſ chaldei quos effugere non poteritis.
loces aſcẽdemus. Jdeo velocio
res erunt qui perſequũtur vos.
ſ egipti in quibus cõfiditis.
Mille homines a facie terroris
ſ chaldei.
unius. et a facie terroris. v. fugie
ſ pauci in ſignum tãte captiuitatis.
ſ fixus in ſignum naufragii.
tis: donec relinquamini quaſi ma
lus nauiſ in uertice montis. ⁊ q̃ſi
ſ potẽtie dei demõſtrande ⁊ cuius ſermo cõplea
tur. meus an illo℞.
ſignum ſuper collem. Propterea
ſ quaſi hec venient niſi penitẽtiã egeritis. pro
pterea. ex do. ſ penitẽtiam veſtram
expectat dñs ut miſereatur veſtri
ſ in miſericordia. ſuperexaltat miſericor
dia in iudicio. ſ vel ĩ cruce vt omnibus pcat.
et ideo exaltabitur parcẽs uobis
ſ filius. pater enim nõ iu. quẽq; ſ. o. iu.
d. f.
q2 deus iudicii dominus. Beati

cta ſunt. nec mĩari ge
henne flammas. ſed
promittite nobis reg
na celorum. Ad po/
pulum quoq; eccleſie
negligentẽ auſterita/
tem magiſtro℞ fugiẽ
tẽ ⁊ adulationẽ que
rentẽ hec referuntur.
¶ Pro eo ꝙ ex
pro. Heretici quo/
q; ⁊ omne dogma cõ
trariũ veritati con fi
dunt in calumnia et
mendacio. propterea
impietatis eorũ ciui
tas deſtruetur. quam
. ſ. edificauit caym cui
veniet repentina per
dino cũ capta fuerit
ab eccleſiaſticis viris
⁊ ideo deſtructa ⁊ cõ
minuta vt nichil re
maneat in ea qd̃ poſ
ſit ignem emortuũ re
accẽdere ⁊ ſaltem ſce
noſam et paruulam
aquã ſitiẽtib; pbere.
¶ Sicut inter
ruptõ. Quaſi: quo
modo interruptõ mu
ri altiſſimi qui lon/
gam traxit ruinã dif
ficile inſtaurari: ⁊ pri
ſtinum decorem reci
pere poteſt: ſic veniet
vobis repentina con
tritio.
¶ Quia hec di
cit dominuſ. Ana
goge. Omnes ad pe
nitentiam precipue et
maxie hereticos hor
tatur. quia ſi reuerſi
a vicijs ingemuerit. ⁊
penitentiam egerint:
ſalui erunt. illi ecõtra
rio ↄfidentes in falſis
magiſtris ⁊ in ĩcertis
ſeculi equos egiptioſ
deſiderant. et eo℞ ve
locitate letãtur. quos
mltiplicare dominus
prohibuit. Jdeo ec
cleſiaſtici viri perſe/
quentur eos. ⁊ vnius
bellatoris vocem vel
. v. (quod ad mentez
et ad quinq; ſenſus re
ferre debemus) mille
homines et incõpoſi
ta turba fugientiũ ſu
ſtinere non poterunt

Plorans ne·p· Judei referunt hoc ad tempus illud quando ſub zorobabel· ⁊ hieſu magno ſacerdote poſt·lxx·annos redierūt de captiuitate in hieruſalē ⁊ bona fleuerūt que prius habuerāt. Nos aūt oīes promiſſiones que excedūt mediocritatē illius tēporis ad xp̄i referimus aduētum·in quo captiuus quodā populus paſſione domini liberatus habitat in ſyon ⁊ in hieruſalem·in ſpecula ſcilicet ⁊ viſione pacis·i·eccleſia.

Poſt tergum ⁊c. Prima cōditōne quaſi in facie adā audiuit a dño. Creſc·et mul·⁊ re·t· Poſt peccatū quaſi poſt tergū poſit⁹ maledicta terra in opere tuo. Huius caſu nos oēs retro cedimus·⁊ modo audimus a domino ꝯuertimini ad me·et c·ꝯ·a·u·⁊ alibi. Conuertimini ad me in toto c·v·⁊c·vt hiſ moitis anteriora petam⁹ et hoc eſt· Aures tue audient verbū·mo·poſt tergum.

Neq; ad d. In vtraq; pte quicquid ſupra modum eſt, in vicio eſt.

Neq; ad d·⁊c·declinandū eſt: ſed via publica gradiendum ·i·regia que nō fallit.

Et cōta·la. Ydola·ſ· que ad ſimilitudinē veritatis artifex lingua ꝯpoſuerit in ſplendore eloquētie quod ſignificat argētum·⁊ in ratione ſapientie qđ ſignificat aurū ꝯminues ⁊ diſperges ⁊ immūda iudicabis.

Et dabitur lu·⁊c· In regū volumine ſcriptū eſt: q: interfectis ab helya pſeudo ꝓphetis data ſit pluuia terre iſrl·⁊ panis helyſei. Et poſtea ſaluatoris vberrimus fuerit atq; pinguiſſimus ⁊ tantā plenitudinē habeat vt multa hominū milia ſaturati ſint· In pſenti quoq; loco nō datur pluuia ſemini ſpirituali ⁊ panis terre vberrimus atq; pinguiſſimus: niſi ydola deargentata ⁊ deaurata fuerint cōminuta ⁊ reputata ī ſterquiliniū·niſi eī vicia abiecerit virtutes nō ſubeūt.

Paſcentur. Quidā hec yꝑbolicos cyri temporibus qui captiuitatē populi relaxauit·in iudea cōpleta ꝯtendunt.

Cōmixtum m. Yſaac ordeum ſeuit: q: apud allophylos erat·⁊ centenariam ordei frugē recepit. Et oſee choro ⁊ dimidio ordei adulterā conduxit. Saluator quoq; ·v·milia viroꝝ·v·ſenſus corpis ⁊ legem moyſi ſequētium ordeaceis panib; ſaturauit·qui in alio loco frāgens ſeptē panes ⁊ in fruſtra cōminuens quattuor milia triticeis panib; repleuit qui euāgelicū numerū ſequebāt. Hmōi ppli ꝑtem comedūt palea ⁊ in quibuſdam ſequētes litteram ⁊ per paleas ⁊ ordeū paulatim proficiūt et tranſeunt ad frumentum.

† expecta dominū·⁊·vi·a·⁊c· ſrecta ſpe·
omnes qui † expectant eum popu
ſeccleſie que eſt modo in ſpeculatione·
† ſ celeſti vbi eſt vera viſio pacis·
lus eni ſyon habitabit in † hiꝛlm.
ſante· ſ cōuerſus· ſabſterget deus·o·
·l·a·o·ſ· ſfletus tuus vertetur
in gaudium· ſ in hieruſalē·
Plorans nequaquā plorabis·
ſquotidie. ſ in die iudicii omnino.
miſerans miſerebitur tui· Ad vo
ſplenā miſeratione.† ſ orōnis. † ſ hieruſalē.
ſſi digna audiri.
cē † clamoris † tui ·ſtatim vt audi/
ſecce adſum. ſ magis re q̄ voce. † ſiu
dei dicunt q egreſſuri de captiuitate inopiam
cibi ⁊ potus paſſi ſunt.
erit reſpondebit tibi·⁊ † dabit tibi
† ſdoctrinā euangelii que duobus mandatis
coartat omnia mādata·u·t· ſſcriptura vbi
obſcura panis eſt: vbi aperta aqua.
domin⁹ † panem artum · et aquā
ſrecedere.
breuem: ⁊ non faciet auolare ā te
ſmagiſter veſter vnus eſt chriſtus. ſcordis.
vltra doctorem tuum: ⁊ erūt ocu
ſmodo in ſpectandem in re.
li tui videntes preceptorem tuū
ſinteriores. ſexaudient.
⁊ aures tue audient verbum mo/
† ſ chriſtus ad credētes loquitur. ſ ego ſum
via·ve·et vi. ſ me imitamini: vnde vende omnia ⁊ ſe·me·⁊ qui mihi miniſtrat·me ſequat.
ſchriſti.
nētis poſt tergum. † Hec via·am
ſde virtute in vir. ſnoli eſſe nimiū iuſtus·
bulate in ea: neq; ad dexteram
ſ in malum declines. ſconuerſus ad fidem reputabis omnia ydola cōtaminata ſculptilia ⁊ cōflatilia.
neq; ad ſyniſtram·⁊ contamina
bis laminas ſculptilium argenti
ſornamentum.
tui·⁊ veſtimētū ꝯflatilis auri tui
et diſperges ea ſicut immūdiciā
† yſaia vel hieremia. † ſ populo credenti de gentibus.
meſtruate· † egredere et dices † ei
† ſgratia ſpūs ſancti. ſ predicationi.
Et dabit † pluuia ſemini tuo vbi/
ſin quacūq; gente.
cunq; ſeminaueris in terra·⁊ pa/
ſego ſum panis viuus. ſin cordibus lectoꝝ
nis frugum terre erit vberrimus
ſ gratia ⁊ pinguedine ſpiritus ſancti.
ſ pane verbi dei. ſeccleſia.
et pinguis. Paſcentur in poſſeſſi
† ſcum ydola cōfregeris. ſmitis corde qui ſequitur agnum quocunq; ierit·⁊ ſemper ad dexteram eſt.
one tua in † die illa agnus ſpacio

ſapoſtoli duces gregis. ſapoſtoli vel apoſtolici viri. † ſfilii·ſ·iudeoꝝ qui per aſinā vel gentilium qui per aſine pullū ſignificantur· ſſub lecti.
ſe·⁊ tauri tui·⁊ † pulli aſinorū qui
ſ vt fructificent. ſ eccleſiam vel vnuſquiſq; corpus ſuum. † ſhyſtoriā cum ſpirituali ſenſu.
† ſmigma eſt ordeum cum palea.
operantur terrā † cōmixtum † mig
† ſſcripture. † ſa ſpū ſancto examinatum.
ma comedent ſicut in † area † venti
ſde die iudicii.
latum eſt. Et erunt ſuper omnē
ſſanctos virtutibus eminentes vel plus vel minus vel expoſitores diuinoꝝ eloquioꝝ.
montem excelſum ⁊ ſuper omnē
ſdoctrina euangelii.
collem eleuatum riui currentium
ſiudicii.
aquarū in die interfectionis mul
† ſ demones munimentū maloꝝ ⁊ principes huius ſeculi.
torum cum ceciderint † turres.
† ſpoſt iudicium ⁊ celū erit no·⁊ t·no omnia enim propter hominē facta in eius lapſu peiorata ſunt·⁊ ſol ⁊ luna ſuo lumine minorata.
Et erit lux lune † ſicut lux ſolis·
ſ finitum pro infinito.
et lux ſolis erit ſeptempliciter ſi/
ſſcilicet quādo creatus eſt mundus·
cut lux ſeptem dierum·in die qua
ſſanādo. † ſmortalitatē peccati ⁊ omnes miſerias. † ſabſolute·vt omnes deo ſeruientes ſignificet. ſſanctoꝝ. ſfugiet dolor ⁊ gemit⁹
alligauerit domin⁹ † vulnus † po/
puli ſui·⁊ percuſſuram plage eius
† ſhomis promittit premia cōtemptoribus minatur ſupplicia.
ſanauerit. † Ecce nomen domini
ſad damnādum malos ⁊ remunerandū bonos
ſpoſt multa tēpora. ſin vindicta
more noſtro.
venit de longinquo: ardens fu/
ſreprobis.
ror eius et grauis ad portādum
ſverba. ſfilii. ſdicēdo·eſuriui ⁊ nō dediſtis michi man·⁊c.
Labia eius repleta ſunt indigna
ſite maledicti in ig·e·
tione·et lingua eius quaſi ignis
ſdiabolum ⁊ membra eius.
deuorās·ſpiritus eius velut tor/
rens inundans uſq; ad medium
colli·ad perdendas gentes in ni/
ſdiabolum qui ſubiectos trahit ī ruinam. ſdominationem diaboli.
bilum·et frenum erroris quod
erat in maxillis populorum·

Et erunt. In die iudicij ſuper mōtes et colles erunt riui·e·a· q: bona opa ſanctoꝝ clarebūt que obſeruātes mādata impleuerunt·⁊ doctrina euangelij appropinquāte die iudicij ꝑdicatōne helye et enoch pene ꝑ omnes gētes abundabit.

Et erūt ſup·o· Iudei multos īterfectos et ruētes turres ad romanū referunt impiū vnde vt qui terr nūc teneat donec de medio fiat·q eo tpe tanta hūmido fuerit populo iſrael·vt non ſolū valles et cāpeſtria ſed montes et colles aquis fluentibus irrigentur. Nos montes et colles intelligim⁹ qui virtutib; eleuant qui eſuriunt ⁊ ſitiunt iuſticiā quos dñs ꝑuocat ad bibendū·q̄ enī biberit de aquis eius non ſitiet in eternum. Unde bñdicite dño de fon·iſrael.

Interfectionis multorum. Multi eni ſunt vocati pau·ve·el· Turres poteſtates demonū vel ſupbi de quib; dicit ·vidi impi·ſuper al·⁊ e·ſ·c·ly· Has turres edificare cupiebant qui mouerūt pedes ſuos ab oriente quoꝝ lingue in babylone ꝯfuſe ⁊ ſup quos cecidit turris ī ſyloa.

Et erit lux. Cū premiū laboris ꝑcipient·q: creatura liberabit a ſeruitute corruptionis. Nō mirū ſi luna ſolis fulgorē recipiat: q: iuſti fulgebūt ſicut ſol.

Ecce no. do· Filius in nomine patris venit enim nomen eſt patris ⁊ fi·⁊·ſ·ſ·vnū: baptizātes eos in noīe p·⁊ fi·⁊ ſ·ſ·nō in nomib; ſed in nomine quod eſt deus.

Spiritus eius ⁊c. Sicut torrēs inundās cū ꝑuenerit vſq; ad collum gigantem ſuffocat: ſic ſpūs ire dei in iudicio impios ſuffocabit·

Finem omniū veniſſe ſignificat: ſicut torrens ſuffocat eū ad cuius collum ꝑuenit·ſic dei iudicium neminē trāſibit impunitum.

Quod erat in ma·⁊c· Ut ꝑ volūtate diaboli circūferet hec pdet dñs in die iudicij vel in predicatōne aploꝝ·cum gētes ad fidē venerint ⁊ ydola relinquent.

¶ Can. e. ii. Poſt penam maloꝝ: agit de gloria ſanctorum.
¶ Sicut filij iſrael tranſito mari rubro cū vidiſſent pharaonē ⁊ egiptios ſubmerſos cū leticia dixerūt canteꝰ d. g. e. m. ⁊c. Sic in die iudicij trāſito mūdo ⁊ damnato diabolo et mēbris ſuis ſancti cū leticia exultabunt in dei laudibus. eodem modo in ꝯuerſione gentiū.
¶ Sicut qui per. ⁊c. Preceptum eſt filijs iſrael vt decimas bonoꝝ ſuoꝝ templo domini offerrēt datorem bonoꝝ glorificātes. ſic ſancti in iudicio offerent manipulos ſuos exultantes. et deum laudātes: et gētes ꝯuerſe ſimilit᷑.
¶ Sulphuris. In inferno fetor intolerabilis et inextinguibilis ignis.

¶ C. XXXI.
¶ Ve qui deſ. in egip. Egit d̄ gloria bonoꝝ et de pena reproboꝝ: nunc reuertitur ad reliquias que remanſerunt in terra iuda ducto ſedechia ⁊ alijs in babylonem Sꝫ prius monuit ne irent in egiptum: mō quia ierunt minatur malum.
¶ Non ſunt conſiſi. Nō exquiſierūt corde: ſed verbis. dixerunt enim ad hieremiam ora pro nobis dominuꝫ quid agere debeamꝰ. ⁊ noluerūt obedire. Cui ſi ſe deū non inuocauerūt. q̄d de malis ſacerdotibꝰ dictum eſt.
¶ Ipſe aūt ſa. ⁊c. Maledictus hō qui ꝯfidit in ho. ⁊. p. c. ⁊c ⁊ alibi. Vana ſalus ho. Poſſumus hoc intelligere ſuper eos qui in perſecutionis tempore non ꝯfidūt in domīo: ſed in ſeculi auxilio. neſcientes abrahā in egipto peregrinatum. et in luto et ī latere ſeruiſſe ibi dei populū que ſpūaliter dicitur fornax ferrea vnde in apocalipſi locus vbi crucifixus eſt dominus ſpūalit᷑ vo catur ſodoma ⁊ egiptus.
¶ Quia hec di. d. a. m. ⁊c. Hoc de illis qui cū ſedechia ī captiuitatē ducti pꝰ lxx. annos dño miſerāte reuerſi ſunt ceſis in egipto iſrahelitis ⁊ egiptijs ī quoꝝ auxilio ꝯfidebant.

Canticū erit vobis ſicut nox ſctificate ſolēnitatis. ⁊ leticia cordis ſi-
(iudei in templum. ſancti in celum.)
cut q̄ pergit cū tybia ut intret in
montē domini ad fortem iſrael. ⁊
(venit hora vt omnes qui in. mo. ſunt a. vo. fi. d. ⁊ procedent ⁊c. — pater. — redit ad penam maloꝝ. — in iudicio. — vltionem maloꝝ.)
auditam faciet dominus gloriā
(filiꝰ qui ⁊ verbū. — ite male. in ig. e. — filij.)
vocis ſue. ⁊ terrorem brachii ſui
(ite maledicti in ig. e.)
oſtendet in cōminationem furo-
(ignis ſucceſus eſt in fu. in ar. m. vſq̄ ad no.)
ris et flāma ignis deuorantis al-
(in circuitu eius tempeſtas va. — lapidatione tribulationis.)
lidet in turbine et in lapide gran
(ſententia terribili.)
dinis. A voce enim dñi pauebit
(diabolus et membra. — vltionis. — hoc contra origenem.)
aſſur virga percuſſus. et erit trā
(perſecutionis terre. — nō tranſitorius — vt nō tranſeat.)
ſitus virge fundatus quā requi
(diabolum.)
eſcere faciet dominus ſuper eum
(leticia ſanctoꝝ. — letabit iuſtus cū viderit vindictam.)
In cytharis ⁊ tympanis. ⁊ in bel
(reprobos. — demones.)
lis precipuis expugnauit eos.
(ite male. in ig. e. qui. pre. e. di. — ab initio. — vallis gehēne.)
Preparata ē ei abheri topheth
(omnipotēti. — impius.)
a rege preparata. profunda et di-
latata. nutrimēta eius ignis et li-
(impii. — ira. — metaphora. flatu eni ⁊ volūtate domini ſuccēdetur.)
gna multa. flatus domini ſicut tor
(q̄s flāmas excitat. vel excutit. — gehēnam.. — ſperātes in ydolatris qui cultuꝫ dei habere ſe iactat.)
rens ſulphuris ſuccēdens eam.

¶ C. XXXI.

(timore chaldeoꝝ precepta domini cōtenentes.)
Ve qui deſcen
(querēdum.)
dūt in egiptum ad au-
(nō in domino. fallax. e. a. ſa.)
xilium i equis ſperātes. et hñtes
(vel ſuper. — egiptioꝝ. equū ⁊ aſcē. pro in. ma.)
fiduciam i quadrigis quia multe
ſunt. ⁊ ſuper equitibus: quia pre
(qui manētibus in terra ſua per hieremiam promittebat auxilium.)
ualidi nimis. ⁊ non ſunt cōſiſi ſu
per ſanctum iſrael. ⁊ dominū non
(oīpotens.)
exquiſierunt. Ipſe autē ſapiens
(Nabugodonoſor. vel abſolute malū. i. rē. nō perſonam. — que locutus eſt p hieremiam et yſaiam.)
adduxit malum. et verba ſua nō
(faciēdo irrita. — tribum iuda.)
abſtulit. Et conſurget contra do-
(incredulorꝝ.)
mum peſſimoꝝ. et contra auxiliū
(egiptioꝝ. — egiptius)
operantium iniquitatem. Egiptus
(fragilis. — inuiſibilis. — in quibus cōfiſi)
homo et nō deus: ⁊ equi eoꝝ ca-
(cito deficiens.)
ro et non ſpūs. Et dominus incli
(laxabit habenas.)
nabit manū ſuam. et corruet auxi
(egiptius. — iudeus.)
liator. et cadet cui preſtatur auxi-
(a nabugodonoſor.)
lium ſimulq̄ omnes ꝯſummētur
Quia hec dicit dominus ad me.
(de tribu iuda.)
quomō ſi rugiat leo. ⁊ catulus leo
nis ſup predam ſuam cum occur-
rerit ei multitudo paſtorū a voce
(cōfiſus viribus.)
eorum nō formidabit. ⁊ a multitu
(miſerando.)
dine eorū non pauebit. ſic deſcen
(tanquā defenſor.)
det dominus exercituū vt prelietᷣ
(non cōtra.)
ſuper montem ſyon. ⁊ ſuper collē
(Sicut gallina cōgregat pullos ſuos. — ſicut aquila prouocat pullos ſuos ad volandum — ſuper pullos.)
eius. Sicut aues volantes ſic p
(vt princeps ſtrenuus ⁊ prouidus.)
teget dominus exercituū hieruſa
lem protegens ⁊ liberans tranſi-
(penitētes. pugnāte domīo pro vobis.)
ens et ſaluans. Conuertimini ſi
(qui in profundo cōſilio peccato receſſiſtis a domino.)
cut in profundū receſſeratis filii
(Conuertimini. ſi enī conuerſi fueritis in die illa ⁊c. — Monēte ezechia cū liberaſſet eum dominus de manu aſſirioꝝ. — vel ſecundū quoſdaꝫ poſt reditum a babylonia captiuitate vſq̄ aduentū domini nūquā filij iſrael ydola coluerunt.)
iſrael. In die enī illa abiiciet vir
(pro quibus capta eſt ciuitas veſtra.)
ydola argēti ſui. et ydola auri ſui
que fecerūt vobis manus veſtre
(ſub patre ezechie. — aſſirius cuius metu fugitis.)
in peccatum. Et cadet aſſur i gla
(ſꝫ dei nocte qui vna. c. lxxxv. m. ex eis percuſſit.)
dio non viri. ⁊ gladius nō homi-
(Sennacherib cū paucis.)
nis vorabit eum. et fugiet nō a fa
(vectigales nabugodonoſor ⁊ poſtea medis ⁊ perſis.)
cie gladii. et iuuenes eius vecti-
(exercitus.)
gales erūt. et fortitudo eius a ter
(angeli. — deficiet. — decem vt aiunt qui reuerſi ſunt cum eo.)
rore tranſibit. et pauebunt fugiē
(ſupradicta ſeꝫ promiſit.)
tes principes eius. Dixit dñs cu
(vt aduerſarios conſumat ſicut flāma ſtipulam vel ligna. — dilectionis in preſenti eccleſia que ſpeculatur in futura. — plenitudo ardoris ⁊ caritatis in celeſti patria vbi pacis vere viſio plena.)
ius ignis in ſyon. ⁊ caminus in
hieruſalem.

¶ Sic proteget do. exer. ie. Ita fecit dominus ꝯtra ſamaritanos qui impedire conati ſunt edificationem templi. et in tempore machabeoꝝ in paucis multos fudit.
¶ Conuertimini ſicut. In prophetia nec temporis nec hyſtorie ordinem ſeruat locutus ē de illis qui ſub ihesu ſacerdote magno reuerſi ſunt d̄ captiuitate. mō reuertit᷑ ad tempa ezechie. Admonet autēꝫ propheta tribum iuda et beniamin vt anteq̄ ſennacherib reuertēs de egipto cum aſſirijs veniret in hieruſaleꝫ ſicut in profundo maloꝝ receſſerant: ſic toto affectu mētis redirent.
¶ Ignis ſyon. Syon eccleſia ī qua ignis et caminus qui deuoret peccatores. ſ. ligna fenuꝫ ſtipulāq̄ ꝯſumat.

¶ Ecce ĩ iuſticia ꝛc. Finita prophetia de his qui in egiptū deſcenderāt: incipit d̃ aduentu xp̃i ⁊ apſoꝝ eius.

¶ Et erit. Quaſi ſic erit tutus in tribulationibus ſicut qui ventū ⁊ turbinem fugiens tuto ſe abſcondit loco ⁊ qui fontes puriſſimos inuenit in deſerto ⁊ qui ſolis ardorem ſub prominēti deuitat ſaxo.

¶ Mulieres. Matronas alloquitur captiuādas a romanis vt peniteant vel ꝑ mulieres ſinagoge notātur vel vrbes iudee.

¶ Mulieres o. ꝛc. Poſt vocationē gētium quibus xp̃us in iuſticia imparauit ad mulieres opulētas ſermo dirigitur.

¶ Poſt dies et an. Unde ecce nūc tēpus acceptabile ecce nunc dies ſalutis ⁊ alibi annū placabilē domino.

¶ Id eſt poſt predicatōnem xp̃i qꝛ enim impenitētes fuerunt ⁊ ſi non illico captiuati tñ illico cōturbati qꝛ noluerunt recipe pͦdicationem dñi.

¶ Super ubera plāgite. Filie hieruſalē: nolite flere ſuper me: ſʒ ſuper vos ipſas flete et ſuꝑ filios veſtros.

¶ Super humū populi m. Allego. Humū quippe populi ſui dñs electoꝝ omniū mentes vocat ſuper quas ſpinas ⁊ vepres aſcēdere ꝓhibet qꝛ nec ipſas quoqꝫ eſſe ſine punctionibus viciorum videt. Domus gaudij ciuitatis exul. eſt mens prauorum que dum ventura ſupplicia ꝯſpicere negligit in carnis voluptate ſe deferens inaniter hilareſcit ait ergo ſi ⁊ illoꝝ mentem vicia deprimūt qui ſe pro celeſtis patrie deſiderio affligunt quibus culpis ſubtracti ſunt qui ſine formidine ſe in carnis voluptate dereliquerunt.

¶ C. XXXII.

non accipiet perſonam.
Ecce ĩ iuſticia
criſtus. apoſtoli. iuſto.
regnabit rex et principes in iudi
populus fidelis.
cio preerunt. Et erit vir ſicut qui
demonum.
abſconditur a vento et celat ſe
huius mūdi irrigatō doctrie
a tempeſtate. Sic riui aquarū in
eccleſie.
ſiti ⁊ vmbra petre prominētis in
† beati oculi qui vidēt que u. u.
terra deſerta. Nō caligabūt †ocu
apoſtoloꝝ credentiū. que prius ſurde.
cordis.
li videntium et aures audientiū
domino predicante.
diligenter auſcultabūt ⁊ cor ſtul
ante. ydiotarum vel gētilium. ſtulta ⁊ infirma mūdi elegit deus u. c. f. domini. que chriſtum ſonare nō poterat.
torum intelliget ſcientiam ⁊ lin
prius. expedite. quātum ad verba fidei
ſuggerēte ſpū.
gua balborū velociter loquetur
aperte.
et plane. Non vocabitur vltra is
philoſophus ſapiētia huiꝰ mūdi ſtult. ē a d.
ſapientie
qui inſipiens eſt princeps neqꝫ
ſcribe ⁊ pharıſei qui fradulenter legem dei interpretātur. in lege.
fraudulētus appellabitur maior
qui ibi trepidauit vbi non erat timor. † demonium habes ⁊ hmōi.
Stultus enim † fatua loquetur: ⁊
dixit inſipiens in corde ſuo nō ē d. ſcimus quia verax es ꝛc.
cor eius faciet iniquitatē † vt perficiat ſimulationem ⁊ loquatur ad
pane verbi dei.
dominū fraudulēter et vacuā fa
auertēdo a predicatione chriſti. populi.
ciet animam eſurientis et po
doctrine. doctoris. † corda vel auditores qualis magiſter: talis diſcipulus
tum ſitiēti auferet fraudulēti † va
† argumēta concinnauit quibus probaret nō eſſe chriſtū vnde ad nichodemū ſcrutare ſcripturas ⁊ vide quia propheta a galilea nō ſurgit
ſa peſſima ſunt. † Ipſe eni cogitationes concinnauit ad perdēdos
ſimplices.
mites in ſermone mendacii cum
† ſi nō facio opera patris mei nolite credere michi. chriſtꝰ pauꝑ pro nobis.
loqueretur † pauper iudiciū. Pri
hieſus qui ⁊ pauꝑ. † ego a deo proceſſi ⁊ veni ego ⁊ pater vnū ſumus ⁊ huiuſmōi.
ceps vero ea † que digna ſunt pri
apoſtolos.
cipe cogitabit ⁊ ipſe ſuper duces
quaſi ſollicitus pro nobis oībus.
olim. a viciis.
ſtabit. Mulieres opulēte ſurgite
poſt ruinam. correctionem.
et audite vocem meam. filie con
in diuitiis.
fidētes ꝑcipite auribus eloquium
duos annos ⁊ dimidiū ⁊ annū hoc eſt poſt tres annos ⁊ dimidiū.
meum. Poſt dies ⁊ annū et vos
adimpleta.
turbabimini confidētes. Cōſum

† captiuitas a hec eſt vltima ⁊ perpetua. vel antiꝰ.
mata eſt eni † vindemia collectio
ſuper miſeria veſtra
vltra non veniet. Obſtupeſcite
quondā ⁊ ideo miſerabiliores. penitētes.
opulente conturbamini confidē
pectora nudate hoc eni habet alia editio.
ſuper peccato veſtro.
tes. Exuite vos et cōfundimini
cilicio.
accingite lumbos veſtros. Sup
filios. a qua exulet
ubera plangite ſuper regione de
fluente lac ⁊ mel. domo iſrael.
ſiderabili ſuper uinea fertili. Su
iude ⁊ beniamin.
per humū populi mei ſpine et vepres aſcendent quātomagis ſuꝑ
ciuitates aliaꝝ tribuum.
omnes domos gaudii ciuitatis
olim. † domus mea domus orōnis u. ꝛc. relinquetur domus veſtra deſerta. templū
† a deo ſurgite eamus hinc.
exultātis: † Domus eni † dimiſſa
domoꝝ. ab habitatoribus.
eſt multitudo urbis relicta ē. Te
ex denſitate vepriū ⁊ ſpinaꝝ.
palpabiles.
nebre ⁊ palpatio facte ſunt ſuper
abdita ⁊ ſecreta loca templi ⁊ miſteria.
manebit captiuitas
ſpeluncas uſqꝫ in eternū. Gau
erunt.
dium onagrorū paſcua gregum
† vnde mittam vobis ſpiritum veritatis.
donec effundatur † ſuꝑ nos ſpūs
vt ſupra.
de excelſo. Et erit in chermel de
repulſis apoſtolis a iudeis ⁊ tranſeuntibus ad gentes.
ſertum: et chermel in ſaltum repu
per fidem. gentibus
tabitur. Et habitabit in ſolitudi
filius cui datū eſt omne iudicium.
ne iudicium ⁊ iuſticia in chermel
† que exupat omnem ſenſum. reconciliatione cum deo chriſtus eni recōciliauit nos do.
iuſtificātis.
ſedebit. Et erit opus iuſticie † pax
† ſecuri eterna pace requieſcāt. erit. † ſpe.
et cultus iuſticie ſilētium ⁊ † ſecu
† in plateis iudicādo
ritas vſqꝫ inſempiternum ⁊ † ſede
gentes. † eſt ſanctis data pax mentis ⁊ requies etiā in hac vita. honeſtate.
bit populus meus in † pulchritu
† torrente voluptatis tue potabis eos.
dine pacis et in tabernaculis † fi
† miſteriis veteris ⁊ noui teſtamenti.
† miſerie ⁊ nunc quotidie a romanis ⁊ in die iudicii.
ducie et ĩ requie † opulenta. † Grā
† populo iudeoꝝ ſilueſtri mente viuentium.
do autem in † deſcenſione ſaltus.
omnino. deſtruetur. hieruſalem
et humilitate humiliabitur ciuitas
a apoſtoli. verbū dei.
Beati qui ſeminatis ſuꝑ omnes
corda gentium exculta. ſcripture.
vinculis preceptoꝝ. † iudei qui iugum legis diu ſuſtinuerunt. de vtroqꝫ populo congregatur eccleſia.
aquas: innectentes pedem † bo
gentilis qui ſine lege ⁊ ratione.
uis et aſini.

¶ C. XXXIII.

alios.
Ve qui preda

¶ Onagrorū. Quorūlibet ſilueſtrium animaliū et auiū que ibi longo tempore habitauerūt. Allego. pagani beſtialiter iſanientes diuerſa portenta ibi coluerunt.

¶ Donec effundatur. Spūs ſctūs ꝑdicāte helia ⁊ enoch deſcēdat ſuper vos ſicut in pentecoſte ſuꝑ apſos. Adiūgit autē ſe propheta cōpatiendo illis.

¶ Deſertū. Solitudo .ſ. gentiliū vertetur in diuitias iſrael ⁊ iſrael reputabitur ĩ gentes.

¶ Et cultus iuſticie. Ut in ſilētio oremus nō in plateis nō clamātes non in multiloquio. Unde. Tu autē cū oraueris intra in cubiculū ꝛc.

¶ In tabernaculis. Iam in manſionibus celi cōfidenter habitat. Und in domo patris mei manſiones multe ſunt. Uel in eccleſijs que in domino fiducialiter ſperant.

¶ Grādo. Quaſi cū populus xp̃ianus in pulcritudine pacis ſederit: tunc ira dei in ſaltum ſeuiet.

¶ Beati qui ſeminatis. Hiero. in expoſitōe eccleſiaſtes. Ille magiſter dignuſ beatitudine habetur qui ſuper irriguū pectus ſeminat audientium tam de iudeis qꝫ de gentibus populo congregato.

¶ Ue qui predaris ꝛc. Contra ſennacherib. poſſūt hec etiam referri ad quēlibet raptorem: ⁊ ad ipſum diabolum.

¶ Domine miſe. In pſona populi obſeſſi a ſennacherib. Vel potius apoſtolo⁊ ⁊ omniũ fideliũ.

¶ Mane. Qui de exercitu ſennacherib remanſerũt ſocios mortuos viderũt ⁊ in fugam verſi ſunt.

¶ Angeli. Michaelis ſcꝫ qui princeps iudeo⁊. vel gabrielis qui fortitudo dei et dux preliorum.

¶ Brucus. Ex locuſta brucus naſcitur ⁊ quouſqꝫ alas habeat ſic vocatur. Cũ autem ale creſcere ceperint: athelebus dicit̃. cũ plene volare ceperit: ⁊ ẽ locuſta ⁊ dicit̃. Nocet enim brucus pluſquã athelebꝰ. vel locuſta: qꝛ alis caret nec moueri poteſt. et ſic vbi inſederit. nihil reliqui facit. Ideo fiunt foſſe ⁊ obruũtur locuſte: ne a vento rapiantur in mare. ⁊ ad terram reiecte ex ouis que viue conceperãt mortue etiam brucos generent.

¶ Tuis. o ezechia. Vel ſuis ſcd̃m alios ſcꝫ liberati populi.

¶ Eius. Scꝫ ſalutis. ſine timore enĩ nec qꝫ ſapientia neqꝫ ſciẽtia qcq̃ prodeſt. Vnde habebis multa bona ſi timueris d. ⁊ initium ſapientie timor domini.

¶ Pactum. Qd pepigit dominus cũ abraham multiplicabo ſemen t. ⁊c. ⁊ alibi habitabis ĩ loco iſto amõ et vſqꝫ in ſempiternũ.

¶ Libanus. Templum. vnde. Aperi libane portas tuas. et in ezechiele. Deuoret ignis cedros tuas. aqla magnarum alarũ venit ad libanum. et tulit medullã cedri.

¶ Baſan. Regio og. quam dedit moyſes tranſiordanẽ duabus tribubus ⁊ dimidie. hec quoqꝫ vberrima. Carmelus mõſ terre promiſſionis fertiliſſimꝰ. Per hec ergo debemꝰ intelligere iudeos omnem fertilitatem amiſiſſe.

ſa dño occiſis. clxxxv. m.
ris. nonne et ipſe predaberis? et
ſquia non deo ſed tibi attribuis.
qui ſpernis: nonne ⁊ ipſe ſperne
ris? Cum conſummaueris depre
ſtedio multarũ victoriarũ ab egipto rediens
datõnem depredaberis. cũ fati
gatus deſieris contẽpnere ꝯtẽp
ſlibera nos de manu aſſirio⁊. ſprotectorem nõ ydola.
neris. Dñe miſerere noſtri: te ei
ſdefenſio noſtra.
expectauimus. Eſto brachiũ no
ſin proſperitate. ſ eo⁊ ſecũdum hieronimũ ſcꝫ expugnatio inimico⁊.
ſtrum in mane. ⁊ ſalus noſtra in
ſobſidionis.
tempe tribulationis. A voce an
ſmagni cõſilii. ſaſſirii. ſ ĩ ſanctis quos liberas. ſ in vltione malo⁊ magnus ⁊ altus apparet dominus.
geli fugerunt populi: ab exaltati
ſ quilibet pſecuto⁊es.
one tua diſperſe ſunt gẽtes. Et cõ
ſa iudeis ſ victis gẽtibus. ſ o aſſirii.
ſvel veſtra facta.
gregabũtur ſpolia veſtra ſicut col
ligit̃ brucus: velut cum foſſe ple
ſin hoc miraculo.
ne fuerunt de eo. Magnificatus
eſt dominus quoniã habitauit ĩ
ſmõtis ſyon. vel celo⁊ vel in cordibus electo⁊. ſ per ezechiam qui populũ iuſte iudicauit et ab ydolatria reuocauit. ſeccleſiam.
excelſo. Impleuit ſyon iudicio
ſtempore accepto exaudiui te.
ſfidelis populus.
et iuſticia. ⁊ erit fides in tempo
ſ diuina⁊ rerũ vt ydolatriã abominãtes ad diũ cõuertẽtur. ſvel tuis ſſanc.
ribus ſuis. Diuitie ſalutis ſapi
ſhumana⁊ rerũ ne aſſiriis ſe tradũt.
entia ⁊ ſcientia. timor domini ip
ſ reuertitur ad vltimã captiuitatẽ. ſapoſtoli. ſ beati oculi qui vident q. u. u. ⁊ in euãgelio ecce ego mitto ad uos prophetas ſapiẽtes ⁊ ſcribas.
ſe theſaurus eius. Ecce viden
ſimminẽte captiuitate inter gẽtes.
ſnuncii expulſi a iudeis. ſ recõciliatonis inter deũ ⁊ homines.
tes clamabunt fo⁊is. angeli pa
ſ de perditione ſue gentis. ſ poſt captiuitatẽ romano⁊
cis amare flebunt. Diſſipate ſũt
ſ vnde vie ſiõ lugẽt. eo q̃ nõ ſint qui veniant. a.
ſ qui ſolebat venire ad ſolennitatẽ.
vie ceſſauit tranſiens ꝑ ſemitam
ſopinione hominũ. ſdomini
Irritum factum eſt pactum. pro
ſdominus. ſ iudeo⁊. ſ quia beſtiali more viuentes nõ reputauerũt eum deũ nec timuerũt.
iecit ciuitates. non reputauit ho
ſ co⁊ſed inuẽta. ſterreni.
mines. luxit ⁊ elanguit terra. con
ſ templum. ſ Ne ibi exaudiãtur preces a domino ſicut ante.
fuſus eſt libanus ⁊ obſurduit. Et
ſ prouĩcia inter iopem ⁊ lidam ibi campi fertiles ⁊ latiſſimi.
factus eſt ſaron ſicut deſertu⁊. et
ſregio og.
concuſſa eſt baſan et carmelus.
ſcontra iudeos. vel a morte. vel a patientia. ſ quia apoſtolos recipere noluerũt.
Nũc conſurgam dicit dominus.
ſin cruce. ſ in gentibus ſpretus a iudeis. vel aſcendẽs ad celos.
nunc exaltabor nunc ſubleuabor

ſo iudei. ſinuidie contra apoſtolos.
Cõcipietis ardore⁊ ⁊ parietis ſti
ſverba blaſphemie inania vt ſtipula. quibus tãtum nutriat̃ inuidia. ſ ſed. ſ malus.
pulam. Spiritus veſter vt ignis
ſpoſt captiuitatem.
vorabit vos. Et erũt populi qua
ſ pauci relicti in memoriam. ſ peccata iudeo⁊um.
ſi de incendio cinis. Spine ꝯgre
ſ gehenne. ſ o gentes.
gate igni cõburẽtur. Audite qui
ſhuic vel a deo. ſ inimicis meis iudeis
ſ in hac vltione ⁊ timete.
lõge eſtis que fecerim: ⁊ cogno
ſmoabite.
ſcite vicini fortitudinem meã. Cõ
ſdeleti. ſ qui deum occiderũt.
triti ſunt in ſyon peccatores: poſ
ſromano⁊ ſ ſcribas ⁊ phariſeos. ve vobis ſcri. ⁊ phari. hypocrite.
ſedit tremor hypocritas. Quis
ſdeo:
poterit habitare d̃ vobis cũ igne
ſpeccata vel peccatores nũc et in futuro.
deuorante? Quis habitabit ex
ſ ſpũs ſancti qui peccata cõſumit. fideles accendit
uobis cũ ardoribꝰ ſempiternis?
ſhic ſcꝫ. ſ ſemper diligẽdo. ſde virtute in virtutem. ſpluribus.
Qui ambulat in iuſticiis. ⁊ loq̃
ſſemper nõ ſemel.
tur veritatem. qui proĩcit auarici
ſque eſt mater calũnie. quia ex alterius damno: alterius pecunie coaceruãtur.
ſinnocentia.
am ex calumnia. ⁊ excutit manus
ſ fo⁊is. manus. officii. ſmunera excecãt oculos ſapientiũ.
ſuas ab omni munere. qui obtu
ſne peccato cõſentiat.
rat aures ſuas ne audiat ſangui
ſauerte oculos meos ne u. u. felix conſciẽtia que nec audit nec aſpicit malum.
ſ vel capitis vel co⁊dis.
nem. ⁊ claudit oculos ſuos ne vi
ſtalis. ſin celis cũ domino
deat malum. Iſte in excelſis ha
ſſancto⁊ qui ſunt fundati ſupra firmã petrã
ſexempla. ſprouectio ad deum
bitabit munimẽta ſaxo⁊ũ ſubli
ſverbi. ſa deo.
mitas eius. Panis ei datus eſt.
ſdoctrine. ſabſqꝫ hereſi. ſ ſoipotentẽ ſdeum ipſum.
aque eius fideles ſunt. Regẽ in
ſin deitate. ſoculi eius ſperacto iudicio.
ſnũc in ſpe. in futuro in re. vnde credo videre bona d. i. t. u.
decore ſuo uidebunt: ⁊ oculi eiꝰ
ſſi vis habitare cũ deo. ſideo.
cernẽt terram de longe. Co⁊ tuũ
ſprincipiũ ſapientie timor domini. ſſanctitas in timore cuſtoditur.
meditabitur timorem. Vbi eſt lit
ſphiloſophus. ſquaſi nõ habitat cum deo.
ſſcriba ⁊ phariſeus. legẽ ſupflua expoſitõne onerans.
teratus? ubi eſt legis uerba pon
ſſenſu. ſinſipiẽtiũ
derãs? ubi eſt doctor paruulo⁊?
ſgregem philoſopho⁊. ſin eccleſia ſctõ⁊
Populum imprudentẽ nõ uide
ſ. i. ſlogice. ſnõ ſapiẽtie.
bis. populum alti ſermonis. ita
ſſicut platonis. ariſtotilis. tullii facundiam ⁊ ſubtilitatem pauci intelligũt.
ut non poſſis intelligere diſertitu
ſpopulo. ſnulla quantum ad deũ.
ſperdam ſapiẽtiam ſapientium. ⁊c.
dinem lingue eius in quo nulla

¶ Quis poterit. Dei magnalia narrat. ⁊ deum ignẽ vocat ſcd̃m illud. Deus noſter ignis conſumẽs eſt. ⁊ Ipſe: igne⁊ veni mittere in t. ⁊ q̃d volo niſi vt ardeat.

¶ Sanguinem. Lxx. Iudiciũ ſanguinis. Omnis iniquitas ⁊ oppreſſio ⁊ iniuſticia iudicium ſanguinis ẽ ⁊ ſine gladio voluntate interficit.

¶ Terram. Viuẽtium. Beati mites q. i. poſ. t. vel in celo poſt in terrena deſpiciũt.

Tabernaculum. Tabernaculū qđ habuerunt iudei per heremū de loco ī locum ductū ē. Primum in ſylo. deinde in nobe. de nobe ī hieruſalem. inde de hieruſalem ad moyſi ſepulcrū vt dicit liber machabeoꝝ. Eccl'ia autē immobilis fundata eſt ſupra firmam petram.

Dominus. Iudicabit orbem terre ī iuſticia.

Laxati ſunt f. ꝛc. Redit ad terrenā hieruſalem et loquit' de ea ſub ſpecie nauis. Superiora dicta ſunt de vrbe ſolennitatis noſtre quā dominus fluuijs ſuis circūdat.

C. XXXIIII.

Omnis militia. Sol et luna et ſtelle obſcurari videbuntur. clareſcente vera luce que eſt xp̄s. ſpūs quoq; mali amiſſa poteſtate ī inferno recludentur.

Et cōplicabūtur ſ. l. e. Non ſolū cet interibūt ſed poſt quā omnia peccata apta fuerint et derelicta: complicabuntur libri qui apti fuerant vt vltra in eis non

ſed tantum verba. † preſentē eccleſiam in qua vera ſolennitas. quicūq; iuſtus.
eſt ſapientia. Reſpice ſyon † ciuita
cordis.
tem ſolēnitatis noſtre. Oculi tui
celeſtem. qđ nec o. u. nec a. a. nec i. c. h. a. vel ciuitatem.
uidebūt hieruſalem: habitationē
† eccleſiam preſentē ſignificatā ī tabernaculo moyſi.
opulentam. † Tabernaculum qđ
† ſicut tabernaculū iudeoꝝ tranſlatū eſt. ſa fide a caritate.
nequaquā † tranſferri poterit. nec
metaphora. doctores quibus fides tenetur.
auferentur claui eius in ſempiter
† precepta quibus ex̄tēſa dilatatur.
num. ꝛ omnes † funiculi eius nō
† nō in cōuenticulis hereticoꝝ.
rumpentur. q2 ſolummō † ibi mag
videtur ꝛc. ibi.
nificus domin⁹ deus noſter. Lo
prophetaꝝ apoſtoloꝝ. expoſitores.
cus fluuiorum riui latiſſimi ꝛ pa
plane exponētes. locum.
tentes. Nō intrabit per eum na
† nauis tres ordines remoꝝ habēs. i. diabol⁹ qui tres partes mūdi. aſiam. affricam. europā ſuo ſubiugauerat imperio.
diaboli. dominatio. in ſuperbia.
uis remigium. neq; † trieris mag
ſicut olim. † vox cōgratulantis eccleſie.
na tranſgredietur eū. † Dominus
† legis naturalis. moſayce. euāgelice.
enī iudex noſter. dn̄s † legifer no
reges eos in virga f.
ſter. dominus rex noſter. ipſe ve
a diabolo. nihil timendum eſt.
† dilatata fortitudo populi ad pugnādum cōtra romanos.
niet ꝛ ſaluabit nos. † Laxati ſunt
funiculi tui ſed non preualebunt
templū altiſſimum ī quo olim vela precōſa. † vt nō appareāt ſigna ruine eius quia nō relinquetur lapis ſuper l.
Sic erit malus tuus vt † dilatare
a romanis.
ſignum non queas. Tunc diuidē
diuitiaꝝ eiuſ.
tur ſpolia predaruꝫ multarum et
romani in ſeſſores in domis vires ſubmīſtrāte. † nemo romanoꝝ de infirmitate cōqueretur. vicino.
claudi diripient rapinā. Nec † di
romanus
cet vicinus elangui populus qui
† compatione iudeoꝝ. quia ſecutus eſt dei volūtatem. coloēda.
habitabit in ea: † auferetur ab eo
peccatum illius ſtragis.
iniquitas.

C. XXXIIII.

de die iudicii generaliter.
gētiles.
Accedite gen
retributōem iuſtā iudeis reddītam. iudei.
tes: ꝛ audite et populi attendite.
habitātes in ea.
† idem. ſed repeticio cōfirmatio eſt.
audiat terra. ꝛ pleitudo orbis † et
vīdicta.
omne germen eius. q2 indigna
generaliter ī iudicio.
tio domini ſup omnes gentes. et
ſpecialiter. demonum
furor ſuper omnē militiā eorum.
dicēs ite maledicti ī ig. e. iuſto iudicio.
Interfecit eos ꝛ dedit eos in occi

quos diabolus vel mali homines exemplo interfecerūt. in infernum.
ſionem. Interfecti eoꝛū proiicien
peccatoribus.
tur. ꝛ de cadaueribus eoꝛū aſcen
peccatoꝝ. deficiēt. tiranni. vel angeli qui ſingulis gētibus preſidebāt.
det fetor. Tabeſcet montes a ſan
quos occiderūt.
guine eoꝛū: ꝛ tabeſcet omnis mi
demonū aerioꝛum. virtutes celoꝝ mouebūtur ꝛ cadēt ſtelle de celo.
litia celorum. ꝛ cōplicabuntur ſi
ſacrū.
cut liber celi. ꝛ omnis militia eo
ſub autūno.
rum defluet. ſicut defluit folium
† repletus malicia peccātium. ſanguie interfectoꝝ.
de vinea ꝛ de ficu. quoniā † inebri
aere in quo demōes habitant.
vino.
tus eſt in celo gladius meus. Ec
poſt penā demonum.
idumeus terrenus. terrenā miliciam
ce ſuper idumeam deſcēdet: ꝛ ſup
interficiendum.
populū interfectionis mee ad iu
diciū. Gladius domini repletus
peccatis. † iniquitate ſuperborum.
eſt ſanguine: incraſſatus eſt † adi
† ſimplicium. ſubiectoꝝ. † pricipum libidinoſorum.
pe de ſanguine † agnorū et † hyrco
potētiorum ducū.
rum. de ſanguine medullatorum
fornicā.
arietum. Victima enim domini in
quis eſt iſte qui venit de e. cin. u. de boſra.
boſra et interfectio magna in ter
mūdo ſanguineo vel terreno. edom enim ſanguineus vel terrenus.
in infernū. monarchiam mūdi obtinētes ſicut nero.
ra edom. ꝛ deſcendēt vnicornes
pricipes alii.
cū eis. ꝛ tauri cū potētibus. Ine
infernus. malicia.
briabitur terra eoꝛū ſanguine. et
idē. ſupbia. veniet.
humus eorū adipe pinguiū. Dies
ſanguinis chriſti. tempus predicationis chriſti cōtempti a iudeis. qđ in iudicio retribuet eis ꝛ in tempore captiuitatis.
dies vltionis dn̄i annus retribu
tionis iudicii ſyon. ꝛ cōuertentur
torrētes eius in picem. ꝛ humus
eius in ſulphur. ꝛ erit terra eius ī
aſſidue.
picem ardētem. Nocte et die nō
extinguetur in ſempiternū. aſcen
ſignum ꝛ memoria illius incendii
det fumus eius a generatione in
a iudeis.
generatōnem deſolabitur in ſecu
† decreuerūt romani vt nemo iudeoꝝ reuerteret ad terram natiuitatis ſue. iudeus liber ſicut ante.
la ſeculoꝛū. † Non erit tranſiens
iudeam. ſolitarius.
per eā. ꝛ poſſidebūt illā onocrota
lus. et ericius. et ibix. et coruus
† vbi templum patris ꝛ ſedes regia.
habitabunt in † ea. Et extendetur

ſcribantur delicta. Unde iudiciū ſedit. ꝛ aperti ſunt libri.

Cōplicabuntur ſ. l. e. Aer iſte igne inuoluetur ꝛ plicari videbitur: ſicut liber. Poſt q̄ꝫ enim omnia peccata apta fuerint: complicabuntur libri qui fuerant aperti. nichil enim poſtea ſcribetur ī eis. Hic daniel. Iudiciū ſedit. ꝛ libri apti ſunt.

In boſra. In ciuitate mūdi contra deū munita. Boſra enī munita vl' ex deo mundus enim voluntate domini firmatur vnde. Super maria fundauit e. et ego confirmaui c. eius.

Boſram ꝛ edom hebreorum magiſtri romani volūt intelligi. ꝛ omnia de ipſa dici que ſequenti continentur capitulo.

Quia di. u. d. Poſt generalem mūdi viſionem ad hieruſalem reuertitur. cui primū loquebatur. et deſtructionē eius pleno ſermone deſcribit que facta eſt a romanis.

Conuertentur t. e. in. ꝛc. Hiphboli ce: ſeuiciam romanorum ꝛ prouīcie et ciuitatis et templi ſignificat incēdium.

Ericius. Per ericium impure mētiſ ſeſeq; callide defendētiſ duplicitaſ deſignat. Ericius cū apprehenditur caput et pedes cōſpiciuntur. ſed apprehenſus in ſperam colligitur. Caput cernit' ꝛ pedes. cū quo initio peccatur ad culpā venerit. vel quib' veſtigijs culpa perpetrata ſit cognoſcitur. Sed adductis excuſatōib' ꝛ initia iniquitatis et veſtigia abſcondunt cum is qui corrigit cū cta que prius nouerat amittens tergiuerſatione praue defenſiois inuolutum intra conſciētiam cōperit. Maliciose enī mentis duplicitas ſeſe intra ſe colligens abſcondit in tenebris defenſionis.

Ibis. Auis aquatica ſerpentibus inimica. has aues dicit ioſephus a moyſe delatas in bellum cõtra ethiopes q: ſerpẽtes abundãt in terra illa ꝑ quã aditus erat.

Nobiles eius Apoſtoli eni iam trãſierant ad gẽtes. Alij fideles admonitione ſpũs ſancti imminente captiuitate trãſierunt iordanem in regnum aggrippe. qui pacem habebat cũ romanis.

Spine. Mora. Grego. Quid per ſpinas niſi punctiones viciorum: Quid per vrticas niſi peccatorũ prurigines. In domibus babilonis ſpine ⁊ vrtice pullulant: quia in confuſione mentis reprobe et deſideria cogitationum ſurgunt q̃ exaſperant: et peccata operum que pungunt. Paliurus tanta ſpinarum circũdatione denſeſcit: vt pro aſperitate vix tangi poſſit. In tus vrtica ⁊ ſpina naſcitur: ſed vtrũq; exterius per paliurũ munitur q: minores iniqui mala quelibet faciunt ſi ea nequiſſimi maiores tuentur.

Et erit cubile. Grego. in mora. Contra peruerſam mẽtem ſub iudee ſpe dicitur. Erit cubile draconũ. Quid ꝑ dracones niſi malicia: Quid vero ſtrutionis noĩe niſi hypocriſis deſignatur. Strucio nanq; ſpeciem volandi habet quia et hypocriſis cunctis intuentibus ymaginem de ſe ſanctitatis inſinuat. ſed tñ vitam ſctitatis ignorat. In ꝑuerſa ergo mente draco cubat ⁊ ſtrucio paſcitur. q: ⁊ latens malicia callide tegitur ⁊ intuẽtium oculis ſimulatio bonitatis añfertur. Quid vero onocẽtauri noĩe niſi lubrica vita ſignatur ⁊ elati. greco quippe eloquio onos dicitur aſinus. ⁊ appellatõne aſini. luxuria dſignatur. Onocentauri ergo ſubiecti ſũt luxurie ⁊ vicijs. Inde ceruicem erigũt. Vnd he

ſ pene ſcd̃m menſuram culpe.
ſuper eam menſura vt redigat ad
ſ diuine iuſticie. que non põt immutari. ſ cementarij regulam.
nichilum. ⁊ perpendiculũ in deſo
lationem. Nobiles eius nõ erunt
ſ chriſtum. ſ celi.
ibi. Regem potius inuocabunt. et
ſ ſcribe. phar. ⁊ ſacerdotes.
omnes principes eius erunt in ni
ſ quondam ornatiſſimis.
chilum. Et orietur in domibus eius
ſ pro diuitiis.
ſpine ⁊ vrtice. et paliurus in muni
ſ in templo in domo regia. ſ ibi.
tionibus eius. Et erit cubile dra
ſ ſigna extreme ſolitudinis.
conum. et paſcua ſtrutionum. et
ſ inuicem. ſ monſtra demonũ. ſ ex aſino per quẽ ſtulti ⁊ libidinoſi ⁊ thauro per quẽ notãtur ſuperbi his demones occurrũt. ſuggerẽdo inuãdo.
occurrent demonia. onocentau
ſ ſcd̃m alios ſilueſtres. hoĩes. vel incubones. ⁊ ſimia.
rus. ⁊ piloſus clamabit alter ad al
ſ cetera habet feminea pedes equinos.
terum. Ibi cubauit lamia. ⁊ inue
nit ſibi requiem. Ibi habuit foue
ſ ſpinoſus.
am ericius ⁊ enutriuit catulos ⁊ cir
cũfodit. ⁊ fouit in vmbra eius. Il
ſ auis rapax.
luc congregati ſunt milui alter ad
ſ clamauit. ſ o venturi.
alterum. Requirite diligenter in li
ſ hoc. ſ. quẽ a domino didici. ſ monſtris.
bro dñi ⁊ legite. Vnũ ex his nõ de
ſ par pari: q: dominus adduxit vtrũq;.
fuit. alter alterum nõ queſiuit. Q:
ſ audiã quid loquatur dominus deus. ſ chriſtus
quod ex ore meo procedit ille mã
dauit. ⁊ ſpũs eius ipſe cõgregauit
ſ mõſtra. ſ quaſi eius decreto omnia cõplebũtur ꝑ ordinẽ ſuum nõ relinquẽt. ſ potẽtia.
ſ quis ibi maneret.
ea. ⁊ ipſe miſit eis ſortem. ⁊ manus
ſ poſſeſſionis.
eius diuiſit eam illis in menſuram
ſ nõ monſtra ſed eorum ſignificata.
vſq; in ſempiternũ poſſidebũt eã.
ſ homines beſtiales monſtruoſi.
In generatõne ⁊ generationẽ ha
bitabunt in ea.

C. XXXV.

ſ gentilitas. ſ a deo
Letabitur de
ſ ſine chriſto qui dicit ego ſum v. v. ⁊ v. ſ ſine doctoribus veritatis. ſ id eſt.
ſerta ⁊ inuia. ⁊ exultabit ſolitudo.
ſ cum odore opinionis bone. chriſti bonus odor ſumus deo. ſ ſicut lilium inter ſpinas: ſic amica mea. in. f. ſ fidem. ſ ſpe
⁊ florebit quaſi lilium. Germinans
ſ operationẽ. ſ ſpe. ſ adepta ſalutẽ cognitione.
germinabit. ⁊ exultabit letabũda
ſ deum. ſ tẽpli legis. ſ fertilitas terre pro.
⁊ laudans. Gloria libani data eſt
ſ gratis. ſ erit deſertũ ĩ carmel. ſ vere circũciſionis. ſ apoſtoli ⁊ alij ſpũales
ei: decor carmeli ⁊ ſaron. Ipſi vi
ſ vnam ſubſtãtiam patris ⁊ f. ⁊ ſ. ſ. ſ quomõ pater in filio ⁊ filius in patre. ſpũs in vtroq;
debũt gloriam domini: et decorem
ſ o apoſtoli ⁊ alij ſancti. ſ vnde extende manum tuam. ſ gentilium.
dei noſtri. Cõfortate manus diſ
ſ a bono ope. ſ greſſus claudicãtes inter ydola diuerſis erroribus. ſ in fide ⁊ veritate.
ſolutas. ⁊ genua debilia robora
ſ o doctores. ſ in fide. ſ hoc. ſ. ſ ſpe.
te. Dicite: Puſillanimes confor
ſ inſidias diaboli aduerſa mũdi timor vnius dei alios expellit. ſ chriſtus cui pater dedit iudiciũ ſ cauſa ſecuritatis. ſ quia.
tamini. ⁊ nolite timere. Ecce de
ſ in iudicio.
us noſter vltionem adducet retri
ſ malorum. ſ cauſa ſecuritatis.
butionis: deus ipſe veniet ⁊ ſalua
ſ bonos. ſ ad litterã. ſ ĩ primo aduẽtu. vt lumẽ veritatis aſpiciant. ſ exteriores ⁊ interiores.
ſ ſine lumine veritatis.
bit nos. Tunc aperientur oculi ce
ſ vtreq;. ſ ad verba dei.
corum: ⁊ aures ſurdorũ patebũt.
ſ de vitiis ad virtutes. de mũdo ad celum.
ſ ſine greſſu fidei ⁊ opis.
Tũc ſaliet ſicut ceruus claudus: ⁊
ſ in laude dei ſ quorum ſathanas ora concluſerat.
aperta erit lingua mutorum. quia
ſ emanẽtes. ſ gentium. ſ baptiſmi.
ſ abundantes doctrine veteris ⁊ n. t. ſ gratie ſpũalis.
ſciſſe ſunt in deſerto aque ⁊ torrẽ
ſ ſine rore gratie.
tes in ſolitudine. ⁊ que erat arida
ſ in pleñtudinẽ ſciẽtie. ſ idem.
in ſtagnũ. ⁊ ſitiẽs in fontes aquarum
ſ in cordibus.
In cubilibus ĩ quibus prius dra
ſ demones.
cones habitabant. orietur viror
ſ quibus ſcribatur fides dñi. ⁊ feſſa prius membra quieſcant. ſ in ſolitudĩe gẽtium
calami ⁊ iunci. et erit ibi ſemita. et
ſ chriſtus. ſ ego ſum via veritas ⁊ vita.
ſ illa. ſ ſancta. ſ a gentibus.
via. ⁊ via ſanctorum vocabit. Nõ
ſ beati immaculati in via. ſ diabolus homicida ab initio. ſ eccleſiam. ſ fides chriſti.
tranſibit per eam pollutus. et hec
ſ ad deum.
ſ gentes ante ydola pro creatore colentes ſtulta mundi elegit deus. v. c.
erit vobis directa via. ita vt ſtulti
ſ princeps demonũ qui circuit querẽs quẽ deuoret.
non errẽt per eã. Non erit ibi leo:
ſ ſatellites diaboli.
⁊ mala beſtia non aſcendet per eã.
ſ veſtigium colubri non inuenietur in petra.
ſ per fidem expulſus. ſ de virtute ĩ virtutẽ
nec inuenietur ibi. Et ambulabũt
ſ a vinculis peccati ⁊ erroris. ſ ſanguĩe agni.
qui liberati fuerit ⁊ redempti a do
ſ per penitẽtiam. ſ ſic.
mino conuertentur. et venient in
ſ in eccleſiam. ſ dei. ſ ſpe eterni boni.
ſyon cum laude. ⁊ leticia ſempiter
ſ mentem. ſ curſum cõſummaui. ſ. ſ. repoſita eſt mihi corona iuſtitie.
na ſuper caput eorum. Gaudiũ ⁊
ſ cũ venerit in celeſtem hieruſalem. ſ ab eis
ſ ſuccedente gaudio nũc in ſpe. in futuro in re
leticiam obtinebunt: ⁊ fugiet do
lor et gemitus.

C. XXXVI.

ſ decem tribubus captiuatis ⁊ ciuitatibus iude vaſtatis et ad hieruſalem peruenitur.
Et factum eſt i
quarto decimo anno regis ezechie

ne ſubiungitur et piloſus cla. a. ad al. Qui alij poloſi noĩe figurãtur: niſi hi quos greci planas. latini vero incubos vocant. Quorum nimirum forma ab humana effigie incipitur ſed beſtiali extremitate terminatur piloſi ergo noĩe cuiuſlibet aſpitas deſignatur. que et ſi quãdo obtentu rationis incipitur: ſemper ad irratõnabiles motus tẽdit. Quaſi hõ in beſtiam deſinit cũ culpã per ymaginẽ rõnis inchoans. vſq; ad irrationabilem effectum trahit. Piloſus alter ad alterũ clamat: cũ ꝑpetrata malicia ad ꝑpetrandam maliciam prouocat.

Illuc cõgregati ſunt ⁊c. Tropologice. Expulſo populo iudeorum ſub beſtiarum ⁊ portentorum nominibus ydolatras et ſupſticioſos in hieruſalem habitaturos ſigficat. ⁊ hos onocrotal. ericios. ibicem coruũ. dracones ⁊ ſtrutiones onocẽtauros. ⁊ demonia. lamiã appellat. quã quidam hebreorum furiam ſuſpicantur. Et reuera ſi cõſideremus de diuerſis gentibus adductas hieruſalem colonias. ⁊ ſecundum ritum prouinciarũ ſuarum. ſingulas ꝓuincias familiaſq; propriorum demonũ coluiſſe portenta: hec omnia habitaſſe firmabimus in hieruſalem.

C. XXXV.

Letabitur de. Expoſita captiuitate iudeorum: agit de cõuerſione gentium.

Saron. Populi iudeorum. Vñ erit ſaron ſicut deſertum.

Viror calami. Impletio ſcripture q̃ ꝑ calamum. ⁊ intentio nis auditorum que ꝑ iuncum. Calamus enim ⁊ iũcus iuxta aquas oriuntur: ⁊ virent.

C. XXXVI

Et factũ eſt. Libri regum ⁊ palipomenon cõſentiunt. vi. anno regni ezechie veniſſe ſalmanaſar regẽ aſſiriorum. ⁊ ex parte maxĩa decem trib9 trãſtuliſſe

vltra montes medorū ⁊ perſaꝝ· cum quibus ⁊ tobias captiuatus ſicut habetur in libro eius. Poſt ſalmanaſar phul qui et ipſe populum partiꝫ captiuauit poſt teglatphalaſar ⁊ ſargon ſucceſſerunt vſq; ad ſennacherib· qui quartodecimo anno regis ezechie aſcendit. Sed quomō tot reges tantillo ſpacio? Sed tradunt hebrei ꝙ tot nominibus dictus ſit vnus ſennacherib· nec eſt diſſimile veri.

¶ Sara narrat hyſtoria primum phul aſſirioꝝ regeꝫ ſub manaem rege iſrael vaſtaſſe decem tribus. Secundū teglatphalaſar ſb phacee filio romelie veniſſe in ſamariaꝫ. Terciū ſalmanaſar ſub oſee rege iſrael totam cepiſſe ſamariam. Quartum fuiſſe ſargon qui expugnauit azotum. Quītum aſſaradon q̄ tranſlato iſrl' ſamaritanos cultores miſit in iudeā. Sextū ſennacherib q̄ ſub ezechia rege iuda capta lachis et multis alijs hieruſalē obſedit

¶ Sobna. Sobna ſcriba alius non ſuperbus qui vt tradūt hebrei comminatione rapſacis pterritus inferiorem partem ciuitatis tradidit arce remanente ⁊ templo.

¶ Hec dicit. Sicut forſan a patre audierat· hec dicit dominus· et vt verba eius habeant maius pondus. Nota arrogantiam· hec dicit rex magnus quaſi cōtraria fortitudo.

¶ Ecce confidis. Mentitur plane· Nuſquā enī legitur ezechiam in egipto ſpem poſuiſſe.

¶ Nec poteris ⁊c. Non ex imbecilitate· ſed preceptorū dñi obſeruatione· qui ꝑ moyſen de rege iſrael precepit dicens· non multiplicabis tibi equos ⁊ cur⁹· neq; vxores plurimas.

aſcendit ſennacherib rex aſſirioruꝫ
ſuper omnes ciuitates iuda muni
tas et cepit eas· ⁊ miſit rex aſſirio
ſquā tūc expugnabat
rum rapſacē de lachis ī hieruſaleꝫ
ſmultitudine·
ad regem ezechiā in manu graui·
⁊ ſtetit in aqueductu piſcine ſupe
ſerat enī ⁊ inferior. ſvbi fullo manebat.
rioris in uia agri fullonis. Et egreſ
† ſ ſummus pōtifex· qui ſobne ſuperbo ſucceſſit
ſus ad eū †heliachim filius helchie
qui erat ſuper domuꝫ ⁊ ſobna ſcri
ſgrāmaticus. ſcācellarius regis.
ba. ⁊ ioac filius aſaph acommēta
†ſ hūc alii filium yſaie autumāt· alii ſamaritē fuiſſe· ⁊ ideo loqui hebraice.
rius· ⁊ dixit ad eos †rapſaces. Dici
ſrim orem incutit.
te ezechie· Hec dicit rex magnus
ſ verba regis.
rex aſſirioruꝫ: Que eſt iſta fiducia
qua confidis? aut quo cōſilio vel
† ſ cū prius tributa reddideris· vnde mō ſeueritatis mee merito motus incurris.
fortitudine †rebellare diſponis: ſu
† ſnegando tributa.
per quē habes fiduciam q2 †receſ
ſfalſum.
ſiſti a me? Ecce confidis ſuper ba
ſ et copia aquaꝝ nili· multe arūdines ſunt ibi· ꝑ quas ſubſannādo deſignat fortitudinē egipti.
culum arundineū confractum iſtū
ſſcꝫ.
ſuper egiptū: Cui ſi innixus fuerit
homo· intrabit in manū eius et ꝑ
ſeſt. ſimpotens ſuſtinere.
forabit eam· ſic pharao rex egipti
omnibus qui cōfidunt in eo. Qđ
ſo ezechia.
ſi reſpōderis michi in domino deo
ſhoc verum. ſdeus.
ſhoc falſum.
noſtro cōfidimus. Nonne ipſe eſt
† ſque achaꝫ pater eius conſtruxit ⁊ ezechias deſtruxit abiectis ydolis: ſed qđ fecit cauſa religionis iſte in ſacrilegiū peruertit.
cuius abſtulit ezechias †excelſa et
altaria? Et dixit iude ⁊ hieruſalem
ſſolo.
corā altari iſto adorabitis. Et nūc
trade te domino meo regi aſſirioꝝ
ſ in perſona regis.
⁊ dabo tibi duo milia equorū· nec
† ſ paucitatem ſignificat obſeſſorum.
poteris ex te †prebere aſcēſores eo
ſquaſi me famulum ſennacherib minimū nō poteris ſuſtinere: quomō ſuſtinebis ipſum.
rum. Et quomō ſuſtinebis faciem
iudicis vnius loci· ex ſeruis domi
ni mei minoribus? Qđ ſi confidis
in egipto ī quadriga ⁊ in equitib⁹
ſquaſi fruſtra. ſ reſpicit ad hoc ſi reſpōderis mihi in domino deo cōfidimus· ſatis aſtute.
⁊ nunc nunquid ſine domini nutu
aſcendi ad terram iſtam vt diſꝑde
ſnonquia.
rem eam? Dominus dixit ad me·
aſcēde ſuper terraꝫ iſtā et diſperde
eam. Et dixit heliachim· et ſobna·
† ſquaſi quid neceſſe eſt populū falſis commouere terroribus· ⁊ vanā iactare virtutem.
⁊ ioac ad rapſacē †Loquere ad ſer
† ſ chaldea. † ſeam que vtriſq; communis eſt.
uos tuos †ſyra ligua †itelligimus
ſhebraice loquebatur· vt aſtanti populo terror incurreretur.
enim. Ne loquaris ad nos iudai
ce in auribus populi qui eſt ſuper
ſarroganter.
murum. Et dixit ad eos rapſaces.
ſelatus in ſupbiam· ex nūcioꝝ humilitate omnes quaſi vnū alloquitur.
Nunquid ad dominū tuū ⁊ ad te
miſit me domin⁹ meus· vt loque
rer omnia verba iſta· et nō potius
ſobſeſſi·
ad viros qui ſedēt in muro vt co
ſfame. ſſiti compulſi.
medant ſtercora ſua· ⁊ bibant vri
ſque fluit ad pedes.
nam pedū ſuorum vobiſcū? Et ſte
tit rapſaces ⁊ clamauit voce mag
ſvt populus intelligeret ⁊ timeret.
na iudaice ⁊ dixit: Audite verba re
† ſvt fortitudo cōtraria ei de qua dicitur· hec dicit dominus deus iſrael.
gis magni· regis aſſirioꝝ. †Hec di
ſ accuſatio rapſacis teſtimoniū ē ezechie ꝙ in domino confiſus populū confortauerit.
ſ confortando.
cit rex: Non ſeducat vos ezechias
ſquātis promittat.
quia nō poterit eruere vos· ⁊ non
vobis tribuat fiduciā ezechias ſu
ſſuo. † ſconiciebat· vel audierat ab aliquo ezechiam ſic perſuadere populo.
per domino dicens: †Eruēs nos
liberabit dominus· nō dabitur ci
uitas iſta in manu regis aſſiriorū
Nolite audire ezechiā· hec ei dicit
† ſminis miſcet blandicias: vt quos non vincit terrore vincat promiſſione.
rex aſſiriorū †facite mecum benedi
ſque in benedictionē veſtram proficiat.
ctionē· egredimini ad me· ⁊ come
dite vnuſquiſq; vineam ſuam· et
vnuſquiſq; ficum ſuam· et bibite
unuſq̄ſq; aquā ciſterne ſue donec
ſab egipto· illuc enim ire decreuerat vel capta lobna.
veniā et tollam uos ad terraꝫ que
ſquiſq; deſiderat terrā in qua natus eſt. ſterram medoꝝ promittit· que ē ⁊ cultu ⁊ ſitu terre iudeoꝝ ſimilis equalis enim inueniri non pōt.
eſt ut terra ueſtra· terrā frumenti ⁊
uini· terram panū ⁊ uinearū. Nec
conturbet uos ezechias dicens:
dominus liberabit nos· nūquid
ſ qui multi· quāto minus.
liberauerunt dii gentiū unuſq̄ſq;

¶ Facite mecū ⁊c. Laudate me· benedicite me. Vel ſicut habet alia editio. Facite qđ vobis vtile eſt· vt me recipiatis· ⁊ pax maneat vobis.

terrã ſuã de manu regis aſſiriorũ:
ſantiochie ⁊ aliaꝝ ciuitatum.
Ubi ē deus emath ⁊ arphat: ubi
† ſmulti dii etiã quos ante captiõ .x. tribuſ colu erunt ⁊ ideo perierunt.
eſt deus ſepharuaim: † Nunquid
ſ cum eos coluerit.
liberauerũt ſamariã de manu mea
quis eſt ex omnibus diis terrarũ
iſtaꝝ qui eruerit terrã ſuam de ma
† ſ vnus cum multi nõ potuerũt decē tribus liberare. ſſimiliter.
nu mea. vt eruat hieruſalē † domi
ſne ſtulto reſpondeas iuxta ſtulticiam ſuã. ne videaris. ⁊ alibi nõ ſuccendas carbones.
nus de manu mea: Et ſiluerunt et
non reſpõderunt ei verbũ. Man
† ſne plura alternãdo populũ ſeduceret. vel maiores blaſphemias inferret. vnde ne ſuccẽdas carbones ignis.
dauerat enim eis rex dicẽs. † ne re
ſpõdeatis ei verbũ. Et ingreſſus
ſ hieronimus perſpicua relinquentes. latentia
eſt heliachim filius helchię q̄ erat
diſſeramus.
ſuper domũ ⁊ ſobna ſcriba. ⁊ ioae
filius aſaph. acommentariis ad
ſ more ſue gentis audita blaſphemia.
ezechiam ſciſſis veſtibus ⁊ nũcia
uerũt ei verba rapſacis.

C. XXXVII.

ET factũ eſt cũ
ſblaſphemiam rapſacis.
audiſſet rex ezechias ſci
ſ peccato ſuo iraſcens quo putabat affligi ciuitatem.
dit veſtimenta ſua. ⁊ obuolutus ē
ſpoſita regali purpura. ſ ad auxiliũ orationis fugit.
ſacco. ⁊ intrauit in domũ domini.
Et miſit eliachim qui erat ſup do
mũ. ⁊ ſobnam ſcribam et ſeniores
† ſhabitu miſerabili. ſ non ſtolis.
de ſacerdotibus optos † ſaccis ad
iſaiam filiũ amos prophetę. ⁊ dix
† ſ humilitatem nuncii ſeruant non rex.
erũt ad eum. Hęc dicit † ezechias.
ſconqueſtio. ſ noſtre.
Dies tribulationis et anguſtię. et
ſoiuine. ſ hoſtium.
correctõnis ⁊ blaſphemię dies hęc
ſper ſimilitudinē parturientis dolores ſignificãt ſuos. ſ quaſi non poſſumus dicere. a timore tuo concepimus domine ⁊ peperimus ſpũm ſalutis.
† ſconſilia noſtra.
Quia venerũt filii vſq̃ ad † partũ
ſexplendi. † ſquaſi fortaſſis audiet.
⁊ virtus nõ eſt pariendi. † Si quo
† ſ non audemus dicere noſtrũ. quē iratum ſentimus.
modo audiat dñs deus † tuus ver
ba rapſacis. quē miſit rex aſſiriorũ
dñs ſuus ad blaſphemandũ deũ
ſqui vindicare põt. ſ ad.
viuentem. ⁊ exprobrandũ ſermo
nibus quos audiuit dominus de

C. XXXVII.

Scidit ueſtimẽta. Scindunt veſtes quia audierant rapſacem blaſphemantem. Scindit rex: ⁊ peccatiſ ſuis ⁊ populi hoc proueniſſe credens.

Iſaiam f. a. In libro regum legitur. qꝛ miſit ad yſaiã prophetam. ſed hic quia de ſe yſaias texit hyſtoriam non prophetã. ſed filium prophetę ſe noĩat.

ſnoſtram latentem.
us tuus. Leua ergo orõnem ꝓ re
liquiis terrę q̄ repertę ſunt. Et ve
† ſomnes reges duces ſerui cõſiliarii. amici. vn dicit chuſi quare nõ iſti cũ amico tuo ab abſalõ.
† ſ nota humilitatem. non ſe prophetam dicit.
nerunt ſerui † ezechię regis † ad iſai
am. Et dixit ad eos iſaias. hęc di
ſnon meo. ſmeus ⁊ eius.
cetis domino veſtro. Hęc dicit dñſ
ſ comminatione.
Ne timeas a facie eorũ verboꝝ q̄
audiſti quibus blaſphemauerunt
ſfamuli. ſ non te.
pueri regis aſſiriorũ me. Ecce da
† ſde tharacha vt patet in ſequenti.
bo ei ſpiritum ⁊ audiet † nũcium et
† ſ duo dicit ꝙ deſiderabat audire. ipſum. ſ. a periculo liberandum ⁊ hoſtē in terra ſua moriturũ.
ſchaldeoꝝ.
reuertetur in terram ſuã: ⁊ † corrue
re eũ faciã gladio in terra ſua. Re
ſdomĩo permittẽte venit. ipſo precipiẽte receſſit.
uerſus eſt autem rapſaces ⁊ inue
ſprelianten
nit regē aſſiriorũ aduerſus lobnã.
† ſ iam fugata lachis vbi eum dimiſerat.
Audierat enim quia † profectus eſ
ſvbi putabat eum eſſe. ſ iam capta vel deſerta. ſ ſennacherib.
ſet de lachis: et audiuit de thara
ſ nũcios. ſhoc. ſ.
cha rege ethyopię dicentes: Egreſ
ſus eſt vt pugnet contra te. Quod
† ſ vt quos nõ ceperat viribus ſermone terreret
cum audiſſet miſit † nũcios ad eze
chiam dicẽs. Hęc dicetis ezechię
regi iudę loquẽtes. Non te decipi
at deus tuus in quo tu cõfidis di
cens. Non dabitur hieruſalem in
manus regis aſſiriorum. Ecce tu
ſpatres mei.
audiſti omnia quę fecerũt omnes
reges aſſiriorum omnibus terris
ſſolus.
quas ſubuerterunt. et tu poteris
ſ ab vno.
liberari: Nunquid eruerunt eos
ſmulti cultores ſuos. ſreges aſſirioꝝ
dii gentiũ quos ſubuertert patres
ſ ſcꝫ. † ſſubuerterũt.
mei. gozan. ⁊ aran. et reſeph. ⁊ † fili
ſ orientalis regionis.
os eden. qui erãt in thalaſar: Ubi
eſt rex emath. et rex arphat. et rex
† ſgentes vel ſcđm alios ciuitates.
vrbis ſepharuaim † ana. ⁊ aua: Et
ſ epiſtolas.
tulit ezechias libros de manu nũ
† ſcõtra ſennacherib blaſphemias ſolita arma arripuit.
ciorum et legit illos. et † aſcendit in
domũ domini ⁊ expãdit eos corã
† ſconfortatus yſaia dicente ne timeas.
domino ⁊ † orauit dicens. domine
ſ hominum ⁊ angelorum.
exercituũ deus iſrael q̄ ſedes ſup

Pro reliquiis. Jam enim decē tribuſ adductę ciuitates iudę ⁊ beiamin vaſtatę. poſt etiam inferior ciuitatiſ in manus hoſtiũ tradita ab impio ⁊ ſuperbo pontifice ſobna.

Et dixit. Orationem eorum preueniẽs. in ſpiritu cuncta preſciens.

Ecce ego. Quaſi non dicam vniuerſa quę aſſirio faciã: ne me am videar iactare potentiam. ſed hoc vnũ ecce. ego. d.

Et inuenit ⁊c. Pugnaſſe ſennacherib regem aſſirioꝝ contra ęgiptios. ⁊ obſediſſe peluſiũ. iamq̃ extructis aggeribꝰ vrbe capienda: veniſſe tharacham regem ethiopũ in auxilium et vna nocte. clxxxv. milia de aſſirio exercitu corruiſſe: narrat erodotꝰ et beroſus caldaicę ſcriptor hiſtorię.

Orauit. Jam ſecurior de liberatione. Ante enim aſcendit: ſꝫ nõ legitur oraſſe. quia pro peccatis ſuis metuebat hęc fore.

¶ Vere e. d. ⁊c. Mĺ
tis probatur hyſtorijs
veniſſe reges pſarum ī
greciam. et ſubuertiſſe
⁊ ſpoliaſſe templa.

¶ Et miſit ⁊c. Hy
ſtoria libri regū ⁊ pali
pomenon admiſcetur
prophetię. quia et pro
phetia de liberatione
vrbis. de interitu aſſi
rij. de reuerſione ſolis
⁊ de annis ezechię ad
ditis.

¶ Filia hieruſalē
Que prius nō reſpōde
rat. iam certa de vltio
ne. ſecura de pena.

¶ Et exiccaui. Tā
tus fuit exercit⁹. vt flu
enta exiccarēt. ⁊ ideo
puteos aquę inopia fa
ceren t.

cherubin. tu es deus ſolus omniū
regnorū terrę. Tu feciſti celū ⁊ ter
ſ ergo. ſ exaudiendo.
rā. Inclina domine aurē tuā ⁊ audi
ſ miſerando.
Aperi domine oculos tuos ⁊ vide
ſ vindicando.
⁊ audi omnia verba ſennacherib.
que miſit ad blaſphemandū deū
ſ non ydola nō imagines mortuorū.
viuentem. Vere enim deſertas fe
† ſ idem cōuicunt de nobis.
cerunt reges aſſiriorū † terras ⁊ re
ſ ydola.
giones earum. ⁊ dederūt deos ea
ſ merito.
rum igni. Non enim erant dij: ſed
ſ. ſ.
opera manuū hominum. lignū et
ſ ideo. ſ ſic.
lapides. ⁊ cōminuerūt eos. Et nūc
domine deus noſter ſalua nos de
ſ ſic. ſ nomini tuo da gloriā.
manu eius. et cognoſcant omnia
regna terrę. quia tu es domin⁹ deus
ſ non mittit quia tam audacter orauerat. nec ad ſe vt prius miſerat.
ſolus. Et miſit yſaias filius amos
ſ per nūcios.
ad ezechiam dicēs: Hęc dicit do
minus deus iſrael. pro quibus ro
gaſti me de ſennacherib rege aſſiri
ſ ſententia.
orum. hoc eſt verbū qd locutus ē
† ſ o ſennacherib. ſ quādo nuncij ezechię nō reſponderūt nūcijs tuis.
dominus ſuper eum. † Deſpexit te
ſ nō corrupta cultu ydolorū.
ſubſānauit te virgo filia ſyō. poſt
ſ fugiētem. clxxxv. m. interfectis.
te caput mouebit virgo filia hieru
ſ nō mihi ſed deo. ſ ezechias ad ſennacherib.
ſalem. Cui exprobraſti ⁊ quē blaſ
ſ per ſeruos tuos.
phemaſti. ⁊ ſuper quē exaltaſti vo
† ſ propriū eſt ſuperbię ſupcilia erigere.
cem. et leuaſti † altitudinem oculo
ſ nō ad me.
rum tuorū † ad ſanctum iſrael. In
ſ nō tua propria vt maior eſſet arrogantia.
manu ſeruorū tuorum exprobra
ſ nō mihi.
ſti domino. et dixiſti: In multitu
dine quadrigarū mearum ego aſ
ſ hieruſalē.
cendi altitudinem montiū iuga li
ſ templum. ſ regna.
bani. ⁊ ſuccidam excelſa cedrorū
ſ potentes reges iudeas parentes.
eius ⁊ electas abietes illius. ⁊ in
ſ domum domini.
troibo altitudinē ſummitatis eius
ſ populū. † ſ metaphorice quaſi in tranſitu reges ⁊ regiones ſubegi cū habitatoribus ſuis.
ſaltum carmeli eius. † Ego fodi et
bibi aquam. ⁊ exiccaui veſtigio pe
ſ populos.
dis mei omnes riuos aggerū. Nū

ſ dominus ad yſaiam. † ſ in ſpiritu. † ſ ab eterno. ſ predeſtinauerim.
quid nō † audiſti † q̄ olim fecerim ei:
ſ ab initio
ex diebus antiquis ego plantaui
ſ malū qd per ſennacherib infertur. nō in hoc q malū ſed q iuſtū. ⁊ oē iuſtū bonū.
† ſ idem ſuper eum. ſ hoc malum.
illud ⁊ nūc † adduxi. Et factum eſt
ſ meritis exigētibus. ſ principū. ſ intra ſe.
in eradicationem colliū cōpugnan
tium ⁊ ciuitatū munitarū. Habita
† ſ retracta ab auxilio eorū. ſ mea. ſ ſub aduentu eius.
tores earū breuiata manu contre
† ſ tremore. † ſ cito cōſumpti ſunt peccatis impedientibus.
muerunt ⁊ † cōfuſi ſunt. † facti ſunt
ſ non oliue nō vinee. nec fructuoſis arboribus cōparantur. † ſ termia que meſſem impedit.
ſicut fenum agri. ⁊ † grame paſcuę.
† ſ in manu ſennacherib.
⁊ herba tectorū. quę † exaruit ante
ſ ante mortis tempus. ſ babilonem.
quā matureſceret. Habitationem
ſ o ſennacherib. ſ inde. † ſ prophetas cognoſcere feci ⁊ annunciare.
tuam ⁊ egreſſum tuū ego † cognoui
ſ in terrā iudeorū. † ſ quia dixiſti quia deus poterit liberare vos de manu mea.
⁊ introitum tuum ⁊ † inſaniam tuā
ſ in celū aſcendam ſupra ſidera celi ponam ſedē meam.
contra me. cū fureres aduerſū me.
ſuperbia tua aſcendit in aures me
ſ potētia diminutionis refrenādo.
as. Ponam ergo circulū i narib⁹
† ſ quibus blaſphemaſti me. † ſ a hieruſalem in terram tuam.
tuis. ⁊ frenum in † labijs tuis. ⁊ † re
ducam te in viam per quā veniſti.
ſ propheta ad ezechiam per nūcios. † ſ ſalutis ⁊ eorū que futura prenūcio.
Tibi aūt hoc erit † ſignū. comede
ſ que ſeuerāt. ſ. antequā veniret aſſirius.
hoc anno quę ſponte naſcūtur. et
in anno ſecūdo pomis veſcere. In
ſ fugato aſſirio.
anno aūt tercio ſeminate. ⁊ metite
ſ que vaſtate ſunt.
⁊ plantate vineas. et comedite fru
† ſ reliquię iudeorū que ſe euaſuras nō credunt ſed tantam recipiēt abūdantiam: vt quaſi arbor fertiliſſima pomis repleantur.
ctum earū. Et mittet id qd † ſaluatū
ſ id eſt.
fuerit de domo iuda. et qd relictū
ſ a ſimili arboris fructuoſe.
eſt mittet radices deorſū. ⁊ faciet
† ſ quia ⁊. x. tribus ⁊ ciuitates iude vaſtate.
fructum ſurſum. † Quia de hieruſa
ſ ſaluati.
lem exibunt reliquię. ⁊ ſaluatio de
† ſ dilectio ⁊ miſericordia nō eorū merita.
† ſ qui cōtra aduerſarios zelatus eſt populum ſuum.
monte ſyon. † zelus † dn̄i exercituū
faciet iſtud. Propterea hęc dicit
† ſ quāuis obſideat.
dominus de rege aſſiriorū. † Non
† ſ vnde quę q̄ occidat.
introibit ciuitatē hāc. ⁊ † nō iaciet
ibi ſagittam. ⁊ non occupabit eam
clipeus ⁊ nō mittet in circuitu ei⁹

¶ Superbia. Nō
vltra ſuſtinebo: vt ſci
as te non viribus tuis
hęc potuiſſe: ſed arbi
trio meo. merebantur
enī impię gentes et in
fructuoſę arbores vt
per te. quaſi ſecuri ſuc
ciderentur.

¶ Ponam ergo.
Q. d. cogitādo inſidi
as ſuſpiras. ſed explere
q̄ appetis non valēdo
oīpotentię meę circulū
in naribus portas. vt
cū bonorū morte ardē
tius anhelas: ab eorū
vita vacuus redeas.

¶ Tibi aūt. Omīa
hęc per nūcios prophe
ta ad ezechiam loquit
q̄d ad ſēnacherib dixe
rit. quid ei domin⁹ re
ſponderit. Nūc ad ip
ſum verba cōuertit: ne
dubitet vētura quę p̄
dixit. In hoc enī max
ime propheti credeba
tur: quia non ſolū lon
ge poſt futura ſ; ī pro
ximo cōplenda teſtabā
tur.

¶ Et i āno ſ. Immi
nēte meſſione irruerūt
aſſirij et vaſtauerunt
meſſes ⁊ vineta ⁊ oliue
ta. ⁊ ob nimiā obſidi
onem quod ex granis
repertū eſt. habuerunt
in victum primo anno
⁊ ſecundo. quia enī in
anno obſidionis ſere
re non potuerunt. quę
repererunt ex pomis ⁊
frugibus ſumpſerūt.

¶ Propterea. Re
uertitur ad propoſitū
⁊ poſt futurorum ſpem
metum excutit preſen
tem. Non enim tanta
erit leticia ſuper his q̄
pmittebat futura: quā
ta de imminētibus cu
ra.

Propter me ⁊c. Significat quia nõ ex merito ſuo ſed dei conſerue‑
tur clemẽtia·immo patris eoꝝ dauid memoria·ĩ quo dauid admonent̃ ſue
negligẽtie·et fidei illi⁹ atq; iuſticie quã tantũ diligit deus: vt poſteros ſan
ctoꝝ merito eoꝝ tueat̃

Et reuerſus. Jõ ſeruat̃ vt ſciat potẽtiam dei:⁊ blaſphemãtia cõ‑
primat ora· et predicat maieſtatẽ illius quã ant̃ deſpexerat.

Filii eius. Inuidentes ſecundum traditionem iudeoꝝ aſſaradon
fratri ſuo·et altera ma
tre quẽ ob amorẽ ma‑
tris ſibi decreuerat in
regno ſuccedere ·⁊ q;
ille iam cepat regnare
fugerunt occiſo patre.

In hoc nequior po
pulo ſuo oſtẽſus quia
non in terra dei ab ip‑
ſo pcuſſus:ſed ad glo‑
riam dei·ſicut pharao
inter multas plagas re
ſeruatus a filijs intẽ‑
plo dei ſui occidẽdus·

Ararath. Regio
eſt armenie campeſtris
per quã fuit araxes in
credibil̃ vbertatis ad
radicem thauri mon‑
tis qui illuc vſq; ten
ditur. Archa vero noe
non ad montes gene‑
ralis armenie delata ẽ
que appellata eſt ara‑
rath:ſ; ad mõtes thau
ri altiſſimos qui immi‑
nent campis ararath.

C. XXXVIII.

Egrotauit. Q; e
de victoria dignas deo
grates non retulit:ſed
in ſuperbia euanuit ·ſi
cut regum et paralipo
menon liber aperit.

Quẽ deus diligit
corripit: ne eleuetur in
ſuperbiam poſt incre‑
dibiles triumphos.

Morieris tu et
non ui. Cui ſimile ni
niue ſubuertetur·⁊ mł‑
ta ſub cõminatõne pre
dicta nec impleta·non
deo mutante ſententiã
ſed prouocãte nos ad
ſui noticiã. Dominus enim penitens eſt ſuper malicia.

aggerem. In via qua venit:p eam
reuertetur·et ciuitatem hanc non
ingredietur dicit dñs. Et protegã

† ſ non merito veſtro. ſ nota ibi aliquos eſſe et fide ⁊ ope heredes dauid eſſe.

ciuitatem iſtam·vt saluẽ eã †propt̃

† ſ pro bonis patribus:etiã malis filiis miſeretur deus.

me ⁊ propter dauid ſeruũ †meum.

† ſ dei potentia ſine vulnere occidit·⁊ in cinerẽ redegit

Egreſſus eſt aũt †angelus dñi ⁊ p‑
cuſſit in caſtris aſſirioꝝ·clxxxv·m·

ſſennacherib·⁊ pauci cũ eo.x·tantũ·vt tradunt hebrei ⁊ iſtabelite.

⁊ ſurrexit mane·⁊ ecce omnes cada

ſ mortui erant cadauera mortuoꝝ. ſ a iudea.

uera mortuorum. Et egreſſus eſt ⁊
abiit et reuerſus ẽ ſennacherib rex
aſſirioꝝ:⁊ habitauit in niniue. Et

† ſ contẽptor veri dei quaſi victor.

factum eſt cũ †adoraret in templo
neſrach deum ſuum: adramelech

† ſ non angelus a quo percuſſis alius parricidio filioꝝ reſeruatus eſt.

⁊ ſaraſar filii eius †percuſſerunt eũ
gladio fugerũtq; i terram ararath

† ſ qui miſit ſamarie cultores ne inculta remaneret.

⁊ regnauit †aſaradon filius eius p
eo.

C. XXXVIII.

ſ In diebus illis·i·quibus mortuus eſt ſennacherib.

IN dieb⁹ illis
egrotauit ezechias vſq; ad mortẽ
et introiuit ad eũ yſaias filius amos
prophete et dixit ei. Hec dicit do

ſ quis in regno ſuccedat ⁊c.

minus. Diſpone domui tue:quia
morieris tu·⁊ non viues. Et conuer

† ſ quia ad templum ire non poterat. ſ domus vel templi ne gemitus audiatur vel lacrime videantur.

tit ezechias faciem ſuam †ad pari‑
etem·et orauit ad dominũ ⁊ dixit.
Obſecro domine: memẽto queſo
quomodo ambulauerim coram te

ſ religionis. † ſ non claudicans poſt ydola·quis enim gloriatur mundum ſe habere cor.

in veritate et in †corde perfecto·et
quod bonũ eſt i oculis tuis feceri·
et fleuit ezechias fletu magno. Et

ſ paulo ꝑq; exiret mediam ꝑtem atrii.

factum eſt verbũ domini ad yſaiã
dicẽs. Uade ⁊ dic ezechie. Hec di

† ſ cuius promiſſionẽ deſideras opa ſectaris·fecit enim rectum ſicut dauid pater eius ·quia ambulaſti in veritate ⁊ in corde perfecto.

cit dominus deus dauid †patris
tui. Audiui oratõnem tuam ⁊ vidi

ſ quia fleuiſti fletu magno.

lacrimas tuas·Ecce ego adiiciam

† ſ quos non poſtulaſti.

ſuper dies tuos·†xv·annos·et de

ſ inſuper regni ſecuritas promittitur.

manu regis aſſiriorum eruam te

ſecuturi. Uterq; igit̃ qd legerat predicauit·⁊ quantũ ad eos ꝑtinebat:in
cõmutabilis erat verit as q; neminẽ intendebãt fallere. Dicit enĩ auguſti⁹.
Quiſq; ſic credit vt loquit̃·⁊ ſi non vera loquitur:tamen fideliter loquit̃
Dñs enĩ ſcdm ꝙ grego·dicit ſententiã mutat:ſed non cõſilium. Sentẽtiã
debemus intelligere ſenſum verboꝝ·cõſilium vero ab eterna diſpoſitione
eſt. Sentẽtiam vero ſeruis ſuis deus reuelauerat nõ tamẽ ꝯſilium· ſed vt
eoꝝ ꝯminationibus penitentiã incuteret populis ſuis:⁊ ſic eoꝝ miſereretur
Uidet̃ tñ ꝙ ea verba
que dixerunt in libro
vite nõ legiſſent. Cũ eĩ
yſaias ſimpliciter dice
ret morieris ⁊ non vi
ues·⁊ ionas niniue ſub
uertetur et iſta non eſ
ſent futura:non viden
tur illa eſſe in libro dei
que non erant futura.
Sed ſciendum eſt ꝙ
deus duobus modis
aliquas res ꝯſiderat ſe
cundum merita ⁊ ſecũ
dum rei naturam que
dicũtur cauſe inferio‑
res eſſe·⁊ ſecũdum ſuũ
conſiliũ. Unde ezechi
am moriturũ deus pre
uiderat ſcdm meritum
vel ſcdm phiſicam·li‑
cet nõ futuꝝ ⁊ nõ mo‑
riturum ſecũdum con‑
ſilium ſuũ. Utrũq; igi
tur ſcriptum erat in li‑
bro vite:ſed alteꝝ ſuo
prophete pmiſit legen
dum·alteꝝ vero nõ p‑
miſſum eſt. Uerũ dix
it nec ẽ deceptus: q; ſic
legit·nec eſt mentitus:
quia ſic credidit·⁊ ſecũ
dũ illas inferiores cau
ſas locutus eſt quãuis
ſimpliciter ⁊ ſine addi
tamẽto. Si quis vide
ret ceciũ:⁊ diceret. Iſte
amplius non videbit·
etiam ſi diuino cõſilio
lumẽ reciperet :ille nõ
mentiretur: q; rei phy
ſicam eſſet ſecutus. Eo
dem mõ et ionas ſub
uerſionem niniuitaruꝫ
vidit in mente diuina
que tñ fu tura non erat:q; illud quod vidit:ſecunduꝫ merita eorum vidit.
Q; vero conuerſi ſunt:conſilio dei fuit:qd ipſe non vidit.

Augustin⁹. In pſalmo·l· Incerta ⁊ occulta ſapientie tue ma·michi·
Sub hoc incerto niniuite penituerunt. Dixerunt enim quis ſcit ſi cõuerta
tur ⁊ ig·deus: Stetit ergo niniue. An euerſa eſt:aliter videtur hominibus
aliter deo. Ego aũt impletum eſſe quod propheta predixit video. Reſpice
que fuit niniue·⁊ vide que verſa eſt in malo edificata eſt in bono. Sic di‑
ctum eſt hieremie. Ecce dabo tibi eradicare· ſubfodere ·⁊ ruſus edificare
et plantare. Et inde eſt etiam illa vox·ego pcutiam ⁊ ego ſanabo.

Gregor. Cũ prophetia rerũ euentus immobili veritate pronunciet
falſum videtur qd yſaias ait ad regem egrotantem. Diſpone domui tue
quia mo·tu·⁊ non vi·cũ regi penitẽti ⁊ oranti·xv·annos addiderit domi‑
nus ad vitam. Similiter de iona dicit̃ ꝙ predicauit niniuitis adhuc·xl·di
es ⁊ niniue ſubuertetur·⁊ tñ poſtea ante·xl· dies niniuite miſericordiã dei
cõſecuti ſunt. Sed dicendũ eſt ꝙ prophete ĩ libro ipo preſciẽtie dei vbi om
nia ſcripta ſunt legẽtes nõ omnia pcipiebant·ſed quedã·⁊ eodem mõ quo
deus pmittebat. Legerat enĩ yſaias in illo libro ꝙ ezechias ſcdm opa que
fecerat longiorẽ non merebatur vitã·⁊ ſcdm rei phiſicam habere non pote
rat. Sed nõ legerat ꝙ p lacrimas ⁊ orõnes eſſet impetraturus. Legerat ſi
militer ionas in eodem libro ꝙ niniuitarũ nequicia ſecũdum hoc qd age‑
bant·xl·die cõplenda erat·⁊ ita ciuitas eoꝝ deſtruenda. Sꝫ illud nõ lege
rat ꝙ per ſuã ꝯmonitionem eſſent acturi penitentiã:⁊ ita miſericordiam cõ

Ad parietem· Templi·ſ· Iuxta quod ſalomon extruxit palacium.
Obſecro domine. Iturus ad dominũ narrat opera ſua. Felix conſcientia
que in tempore maloꝝ poteſt recordari bonoꝝ.

Obſecro domine. Audiens ſe moriturum:nõ annos plurimos pe
tit:ſed dei iudicio dimittit quid preſtare velit. Nouerat ſalomonẽ deo pla
cuiſſe quia non petierit ampliores annos vite.

Et quod b Ydola pñs ſui deſtruxit.hoſtia dom⁹ dñi q̃ ille clauſerat
apuit .ſerpentẽ eneũ quẽ i gabaõ iudei adorabãt ꝯminuit ⁊ in ventũ ſpſit

Et fleuit. Fleuit quia moriebatur ſine filijs·⁊ promiſſionem patribus
ſuis factam timebat pituram pro peccatis ſuis·de qua ad dauid cum dor
mieris cum patribus tuis ſuſcitabo ſemẽ tuum quod egredietur de lumbis
tuis·⁊ ponã illud ſuper tronũ iſrael ĩ ſempiternũ·⁊ erit mihi in filiũ·et ego
ero illi in patrẽ. Alij aſſerũt etiã ſctõs morte terreri pro incertitudie iudicij.
Notandũ aũt ꝙ dies mortis nõ neceſſitate ſinglis preſtita ſit ſed volũtate
di ⁊ ignotis mortalib cauſis·t̃ viuat aliq;s vł moriat̃·ꝑferti cũ nũc ſtatuta
mortis neceſſitas differat̃ ⁊ p⁹ mortẽ plimos reſuſcitatos legamus.

Et factũ eſt ⁊c Prepoſtero ordine hic refertur hyſtoria que in regũ
volumine conſequẽtius legitur·

Ecce ego ad ſ·d· Secundũ quod viſum eſt. In preſcientia enim in

qua ꝛ bi anni erant: ni
hil additum eſt. Placie-
bat enim deus eũ qui-
dem vſq; ad morté in
firmitate affligendum
ſed orõne ꝛ penitentia
cõualiturum

¶ Dicũt quidã q̃ ma
le viuẽdo nõ mereatur
quis ad vite ſue termi
num puenire. vel bene
agẽdo ante tẽpus me-
reatur rapi ad premia
vite. Unde viri ſang
uinũ nõ dimidiabunt
dies ſuos ꝛ illõ. Rap
tus eſt ne malicia mu-
taret cor illius.

¶ Hyſtoria libri regũ
ꝛ palipomenõ prophe
tie mixta eſt. q: et pro-
phetia hyſtorie copu-
lata. de liberatõne vr-
bis. de interitu aſſirij.
de reuerſione ſolis. et
de annis ezechie addi
tis.

¶ Hoc aũt ti. e. ſ.
Preſentis. ſ. tpis ꝛ fu
turi. vt quõ ſol reuertit
ad exortũ ſuum. Ita
ezechie vita ad euolu
tos redeat annos. No
bis quoq; in hebdoa-
de. ꝛ ogdoade viuenti
bus poſt reſurrectionẽ
xpi vite ſpacia protelẽ
tur.

¶ Ego dixi. Cũ de⁹
ezechie ſine labore vi
ctoriam dediſſet nec il
le ei cõdignas gratias
reddidiſſet: infirmitate
coactus laudes perſol
uit quas in proſperita
te neglexit. ꝛ poſtq; cõ
ualuit: qđ i ãguſtia co
gitauerat edicit. Ego
dixi in di. ꝛc. Sancti i
plẽt dies ſuos ſanctos
abraham mortuus eſt
plenus dieꝝ in ſenectu
te bona. peccatores in
dimidio dieꝝ moriũt.

¶ In dimidio.
Viri impij nõ dimidi
abũt dies ſuos: q: non
implent opa virtutum
nec penitẽdo emendãt
delicta.

¶ Ad portas infe
ri. Ubi conſtituta eſt
domus omni viuenti
ante aduentum xpi.

¶ Quietis. Qui
dam codices habẽt. q̃
euit generatõ mea. qđ
et hiero. aliqñ tranſtu
lit decept⁹ ãbiguitate
verbi ꝛ poſtea correxit

¶ Reſpõde. Qđ
errauí emẽdabo. tu eſto
fideiuſſor et protector.

et ciuitatem iſtam et protegam eã.
ſ iudei ſemp querũt ſignũ.
Hoc aũt tibi erit ſignum a domio
quia faciet dominus verbum hoc
quod locutus eſt. Ecce ego reuerti
faciã vmbram linearũ p quas deſ
cenderat in horologio achaz in ſo
ſ a decima enim hora in primã. ꝛ pene dupli
catus eſt dies.
le retrorſum .x. lineis. ꝛ reuerſus
eſt ſol .x. lineis p gradus quos de
ſ lxx. oratio. ſed hoc melius quia preterita nar
rat de beneficio agens gratias.
ſcẽderat. Scriptura ezechie regis
iuda cum egrotaſſet: et cõualuiſſet
ſ quia non complebo numerũ annoꝝ meorum
ſicut patres mei. ſ deſperando. ſ in anguſtia.
de infirmitate ſua. Ego dixi in di-
ſ ad portas. i. vicia que porte inferi.
midio dierũ meorũ: vadã ad por-
ſ ob ſuperbiam michi ablatum.
tas inferi. Queſiui reſiduũ anno
ſ apud me. ſ damnatus apud inferos. ſ oĩm
ſcõm hieronimũ.
ru meoꝝ: dixi non videbo deum
ſ beatitudie. ſ ſanctoꝝ. ſ timet ne aſpiciat
cũ ſanctis dei ꝛ habitet in requie ꝛ deũ videat.
in terra viuentium. Non aſpici-
ſ chriſtũ nobis promiſſum vera hominem ꝛ
veru deum. ſ ipſum chriſtũ vel quẽlibꝫ iuſtũ.
am hominem vltra: et habitatorẽ
ſ eterne. ſ vel quietis generatio ablata eſt vt ſic
incipiat verſus. ſ filioꝝ. ſ michi.
quietis. Generatio mea ablata eſt
ſ plicatu ſic generatio mea ne extendatur in po
ſteros.
et ꝯuoluta eſt a me quaſi taberna-
ſ ante tẽpus.
cula paſtorum. Preciſa eſt velut a
ſ tela imperfecta.
texente vita mea: dum adhuc or-
ſ in iuuẽtute. ſ dicebam. ſ more infirmi qui
finiri vel mutari ſperat infirmitatem ſua. mutati
one temporis.
diret ſuccidit me: de mane vſq; ad
ſ et de nocte ſperabã vſ
q; ad ma. ſ ſicut iob qui in die expectabat noctẽ
ꝛ econuerſo. ſ o domine.
veſperam finies me. Sperabam
ſ. ſ. ſ oĩpotens. ſ omnia comminuens
vſq; ad mane quaſi leo ſic contri-
ſ nõ ſolum carnes. ſ ſuſpẽſiue dicit. quaſi
aut mane aut veſpe dabis mihi finem.
uit omnia oſſa mea. De mane vſ
ſ et hoc dicebat.
q; ad veſperam finies me. Sicut
ſ ad matrẽ clamat vt eſcam percipiat. ſ ad deũ.
pullus hyrũdinis ſic clamabo: me
ſ in domio. ſ gemitu compũctus.
ditabor vt colũba. Attenuati ſunt
ſ ad dominũ: vnde auxiliũ.
oculi mei ſuſpicientes in excelſo.
ſ violẽtiam infirmitatis vltra vires corpis.
ſ pluſq; poſcit merita. ſ vel ſpõde idẽ eſt
Domine vim patior reſpõde pro
ſ factori meo. ſ in ſe reuertit. ſ figulus luto.
me: quid dicam aut quid reſpon-
ſ vel fecerit.
debit michi cum ipſe fecerim? Re-
ſ ſalti. reputabo. ſ etiã infelices.
cogitabo tibi omnes annos meoſ
in amaritudine anime mee. Domi

ſ vel ſic vel ſic. ſ de ſtatu hũane vite phy
loſofatur tamqꝫ ſecurus. ſ fragilis ꝛ caduca vi
ta ꝛ miſeriis plena vt. ſ. facile cadat.
ne ſi ſic viuitur et in talibus vita
ſ ſeueritate tua ꝛ culpa mea. ſ ſic. ſ miſeri
cordia. ſ ſalutem ꝛ vitam dãdo.
ſpiritus mei. corripies me ꝛ viui
ſ percuſſo enim aſſirio pax erat in populo.
ficabis me: ecce in pace amaritu-
ſ corrigẽdo. ſ per flagella.
do mea amariſſima. Tu aũt eruiſti
ſ mõ in inferno preſentis vite vel future.
animam meam vt non piret: pro-
ſ ne memineris. ſ vel ſenſum tuũ vel meum.
ſ ne ego aſpicerem ea: ſed tuã miſericordiam.
iecifti poſt tergum tuũ omnia pec-
ſ reprobi ſemel damnati. ſ in inferno autem
quis cõ. ti.
cata mea. Quia non infernus cõ-
ſ laudando. ſ diabolus.
fitebitur tibi. neq; mors laudabit
ſ qui omnino dãnati.
te: nõ expectabunt qui deſcẽdunt
ſ inferni. ſ filiu liberatõnem qui dicit ego ſum
via ve. ꝛ vi.
in lacum veritatem tuam. Uiuẽs
ſ nũc protectõe tua. ſ i futura requie. ſ laudãdo
viuens ipſe confitebitur tibi ſicut
ſ liberatus ab hoſtibus gratias ago. ſ bon⁹
vt dauid. ſ filiis quos poſt genuit. quia tũc nõ
habebat filios.
et ego hodie pater filiis notã fa-
ſ cultum vere religionis. ſ ergo. ſ ab aſſirio
a morte anime.
ciet veritatem tuam. Domine ſal-
ſ ego ꝛ populus meus. laudãt vſq; hodie in
dei. ꝛ tñ nõ profuit illis.
uum me fac: ꝛ pſalmos noſtros cã
tabimus cunctis diebus vite no-
ſ templo. ſ corde. ſ famulis regis.
ſtre in domo domini. Et iuſſit iſai
ſ vt dei miraculo mirabilior eſſet potẽtia. mor
bo enim regio ſcõm ſymachum laborabat: cui no
cẽt omnia dulcia vel tacta vt aiunt vel guſtata.
as vt tollerent maſſam de ficis: et
ſ a domino inflictum: nõ corpus totũ.
cathaplaſmarent ſuper vulnus. ꝛ
ſ hiſteron proteron. ante enĩ hec dicta ſunt q̃
que de ſanitate ꝛ orõne preceſſerunt.
ſanaretur. Et dixit ezechias: Quod
erit ſignum quia aſcendam in do-
mum domini?

¶ C. XXXIX.

ſ aſſirio iterfecto ꝛ ezechia ſanato.
IN tempore il
lo miſit maradach bala
dan filius baladan rex babilonis
ſ epiſtolas.
libros ꝛ munera ad ezechiam. au-
dierat enĩ q̃ egrotaſſet ꝛ ꝯualuiſſꝫ
ſ oblatione munerũ ꝛ ſanitatis congratulatõne.
Letatus eſt autẽ ſup eis ezechias
ſ ſcilicet epyphanum, preclaraꝫ domũ in qua
ſepeliebãtur corpora regum.
ꝛ oſtẽdit eis cellam aromatum et
ſ theſauros ꝛ vndiq; aromata multa.
argenti ꝛ auri ꝛ odoramẽtorum et
ſ cellaria.
vnguẽti optimi. ꝛ oĩs apothecas
ſupellectilis ſue: et uniuerſa que
inuenta ſunt i theſauris eius. Nõ

Non eſt enĩ volentis
neq; currentis: ſed dei
miſerentis.

¶ Cum ipſe fece
rim. Hoc mihi iuſte.
quaſi nõ reſtat niſi pa
tienter ſuſtinere. ꝛ ipm
forteꝫ exorare qui fecit
quod voluit.

¶ Recogitabo.
Quod preteritum eſt
nõ adiuuat ſuſtinentẽ
Unde ſtulta ẽ epycu
ri ſententia qui aſſerit
recordatione preterito
rum bonorum mala p
ſentia mitigari.

¶ In amaritudi
ne. Quali. ꝛ hi etiam
in amaritudie; quia p
ſens tribulatio nichil
boni preteriti ſentit. et
ſemper humana felici
tas aliquibus aſpergit
aduerſis.

¶ Quia non. Siũ
fine dampnati. neq; in
inferno penitentiã agũt
neq; laudes deo referũt

¶ Uiuens uiuẽs
cõ. Non infernus vel
mors par filijs. Inter
roga. pa. t. ꝛ. d. t.

¶ Super uulnus
aiunt hebrei ſin vcal
ſonare nõ vulnus. qđ
aqla ꝛ ſymachus mor
bum regium iterpreta
ti ſunt. Alij non vicus
ſed apoſtema ſuſpica
ti ſunt. cui iuxta artem
medicoꝝ ſiccioribꝰ ficiſ
ꝛ contuſis ſubueniatur
quibus ſanies in ſupfi
ciem foras prouocatur
nec ſpernẽdam eſſe me
dicinam cum deus fe
cerit eam.

¶ C. XXXIX.
In tempore il
lo ꝛc. Supius dictuꝫ
eſt quia aſſaradon ſen
nacherib ſucceſſit qui i
pabat aſſirijs ꝛ baby-
lonijs. hic aũt q: mara
dach qui miſit nũcios
ad ezechiã illo adhuc
viuente rex erat baby-
lonioꝝ. Sed duo re-
gna erant ꝛ ille peerat
aſſirijs hic babylonijs
Fert aũt hyſtorie q̃ ma
radach pater nabugo
donoſor fuit q̃ regna
illa ſubiugata tenuit.
Venerũt autẽ nuncij:
q: portẽtum in ſole vi
derant. et aſtronomi
erãt. ꝛ arte ſua pgnoſce
re nõ poterãt. venerũt
ergo in hirlm vt hoc
a prophetis ꝛ ſapiẽtibꝰ
diſcerent.

¶ Tradunt hebrei iõ egrotaſſe ezechiaz·q2 poſt inauditã victoriam dño laudes nõ cecinerit ſicut moyſes ſũmerſo pharaone·ꝛ del bora interfecto ſyſara et anna nato ſamuele·vñ fragilitatis ſuę cõmonitus eſt p infirmitatẽ. Rurſũqꝫ poſt corpis ſanitatẽ·ꝛ ſigni magnitudinez offert alia occaſio ſupbię: quã vt pendẽs dei cultor debuit vitare nec diuitias quas deo tribuente poſſidebat alienigẽis mõſtrare. Nos quoqꝫ ſcd̃m tropologiã non debemus margaritas añ porcos ponere·nec ſanctum canib⁹ dare. Qui enĩ fidelis eſt ſpiritu abſcõdit negocia. Qui vero hoc fecerit virtus illius eneruat· et perit poſteritas· et amiſſo virili robore in muliebrẽ redigiť molliciem.

¶ Et in omni po. In theſauris domus domini in quo ꝓcipue offendit. Hoc eĩ non erat poteſtatis ei⁹. Iã tñ d valuis illi⁹ templi auri laminas tulerat.

¶ In theſauris meis. Tacet de theſauris dñi metuens reprehendi q·ſ·oſtendit eis quodcũqꝫ haberet in poteſtate templi ſcꝫ ſuppellectilem. Unde īfert yſaias: Audi verbum domini ꝛc.

¶ Et erũt eunuchi Tradũt hebrei hoc impletum eſſe in daniele ꝛ eius ſocijs qui capto ioachim filio ioſię cum ſuo populo ſunt capti et in babylonem ducti et eunuchizati·vel cuirati·nõ enĩ putandũ ꝙ eunuchi fuerit corpore ſed mẽte: ſicut qui ſe caſtrauerũt propter regnũ celoꝝ.

¶ Fiat tantũ pax Debuit peccatũ ſuum cũ dauid cõfiteri·ꝛ irã dei remouere a poſteris·aut ꝑpati cũ moyſe q̃ dicit. Dimitte eis hanc noxam aut dele me de libro quẽ ſcripſiſti. Quod q2 non fecit: propterea nõ rñdet ei: ſꝫ verſus ad populum dicit·conſola. ꝛc.

ſ res quelibet hebrea vel hebraica cõſuetudie
fuit uerbum quod non oſtenderet
ſ in theſauris ſuis.
eis ezechias in domo ſua·ꝛ in omni poteſtate ſua. Introiuit ãt yſaias propheta ad ezechiam regeꝫ et dixit ei. Quid dixerunt uiri iſti·et
ſ duo querit.
unde uenerunt ad te? Et dixit eze
† ſ multo labore. ſ cum põdere ſupbie.
chias de terra † longiqua uenerũt
ſ nõ dicit ad laudãdum deum pro ſigno. ſ vnuꝫ reſpõdet alterũ tacet. ſ que potẽtiſſima.
ad me·de babilone. Et dixit quid viderũt in domo tua? Et dixit eze
ſ precioſa.
chias. Omnia quę in domo mea
ſ mirabilis.
ſunt viderunt·non fuit res quam ñ oſtẽderim eis in theſauris meis
† ſ tu qui ſecreta alienigenis reuelaſti.
Et dixit yſaias ad ezechiam. † Audi verbũ domini exercituũ. † Ecce
† ſ predicit penam ſceleris.
dies venient· et auferẽtur omnia quę i domo tua ſunt·ꝛ quę theſaurizauerũt patres tui vſqꝫ ad diem hanc in babylonem. Non relique
ſ cuius ſentẽtia eſt firma.
tur quicquã dicit dominus· et de
ſ de ſemine tuo.
filiis tuis q̃ exibũt de te quos genueris tollent ꝛ erunt eunuchi in palatio regis babylonis·et dixit
ſ iuſtus. ſ iuſtum. ſ eſt.
ezechias ad yſaiam. Bonum verbũ domini quod locutus ẽ·ꝛ dixit
ſ ab aſſiriis· ſ religionis.
Fiat tantũ pax·et veritas in dieb⁹ meis.

¶ C. XL.

Conſolamini
ſ fidelis.
cõſolamini popule me
† ſ o iudeoꝝ fideles·vel apoſtoli ꝛ iudeoꝝ doctores· ſ o eliachim
us dicit deus veſter. † Loquimini
ſ blãde cõſolando· † ſ a triſticia ꝛ ab ydolatria ſ iudeos ꝛ gẽtiles·
ad cor hieruſalem·et † aduocate eã
† ſ afflictio ꝛ quies reddita·
quoniã completa eſt † malicia eius
ſ a domino in baptiſmo vel in martyrio· ſ quia
dimiſſa ẽ iniqtas illius. Suſcepit
† ſ qui ſcit volũtatem domini ſui ꝛ nõ facit vapulabit multis·
de manu domini † duplicia pro omnibus peccatis ſuis. † Vox claman
† ſ apoſtoli ſ iohãnes· ſ chriſti· ſ iudee vel gẽtium· ſ bona opera quibus dominus ad vos ingrediatur·
tis in deſerto parate viam domi
ſ cogitationes·
ni rectas facite in ſolitudine ſemi
ſ chriſti· † ſ iudeus vel gẽtilis humilis ſimplex·
tas dei noſtri. Omnis † uallis exal
ſ fide ꝛ opere· ſ elatus· ſ ſuperbus·
tabitur et omnis mõs ꝛ collis hu
† ſ corda tortuoſa· † ſ ad fidem ꝛ oꝛationem·
miliabitur. Et erũt † praua in † dire
ſ ferocia· ſ mollia ꝛ mãſueta· † ſ In predicatione·in baptiſmo quãdo aperti ſunt celi·et ſpiritus ſuper eum mãſit·
cta·ꝛ aſpa i uias planas. Et † reue
ſ filius de quo pater: ꝑ ſurge gloria mea
† In iudicio vel in primo aduentu·
labitur gloria dñi·ꝛ † uidebit omĩs
ſ homo nõ ſpũs prius quia ſpũm nõ habebat·
ſ prophete·
caro pariter ꝙ os dñi locutum eſt·
ſ chriſti ſ michi· ſ o yſaia· ſ ad iudeos vel ad omnes·
Uox dicẽtis: Clama·ꝛ dixi. Quid
ſ homo· ſ fragilis·
clamabo? Omnis caro fęnum· et
ſ Iuuẽtus· ſ potẽtia ꝛ cetera omnia vanitas·va·ꝛ o·va:
omnis gloria eius quaſi flos agri exiccatum eſt fęnum ꝛ cecidit flos
ſ ſentẽtia vitam preſentẽ exeuſſit·
q2 ſpiritus domini ſufflauit in eo·
Uere fęnum eſt populus exiccatũ
† Iuuẽtus que ſeruit vicijs precipue libidini·
eſt fęnũ·ꝛ cecidit † flos: uerbũ autẽ
† ſ regnabit· ſ aliud verbũ dei manet in eternũ.
domini † ſtabit in ętemuꝫ. Super
ſ chriſtũ vt nichil annũcies niſi qđ ab ipſo habes † ſ bona nũcias. ſ Nota ꝙ ſyon que eſt mons iubetur mõtem aſcẽdere·i·chriſtum·
montem excelſum aſcẽde tu q̃ † euã
ſ o· ſ vt multi audiãt·
gelizas ſyon·exalta in fortitudine
ſ predicationem·
uocem tuam qui euãgelizas hieru
ſ o· ſ perſecutoꝝ ſeuiciã·diaboli aſtutiã· † ſ eccleſiis vel ſynagogis· ſ vnde nõ ſum miſſus niſi ad oues que perierant domus iſrael.
ſalem·exalta noli timere. Dic † ciui
† ſ apoſtoli de ſecũdo aduentu· † ſ vobis promiſſus o iudei vel gẽtes·ſuſcipite illum·
tatibus iudę. † Ecce deus † ueſter.
† ſ quẽ ſp̃euiſtis quaſi vilem ꝛ debilem.
Ecce dominus † deus in fortitudi
† ſ fortitudo· † ſ qui formã ſerui accepit·
ne ueniet·ꝛ † brachium † eius dña
ſ retributio omnium·
bitur. Ecce merces eius cum eo·

eccłia a perſecutoribus corpe cruciata: animo anguſtiata.

¶ Malicia eius. Malicia afflictõ: ſicut illđ. Si ẽ malũ i ciuitate qđ non faciat deus.

¶ Dimiſſa eſt ini. ꝛc. Cauſa cõſolationis remiſſio peccatoꝝ cauſa remiſſionis quia ſuſcepit duplicia. Notandũ ꝙ nõ ſoluuntur peccata nrã niſi de manu dñi ſuſcepimus ea. Nec idẽ eſt ſolui peccata ꝛ dimitti·cui enĩ dimittũtur ſolutõne non indiget· vñ dimittunť tibi pctã tua. Cui autẽ ſoluunť propterea ſoluunť q2 purgata ſunt ꝛ ſoluta per pęnas.

¶ Uox cla. Huius vocis memores iudei miſerũt ad iohannẽ vt īterrogarẽt eũ tu q̃s es?

¶ Omnis uallis exalta. Qui ſe exaltat hu·et qui ſe hu·ex· Hoc vſqꝫ hodie in deſerto gentiliũ eccłiaruꝫ clamant magiſtri.

¶ Et uidebit o·c· De primo aduẽtu ſubito ad ſecũdum raptus dicit·ꝛ ui·o·ca·

¶ Os domini. Prophetę qui ꝑdicauerũt futuꝝ xp̃m·ſ·ſalutare dei noſtri.

¶ Quid cla. Non ſine cauſa quęrit: cum enim ſe ſponte obtulit dicẽs: Ecce ego·mitte me·pplõ ſuo dura nũciauit·ꝛ nũc idẽ metuit

¶ Omnis caro f. Qui portat ymaginẽ terreni ꝛ vicijs ſeruit fęnũ eſt et flos ꝑteriens· qui cuſtodit ymagineꝫ cęleſtis caro eſt·ſꝫ quę cernit ſalutare dei quę quotidie renouatur ſecundũ ymagineꝫ creatoris ꝛ tãdem incorruptibilis et ĩmortalis gloriã mutat nõ naturã.

¶ Fęnũ naſcendo hꝫ virorem·ꝛ creſcẽdo decorem·deinde florem· tandem ardore ſol' ſiccatum redigitur in puluerem. Sic hõ p ętatũ ſucceſſiones amittit decorem·ꝛ cadit in mortem.

¶ Conſolamini· Quaſi q2 rex veſter non cõpatitur vobis: cõſolamini xp̃o. Poteſt ꝛ ad gentes referri: de quib⁹ dominus p zacharia3: ego cõgregabo populũ orientis·ꝛ erũt michi in populũ: ꝛ ego ero illis in deum.

¶ Loquimini ad cor. Ad cor loquitur qui meſtũ conſolatur·ſicut de ſychen dicit·locutus eſt ſychen ad cor eius·ꝛ cõſolatus eſt eam.

¶ Hieruſalem ꝛc. Hieruſalẽ a chaldęis ꝛ romanis corpore et anima

¶ Uerbũ aũt domini. Uerbũ xp̃s cũ corpe ſuo qđ eſt eccłia.

¶ Super mon·ex·Grego· Qui cęleſti ꝑdicatione vtitur ima iam terrenoꝝ opm deſerẽs in rerum culmine ſtare videtur·tantoqꝫ facilius ſubditos ad meliora ptrabit quãto p vitę meritũ de ſupnis clamat. Illa nanqꝫ vox auditoꝝ cor libentius penetrat quã dicẽtis vita cõmendat·quia qđ loquẽdo impat oſtẽdendo adiuuat vt fiat·vñ in lege ꝑcipitur armũ dextruꝫ ꝛ ſeparatum dari ſacerdotibus.

¶ Syon. Per ſyon ꝛ hieruſaleꝫ apoſtolos ꝛ alios doctores intelligit

quos admonet· vt que
a dño accepunt p̄dicēt
⁊ culmina virtutū aſcē
dentes verbo ⁊ exem/
plo doceant.
¶ Gregem ſuum
pa· Nūc in cōtempla
tione: in futuro ipa vi
ſione· nūc docēdo· po/
ſtea ſaluando vel ſati
ando.
¶ Fetas. Doctores
filios quotidie deo p/
turientes· vnde apſus
Filioli mei quos iterū
parturio.
¶ Quis menſus
Ne de vocatione gen
tiū dubitetur: magni/
tudo vocātis deſcribi
tur.
¶ Pugillo. Pu/
gillus ꝯtractis digitis
pugnus palmus a pol
lice vſqꝫ ad minimum
digitū extenta manus
vt per palmū et pugil/
lum celos extentos et
globū terre nouerim⁹.
¶ Spiritū domi
ni. Spūs dñi ſup me·
eo ꝙ· v· m· ad annūci/
andum manſuetis mi·
me· ⁊ requieſcet ſup eū
ſpūs domini.
¶ Quaſi pul· ex·
Hebrei hoc verbo te/
nuiſſimū puluerē ſigni
ficari putāt· qui magis
ſentitur ꝙ̄ videt. Hūc
ergo forſitan cū epycu
ro ſuo democrit⁹ athō
mos vocat. Iſta aūt
ſunt nomina que ita le
gunt in greco ⁊ in he/
breo ꝓpter interpretan
di difficultatem· ⁊ tam
grece ꝙ̄ latine lingue
paupertatem.
¶ Libanus non
Libanus mons maxi/
mus· paſcuis vberrim⁹
⁊ arborib⁹ ſed etſi oīa
ligna ſuccidantur ad
ſuccēdēdū ⁊ oīa aīa
lia immolentur ad ho
locauſtū ad implendā
vel placandā maieſta
tis potentiam nō ſuf
ficiunt.
¶ Cui ergo ſim· f·
de. Tropologice. In
crepātur pricipes here
ticoꝝ q̄ diuerſa ydola
de corde ſuo fingūt vel
eloquij venuſtate· i· ar
gento· vel ſenſus ſplē
dore qui ſignificat in
auro· vel ligno imputribili que viliora ſunt dogmata· que dialetica firmā
tur arte ne corruant·
¶ Nūquid. Stulticiam gentiū redarguit vt ab ydolatria recedant.
¶ For· lig· Hebraice ſuccā· qd genus ligni eſt imputribile· de quo max
ime ydola fiūt· hoc ēt dicit vt ydolis reprobatis ſuſcipiatur doctrina

qui venturus eſt in maieſtate· ego ſum pa·
bo· propheta de primo aduētu·
poteſtas iudicii· ſed prius·
et opus illius corā illo. Sicut pa
in fortitudine·
ſtor gregem ſuū paſcet: in brachio
ex omnibus gentibus· paſce agnos· m· mi
tes non ſupbos· protectōne
ſuo congregabit agnos: et in ſinu
ad celum·
ſuo leuabit: fetas ipſe portabit.
menſuras enim ⁊ pondera omniū nouit·
facile·
Quis menſus eſt pugillo aquas·
et celos palmo pōderauit? Quis
ſuper nichilum· methaphor· poteſtate tri
nitatis·
appēdit tribus digitis molē terre
libratos ſuo pondere fecit·
et librauit in pondere montes· et
nullus· In creādo
colles i ſtatera? Quis adiuuit ſpi
verbo de· c· f· ſunt ⁊ ſpū o· e·
ritum domini: aut quis ꝯſiliarius
quid ageret· qualiter operari debuiſſet·
eius fuit et oſtēdit illi. Cum quo
iniit conſilium· ⁊ quis inſtruxit eū
regulam operandi.
et docuit eum ſemitam iuſticie· et
erudiuit eum ſcientia· ⁊ viam pru
ydola colentes vel omnes gentes.
nullus. q̄ȝ.
dentie oſtendit illi? Ecce gentes
que cadēs pro nichilo dicitur. in com
paratione eius. qd velut ex nichilo in verā
ꝙ partem declinatur.
quaſi ſtilla ſitule· ⁊ quaſi momen
tum ſtatere reputate ſunt. Ecce in/
in comparatione eius hoc addit vt gen
tes ab ydolatria prouocet auferēdo victimas q̄ȝ
nec ligna nec aīalia ſufficiunt.
ſule quaſi puluis exiguus ⁊ liba/
hoſtiarū ignem.
nus non ſufficiet ad ſuccendendū
⁊ animalia eius non ſufficient ad
que ſub celo ſunt.
holocauſtum. Omnes gētes qua
in comparatione eius.
ſi non ſint ſic ſunt corā eo· ⁊ quaſi
nichilum ⁊ inane reputate ſunt ei.
ſimulacro. vnū qui omnia fecit·
Cui ergo ſimilem feciſtis deum?
qui ſpūs eſt in omnibus eſt ⁊ vbiqꝫ.
aut quā ymaginē ponetis ei? Nū
dominus ad omnes gētes.
quid ſculptile conflabit faber: aut
ſimile deo qui vbiqꝫ.
aurifex auro figurabit illud· et la
non.
minis argēteis argentarius? For
durabile vnde factū ſimulacrū duret in longū.
te lignum ⁊ imputribile elegit arti
ſapiens in hac arte.
fex ſapiens· querit quō ſtatuat ſi
mulacrum ꝙ non moueatur. Nū

o gentes. naturali ratōne ydola nichil eſſe· ⁊
me deum eternum eſſe·
quid non ſcietis? Nūquid nō au
ſaltem ſcdm legem ſcriptam que hoc prohibet.
diſtis? Nūquid ñ annūciatū ē ab
initio vobis? Nūquid non intel
a domiſo fundata.
omnia regit ⁊ ambit.
lexiſtis fundamēta terre? Qui ſe
terre.
det ſup gyrum terre. ⁊ habitatores
quid ergo ſupbiunt. etiam.
eius ſunt quaſi locuſte· qui exten
tenues· ſubtiles.
ſub eis quaſi ſub tabernaculo habitant hoīes
ſupra angeli ⁊ ſancti.
dit velut nichili celos· ⁊ expandit
eos quaſi tabernaculū ad inhabi
etiam. phyloſofos.
tandum· qui dat ſecretoꝝ ſcrutato
omes mortui obliuioni dati. pncipes.
res quaſi non ſint iudices terre ve
quia trāſeunt cito.
lut inanes fecit. Et quidē neqꝫ plā
firmato· ſ· in preſenti vita.
tato neqꝫ ſato neqꝫ radicato i ter
ſtatu. ſpūs dei.
ra trunco eoꝝ repente flauit i eos
mortui. trāiui ⁊ ecce ñ e. repētina ſenten
tia dei.
et aruerūt. Et turbo quaſi ſtipulā
ab hac vita. deoꝝ veſtroꝝ. cū tanta ſit
potentia. o iudei vel gētiles ydola colētes.
auferꝫ eos. Et cui aſſimilaſtis me:
ſingulariter.
⁊ adequaſtis me dicit ſanctus? Le
celum. intelligite ſaltem per creaturas
uate in excelſum oculos veſtros· ⁊
que in celo. ille· ſ· qui edu·
videte· qs creauit hec· qui educit
qui numerat multitu· ſtel· angelos ⁊ ſtellas.
celoꝝ. ſtellas.
in numero militiam eoꝝ· ⁊ omnes
quaſi q̄ȝ omnipotēs.
ex nomine vocat pre multitudine
fortitudis ⁊ roboris virtutiſqꝫ ei⁹
ex omnibus his· alienum a numero ⁊ a
cognitione eius· ergo.
cum tanta ſit dei magnitudo cū eius nutu
regantur omnia·
neqꝫ vnuꝫ reliquum fuit. Quare
vel ex. due tribus. decē tribus iam in capti
uitatem ducte.
dicis iacob ⁊ loqueris iſrael· Ab
nō videt eam.
ſcondita eſt via mea a domino· et
quia preiudicauit me. vel hīt.
a deo meo iudicium meū tranſiuit
per te. in ſcripturis
Nūquid neſcis: aut non audiſti?
hoc· ſ· vnus eſt.
Deus ſempiternus dominus qui
de nichilo· q̄ȝ caro nō ē.
creauit terminos terre nō deficiet
quia ſpūs omnipotēs eſt. q̄ȝ oīa nouit.
neqꝫ laborabit· neqꝫ eſt inueſtiga
in fide heſitanti
tio ſapientie eius. Qui dat laſſo

euāgelij ⁊ reuelet glīa
dñi· ⁊ videat oīs caro
ſalutare dei.
¶ Nō ſcietis. Ab
initio legis moyſi· vel
a pricipio mūdi i ipiis
creaturis· ꝙ̄ oēs ſuꝫ
ſuo mō pꝛedicāt artifi
cem.
¶ Super gyrum
Hinc non nulli terraꝫ
quaſi punctū ⁊ globū
eſſe contendunt.
¶ Quaſi locuſte.
In eius ꝯpatione vel
cōſiderata terre magni
tudine.
¶ Tabernaculū.
Hinc quoqꝫ i ſimilitu
dinem ſpere celum eſſe
ꝯtendūt· ⁊ eius emiſpi
um terris imminere.
¶ Qui dat ſecre·
Stultam fecit deus ſa
pientiam huius mūdi
⁊ hoc eſt. Qui dat· ſe·
ſcru· quaſi nō ſint.
¶ Cui aſſimilaſtis
Quaſi quare ſimilitu
dini deum cōparans
nec ex creaturarū ma/
gnitudie deū creatorē
intelligitis· ſi nō credi/
tis verbis credite ocu/
lis veſtris· ⁊ elemētoꝝ
omniū ſeruitute poten
tiā domini cogitate.
¶ In numero. I
li numerata ſūt q̄ abra
ham numerare nō po/
tuit· ⁊ ſeruiūt delegato
officio· vt ſol curſuꝫ ce
li vno expleat anno: et
cetera ſuo modo.
¶ Militiā eorum
Angelos· ſ· vnō milia
milium miniſtrabāt ei·
Inde et domin⁹ ſaba
oth dicit· i· militie vel
exercituū vel virtutū.
¶ Quare dicis ia·
Cū hec propheta dice
ret · x · trib⁹ iā captiua
te erāt· due reſtabant
captiuande. In capti
uitate aūt oēs deſpe
rantes dicebant terre
na deus non conſide
rat· nec curat qd qſqꝫ
faciat· Jō ſine rege ſiñ
iudice ſumus· et imme
rito affligimur.
¶ Via mea· Bona
opa· nō ptinent ad eū
terrena· nō conſiderat
quid qſqꝫ agat· Inde
iniuſte opprimimur q̄
ſi iumēta ⁊ piſces · ſine
rectore.
¶ Creauit. Omnia nouit· omnia cōtinet· omnia maieſtate ſua diſpēſat.
¶ Sapientie eius· Ex hoc loco illud apoſtoli ſumptum videtur.
Incomprehenſibilia iudicia eius· ⁊ inueſtigabiles vie eius· quaſi ſolus de
us eternus impaſſibilis immutabilis· cetera omnia deficient.

¶ Deficient pue
ri. Qui·ſ·gaudēt cor
poris ſanitate et pueri
ciā ⁊ adoleſcētiam pu
tant eſſe perpetuā.
¶ Mutabūt. Ut ſi
cut fortes in deo fient
debiles mundo ⁊ poſt
mortem carnis fiēt im
mortales.
¶ Sicut aquile
Sicut aquila ſecundū
phyſicos alliſo ad ſili
cē roſtro vetuſtate ni
mia aduncato innoua
tur: ſic qui vetuſtatem
peccati ꝑ petrā que eſt
xp̄us mortificant mor
tui mundo innouant
deo· vnde reno· vt aq
le iu·t·
¶ C. XLI.
¶ Inſule. Q2 in ſa
lo ponunt· gentes ſcili
cet que ſalſis ⁊ amaris
fluctibus ſcli tūdunt.
¶ Quis ſuſcita·
ab ori·⁊c· Quidam
hebreoꝝ hoc ad cirum
regem pſarum referūt
ꝙ ſuſcitatus ſit aduer
ſus babilonios ab ori
ente ꝙ ei fecerit parere
dn̄s plurimas gentes
ſubiicieñs gladio ⁊ ar
cui eius. Sic quoqꝫ ce
tera ad ipſum referunt
ꝙ ſcꝫ babilonijs ydo
la nō profuerunt hūa
no ſtudio facta. Alij
hebreoꝝ hec ad abra
ham referūt· qui voca
tus ſit iuſtus ab oriēte
·i· de chaldeis ꝗ ſolus
iuſt⁹ inuent⁹ ſit ⁊ ſecu
tus eſt deum. Egredi
ens de terra ſua: et tra
didit ei reges qui ꝯtra
ſodomam ⁊ gomorrā
venerāt· ⁊ fecit eos an
te gladiū ⁊ arcum eius
quaſi puluerē· et ſtipu
lam· ⁊ pſecutus ē illos
reuerſus eſt ī pace· nec
longi itineris curſum
ſenſit· ⁊ h̄ nō ſuis viri
b9 ſꝫ dn̄i miſericordia
fecit ꝗ ab initio cogno
uit hec. Viderūt inſu
le·i· gentes in circūitu·
⁊ illius virtute ꝑterite
ſunt· ⁊ extrema terre·i·
ſem filius noe qui extre
mo terraꝝ tempe cum
patre ⁊ fratribus dilu
uium euaſit· vſqꝫ ad tē
pus illi⁹ reſeruat⁹· quē
melchiſedech intelligi
volunt· ⁊ veniſſe obui
am abrahe de ꝓlio re
uertenti· ⁊ eum bñdixiſ
ſe· ⁊ dei bñdictionibus
roboraſſe. Ipꝫ quoqꝫ

ſfidei ⁊ operis· ſin mundo fortes·
virtutē· ⁊ his ꝗ nō ſunt fortitudinē
ſſed· ſex toto damnati·
et robur mltiplicat. Deficient pu
ſa puericia· ſqui pueriliter viuūt. ſin infir
mitate· ſqui fortes ⁊ ſani· ſvicijs fermētes·
ſin hac vita· ſanime ⁊ corpis·
eri ⁊ laborabūt· ⁊ iuuenes i ifir
mitate cadent. Qui autem ſperāt
ſnon in ſe·
in domino mutabūt fortitudinē
ſquibus volent ad deum ſinnouati.
aſſumēt pennas ſicut aquile cur
ſad deum· ſomnia facilia amanti· ſproficient
rent et non laborabunt: ambula
ſquia in eternum viuent·
bunt et non deficient.

¶ C. XLI.

ſaudi iſrael ⁊ tace· ſad au
diendū per apoſtolos.

Taceāt ad me
ſqui erāt fortes in mūdo ſint
fortes in deo· fortitudo mundi·
voluntatem implere· dei mortificare.
inſule· ⁊ gentes mutent fortitudi
ſfide ad me. ſaliis predicēt·
nem· accedant et tūc loquantur· ſi
ſ vt diſcernāt inter deum ⁊ ydola· ⁊ vtrū
deus omnia iuſte diſponat.
mul ad iudicium propinquemus.
ſniſi ego. ſ In iudea que eſt ī oriētali plaga
chriſtū incarnari mori ſuſcitari voluit. ſvel in
ſticiam.
Quis ſuſcitauit ab oriente iuſtū
ſ Inſpirādo· ⁊ de ſepulcro dicens· exurge gloria
mea· ⁊ ſecurus reſpōdit· exurgam diluculo·
ſobediēs vſqꝫ ad mortem.
ſpoſtula a me ⁊ dabo ti·g·h·t·⁊ p·t·
vocauit eū vt ſequeretur ſe? Da
bit in conſpectu eius gentes: ⁊ re
ſpuerſos· ſvinculis fidei. ſpater. ſcōtrarias
poteſtates.
ges obtinebit. Dabit quaſi pulue
ſverbi.
rem gladio eius ſicut ſtipulā ven
ſpredicationi. ſfilii. ſfilius:
to raptam arcui eius. Perſequet
ſaduerſarios. ſde mūdo ad patrem.
ſ pacem relinquo vobis p·m·d·vobis.
eos tranſibit in pace· ſemita in pe
dibus eius non apparebit. Quis
ſpredicta· ſper· ſad ſe.
hec operatus eſt et fecit: vocans ge
ſomnes. ſmūdi ſfeci qꝛ primus ⁊c.
neratōnes ab exordio. Ego do
ſſine pricipio. ſſine fine.
minus· primus ⁊ nouiſſimus ego
ſdeum per fidem. ſ gentes vel eccleſie
ſ initium ſapiētie timor domini.
ſum. Viderunt inſule et timuerūt
ſIn omnē terrā exiuit ſ·e·⁊ i·f· ſaudita pre
dicatione apoſtoloꝝ.
extrema terre obſtupuerūt appro
ſfide ad deum.
pinquauerūt ⁊ acceſſerunt. Unuſ
ſfidelium· ſin fide· ſ verbo ⁊ facto·
quiſqꝫ proximo ſuo auxiliabitur·
ſ infirmo· ſ In domio deo viuo ⁊ vero qꝛ
ydola dii nō ſunt ſed opera hominū ⁊ hoc ē ꝯf·
ſdeum ſuū ſtudioſe faciendo·
et fratri ſuo dicet confortare. Cō
fortabit faber erarius percutiēs eū
ſformam ſimulachri· ſ cum ydola
colebātur·
malleo qui cudebat tūc temporis

ſglutinum hoc·
dicens glutino· bonum eſt: ⁊ ꝯfor
ſdeum· ſquolibet impulſu·
tauit eum clauis vt nō moueretur
ſvere· ſ prius ſpū timoris· ſ luctator contra
demones· ſ nō vos me elegiſtis· ſed e·e·u.
Et tu iſrl̄ ſerue meus: iacob quē
ſcarne ⁊ fide· ſſpiritu caritatis:
elegi: ſemen abraham· amici mei.
ſin cuius fide· ſ⁊ ſimiles· ſvbi di
ſperſus eras·
In quo apprehēdi te ab extremiſ
ſfinibus·
terre· ⁊ a longiquis eius vocaui te
ſſpūaliter qui ⁊ aliis predicaturus
et dixi tibi. Seruus meus es tu·
ſa facie pſecutoꝝ·
elegi te· et non abieci te· Ne time
ſ ecce ego vobiſcum· vſqꝫ ad c· ſ a me
as quia ego tecum ſum: ne decli
ſcia v·ty· ſ ne vincaris·
nes· quia ego deus tuus. Confor
ſvt vincas
taui te ⁊ auxiliatus ſum tui: ⁊ ſuſce
ſpotentia filii mei· ſ ideo· ſintus·
pi te dextra iuſti mei· Ecce con
ſ aduerſarii tui populus iudeoꝝ·
ſexterius· ſiudei ⁊ gētes·
fundentur et erubeſcent omnes ꝗ
ſcito deficiēt·
pugnant aduerſum te. Erunt qua
ſquia· ſ etiā fortes·
ſi nō ſint· et gibunt viri qui ꝯtradi
ſvidi impium ſuperexaltatū ⁊·e·ſ·
c·l·t·⁊ e·n·e·⁊ nō inuētus locus eius·
cunt tibi. Quęres eos ⁊ non inue
nies· viros rebelles tuos· ⁊ erunt
quaſi non ſint: et veluti ꝯſumptio
hominis bellantis aduerſum te.
ſ quaſi nō debes timere· ſ protector.
quia ego dominus deus tuus ap
ſoꝑationem·
prehendens manum tuā· diceſqꝫ
ſne timueris. ſvel iuabo·
ſ ego ſum vermis ⁊ nō homo· obpro·h·⁊ a·p·
tibi· ne timeas ego adiuui te. No
ſquāuis vilis· ſmundo
li timere vermis iacob: ꝗ mortui
ſ non alius·
eſtis ex iſrael. Ego auxiliatus ſum
ſ ſanguine filii·
tui dicit domin⁹: et redemptor tu
ſqui eſt·
us ſanctus iſrl̄. Ego poſui te quaſi
ſ vt conteras contrarias poteſtates·
plauſtrum triturans nouū: habēs
ſreges·
roſtra ſerrantia. Triturabis mon
ſduces comites·
tes et comminues: et colles quaſi
ſſeparans triticum a palea·
puluerē pones. Uentilabis eos
ſſuperbia eorum·
et ventus tollet· ⁊ turbo diſperget
ſfide bonoꝝ· potentia miraculoꝝ· di
ſperſione maloꝝ·
eos: ⁊ tu exultabis in domīo et in
ſgentes magiſtrū veritatis non habentes.
ſctō iſrael letaberis. Egeni ⁊ pau
ſa philoſophis. ſdoctrine.
ſin philoſophis ſideo
pes querūt aquas ⁊ nō ſunt: ligua
ſſine lege ⁊ prophetis· ſalus non poteſt·
eorū ſiti aruit. Ego dn̄s exaudiam
ſet· ſomnino·
eos· deus iſrael non derelinquam

fabrum eſſe erarium ꝗ
abraham conflauerit·
et malleo ſue artis ad
meliora produxerit· et
dixerit· bonum eſt vt ti
mori dn̄i glutineris· et
ei iungaris· ⁊ conforta
uit eum clauis precep
toꝝ· vt in timore dn̄i
ꝑmaneret.
¶ In pedibus. La
borem vel laſſitudinē
huius vite non ſentiet
Exultauit vt gigas ad
currendam viam.
¶ Et tu i·ſ· Domi
nus ad apoſtolos af
fectuoſe. Iudei autem
hoc ad ſe referūt. No
ta ꝙ prophetia ordinē
hyſtorie non ſeruat.
Poſt vocationē enīꝫ
gentium: ꝓdicitur vo
catio apoſtoloꝝ.
¶ Et tu iſrael. Carna
li iſrael dictū eſt. Qua
re dicis iacob· et loque
ris: Abſcondita ē via
mea a dn̄o ⁊c· Nunc
ad ſpūales loquit qui
dn̄i ſuſcepit aduentū.
Hūc primo ſeruūꝫ· de
inde electū· tandem ſe
men abraham vocat.
Prius enī ſpūm ſerui
tutis ī timore accepim⁹
poſtea electi in amicici
am dei iungimur.
¶ Et a lōginquis
Iam vſqꝫ ad extrema
iudei diſpſi· ⁊ inde ad
fidem multi vocati· vn
de vobis oportebat ꝓ
mū loq verbū dei ⁊c.
¶ Uermis iacob
Uermes dicūtur apo
ſtoli· tanquā ei⁹ imita
res qui dicit· ego ſum
vermis ⁊c. et ſicut ver
mis penetrat terraꝫ: ſic
pdicatio eoꝝ: audiē
tium corda.
¶ Qui mortui
eſtis. Sicut ille qui
dicit quotidie morior
propter veſtram glori
am fratres· ⁊ alibi· Ui
uo ego· iam nō ego· vi
uit vero in me xp̄s.
¶ Poſui te· Uir
eccleſiaſticus habet ꝓ
dicationis roſtra ſerrā
tia in plauſtro nouo·
quod nō operatur in ve
tuſtate littere: ſed ī no
uitate ſpūs conterit in
creduloꝝ corda duriſ
ſima· ſeparans triticuꝫ
a palea· montes colleſ
qꝫ comminuens· id ē· he
reticoꝝ principes ꝗ cō
minuti in puluerē redi
gūt· ⁊ nichil eſſe dicūt

vt male cõgregati be
ne diuidãtur.
¶ Dabo in ſoli. ꝛc.
Arborum varietas di
uerſitatem ſpũalis gra
tie ſignificat: ne ſaltem
vna corda de cithara
dñi: ⁊ aliqua gratiarũ
virtus eccleſie deeẽ vi
deatur: quarum ſublimi
tatẽ ad celeſtia feſtinã
tem illuminat lignum
oliue fomes lucis req̃
es laborantis. vel laſ
ſati.
¶ Spinam. In
lxx. ſethim. que ẽ albe
ſpine arbor ſimis mire
lenitatis ⁊ fortitudinis
⁊ pulcritudinis. ⁊ ĩpu
tribile. de qua archa
facta eſt. Ex hac etiam
terra dicta eſt ſethim.
Spina primo homini
in penam fuit data. vn
de cum opatus fueris
terram: nõ da. f. ſz ſpin
⁊ tri. ger. f. Gentibus au
tem ꝓ gloria ꝑdicato
res ſpine ſunt. qui ſub
ditorum vicia nõ palpãt
ſed pungunt.
¶ Mirtus aromati
ca ſpẽs ĩputribilis feſ
ſa mẽbra conſolidat ⁊
repat. ⁊ ideo conſola
tores ſancte eccl'ie ſig
nificat. vnde aplus. be
nedictus deus ⁊ pater
dñi noſtri ihũ xpi qui
conſo. n. in. o. t. n.
¶ Nunciate. Si
gnificat q: ydola nec
audiendi nec reſpon
dendi habẽt facultatẽ
nũciate futura: vt rerũ
euentibus veſtrã mõſtre
tis potẽtiam. Notan
dũ poſt aduentũ chri
ſti cõticuiſſe ydola: fu
turorũ ſcientiam ꝓmit
tentia. de xp̃o quoq: ⁊
de apoſtolis. et de ſua
abolitione nichil potu
erũt ꝑdicere. multo mi
nus ergo aliena bona
vel mala nũciare potu
erũt. Si quid aũt pre
dixerũt: ſemꝑ veritati
ĩmixerũt mendaciũ. ⁊ ſic
ſentẽtiam tempauerũt
vt quicq̃d eueniret ora
culo ꝯueniret. vt hoc.
¶ Aio te eacida roma
nos vincere poſſe.

ſ gentibus ſuperbis. ſ alias ſupinis:
eos. Aperiã in ſummis collibus
ſ flumina. predicatores a chriſto flumine. flumen dei repletũ eſt aquis. ſ fluminis impetus l. ei. dei.
ſ humilium. ſ benedicite deo dño d. f. i.
flumia: ⁊ in medio camporum fontes
ſ gentes. ſ abũdantiam celeſtis ſapiẽtie. ſ qui ſitit veniat ⁊ bibat.
Ponam deſertum in ſtagna aqua
ſ idẽ. ſ doctoribus. ſ qui biberit ex hoc nõ ſitiet ineternum.
rum. ⁊ terrã inuiam in riuos aqua
ſ irrigata terra oriuntur arbores.
ſ gẽtium.
ſ ſanctos ineternũ victuros in quibus opinio nis bone odor.
rum. Dabo in ſolitudinẽ cedrum
ſ predicatorum reprehenſionem. ſ miſericordes.
⁊ ſpinam ⁊ mirtum ⁊ lignuz oliue.
ſ gẽtium. ſ altiſſimos quorum cõuerſatio in ce lis ẽ. ſ diuites ſeculi qui ſi ſunt in ſe fructuoſi fecerũt predicatores. ſicut vlmus vitem.
Ponam indeſerto abietem vl
ſ humiles fide virentes. ſ minores exempla maiorum.
mum ⁊ buxum ſimul. vt videant
ſ memoriter. ſ .i. intelligentes ſmitentur.
⁊ ſciant ⁊ recogitent et intelligant
ſ mirabilis deus in ſanctis ſuis.
pariter. quia manus domini fecit
ſ ipſe fecit nos. ⁊ nõ ipſi nos. ſ mirabile.
hoc. ⁊ ſanctus iſrael creauit illud.
ſ quaſi cantus in viis. vt reſpõdeatis. quare non intellexiſtis q manus domini fecit hec ſ o gẽtes que credere deſpicitis aliis credẽtibus. ſicut ſcrip tum eſt iſrael eſſe credentẽ ⁊ nõ credentem.
Prope facite iudicium veſtrũ di
ſ quare noliius credere. ſ cõſilia rationis qua re veritatem nõ ſuſcipiatis.
cit dominus. afferte ſiquid forte
ſ os habẽt ⁊ nõ loquentur. ſ indicẽt ydola ſi debeãt coli an ille. ſ ydola
habetis dicit rex iacob. Accedãt
in quibus cõfiditis. ſ filii aduẽtum. fidem gẽ tium. interitum ſuum.
⁊ nuncient vobis queciiq: ventu
ſ quomõ mũdus factus ex nichilo
ſ ſi poteſtis.
ra ſunt. Priora que fuerũt nunci
ſ vt colamus vos. ſ os habẽt ⁊ nõ lo quẽtur. ſ vos deos eſſe.
ate. ⁊ ponemus cor noſtrum ⁊ ſcie
ſ fidem cuiuſq:.
mus. Nouiſſima eorum ⁊ que vẽ
tura ſunt indicate nobis. Annũci
ſ ſic.
ate que futura ſunt in futurũ: ⁊ ſci
ſ alio ſigno demõſtrat. ydola deos nõ eẽ
emus quia dii eſtis vos. Bñ quo
q: aut male ſi poteſtis facite. et lo
ſ agẽda vel futura predicite ſicut ego.
ſ quis debeat coli.
quamur et videamus ſimul. Ecce
ſ ydolum nichil eſt.
vos eſtis ex nihilo. ⁊ opus veſtrũ
ſ quia dii putamini quod nichil eſt.
ſ abominabilis.
ex eo qđ non eſt. abominatio eſt q̃

ſ fecit ⁊ voluit. ſ quaſi ego aũt. ſ a quo exarde ſcunt mala.
elegit vos. Suſcitaui ab aquilone
ſ chriſtus. ſ quia iudea in oriẽte.
ſ vt relictis ydolis vnũ deum colãt. vnde ego in nomie patris mei veni. ſ chriſti.
et veniet ab ortu ſolis. Uocabit
ſ ſeculi.
nomen meum ⁊ adducet magiſtra
ſ tanq: vas figuli cõfringes eos. ſ figulus
tus quaſi lutum. et velut plaſtes
ſ vt faciat aliud vas in honorẽ. aliud in cõtume liam.
conculcans humũ. Quis annũci
ſ que adhuc futura: quaſi preterita dico me fe ciſſe.
auit ab exordio vt ſciamꝰ. ⁊ a pri
ſ quia.
cipio vt dicamus iuſtus es? Non
ſ ex diis veſtris. ſ preterita. ſ q: muti. ſ futura.
eſt annuncians neq: prędicẽs. ne
ſ quia ſurdi. ſ primogenitus meus.
q: audiẽs ſermões veſtros. Pri
ſ predicatores. ſ vobis auxilium.
mus ad ſyon dicet ecce adſum et
ſ eccleſie. ſ bona annũciantes. ſ ego omnipotens vidi.
hieruſalẽ euãgeliſtas dabo. Et vi
ſ ydolis.
di. ⁊ non erat ex iſtis quiſquã qui
ſ prędicẽdi vel reſpõdendi. ſ a cultoribus.
iniret conſilium: ⁊ interrogatus re
ſ ydolorum cultores
ſpõderet verbum. Ecce omnes in
ſ cultus vel ipſum ydolum.
iuſti: et vana opera eoruz. ventus
ſ inutile.
⁊ inane ſimulachra eorum.

¶ C. XLII.

ſ filius ſcđm humanitatem.
Ecce ſeruꝰ me
ſ in die aſcẽſionis. ſ ex milibus ad redemptionem mũdi. ſ hic ẽ filius meus.
us. ſuſcipiam eum electus meus
ſ in quo omnes virtutes qui dei virtus ⁊ ſapientia.
complacuit ſibi in illo anima mea
ſ qđ ante neſciebant.
Dedi ſpũm meum ſuper eũ. iudi
ſ qui crediderũt iudeis excecatis.
ſ per apoſtolos. ſ per ſingulos. ſ ſicut ouis ad occiſionem ductus eſt. ſ mitis ⁊ manſuetus.
cium gentibus proferet. Nõ cla
ſ in iudicio.
mabit. neq: accipiet ꝑſonã. nec au
ſ nõ ſum miſſus niſi ad oues que p. d. i. fuit ta mẽ in cõfinio tyri ⁊ ſydonis. ⁊ ceſaree philippi. ſed eas nõ intrauit.
ſ a iudea.
dietur vox eius foris. Calamum
ſ q: miſericors peccatoribus. ſ propiquos extinctioni.
quaſſatum nõ conteret. ⁊ linũ fu
ſ ſcđm opera cuiuſq:.
migans nõ extinguet. In verita
ſ filius. ſ vltimum. ſ ſemper enĩ hilaris ſemperq: iocũdus fuit.
te educet iudicium: nõ erit triſtis

ydolorum que colebant
hoc ſciuit eſſe venturũ
niſi ſolus deus. q̃ vtꝰ
eſt eos ꝑ peccatis ſuis.
¶ Suſcitaui ab a. Gẽ
tes que frigide torpen
tes ſine calore dilectio
nis vt credãt in eũ qui
venit ab ortu ſolis. vn
de ſupra. Quis ſuſcita
uit a. o. iuſtum?
¶ Quis annũcia
uit. Quaſi nullus de
us in gentibus fuit q̃ an
nũciauerit aduentuz fi
lii ſi ẽ autẽ q̃ annuncia
uerit: dicemus quia iu
ſtus eſt.
¶ In aduẽtu filii de
mones q̃ in ydolis vẽ
tura nũciabant: obmu
tuerant.
¶ Audiens. Quia
heuta gentilium corda
errorẽ ſuũ intellexerũt
⁊ vaticinia falſa reliq̃
runt.
¶ Primus ad ſ.
d. Eccl'ia. ſ. ecce adſũt
filii. ſ. e. quos per fidem
meam donaui tibi. ſ.
apoſtoli quorum ꝑdicati
one nati ſunt tibi filii.
¶ Ecce omnes in
iuſti. Quicq̃d de ido
lis vel de gẽtibus dixi
mus: ad hereſiarchas
⁊ prauitatis dogmata
referamus. q: xp̃o pa
cem eccl'ie nũciãte ⁊ ve
ritatẽ monſtrãte: ipi er
rorẽ ſequũtur. ⁊ vento
⁊ turbini ꝯpantur.
¶ C. XLII.
¶ Ecce ſeruus me
us. Notandũ q: apo
ſtoli. iacob. iſrl'. ⁊ ſemẽ
abrahe appellantur. q̃
bus poſtea. quaſi ſeruis
et hoibus dicit'. Noli
timere vermis iacob ꝛc.
Xp̃us aũt non iacob.
vel iſrael ſed ſeruus di
citur. Uñ ſeruus meꝰ
ꝛc. humiliauit enĩ ſe for
mam ſerui accipiẽs.
¶ Dedi ſpiritum
In conceptione. vnde
ſ. ſ. v. in te ⁊ v. a. o. tibi
Mõ in baptiſmo da
ruit: cũ ſpiritus in ſpe
cie colũbe ſuper ipſum
requieuit.
¶ Calamum. ꝛc.
Scribas et phari. eẽ
nitidos. intus vacuos qui ydola nõ colebant vñ nitebant. ſed fidem non
habebãt intus: vñ vacui. Hos nõ ꝯtriuit ſed ad penitentiã vocauit. Cala
mũ ergo ſcđm iſtos dicit. ⁊ regnũ iudeorum q̃ſſatũ: q: iã alienigena regnabat.
¶ Linũ f. Sacerdotiũ iam pene extinctum. de lino autem fit ſacerdo
tale veſtimentum.
¶ Educet. Iudiciũ iudicabit. ſ. non metuens ſcribas ⁊ phariſeos.
¶ Non erit. Hoc mattheus non poſuit. ſiue inter iudicium ⁊ iudicium
media ſcriptoris errore ſublata ſunt. Eſt autem ſenſus ꝑqualitatez vultus

¶ Patz q ydola pꝰ aduentũ xp̃i vocẽ amiſerunt.
¶ Si poteſtis. Neq: demones poſſunt niſi ꝑmiſſione dei q aſſident
ydolis. qui nec porcos. nec ſancti iob iumẽta potuerũt diſꝑdere ſine dei ꝑ
miſſione. Paulus quoq: tradidit ſathane quoſdam.
¶ Suſcitaui. Adhuc ꝯtra ydola loquit' ⁊ cõtra cultores eorum. Poſt
chriſti aduentum quibuſdã in errore manẽtibus ſuſcitatur ppl's nationũ.
¶ Hebrei ſuſcitari ab aquilone. ⁊ venire ab ortu ſolis aſſirium et pſam
interꝑtantur. qui hieſm venerunt. ⁊ principes illius cõculcauerũt. nulláq:

omni tempe conſerua-
bit· qđ de ſocrate falſo
gloꝛiãtur philoſophi·
q· ſ· plus ſolito nec tri-
ſtis fuerit nec letus.
¶ Iudiciũ. Unde
in iudiciũ ego veni in
mundũ iſtum: vt qui
non vidẽt videant ⁊c.

¶ Iuſticia. Iuſtũ
fuit vt trãſiret ꝑ apl'os
ad gentes cõtemptus
a iudeis.
¶ Uinctũ. Funib'
peccatoꝝ· in euãgelio
quem ſathanas vinxe-
rat: dominus ſoluit.
¶ Alteri. Filius ⁊ ſpi-
ritus ſanctus in deita-
te a patre alter non eſt
et ideo eandẽ gloꝛiam
⁊ laudem habet.
¶ Uobis faciam
Ut ſciatis qꝛ ego do-
minus ⁊ nõ eſt alius· ⁊
qui pꝛioꝛa cernitis: im-
pleta credatis que pol-
licoꝛ futura.
¶ Nouũ. In noui-
tate ſpũs· nõ ĩ vetuſta-
te litterę· nec ſolũ in ve-
teri t· ſed etiã in nouo.
¶ Qui deſcen· in
mare. Pꝛius piſca-
toꝛes piſciũ: poſt homi-
num· vnde ad litteraꝫ
multa maria trãſierũt·
vnde cũtes in mundũ
vniuerſum p· e· o· c·
¶ Cedar. Filius hiſ-
mael· ſaraceni ab eo q̃
melius agareni: ſed no-
mine liberę velauerũt
ignominiã ãcillę. Hiſ-
mael enĩ filius ancillę
agar fuit· ab hac ſarra-
ceni· xij· eni duces ge-
nuit· Noĩe quoqꝫ eius
ipa dicitur pꝛouĩcia.
¶ De uertice m·
Sup montẽ excelſum
aſ· t· q· e· ſyon. De ver-
tice montis: de altitu-
dine virtutis ⁊ cõtem-
plationis· vt etiam ex-
emplo doceant que ꝑ-
dicant.
¶ Uociferabitur
Unde ipſi me pꝛouo-
cauerũt in eo· qui non
erat deus· et ego in gẽ-

neqꝫ turbulentus· donec ponam
ſterrenis. ſnouiſſimũ· ſeuãgelium·
in terra iudicium· ⁊ legem eius in-
ſgentes undiqꝫ tribulationibus percuſſe·
ſſuperioꝛa· ſne dubites de autoꝛe·
ſulę expectabunt. Hęc dicit do-
ſcreatoꝛ· ſ· omniũ ſ materiales. ſin
habitaculum angeloꝝ.
minus deus· creãs cęlos et extẽ-
ſvt ex creaturis creatoꝛ intelligatur
ſſuper inane.
dens eos· firmans terram ⁊ q̃ ger-
ſquotidie. ſaiam ſcðm illud· et inſpira-
uit in f ſpir· ui·
minãt ex ea· dans flatum popu-
ſſanctum.
lo qui eſt ſuper eam· ⁊ ſpiritum cal-
ſ uirtute ratõnis. ſ terrenitatẽ· ſ o fili· ſ a iu-
dea in gentes. ſ oĩm.
cãtibus eam. Ego dñs vocaui te
ſunde pater iuſte· mũdus te nõ cognouit·
ſpater in me manẽs: ipſe facit opera.
in iuſticia ⁊ apprehẽdi manũ tuã
ſamoꝛte. ſqui omnia cõſeruas· ſImplendũ
ſicut pepigeram populo meo iſrael·
et ſeruaui te. Et dedi te in fędus
ſque erant in tenebris.
populi in lucẽ gentium· vt apires
ſcoꝛdis· ſinfideliũ.
oculos cęcoꝛum· ⁊ educeres de cõ-
ſdemonũ· ſ funibus peccatoꝝ. ſ peccati.
cluſione vinctum· de domo carce-
ſignoꝛãtię.
ris ſedentes in tenebris. Ego do-
ſnõ alius. ſdominus.
ſglorificaui· ⁊ iterũ glorificabo·
minus· hoc eſt nomen meũ. Glo-
ſ preter te· cui dedi· cui daturus ſum.
ſydolis.
riam meã alteri non dabo: et lau-
ſa pꝛophetis pꝛedicta·
dem meam ſculptilibus. Quę pꝛi-
ſ in filio impleta. ſeuãgelium· repulſionẽ
iudeoꝝ· ſubuerſionẽ hieruſalẽ· cõuerſionẽ gentiũ
ma fuerunt ecce venerunt: noua
ſfiãt actu·
quoqꝫ ego annũcio antequã oꝛian-
ſ o apoſtoli euãgelium pꝛedicate·
tur audita vobis faciaꝫ. Cantate
ſnoua hec. ſIn omnẽ terrã exi-
uit ſonus eoꝝ ⁊c· a ſummo celo e· e·
domino canticũ nouũ: laus eius
ſmiraculis· a ſolis oꝛtu· ⁊ ab o· laud· n· d·
ab extremis terrę. Qui deſcẽditis
ſſeculi tempeſtates. ſ laudet. ſ diuerſe eccle-
ſie· vel gentes.
in mare· et plenitudo eius inſulę
ſgẽtes· ſlaudet ⁊ letetur.
ſvocem in laudẽ· qꝛ liberauit· ⁊ letetur de ſalute
ſua.
et habitatoꝛes earũ. Leuet deſer-
ſeccleſiis·
tum· ⁊ ciuitates eius: in domibus
ſqui nõ ſolebat· ſtenebrę· i· gẽtes· deum ignorã-
tes· ſ dominũ. ſgẽtes.
habitabit cedar. Laudate habita-
ſciuitas in paleſtina· ſed hic duriciã gẽti-
um ſignificat· ſ chriſti.
toꝛes petrę: de vertice montiũ cla-
ſapoſtoli ⁊ alii· ſ in auditoꝛibus.
mabunt. Ponent domino gloꝛiã
ſgentibus.
et laudẽ eius in inſulis nũciabunt
ſdeſcribit ſaluatoꝛis aduẽtum ⁊ compat cũ viro
foꝛtiſſimo cõtra aduerſarios pugnaturo.
ſqui videbatur debilis. ſde captiuitate in
deoꝝ. ſa miſericoꝛdia opinione· nõ re·
Dominus ſicut foꝛtis egredietur
ſ cõtra inimicos ſuos. ſvltõnis
ſicut vir pꝛeliatoꝛ ſuſcitabit zelum
ſdicẽs· vos ex patre diabolo eſtis.
Uociferabitur ⁊ clamabit· ſup ini-

ſiudeos. ſꝑ romanos. ſo iudei
micos ſuos cõfoꝛtabitur. Tacui·
ſexpectãs penitẽtiam veſtrã.
ſemper ſilui patiens fui. Sicut pa-
ſcõſilia veſtra· ſ opiam que cogitauerim.
riens loquar· diſſipabo· et abſoꝛ-
ſvos oĩno delebo. ſmaioꝛes. ſ ſuperboꝝ va-
nitates.
bebo ſimul· deſertos faciã mõtes
ſmediocres. ſpopulum·
excelſos et colles· ⁊ omne germen
ſper romanos· ſ tũc. ſflumẽ ſapiẽtię
eoꝛũ exiccabo. Et ponaꝫ flumina
ſgẽtium· ſdoctrię iudeoꝝ vt pꝛophetas le-
gẽtes nõ intelligãt·
in inſulas· ⁊ ſtagna arefaciam. Et
ſgẽtes. ſchriſtum qui eſt via v· ⁊ v· ſmõ
educam cęcos in viam quã neſci-
unt· in ſemitis quas ignoꝛauerũt
ſpꝛoficere. ſNon eſt volẽtis neqꝫ currẽtis· ſꝫ
dei· m· ſignoꝛãtiam·
ambulare eos faciam. Ponã te-
ſ gẽtibus·
nebras eoꝛũ coꝛã eis in lucem· et
ſvt in veteri t· lumẽ chriſti accipiãt· ſ coꝛda coꝝ
ſpꝛedicta· ſvt terrati penitẽãt·
praua i directa. Hęc verba feci
ſNõ futura pꝛomitto: ſed pꝛomiſſa iã red-
do. ſ incoꝛrectos· ſſed ipſi· ſ his auditis
eis· ⁊ non dereliqui eos· cõuerſi
ſetiã apoſtolos expellẽdo· ſ de gẽtibus
que pꝛedicãtibus apoſtolis credere noluerũt·
ſunt retroꝛſum. Confundãtur cõ-
ſ confundãtur omnes qui adoꝛant ſculptilia·
ſgẽtes·
fuſione qui confidunt in ſculptili·
qui dicũt conflatili· vos dii noſtri
ſ ſꝫ. ſauribus coꝛdis· ſmente·
Surdi audite· ⁊ cęci intuemini ad
ſlumen verũ· ſexpoſito·
ſnon gẽtes vt mentiuntur iudei· ſ iſrael qui do-
mino pꝛius ſeruiuit·
videndũ. Quis cęcus niſi ſeruus
ſpꝛophetas·
meus: et ſurdus niſi ad quẽ nunci-
ſmodo·
os meos miſi: Quis cęcus niſi q̃
ſſub peccato·
venundatus eſt· ⁊ quis cęcus niſi
ſpꝛius· ſo iſrael· ſ intelligit le-
gem ⁊ pꝛophetas·
ſeruus dñi: Qui uides multa: nõ
ſque ibi pꝛecipiuntur· ſde quo ſupra audie-
tis auditu· ⁊ non intelligetis·
ne cuſtodies: Qui aptas habes
ſcoꝛpis· ſobedies· ſtamẽ·
aures nõne audies: Et dominus
ſgratis· ſobſeruãdo· ſpopulũ·
uoluit ut ſanctificaret eũ· ⁊ magni-
ſ de vitiis ad virtutes· ſiacẽtem.
ficaret legem· ⁊ extolleret. Ipſe au-
ſ inobediens. ſſpiritibus immũdis· ſab
hoſtibus chaldeis romanis·
tem populus direptus ⁊ uaſtatus
ſimpedimentũ ne credãt in chriſtum· ſ inſipi-
entium· ſ in coꝛde ⁊· c· locuti ſunt· ſin abſcõ-
dito coꝛdis· m· ſcimus quia verax es.
Laqueus iuuenũ omnes· ⁊ i do-
mibus carcerũ abſcõditi ſunt· Fa-
ſhoſtium. ſ nec pꝛopheta nec dux qui in-
tercedat ad dominũ pꝛo eis ſicut moyſes ⁊ alii.
cti ſunt in rapinã· nec eſt qui eru-
ſpꝛedam inimicoꝝ· ſdomio·
at· in direptionem· nec eſt q̃ dicat·
ſeis libertatem. ſſaltem pauci audiant·
redde. Quis ẽ in uobis q̃ audiat·
ſquod pꝛenũcio·
hoc attendat· et auſcultet futura:

te ſtulta irritabo eos.
¶ Sicut pariens
Partum cõſilij mei ꝑ-
fundã in lucẽ ſicut mu-
lier infantem: ſic pꝛofe-
ram diſſimulatum do-
loꝛem.

¶ In ſemitis. In
cognitione pꝛophetaꝝ
qui ſunt ſemitę ad xpꝫ
dum eius natiuitatem
reſurrectionem· ⁊ aſcẽ-
ſionem pꝛedicunt.

¶ Cõfundantur.
⁊c. Cũ plenitudo gen-
tiũ intrauerit tũc etiã
iſrael cõuerſus erroꝛis
ſui pꝛ̃itebit· qui ydolis
ante ſeruiuit.
¶ Et cęci. Ille pꝛeci-
pue cęcus dicitur q̃ an-
te vidit· ille impꝛoprie
qui nũq̃. Ita iudęus
pꝛopꝛie gentilis impꝛo-
prie.

¶ Laqueus i· ⁊c·
Reuertitur ad ꝑdica-
tionem dñi· increpans
ſcribas ⁊ phariſeos· hi
enim laqueus ſimplici-
bus ne ad dominũ cõ-
uerterentur.
¶ Quis eſt ⁊c· Hoꝛ-
tatur eos pꝛopheta vt
ſaltẽ aliqui audiãt· et
cauſas ſuę captiuitatis
intelligant et caueant.

¶ Super eū. Ut qui prius tacuerat: iā non taceret nec verbis ſed tormētis eum corri peret.

¶ Et non cognouit. Sicut hiſtorie tradunt nec gentes hoc fieri in vltionē filij intellexerunt. nec iudei malicia ſua excecati.

¶ C. XLIII.

¶ Et nūc hec. Supius locutus ē de captiuitate iudeoꝝ et malicia eoꝝ ꝙ credere noluerūt: nunc primitiuā alloquitur eccleſiā que eſt de iudeis: vt creatorem anime ſue ⁊ corpiſ intelligant.

¶ Creans t. ia. ⁊c. Jacob ſupplātator. iſrael vir videns deum. Hi ſunt apli et apoſtolici viri qui ⁊ vicia ſupplātauerunt. ⁊ deū videre meruerunt.

¶ Per aquas. Secundum hebreos: per aquas egiptū pro magnitudine nili. per flumina chaldei: qꝛ apud eos ſunt flumia multa per ignē (qꝛ crudeles ⁊ igniti) macedones deſignantur. Per flammam (omnia que cōſumit) romani. Hec quoqꝫ regna ꝑdicādo trāſierunt apoſtoli. et dominus vbiqꝫ cū eis.

¶ Dedi propiciationem ⁊c. Ut inde adquiras tibi miſericordiā ⁊ coronā ꝑdicādo ſcꝫ egiptijs ⁊ ethyopibus qui pene vltimi. ⁊ ſabeis. eſt aūt ſaba ciuitas ī finib⁹ ethiopie ſita. In omnem terrā exiuit ſo. e.

¶ Ex quo audierunt a domino. Euntes in mūdum vniuerſum ꝑ. e. o. c. Illi aūt profecti pre.

¶ Ab oriente. Qui venient ab oriente. et occi. ⁊ recum. cū. a. y. et ia. ab omnibus. ſ. mundi partibus.

¶ Dicam aquiloni. Grego. Aquiloni dicitur da: cum offerre deo ſue fidei munera gentilitas impatur. auſtro aūt iubetur ne prohibeat: qꝛ hebreis in fide cōfidentibus ꝑcipitur ne vitam gentium ꝯtemnēdo repellāt ⁊c.

¶ Educ foras.

ſromanorum.
Quis dedit in direptionem iacob
ſpater.
et iſrael uaſtantibus: Nōne dn̄s:
ſnō alius. ſoccidēdo filium. ſ quia.
ipſe eſt cui peccauerūt. et noluerūt
ſmandatis. ſet. ſa filio.
in uiis eius ambulare. Nō audie
ſeuāgelium. ſ ideo. ſ per romanos. ſpopulum.
runt legē eius. Et effudit ſuper eū
ſfamem gladiū. captiuitatem.
indignationē furoris ſui. et forte
bellum. et cōbuſſit eum in circūitu
ſhoc eſſe in vltionem mortis chriſti
ſigne materiali ⁊ tribulationis.
et non cognouit. ⁊ ſuccendit eum
ſſic punitū. quia nō recepit dei filium.
et non intellexit.

¶ C. XLIII.

Et nūc hec di
ſpatus luctatorē.
cit dn̄s creans te iacob
ſpoſt cōtemplatorem.
⁊ formās te iſrael. Noli timere qꝛ
ſſanguine filii. ſ quaſi familiarē: vt incunctāter predices nichil formides. ſo iſrael.
redemi te: ⁊ vocaui te nomie tuo.
ſſeruus. ſ per hoc innumera apoſtoloꝝ ⁊ aliorum predicatoꝝ tormēta ſignificat.
Meus es tu: cū traſieris ꝑ aquaſ
ſtutor.
tecū ero: ⁊ flumina non operiēt te.
ſanimas quā in corpore.
Cum ambulaueris in igne nō cō
burèris. ⁊ flamma non ardebit te
ſnoli timere. ſ qꝛ tecum ſum vſqꝫ ad cō. ſ.
quia ego dominus deus tuus ſan
ſqui predicatorem te facio.
ctus iſrael ſaluator tuuſ. Dedi pro
ſo iſrael. ſcōuertendo.
piciationem tuam egiptum. ethyopiam. ⁊ ſaba pro te exquo hono
ſpro tua vtilitate.
ſpro illis cōuerſis. ſ nō hominum
rabilis fact⁹ es ī oculis meis ⁊ glo
ſideo. ſ prior. vnde ipſe prior dilexit nos
rioſus. Ego dilexi te. ⁊ dabo homi
ſ vnde habes mercedem. ſ cōuerſos in predicatione tua. ſſalute.
nes pro te. et populos pro anima
ſergo. ſaduerſa mūdi.
tua. Noli timere qꝛ ego tecū ſum
ſ ad eccleſiā. ſfilios tuos in fide
ab oriente adducam ſemen tuum
ſſimiles tibi.
et ab occidente congregabo te. Di
ſdiabolo redde quos captiuaſti.
cam aquiloni da. ⁊ auſtro noli pro
ſo iſrael. ſpredeſtinatos. ſab extremis terre. ſqui eratis de longe prope facti eſtis ſanguie chriſti.
hibere. Affer filios meos de longinquo. ⁊ filias meas ab extremiſ
ſanimas vel mulieres ſanctas.
ſadducam.
terre. Et omnē qui inuocat nomē
ſcorpore.
meum in gloriā meā creaui eum
ſanima. ſfidelem. ſ o filii. ſ ſub infidelitate mētis.
formaui eum ⁊ feci eum. Educ fo
ſcorpis.
ras populum cecum. ⁊ oculos ha
ſ mēte. ſin corpe.
ſ poſt vocationem iudeoꝝ:
bentē: ſurdū ⁊ aures ei ſunt. Om

ſ In ouile ouiū cuius ⁊ vnus paſtor:
nes gentes cōgregate ſunt ſimul:
ſ prius. ſ iudei predeſtinati. ſdeoꝝ veſtroꝝ
et collecte ſunt tribus. Quis in
ſo gentes. ſqō dico.
vobis annunciet iſtud: ⁊ que pri
ſpreterita. ſ ſicut deus noſter. ſ Ipſi dii teſtimonus ſe probent.
ma ſunt audire vos faciet: Dent
ſ ita. ſ veri dii probentur.
teſtes eorum et iuſtificentur: ⁊ au
ſquod dubitēt ſveros deos eſſe. ſo prophete. o apoſtoli. ſ quaſi ipſi nō habēt ſꝫ vere vos t.
diant ⁊ dicant: Uere vos teſtes
ſpater ſchriſtus.
mei dicit dominus: ⁊ ſeruus meuſ
ſex omnibus in ſalutē omniū. ſ in quo cōplacui. ſhec omnia. ſ. fient.
quē elegi. vt ſciatis ⁊ credatis mi
ſqui prius bruti ⁊ inſenſibiles.
ſſolus. ſocus.
hi. ⁊ intelligatis quia ego ipſe ſum
ſego omnia creaui qꝛ ante ⁊c. ſ qui ſum principium. ⁊c. ſ formatus alia littera. ſalicuius rei.
Ante me non eſt formator deus
ſ quia finis ſum. ſqꝛ. ſ nō alius. ſrepeticio cōfirmatio eſt.
⁊ poſt me ñ erit. Ego ſum ego ſum
ſquia vnū in ſubſtātia pater ⁊ f. ⁊. ſ. ſ.
vel ſine me nō eſt filius qui eſt mūdi ſalus.
dn̄s: ⁊ non eſt abſqꝫ me ſaluator.
ſin filio genus humanū. ſpreteritum vel futurū annūciaui.
Ego annūciaui ⁊ ſaluaui: auditū
ſprophetis ⁊ apoſtolis predicantibus. ſſcilicet deus. ſed ego. tantū.
feci ⁊ non fuit in vobis alienus.
ſprophete ⁊ apoſtoli quia ego predixi. nō alius
Uos teſtes mei dicit dominus. et
ego deus. Et ab initio ego ipſe. et
ſ poteſtate. ſ qui ab initio predico futura.
non eſt qui de manu mea eruat.
ſ ſalutē gentium. ſ opus.
Operabor. ⁊ qs euertet illud: Hec
ſ per filiū. ſ vel redemptor.
ſ o apoſtoli.
dicit domin⁹ ſaluator veſter ſan
ſ filium.
ctus iſrael. Propter vos emiſi in
ſ mūdum cōfuſum peccato. ſ a cordibus hominū. ſ impedimēta principum demonū.
babylonem: ⁊ detraxi vecteſ vni
ſ demones per fluctus huius ſeculi miſeras animas circūducentes ⁊ inde gloriātes.
uerſos. ⁊ chaldeos i nauibus ſu
ſ nō alius. ſ hoc decreui
ſ ſanctificans vos.
is gloriātes. Ego dominus ſctūs
ſ contemplatiuos. ſ regens vos.
veſter creans iſrl' rex veſter. Hec
dicit dominus qui dedit i mari vi
ſ iordanis vel arnon: vt exitus de egipto uroſtus in terrā promiſſionis haberet et miraculoam ⁊ in aquis torrētibus ſemitā.
ſ de egipto. ſ currus. ſ equites.
Qui eduxit quadrigā ⁊ equū: ag
ſ ſcꝫ magnū. ſ. i. ſomnos. ſ ſomno mortis.
men robuſtūqꝫ. Simul obdormie
ſ ad bonū ſuum. ſimpetu aquaꝝ.
runt nec reſurgent. contriti ſunt
ſin momento ſucciſum vel igne correptum.
ſ o apoſtoli.
quaſi linum. ⁊ extincti ſunt. Ne me
ſ ſupradictoꝝ quia maiora faciam. ⁊ vos ipſi
ſ parua maiorum cōparatione.
mineritis priorum: ⁊ antiqua ne
ſ miremini. ſ qꝛ. ſ noua magis mirāda.
intueamini. Ecce ego facio noua:

Uox patris ad filium de iudeis mente cecis. Et nota prius eē factā vocationē iudeoꝝ. de inde gentiū. Unde et paulus. vobis oportebat primum loqui verbum dei.

¶ Omnes gētes. Propheta ad gentes increpās de ydolatria ⁊ admirans quod nullus in gentibus hoc ꝑ ſcire potuit ſed tantū populus dei qui legē dei accepit prophetas habuit. Unde notus in iudea deus.

¶ Non eſt form. Quidam codices habent plaſmatus: ſꝫ nō cōuenit bene. ſic tamē poteſt exponi. Añ me non eſt formatum ydolum: quia feci hominē iuſtū a quo iniuſte formatum eſt ydolum.

¶ Ego annunciaui. Per ꝓphetas natiuitatem filij. vocationem gentium. expulſionem demonum.

¶ Hec dicit dominus ⁊c. Hec ſcꝫ que ſequūtur. Pater ad aplos. Propt' vos qui. ſ. teſtes mei eſtis ꝙ ſcꝫ euāgelium predicatis. quibus dixit nolite timere.

¶ Chaldeos in naui. Secundū hyſtoriam chaldei abundant fluminib⁹. et ſtrenui ſunt nauibus ⁊ inde gloriantur.

¶ Ego dominus ſ. u. Olim filijs iſrael: modo vobis. O apoſtoli in mūdo expulſis demonibus ⁊ omnib⁹ victis principibus.

¶ Facio noua. Multa: que reficiunt animas non corpora. olim de petra vinū tātū produxi fontem ad corpora reficienda.

Drachones. Maligni·venenoſi·q̄ in ſolitudīe gentiū mo rabātur ydolatrię ſan guine motūq̧ feritate beſtiales.

Strutio ſpēm ala rū habet·volatu caret Sic hypocrita ſpecie ſanctitatis hȝ rem aūt non habet.

Non me inuo caſti. Ad iudeos lo quitur qui añ aduentū dñi ydola coluerunt. Vel ad eos q̄ poſt ad uentum credere noluerunt.

Nec laboraſti. Non feci te laborare poſt aduentū filij·vt p̄ cōſa queq̧ offerres: qꝛ ſacrificiū deo ſpūs cō· Vel nō laboraſti ī me tū:qꝛ ydolis offerebas

In thure. Per thus et calamū qui eſt furculus arboris aro matice:omnia aroma ta accipe·

Ego ſum. Qua ſi feciſti me laborare ſb onere peccati tui: Ido iam nō ſeruū nō puer voco ſȝ ſimpliciter ap pello iacob ꝛ iſrael: vt oſtendā ꝛ arguam pec catores.

Reduc me. Bo na quę feci tibi. Quid vltra debui facere tibi et non feci? Vel ſi q̄d iuſti habes ego libent recipiam.

Narra ſi ꝛc· Lex de ſuo addiderūt dic tu prior iniquitates tu as vt iuſtificeris·

Narra tu prior. Si prior dixero: oppones forſitan te vel ſapiētia mea vel fortitudie gra natū vel multiplicatō ne verbo.

Pater tuus·ꝛc Abrahā·ſ·qui dño ter ram promiſſionis pol licente rñdit. In quo ſciam qꝛ poſſidebo eā?

Pr. Vel ip̄e abra ham q̄ peccaſſe dicitur in promiſſione filij du bitando. Vel ppl's in deſerto cōtra deū mur murando·quaſi: cog noſce te de peccatorib generatū.

Interpretes. Quaſi inter ptes ſcili cet pacem ferentes.

C. XLIIII. Et nūc audi. Primos fideles de iu

et nunc orietur: vtiq̧ cognoſcetis
ſgentiū. ſ totius mūdi non tantū in mari rubro· ſ ebriū. ſ doctrine.
Ponā in deſerto viam ꝛ in inuio
ſ tūc. ſ qđ nō ante. ſbeſtialis.
flumina et glorificabit me beſtia
ſhypocrite.
agri drachones et ſtrutiones. Qꝛ
ſeorū. ſ veteris ꝛ no·t· ſ idem.
dedi in deſerto aquas: ꝛ flumina i
ſariditate rōnis ſaque viue. ſ fideli·ſ·
inuio vt darem potū populo meo.
ſ·ſ· ſgentilem. ſin fide·
electo meo. Ppl'm iſtum formaui
ſnatiuitatis·paſſionis re·aſ·
ſ alius. ſ ſed ydola.
mihi·laudē meā narrabit. Nō me
ſcorde. ſlaudantibus beſtiis. ſ pe nitendo·
inuocaſti iacob nec laboraſti in me
ſimpleto ſignificato·vnde·ſa·ꝛ o·n·diui· nu·ꝛc· ſ tantū ſed ydolis·ego nō quero partē ſed totū·
iſrael. Non obtuliſti michi arietē
ſ vnde ſupra vt quid michi multitudinē victi marū veſtrarū dicit dominus.
holocauſti tui: ꝛ victimis tuis nō
ſ nec requiſiui a te precioſum aliquid in quo parādo laborares.
glorificaſti me. Non te ſeruire feci
ſtali. ſſpūs cōtri·ꝛc· ſtibi·
in oblatione: nec laborem prębui
ſſic oblato. ſpoſt aduentū chriſti vel nō mihi tātum ſed ydolis. ſ in cenſuȝ abominatio ē mihi
in thure. Nō emiſti mihi argento
ſ nō mearum.
calamum: ꝛ adipe victimarū tua
ſnō placuerūt michi ſ ſȝ ydolis· ſdiu expectaui te ad penitētiam vt coactus dicerem·la boraui ſuſtinens.
rum nō inebriaſti me. Verūtamē
ſeruire me feciſti in peccatis tuis
ſidem. ſſuſtinēdi. ſquia induratus es in ne quitia tua.
prębuiſti michi laborem i iniq̄ta
ſ iudeos hortatur ad penitētiam ꝛ promit tit veniā· ſpius ſum ſmiſericors.
tibus tuis. Ego ſum ego ſum ipſe
ſin aſpſione ſanguīs noui t·delēs antiquū cy rographū. ſ ſi cōuerſus fueris· ſnō propter te,quia miſericors ſum·
qui deleo iniquitates tuas propt̄
ſin baptiſmo dimiſſorū. ſpoſt dignos fructus penitētię.
me: ꝛ peccatorum tuorū nō recor
dabor. Reduc me in memoriam ꝛ
ſego ꝛ tu quis recte egerit videamus. ſ qua ſi quia nil habes qđ dicas cōtra me. ſquid pote ris ſcȝ.
iudicemur ſimul. Narra ſiq̄d ha
ſin iudicio. ſego loquor vt te ſcias que pateris ſuſtinere iuſte·ꝛ me ſola clemē tia miſereri. ſadam vel abraham.
bes vt iuſtificeris. Pr tuus p̄m⁹
ſmoyſes ꝛ aaron.ad aquas cōtradictionis· qui medii ſunt inter me ꝛ te.
peccauit: ꝛ interpretes tui pręua
ſ cōtaminari permiſi ne intrarēt terram pro miſſionis.
ricati ſunt in me. Et contaminaui
ſmoyſen ꝛ aaron· ſ ne quis intraret in terrā promiſſionis preter ioſue,ꝛ caleph.
principes ſanctos: dedi ad inter
ſquorū corpa proſtrata ſunt in deſerto.
netionē iacob: et iſrael in blaſphe
miam.

C. XLIIII.

ſmādata mea·
ET nūnc audi
ſfidelis qꝛ infidelis iſrael nō vult·
iacob ſerue meus: ꝛ iſrl'
ſin predeſtinatione. ſin corpore·
quē elegi. Hęc dicit dñs faciēs ꝛ
ſin aīa. ſantequā eſſes.
formans te: ab vtero auxiliator tu
ſcrudelitatem eorū.
us. Noli timere ſerue meus iacob
ſo iſrael.
ꝛ rectiſſime quē elegi. Effundā eni
ſveteris t·ꝛ no· ſidem·
aquas ſuper ſitientem: ꝛ fluēta ſu
ſgētilitatem· ſſine humore dilectionis ſapiē tie ꝛ gratie.
per aridam. Effundam ſpiritū me
ſfilios ſpūales. ſgratiaȝ que cor auditoris illuminat·per quā ſermo predicatio nis fructificat.
um ſuper ſemen tuum: et benedi
ctionem meam ſuper ſtirpem tuaȝ
ſſic· ſ bono ope. ſin baptiſmo renati·
ſrictōs fide virentes.
Et germinabūt inter herbas qua
ſ tanquā lig·qđ plā·ē·ſe·de·a·
ſi ſalices iuxta pręterfluētes aq̄s.
ſfidelis· ſ opibus iuſticie ꝯfiſus· ſnō ſeruus ydolorū; quia ab illo factus·ꝛ ab ipſo redēptus. ſ alius fidelis ad penitētiā vt vicia ſuppläret.
Iſte dicet domini ego ſum·ꝛ ille
ſ idem. ſoſtēdet opere·
vocabit i noīe iacob. Et hic ſcri
ſlex·manu ſua vt de tyrocinio ſe chriſti militē glorietur. ſſecūdum hebreum domi ni ſcȝ ego ſum·
bet manu ſua domino et in nomie
ſſi non carne erit ſcōm nomē iſrael·ſ·vir videns deū nūc ſpe ꝛ fide tādem ipſa re·
iſrael aſſimilabitur. Hęc dicit do
ſqui crediturus ē· ſ qui filii aduētū ſuſcipiet
minus rex iſrael· et redēptor eius
ſ omnipotēs· ſ virtutū· ſante me nullus· ego ſum a·ꝛ o·pri·ꝛ fi·
dominus exercituū. Ego primus
ſ quia puer quē elegi in me deus eſt. ſpoſt me nullus
ꝛ ego nouiſſimus: ꝛ abſq̧ me non
ſ naturaliter· ſin ydolis· ſ ea que nō ſunt tāquā ea que ſunt·
ē deus. Quis ſimilis mei? Vocȝ
ſ ego creaui omnia ex nichilo: ipſe exponat or dinem eorū·
ꝛ annūciet ꝛ ordinem exponat mi
ſab adam·vel ex quo elegi populū iſraeliticū in peculiarem michi·
hi·ex quo ꝯſtitui ppl'm antiquum·
ſſi deus verus eſt: ſicut ego annūciaui·
ventura ꝛ quę futura ſunt annūci
ſo fideles· ſ minas ydolatrarū·
et eis. Nolite timere neq̧ contur
ſtimēdo·ſquia idolum nihil eſt·
bemini. Ex tunc audire te feci ꝛ an
ſo apoſtoli· ſ quia deus ſum oīm·
nūciaui·vos eſtis teſtes mei. Nū
ſalterius mūdi·
quid ē deus abſq̧ me·ꝛ formator
ſ factorem non ſolum idola·
quem ego non nouerim? Plaſtę
ſſimiles illis ſi·qui fa·ea· ſ quia idolum ni hil eſt· ſpretioſiſſima in idolis
ydoli omnes nichil ſunt: et amā
ſ in die iudicii vel quolibet tēpore vīdicte·
tiſſima eorum non proderunt eis
ſſculptoribus· ſ factores· ſ idolorū·
ſ vel quia· ſ oculos habēt ꝛ nō videbūt·
Ipſi teſtes eorūȝ ſunt qui nō vi
ſfactores· ſ in diis ſuis·
dent neq̧ intelligūt vt ꝯfundātur

deis aliis obduratis cum quodā priuilegio nois ꝛ dignitate hono ris: alloquitur apſlorū ſcȝ chorū audi iacob ſerue meus·ꝛ iſrael quē elegi prima ſeruitus·ſecūda electio.

Ab utero· In q̄ fratris plantam arripu iſti vel in pricipio eccle ſię manus pſecutorum euaſiſti.

Et rectiſſime· Iſrael ſcōm hebraicā veritatē rectus vel re ctiſſimus. Qꝛ autē vir vidēs deū dicitur: non a proprietate ſed a ſo no vocis habetur.

Effundā. Sci licet in baptiſmo per im poſitionem manuum.

Quaſi ſalices i·p·ꝛc· Salix arbor ī fructuoſa ſȝ cito creſcit maxie ſi iuxta aquas ſit·ꝛ aiunt phiſici qꝛ ſi quis eaȝ ſumpſerit vel cibo vel potu: ſterilem eū facit. Hīc ergo gen tes ſignificat quę ante ſteriles iuxta fluenta euāgelij cito creſcentes fructificauerūt ꝯtra na turā. Vel vtriuſq̧ po puli vocationē hic poſ ſumus accipe per her bas ſcȝ multitudinem gentiū ad fidem veniē tium· p ſalices vero p̄ mitiuā de iudeis eccle ſiam: quę cito credidit p̄dicantibꝫ apſlis. Iſte dicet·ꝛc·credētiū vari etatem deſcribit.

Et in noīe iſ.aſ. Vt recipiant legem ꝛ prophetas· et ſpūs·ſ· gratias quę iſrael pro miſſę ſunt.

Ego primus et e· Poſt vocationē gentiū q̄ abiectis ydo lis crediderūt agit con tra eos qui ꝯuerti no luerunt.

Abſq̧ me. Non dicit ſe ſolum eſſe: ſȝ p̄ ter virtutē ꝛ ſapiētiam ſuā nullū extremū deū eſſe·deorū multorū opi nionem ꝛ ſimulacra cō demnans.

Nolite timere. o iſrael· Simulacra quę in monte ſynai ni hil eſſe didiciſtis.

ſquaſi inſanus qui ſic putat fieri deum.
Quis formauit deum. ⁊ ſculptile
cōflauit ad nihil vtile? Ecce omnes
ſqui facit ⁊ qui colit.
participes eius confundentur: fa
ſaſſumpti ad eos fabricādos. ſ ad iudicium.
bri enim ſunt ex hominibus. Cō-
ſtanquam iudicādi. ſ cōſciētia peccati.
uenient omnes ſtabunt et pauebūt
ſ ſuper errore. ſ quia.
⁊ confundentur ſimul. Faber fer-
rarius lima operatus eſt: in prunis
ſydolū.
et in malleis formauit illud: ⁊ opa
tus eſt in brachio fortitudis ſuę.
ſtamē. ſ nō dabit ei māducare talis deus. ſ dā ſe deo ſuo.
Eſuriet ⁊ deficiet non bibet aquā:
ſideo. ſ operando.
et laſſeſcet. Artifex lignarius extē-
ſvt rectum opus faceret.
dit normam. formauit illud i run-
ſquadrangulū vel rotūdum.
cina. Fecit illud in angularibus: ⁊
ſ torno. ſ vt repēte in deū cōſurgeret. ſ aliud.
in circino tornauit illd. et fecit ima
ſIn quadrato vel rotūdo. ſ vt quāto pulcrior tanto putetur deus auguſtior.
ginem viri quaſi ſpecōſum homi
ſ clauſum eterno carcere qui lōgo tempe creuerat in ſaltibus. vel cedrus. vel pinus.
ſ faber ad idola facienda.
nem habitātem in domo. Succi
dit cedros. tulit ylicem. ⁊ quercuz
ſoiu. ſ vt faceret deū.
q ſteterat inter ligna ſaltus. Plā
tauit pinum quā pluuia nutriuit:
ſpars. ſ vt calefaceret artificem dei.
et facta eſt hominibus in focum.
ſ ex predictis arboribus.
Sumpſit ex eis ⁊ calefactus eſt: et
ſinde.
ſuccēdit. ⁊ coxit panes: de reliquo
ſopus ſuum.
autem operatus eſt deum. et adora-
uit. ⁊ fecit ſculptile. ⁊ curuatus eſt
ſqđ fecit. ſligni.
ante illud. Medium eius cōbuſſit
igni. ⁊ de medio eius carnes coxit
⁊ comedit. coxit pulmentum et ſa-
ſinde. ſex ligno eodem.
turatus eſt. ⁊ calefactus eſt. ⁊ dix-
it. Va calefactus ſū. uidi focū. Re
liquum autez eius deū fecit. ⁊ ſcul
ptile ſibi. Curuat ante illđ. et ado-
rat illud. et obſecrat dicēs: Libera
me quia deus meus es tu. Neſcie
runt neq; intellexerunt obliti ſunt
enim ne videant oculi eorum. ⁊ ne
ſme feciſſe eos.
intelligant corde ſuo. Non recogi
ſquātūis rōnales. ſ idola eſſe opera ma. ho.
tant in mente ſua: neq; cognoſcūt
ſ apud ſe.
neq; ſentiunt vt dicant. Medieta
ſligni.
tem eius cōbuſſi igne. ⁊ coxi ſuper
carbones eius panes. et coxi car-
nes. ⁊ comedi: ⁊ de reliquo eius ydo
ſquaſi hoc facere inſania eſt. ſ abſit. ſ vtī flacus irridens ſimulacra gētium. Olim truncus eram ficulnus inutile lignū. ſ vel gnt.
lum faciam? Ante truncum lignuz
ſhomo rōnalis. ſ abſit quia. ſ deus ergo nō ē.
procidam? Pars eius cinis eſt.
ſnō ſapiens.
Cor inſipiens adorabit iſtud. ⁊ nō
ſ qđ tamē deberet.
liberabit animam ſuam neq; dicet
ſforſitan. ſ quia idolum nichil eſt qđ facio.
ſin opere meo
forte mendacium ē in dextera mea
ſtu autem. ſ idolum nichil eſt qđ facis ⁊ ideo abiice memor creatoris tui: ne facias iniuriā tibi vt adores opa manuū tuarum.
Memēto horū iacob ⁊ iſrael: qm̄
ſnon idolorum.
ſeruus meuſ es tu. Formaui te ſer
ſideo. ſ nō idolorum. ſ ergo.
uus meus es tu iſrael: non obliui
ſcreatoris tui. ſ vel ho. ſfacile. ſ que ſolis calore diſſoluitur. vel vento raptante tenuatur.
ſin proximum.
ſceris mei. Deleui vt nubem iniq-
ſin te ipſum.
tates tuas: ⁊ quaſi nebulā peccata
ſ penitēdo: quod ſi feceris celum ⁊ terra ⁊ omnia elemēta in ſalute tua letabuntur.
tua. Reuertere ad me quoniam re
ſſanguie filii. ſ ideo. ſo angeli. ſmiſeri cordiam cum iacob.
demi te. Laudate celi quoniā fecit
ſangeli vel poteſtates quibus portantur fundamēta terre.
dominus. Jubilate extrema ter-
ſſupiores ſancti.
re. Reſonate montes laudationez
ſpropter fideles. ſ lxx. colles. i. mediocres.
ſelecti iuſticia prediti.
ſaltus ⁊ omne lignum eius quoni
ſmorte vnigeniti.
am redemit dominus iacob et iſra
ſapud deū ⁊ homines.
el gloriabitur. Hęc dicit dominuſ
redemptor tuus et formator tuus
ſ antequā eſſes. ſ quaſi bene hoc poſſum facere quia extēdi celos ſolus.
ex vtero. Ego ſum dominus facieſ
ſ filium nō excluſit nec ſpiritum ſanctuz: quia vnū. ſed idolum.
omnia: extēdens celos ſolus: ſta-
ſ preter filiū qui in me. ſ precipue in aduētu filii. ſocoꝝ.
biliēs terrā ⁊ nullus mecum. Ir
ſ predicta a diuinis vel facta. huiuſmodi enī ante aduentū mirabilia multa fecerunt.
rita faciens ſigna diuinorū ⁊ ario
los in furorem vertens. Cōuertēs
ſapientes retrorſum. ⁊ ſcientiaz eo
ſoſtendens quia humanis cogitationibus dei ſapiētia nō ꝯprehenditur. ſ p mūdum. ſ euāgelii predicādi.
rū ſtultā facienſ. Suſcitās verbū
ſchriſti. ſ voluntatis dei. ſ apoſtoloꝝ ⁊ predicatoꝝ.
ſerui ſui: ⁊ cōſiliū nūciorum ſuorū
ſope. ſetiam. ſ quaſi hoc ego feci.
ꝯplens. Qui dico ihrlm habitabe
ſa fidelibus tam iudeis quā gentilibus.
ſ eccleſiis in cōfeſſione fidei fundatis.
ris. ⁊ ciuitatibuſ iuda edificamini

Eſuriet ⁊c. Fame ⁊ ſiti artificis et artis vilitas demonſtratur.

Quidquid de ydolis dictū eſt: ad hereticoꝝ referri poteſt principes q̄ ſimulacra dogmatum ſuorū artifici corde componūt ⁊ venerātur ea que ſe ſimulaſſe ſciunt. Nec ſufficit eis error proprius. niſi ſimplices eoꝝ adoratione decipiant. qui queſtū pietatem putāt ⁊ deuorant domos viduaꝝ abutētes vulgi impitia. Ita dialetica arte quaſi terebro ⁊ lima et runcina formant deum ſuum. ⁊ malleis cudūt. ⁊ inaurant rhetorici ſermonis venuſtate. quoꝝ deus venter eſt. ⁊ gloria in confuſione eoꝝ.

Jubilate ⁊c. Angeli qui habitatoribuſ terre preſunt. Vel apoſtoli. vel prophete ſup quos ⁊ alij eſſe pſtant. vnde ſup edificati ſup fundamentū a. ⁊ p. ⁊c.

Hec dicit ⁊c. Supra locutus eſt de ydoloꝝ ſubuerſione. ⁊ iſrael pnitētis redēptione: nunc aūt de potentię ſuę magnitudie ne qs dubitet d ſaluatione quā promittit.

Qui dico ⁊c. De reſtauratōne quę facta eſt a zorobabel et alijs ducibus cyro pmittēte loquitur: cū adhuc implēda eſſet captiuitas.

Flumina tua. a. Subdario. ſ. ⁊ cyro nepote eius. Nocte ēi qua ab eis balthaſar occiſus eſt: eufrates fluuius qui ꝑ mediam ciuitatem fluebat ab eorum exercitu in riuos diuiſus eſt: vt per eius alueum ciuitatem ingre/derentur.

C. XLV.

Chriſto meo cyro ⁊c. Allego. Poſſumus hec de eccleſiaſtico vi/ro dicere cui deus dat ſermonem ⁊ ſapiētiam vt cōtrarias ſectas ſua diſpu/tatione ſubuertat. ſicut ſtephano cuius non poterāt inimici reſiſtere ſapien/tie ⁊ vt reges. i. patriarchas ſingularum here/ſum ſue ſubiiciat pote/ſtati. ⁊ apiat atq₃ ꝯfrī/gat qđ dialetica arte videbatur cōcluſū. ⁊ in mediū proferat archa/na hereticoꝝ ſupans ⁊ ꝯuincēs. vl' xp̄i ſecreta agnoſcat. in q̄ omnes theſauri ſapiētie ⁊ ſciē/tie abſconditi. Talem virū deus noīe vocat quia defenſor eſt pue/riſui iacob. ⁊ electi ſui iſrael. Hūc ſuſcipit et aſſimilat ſermoni ſuo ꝙ quis cauere deb₃ ne ſuum putet eſſe qđ loq̄/tur: ne audire merea͛t accinxi te. ⁊ non cogno/uiſti me. Cū ēi oēs do/cuerit non eſſe aliū de/um niſi vnū deū iacob ⁊ iſrael: cōfundet' mar/tion duos deos intelli/gens vnū bonum. alte/rū iniuſtū. alterū viſi/biliū. alteꝝ inuiſibiliū cōditorem. Quorum prior lucem faciat. ſecū/dus tenebraſ. Ille pa/cem. hic malū. cū verū/q₃ pro diuerſitate me/ritoꝝ vnus deus idem q₃ cōdiderit.

Chriſto. Apud romanos dyadema. apud iudeos vnctio. ⁊ reges facit ⁊ ſacerdo/tes. a qua et xp̄i dicūt' Cyrus xp̄us: non vn/ctione ſed dignitate.

Et dorſa regū ⁊c. Que ciuitas illi nō patuit: quis regum ter/ga non vertit: qui mu/ri ante inexpugnabileſ non ſunt eius obſidio/ne ſubuerſi: Hec autē completa plenius inue/nies in hyſtoria ſceno/phontis.

Thesauros abſcō. Cunctarū vi/bium: vt abiectis ydo/lis beneficijs inuitatus vnum deum ſentires. qui ante predixi nomen tuum anteq₃ eſſes.

ſ mūdo. ſ peccāti. i. babiloni. ſ ſapientiam mūdi potētiam regum. ſ tigrin ⁊ eufraten. ſ habitatoribus vel amatoribus tuis.

et deſerta eius ſuſcitabo. Qui di/co profundo deſolare: et flumina

† ſ In meis. qđ vni. ex mi. me. fe. michi fe.

tua arefaciam. Qui dico ciro ꝑa/ſtor meꝰ es ⁊ omnē volūtatē meā

ſ dimittēdo populum meū.

cōplebis. Qui dico iheruſalē edi/

ſ a iheſu ſacerdote magno ⁊ aliis redeuntibus a captiuitate. ſ ſub ciro tātu₃ templi fundamē/ta facta ſunt vel iacta.

ficaberis. et templo fundaberis.

C. XLV.

HEc dicit do/

ſ. i. regi.

minus chriſto meo cyro

ſ dux auxiliator vt nullus reſiſtere queat.

cuius apprehēdi dexterā vt ſubii/

† ſ chaldeos. babilonios medos ⁊ alios multos

ciā ante faciem eius ꝑgētes. ⁊ dor/

ſ ante eū in fugā. † ſ alias corā eo

ſa regum vertam. Et aperiam ꝑante

eum ianuas ⁊ porte non claudent

ſ o cyre. ſ babilonios chaldeos:

Ego ante te ibo: et glorioſos terre

ſ tibi.

humiliabo. Portas ereas cōterā

ſ omnis poteſtas a domino deo eſt.

⁊ vectes ferreos ꝯfringam. Et da/bo tibi theſauros abſconditos: et archana ſecretorū vt ſcias qꝛ ego

ſ anteq₃ ſis. predicēdo que futura ſunt tibi.

dominus qui voco nomen tuū de/

† ſ vt liberes eū a captiuitate. agnoſcēs que pro co tibi bona fecerim ⁊ faciēda predixerim.

ſ non propter te.

us iſrael propt' ſeruū meū ꝑiacob ⁊ iſrael electum meum. Et vocaui te

ſ qđ eſt cyrus. ſ tamē.

in nomine tuo: aſſimilaui te: et nō

ſ vnū deū: ſed ydola adoraſti que ni/hil profuerūt tibi.

cognouiſti me. Ego dominꝰ: ⁊ non

ſ alius.

eſt amplius. extra me nō eſt deus.

ſ fortitudine multaꝝ gentiū. ſ virtute vt regna ſubiiceres. † ſ qui hec dedi tibi. † ſ hec feci.

Accinxi te ⁊ nō ꝯgnouiſti ꝑme. ꝑvt

Et vocaui te ⁊c. Sicut vocaui abraham. yſaac. ⁊ iacob. ⁊ multos an/te predixi vt yſaac ⁊ ioſiam: ne illie eſſe videaris in cuius typum preceſſiſti. ⁊ non cognouiſti me.

Et vo. t. in. n. Aſſimilaui te filio meo in nomine ſc₃. Cyrus enim heres: quia auunculi hereditatem ſuſcepit. Xp̄us quoq₃ heres eſt ſecundum illud poſtula a me ⁊ dabo t. g. Cyrus quoq₃ chriſtus dignitate imperij. Filius au/tem xp̄us oleo letitie vnctus pre participibus ſuis.

Extra me. Quia filius ⁊ ſpiritus ſanctus in patre preter ſermonē q̄p/pe ⁊ rationem virtutēq₃ meam ⁊ ſapientiā que in me eſt. nō eſt alius deus.

Vt ſciant hi. Heſdras dicit cyrum ſcripſiſſe omnibus gentibus non eſſe deum niſi deum iſrael. Vel ex captiuoꝝ liberatione dei clementia ⁊ po/tentia omnibus magis nota. Joſephus autem in libro antiquitatū iō po/pulum fuiſſe dimiſſum: quia cyrus legit in libro yſaie que de eo dominus per prophetam dixerat ante.

Formans lucem et cre. t. Grego. Non mala que nulla ſua na/tura ſubſiſtunt creant' a domīo: ſed creare ſe mala dominꝰ indicat cū res bñ creataſ nobiſ male agētibus ī flagel/lū format. vt ea ipſa et ꝑ dolorē quo feriūt de/linquētibus mala: ſint ⁊ per naturam qua ex/iſtūt bona. vnde ⁊ ve/nenū quidem mors eſt homini. ⁊ vita ſerpēti. For. lu. ⁊ cre. t. qꝛ cum ꝑ flagella exterius do/loris tenebre creantur intus ꝑ eruditionē lux mētis accenditur. Fa. pa. et crea. ma. qꝛ tunc nobis pax cū deo red/ditur: cū hec que bene ſunt cōdita. ſed nō be/ne cōcupita in ea que nobis mala ſūt flagel/la vertūtur.

Tenebras. No/ctem vel captiuitatem Quaſi penitētes miſer/tus a captiuitate redu/co. Iratus peccantes captiuo.

Malum. Bellū ſcilicet afflictionem. ſe/cundum ꝙ dicitur ſuf/ficit diei malicia ſua. Confundātur ergo q̄ deum malorum condi/torem arbitrātur. Hic enim malum nō cōtra/rium bono: ſed ꝓ affli/ctione ponitur ⁊ bello.

Rorate c. ⁊c. De aduentu xp̄i per cyru₃ ſignificati quia a capti/uitate diaboli libera/uit genꝰ hu. cōuenien/ter adiungit. Vl' poſ/ſunt hec herere ſuperio/ribus: vt cyro captiuita/tē laxante methonomi/cos celū et terra letent'.

Et nubes. Pro/phete corda noſtra ſa/lutari pluuia irrigātes ⁊ chriſti natiuitate₃ et paſſionem ⁊ reſurrectō/nem ⁊ aſcenſionem an/nunciantes. Vnđ mā/dabo n. m. ne plu. ſ. e. ymbrem. ⁊ alibi. Veritas tua vſq₃ ad nubes.

ſ totius orbis.

ſciant hi qui ab ortu ſolis. ⁊ q̄ ab

† ſ in filio pater: filius ī patre. vnde ego ⁊ pater vnum ſumus.

occidente quoniā ꝑabſq₃ me nō eſt

ſ diſcretiue.

deus. Ego dominus ⁊ nō eſt alter

† ſ diem vel liberationem. ſ reſ. ſ. inter ſe cō/trarias. ſicut enī luci cōtrarie ſunt tenebre: ita pa/ci bellum.

deus formās ꝑlucem et creans te/nebras. faciēs pacem ⁊ creās ma/

† ſ in hoc probatur dominus faciens omīa hec.

ſ quia.

lum. Ego dominus: ꝑfaciens om/

ſ veniat gabriel mittat nobis rorem. ſ. annūciet ſalutem.

nia hec. Rorate celi deſuper et nu/

ſ nunciando. ſ chriſtum vel iuſticiam.

† ſ veritas de terra orta eſt ⁊c. ſ maria ad credē/dum.

bes pluant iuſtum: apiatur ꝑterra

† ſ iheſum. ipſe enī ſaluum fa. p. ſ. a. p. e. ſ oīs.

et germinet ꝑſaluatorem: et iuſticia

ſ mundo ſ pater. ſ ſcđm hūani/tatem. ſ cū eo

oriatur ſimul. Ego dn̄s creaui eū.

ſ deo creatori. ſ ipſa ē.

Ve q̄ contradicit factori ſuo: teſta

ſ fictilibus: ſamos ciuitas eſt. vbi figuloꝝ ars reperta eſt. ſ homo.

đ ſamius terre. Nūquid dicit lutū

ſ deo.

figulo ſuo quid facis ⁊ opus tuum abſq₃ manibus eſt: Ve qui dicit

ſ omnipotēti. ſ filiū equalē patri. ſ marie. ſ vn/de natum de. mu. fac. ſ. le.

patri quid generas: et mulieri q̄d

ſ cū ex viro non conceperis.

parturis: Hec dicit dn̄s ſanctus

ſ plaſmator. ſ myſteria. ſ yronice.

iſrael plaſtes eius. Ventura inter/

ſ o iudei. † ſ adoptiuos. qui per filiu₃ crediturī quomō debeamus eos regere.

rogate me: ſuper ꝑfilios meos ⁊ ſu/

ſ yronice.

per opus manuū mearū mandate

ſ precipue quaſi ignorāti quomō creata diſponā

ſ tanq₃ dominū.

michi. Ego feci terram: et hominē

ſ hominibus habitandam.

ſuper eā creaui ego. Manus mee

† ſ ſtellis ⁊ angelis.

tetenderūt celos: et omni ꝑmilitie

Creaui eū. Qui ſcilicet vermis fuit. ⁊ germinatus de terra legitur ſe/cundum humanitatem.

Ve qui. Quaſi credite que predico xp̄m. ſ. venturū. quia ve qui cōtra di. fac. ſ. vel cyrum cui ꝑ liberationem ppl'i mei omnia regna ſubſternam.

Mulieri. Vir mulieris potens. Mulier viri potens.

Plaſtes eius. Filij ſecundum humanitatē in vtero virginali. Vn/de ſpūs ſanctus ſupueniet in te ⁊ v. a. o. t. ⁊c.

Et omni mi. e. Hac occaſione putant quidam aſtra eſſe rationalia

aiunt enim quia inſen ſatis nō mandaret ali quid que mādata non intelligerent.

¶ Ego ſu. e. Quaſi qui ſupradicta feci q̄d mirū ſi ⁊ filium mittam in mūdum: vt redimat genus humanum et a mortuis ſuſcitem eum. Vias eius di. qui pec. nō fe. nec inuētus e. d. i. o. eius.

¶ Ipſe edificabit. De quo dictū eſt non cognouiſti me. Nec ipſe edificauit ciuitatem vel templū: ſed pmiſit edificari. Nec in eius tempe hoc conſumma tum eſt ſed aſſueri.

¶ Labor e. Cultuſ ydoloꝝ. Multū enim laborat in exequendis ydoloꝝ ſacrificijs. Sꝫ apoſtolis predicātib⁹ cōuerſi ſunt. et pre omnibus regnis abūdant ibi religiones mona choꝝ. vt vbi abunda uit delic. ſu. ⁊ g.

¶ Non in abſcō dito. Olim in monte ſyna vni tantuꝫ popu lo dixit. Non erūt tibi dij alieni. Euāgelium autē p apoſtolos om nibus gentibus p̄dica uit. In omnē terrā exi. ſo. e.

¶ Non dixi ⁊c. Primū quidem ad iu deos veni: ⁊ vt vmbrā legis relinquētes veri tatē ſequerētur admo nui. vnde nō ſum miſ ſus niſi a. o. q. p. d. i.

¶ Annūci. rec. Ut creatura creatorē ado ret. vt relictis figuris ſe q̄rur veritatē euāgelij.

ſque faciāt. ſ a mortuis. ſvel bo. ſmortuus eſt propter peccata noſtra. ⁊ reſurrexit propter iuſtificationē noſtram.

eorum mādaui. Ego ſuſcitaui eū

ſ opera. ſ chriſti nō cyri.

ad iuſticiaꝫ. et omnes vias eius

ſ ſupra firmā petram. ⁊ por. inferi. nō pre. ſ que in mōte poſita nō poteſt abſcōdi. ſ ex gē tibus ⁊ iudeis eccleſiam.

dirigam. Ipſe edificabit ciuitatē

ſexules a pdiſo. ⁊ captiuos pro primi hominis peccato ſ liberam in patriam.

et captiuitatem meā dimittet non

ſa nobis ei dato. ſ ſꝫ gratis miſericordia pura.

ſgratia ſalui facti eſtis. gratis accepiſtis. g. d.

in precio neq̄ꝫ i muneribus dicit

dominus exercituū. Hec dicit do

ſ cultus ydoloꝝ cui egiptus precipue ſubdita

minus deus. Labor egipti ⁊ ne

ſterrena. ſad deum cōuerſe. ſ ſabaym que ⁊ ſaba. vnde omnes de ſaba ve. a. ⁊c. ſ ceſſabunt aduenient e chriſto.

gociatio ethyopie et ſabaym viri

ſper egiptios ⁊ ethiopes ⁊ viros ſabaym de toto mūdo collecti intelligūtur. ſpotēes.

ſ o fili. ſp fidem.

ſublimes ad te tranſibūt. ⁊ tui erūt

ſImitantes. ſproficiētes. ſpreceptis dei.

Poſt te ambulabunt vincti mani

ſ de virtute in virtutem. ſ abiectis ydolis.

ſnō aliud a te.

cis pergent: ⁊ te adorabunt. teq̄ꝫ

ſ dicentes. ſ filius ego in patre ⁊ p. i m. eſt.

deprecabuntur. Tantum in te eſt

ſego ⁊ pa. v. ſu.

deus et non eſt abſq̄ꝫ te deus. Ue

ſverus. ſ in carne.

re tu es deus abſcōditus: deus iſ

ſ Ipſe enī ſaluū faciet populū ſ. a. p. eo.

ſideo. ſ de cōfuſione.

rael ſaluator. Cōfuſi ſunt ⁊ erubue

ſ traditi in manus romanoꝝ.

runt omnes ſimul: abierunt in cō

ſScribe ⁊ phariſei qui finxerūt dominū furtim ab apoſtolis ſublatum vt ſic facerēt errare populum.

fuſionem fabricatores erroꝝ. Iſ

ſ ſed. ſvere. ſper fidem.

rael ſaluatus eſt in domino ſalute

ſ qui erubuerit me c. h. erubeſcam ⁊ e. c. c. p. m.

ſ o apoſtoli ⁊ alii fideles.

eterna. Non confundemini et nō

ſpatiētes pro noīe meo: quia hic etiam ſecuri de premio.

erubeſcetis vſq̄ꝫ in ſeculum ſeculi.

ſomniū creator omniū equaliter deus ē. oīm ergo ſaluator eſſe debet. vt nō reſpuat eg ptum vel ethiopiam. vel quaſlibet barbaras gētes.

ſquia hec d. d. Hoc cōtra ydoloꝝ cultores.

Quia hec dicit dominus creans

ſ hominū habitaculū. qui filiuꝫ adoraret ⁊ intelligerēt creatorem idola cōtempnerēt.

celos ipſe deus formans terrā et

ſ plaſmator.

faciens eā. ipſe plaſtes eius. Non

ſhominibus creatorē agnoſcētibus.

in vanum creauit eam: ſed vt habi

tetur formauit eam. ego dominus

et non eſt alius. Non in abſcondi

ſvno tātum.

to locutus ſum: in loco terre tene

ſ quia regnū celoꝝ promiſi

broſo. Non dixi ſemini iacob fru

ſ dicēs apoſtolis iudeis abiectis. cūtes in mūdum v. pre. e. o. c.

ſtra querite me ego dominus lo

quens iuſticiam annūcians recta

in vnū ouile. ſ o gētes: quia iudei nolūt.

ſ nō loco ſed merito. ſ fide ad me. ſ paulati ⁊ per partes gētes ſignificat credituras.

Congregamini. ⁊ venite: et acce

ſſanguie meo.

dite ſimul qui ſaluati eſtis de gen

ſſimulacꝛ

tibus. Neſcierūt qui leuant ſignū

ſculpture ſue: et rogant deum non

ſſe ⁊ alios. ſ vos tamē o apoſtoli annūciate oportune ⁊ importune.

ſaluantem. Annūciate ⁊ venite. ⁊

ſ niſi ego qui abrahe dixi in ſemīe tuo benedicētur omnes gētes. ⁊ alia ſimilia. ⁊ qui dixi non erūt tibi dii alieni ⁊c. ſin vnū.

conſiliamini ſimul. Quis auditū

ſ ore prophetaꝝ.

fecit hoc ab initio? Ex tūc predixi

ſergo.

illud. Nūquid non ego dominus

ſ quia. ſin patre enī filius. ⁊ in filio pater.

et nō eſt vltra deus abſq̄ꝫ me? De

ſ nō vnius gētis ſed totius mūdi cui dicitur. cōuertimini ⁊c.

us iuſtus ⁊ ſaluans non eſt preter

ſergo. ſ ab idolis. ſa morte gehēne.

me. Conuertimini ad me ⁊ ſalui eri

ſpoſtula a me ⁊ d. t. g. h. t. ſnō idola.

tis omnes fines terre: quia ego de

ſ quia nō eſt maior.

us: ⁊ nō ē alius preter me. In me

ſimmobiliter ſtatui. vt firmiſſimū ſolatium haberetis. ſ de ſalute gētium.

metipſo iuraui. egredietur de ore

meo iuſticie verbum: ⁊ non reuer

ſnō idolis ſicut ante.

tetur. Quia michi curuabitur om

ſcorporis ⁊ mētis. ſ genera hominū. ſ firmiter mihi obediēs tanq̄ꝫ iurauerit. debet enī ſermo chriſtianoꝝ eſſe eſt ē. nō nō.

ne genu: et iurabit omnis lingua

ſchriſtiani. ſnō iudeoꝝ

Ergo in domino dicent mee ſunt

ſlegis nō figure. ſ in iudicio per vniuerſuꝫ orbē. ſchriſtum. ſgētes. ſ vndiq̄ꝫ fide ⁊ opere. ſtūc. ſin iudicio.

iuſticie et impium. Ad eum veni

ſquē ē fructū habuiſtis tūc in his ī quibus nūc erubeſcitis. ſ penitētes ſuper errore ſuo qui prius euāgelio repugnabāt.

ent ⁊ confundentur omnes qui re

ſobſtinati. ſ per baptiſmū. ſ per penitētiam.

pugnant ei. In domino iuſtifica

ſvideāt opera veſtra bona ⁊. g. p. v. q. i. c. e. ⁊ alibi laudabūtur omnes recti corde. ſlaudabitur omne ſemē iſ. apoſtoli. ſ. ⁊ eoꝝ filii quoꝝ predicatō in toto orbe vberes fructus attulit.

bitur ⁊ laudabitur omne ſemen iſ

rael.

C. XLVI.

Onfractus ē

ſſaturnus primū ydolum babiloniorum. inde ad alias gētes trāſlatum in tanta veneratione habitū eſt vt etiā filios ſuos ei immolarēt. ſprophetia vel diuinatio.

bel. cōtritus eſt nabo. facta ſunt

ſadorāda nō hominibus. homo enī cū in honore eſſet nō intellexit. c. c. i. iu. ⁊c. ⁊ alibi ſimiles illis fiant qui fa. ea. ſdeoꝝ.

ſimulacra eorum beſtiis et iumen

ſvel opera. alia littera. ſpōdus metalli.

ſonerosa ſimulacra ſunt. ſ. tantum.

tis. Onera veſtra graui pondere

ſportātium ſacerdotum. ſ deſecerūt. ſ. in aduētū chriſti.

vſq̄ꝫ ad laſſitudinem cōtabuerūt.

¶ Neſcierūt. Noluerīt ſcire q̄dā remanētes in errore ſub ſimulacroꝝ ſcꝫ onere grauati. ⁊ ſpantes in quibus non eſt ſalus.

¶ Conſiliamini. Ut omnes p mūdum eūtes idem annūcietis. Hinc enim ſimul ſymbolum ꝯpoſuerunt de trinitate ⁊ vnitate. ⁊ cōmunione eccleſie. ⁊ generali reſurrectōne.

¶ Predixi. Gētes eſſe ſaluādas. ydolum nichil eſſe. q̄ndo locutus ſum abrahe vl' q̄n legem dedi.

¶ Egredietur. In mūduꝫ viſibiliter ī carnem. Iuſticie verbum filius donec obediētiā impleuerit. vl' ſermo p̄dicationis non cōpletus fuerit.

¶ Iuſticie verbū fili⁹ qui ſapiētia patris. vl' ſentētia iuſtificādaruꝫ gentium vel rerum.

¶ Curuabitur g. o. In noīe do. o. ge. fle. c. t. ⁊ infer. Nos eccleſiaſticus ē chriſtianos xpo genua flectere q̄ꝫ iudei ſupbiam mentis demōſtrantes omnino non faciunt.

¶ In domino d. Omnes gētes ⁊ barbare nō in ſynagogis: ſꝫ in eccleſijs confitentes.

¶ C. XLVI.

¶ Confrac. eſt bel. Poſt vocationē gentium ſubiicitur deſtructio ydolorum.

¶ Nabo. Nabo eſt auꝝ. nabo eſt ydolum. Sed hic magis interpretatio nominis opatur. dicitur enī prophetia l' diuinatio. Et nota cū dixerit cōfractus eſt bel. ⁊ adiecit cōtritus eſt nabo: de ſpecie ad genus trāſiuit ſignificans q̄ poſt aſcenſionem dn̄i p predicationem apoſtoloꝝ ydola deſtructa ſunt. ⁊ ꝓphetia demonū. ⁊ diuinatō magoꝝ ad nichilū deuenerunt.

¶ Beſtiis et iumentis. Beſtias enī ⁊ iumēta adorabāt. et regio eoꝝ pleriſq̄ꝫ opidis et beſtijs ⁊ iumētis que adorabāt nomia impoſuit: vt. ſ. leontia a leone. ⁊ alia hm̄oi.

¶ Et anima eorum. Non ꝙ ſimulacra habeāt: ſed methaphorice et anima ⁊ membra earum rerū dicūtur que ⁊ ſenſu ⁊ mēbris carent. vn̄ mors ⁊ vita in manibus lingue. vel eſt ſenſus ꝙ error ydolatrie grauiſſimū onuſ gentibus fuerit que cultores ſuos depreſſit ad terram. ⁊ ſaluare animas nō potuit quas diabolo ⁊ demonibus ſubiugauit.

¶ Domus iacob. Non dicit iacob ſerui mei cum adiectione honoris ſed ſimpliciter ⁊ alloquitur tanꝗ̄ carnales ⁊ recedētes a mādatis ſuis.

¶ Qui portamini a. ꝛc. Qui geſtamini tanꝗ̄ fetus conceptus ꝑ deſertū vſq; ad terrā promiſſionis. diu enim patienter eos expectauit. ⁊ ī deſerto peccantes. et in terra promiſſionis. ⁊ poſt paſſionem per. xlij. annos.

¶ Cui aſſimilaſtis ꝛc. In eos precipue inuehitur qui tempore achaz et ezechie ydola coluerūt. in angulis plateaꝝ. in ortiſ in lucis. ſuper domos.

¶ Mementote. Quia nos genui. et vſq; ad ſenectam portani. deſerite ydola que feciſtis. ⁊ ad vnius dei cultum reuertimini.

¶ Ad cor. Intellectum: qui quaſi beſtie viciſtis ſimulacra venerantes: vt furioſi in ligna et lapides impingentes.

¶ Annūcians ꝛc. Per prophetas. vt cū predicta impleuero ꝑ diuinationem. i. ꝓphetam ꝓdicētē futura futuram probem diuinitatem meam.

¶ Nouiſſimum. Nos ſumus ī quos fines ſeculoꝝ deuenerūt ⁊ alibi. vt vbi venit plenitudo temꝑis m. d. f. Et iohānes. Filioli in quit nouiſſima hora ē.

¶ Conſiliū m. Redimendi mundum per filium. quaſi conſilium meum ſtaturum nunc dico. vt cū videritis effectum ſciatis nullū eſſe deum niſi qui futura cognouit ⁊ fieri ꝓcepit

¶ Uo. ab o. a. Auē ſecundum hebreos cyrum regē pſarum. vel darium regem medoꝝ qui citiſſime ab oriente aduolauerunt. et contra babylonios volūtatem domini impleuerunt. Nos verius referimus hec ad chriſtum qui quaſi cito volatu ſua fide ꝑ apoſtolos totum mūdum impleuit. vnde balaam. Orietur ſtella ex iacob: ⁊ alibi. oriens nomē eius. ⁊ magi ab oriente veniētes adorauerunt.

¶ Duri corde. Qui ſemper reſiſtitis veritati. primo prophetis. tandez ⁊ filio.

¶ Dabo in ſyon ſa. Lxx. ſalutare. ⁊ in iſrael. glo. m. filium. ſ. qui dicit non quero gloriā meā. ⁊ pater in me manens. ip. f. o. In ſyon. quia ī iudea natus paſſus. vel ꝑ ſyon ſignificat eccleſiam in ſpeculatōne poſitam.

¶ C. XLVII.

¶ Deſcende ſede i. p. Q: omnis creatura dei ſumus. Nec iuxta hereticos natura babylonis dampnabilis. vel ob luxuriam ⁊ ornatū potētiſſime vrbis que iam ſenex ⁊ vicina occaſui virgūculam ſe ⁊ puellam iactat.

¶ Mora. Grego. Deſcende ſede in p. fi. ba. Hoc loco hūana mens virgo non incorrupta (vt arbitror) dicitur: ſed infecūda. Et quia babilon confuſio interpretatur recte infecūda mens filia babylonis vocatur. que in eo ꝙ nequaquā bona opa germinat (dum nullo ordine recte vite cōponitur) quaſi matre cōfuſione generatur. Sin autem virgo non infecūda dicitur: ſ; corrupta: poſtꝗ̄ ſtatum ſalutis perdidit ad confuſionis ſue cumulum appellatur. qḋ fuit deſcende. In alto quippe humanus animus ſtat. qn̄ ſupernis retributōibus inhiat.

Sed ab hoc ſtatu deſcendit: cū turpiter victus ſeſe dſluētib9 mūdi deſiderijs ſubiicit. cui mox bene additur.

Sede in puluere. Deſcēdens enī in puluere reſidet: q: celeſtia deſerens terrenis cogitatōnibus aſꝑſus ī inf mis vileſcit. Sede in t. q: de celeſti cōuerſatione noluiſti te erigere: ſub temetipſo in terrenis ꝓſtratus hūiliare. Unde neceſſario ſubditur nō eſt ſo. fi. chal. Chaldei feroces interpretantur. valde autē feroces ſunt qui voluptates ꝓprias ſequētes nec ſuis motibus ꝑcere ſciūt

Sed filia ferociū ſoliū nō habet: q: mens que ad amorē mūdi ex prauis deſiderijs naſcitur atq; in eiſdē obſcurat: in eo ꝙ ſe terrenis deſiderijs ſubiicit ſedem amittit. et quaſi a iudicis ſui ſeſſione repellit qui ꝑ exteriores concupiſcētias vagatur. ⁊ ſe pe inſto iudicio in ſua ipſe voluntate reliquit et ſub ea que anxie appetit laborioſa mundi miſeria relaxāt. Q: vl. nō. vo. m. ⁊ t. Conſtat nimirū q: tenere filie ſue parētes parcūt. nec duris atq; ſeruilibꝰ opibꝰ hāc affligunt

Dipotēs ergo deꝰ qſi tenera; filiā vocat qn̄ dilectā cuiuſq; animā a laborioſis huiꝰ mūdi ſeruitijs reuocat. ne dū ab exteriorıbꝰ afficit ab internis deſiderijs obduret. S; chaldeoꝝ filia mollis ⁊ tenera nō vocat: q: mens prauis deſiderijs dedita huius ſeculi labori relinquit: vt foris mūdo velut ancilla ſeruiat: q: intus deū nequaꝗ̄ vt filia amat. Unde ⁊ molam tollere ⁊ farinam molere ꝓhibetur. Mola in gyro ducitur. ⁊ farina profertur. Unaqueq; aūt huius mūdi actio mala eſt que dum multas curas congerit hūanas mētes quaſi in gyru; vertit. atq; ex ſe quaſi farinas proiicit. q: ſeducto corde ſemꝑ minutiſſimas cogitatōnes gignit. Nonnūquā vero qui quietus alicuius momēti creditur poſitus in qualibet actione denudat. Denudatur. ꝛc. Inani quippe miniſtratōne opis turpitudo denudatur dū vilis abiectaq; mens in actionis oſtentatōe cognoſcitur. que quieta prius magna putabatur. Humerū mens diſcooperit;

ſ Ideo. ſ omo.

et contrita ſunt ſimul. Non potue

ſ ſe. ſ coletium vel idolorum

runt ſaluare portantem: et anima

ſ demonū. ſ pro precō metalli primo captiuāt.

eorum in captiuitatē ibit. Audite

ſ iuda ⁊ beniamin. ſ propinquitate carnis et ſanguis. ſ feces reliquiaꝝ.

me domus iacob: ⁊ omē reſiduū

ſ decem tribuum que iam abducte in aſſirios. ſ etiam peccātes.

domuſ iſrl. Qui portamini a meo

ſ miſericordia. ſ nō ꝙ ineffabilis maieſtas mēbra habeat: ſ; ꝑ mēbra noſtra affectus eius diſcimus. ſ egredientes de egipto. ſ clemētia quaſi a matrice.

vtero q̄ geſtamini a mea vulua. vſ

ſ veſtram. ſ creator omniū ſue gentis creature. ſ ego. ſ. qui dixi moyſi ego ſum qui ſum. ſ veſtros finem. ſ. mūdi.

q; ad ſenectā ego ipſe ⁊ vſq; ad ca

ſ vos. ſ protegam vos. ſ donec pleīudo gentium intrauerit ⁊ tunc vos quoq; introitis. ſ vos.

nos ego portabo. Ego feci et ego

ſ expectabo. ſ ſi cōuerſi fueritis.

feram: ego portabo ⁊ ſaluabo. Cui

ſ quia hec omnia feci vobis.

aſſimilaſtis me ⁊ adequaſtis: et cō

ſ ad ydola facienda.

paſtis me et feciſtis ſimilez: Qui

ſ quāuis carum. quāuis abſconditum.

cōfertis aurū de ſacculo: ⁊ argen

ſ vt ſciatis quātum quiſq; obtulerit. ſ precio.

tum ſtatera pōderatis. conducen

ſ cuius eſt facere nō fieri.

tes aurificem vt faciat deū. ⁊ pro

ſ omnes. ſ deum talem. ſ facto deo. ſ q: per ſe moueri nō pōt

cidunt et adorant. Portant illum

ſ ſacerdotes.

in humeris geſtātes: ⁊ ponētes in

ſ poſitus. ſ pedes habēt ⁊ nō ambulabunt.

loco ſuo. Et ſtabit ac de loco ſuo

ſ per ſe. ſ ſculptores.

non mouebitur. Sed ⁊ cū clama

ſ aures habēt ⁊ non audiēt.

uerint ad eum non audiet. de tri

bulatione non ſaluabit eos. Me

ſ o ydolatre. ſ predictum. ſ in fide chriſti penitētes. ſ ne ſubitus ydolatrie vos turbo ſubuertat

mentote iſtud et fundamini redi

ſ naturalis legis ⁊ ſcripte. ſ que bona fecerim vobis exquo eduxi vos de terra egipti.

te ꝓuaricatores ad cor. Recor

ſ ab initio mūdi. ſ nō alius.

damini prioris ſeculi quoniā ego

ſ verus: quia illa dedi. ſ ⁊ ſi dii manu facti.

ſum deus. ⁊ nō ē vltra deus. nec

ſ mūdi vel abraham cui dictū eſt in ſemine t. b. o. g. ſ quia ſe;.

eſt ſimilis mei annūcias ab exor

ſ filii aduētum. electōnem apoſtoloꝝ. vocationem gētium.

dio nouiſſimū. ⁊ ab initio que nō

dum facta ſunt dicens. Conſiliu;

ſ impletum. ſ id eſt. ſ hoīs ſaluatio.

meū ſtabit: ⁊ omnis volūtas mea

ſ in filio. ſ iudea eum in qua natus eſt ab oriente. ſ chriſtum.

fiet. Uocans ab oriente auem: et

ſ vnde in iob. ſemitam ignorauit auis. ſ mūdo qui longe a celo. ſ filium in quo michi cōplacui, vocaui ad celū in aſcēſione.

de terra longinqua virum volun

ſ per prophetas de aduētu filii. de redemptione mundi. ſ in filio.

tatis mee. Et locutus ſum ⁊ addu

ſ cōſilium. ſ ſecūdū humanitatē. ſ volūtatem meam.

cam illud: creaui ⁊ faciam illud.

ſ domus iacob. ⁊ reſiduum domus iſrael.

Audite me duri corde q̄ lōge eſtis

ſ chriſto qui omnes iuſtificat. ſ faciā ſ mittam filium ſe; in mūdum.

a iuſticia. Prope feci iuſticiā meā

ſ a te. ſ filius: quia ſaluum faciet populū ſuū a p. e.

non elongabitur: ⁊ ſalus mea nō

ſ in iudea in qua natus eſt. ſ filiū. vnde viderunt oculi m. ſa. t.

morabitur. Dabo in ſyon ſalutez

ſ idem. ſ alias iſrael.

⁊ in iheruſalem gloriam meam.

¶ C. XLVII.

ſ Inuehitur in babylonē ⁊ chaldeos. ſ o babilon de ſolio regni.

Deſcende ſede

ſ vt captiua. ſ ſterilis a bono opere. ſ plebs babiloſa.

in puluere virgo filia babylon:

ſ vt ancilla quia non eſt ſoliū. ſ dignitas regni.

ſede in terra non eſt ſolium filie

quando opus ſuū qđ ignorabat oſdit. crus reuelat: qn̄ quibuſdā deſiderioꝝ paſſibus lucris mundi inhiat. manifeſtat. Flumina etiā trāſit: quādo actiones huius ſeculi que quotidie ad terminū deſiunt: indeſinēter appetit. Dumq; alias relinquit alias ſequitur: q̄ſi de flumine ad flumen tranſit.

¶ Non uocaberiſ mol. Dē hebraica. Solent reginę molles eſſe ⁊ delicatę nec ſe ipſas ferētes p̄ teneritudine. ſub hac ſpecie alloquitur babylon.

¶ Farinam. Vel coitum pręhe medis et pſis qui in hoc feruentiſſimi ſunt. Secūdū q̄ dicūt hebręi q̄ philiſtei ſanſonē erutis oculis molere coegerunt. i. cū mulieribus ſuis coire: vt ex eo ſuſciperent homines magnę ⁊ inuincibilis ſtaturę.

¶ Et non reſiſtet. Sicut moyſes deo volenti delere filios iſrael. Significat autē angelum babyloni p̄poſitum qui cum alijs ait curauimus babylonē ⁊ nō eſt ſanata.

¶ Sede. Sermo ad babylonē refert ⁊ quaſi quondā reginā modo ancillā alloquitur. Sede humilis ⁊ vilis. tace vt triſtis conſiderans miſeriā tuam.

¶ Iratus ſum ⁊c. Cauſam reddit quare chaldęos ita afflixit. ne ſine cauſa feciſſe videretur qui nichil ſine cauſa operatur. ⁊ vt cognoſcant chaldęi quia non in viribus ſuis ſuperauerunt populū dei.

¶ Subito. De improuiſo irruēte cyro et dario. nō enim metuebat vt a medis et pſis (qui illius compatione nullius erant fortitudinis et ipſi ſubiecti) poſſet ſuperari.

quia a chaldeis condita.
chaldęorum quia vltra non vocaberis mollis et tenera. Tolle mo-
delicata delicijs affluens. que paulo ante regina.
beris mollis et tenera. Tolle mo-
o captiua. hoc eſt enim opus captiuoꝝ. dominis tuis medis et perſis victoribus.
lam et mole farinā. Denuda tur-
vt mulier videaris.
pitudinem tuā. diſcooperi humeꝝ
libidini victoꝝ. vel vt trāſeas flumina eūdo in captiuitatem. tygrim. eufratē. chobar. hoſtibus.
reuela crus. tranſi flumina. reuelabitur ignominia tua. et videbit
ex te. vindicabo enim populū meū quem oppreſſiſti. ſi enim precepi vt affligeres non tamē vt opprimeres oīno. miſeria captiuitatis
opprobrium tuū. Vltionē capiā
a ſeruitute captiuitatis. vox populi poſt lxx. annos de captiuitate redeūtis.
⁊ non reſiſtet mihi homo. Redēp
hominū ⁊ angeloꝝ.
tor noſter dominus exercituū. no
eſt. qui dicit ſancti eſtote quoniā ego ſanctus ſum. pre cōfuſione ne videaris
mē illius ſanctus iſrael. Sede ta
pre confuſione lucem ferre nō ſuſtinens.
quia cōſtructa a chaldeis.
ce ⁊ intra in tenebraſ filia chaldęo
ſicut ante.
rum. quia nō vocaberis vltra do-
egiptioꝝ. aſſirioꝝ. ⁊ alioꝝ. q̄z.
mina regnorum. Iratus ſum ſup
iudeos. a te cōtaminari permiſi.
populū meum. Contaminaui hę-
ſed. ſ. vt flagellares. nō vt occideres
reditatem meam: ⁊ dedi eos i ma
nullius miſerta es.
num tuam. Non poſuiſti eis miſe
etiā qui miſerādus ⁊ boſti. crudelitas.
ricordias ſuper ſenem aggrauaſti
vel meū.
iugum tuum valde. Et dixiſti: In
ſuperbia. ſemper regnabo.
ſempiternū ero domina. Non po-
que modo pateris. In proſperis euitamus aduerſa.
ſuiſti hęc ſuper cor tuum: neq; re-
recogitans futura. vēturi mali. Ideo.
cordata es nouiſſimi tui. Et nunc
predicēda. delicijs afflueēs. nichil metuens.
audi hęc delicata. ⁊ habitās confi
domina mūdi.
denter quę dicis in corde tuo ego
qui regnet.
ſum. ⁊ non eſt pręter me amplius.
quia ſemper erit qui regnet ex me.
ſine rege
Nō ſedebo vidua: ⁊ ignorabo ſte
ergo.
rilitatem. Veniēt tibi hęc duo ſub
populoꝝ quaſi filioꝝ. regis
ito in die vna ſterilitas ⁊ viduitas
a me ⁊ prophetis predicta.
Vniuerſa venerunt ſuper te: prop
nō ſolum propter crudelitatē ⁊ ſuperbiam tuam. quia. ſ. in magis. ⁊ in maleficis tuis. ⁊ eorū cōſilijs cōfidis.
ter multitudinem maleficorū tuo
quia mētientes te ſemper regnaturam duram ⁊ ſuperbam faciebant.
rum: ⁊ propter duriciam incanta-
torū tuorū vehementem. Et fidu-
regnādi. in cōſilio maleficoꝝ tuoꝝ.
ciam habuiſti in malicia tua et dix
qui corrigit ea que facio. arioli magi aruſpices.
iſti: Non eſt qui videat me. Sa-

diuinatio aſtroꝝ aſpectio.
pientia tua ⁊ ſcientia tua hęc dece
quod peius. domina mūdi.
pit te. Et dixiſti in corde tuo ego
regnatura.
ſum: ⁊ pręter me nō eſt altera. Ve-
retributio mali qđ feciſti. initium.
niet ſuper te malū ⁊ neſcies ortū
mali. irruent mali.
eius. ⁊ irruet ſup te calamitas quā
a te expellere.
nō poteris expiare. Veniet ſup te
mō. cōtra cyrū ⁊ dariū.
miſeria repente quā neſcis. Sta
yronia. in quibus cōfidis.
cū incantatoribus tuis. ⁊ cū mltitudine maleficorum tuoꝝ: in qui
multo ſtudio. a principio regni eoꝝ cōſilio cūcta diſponis.
bus laboraſti ab adoleſcētia tua
ſi forte quid proſint tibi. aut ſi poſ
p eos. ſed. quibus prius multas gētes ſuperaſti.
ſis fieri fortior. Defeciſti in multi
yronice.
tudine conſiliorum tuorū. Stent
aſtrologi.
vt ſaluent te augures cęli qui con
templabantur ſydera. et ſupputabant menſes vt ex eis annūciarēt
que dominus cogitauit ſuper te.
illis tacētibus propheta ventura annūciat.
ventura tibi. Ecce facti ſunt qua-
impotētes reſiſtere. ſeruitatis vel tribulationis. vobiſcū. ſ. etiā.
ſi ſtipula ignis cōbuſſit illos. Nō
vitam.
liberabunt animam ſuam de manu flammę. Non ſunt prunę qui-
diuina ſapientia qua poſſint preuidere ⁊ ca- dere ⁊ frigus erroris expellere.
nu flammę. Non ſunt prunę qui-
vt poſſint excutere tenebras ſed vnde cōſumantur.
bus calefiāt. nec focus vt ſedeāt
ſicut deeſt lumen vere ſapiētie tibi.
humilia.
ad eum. Sic facta ſunt tibi in qui
magi. incātatores tui mēdacia tibi vēdētes
buſcunq; laborauerās negociato
a principio regni te ſeducētes.
res tui ab adoleſcentia ſua. Vnuſ
diuerſa ſecta. ex eis
quiſq; in via ſua errauerunt: nō eſt
a miſeria.
qui ſaluet te.

¶ C. XLVIII.

quid dicam. ſ. acſi dicat que babiloni predixi: neceſſe ē impleri. vos autem audite attētius que ſum dicturus.

A Vdite hoc
nō iacob. non iſrael. quinō habetis opus nois. iuda ⁊ beniamin. ⁊ leui.
ſolo nomie.
domus iacob qui vocamini nomi
ſemine. carne. ſ. nō fide.
ne iſrael. et de aquis iuda exiſtis
nō in honorē domini: ſed in confirmationem veſtri mēdacij. quia ydola adoratis quorum abominatione preceptū eſt. vt iuretur p nomē dñi.
Qui iuratis i nomie dñi. ⁊ dei iſ-
rael recordamini. nō in veritate ne
ironia.
q; in iuſticia. De ciuitate ei ſancta

¶ Neſcies or. e. Ex inſpato veniet calamitas. nec a magis nec diuinis p̄dicta. deſpectum enim ⁊ ſubiectum populū non timebant.

¶ Augures cęli. Aſtrologi q̄ ſtellis arbitrantur omnia regi. Quaſi. quare nō prouiderunt oīa tibi? Hi vulgo appellātur mathematici q̄ curſu aſtrorū res mūdanas putāt regi. v n̄ ab oriente venerunt magi dicentes. Vidimus ſtel. e. in o. Vel vaticinio balaā prouocati qui ait. Orietur ſtella ex iacob.

¶ Facti ſunt quaſi ⁊c. Lxx. habes carbones ignis ſedebis ſuper eos. hi erūt tibi in adiutoriū. Quaſi gazareni ⁊ magi p errorē ducūt te ad ſuperbiam. Incendium aūt babylonis. p ſupplicia vocat ad penitentiā.

¶ C. XLVIII. Audite hoc. Cōſuetudo eſt vt quādo agitur de carnali iſrael ſimpliciter ⁊ ſine nominis adiectōe: iacob vel iſrael dicatur: ſicut in hoc loco. vbi eos alloquitur. qui nomine tenus iacob vł iſrael appellantur.

¶ Et de aquis iuda. Inde facit mentōnem: quia. x. tribubus captiuatis. iuda ⁊ beniamin et leuitę ī terra pro. manebant. ⁊ regē de iuda habebant.

¶ Et dei iſrael. Populus hic labijs me honorat. c. a. e. l. ē a me.

¶ De ciuitate. Ac ſi dicat hitatores ihe ruſalem vos eſſe iactatis. ⁊ domini ſabaoth habere priuilegiū: cū caſſa vobis iacob iſrahel ⁊ ſanctę vrbis. ⁊ dei omnipotentis aſſumatis vocabula.

Priora extūc. Predixi babylonios ſuperandos et repēte faciam q̄ minatus ſum: vt cum venerint q̄ predicta ſunt ſcias nec fortuitu nec deorum tuorum nutu acidiſſe.

Priora miracula ſcʒ que fecit in medio eoꝝ exquo ab egipto exierunt. et imminente captiuitate a nabugodonoſor. Nūc aūt anteq̄ captiuent predicit eoꝝ liberationē ⁊ chaldeoꝝ vaſtationē. vnde repente ſcʒ que nūc ventura p̄dico operatus ſum.

Neruus f. Hinc ſtephanus dura ceruice ⁊ incircunciſi corde frons t. e. Vñ ezechiel frons meretricis facta eſt tibi. noluiſti erubeſcere.

Et conſer. Quaſi plurima nūciaturus eram: ſed q: non recordaris que dico: que dicturus erā reſeruo.

ſicut iactant. ſ a iheruſalem iheroſolomite. ſ protectorem.
vocati ſunt. et ſuper deum iſrael
ſfundati. ſ cuius nos. ſ. teſtes ſumus.
conſtabiliti ſunt. dñs exercituum
ſ eſt. ſantiqua. ſ ex quo cepi loqui cōtra babilonem. onus babilo. ⁊c.
nomē ei⁹. Priora extūc annūciaſ prophetia.
ui. ⁊ ex ore meo exierunt. et audita
ſ vel hoc.
feci ea. Repente operatus ſum ⁊ ve
ſ vel ient ſ chaldeoꝝ ſubuerſio. ueſtra reuerſio.
ſ quaſi pro vtilitate tua loquor. ſ incredulus
nerunt. Sciui eni quia durus es
ſ irreuocabilis ſupbia.
tu. ⁊ neruus ferreus ceruix tua: et
ſ inuerecūda. ſ futura tibi ⁊ babiloni.
frons tua erea. Predixi tibi ex
ſ ex quo cepi loqui cōtra babilonem per prophetas. n. ſ. diceres ydola mea ⁊c.
tunc antequā venirent indicaui ti
ſ vt cyrus ⁊ darius de babilonus me vindicarent.
bi. Ne forte diceres ydola mea fe
cerunt hec: ⁊ ſculptilia mea et con
ſ per prophetas cōplenda.
flatilia mādauerunt iſta. Que au
ſ impleta. ſ filiis veſtris que ventura erant ſup babilonem: ſed vos cogitis veritatem.
diſti. vide omnia. vos autem non
ſ de miſeriis babilonis.
annunciaſtis. Audita feci tibi no
ſ nō q̄ de egipto eduxerim. ⁊ huiuſmodi.
ſ a me.
ua extunc. ⁊ conſeruata ſunt que ne
ſ a me. ſ apud me antequā fiāt. ſ cognouiſti.
ſcis. Nunc creata ſunt. ⁊ non ex
ſ quo creata ſunt. ſ quo impleātur. ſ a diis tuis
tunc ⁊ ante diem: ⁊ non audiſti ea
ſ a diis meis.
ne forte dicas ecce ego cognoui ea
Neq̄ audiſti neq̄ cognouiſti. ne
ſ exquo apud me fuerūt. ſ cordis vel corporis.
ſ audiens es.
q̄ extūc aperta ē auris tua. Scio
ſ legem moyſi. ſ in aduentu filii legem euāgelii.
enim quia preuaricās preuarica
ſ exquo legem accepiſti q: illico ydolum adoraſti. ſ quando de egipto liberatus: quaſi meo vtero cōceptus es.
beris: et tranſgreſſorem ex ventre
ſ ne vileſcat. ſ nō tuo merito.
vocaui te. Propter nomen meum
ſ a te. ſ differendo. ſ feci ſcʒ ne diſperderē. ſ recedo a captiuitate. ſ vt me laudes.
longe faciam furorem meū. et lau
ſ freno legis. vt quaſi iumentū me ſequaris.
de mea infrenabo te ne intereas.
ſ fornace tribulationis.
Ecce excoxi te: ſed nō quaſi argen
ſ quia nō es purgatus.
tum: elegi te in camino paupertatis
ſ miſericordiam meā. ſ nō pro meritis veſtris liberabo vos. ſ in gentibus quaſi impotēs liberare.
Propter me faciā vt nō blaſphe
ſ laudē. ſ ne videatur oppreſſiſſe populum de ſ idolo.
mer: ⁊ gloriam meam alteri nō da
ſ carnalis. ſ noīe nō re. ſ ad penitentiam ⁊ ad ſalutē.
bo. Audi me iacob ⁊ iſrl' quem ego
ſ primus. ſ initium.
voco. Ego ipſe. ego primus: ⁊ ego

ſ finis. ſ mortuus. ſ quia viuo ⁊ fui mortuus.
ſ filius vnde omnia in ſapiētia feciſti.
nouiſſimus. Manus quoq̄ mea
ſ filius.
fundauit terrā: ⁊ dextera mea men
ſ celos: vt mee pateant viſioni.
ſa eſt celos. Ego vocabo eos ⁊ ſta
ſ coram me. ſ celi vel omnes creature. vel filii iſrael.
bunt ſimul. Congregamini omnes
ſ que dicturus ſum. ſ celis vel creaturis
vos ⁊ audite quis de eis annūci
ſ cyrum ⁊ dariū. quia dimiſit populū ſuum.
auit hec: Dominus dilexit eū. fa
ciet voluntatem ſuam i babylone:
ſ q: interficiet eos
⁊ brachiū ſuum in chaldeis. Ego
ſ de cyro per prophetas meos. vel de filio.
ſ proprio nomine p yſaiam anteq̄ naſceretur.
ego locutus ſum ⁊ vocaui eū. Ad
ſ ſcʒ filiū in carnē miſi. ſ ab oriēte cōtra babil.
ſ via eius. nō cyri qui idolatra: ſed chriſti qui peccatum n. f. n. i. d. i. o.
duxi eum et directa eſt via eius.
ſ filius ad gētes. veñite ad me omnes qui la. ⁊ o. e. ⁊ e. r. vos.
Accedite ad me: ⁊ audite hoc. Nō
ſ multi enī audierūt que moiſi in monte ſina locutus ſum.
a principio in abſcōdito locutus
ſ que facta ſunt.
ſum. Ex tempore antequā fierent
ſ in patre. ſ pater. ſ incarnari cōſtitui t
ſ filiū.
ibi erā. et nūc dñs deus miſit me
ſ cōceptus eſt de ſpūſancto. ſ apoſtolos alloquitur.
et ſpūs eius. Hec dicit domin⁹: re
ſ ſanguie.
demptor tuus ſanctus iſrael. Ego
dominus deus tuus docēs te vti
ſ euangeliū. ſ predicatōnis.
lia. gubernās te in uia qua ambu
ſ optātis affectu. ſ mēte. ſ o iſrael vel apoſtoli.
las. Utinam attēdiſſes mandata
ſ q: inde. ſ abundās.
mea. Facta fuiſſet ſicut flumē pax
ſ in celo. ſ iperbole. huc illucq̄ redūdans.
tua: et iuſticia tua ſicut gurgites
ſ innumerabilis.
maris. Et fuiſſet q̄ſi harena ſemen
ſ ſpūale apoſtolicū. ſ idem. ſ ſtirps: filioli mei quos iterū parturio d. f. chriſti. i. ſ harene
tuum: ⁊ ſtirps uteri tui ut lapilli ei⁹
ſ ſemē. ſ ſemper eſſent veri iſrahelite vel chriſtianū nomen. a chr iſto enī omnes filii apoſtoloꝝ chriſtiani.
Non interiſſet ⁊ nō fuiſſet attritū
ſ iſrael. ſ o iudei de babilone permittēte ciro. vel fideles de mūdo.
nomen eius a facie mea. Egredi
ſ ſine corpore vel mēte.
mini de babylone. fugite a chal
ſ o iudei liberationem. vel o vos apoſtoli. animarum redemptionem.
deis. In uoce exultationis annū
ſ predicādo.
ciate. auditum facite hoc: ⁊ efferte
ſ o iudei uel apoſtoli.
illud uſq̄ ad extrema terre. Dici
ſ ad litterā uel ſupplātatores uicioꝝ ſ de babilonia uel de mūdo. ſ precio ſanguis.
te. dominus redemit ſeruum ſuū
ſ egreſſi de babilone ſub zorobabel et aliis ducibus. egreſſi de egipto nō ſolum ſitierunt ſʒ murmurauerūt. ſ ſeculi.
iacob. Non ſitierunt i deſerto cū
ſ de babilone uel de mūdo.
educerem eos aquā de petra pduxit

Cōgregamini. Quid ergo gloriatur terra ⁊ cinis. ignorans fragilitatem ſuam.

Annunciauit hec. Q: cyrus babylonem deſtrueret. vel q̄ filius meus de virgine naſciturus eſſet.

Dominus dilexit eū. Hec pprie ad chriſtū ptinent. poſſūt tamen ad cyrum referri ⁊ darium vſq̄ ad locum illum directa eſt via eius.

Suam. Quia capiet eā. Vel filius in mūdo redimendo eū. qui ⁊ chaldeos ſcʒ demones eiecit. vnde prīceps huius m. eiici. f.

Uocaui eum. Cyrū vel filium. p gabrielem dicens: Et vocabis nomē ei⁹ ihesum.

Miſit me. Totam trinitatē breuiter ⁊ plene ⁊ aperte diſtinguit.

Ego dominus d. Qui iſrael futura pmittit. Reddit cauſam quare eos prius afflixerit.

Non ſitierūt ⁊c. De egipto venientib⁹ ad litterā. de captiuitate aūt babilonis redeūtibus hoc in re impletum fuiſſe nō legimus: ſed hiperbolice accipiendum. ſicut cetera multa. apoſtolis autē gratia ſpūs ſancti de chriſto profluxit.

Non ſitierunt fideles de mūdo mente exeuntes. ſatiati aqua ſapientie

¶ Scidit p. Petra erat chriſt⁹. Sciditur in partes ſermo diuinus: vt quē totum ſuſcipe non poſſumus p ptes ſumamus.
¶ Et fluxerūt a. ꝛc. Unus militū lancea latus e. a. ꝛ cōtinuo exiuit ſanguis noſtre redemptionis. ꝛ aq̄ baptiſmi. baptiſmū et martirium dedicās nobis.
¶ C. XLIX.
¶ Audite inſule. Poſt reliquiarū iſrael vocationē. et in fidelium abiectionem (de quibus: nō eſt pax impijs. d. dñs) ſub inſularum noīe alloquitur in pſona filij eccleſias de gentibus.
¶ Gladiū acutū. Non veni pacē mittere ſed gladium. malos ſcȝ a bonis ſeparans.
¶ Gloriabor. Qꝛ nō in alijs ſeruis. Pater glorificaui nomē tuū. ꝛ alibi. Exurge gloria m. ꝛc.
¶ Ego dixi. Quaſi quomō te glorificaui qui magnā ptem iudeorū ad te reuocare nō potui: Hic aūt liberū hominis mōſtrat arbitriū. dei enī eſt vocare noſtrū credere. ipſo tū adiuuante. vt iuſti voluntatis premiū conſequantur.
¶ Iudiciū Iudicabit pater vtrū omnia fecerim eis que debui. Manifeſtaui nomē tuum hominib⁹. q. d. mihi. et alibi ego te glorificaui ſup t.
¶ Opus me. Alij labor ꝛ dolor meus: qꝛ fleuit ciuitatē. ꝛ ait in pſalmo. Que vtilitas in ſanguine meo? Iuxta hebraicū. pendens in cruce longe a ſalute mea. verba lamentationum mearum.
¶ Glorificatus. Quaſi iudeos pdidi: ſed glorificatus ſum in gentibus. Unde data eſt michi o. p. i. c. ꝛ i. t.

ſ de egipto venientibus ad litteram. ꝉ ſ pmiſit ſcindi. ſ latus chriſti.
eis. et ꝉ ſcidit petram. et fluxerunt
ſ ablutionis. ꝉ ſ incredulis qui in errore remāſerūt. qui de petra nō bibere meruerūt. ſ chriſtus qui ē pax noſtra qui fecit vtraq̄ vnū.
aque. Nō eſt pax ꝉ impijs dicit dominus.

¶ C. XLIX.
ſ eccleſie fluctibus ſeculi vndiq̄ cōcuſſe.

Audite inſule et attendite ppli de longe.
ſ ab extremis terre. ꝉ ſ vocabis nomē eius ihesū
Dominus ab vtero ꝉ vocauit me
ſ antequā naſcerer. ꝉ ſ per gabrielem dicēs: vocabis nomē eius ihesum.
de ventre matris mee ꝉ recordatus
ꝉ ſ vt ſpū oris ſui interficiat impiū. ſ verba oris mei. vnde gladius ſpūs qđ eſt verbū dei.
eſt nominis mei. Et poſuit ꝉ os me
ſ protectione.
um quaſi gladiū acutum. i vmbra
ſ potētie diuinitatis. ꝉ ſ ab omni malo. vt vilitas carnis tegeretur potētia diuinitatis. vnde ſ. ſ. ſ. u. in te ꝛ u. a. o. t.
manus ſue ꝉ protexit me. et poſuit
ꝉ ſ ſuper alias. ꝛ prophete eni ꝛ apoſtoli ſagitte ſunt. ſagitte potētis acute.
me ſicut ſagittā ꝉ electam. In pharetra
ſ in carne. ſ vnde ſupra. tu es deus abſcōditus. ſ diuinitatem.
retra ſua abſcondit me: ꝛ dixit mibi:
ſ obediēs vſq̄ ad mortem. ſ de genere iſrael ſecūdum carnem.
Seruus meus es tu iſrael: qꝛ
ſ pater in me manēs ipſe facit opera. ꝉ ſ patri.
ꝉ ſ quātum ad incredulos.
in te gloriabor. Et ego ꝉ dixi. ꝉ In vacuum
ſ patiēdo. ꝉ ſ quia nō profuit eis.
laboraui: ſine cauſa et ꝉ vane
ſ moriēdo.
fortitudinem meā cōſumpſi. Ergo
ꝉ ſ qđ feci eis.
iudiciū meū cū dño. ꝛ opus ꝉ meū
ſ coram.
cum deo meo. Et nūc hec dicit dominus
ſ pater. ſ reſpōdit filio. ſ. querēti in vacuum laboraui. ꝉ ſ qꝛ ex vtero formatur ſeruus appellatur vnde. de vētre matris mee d. m. e. t. ꝛc.
formans me ꝉ ex vtero ſeruum
ſ per fidem. ſ errātem deſerto creatore ydola colētem. vnde non veni niſi ad oues que pierunt d. i.
ſibi: vt reducam iacob ad eū
ſ tamē. ſ in vnitate fidei.
ꝛ iſrael non cōgregabitur. Et glorificatus ſum in oculis domini: et
ſ ſecūdum hominem. ſ in reſurrectōne.
deus meus ꝉ factus ē fortitudo mea
ſ cōſolando. ſup abiectione populi mei.
ſ .i. ꝛ magnū eſt tibi vt voceris puer meus.
ſ tibi.
ꝛ dixit: Parum eſt vt ſis mihi ſeruus
ſ a morte anime. ſ tāmen. ſ que vitio ſuo corruerūt.
ad ſuſcitandas tribus iacob:
ſ deſpecatue. ſ ad fidē. ꝉ ſ ꝛ iō. ſ pro illis
ꝛ feces iſrael conuertēdas. ꝉ Dedi
ſ o yſaia. ſ etiam. ꝉ ſ vt gētes illuminatas ad fidem adducas.
te ꝉ in lucem gentium: vt ſis ſalus
ſ meorū.
mea vſq̄ ad extremum terre. Hec
ſ pater. ſ fidelium.
dicit dominus redēptor iſrael. ſanctus
ſ ſanctificans. ſ vidimus eum deſpectū ꝛc.
eius ad contemptibilem animam

ſ chriſtū. ꝉ ſ chriſtū qui ante pilatū ꝛ caiphā tanq̄ ſeruus iudicatus eſt.
ad abominatā gentē ꝉ ad ſeruū dñorum.
ꝉ ſ ad litteram. vel quorū cor in manu dei.
ꝉ Reges videbūt ꝛ cōſurgent pricipes ꝛ adorabūt pro
ſ In honorē tuum. ſ glorificatōnem tuā implēdo. ꝛ ſalutē gētium. ſ eccleſie. ſ te. ſ cū venerit in gloria patris cum angelis.
ſ patrem.
pter dñm. qꝛ fidelis eſt: ꝛ ſanctum
ſ in ſalutē mundi.
iſrael qui elegit te. Hec dicit dominus.
ſ pater ad filiū. ſ gratie de quo. ecce nūc tempus acceptabile e. n. d. ſ.
In tempe placito exaudiui te: ꝛ in die ſalutis auxiliatus ſū
ſ dicētem. pater clarifica filiū t. u. f. t. c. t.
ſ hūane. ſ In cruce.
ſ dicētis. quare m. d. ſ morte ſupata. ſ a morte ad vitam. ꝉ ſ amicicie ꝛ caritatis.
tui. Et ſeruaui te ꝛ dedi te ꝉ in fedus
ſ fidelis. ꝉ ſ ad uitā anime. ꝉ ſ iudeorū qui credere noluerunt. ſ terrenos qui in ydolatrie iacebāt erroribus.
populi. vt ꝉ ſuſcitares ꝉ terrā ꝛ poſſideres hereditates diſſipatas. vt
ſ gētes. poſtula a me ꝛ d.
ſ per varios errores.
ꝉ ſ funiculis peccatorū. ꝛ funibus enī peccatorum ſuorū quiſq̄ cōſtringitur.
diceres his qui ꝉ vincti ſunt exite.
ꝉ ſ infidelitatis ꝛ ignorātie: qui lucem uidere nō poterāt. ſ illuminamini.
ꝛ his qui in ꝉ tenebris reuelamini.
ſ ꝛ ſic. ꝉ ſ cōuerſi lumē chriſti aſpiciētes. ſ doctrinas apoſtolorū ꝛ prophetarū. ſ dominus paſcit me: ꝛ nichil mihi deerit ꝛc.
Super vias ꝉ paſcētur. ꝛ in omnibus planis paſcua eorū. Nō eſurient neq̄ ſitient: et nō percutiet eos
ſ apertis ſcripturis. ſ erit. ſ paſti ante.
ſ panem uerbi. ſ aquā ſapiētie.
ſ aduerſa ſeculi nō nocebunt. p diem ſol non uret te n. l. p. n. ꝉ ſ chriſtus qui in miſericordia ſua redemit.
eſtus ꝛ ſol: quia ꝉ miſerator eorum
ꝉ ſ benedicite domino de fōtibus iſrael. ꝛ alibi haurietis aquas d. f. ſ. ſ ueteris ꝛ n. t.
reget eos: ꝛ ad ꝉ fontes aquarū potabit eos. Et ponam omnes ꝉ montes meos in ꝉ viam: ꝛ ꝉ ſemite mee
ꝉ ſ impedimēta mūdi. uel apoſtolos. qui uia aliis. ſ eis.
ꝉ ſ planam. ꝉ ſ gradiētes per ſemitas meas.
ſ quibus paratur uia.
exaltabūtur. Ecce iſti delonge venient: ꝛ ecce ꝉ illi ab ꝉ aquilone ꝛ mari: ꝛ iſti de terra auſtrali. ꝉ Laudate celi ꝛ exulta ꝉ terra: iubilate montes laudem quia conſolatus ē dominus populum ſuū: ꝛ ꝉ pauperum ſuorum miſerebitur. Et dixit ꝉ ſyon
ſ ab oriente. ſ ad fidem ad unitatem eccleſie. ꝉ ſ alii fideles. ꝉ ſ quaſi ab oībus mūdi partibus. ſ occidēte.
ꝉ ſ ergo. ſ dominū de ſalute hūani generis
ſ o angeli. ꝉ ſ habitatores terre. ſ ex immenſa cordis leticia.
ſ preminētes uirtute. ſ per filium.
ſ pater. ſ fidelē qui ſcȝ ex iudeis crediderūt. ꝉ ſ beati pauperes ſpū quoniā ipſorū eſt r. c. ſ gentiū que ſine lege. ꝛ ſine deo. ſ qui deſerti demonibus ſubiacebant.
ꝉ ſ cōgregatio anciorum
ſ captiuam:
Dereliquit me dominus: ꝛ dominus oblitus eſt mei. Nūquid obliuiſci poteſt mulier infantem ſuū:
ſ iam diu. ſ ſed a reſpōſio domini naturali ſimilitudie uectis.

¶ Abominatam. Chriſtū et nazarenos eius. quos quotidie iudei in ſinagogis maledicunt: qꝛ propter eos regnum locū. ꝛ gentem amiſerūt.
¶ Reges u. Propheta ad filiū. Reges v. te venientē ad iudicium. reges ſcȝ apoſtoli ꝛ alij qui cum domino iudicabunt.
¶ In tempore p. Paſſionis reſurrectionis. in quo complacuit deo redimere gen⁹ humanum.

¶ Dixit ſyon. Iheruſalem ꝛ ſyon quattuor mōis dicitur. terrena: de qua iheruſalem que occidis pphetas. Cōgregatio iuſtorū in terra poſita: vnde diligit dominus portas ſyon. Multitudo celeſtium virtutū ꝛ ſanctorū iam cū domino regnātium. vnde que ſurſum eſt. libera eſt. que ē mater noſtra. Et illa quā iudei ꝛ noſtri iudaizātes fingūt deſcendere de celo ornatā ſecundum apocalipſim iohānis. Sciendū autē quia congregatio ſanctorū in captiuitate babylonis hoc dicit dereliquit me d.

¶ Ecce in ma. ꝛc. Ex hoc diſcim⁹ iheru ſalem in regione paleſtine non eſſe querendam que totius prouincie deterrima τ ſaxoſis montibus exaſperata penuriā fontium patit̄.

¶ Structores. Apoſtoli et alij. Culpa iudeoꝝ. i. ſcribarum et phariſeoꝝ deſtructa es. p̄dicatōne quorū dā iudeoꝝ. i. apſoꝝ tā de iudeis q̄ꝫ de gentibus cōgregata es.

¶ Omnes iſti. ꝛc. Judei ex omni natōne que ſub celo eſt in die penthecoſtes. diſperſi enim fuerant tpe machabeoꝝ ab antiocho epiphane. Ex his crediderunt vna die tria m. in altera. v. m. Gentes quoqꝫ ex omnibus partibus mūdi quotidie congregātur ad fidem eccleſie.

¶ Ornamento. Varijs ſpiritus ſancti gratijs quib⁹ ornatur ipſa ſponſe ambitio. de qua dicitur. Aſtitit. r. a. d. t. in. u. d. cir. uar.

¶ Ego ſterilis ꝛc. Quia poſt aggeū et zachariam τ malachiam qui τ heſdras: non habuerūt prophetas. qui eos ī lege nutrirēt. vſqꝫ ad iohannē baptiſtam.

¶ Regine. Idē: ſed magis affectuoſe. aſtitit. r. a. d. t. in. u. d. c. u. que. ſ. quotidie chriſti puulos nutrit τ ad pfectam etatē ducit.

¶ Adorabūt. Venerabūtur ſecūdum illud. adorate ſcabellū p. e. i q̄ pede maieſtas indicatur.

¶ Puluerē pedū tuorū. Omnē ſcilicet terrenitatē verbo τ exemplo mundabunt. ſecundū q̄ dictū eſt. qd̄cūqꝫ ſolueris ſup terrā e. ſ. vnde. Excutite puluerem pedum veſtroꝝ.

¶ Quia hec d. d. Reſpōdens queſtioni quia hec ſcꝫ in aduentu ſuo cōpleantur.

¶ Carnibus ſuis. Non aliena morte ſꝫ propria. vt qui carnales ſunt (quia dn̄i ſpiritum pdiderūt) ſuis carnibus ſaturent̄. Vnd̄ dum appropiāt ſuper

---

† ſ nō. ⁘ ſ quaſi plus aliquid dicam. ſ camē.
vt nō miſereaꝫ filio vteri ſui? Et
ſ duritia mētis uicens iura nature.
ſ creator
ſi illa oblita fuerit: ego tamen non
⁘ ſ creature ſ ſemper ſanctoꝝ aīas ī medio corde retinebo ⁘ ſ lxx. ſuper manus meas depinxi muros tuos.
obliuiſcar tui. Ecce in manibus
ſ vt ſemper videā τ memorē te: ne te arbitreris penitus derelictā. ſ patriarche prophete qui orationibus ſuis te muniūt.
meis deſcripſi te: muri tui coram
oculis meis ſemper. Venerūt ſtru
ſ ſcribe τ phariſei traditōibus ſuis.
⁘ ſ prauis exēplis ſuis. doctores praui vt ſequaris traditiones hominū nō legem dei.
ctores tui: deſtruentes te et diſſi
† ſ capti a romanis. ⁘ ſ leuate oculos veſtros τ videte regiones quia iam albe ſunt a. m.
pantes a te exibunt. Leua in cir
ſ o apoſtoli primitiua eccleſia.
cūitu oculos tuos τ vide: omnes
iſti congregati ſunt: venerunt tibi.
ſ iurādo ſecuros facit. hoc ē iuramētū veteris t.
Viuo ego dicit dominus q2 om
ſ fidelibus tam iudeis q̄ꝫ gētibus.
felix qui tātus eſt vt ornamētum eccleſie dicatur.
nibus his velut ornamento veſti
ſ ornaberis. ſ eccleſia que eſt chriſti corpus vnō de eis tanq̄ꝫ vna pſona loquitur. iuxta primaꝫ regulam ticonii.
eris. τ circumdabis tibi eos quaſi
ſ infideliū. ſ ſine deo
ſponſa. Quia deſerta tua τ ſolitu
† ſ veniēte euāgelio.
dines tue. et terra ruine tue nunc
ſ quia ſubintrabūt fideles.
anguſta erunt pre habitatoribus
ſ a romanis. ⁘ ſ a deo ſeparabant falſa doctrina τ opatione mala. ſ phar. τ ſcribe ſ perſecutores.
τ longe effugabūtur qui abſorbe
ſ o primitiua eccleſia.
bant te. Adhuc dicent in auribus
ſ q2 diu ſterilis fuiſti. ſ in iudea in ſinagogis.
tuis filii ſterilitatis tue. Anguſt⁹
† ſ in toto mūdo in eccleſiis. † ſ latius ne cōprimar blaſphemiis iudeoꝝ.
eſt mihi locus: fac ſpacium mihi
⁘ ſ āmirādo. nō valēs magnitudinē leticie tue ore proferre.
vt habitem. Et dices i corde tuo
ſ filios. ſ eram.
Quis genuit michi iſtos? Ego ſte
ſ in generatōne fideliū. ſ deo. ſ in babilonē
rilis τ non pariens. tranſmigrata
ſ filios.
et captiua: τ iſtos quis enutriuit?
ſ a deo viro meo. ſ filii ſ miratur quomō tam cito. tales τ tot genuerit.
Ego deſtituta τ ſola: τ iſti vbi hic
† ſ pater ſ quaſi nō mireris. vnde filios hēas ꝛc ecce ꝛc.
erant? Hec dicit dominus deus
ſ reuelo qui exurget regere gentes. gētes ſperabūt. ſ filiam.
Ecce leuabo ad gentes manū meā
† ſ in vexillo crucis. ſ q̄ꝫ admirabile eſt nomen tuum in v. t. ſ crucem.
τ ad populos exaltabo ſignū meum.
ſ tūc. ſ apoſtoli ad fidem. vel angeli poſt mortem ad requiem. ſ filioli mei quos i. p.
⁘ ſ o primitiua eccleſia. ⁘ ſ verbo τ operum.
Et afferent filios tuos in ul
ſ lac dedi vobis potū nō eſcam. ſ feminas vel animas.
nis: τ filias tuas ſup humeros por

---

† ſ apoſtoli. ſ quoꝝ cor ī manu dei. vnde abrahe dicitur. rex ad deū tuum nobis es. ſ in lacte verbi.
tabunt. Et erūt reges nutricii tui:
ſ ſupplices.
τ regine nutrices tue. Vultu i ter
† ſ o primitiua eccleſia. ī capite tuo. qd̄ ē chriſtus
ra dimiſſo adorabunt te: τ puluerem
⁘ ſ per hec omnia.
rem pedem tuorū lingēt. Et ſcies
ſ nō alius. ſ trinitas. ſ ſuper me. ſ.
quia ego dominus: ſuper quo nō
ſ in iudicio. ſ fideles.
confundentur qui expectant eum
ſ per quēlibet ſanctoꝝ. ſ cū fortis a. c. a. ſ. tūc in p. ſ. o. q. p. ſ diabolo. ſ hūanū genus.
Nunquid tolletur a forti preda:
ſ idem. ſ mūdus in maligno poſitus eſt.
⁘ ſ qui audet dicere hec oīa dabo ti ſi pro. a m.
aut qd̄ captū fuerit a robuſto ſal
uum eſſe poterit? Quia hec dicit
† ſ humanū genus. captiuā duxit captiuit.
dominus. Equidem τ captiuitas
ſ diabolo. ſ per filiū.
a forti tolletur: et qd̄ ablatum fue
ſ diabolo. ſ ſanguine filii. ſ demones. vel gētes. vel iudeos.
rit a robuſto ſaluabitur. Eos ve
ſ iniuſte. ⁘ ſ τ in preſenti. ſ in die iudicii.
ro qui iudicauerunt te ego iudica
ſ in fide. ſ a morte eterna.
bo: τ filios tuos ego ſaluabo. Et
ſ in preſenti τ in futuro. ⁘ ſ cōtrarias poteſtates. † ſ pena carnalitatis. ſ. ſuis peccatis. ſ nō aliena morte: ſed propria.
cibabo hoſtes tuos carnibus ſu
⁘ ſ pena ſanguinis quē fuderūt.
is. quaſi muſto ſanguine ſuo ine
ſ τ ſic. ſ tūc. ſ que videbit ſalutare dei.
briabūtur. Et ſciet omnis caro q2
⁘ ſ in ſanguīe filii.
ego dominus ſaluans te. τ redēp
† ſ qui luctatus ſum cum iacob. vel fortitudīs iacob auxiliator fui. vt in paſſione ſupatus bene diceret crucifigētibus pater ignoſce illis ꝛc.
tor tuus fortis iacob.

¶ C. L.

Hec dicit do
ſ quaſi dicitis o iudei me abieciſſe matrē veſtram. ſꝫ ipſa prior abiecit me.
minus. Quis eſt hic liber repudii
† ſ quaſi nullus. ⁘ ſ acſi dicat libellū repudii oſtēdere nō poteſtis ſed dicetis forſitan. q̄ creditori meo nō aliud habens. uos crediderim.
matris veſtre quo dimiſi eā? Aut
⁘ ſ tanq̄ꝫ. nō habes quid aliud reddam.
quis eſt creditor meus cui vendi
† ſ quaſi ego nō vendidi vos ſed vos ipſi.
di vos? Ecce eni in iniquitatibus
ſ pro libidine. auaricia τ huiuſmōi.
ſ diabolo qui aīas accepit propter peccata veſtra. ſ nō culpa mea.
veſtris venditi eſtis: et in ſceleri
⁘ ſ vltra tenere nō potui. volentē abire permiſi. ſ fornicātem.
bus veſtris dimiſi matrē veſtrā
ſ in carne. ſ ad penitentiā. ſ homo cū in bono eſſet nō intellexit. ſ q2 omnes quaſi beſtie.
quia ueni τ non erat uir: uocaui τ
ſ vocātem.
non erat qui audiret. Nūquid ad
ſ potentia.
breuiata τ paruula facta ē manus

---

me nocētes u. e. c. Nō enim ſpūs qui īcorpalis eſt. ſed caro comedit̄. ferocium beſtiaꝝ patens morſibus.

¶ Fortis iacob. Qui dedi fortitudinem iacob luctandi cū angelo. oratōne (vt aiunt) nō maibus. Volebat eni angelus qui eū cuſtodiebat in peregrinatione ad deū recedere. Euicit aūt oratione. vt eū benediceret. τ audiuit. Si cum deo fortis eſt in orōne ſcꝫ: quāto magis cōtra homīes pualebis: quaſi τ orōne contra eſau quē metuis pualebis.

¶ C. L.

¶ Hec d. d. ꝛc. P⁹ vocatōem gentiū poſt captiuitatem fortis cuius preda diuiſa ē apoſtolis: loquit̄ ad populum iudeorū ſup ſyon que ſuperius ait dereliquit me dn̄s ꝛc.

¶ Venditi e. Ego aūt carnalis venundatus ſum ſub peccato. q̄ facit peccatū ſeruus peſt. Vnde non regnet peccatū in corpore veſtro

¶ Quia ueni. Hoc eſt vt ſciatis nō me matrem veſtrā repudiaſſe ſed eā volūtate ppria receſſiſſe poſt multa beneficia carnē aſſumpſi nec iam p prophetas: ſed preſens ipſe locut⁹ ſum.

¶ Non erat uir. Herodi propter maliciam dictum eſt dicite vulpi illi. Et phariſeis genimina vipaꝝ. Et d̄ libidinoſis equi inſanientes in feminas. De voluptuoſis noli mittere margar. aū porcos. De impudētibus. nolite ſanctū dare canib⁹. De omnibus in cōmune viſio quadrupeduꝫ ī deſerto.

¶ Vocaui. Quaſi rōnales inclinate aurē veſtrā ī v̄ba oris mei. Qui ſitit veniat et bibat. τ huiuſmōi.

¶ Nūquid ꝛc. Inuehitur cōtra eos qui putabant dn̄m nō potuiſſe liberare populū ſuum a captiuitate ponens rōnem τ exempla planiſſima. Quaſi qui olim hec feci. etiā nunc

pōpulū meum liberare potui. Vel qui celum terras ⁊ maria facio ſeruire michi: crucē etiam euadere nō potui? ſecū dum illud. An putas quia nō poſſum rogare patrē meum. vt exhibeat michi pluſquam xij. legiones angeloꝝ.

¶ Induam ce. Aiunt philoſophi. non amplius. x. ſtadijs a terra nubes in ſublime leuari. ⁊ ſolis ſplendorē abſcondi. ſic excluſo celi lumine: aer inferior obſcuratur.

¶ Induam c. t. Sanctos. ſ. vt ſe cognoſcāt peccatores. Vnde iuſtus in principio accuſator eſt ſui. et ſaccū p. o. e. vt agāt penitentiā in cinere ⁊ cilicio.

¶ Dominus dedit. Quāuis poſſint hec referri ad yſaiam: proprie tamen referuntur ad chriſtum.

¶ Quaſi qui olim talia operatus ſum et modo ſimilia operari poſſū nō eſt potentia imminuta.

¶ Quaſi veſtimentū. Veſtimentū vetuſtate ⁊ tinea cōſumitur. Iudei quoque. xlij annis poſt paſſionem ad penitētiam vocati ſunt. tādem negligentes cōtriti ſunt aduenientibus romanis. ⁊ male conſcientie tinea deuorati.

¶ Quis ex uobis ⁊c. Nō perfectus in caritate qui timet. ſed hic timor pro bonitate ponitur. Vnde beatus qui omnia metuit. i. qui timoratus eſt ī religione dei. De hoc timore ſcriptū eſt: timor domini ſupat oīa. ⁊ initium ſapientie t. d. et alibi. Non eſt inopia timētibus eū. et timor domini ſanctus pmanet in ſeculū ſcli. Hic cuſtodit animas ſctōꝝ integras et pudicas et puras. Vñ timete dominū ⁊ date gliam ei.

† ſ a diabolo. ſicut liberaui ab egipto. ſ a babilonus.

mea. ⁊ nō poſſum †redimere: aut nō

ſ populū meū ſicut olim. ¶

eſt in me uirtus ad liberandū? Ec

ſ iuſſione mea ſ aquis.

ce in increpatione mea deſertum

ſ ſi voluero ſicut feci mare rubrū. † ſ mūdum vt eius amaritudo ſiccetur. ſ prauas doctrinas. de quibus draco dicebat. mea ſunt flumina ⁊ ego feci ea. † ſ alia ſicut arnon. ⁊ iordanē.

faciā †mare: ponā † flumina ī ſiccū

ſ in ſtercore ſuo. ſ curioſi. ſ ſicut in flumine egipti. ſ ſpūs ſancti gratia.

Computreſcēt piſces ſine aqua et

ſ ſeparati a bonis piſciculis. † ſ aque viue. ſ ſicut in egipto areſcētibus fluuiis. ſ acrios.

morientur †in ſiti. Induam celos

ſ tribus diebus in egipto tenebras palpabiles fecit vt celum ſacco opertum videretur.

tenebris: ⁊ ſaccū ponam operimē

ſ pater. ſ homini.

tum coꝛum. Dominus dedit mihi

ſ ſcientiam ⁊ ſapiētiam.

linguā eruditam: vt ſciam ſuſtēta

ſ humanū genus. ſ in peccatū in mortem. ſ predicatōnis.

re eum qui lapſus eſt verbo. Eri

ſ ſicut magiſter. ſ a natiuitate. ſ vel ab initio predicatōnis. ſ mētis.

git mane. mane erigit michi aure

ſ ego aūt a me ipſo nō loquor.

vt audiam quaſi magiſtrū. Domi

ſ intelligēdi.

nus deus aperuit michi aurē: ego

ſ volūtati eius. ſ recedēs ab ipſo

autem non contradico: retroꝛſum

† ſ iudeis vel militibus romanis. ſ vltro.

nō abij. Corpus meum dedi †percu

ſ quia dabāt ei alapas.

tientibus ⁊ genas meas vellenti

ſ hec omnia in paſſione impleta ſunt.

bus. Faciem meam non auerti ab

increpātibus ⁊ conſpuētibus ī me

ſ qr. ſ pater. ſ in paſſione.

Dominus deus auxiliatoꝛ meus

ſ ſpe reſurrectōnis. ſ irridētibus ⁊ penitentibus.

et ideo non ſum cōfuſus. Ideo po

ſui faciem meam vt petram duriſſi

mam: ⁊ ſcio quoniā nō confundar.

ſ patris auxiliari. ſ dicēs hic ē filius m. d. i. q. m. b. c.

Iuxta eſt qui iuſtificat me. Quis

ſ quaſi nō ſim iuſtus. ſ In iudicio.

cōtradicit michi? Stemus ſimul.

ſ dicēs me merito crucifixum.

† ſ vt iudicemur ſimul compatione. nō autoritate. ſecūdum illud iuſtificata eſt ſodoma ſoroꝛ tua ex te

Quis eſt aduerſarius meus? †Ac

cedat ad me. Ecce dominus deus

auxiliatoꝛ meus. Quis eſt qui cō

ſ nullus. q. d. ſ aduerſarii. ſ q. nullus poteſt iuſtificari preſente domino.

demnet me? Ecce omnes quaſi

† ſ a romanis. ſ In inferno. † ſ cōſcientia peccatoꝝ vel zelus gētium.

veſtimentū †conterētur †tinea co

† ſ iudeis infidelibus. † ſ principium ſapiētie timor domini. ſed perfecta c. f. m. t. ſ vt filius patrem. ſ ⁊ enim.

medet eos. Quis ex †vobis †timēſ

ſ corde. ſ penitētiam agite ⁊c. † ſ filii. ſ ſcdm carnem.

dominū: audiēs vocem †ſerui ſui?

ſ chriſtus ſ abiectus. vñ reputauimus eū ⁊c. ⁊ nō ē. i. eius gloria. ſ in populo ſuo. ſicut ait. nō eſt propheta ſine honoꝛe niſi in patria ſua.

Quis ambulauit ī tenebris. et nō

† ſ Ita veniet ei lumē gaudii ⁊ leticie. ſ chriſtus vel gētilis popul?. ſ āmodo. ſ nō in ydolis.

ē lumen ei? Speret †in nomine do

ſ vt humana fragilitas diuina maieſtate ſuſtentetur.

mini: ⁊ innitatur ſuper deū ſuum.

ſ o iudei. ſ cōtra vos.

† ſ inuidie. vel tribulatōnis. ſ feno. lignis. ſtipula ſpinis.

Ecce omnes vos accēdētes †ignē

ſ peccatis. ſ tribulis. vñ in prouerbiis in multis ignis urgeȝ ignis. ſ Ironice.

† ſ in penis dei potētiam offerte ad ſalutem.

accincti flammis. Ambulate †in lu

ſ infernalis. ſ in tribulatōne captiuitatis quā meruiſtis. ſ vaſtationis ⁊ miſerie.

mine ignis vrī: ⁊ in flammis quas

ſ peccādo. ſ potētia chriſti.

ſuccendiſtis. De manu mea factuȝ

ſ malum afflictio. ſ vaſtationis. vel captiuitatis. vel inferni.

ē hoc vobis. In doloꝛibus dor

mietis.

¶ C. LI.

ſ quaſi. q. alii nolūt vos ſaltē populi audite me. ſ corde alios dormientibus. in dolore.

A

Vdite me qui

† ſ per fidem. ſ imitamini.

† ſ chriſtum. ſ alia iudicium. † ſ apoſtolos ⁊ apoſtolicos. uiros ſignificat.

†ſequimini qd †iuſtum eſt: ⁊ †quēri

ſ nō terrena. ſ abrahā fide firmum

tis dñm. Attēdite ad petram vnde

ſ nati. ſ ſaram.

exciſi eſtis: ⁊ ad cauernam laci de

ſ lege generādi.

qua preciſi eſtis. Attēdite ad abra

ſ chriſtum patrē multaꝝ gētium ſ ecclēſia que parturiens.

ham patrem veſtrū et ad ſaram q̄

† ſ ſolū. ex. de terra tua. ⁊ de cogn. t.

peperit vos. Quia †vnum vocaui

ſ in opibus ſuis. ſ ſubſtātia. filios.

eum: ⁊ benedixi ei: ⁊ multiplicaui

ſ quaſi qui olim abrahā multiplicaui et cōſolatus ſum: eccleſiam quoque ⁊ multiplicare ⁊ cōſolari poſſum.

eum. Conſolabitur ergo dominus

ſ eccleſiā. ſ in apoſtolis. ſ ſupplebit ruinas in deoꝝ multitudine gentium.

ſyon: ⁊ cōſolabitur omnes ruinas

ſ quaſi que prius erat a deo deſerta ipſo inhabitāte erit delicioſa virtutis afferēs flores ⁊ poma perfectōnis.

eius. Et ponet deſertū eius quaſi

delicias. ⁊ ſolitudinem eius qua

ſi oꝛtum domini. Gaudiū ⁊ leticia

ſ pro beneficiis dei.

inuenietur in ea: gratiarum actio ⁊

ſ dei ſ ergo. ſ diligenter. ſ apoſtoli. ſ gentes vel reliquie iſrael. vnde letamini. g. c. p. e.

vox laudis. Attendite: ad me po

ſ fideles.

pulus meus: ⁊ tribus mea me au

ſ euāgelii † ſ decretū. ſ. vt iudeis credere nolentibus gētes ad fidē vocētur.

dite. Quia lex a me exiet: ⁊ †iudici

† ſ populus qui ambulat in tenebris u. l. m.

um meum in lucem †populorū re

ſ in predicta ſilueſ: hec aūt pater de filio dicit. ſ cito naſcetur filius de virgine ut impleantur que promitto.

quieſcet. Prope eſt iuſtus meus:

¶ Quis ambulauit ī tenebris. Gētilis populus in tenebris infidelitatis. ⁊ nō eſt lumen ei chriſtus q̄ dicit. ego ſum lux mūdi.

¶ Quaſi vos me flagellaſtis ⁊ conſpuiſtis ego tamē ad penitentiam voco. Nolo eum m. pec.

¶ Ecce omnes ⁊c. Quaſi nichil prodeſt exhoꝛtatio. nec eſt ſpes ſalutis poſt ſcelera. vnde oēs decl. in. f. ⁊c.

¶ Accēdentes ignem. Ciuitatis igneȝ que a romanis ſuccēſa eſt. Accenderūt. quando cōtra chriſtum zeli ⁊ inuidie igni exarſerūt.

¶ Hinc diſcim? pro qualitate peccati vnū quemque ſibi ignē ſuccendere. Et quomō in eodem loco. vel lectulo alij ſani ſunt. alij febriunt. et diuerſitate hūorum diuerſa ſupplicia ſentiētes. Sic in peccatoꝛibus diuerſi peccati materia plus vel min? ſuccenditur.

¶ In doloribus. Quia nec beneficijs. nec toꝛmētis dei filium ſuſcipe voluerūt. vnde Ite maledicti in igneȝ eternum. C. LI.

¶ Attendite ad p. Chriſtū. de quo petra aūt erat chriſtus. vnde etiam chriſtiani a chriſto dicti. Et ad cauernam laci: pſſionē lateris chriſti. De qua p̄ciſi eſtis qñ exiuit ſanguis redemptōnis. ⁊ aq baptiſmatiſ. Vl ſepulchrū dñi de quo reſurgens innumerabiles filios genuit. Vel eccleſia q̄ diu ſterilis d qua quotidie excidimur. i. naſcimur p lauacrum baptiſmi.

¶ Gaudiū ⁊c. Nota in ſyon que cōpatur padiſo dei tantum debet eſſe gaudium ⁊ leticia ⁊ cōfeſſio. ⁊ vox laudis. vt qd ī celo facturi ſunt cū angelis ī terra iugiter meditentur.

¶ Iuſtus. Omnes iuſtificans vel iuſticia eleganter. vt non vna gens. ſed totus oꝛbis ſaluetur.

ſgenitus a patre ſine tempore. ⁊ ſqui ſaluū
faciet p. ſ. a. p. ⁊ ſuirtus. ſ apoſtoli iudicantes
duodecim tribus iſrael.
egreſſus ē ſaluator meꝰ: ⁊ brachia
ſin nouiſſima die.
mea populos iudicabunt. Me in
ſgentes vel eccleſie vel ſancte anime. ⁊ ſ ipſe
erit expectatio gētium ſ filiuz per quē om
nia feci.
ſule expectabunt: et brachiū meū
ſ patiēter expectabūt. ſ o gētes vel eccleſie.
ſmētis.
ſuſtinebūt. Leuate in celū oculos
veſtros: ⁊ videte ſub terra deorſū
ſaerei. ⁊ ſ ſcōm figurā nō ſcōm eſſentiaz
quia celi ſicut fumus liqueſcent. ⁊
ſcelū ⁊ terra trāſibunt.
terra ſicut veſtimētum atteretur. ⁊
ſqui viui inuenietur. ⁊ ſ ex hoc hēmus ꝙ cete
ra non in nichilū redigētur. ſed in melius muta
būtur. ſ ſecūdum figurā ⁊ vetuſtatem.
habitatores eius ſicut hec interi
ſfilius de quo viderūt oculi mei. ſ. t. ⁊ alibi
ſalutare tuū ex. do.
bunt. Salus aūt mea in ſempiter
ſideo. ſ idem.
num erit. ⁊ iuſticia mea nō deficiet
ſquia lex a me egredietur ⁊c. ſ intelligite.
⁊ ſ chriſtū vel iudiciū quo diſcrete oīa faciatis.
ſfidelis.
Audite me qui ſcitis iuſtū popu
ſeuāgeliū. ſ lex dei eius ī corde ipſius ⁊c
⁊ ſ o apoſtoli ſ nolite timere eos qui corpus oc
cidunt. cōtra perſecutores quos futuros fore pre
ſciebat exhortatur eos. ſnō in ore tantū.
lus lex mea in corde eorū. Nolite
timere opprobriū hominuz: ⁊ blaſ
ſvel am.
phemias eorum ne metuatis. Si
ſquaſi cito trāſibunt ⁊ opprobrium eorū ſicut ve
ſtimentū vetuſtate ⁊ tinea corruptū.
cut enī veſtimentū ſic comedet eoſ
ſcōſcientie qui nō moritur.
vermis: ⁊ ſicut lanā ſic deuorabit
ſiniquemētis. ſ chriſtus.
eos tinea. Salus aūt mea in ſem
⁊ ſ prioris populi ⁊ poſterioris qui aduentū illi
us receperūt de quo ſupra prope eſt iuſtus meus
piternum erit: ⁊ iuſticia mea in ge
ſin eternum. ⁊ ſ de ſolio paterne
glorie.
neratōne generatōnum. Cōſurge
ſgenus humanū redimēdo. ſ diuinitatis cōtra
pricipem mūdi.
conſurge: induere fortitudinem
⁊o fili. ſ genus humanū redimēdo. ſ de ſolio
paterne glorie.
brachiū domini. Conſurge ſicut
ſab egiptiis liberādo. ⁊ ſ ⁊ ſicut. ſ ſicut patri
bus noſtris oſtēdiſti potētiam tuā.
in diebus antiquis: in generatio
ſo fili.
nibus ſeculorū. Nunquid non tu
ſcū patre. ſdiabolū. ſpharaonē vel diabolū
percuſſiſti ſuperbum: vulneraſti dra
ſo fili. ſ quaſi qui hec feciſti hoc
quoꝙ facturus es. ⁊ ſ rubrū. ſ huius ſeculi.
chonem? Nūquid tu ſiccaſti ma
ſdoctrinā philoſophicā. ſ dogma.
ſſecularis profunditatis.
re: aquam abiſſi vehemētis? Qui
ſde quo, venit in profundū maris ⁊
tempeſtas d. m. ſhuius ſeculi.
poſuiſti profundum maris viam
ſab egiptiis.
vt tranſiret liberati. Et nunc qui re
ſſanguine filii. ſad viā iuſticie.
dempti ſunt a domino reuertētur
⁊ ſ preſentē eccleſiam ⁊ in beatitudinē eternam.
⁊ ſbeati qui habitāt in domo t.
⁊ venient in ſyon laudantes: ⁊ leti

Celi ſicut fu. De ſanctis dictū eſt. et nos immutabimur. quātomagis ergo de celo ſole ⁊ ſtellis credē dum eſt? quando luna ſolis lumen accipiet. et ſol ſeptuplo fulgore ru tilabit. Vnde omnis creatura ingemiſcit. et parturit expectās libe rationem filiorū dei. vt ſcꝫ mutentur in melius non ſolum anime que immortales erūt: ſed et corpora quorū ſubſtan tia clarificabitur. Qui dam tamen perire ⁊ inne teraſcere pro abolitio ne ⁊ morte accipiunt.

Conſurge c. ⁊c. Vox prophete et fide lis populi aduentū fi lii deprecantis. in quo promiſſum erat auxiliū.

ſque nō deficiet. ſmentes.
cia ſempiterna ſuper capita eoruz.
ſin celo.
Gaudium ⁊ leticiam tenebūt: fugi
⁊ ſ filius quaſi inuocaſtis me ⁊ ego cōſo. vos ⁊c.
ſquia alius nō pōt. ⁊ ſ nō per prophetas ſed per
memetipſum. ſ abſterget deus o. l. a. o. e.
et dolor ⁊ gemitus. Ego ego ipſe
ſipſe deus miſericordiarū ⁊ conſolatōnis.
⁊ ſ quaſi dixi nolite timere. opprobria hominū
⁊ blaſphemias. quomō ergo timetis que tam cito
areſcūt ad inſtar feni.
cōſolabor vos. Quis tu vt time
as ab homine mortali ⁊ a filio ho
minis: qui quaſi fenum ita areſcet
ſ hominē timens ſalias factoris.
⁊ oblitꝰ es dñi creatoris tui? Qui
ſincredibili virtute ſuſpendit. ſ ſtabili mole.
tetēdit celos. ⁊ fundauit terram. ⁊
⁊ ſ paſſionis. ſ nō ad horā qō venale.
formidaſti iugiter tota die a facie
ſin corpore.
furoris eius qui te tribulabat ⁊ pa
ſ in anima. ⁊ ſ quaſi nō eſt timen
dum quod cito trāſit.
rauerat ad perdēdum. Vbi ē nūc
ſ filius.
furor tribulantis? Cito veniet gra
ſſcōm hūanitatem. ſ cor ſupborū vel infernū.
⁊ ſ peccatores ſed vocabit ad penitētiam.
diens ad aperiendum: ⁊ nō inter
ficiet vſꝙ ad internitōnem. nec de
ſego ſum panis viuus. ſ panis corpus ⁊
ſanguis eius doctrina euāgelii. ſpater ad filiū.
ficiet panis eius. Ego autem ſum
ſſcōm carnē. ſpmitto turbari.
dominus deus tuus qui cōturbo
ſmūdum. ſcōtra electos ⁊ cōtra ipſum filium
vnde mouebit aqua. ⁊ mirabiles. e. maris m. in.
al. do.
mare ⁊ intumeſcunt fluctus eius:
dominus exercituum nomē meū.
ſo fili. ſquicquid filius loquit verba patris ſūt
ſſapiētiam ⁊ ſciētiam.
Poſui verba mea in ore tuo: ⁊ in
ſprotectione diuinitatis. ſa peccato ne vileſ
ceret humanitas vnita verbo.
vmbra manus mee protexi te: vt
ſin fide. ſnouos. apoſtolos. ſ. ⁊ alios. ſnouā.
plantes celos ⁊ fundes terrā: ⁊ di
ſeccleſiā. ſſyon ergo nō alia niſi po
pulus dei eſt.
cas ad ſyon: populus meus es tu
ſa viciis. ⁊ ſa ſomno peccati ad penitētiam.
Eleuare eleuare: conſurge iheru
ſpotētate.
ſalem: que bibiſti de manu domi
ſvaſtationem per romanos.
ni calicem ire eius. Vſꝙ ad fundū
ſmortis. ⁊ ſquaſi hāc captiuitatez
ſuſtinebis vſꝙ ad finē ſeculi.
calicis ſoporiſ bibiſti: ⁊ potaſti uſ
⁊ ſſicut moyſes ſicut daniel. ⁊ alii prophete qui
ſepe iudeos ſuſtētauerunt. mō aūt neꝙ prophetā
neꝙ ſacerdotē. neꝙ cōſolatorem habuerūt.
ꝙ ad feces. Non eſt qui ſuſtentet
eam ex omnibus filiis quos genu
⁊ ſtanquā dux ⁊ doctor bñ operandi.
it: ⁊ nō eſt qui apprehēdet manū
ſnam ⁊ apoſtoli tranſierūt ad gētes.
eius ex omnibus filiis quos enu
ſqui videns ciuitat. fleuit. ſ. i.
triuit. Duo ſunt que occurrerunt
ſo iheruſalem. ⁊ ſSicut iheremias. daniel ⁊
ipſe ihēſus.
tibi Quis contriſtabitur ſuper te

Quis tu ⁊c. In crepat fideles vt nō ti meant minas vel tor menta principuz: quia omnis caro fenū. Eos etiā increpat qui ī paſ ſione fugerūt. ⁊ perter riti negauerūt vt erube ſcant ⁊ penitentiā agāt

Eleuare. Eos hor tatur ad penitentiaz q̇ in paſſione negauerūt vel in infidelitate pſti terunt. clamantes cru cifige ⁊c.

Mor. Poſſumꝰ hec iuxta anagogen ſu per anima intelligere peccatrice. que nolens bibere calicem furoris dñi dicit. domine ne ī furore tuo arguas me ⁊c. Si aūt biberit bo nū eſt ei ſua ſentire ſup plicia: ⁊ deū audire di centem. cū ira furoris mei tranſierit: rurſum curabo. ⁊ alibi. Nun quid qui cadit nō adi iciet vt reſurgat?

Calicem ire ⁊c. Solēt medici amariſ ſimum antidotū qō ex guſtu nomē accepit da re ſtomacho nauſean ti: vt noxios humo res euomat. ⁊ poſſit co ctos cibos atꝙ dige ſtos in aluum trāſmit tere. quos fleumatum magnitudo digeri nō ſinebat. igitur ⁊ iheru ſalem que bibit de cali ce furoriſ domini iube tur de ebrietate con ſurgere: quia totū epo tauit. Si enim adhuc biberet: nō conſurgerz vnde patet ꝙ de vlti ma captiuitate hoc di citur.

Ecce t. Predixit captiuitatem futuram nūc hortatur ad penitentiam vt euadant.

Ponam·i·in·me·q·t· Secundū litterā humiliauerūt eos chaldei·et ipſi humiliati a medis ꝛ pſis·ꝛ humiliauerunt eos romani·ꝛ ipſi in mltis humiliati·humiliauerūt eos demones ſuadēdo vt crucifigerent chriſtum et ipſi in hoc humiliati ſunt: qꝛ ſic poteſtatem ſuam amiſerūt·ꝛ in iudicio omnino humiliabūtur. Moraliter autē anima dum peccat: diabolo ſubditur captiua·dum penitentiaꝫ agit: eleuatur ꝛ conſurgit·ꝛ diabolus humiliatus ruit.

C. LII.

Cōſurge c. Eos hortatur ꝓpheta qui poſt aſcenſioneꝫ pdicantibus apoſtolis crediderunt.

Allegor. Eadem ꝛ de eccleſia poſſumus dicere que viſio pacis ꝛ ſpeculatio·ſi in hereſim corruerit: iubet̄ exire ꝛ priſtine fidei ornamenta ſuſcipere. Et ſi fuerit ſuſcitata: ſanctitas eius ꝛ ꝯtinētie premia promittūtur·vt ꝑ eam nō tranſeat incircūciſus vel immundus qd ad immūdicie opa referri poteſt. In circūciſi enim ꝛ immūdi qui corꝑis voluptati ꝛ libidini ſeruiūt.

Induere veſtimentis. Mor· Aīa q̄ qꝫ ſi ꝑ penitentiā priſtinum robur recepit: vocabit̄ habitaculū ſancti·ꝛ ſic fiet templū dei nec ꝑtranſibūt ꝑ eā incircūciſus ꝛ immūdus de quibꝫ dicit̄. Si mei nō fuerīt dn̄ati t·im·e· Omnia aūt que ꝓmittūtur ſyon ꝛ iheruſalē nō vt iudei ſomniant ad lapides et cineres illius dicūtur vt inſtaurentur in priſtinū ſtatū ſed ad populū iheruſalem que occidit ꝓphetas·qui corruēs in paſſione chriſti in reſurrectione illius eſt reſuſcitatus·quādo mlta milia de iudeis crediderunt·ꝛ reliquie ſalue facte ſunt.

Quia non adiiciet. Hec ad celeſtem iheruſalem·quam nullus immūdus ingreditur.

Excutere ꝛc. Aīa polluta ſordibus candorē priſtinū amittit. Sꝫ excu

ſ duobus quattuor reddidit· ſed vaſtitatē ſequit̄ cōtritio famem gladius·

Vaſtitas et contritio et fames et
ſ·i·mors ſ quaſi aut nullus aut rarus·
gladius. Quis cōſolabit̄ te? Filii
ſ a terra ſua. ſ mortui inſepulti.
tui proiecti ſunt: dormierūt in ca
† ſ animal immūdum nec ſacrificio aptū. ſ irretiti funibꝰ peccatī. ſ oux·lxx·beta ſemicocta
pite omnium viarum ſicut oryx il
laqueatus. Pleni indignatione
ſ quia nō habes conſolatorē.
dn̄i increpatōne dei tui. Idcirco
ſ nō habēs ſpūales diuitias.
ſ in ebriauit me abſintio.
audi hec paupercula: ꝛ ebria n̄ a vi
no. Hec dicit dominator tuus do
ſ ·ſ·contra egiptios ꝛ alios multos.
minus: et deus tuus q̄ pugnauit
ſ tollā·ſ·ſi penitueris.
pro populo ſuo. Ecce tuli d̄ manu
ſ captiuitatem mortis.
tua calicē ſoporis fundum calicis
ſ ſi penitētiaꝫ egeris
indignationis mee. Non adiciaꝫ
† ſ reddam eis retributōnem ſuā.
vt bibas illum vltra. Et ponaꝫ il
ſ perſecutorū demonū.
lum in manu eorum qui te humili
ſ ſuggerēdo.
auerunt·ꝛ dixerut anime tue: In
ſ a naturali dignitate. ſ niſi te ipſum ſubdideris demones nō nocebūt tibi ſ ſuper te.
curuare vt tranſeamus·ꝛ poſuiſti
ſ eis calcādum. ſ que oībus patet.
vt terram corpus tuū: ꝛ quaſi viā
ſ demonibus.
tranſeuntibus.

C. LII.

ſ ad uirtutes.
Conſurge cō
ſ quia debilitate cecidiſti.
ſ ſyon arx ꝛ ciuitas dauid. Ieruſalem·reliqua pars ciuitatis·
ſurge: induere fortitudīe tua ſyon
ſ virtutibus.
Induere veſtimētis glorie tue ihe
ſ ꝛ ſic eris ſ dei vel templi.
ruſalem ciuitas ſancti. Quia non
ſ ſi penitueris·ſi mādata mea cuſtodieris.
ſ que ſocietas lucis ad tenebras·que cōuētio chriſti ad belial.
adiiciet vltra vt pertrāſeat per te
ſ ſpūaliter· ſ ·i· ſ declina a malo
incircūciſus ꝛ immundus. Excute
ſ peccati. ſ fac bonū· ſ quere a mēte
re de puluere: conſurge: ſede iheru
ſ captiua. ſ peccata.
ſalem. Solue vincula colli tui cap
ſ cui iā imminet captiuitas. ſ effeminatione animi vſq; hodie populus iudeoꝝ nabugodonoſor iugū portat·ꝛ peccatoꝝ funibus conſtringitur.
tiua filia ſyon: quia hec dicit do
ſ veſtra ſpōte. ſ diabolo.
minus deus: Gratis venundati
† ſ nullo merito veſtro· ſed gratuito dei bn̄ficio.
ſ ſanguine filii.
eſtis·et ſine argento redimemini.
Quia hec dicit dominꝰ deus. In

ſ in mūdum qui meror ꝛ tenebre.
ſ in patribus. ſ genus humanum
egiptum deſcendit populus meuſ
ſ in adam. ſ ꝑegrinus: quia patria noſtra paradiſus· ſ in terra geſſen·
in principio·vt colonus eſſet ibi
ſ diabolus. ſ aſſiri cū nabugodonoſor.
† ſ adam ei nichil ei nocuerat: quare eū ad peccandum cōpelleret. ſ in terra promiſſionis
et aſſur abſq; vlla cauſa calūnia
ſ quaſi quid moror amplius in iudea vbi tam pauci fideles: tranſibo ad gentes· vnde fideles trāſeamus ab his ſedibus
tus eſt eum. Et nunc quid michi ē
† ſ de terra ſua·vel a deo male viuendo. ſ vnde populus m·a·ē·gratis.
hic dicit dominus? Quoniā abla
ſ reges·principes·ſacerdotes·ꝑ quoꝝ peccata ſepe populus tam corꝑe q̄ anima captiuatur.
tus ē populus meus gratis. Do
ſ populi.
minatores eius iniq; agunt dicit
† ſ ter quotidie maledicunt dominū ꝛ nazareos eius.
dominus. Et iugit̄ tota die nomē
ſ in ſinagogis·vel in gētibus· vnde ꝑ vos nomē domini blaſphematur in gētibus.
ſ quia blaſphemor a iudeis.
meuꝫ blaſphematur. Propt̄ hoc
ſ fideles a chriſto chriſtiani vocati
ſciet populus meus nomen meū
ſ abraham pater exulta·u·u·d·m·
ſ incarnatōis. † ſ olim per prophetas.
in die illa: quia ego ipſe qui loque
ſ per me ipſum. ſ propheta de ilio. ſ mūdi a puluere peccati.
bar ecce adſum. Quam pulcri ſuꝑ
ſ ſanctos. ſ iudee·vel apoſtolos virtutibus eminentes·
ſ apoſtoli quoꝝ pedes dominus lauit.
ſ chriſti per apoſtolos·per ſeipſum·
montes pedes annūciantis ꝛ p̄
ſ nobis· ſ nobis per ſeipſum· † ſ cū deo ꝛ cum angelis· ſ pacē his qui lōge ꝛ his qui prope: hic eſt pax noſtra qui fecit vtraq; vnum·
dicantis pacem: annūciantis bo
ſ euāgelium·gratiā ſ·ſ· ſ nobis· ſ redemptioneꝫ ꝛ beatitudinē· ſ quā dedit·
num: pdicantis ſalutem·dicen
ſ ſo· ſ victo diabolo· ſ nō peccatū·
tis: Syon regnabit deus tuus.
ſ audietur in toto orbe· ſ ſuper muros tuos cōſtitui cuſtodes· † ſ alta loquētes· ſ ipſi·
Vox ſpeculatoruꝫ tuorū·leuaue
ſ predicatōnis·in omnē ter·e·ſ·e· † ſ ſimul·corda que diſcordat nō laudat· ſ dominū.
runt vocem: ſimul laudabunt·qꝛ
ſ cordis· ſ oculi mei ſemꝑ ad dominū ſ facie ad faciem·
oculo ad oculum videbunt cū con
ſ ad fidem. ſ in cōuertēdo d·cap·ſ·ſ·ſ·ſ·con·
ſ eccleſia· ſ qꝛ inſtaurata·
uerterit dominus ſyon. Gaudete
ſ reliquie iudeoꝝ: apoſtoli ꝛ alii·
ꝛ laudate ſimul deſerta iheruſalē:
ſ per ſpūm ſanctū ſubintrāte multitudine gētium· ſ fideſem·
qꝛ conſolatus eſt dominus popu
ſ ſanguine filii· ſ generalē eccleſiam·
† ſ incarnari fecit filiū vel predicari vbiq;·
lū ſuum redemit iheruſalē. Para
uit dominus brachiū ſanctum ſu
ſ cordium·
um in oculis omniū gentium: ꝛ ui
ſ corde vel etiam corpore in iudicō· ſ omnes mundi cardines· ſ filium·
debūt omnes fines terre ſalutare

tit puluerē cū apl'is: qꝛ ymaginē terreni acceꝑat: vt portet ymaginem celeſtis. De puluere hoc dicit̄: Nūquid cōfitebitur tibi puluis ꝛc. Soluuntur quoq; vincula colli vt nō audiat neruus ferreꝰ collū tuum·ſicut monilia·vt graui onere liberata·ꝛ recipiens priſtina ornamēta ceſſet eē captiua redempta ab eo q̄ venit p̄dicare captiuis remiſſioneꝫ·nō corruptibilibꝫ argēto ꝛ auro ſed ſanguine agni immaculati.

Gratis ꝛc. Nec commodum habuiſtis nec incōmodum effugiſtis cū filium dei tradidiſtis.

In egiptū. Arguit iudeos ꝛ ventura p̄dicit·ſ· q̄ deſcēderūt ſpōte ad egiptios tempore famis· poſt ab aſſiriis ſine cauſa oppreſſi ſunt.

In egiptū d·p·m· Quaſi egiptii voluerūt populuꝫ meū ſeruitute opprimere·ꝛ videbātur aliquid inde rationis habere: qꝛ ſubuenerāt eis ī famis neceſſitate. Sed ego liberaui eū et eduxi eum ī terrā pro·ꝑ deſertū. Sed quid cauſe ē aſſirio vt etiā in terra ſua opprimat illū·ꝛ calūniet̄ ei?

Quam pulcri. De eo q̄ ſupradixerat Ego ipſe qui loquebar ecce aſſum· teſtatur ꝓpheta q̄ ipſe ſupra mōtes euāgeliū p̄dicauit.

Annūciantis. Chriſti ꝑ ſeipſm ꝑ apoſtolos quibꝫ ait· paceꝫ relinquo vobis·p·m·d·ſuꝑ quos dn̄s ſedēs ꝑdicabat·ipſi etiam pedes chriſti: p̄dicatōem eius portando.

Vox ſpe· Apl'oꝝ ꝛ alioꝝ qui in ſpecula ſunt ſemꝑ: vt omnia ꝓ uideant·ꝛ ſubiectos ꝓ moneant.

Gaudete et l. ꝛc. Primitiuam eccleſiā conſolatur de multitudine gentium que erecatis iudeis ī locū eoꝝ ſubintrauerūt. Sꝫ deſtructo populo a romanis in captiuitatē·ꝛ ſucceſſis vrbibus habitator aut nullus remanſit·aut rarus. Eccleſia aūt que quondam in eis fuit multitudine gentiū ꝛ reparata eſt ꝛ multiplicata ē·vñ eis q̄ crediderūt dicit̄ gaudete ꝛc.

Brachiū·ſ· In brachio meo gētes ſꝑabunt·ꝛ alibi· brachium tuum

cum potentia.

Recedite re. ꝛc. Hoc iudei ad ſe refe-
runt. q̄ꝛ pmittēte ciro
regreſſi ſunt in iheruſa
lē. ꝛ vaſa dn̄i que na-
bugodonoſoꝛ aſpoꝛta
uerat repoꝛtauerunt.
Quib⁹ vt aiunt mun-
dicia indicitur: vt ab il
lis ſancta vaſa referā-
tur. ꝛ q2 nō in tumultu
vel fuga exibūt p̄dici-
tur. Sꝫ meli⁹ ad apo
ſtolos ꝛ ad pꝛimitiuā
eccleſiā hoc referimus
ante cū q̄ꝫ romani ſup
uenirēt: ꝛ apoſtoli i gē
tes ſunt diuiſi ꝛ alij fi-
deles in regnum agrip
pe trāſierunt a ſpiritu
ſancto admoniti.

Exite. In toto oꝛ
be euāgelium p̄dican-
tes. ite docete omnes
gentes.

Vaſa domini.
Templū dn̄i ſanctum
eſt. qd̄ eſtis vos. vaſa
ſcꝫ aurea. vel argētea
vnde paulus. vas ele-
ctionis dicitur. Vl' va
ſa dn̄i armatura dei.
loꝛica iuſticie. clipeus
fidei. galea ſalutis. et
gladius ſpūs qd̄ ē ver
bum domini.

Ecce intelliget.
Ne dubitetur q̄s dixe
rit. q̄ loquebar ecce ad
ſum. ꝛ qd̄ ſit brachium
dn̄i: pr̄ pſpicue docet.

Sicut o. ſ. t. Nō
ſeruatur oꝛdo hiſtoꝛie
Supius enī loqueba-
tur propheta in pſona
patris de aſcēſione fi-
lij. et ſubito ad paſſio-
nem redijt.

C. .LIII.

Quis credidit
Propheta in pſona
prophetaꝝ cōqueritur
q̄ pauci ex iudeis cre-
dunt qd̄ de aduētu fi-
lij ab illis audiunt.

Et brachiū do
mini. Pr̄ filiū ſuum
mdō nūciauit venturꝝ
ꝛ ante ſcandalū crucis
pmiſit gloꝛiam reſurgē
tis. Eleuabitur ꝛ exal-
tabit' ꝛc. Rūdet ergo
prophetarū choꝛus ſe
officiū impleſſe ꝛ bra-
chium domini annūci
aſſe.

Virgultū. Sy-
machus: ramus homi-
nem ſignificās qui pro
ceſſit de vtero virgis.

Sitienti. Aq̄la:
inuia. vbi virginia-

ſo apoſtoli: ne peccatis eoꝝ inuoluamini. vel
quilibet ſancti.
dei noſtri. Recedite recedite ex-
ſa iheruſalem. ſiudeos moꝛte ꝛ ſanguine chri
ſti. ſqui tetigerit picem inquinabitur ab ea.
ite inde: pollutum nolite tangere.
ſo apoſtoli. ſa vitiis a conſoꝛtio blaſphemā
tium. in necem quoꝝ patur exercitus romanus.
ſiheruſalem.
Exite de medio eius. Mūdamini
ſvoſipſos i quibus dominus vel ar
ma iuſticie.
qui fertis vaſa domini. Quoniā
ſſicut prius de egipto: ſed in pace regis.
ſtimoꝛe. ſquāuis ei ceſſi ſīt victoꝛes exti
terīt. ſa iudeis. ſvt victi: ſed victoꝛes quotidie
multa iudeoꝝ milia fidei ſubiicietes.
nō i tumultu exibitis: nec in fuga
ſad gētes. ſeūtes ad gētes.
properabitis. Precedet eniꝫ uos
ſdux ꝛ moderatoꝛ. ſ ex iudeis ꝛ gētibus vt faci
at vnū ouile.
dn̄s: ꝛ congregabit uos deus iſrl'
ſvolūtatem meā. ſ dei verbū ꝛ dei ſapiētia
ſfilius obediēs vſq3 ad moꝛtem. ſiō.
Ecce intelliget ſeruus meus: ꝛ ex-
ſad celos. vel p apoſtoloꝝ predicatōnem.
ſſup omnes celos ſad dexterā patris.
altabitur et eleuabitur ꝛ ſublimis
ſadmirātes miracula ante paſſionē.
erit valde. Sicut obſtupuerūt ſu-
ſvnde maioꝛa miracula. ſin paſſione. ſq2
conſputus flagellatus. crucifixus. re vera, cum
erat. f. f. pro. f. h.
per te multi: ſic inglorius erit in-
ſ ſpecies ſine honoꝛe.
ter viros aſpectus eius: ꝛ foꝛma ei
ſ lauabit ſanguine pꝛopꝛio nō ſicut in lege ſan
guine agni. ſ in bapiiſmo.
us inter filios hoīuꝫ. Iſte aſper
ſ ſuper ſapiētiam eius predicātibus apoſtolis
get gentes multas: ſup ipſum cō
ſphiloſophi quoꝝ ſapiētia a crucis pꝛe
dicatione ſubuerſa eſt. ſ hoꝛuꝫ compatione
iudeoꝝ duritia repꝛehenditur de quibus audit
audietis ꝛ nō intelligetis. ſgentibus.
tinebunt reges os ſuū. Quia qui
ſper prophetas. ſcoꝛde ꝛ
credent. ſvel rūt.
bus non eſt narratum de eo vide
ſab ipſo in carne predicāte de qui
bus beati qui nō viderūt ꝛc.
bunt: ꝛ qui nō audierunt contem-
ſfide.
plati ſunt.

C. .LIII.

ſquaſi q̄ꝫ pauci ex iudeis.
Quis credidit
ſ his que audiuit a nobis. ſ fi
lius per quē pater omnia fecit.
auditui noſtro: et brachium do-
ſ vt crederet quiuis a nobis audiret
ſ egredietur virga de ra. ieſſe.
ſreſurgēdo. aſcēdendo ꝛ mundū fide ꝯplendo.
mini cui reuelatuꝫ eſt? Et aſcēdet
ſper omnia placēs.
ſicut virgultum coram eo: et ſicut
ſde vtero virginis mūdo a virili cōcubitu
ſſicca. ſ opinione maloꝝ.
radix de terra ſitienti. Non ē ſpe
ſ nos prophete oculis coꝛdis.
cies ei neq3 decoꝛ. ꝛ vidimus eū:
ſei in paſſione. ſmulto ante videre.
et non erat aſpectus: ꝛ deſideraui-
ſ a iudeis pendētem in cruce ꝛ pro nobis ma
ledictum. ſ viliſſimū opinione.
mus eum deſpectum. et nouiſſi-
ſomnium. ſverus homo vere doluit.
mum viroꝛum virū doloꝛū. ꝛ ſcie-
ſpati ſ pro nobis aſſumptam: quā diuinitate
ſuparuit. ſ diuinitas abſcōdita in coꝛpoꝛe.
ſvnde ſupra tu es deus abſcōditus: ꝛ neſciebam⁹
tem i infirmitatem. Et quaſi abſcō

ſiudeis.
ditus vultus eius ꝛ deſpectus: vn
ſmulti ex nobis poſt tamē credituri.
ſ ſed. ſ nō putatiue: ſed vere crucifixus. vere
doluit. vnde triſtis eſt anima mea vſq3 ad moꝛtē.
ſdei filium.
de nec reputauim⁹ eū. Vere lan
ſpeccata. ſ nō ſuos. ſ nō alius. ſ a nobis.
goꝛes noſtros ipſe tulit: ꝛ doloꝛes
ſnō ſuos. ſ in coꝛpoꝛe ſuo ſuper lignum.
ſ qui ignorātes peccauimus: ſed penitētes cre
dimus. in illoꝝ enī perſona yſaias loquitur.
noſtros ipſe poꝛtauit. Et nos pu-
ſpeccatoꝛem.
tauimus eum quaſi lepꝛoſum: ꝛ p
ſpꝛo peccatis ſuis. ſ abiectū propter nos: q2
cū latronibus crucifixus. ſ nos putauimus
le. ſed ipſe.
cuſſum a deo et humiliatū. Ipſe
ſfoderūt manus meas ꝛ p. m. ſ vt ſuo vul
nere noſtra vulnera curarētur.
aūt vulneratus eſt propter iniqui
ſ flagellis. alapis. factus pꝛo nobis maledi
ctum. ſnō ſuas.
tates noſtras: attritus ē propter
ſflagellū quo deo ꝛ angelis recōciliati ſumus.
ſ ipſe eſt pax noſtra qui fecit vtraq3 vnū.
ſcelera noſtra. Diſciplia pacis no
ſvirgarū.
ſtre ſuper eum: ꝛ liuoꝛe eius ſanati
ſa peccato. ſmiſericoꝛdia egenus. ſ non eſt
diſtictio iudei ꝛ greci.
ſumus. Omnes nos quaſi oues
ſtradētes eū moꝛti. ſ errauit quaſi ouis que. pe
que videlicet humeris pii paſtoꝛis eſt repoꝛtata.
ſ propꝛiū erroꝛē: de crucifixo ſentiētes diuerſa.
ſpꝛauam.
errauimus vnuſquiſq3 in viā ſuā
ſa chriſto qui eſt uera uia clamātes crucifige ꝛc.
declinauit. Et dominus poſuit i eo
ſpenā omniū iniquitatū uel peccatoꝝ noſtroꝛum
quā ſuſtinere nequiuimus ſuſtinuit homo deus.
ſ hoſtia pꝛo nobis in ara crucis.
iniquitateꝫ omniū noſtrū. Obla
ſnemo cogit: unde poteſtatem habeo po
nēdi aīam. m. ꝛ iter. ſ. e.
tus eſt quia ipſe uoluit: ꝛ non ape
ſ innocēs manſuetus. ſ paſcha noſtrū im
molatus eſt chriſtus.
ruit os ſuū. Sicut ouis ad occi
ſqui tollit peccata mūdi.
ſionem ducetur: ꝛ quaſi agnus co
ſ nō repugnās. ꝛ cū cederetur a militibus ob
mutuit.
ram tondente ſe obmuteſcet: ꝛ nō
ſideo. ſpaſſionis.
aperiet os ſuum. De anguſtia ꝛ de
ſiniuſto. ſin reſurrectōne quādo data eſt illi
oīs poteſtas in celo ꝛ in terra. ſdiuinā vel hūa
nā: quā nēo ratōe hūana ꝯpꝛehēdit. uel diſſerit
iudicio ſublatus ē. Generationē
ſrarus aut nullus. ſuel q2. ſa iudeis.
ſ niſi deo inſpirāte ſciuerit
eius q̄s enarrabit? Qui abſciſus
ſcōuerſatōne hominū. unde eradamus eū
de terra uiuētium ſut uiueret in celo. ſdelēduꝫ
ē de terra viuētū: propter ſcelus
ſpeculiaris. ſpermiſſione. unde percutiam pa
ſtoꝛem ꝛ d. o. g. ſromanis.
populi mei percuſſi eū. Et dabit
ſiudeos. ſ quia uſq3 ad moꝛtē perſecuti ſunt eū
ꝛ munierūt ſepulchrū ſig. la. cū. cuſ.
impios pꝛo ſepultura: ꝛ diuites p
ſquia moꝛti tradiderūt eum. ſ qd̄ de nullo alio
poteſt dici. nemo enī mūdus a ſoꝛdibus.
ſfacto iuſtus fuit.
moꝛte ſua: eo q̄ iniquitatem nō fe
ſuerbo uerus fuit.
cerit. neq3 dolus fuerit in oꝛe eius
ſꝛ ideo quia. ſpater. ſ ſola gratia. ſpercutiam
paſtoꝛem ꝛc. ſcōteri. ſſic
Et dominus uoluit conterere eum
ſcarnis. ſfilius. ſ uitam.
in infirmitate. Si poſuerit animā

tis priuilegium demō-
ſtratur: quia ſine ſemi-
ne de terra prius inuia
creatus eſt.

Liuore. Perſpi
cuum eſt q2 ſicut coꝛp⁹
laceratū ꝛ flagellatum
ita anima vere doluit
pꝛo nobis. ne ex parte
veritas: ex parte mēda
cium in chriſto credat'.

Non aperuit
os ſ. Pylato vel he-
rodi. Pauca enim re
ſpondit ne differretur
ſalus hūani generis.

Et quaſi agnus
In cuius figura popu
lus iſrael agnū in egip
to ꝯmedit. Hic ē agn⁹
qui tollit p. m. qui occi
ſus eſt ab oꝛigine mun
di. qui carne ꝛ ſanguīe
ſuo nos paſcit: et velle
re protectionis nos ve
ſtit.

De iudicio. In
dex omniū iudicij non
repperit veritatē: Sꝫ
ſine culpa damnatus
eſt. Unde admiratur
propheta q̄ omniū de
us paſſioni ſe tradide
rit.

Dabit impios
Id ē. gētes q̄ ſine pie
tate. deo patri. q2 moꝛ
tuus ꝛ ſepultus eos ac
quiſiuit. et diuites. iu
deos ſcꝫ diuitijs legis
ꝛ prophetaꝝ gloꝛiātes

Diuites. Scribas
ꝛ phariſeos doctrīe le
gis diuitijs gloꝛiātes.

Seme͂ longe. Euangelij ſcꝫ verbum quod nō veteraſcet ſi cut vetus t. vnde exijt qui ſe. ſe. ſ.

Et uolūtas. Vt quicquid pater voluit illius virtutibꝫ imple atur. vnde ſeruaui eos in noīe tuo. ꝛ quos de diſti michi cuſtodiui.

Saturabitur. Fide gētiū. vnde eſu/ riēs ꝛ ſitiēs ſupꝛa pute um iacob emptis cibis vti voluit: qꝛ iā ſama/ ritanę ꝛ coꝝ qui de ci/ uitate ad eū exibant fi de ſatiatus erat.

Fortium d. ſp. Vnde cū diuideret ce leſtis vel altiſſimus gē tes. ꝛ alibi. Rex virtu tū di. ꝛ de paulo Ma ne comedet p̄. ꝛ v. di. ſpo.

Cū ſceleratis. Vt ſceleratos a pecca to redimeret oīa om nibus factus. Pecca/ ta enī noſtra poꝛtauit in coꝛ. ſ. Cuius imita/ toꝛ paulus ait: omnibꝫ omnia factus ſum: vt omnes lucrifacerem.

Rogauit. Pat ignoſſe illis. Adꝫ hanc vocem ſcd̄m euangeli um nazareoꝝ multa mi lia iudeoꝝ aſtantium circa crucē crediderūt.

C. LIIII.

Lauda ſterilis ꝛc. Hactenus de nati/ uitate. paſſione. reſur/ rectione. nūc de gentiū et iudeoꝝ vocatione. Sterilis gētilitas quę tūc filios nō pariebat deo: qꝛ nec legem nec pꝛophetas hēbat. nūc autē plures generat q̄ ſynagoga quę ſe deū virum habere putat. Vel eccleſia quę in iu deis deſerta erat quę adueniēte domino fili os ei non pariebat. vt hoc referam⁹ ad eccle ſiam tam de iudeis q̄ de gētibus ꝯgregatā.

Lauda ſterilis ꝛc. Apl's iuxta. lxx. letare ſterilis quę non paris. erūpe ꝛ clā. quę nō par turis ꝛc.

Ad dexterā eni Ad omnia loca mūdi. Vel nec elata pꝛoſpe/ ris nec fracta aduerſis Vel ad bona future vite ꝛ pꝛeſentis. Vnd longitudo dierꝫ in d.

ſnoſtro. ⁞ ſfideles imperpetuū re gnantes.

ſuam pꝛo peccato: videbit ⁞ ſemen

ſredemptio hūani generis ſpatris

longeuum. ꝛ voluntas domini in

ſopere. ſimplebitur. ſ in iudeis pꝛe dicando. miracula faciēdo patiēdo requiē in eis nō inuenit. vnde vulpes foueas habēt ꝛc. ꝛ alibi laboꝛaui ſuſtinēs.

manu eius dirigetur. Pꝛo eo q

ſ fruſtra: quia noluerūt cōuerti. ſ videbit eccle ſias in toto oꝛbe de gentibus.

laborauit anima eius videbit et

ſdoctrina. ⁞ ſ nō iuſtifica tus ſed iuſtificās.

ſaturabitur. In ſcientia ſua ⁞ iuſtifi

ſqui peccatū nō fecit. ſ filius foꝛmam ſer ui accipiēs. ⁞ ſnō omnes: qꝛ multi vo. pau. e.

cabit ipſe iuſtus ſeruus meus ⁞ mł

ſpenam iniquitatū. † ſ qꝛ illi nō poterāt † ſ in coꝛpoꝛe ſuo ſuper lig.

tos: ꝛ iniquitates eoꝝ ⁞ ipſe ⁞ poꝛta

ſqꝛ factus obediēs. pa. vſqꝫ ad m. ⁞ ſ pꝛo iudeis negligētibus gētes fideles. poſtu la a me ꝛ dabo tibi gētes hereditatem tuam.

bit. Ideo diſpertiā ei ⁞ plurimos:

ſ demonū. ſ apoſtolis: vt alius iudeis. alius gē tibus pꝛeſit. ⁞ ſ genus hūanum a diabolo erep tum. ſfiet hoc.

ꝛ foꝛtiuꝫ diuidet ⁞ ſpolia: pꝛo eo q

ſfilius. ſſpōte. ſvitam.

tradidit in moꝛtē animam ſuam:

ſ vnde reputatus ſum cū deſcēdentibus ī lacum ꝛc. ſ latronibus. ſ a iudeis.

ꝛ cū ſceleratis reputatus eſt. Et ip

ſ pꝛedeſtinatoꝝ. ſ ſanguīe lauit.

ſe peccatū multoꝝ tulit: ꝛ pꝛo trāſ

ſiudeis perſecutoꝛibus. ſ uel oꝛauit.

greſſoꝛibus rogauit.

C. LIIII.

ſcreatoꝛē tuū. ſeccleſia.

Lauda ſterilis

ſquia modo paries. † ſ Nimio gaudio ſicut equus ad victoꝛiā.

quę nō paris: decāta laudē ꝛ ⁞ hym/

ni quę non pariebas: quoniā mul

ſ opinione. ſ eccleſie vel gētilitatis. ⁞ ſ qꝛ ꝛ ipſa apoſtolos. ꝛ p eos genuit multos ⁞ ſ ſinagoge. de qua vacua facta eſt que parie bat. vii. pꝛopter miſteriuꝫ. ſ. ſabbati cui pꝛioꝛ po pulus alligatus erat.

ti filij deſertę magis ⁞ q̄ ⁞ eius quę

ſ videbatur habere ſ cuius dicere face re eſt ſ deū

habebat virū dicit dominus. Di/

ſ o ſterilis. † ſ per totū mūdum nō in iudea tm̄. † ſ id ē. eccleſie per tabernaculū moyſi figurate. ⁞ ſ rubricatas. ſ. martires ꝛ iacintinas cōtem platiuos. ſ pꝛedicatoꝛes. ſ. eccleſiam pꝛotegētes.

lata † locū † tentoꝛij tui: ꝛ ⁞ pelles ta

bernaculoꝝ tuoꝛum extende. Ne

ſ pꝛecepta diuina.

parcas. Lōgos fac funiculos tu/

ſ ratōem et intellectū quibus pꝛecepta cō ſiſtūt. ⁞ ſ ad omnia loca mūdi.

os: et clauos tuos conſolida. † Ad

dexteram eni ꝛ leuam penetrabis

ſ verbū euāgelij. ſ apoſtoli. de quibus niſi do minus ſabaoth reliquiſſet nobis ſemen.

ꝛ ſemen tuum gentes hereditabit

ſ eccleſias vel gētes vel aiam ⁞ ſ a deo pꝛius.

ꝛ ciuitates ⁞ deſertas inhabitabit.

ſeccleſia de gētibus. ſ erubeſcētiam. ſſicut ante

Noli timere: quia nō confunderis

neqꝫ erubeſces. Nō enim te pude

ſin edificatōne turris.

bit. quia confuſionis adoleſcentię

tuę obliuiſceris: et oppꝛobꝛij vidu

ſ viro tuo ſociata per fidem.

itatis tuę nō recoꝛdaberis ampli/

ſnō ydolaꝛ

us. Quia dominabitur tui qui fe/

cit te: dominus exercituuꝫ nomen

ſſanguīe. ſ ſanctificās

eius: ꝛ redēptoꝛ tuus ſanctus iſrł

ſ nō iudee tantū.

deus omnis terrę vocabitur. Nā

ſ mulier derelicta gētilitas: qꝛ cū ydolis foꝛni cata. ſa deo. ſper penitētiam.

vt mulierem derelictam ꝛ merentē

ſcoꝛde vero. ſ ad ſe. ſ auerſam.

ſpiritu vocauit te dominus: ꝛ vxo

ſ ab edificatōne turris: quādo adhuc no uella ꝛ iuuencula. ſqꝛ.

rem ab adoleſcētia abiectam. Dix/

† ſ omnia tempoꝛa eternitati compata quaſi pū ctum ſunt. ⁞ ſ vſqꝫ ad incarnatōnem.

it deus tuus. Ad † punctū ī ⁞ modi

⁞ ſ ſine vllis meritis ſ miſericoꝛdia domini ple na eſt terra.

co dereliqui te: ꝛ in ⁞ miſeratōibus

ſde cūctis terris. ſ paruo tpe.

magnis congregabo te. In momē

⁞ ſ pꝛopter ydolatriā. ſ cognitionē.

to indignationis ⁞ abſcondi facieꝫ

meam parump a te: ꝛ in miſericoꝛ

ſ redimēdo.

dia ſempiterna miſertus ſum tui.

ſalias pꝛ. † ſ quādo venit diluuiū.

dicit redēptoꝛ tuus dñs. † Sicut

ſiuramentū.

in diebus noe iſtud michi eſt: cui

ſꝛ nō ſum trangreſſus.

iuraui ne inducerē aquas diluuij

ſimmobiliter.

vltra ſuper terram: ſic iuraui vt nō

ſo eccleſia cui miſertus ſum. ſ ſicut olim. † ſ celū ꝛ ter ra trāſibunt ver. aūt m. nō tra.

iraſcar tibi ꝛ nō increpem te. † Mō

tes enim cōmouebuntur et colles

cōtremiſcēt: miſericoꝛdia aūt mea

⁞ ſ qō pepigi tecū ſicut cū noe.

nō recedꝫ a te: ꝛ ⁞ fędus pacis męę

⁞ ſ qō nō merito tuo ſed mea clemētia.

nō mouebitur. dixit ⁞ miſeratoꝛ tu

† ſ o eccleſia. ſpꝛius. ſſine diuitiis legis ꝛ do ctrine. † ſdemonū. varioꝝ erroꝝ.

us dominus. † Paupcula † tempe

⁞ ſſine patriarchis. pꝛophetis. apoſtolis. ſque ſubſtātiam in medicis perdiderat. ſſpū ſancti.

ſtate cōuulſa ⁞ abſqꝫ vlla conſola/

ſin terris celeſtē iheruſalēꝫ edifi cans que ſponſa et uxoꝛ agni. † ſpꝛedicatoꝛū. cōtinentium. coniugatoꝝ.

tione: Ecce ego ſternam per † oꝛdi

ſpꝛedicatoꝛes.

nem lapides tuos. et fundabo te i

ſſaphirus aerij coloꝛis ſignificat illos qui celeſtē uitam ducunt in terris. † ſiaſpis coloꝛe uiridis pꝛefert uitoꝛem fidei.

ſaphyris. ꝛ ponam † iaſpidem pꝛo/

ſdefenſionem. ſpꝛedicatoꝛes qui alios in troducūt.

pugnacula tua: ꝛ poꝛtas tuas in

ſuita ꝛ doctrina patrū. ſpꝛedica toꝛes qui uita ꝛ doctrina ſubiectis ꝛ terminum ꝛ modū uiuendi pꝛeſcribūt. ſin omneꝫ terrā ex. ſo. coꝝ.

lapides ſculptos: ꝛ omnes termi

† ſuiuos. ſ. qui voluntur ſuper terrā. ſbonis.

nos tuos ī lapides deſiderabiles

eius. ꝛ in ſiniſtra eius. di. ꝛ gloꝛia.

Gregoꝛ. Intran te multitudine gentiū: eccleſia ad dexterā ex/ tenditur: dum quoſdā iuſtificādos ſuſcipit. Ad leuam vero dila/ tatur: dum ad ſe quoſ/ dam etiā in iniquitati bus pmāſuros admit/ tit. vnde multi vocati pau. ve. ele.

Noli timere ꝛc. Cūſtrueretur babel edifi/ caretur: gētilitas quaꝫ deus ſibi deſponſaue rat ī noe et filijs eı⁹: q̄ſi in adoleſcētia ſua foꝛ/ nicans a dño derelicta eſt vſqꝫ ad tempus in/ carnationis. Iudaica plebs electa. ꝛ ideo illa vidua. iſta maritata. vnde pars aūt dñi po pulus eius. Iacob fu/ niculus. h. eius. Vnd p zachariam. Aſſum/ pſi duas virgas. vnā vocaui decoꝛē. gentes ſcꝫ in noe ꝛ in filijs eı⁹ alterā funiculū ſcꝫ iu/ deos quos elegit dñs ſibi in ꝯfuſione lingua rum in familia heber. Vñ ibi habetur. ꝛ ſuc cidi a cultu meo ſcꝫ vir gam quę decus dicit. ꝛ adhibui illā michi q̄ funiculus.

Quia ut mulie rē. Qui ſequūtur tro/ pologiā: ꝛ in locis dif ficilimiſ ex curſu liberę diſputatōnis naſcētes fugiūt queſtiones: hęc ad aiam peccatricē re ferunt q̄ abiecta a deo fit nō ex odio ſꝫ ex di ſpenſatōne: vt pꝛſſa pō dere maloꝝ ad virū re uertatur pꝛiſtinū. ꝛ per dita ſubſtātia non de ſpet de patris clemētia qui filio reuertēti anu lum ſtolā oſculūqꝫ poꝛ rigit.

Sicut in die bus noe ꝛc. Vt oſtē dat ſanctoꝝ ꝯgregatō miſericoꝛdiaꝫ dñi ſem piternā. ꝛ ad punctum eſſe deſertos vt amici dei fędere eterno fiāt maioꝝ ponit exempla.

Fundabo te in ſa. Hier. lxx. Pꝛębe bo tibi carbūculum ꝛc Carbūcul⁹ ſermo igni tus q fugatis tenebris erroꝝ illuminat coꝛda credentiū. Hic eſt de q yſaie labia purgāt

⁊ iuxta geñ· in terra cui lath naſcatur. Saphy rus celi habet ſimilitu dinem illos ſignificās qui cū ſocrate dicunt: Scando aerem ſoleꝗ deſpicio· ⁊ cum paulo Noſtra cōuerſatio in celis eſt. Jaſpis autem munit propugnacula qui poſſunt omnē alti tudinē eleuantem ſe cō tra ſcientiā dei deſtru ere· ⁊ mendaciū verita ti ſubiicere· Jaſpidum mſta genera ſūt· ali⁹ ē ſmaragdo ſimilis qui repitur in fontib⁹ ter modoontis· ⁊ vocatur amaſtiſios quo omnia fantaſmata fugari pu tāt. Alius viridior ma ri ⁊ tinctus quaſi flori bus· qui in frigia repit̄ in yda in profundiſſi mis ſpecub⁹· Alius iux ta hyberos hyrcanoſ ꝗ ⁊ mare caſpium· ⁊ ꝓ cipue lacū neuſum. Ali us niui ⁊ ſpume ſimi lis eſt marine clemēter mixto colore ſubruti lans. Hec dixim⁹ vt omnes ſpūales grati as in eccleſie propug naculis cognoſcamus quibus vani timores fugantur· quas qui ha bet dicit fratruelis me us dilectus candidus ⁊ rubicundus.

Recede. Conſo latus eſt eccleſiā de gē tibus promittēs eis ſpi rituales grās: nūc do cet qd agat ne aduer ſarios timeat.

Ecce accola. Hoc ad ſe inuertunt iudei tanquā ſint futu ri proſeliti ex gentibus tpe chriſti ſui.

Ecce ego ⁊c. Nō ꝗ ſim cauſa ꝑditionis coꝝ. Sed aduerſariuſ impugnās· victis ꝑdi tionis victoribus cau ſa eſt premij.

Hec eſt heredi tas. Ne iuſtus tribu latus deficiat addit ꝓ mia.

C. LV.

Omnes ſi. Q2 vas fictum contra ec cleſiam dixerat conte rendum· ⁊ omnem lin guam armatam cōtra ſciētiam dei ſupandā prouocat credētes ad fluuium dei qui reple tus eſt aquis.

ſreliquos· ſdiſcipulos· ſſpūales· ſfaciem· ſerunt omnes docibiles dei·
Uniuerſos filios tuos doctos
ſdabo· ſrecōciliando deo ⁊ angelis ⁊ hominibus·
a domino· et multitudinem pacis
ſomni uirtute·
filiis tuis· ⁊ in iuſticia fundaberis
ſne calumnieris·
Recede procul a calumnia q2 non
ſ ſi hoc feceris. ſ diabolū vel mēbra eius ſ3 deū
ſpauor.
timebis· ⁊ a pauore q2 nō appro
ſrationi tue. ſ o primitiua eccleſia. ſ gen tilis ante ſeruiens ydolis. ſad me.
pinquabit tibi. Ecce accola veiet
ſ proſelitus. ſ q2 alienus a fide tua.
qui non erat mecū: aduena quon
ſvnitate fidei. ſq2.
dā tuus adiūgetur tibi. Ecce ego
ſſecūdum ſubſtantiā. ſ diabolū. ſ iniquita tis ⁊ omniū maloꝝ. ſ ſuggeſtione· ſ igneas prunas· i· incentiua vicioꝝ.
creaui fabrū ſufflantem in igne
ſ inde. ſ quodlibet malum. ſ vt faciat voluntatē ſuam.
prunas: ⁊ ꝓferentē vas in opuſ
ſ bonū· in ſe malū. ſ eoꝝ qui increduli ſunt futuri.
ſuum: ⁊ ego creaui interfectorem
ſmalos. ſ diabolus vel heretici perſecuto res omnes mali.
ad diſperdendū. Omne vas quod
ſa diabolo. ſpreualebit.
fictum eſt contra te non dirigetur:
ſhereticoꝝ. ſ philoſophoꝝ.
⁊ omnem lingua reſiſtētem tibi in
ſnūc vel in futuro. ſ damnabis vel ſeparabis diſputatōne cōuictos. ſvita eterna
iudicō iudicabis. Hec eſt heredi
ſſanctoꝝ. ſhieſu. ſ vt pro labore eternali ter quieſcant.
tas ſeruorū domini ⁊ iuſticia eorū
apud me dicit dominus·

C. LV.

ſtam iudei ꝗ gentiles.
OMnes ſitien
ſ potū doctrine ⁊ veteris ⁊ no legis. ſ viuas.
tes venite ad aquas· ⁊ qui non ha
ſ diuini eloquii. ſfide. ſnolite time re paupertatē diuini eloquii. ſbene viuēdo· credē do.
betis argentum· properate emite
ſmente. ſfide. ſhumana ſapiētia emi tur auro ⁊ argento.
et comedite· Uenite emite abſꝗ ar
ſargentū veſtrum reprobū eſt. ſterrena.
gento: ⁊ abſꝗ vlla cōmutatione vi
ſin pricipio erat verbū ⁊c· hmōi· ſ ſimpliciū doctrinā· vnde verbum caro factū eſt.
ſ o ſcribe· ⁊ phariſei· heretici ⁊ philoſophi.
num ⁊ lac. Quare appēditis ar
ſnitorē eloquētie. ſ ſpūalibus· qui ſequimini litteram que occiditꝫ nō ſpūalem intellectū qui re ficit· hic ē chriſtus qui dicit ego ſum panis viuus
ſſtudiū· ſ· in foliis verboꝝ· que aurē preterue lant nō animam ſatiant.
gentum non in panibus et labo
ſ auribus cordis. ſ actu.
rem veſtrū non in ſaturitate? Au
ſcōſuetudine.
dite audientes me ⁊ comedite bo
ſchriſtum uel euāgelii uerbū. ſcaritatis ⁊ ali aꝝ virtutum. ſ etſi corpus maceretur
num· ⁊ delectabitur in craſſitudie

ſquaſi humiles. ſaudiēdi.
anima veſtra. Inclinate aurem ve
ſfide ⁊ opere. ſobediēte· ſ In deo qui eſt vita anime.
ſtram ⁊ venite ad me· audite ⁊ vi
ſſanguie filii cōfirmādo euāgelium cui nō ſuc cedet alia lex·
uet anima veſtra. Et feriam vobiſ
ſnō breue ſicut populis iudeoꝝ· ſ ꝯfirmādo ſpromiſſiones ſola miſericordia factas· ſmiſe ricordias domini in eter· can·
cū pactum ſempiternū miſericor
ſchriſti ſveracis· ſego in hoc natus ſum vt teſtimonium perhibeam veritati· ſomniū que promiſi·
dias dauid fidelis. Ecce teſtem
ſfidelium· ſego pater. ſNemo venit ad pa ni ſi per me· ſlegis latorem·
populis dedi eum ducem ac pre
ſnō ſolum iudeis· ſ pater ad filiū· ſo fili
ceptorem gentibus. Ecce gentes
ſpropter ydolatriā· ſad fidē per apoſtoloꝝ predicationē·
quas neſciebas vocabis· ⁊ gētes
ſdomi ie refugium f· n·
que te non cognouerūt: ad te cur
ſfide· ſpatrē· ſſecūdū humanitatē·
rent propter dominum deum tuū
ſin morte· ſhic eſt filius meus di· ſin reſur rectione ⁊ aſcēſione. ſgloria quā habeo antequā mūdus fieret· vidimus gloriā eius· g· q· v· a· p· ⁊c·
ſſecundum humanitatē·
⁊ ſanctū iſrael qui glorificauit te.
ſfide· ope· ſimplicitate· ſdum viuitis· ſdum pe nitētie locus eſt· ſmodo poteſt inueniri merito fidei· in futuro videbitur nō inuenietur·
Querite dominū dum inueniri
ſ in ueritate· ſ dum tempus habetis.
poteſt· inuocate eum dum pro
ſnō eſt ſatis querere dominū niſi dere linquat impius vi· i· ſ declīa a malo. ſ gentilis. ſprauā
pe eſt. Derelinquat impius viam
ſ iudeus· ſ antiquas peſſimas de quibus vt quid cogitatis mala in cor· v·
ſuam: ⁊ vir iniquus cogitationes
ſfac bonū. ſ qui nō vult mortē p· ſed ut m· ꝯ· ⁊· vi·
ſuas· ⁊ reuertatur ad dominum:
et miſerebitur eius· ⁊ ad deū nrm
ſmultū miſericors. ſ clementiſſimus pater.
quoniā mltus eſt ad ignoſcēdum
ſquaſi ⁊ miſereri volo ⁊ poſſum· nō eni cogi· m· ſconſilium dñi manet in eternū: cogitatōnes eius in ge· ⁊ ge· ſimmutabiles. ſdominus repro bat cogitationes populoꝝ. ſſicut.
Non enim cogitationes mee co
ſvane. ſrecte· ſſicut·
gitatōnes veſtre· neꝗ vie mee vie
ſprave.
ueſtre dicit dominus. Q2 ſicut ex
ſangeloꝝ· ſ hominū·
altātur celi a terra: ſic exaltate ſunt
ſrecte· ſprauis· ſ immobiles ⁊ in ueſtigabiles· ſinſcrutabilia eius iudicia·
uie mee a uiis ueſtris· ⁊ cogitatio
ſ quoniā vane ſunt· ſcogitauerūt cōſilia q· n· po· ſta·
nes mee a cogitatōnibus ueſtris
ſde nubibus· ſeuāgelica doctria·
Et quomodo deſcendit ymber et
ſapoſtolis
nix de celo ⁊ illuc ultra nō reuertit
ſhumore. ſterrenoꝝ corda. ſ aqua viua.
ſed inebriat terram et infundit eā·
ſſic. ſfructus iuſticie. ſqui ſeminat in lacri mis in exultatione m· ſfilios ſpūales.
et germinare eā facit· et dat ſemē

et· in· ſ· t· u· ſ· Et alibi· ſi qs ſitit ue· a· m· et· b· Has aquas ſpargunt nubes: Ad quas venit veritas dei.

Et qui non ha betis. Gratia ſalui facti eſtis· ⁊ alibi. Gra tis accepiſtis gratiſ da te.

Comedite. Au diendo· loquendo· le gendo· meditādo· ope rādo corde retinēdo. Diuīa ſiquidē ſcriptu ra ⁊ potus ē apta· ⁊ cy bus occulta. Ipſa etiā ⁊ aqua eſt ⁊ panis qui de celo deſcendit.

Quare appen. ⁊c. Pēſatis ſacra elo quia ſed nō refectionē qui ſolam ſpēm littere cuſtoditis de ſpūali in telligētia pinguedinez interne refectōis amit titis.

Et feriam uo biſ. Ferii pactū dici tur: eo ꝙ in pacto con firmādo hoſtia feriat̄.

Ecce teſtē. Pro uocauit iudeos ad cre dendū· ſed q2 ſciebat il lis nō credētib⁹ gētileſ eſſe credituros dicit ſe filiū miſiſſe qui precep ta ipſius populis nun ciaret.

Dominū deū tuum. Quando pat̄ dicit̄: pat̄ chriſti ſcdm diuinitatē dr̄ pat̄ glo rie· ſcdm humanitatez pater d· n· i· chriſti·

Querite domi num ⁊c. Hec ptinēt ad iudeos vel ad gen tes ſpēaliter· ⁊ ad vnū queꝗ generaliter.

Propheta ad iu deos. Querite do· ⁊c· Quaſi gētes ſuſcipiūt miſericordias dauid· ⁊ vos dedignamini· ſed agite pēniam· ⁊ ꝯuerti mini dum tempus ha betis· vñ. Ecce nunc tē p⁹ acceptabile e· n· d· ſ·

Dum prope e. Ne vñis vicijs recedat q appropīquat appro pinquātib⁹ ſibi· ⁊ filio reuertēti letus occurrit

Non ei co· Ne putetis difficile eē qd ſpondeo· cōſiderate ꝙ inter mea ⁊ veſtra con ſilia mlta ſit differētia ⁊ quāta nature tanta

Ad aquas. Spiritus ſancti· baptiſmatis· vnde apud te eſt fons vite

volūtatis diuerſitas.

Et quomodo. Alia ſimilitudie oñdit: q2 mltus eſt ad ignoſcēdum

¶ Panem co. ꝛc. Unde ſalomon. Mitte panē tuū ſup aquas q꞉ multitudīe dierum inuenies eū. hoc eſt panem doctrīe tue ꝛ gratiam ſpūalem cūctis infunde꞉ q꞉ in nouiſſimo premia recipies.

¶ Non reuertetur ꝛc. Sed poſtquā meā impleuerit volūtatem in terris redibit ꝛ ſedebit a dextris meis ſecundū illud. Sede adex. m. ꝛc.

¶ Montes. Salicet anime ſanctoꝝ que pro varietate virtutuꝫ mōtes appellantur et colles.

¶ Pro ſaliunca. Saliūca aculeis ꝛ pūctionibus plena. Abies alta procera fabricādis domib⁹ apta pice fecunda.

¶ Grego. In moralibus. Pro ſaliunca aſcendet abies: dū in ſanctoꝝ corde ꝓ abiectione terrene cogitationis altitudo ſupne cōtemplationis exorit'. Urtica vero omnino ignee nature dr. Myrtus vero temperatiue fert' eſſe virtutis. Pro vrtica ergo creſcet myrtus: cū iuſtoꝝ mentes a prurigine et ardore vicioꝝ ad cognitionis tempiem tranquillitateq꞉ pueniunt. dum iā terrena non appetūt. dum flammas carnis deſiderijs celeſtib⁹ extinguunt.

¶ Et erit do. Alij Et erit dominus in nomen ꝛ in ſignum ſempiternū quod nō deficiet

C. LVI

¶ Cuſto. iu. Termīnato gentiū vaticinio que in aduentu xpī de ſaliunca ꝛ vrtica in abietem myrtūq꞉ mutant' loquitur ad auditores illius tpīs vt ſe parent ad aduentū ſaluatoris q̄ eſt miſericordia ꝛ iuſticia.

¶ Cuſto. iu. Non accipiētes pſonam in iudicio. Dñi eni iudiciū eſt qui iudicat iudicantes bona. vñ. Beati q̄ cuſtodiūt iudiciū ꝛ faciunt iuſticiā in o. t.

ſ predicanti. ſ verbi. ſ doctrine. ſ egerenti.
ſerenti. et panem comedēti. ſic erit
ſ promiſſio de ſalute iudeoꝝ. ſ filius in. pri. e. uerbum. ſ humana ſimilitudīe
uerbum meū quod egredietur de
ſ propbetaꝝ. apoſtoloꝝ.
ore meo. Non reuertetur ad me
† ſ vnde que placita ſunt e. f. ſ. ⁝ ſ de redemptione hūani generis.
vacuū: ſed facietque quecūq꞉ volui.
ſ eiuā ſcōm hominē, predicādo ad fidē conuertendo.
Et proſperabitur in his ad que miſi illud: quia ī leticia egrediemini
ſ gētes ab ydolatria. iudei a legis vmbra.
ſ chriſto qui eſt pax noſtra. ſ gratia vobis ꝛ pax ꝛc. ſ ad patriam celeſtē ſ angeli.
et in pace deducemini. Montes
ſ patriarche. prophete. apoſtoli ⁝ ſ leti de ſalute veſtra.
ꝛ colles cantabunt coram vobis
ſ deo. ⁝ ſ vel ſiluarū. ſ primitiue eccleſie. i. fideles qui erūt tanq̄ lig. q. p. e. ſ. d. a.
laudē ꝛ omīa ligna regionis plau
ſ ope. ſ ſpinoſis ꝛ vicioſis. ſ pro vitiis virtutes.
dent manu. Pro ſaliunca aſcen
ſ virtutes. ſ virtutibus exaltati. † ſ igneis aculeis plenis. ſ libidinoſis cupidis.
† ſ odore virtutuꝫ plena. animaꝝ medici. myrtus enī eſt odora aromatica. vrtica ignea aculeis plena.
det abies: ꝛ ꝓ vrtica creſcet myr
ſ tunc ſ cōmutans de malo in bonum.
⁝ ſ quia a chriſto noiabuntur chriſtiani: hoc ſigno inſigniti.
tus. Et erit dominus nominatus
⁝ ſ nomē chriſti. † ſ ut crucis eius caractere omnes muniantur uel murantur. ſ fidelibus.
in ſignū eternum qđ nō auferet.

C. LVI.

H Ec dicit dominꝰ: Cuſtodite iudici
ſ iuſtum.
ſ omnes uirtutes. a parte totuꝫ omnes eni ſibi herent. ut qui una caruerit oībus careat.
ſ cito uenier.
um. ꝛ facite iuſticiam quia iuxta ē
ſ filius meus ſaluans iuſtificās mundū.
ſ uiſibilis mūdo appareat.
ſalus mea vt veiat. ꝛ iuſticia mea
ſ hoibus. ⁝ ſ quia beati qui cuſtodiūt iu. ꝛ faiuſ. in. o. tempe. ſ fortis.
vt reueletur. Beatus vir qui facit
ſ iudiciū ꝛ iuſticiam. ⁝ ſ interioris hoīs vnde in leuitico ſepe homo homo dicitur ſ ſtrenue.
hoc. ꝛ filius hominis qui apprehē
ſ feriando a uitiis. inſiſtēdo bonis operibus.
det iſtud. Cuſtodiens ſabbatū ne
ſ male opando. ſ. ſ.
polluat illud. cuſtodiens manus
ſ qđlibet peccatū.
ſuas ne faciat omne malum. Et nō
ſ proſelitus. ſ gētilis. ſ p circūciſionē
dicat filius aduene qui adheret do
† ſ cū uenerit nō dignāo me equali gloria. ſ hoc ſcꝫ.
mino dicens: Separatione diui
ſ iſrahelitaꝝ.
det me dominus a populo ſuo. Et

nō dicat eunuchus: Ecce ego lignū
ſ quia ſine prole. ſ uere.
aridum. Quia hec dicit dominus
ſ cōtinentibus. ſ unde beata ſterilis imaculata que nō cognouit uirū in delicto. ſ a uitiis ceſſando.
eunuchis qui cuſtodierit ſabbata
ſ de preceptis meis. † ſ cōtinentiā
⁝ ſ nō precepi. unde qui poteſt capere capiat. ſ nō que pro imbecillitate pmiſi.
mea: ꝛ elegerint que ego volui: ꝛ
ſ omni fide. ſ bonū. ſ qđ pepigerūt mecuꝫ in baptiſmo.
tenuerint fedus meum. Dabo eis
ſ in domo patris mei m. m. ſ. ſ in numero predicatoꝝ. † ſ vt muniāt ſubiectos verbo ꝛ exemplo.
in domo mea ꝛ in muris meis lo
† ſ qđ nulla obliuione delebitur. ⁝ ſ excellentius ſcꝫ q̄ ſi filios ꝛ filias generaſſent.
cum. ꝛ nomen melius a filiis et fi
ſ chriſtianū qđ nō deficiet.
liabus. Nomen ſempiternū dabo
ſ vel os. ſ gētilis.
eis quod non peribit: Et filiis aduene
ſ fide ſ dabo ſ ſeruiē do honorando.
ne qui adherent domino vt colāt
ſ quaſi filii ſ qđ eſt chriſtus
ſ chriſti ſ filii.
eum et diligant nomē eius. vt ſint
ſ eunuchū. aduenā. ſ vt ſupra
ei in ſeruos omnem cuſtodientem
⁝ ſ ut ſemper inſter orationi. unde ſine intermiſſione orate.
ſabbatum ne polluat illud. ꝛ tenē
tem fedus meum adducaꝫ eos in
ſ chriſtū ipſum: qui mōs domini. uel eccleſiā preſentem. uel doma ueritatis.
montem ſanctum meum: ꝛ letifica
ſ in eccleſia uel ī eterna beatitudīe.
bo eos in domo orationis mee.
ſ ſpūalia. ⁝ ſ eunuchoꝝ qui ſe totos cōſecrant domino. ⁝ ſ uictima a uīcendo.
Holocauſta eorum ꝛ victime co
ſ aduenaꝝ qui ad tempus uacāt orationi
ſ chriſtīā.
rum placebunt michi ſuper altare
ſ nō figurale templū ſ eccleſia extra quā nec ſacrificii nec orōnis locus eſt.
meum. Quia domus mea domus
ſ nō tauroꝝ nō hyrcoꝝ. † ſ nō tantum iudeis.
orationis vocabitur cunctis po
ſ hoc promittēs. † ſ in unum ouile' vñ ut filios dei qui erāt diſpſi cōgregaret ī vnū
pulis ait dominus deus qui con
ſ diſperſos iſrael. xii. tribus per mūdum uel per diuerſos errores. ſ quibus ſcribit petrus quaſi electis aduenis diſperſionis
ſ diſperſis cōgregatis.
gregat diſperſos iſrael. Adhuc cō
ſ ego pater ſ chriſtū ſ in predeſtinatione.
gregabo ad eum omnes cōgrega
⁝ ſ gētes ſine ratione ſ mūdi. ſ de longinquo.
tos eius. Omēs beſtie agri ueni
ſ iudeū nō credentem in chriſtum. ſ celeſtē panem. carnem agni.
⁝ ſ nō tradas b. a. ꝯ. tibi.
te ad deuorandum. uniuerſe be
ſ inculte gētilitatis. ſ ſcribe ꝛ phariſei. ſacerdotes. reges. principes. ſic ꝛ hodie in eccleſia.
ſ q꞉
ſtie ſaltus. Speculatores eius

¶ Et non dicat ꝛc. Hoc cōtra iudeos qui ſibi tantū aduentū xpī vēdicabāt. ꝛ alios deſperare cogebāt. Sed non eſt diſtīctio iudei ꝛ greci.

¶ Eunuchus. Propter regnuꝫ celoꝝ. qui mortificant mēbra ſua ſup terrā. quales erant apli. Quib⁹ pro difficultate rei admirānb⁹ ꝛ dicētibus: Quis poteſt ſaluus fieri: rńdit ſaluator. Qui pōt capere capiat. Vñ apls de huiuſmōi eunuchis ſcꝫ virginibus dixit. p̄ceptū dñi nō ha. c. aūt do.

¶ Eunuchi a natiuitate. eunuchi ab hominib⁹ facti. eunuchi propter regnū celoꝝ. omnes cōſolatur: q꞉ ī lege dicebatur. Maledict⁹ qui nō reliquerit ſemē ſ. ē. qđ de ſemie ſpūalis opis dicitur nō ꝓlis.

¶ Quia hec di. d. Duo propoſuit proſelitos ſcꝫ et eunuchos. Prius eunuchis dat p̄cepta viuēdi. ꝛ pmia promittit. poſt ad proſelitos venit quibus ſimilia promittit. Hic ergo loquit' eunuchis q̄ deſperātes dixerūt: Ecce ego lignū aridūꝫ. ne ſe putēt ſubiacere maledictioni legis.

¶ Et filius aduene. Poſt eunuchos ad aduenas trāſit. ꝛ p̄mia promittit.

¶ In ſeruos. Qualis paulus q̄ de ſe ait. Paulus ſeruus chriſti iheſu. et moyſes famulus dei.

¶ Holocauſta ꝛc. Mortificate membra veſtra que ſunt ſup terram. ꝛ alibi. exhibeatis corpa v. ho. deo. vi.

¶ Holocauſtū totuꝫ offertur deo ꝛ incēdit'. Victime pars ſacerdotibus dat'. Holocauſtum deo tribuit q̄ mūdum reliquit: vt ſemp vacet orationi. Victimā qui deo ſeruit. et q̄ mūdi ſūt diſpōit iuſte.

¶ Super altare. Fidem ſup quā oīa offeruntur ſine qua impoſſibile ē deo placere. Vñ iuſtus aūt meus ex fide viuit.

¶ Omnes be. Vox prophete q̄ aduocat romanos ad excidiū iherſm. quibus pene totus orbis ſeruiebat. Vel per beſtiam demones quibus ad deuorandum iudei traditi ſunt.

¶ Cuſtodiens ſa. Hiero. Ne ſit. ſ. ð. vi. diebus quib⁹ factus eſt mūdus. De q̄b⁹ apoſtoli nō erant quib⁹ dicitur. Si de mūdo eſſetis: mūdus qđ ſuū erat di. Ego elegi vos de mūdo: idcirco odit vos mundus.

¶ Ceci. Non habẽtes chriſtũ verũ lumen vel fidem ⁊ alias virtutes.
¶ Canes. Sicut canes gregem: ſic prelati debẽt cuſtodire plebẽ.
¶ Canes impud. Id eſt: ſicut canes ſine diſcretione etiã bonos ſepe pſequũtur: ſic ⁊ iudei impudẽter clamauerunt cru. cru. e. et nec dñi ſaturati ſunt opprobrijs.
¶ Venite ſuma. Sic puertebãt qui corrigere debuerãt. Et q: omnes peccauerũt traditi ſunt in manus romanoꝝ. Unde ſupra. Neſcierũt ſaturitatem
¶ Mor. Uere vitemus exempla maloꝝ nec inebriemur vino ĩ quo eſt luxuria. nec voluptatibus obruamur nec cõtra aduerſarios muti ſimus.

¶ C. LVII.

¶ Juſtus perit. ⁊c. Hec referũt iudei ad yſaiã qui ſerra lignea ſectus a manaſſe ipĩſſimo rege. et alios prophetas quos ipſe occidit appellãt viros miſericordie. Sed veriuſ hic de illo dicitur qui ẽ ſũme iuſtus. de quo nichil tibi ⁊ illi iuſto. et pilatus. quid faciã de ihesu qui dicit̃ iuſtus?
¶ Et nemo eſt ⁊c. Propter ſpeculatoreſ cecos. ⁊ canes mutos. nemo ẽ: quia ceci ⁊ muti ignorãtes ſapientiã nõ cogitant ea que dei ſunt.
¶ Ueniat p. Propheta p̃catur vt xp̃us veniat. et reſurgens a mortuis requieſcat in cu. in glia ſcʒ paterne maieſtatis. vel in eccleſia in qua in directõne ambulauit. q: peccatũ nõ fecit. n. in ẽ d. i. o. e.
¶ Super quem. Uox filij. Super quẽ lu. quaſi niſi ſup me. dicentes. propheti ꝫa. q̃s eſt qui te percuſſit?
¶ Nunquid non uos. Tropologice. poſſunt hec de hereticis legi. qui ſũt filij ſceleſti mẽdaces. ſemẽ diaboli qui ẽ pater mendacij. qui cõſolãtur in ſecte ſue ſimulacris. ſubter lignũ frõdoſum

ſi cecus cecum ducat. a. in. ſo. ca.
ſ deũ ueram lucem
ceci: oẽs neſcierũt. Uniuerſi caneſ
ſ ſine uoce predicationis cõtra inimicos † ſ quia aſtricti uiciis ſ predicare ſ ſapientes in malo
muti † non ualentes latrare. Uidẽ
ſ in peccatis
tes uana dormientes. et amantes
ſ quibus decipiebãtur a demonibus quaſi nõ poſſunt loqui ueritatem ſed mendaciũ
ſomnia: et canes impudentiſſimi
ſ peccatoꝝ. unde canis reuerſus ad uomitũ. ⁊ alibi qui deuorat p. in. ſ. e. pa.
ſ qui ⁊ canes.
neſcierunt ſaturitatem. Ipſi paſto
† ſ legis ⁊ propbetaꝝ. unde ceratis neſcientes ſcripturas.
res ignorauerunt † intelligentiam.
ſ prauam. ſ non dei. ſ omnes decli. ſ. in. ſ. ſunt.
Omnes in uiam ſuam declinaue
ſ quia a via domini declinauerũt. † ſ que ſua ſunt nõ que ihesu chriſti querẽtes.
runt unuſquiſq; ad † auariciam ſuã
ſ pricipibus. ſ a plãta pedis uſq; ad uerticem nõ eſt in eo ſa. ſ populũ.
a ſũmo uſq; ad nouiſſimũ. Uenite
ſ comedamus ⁊ bibamus cras enĩ moriemur.
ſumamus uinũ ⁊ impleamur ebri
ſ vel ſicera. in hebreo enim ſicera eſt omne qḋ inebriare põt. † ſ vnde ſupra. neſcierũt ſaturitatẽ.
etate: et erit ſicut hodie † ſic ⁊ cras.
et multo amplius.

¶ C. LVII.

ſ quia. ſ chriſtus. ſ moritur. ſ opinione infideliũ. vel immenſitate tormẽtoꝝ.

Iuſtus perit
† ſ reproboꝝ iudeoꝝ. † ſ quia ceci: muti. ignorãtes ſapiẽtiã nõ cogitãt ea que ſunt dei. ſ cũ pro nobis: nõ pro ſe cruciari.
et † nemo eſt qui † recogitet in corde
ſ apoſtoli: miſericordia dei ad nos miſſi. † ſ de mũdo ad dominũ p tormẽta trãſeunt.
ſuo: ⁊ viri miſericordie † colligũtur
† ſ eos iniuſte pati. ⁊ iõ iuſte coronari. ſ a preſentia peccati. vel q: peccata noſtra ptulit in corpore ſuo ſup lignũ vt peccatis mortui iuſticie viuamus.
quia nõ eſt qui † intelligat: a facie
ſ vt mala. ſ. ſeculi nõ videat
† ſ ad dexterã patris. ſ chriſtus.
enĩ malicie collectus ẽ † iuſtus. Ue
ſ ad gẽtes per apoſtolos quibus dictũ eſt pacem relinquo vobis p. m. d. u.
ſ chriſti. ſ eterna beatitudie.
niat pax. requieſcat ĩ cubili ſuo. q̃
† ſ recto tramite rediens ad patrẽ. ſ ſublato iuſto.
ambulauit † in directõne ſua. Uos
ſ auſcultate verba mea. ſ iudaice gentis que ⁊ ydola coluit. ⁊ auguria obſeruauit.
aũt accedite huc filii auguratricis
ſ que mechata eſt cũ ligno ⁊ lapide.
ſ que relicto deo. adheret diabolo.
ſemen adultere ⁊ fornicarie. Su
ſ niſi ſuper me. † ſ in paſſione. ſ cõſpuendo faciem vellẽdo barbam. † ſ inclamantes. crucifige cru.
per quẽ † luſiſtis? ſuper quẽ † dilata
ſ vnde. poſuerũt os ſuũ in celum. † ſ vt ſamaritanus e. ⁊ demo. h. † ſ quaſi vos ita ſceſtis. qui eſtis filii ſceleſti
ſtiſ os. et † eieciſtiſ linguã? † Nũq̃d
† ſ vos ex patre diabolo eſtis. ſ filii diaboli qui pater mẽdacii. vnde mẽdax eſt ⁊ pater eius.
non vos filii ſceleſti. † ſemen men
ſ alienis.
dax? Qui conſolamini in diis ſub

ſ diis.
ter omne lignum frondoſum. immo
ſ immolauerũt filios ſuos ⁊ filias ſ. d.
ſ innocẽtes.
lãtes paruulos in torrẽtibus ſub
ſ vel im. † ſ quaſi relinquẽs domum dei iuxta torrẽtes i immolaſti.
ter eminentes petras. † In ptibus
ſ o iheruſalẽ. ſ cultus ydoloꝝ
torrentis pars tua: hec ẽ ſors tua
ſ diis. ſ ſacrificaſti.
Et ipſis effudiſti libamen: obtuliſti ſacrificiũ. Nunquid ſuper † his
† ſ peccatis tuis.
ſ vindicãdo. ſ quaſi merito indignabor q:.
non indignabor? Super monteʒ
ſ hoc in tempore yſaie ſub rege achaʒ maxime.
† ſ vt ydola colerẽs ⁊ luxuriã explerẽs.
excelſuʒ ⁊ ſublimem poſuiſti † cubi
le tuum: ⁊ illuc aſcẽdiſti vt immo
† ſ tutele ſimulacrũ in tuitionẽ domoꝝ. ſ. i.
lares hoſtias. Et poſt † oſtium ⁊ re
† ſ ydolũ in memoria habẽdum.
tro poſtem poſuiſti † memoriale tu
ſ ectã. ſ te.
um. Quia iuxta me diſcooperuiſti: ⁊
ſ diabolum. ſ vt ſuſcipes.
ſuſcepiſti adulterum. Dilataſti cu
ſ vt ad me nõ redires.
bile tuũ: ⁊ pepigiſti cũ eis fedus.
ſ auarus ⁊ immundus.
† ſ adulteriũ. ſ adulteroꝝ. ſ opere.
† ſ ſine verecũdia: vt turpitudinẽ nõ abſcõderes
Dilexiſti † ſtratũ eorum manu † ap
† ſ diabolico. diabolus eſt rex ſuper omnes filios ſuperbie. ſ ydolũ moabitarũ. moloc. vel melon interpretatur rex. cui ornabat ſe iheruſalẽ.
ta. ⁊ ornaſti te † regio vnguento: et
† ſ quaſi vana ornamẽta queſiſti: vt viu ⁊ odore adulteros prouocares.
multiplicaſti † pigmenta tua. Mi
ſ inſuper. † ſ de culmine caſtitatis in baratruʒ libidinis. ſ ideo.
ſiſti legatos tuos procul: ⁊ † humi
liata es vſq; ad inferos. In multi
ſ actionis praue. † ſ declinando ad dexteram vel ad ſiniſtram.
tudine vie tue † laboraſti: non dixi
ſ penitẽdo. ſ ab opere malo. † ſ abũdantiam diuitiaꝝ. ſ alias viam.
ſti quieſcam. † Uitam manus tue
† ſ corde ⁊ ſi ore. ſ me.
inueniſti: propterea non † rogaſti.
ſ pro diuitiis cuſtodiẽdis. ſ quia in diuitiis cõſidens me rogare noluiſti. ideo multos timuiſti.
ſ hoſtes vel deos a quibus te eas habere putabas. † ſ dicẽs omĩa que locutus ſit deus faciemus.
Pro quo ſollicita timuiſti? q: † mẽ
ſ oẽtas honora dominũ ⁊ cõfortaberis.
ſ in leticia tua.
tita es ⁊ mei non es recordata. ne
ſ hoc ſcʒ.
q̃; cogitaſti in corde tuo. quia ego
ſ quaſi diſſimulãdo ⁊ ſi nõ timore ſaltem pro patiẽtia mea redires. ſ ad horam nõ ſemper. vnde tacui. nũquid ſemper tacebo. ſ peccata tua.
tacens ⁊ quaſi non videns: et mei
† ſ ſed. ſ qui diu tacui. ſ omnibus. ſ yronice ſ tandẽ tradẽs te chaldeis. romanis. vel iudicio.
oblita es. † Ego annũciabo iuſtici
ſ ydola. ſ que cõtra me egiſti tẽpore paſſionis. ſ in iudicio.
am tuam ⁊ opera tua nõ proderũt
ſ ad me tempore captiuitatis. vel in die iudicii. ſ a periculo.
tibi. Cũ clamaueris liberent te cõ
ſ dij ex diuerſis gentibus adquiſiti. ſ deos.
ſ in tempore captiuitatiſ
gregati tui. Et omnes eos auferet

ſcʒ voluptates ſuas. Sicut adã poſt peccatum abſcõdit ſe ſubter lignum: ne dei pateret reſpectui. Hi filios q̃s deceperũt imolant in vallibus. Hi in baratro impietatis ſubt̃ imminẽtes petras q̃ ſemper minantur ruinam. Que pro diuerſitate mẽdacij ⁊ varietate puerſoꝝ dogmatũ plures dicunt̃ petre. Nos aũt vnã petrã hẽmus que ſemp populuʒ dei ſequitur. de qua populus iſrl̃ bibebat: cũ familiaritate dñi fruebatur
¶ Libamen. Uinum. oleum. ⁊ hmõi liquamina. Sacrificiuʒ panis victia. et hmõi.
¶ Super m. e. ⁊c. Heretici quoq; q̃ eleuantur in ſupbiam. q̃ eccleſie humilitate contempta ſibi excelſa promittũt: dogmatũ ſuoꝝ mõtes aſcendũt. ⁊ ibi cubile ſuũ demonibus proſtituũt. Et q: conuerſi ſunt retrorſum vxorẽ loth imitãtes: mutantur in ſtatuã ſalis. habẽtes imaginem eccleſiaſtice conditure et ſaporẽ non habẽtes. q̃ proiiciũtur foras vt cõculcẽtur ab hoĩbus.
¶ Et poſt o. Quaſi nõ ſoluʒ in mõtibus ydola adoraſti: ſʒ poſt hoſtiũ poſuiſti vt igrediẽs ⁊ egrediens videres: ⁊ ſemp adorares.
¶ Quia iuxta me d. Methaphora adultere ſicut ſupra meretricis. quaſi dormiẽte viro clam ſuſcipiat adulterũ ⁊ diſcooperiat pallium. dilatet ſtratũ. ⁊ faciat pactũ quaſi dotis inſtrumentuʒ. In quo ſignificat q etiã in templo ſimulacrũ baal poſuerit. ſicut etiã meretricẽ arguerat q in introitu domoꝝ ⁊ locis tenebroſis poſt hoſtia pſtituta ſit oĩbus expoſita intrantibus.
¶ Miſiſti legatos. Ut afferẽt longinqua ydola. q̃ſi non ſufficiant vicina. Et in hoc babilonios ⁊ egiptios deos ſignificat.
¶ In multitudie. Qui ambulat via regia nõ laborat. Una

via ē veritatis qui di‑
cit ego ſum via veritas
ꝛ vita. Viſe vie mun
danoꝝ: vnde non ſi‑
cut vie meę vie veſtrę.
Qui aūt. Qui
ydola nō coluerūt: vel
in captiuitate ducti pe
nituerūt ꝛ ſub zoroba
bel ꝛ aliis ducib⁹ reuer
ſi dn̄m ſuū in loco ſuo
adorauerūt ſecundum
hebꝛeos.
Qui aūt f. ꝛc. Alle‑
go. Qui in eū vere cō‑
fidunt: terrā viuentiū
hereditabūt ſcōꝝ illo.
Credo videre b. d. in
terra viuentiū. Poſſi
debūt montē ſanctum
ſcʒ legem veteris ꝛ no‑
t. vt̄iq̄ enī in monte
datum: ꝛ ad premioꝝ
altitudinē inuitat. vel
chriſtum de quo. veni
te aſcēdamus ad mon
tem domini ꝛc.
Et dicam. Ego
chriſtus ſcʒ aplīs. Vi
am f. quaſi iter bene p̄
dicando p̄bete. i. in ex
emplū eis bene opan‑
do. auferte. o. p baptiſ
mū peccata abluendo
idoloꝝ cultū pꝛedicati
one amouendo.
Quia hęc d. In
crepatione cōtra hieru
ſalē finita venit ad eos
qui cōfidunt in domi‑
no. quoꝝ reuerſioni iſ
inſſerat p̄parari. Vn‑
de ꝛ a laudibus dei in
cipit. ꝛ quę redeūti po
pulo promiſerit: conſe‑
quēter oſtendit.
Non eni in ſ. l.
Nō in ſempiternū ſer‑
uabo iram meaꝫ. neq̄
cauſabor cū creatura
mea: ſed pcutiā in pꝛę‑
ſenti: vt ſanē in futuro
Quia ſpūs ꝛc.
Pax gaudium. vita
omniū qui ſenſum dat
ꝛ intellectuꝫ. Quaſi et
ſpūm viuificantem tri
buo ꝛ aiam creo: indig
num eſt vt ęternaliter
pereant. Referūtur au
tem hęc generaliter ad
omnes fideles qui cor‑
ripiūtur in p̄ſenti a do
mino ſpēaliter ad iu‑
deos.

ſimpetus hoſtiū. ſidē eſt.
ventus: tollet aura. Qui aūt fidu
ſin domino iheſu chriſto. ſuinctum.
ciam habet mei hereditabit terraꝫ
ſ hieruſalem celeſtem. uel ſcripturas ſanctas.
ſchriſtum.
ꝛ poſſidebit montē ſanctum meū.
ſciro ꝛ principibus eius. ſpopulo meo repa
triandi licentiam date. ſdoctores.
Et dicam. Viam facite. pꝛębete
ſne impediatis ſemitam coꝝ.
iter. declinate de ſemita. auferte of
ſomnia nociua vel quecūq̄ difficilia uidentur:
ueſtra interpꝛetatione diſſoluite.
fendicula d̄ via populi mei. Quia
ſ ſuper omnes gētes dominus. nō loco ſed me
rito eoꝝ in quibus habitat. unde exaltabo te do
mine. q. ſuſ. m.
hęc dicit dn̄s excelſus ꝛ ſublimiſ
ſſine fine ſine pꝛincipio.
habitans ęternitatem. et ſanctum
ſſanctificetur no. t. ſfilio uel quodlibet per fi
dem ꝛ dilectōnem. ſcelo uel celeſtibus.
nomē eius in excelſo et in ſancto
ſcoꝛ contritum ꝛ humiliatum deus nō deſpici
es. ſhabitat.
habitans. et cum contrito et hūili
ſremiſſione peccatoꝝ: ꝛ incremēto
uirtutum.
ſpū: vt viuificet ſpiritum humiliū
ſ vt conſolādo de triſticia ſeculi ad leticiam: de
morte ad vitam tranſeant.
et viuificet coꝛ contritoꝛum. Non
ſ ego pater excelſus ſublimis.
enim in ſempiternū litigabo neq̄
ſfacti dicat iram ꝛ vltōnem nō ſemper effundā
ſuper eos. ſſanctus.
vſq̄ ad finem iraſcar. q꞉ ſpiritus a
ſ animas. vnde inſpirauit in f. e. ſpi. v. ſ vel o
facie mea egredieť. ꝛ flatuſ ego fa
ſquia ſcʒ iniquitatē cōcupiuit nō vna con
tentus.
ciā. Propter iniquitatē auaricię
ſ iudaici populi. ſ ad breue vt ſanarē. ſper
aſſirios. per chaldeos. tandē per romanos.
eius iratus ſum: et percuſſi eum.
ſo iudee. ſ cōtra te propter ydo
latriam. ꝛ pꝛo nece filii mei.
abſcondi a te faciem meā et indig
ſ vt nō in facie hominū: ſed in coꝛde peniteret
ſ amens ſicut caim cui dictū eſt eris u. ꝛ pꝛo.
ſ actione prauas
natus ſum. ꝛ abiit vagus in via
ſ cōuerſionis. ſ opera bona. ſ iudaici populi.
ſ quem vulnerauerā.
coꝛdis ſui. Vias ei⁹ vidi: ſana‑
ſ ad patriā. ſ ad penitentiā. ſ a captiuitate:
dum in captiuitate fleret peccata ſua.
ſ quem eieceram.
ui eum ꝛ reduxi eū. ꝛ reddidi cō‑
ſ veras. multe enī falſe. ſ hereditatem pꝛopriā.
ſ populo vel pꝛīcipibus ſ ſubiectis.
ſolationes ipſi. ꝛ lugētibus eius.
ſ malo penitētiam peccatoꝛis q̄ moꝛtē.
ſ hec eſt pꝛomiſſio eius p. r. u. p. m. d. u.
Creaui fructum labioꝛum pacem
ſſcʒ. ſ a terra ſua. ſ nō vni tan
tū genti: ſed toti mūdo.
pacem ei qui longe eſt. ꝛ qui pꝛo‑
ſ a peccato. ſ penitētem.
pe dixit dominus. et ſanaui eum.

Abſcōdi a te f. m. Scʒ auxiliū meū vt amplius deſiderares dicēs
Oſtēde faciā tuam ꝛ ſalui erimus.
Abiit. Quod quidam intelligens ait. Tota die ꝯtriſtatus ingre.
Vias ei us. Allegoꝛ. Videt actiones bonas credētis populi. ꝛ red‑
dit coſolationem ſpūs ſancti. qui paclitus. i. cōſolatoꝛ dicitur. quā adam
p inobedientiam pdidit. penitētibus ꝛ peccata lugētibus reddit.
Creaui. Quaſi liberationeꝫ a captiuitate quam p hieremiā poſt. lxx.
annos promiſi: opere compleui.

ſ iudei inclamātes reus eſt moꝛtis.
ſ ſemper turbati irati.
Impii autem quaſi mare feruens
ſ q꞉ dixerūt ſanguis eius ſuper nos ꝛ ſ. f. n.
ſ in chriſtianos.
qd̄ quieſcere nō pōt: et redundant
ſ erūt ſcʒ cōculcati vt lutū aduenientibus roma
nis. ſ perſecutiones. ſ maris. ſ demonibus.
fluctus eius in conculcationem ꝛ
ſ peccati. ſchriſtus. ſ in circuitu i
pii amb.
lutum. Non eſt pax impiis dicit
dominus deus.

C. LVIII.

ſtu tamē. ſ apte abiecto timoꝛe
annuncia captiuitatē iam immi
nentem ꝛ multoꝛum necem ad
uenientibus romanis.
Clama ne ceſ
ſa predicatōne. ſ vt ab omni
bus poſſis audiri.
ſes: quaſi tuba exalta vocē tuaꝫ
ſ quaſi adhuc poteſt reſipiſcere ſ execrabilia
idolatriam homicidiū. ꝛ huiuſmōi. ſ maioꝛa.
et annūcia populo meo ſcelera eo‑
ſ minoꝛa.
rum. ꝛ domui iacob peccata eoꝛū
ſ oꝛe. ꝛ ſi nō coꝛde ad templū ad ſinagogam cō
ueniēdo legē dei legēdo. ſ quotidie.
Me etenim de die in diem quę‑
ſ actiones volūtates. ſ nō vere.
runt: et ſcire vias meas volunt.
ſ q꞉ ydola nō coluit.
Quaſi gens quę iuſticiam fecerit.
ſ chriſtum qui omnes iuſtificat. idē iudi
cium: q꞉ pater nō iud. q. q. ſ legē vel verā fidem
de qua iuſtus viuit.
ꝛ quę iudicium dei ſui non dereli
ſut ſcʒ faciā.
querit. Rogant me iudicia iuſticię
ſ uoce. uñ populus hic l. m. h. c. a. l. a. m. ſ uoce
tantum. ſ cui nō loco pꝛopinquatur ſʒ merito.
ſquaſi ideo non exaudiā. ſ iniuſticie arguūt
deū quaſi nō reſpiciat opa bona. ſ dicētes.
ꝛ appꝛopiquare deo volūt. Qua
ſuētis ciuiem putāt uirtutē. unde ieiuno bis
in ſabbato. ſquaſi gratā.
re ieiunauimus. ꝛ nō aſperiſti. hu‑
ſaffliximus ieiunādo. ſ uitam aialem.
miliauimus animas noſtras: et
ſnō placuit tibi ſreſponſio. ſquaſi non ex
audiſti: q꞉ ſine miſericoꝛdia ꝛ pꝛo laude ꝛ pꝛo ua
na gloꝛia ieiunatis. ſnon mei.
neſciſti. Ecce in die ieiunii veſtri
ſieiunia non contemno: ſed quę obſunt ieiuniis
ſuel uolūtas in cibis. ſ. lautioꝛi
bus. ſcarnalis. ſnon dei.
inuenitur voluntas veſtra: et om‑
ſideo foꝛſitā ſepe ieiunabāt ut repetendis
debitis uacarēt ſcum lite.
nes debitoꝛes veſtros repetitis.
ſq꞉. ſhomo interioꝛ ueſcitur carnibus draconis
qui datus in eſcā populis ethiopum.
ſcentra debitoꝛes.
Ecce ad lites ꝛ contentiones ieiu
ſexterius. ſexigētes etiā que non accommoda
ſtis. ſreſiſtētes. ſquod peius eſt.
natis: ꝛ percutitis pugno impie.

Creaui f. l. Allego.
Quod d̄ filio p ꝓphe
tas p̄dixi: ad impleui.
faciēs p ipm̄ pacem iu
deis. qui p legē prope
ꝛ gētibus quę a deo lō
ge. q꞉ ſine lege. ꝛ ſana‑
ui eū a peccato. ſ. vtrū
q̄ populum.
Impii aūt. Su
pra de illis qui in cap‑
tiuitate penitētiam ege
runt. ꝛ ideo liberati ſūt
ꝛ de illis qui poſt aſcē
ſionē crediderūt. Hic
de illis ſpēaliter loqui
tur qui in infidelitate
ſua remāſerunt. vnde
vobis opoꝛtebat pri‑
mū loqui verbā dei ꝛc.
C. LVIII.
Clama n. c. Do‑
minus ad pꝛophetas.
vel ad aplos finito ſcʒ
priori capitulo. in quo
pax iuſtis ꝛ nulla req‑
es nūciatur impiis.
Quaſi tuba ꝛc.
Vbi aplīs dicit. In
montē excelſum aſcen‑
de tu q̄ e. ſ. nec buccina
nec tuba aſſumitur ſed
montē iubeť aſcēdere.
ꝛ pꝛopria voce pſona‑
re. Hic aūt q꞉ ꝛ pecca‑
toꝛes ſunt. et deoꝛſum
quibus ē nūciandum:
non iubetur pꝛopheta
in mōtem aſcēdere: ſed
tantū vocē ſuam ſicut
tubā exaltare. ꝛ futura
nūciare bella. Vt quo
modo moꝛtui ad vocē
tubę ſunt viuificandi.
Vnd̄ canet. e. t. ꝛ. m.
re, ſic iſrael pctō moꝛtu
us audiat ſcelera ſua.
Populo meo.
Adi dicat videant q̄
lem patrē pdiderunt
qui etiā peccatoꝛes po
pulū ſuū uocat.
Quaſi. Hoc eſt q̄
re nō exaudiā eos ſicut
illos qui in eccleſia iu‑
ſticiā faciūt iuſte et pie
viuētes xp̄m verū deū
ꝛ verū hoīem cōfitētes
Rogant. Alia te
meritas iudeoꝝ q̄ſi cō
fidētes in cōſciētia bo
na iudiciū iuſtū poſtu
lāt ſecundū illud. Iu‑
dica me dn̄e q. e. in in.
m ingreſus ſum.

Quare ieiunauimus. Obliti ſunt veteris hiſtoꝛię q꞉ dn̄s non re
ſpexit ad munera caim: eo q꞉ nō recte diuidebat cū fratre cui caritatem dei
inuidebat.
Ecce in die ie. Ieiuniū deo acceptū ē. nō ſolum a cibis: ſed ab omni
bus rebus illicitis abſtinere.
Volūtas u. Grego. Volūtas ad iuſticiā: pignus ptinet ad irā. In
caſſum p pn̄iam coꝛpus atteriť: ſi i oꝛdiatis motib⁹ mens viciis diſſipatur.
Repetitis. Qui repetit nō habentem: deo facit violentiam.

¶ Nolite i. Ne vi deatur reprobare ieiu nĩi: docet qũo ſit ieiu nandum.

¶ Colligatõnes. Peccata intelligim⁹ que in die ieiunij p̃rĩs dimittere iubemur: vt nobis dimittat deus. vt ſecũ dicamus. di mitte no. d. n. ſ. et nos.

¶ Lxx. aptius. Omẽ ſcripturã iniquã con ſcinde. falſa ſaliçʒ ciro grapha. q̃bꝰ ſepe pau peres deprimebãt im pie. Si enĩ impium eſt debitũ ab eis exigere q̃ non poſſunt reddere: multo magis ab his q̃ non debent.

¶ Tropologice. Qui ieiunat ab omni bus malis ⁊ vult ieiu niũ ſuum reſpici: nõ ſo lũ declinet a malo: ſed etiã faciat bonũ. vt ſol uat vinculũ iniquita tis. quo ſimplices here ticoꝝ ligati ſunt frau dibus. Unde declian tes aũt in obligatione adducet domi⁹ cũ o. i. Huiuſmõi enĩ qui fra cti ſunt: dimittere de bʒ vir eccleſiaſticus. at qʒ diſſoluere omnẽ ſcri pturã hereticoꝝ. Un de propheta. Ue qui ſcribũt iniquitatem ⁊c. Frangat quoqʒ eſuriẽ tibus panem doctrine dñs enĩ fractos panes aplis tradidit. quos eiſ in vij. ſportis ⁊. xij. co phinis cõminutos at qʒ confractos in euan gelio non integros. ſi cut erãt in lege dereli quit: vt haberẽt quod paupibus erogarent Quos nõ habẽtes ca lorẽ fidei ⁊ extra eccle ſiam algẽtes frigore in fidelitatis inopes atqʒ pegrinos inducat ĩ do mũ eccleſie. ⁊ opiat in corruptõnis pallio: vt tunica xp̃i veſtiti non maneant in ſepulchris qđ de eo legimus qui poſſeſſus a demonũ le gione. in monumentis mortuorũ habitabat nudus. Cũqʒ hoc fece rit: carnem ſuam ne de ſpexerit. i. ſp̃ualiter do meſticos fidei. qđ dixe runt. lxx. domeſticos ſe mis tui ne deſpexeris.

ſquaſi ſi multis vt exaudiã nos. ſſine miſerico dia. ſpro laude hominũ ut audiatur dum orati ſ in ſinagogis ⁊ in angulis platearũ: ut uideantur ab hominibus.

Nolite ieiunare ſicut vſqʒ ad hãc
ſintra in cubiculũ ⁊ c. h. o. p. t.
diem: vt audiatur ĩ excelſo clamor
ſquale agitis.
veſter. Nunquid tale eſt ieiunium
ſnon emẽdare. ſabſtinẽdo a cibis non ab illi citis. ſtotam.
qđ elegi: per diem affligere homi
ſinclinãdo ad pedes. uel in circuitu ſicut mo nachi. ſexterius tantũ.
nem animam ſuam: Nunqd con
ſ hec bona ſunt ⁊ accepta deo: ſi ſi ant corde puro.
torquere quaſi circulũ caput ſuuʒ.
ſinduere.
⁊ ſaccum et cinerem ſternere. Nũ
ſalias his. ſacceptabile deo.
quid iſtud vocaui ieiunium ⁊ dieʒ
ſnon. ſed hoc eſt magis. ſoſtẽſo quale ieiu nium reprobet: quale approbet oſtẽditur
acceptabilẽ domino: Nonne hoc
ẽ magis ieiuniũ qđ elegi: Diſſolue
ſfalſas cartas de quibus dicebãt obligatos pau peres. ſ nõ prohibet ſua repetere. ſ. i. ſſine lite.
colligatõnes impietatis: ſolue fa
ſfalſa cirographa quibus innocẽtes opprimebãt feneratores. ſcartaꝝ.
ſciculos deprimẽtes. Dimitte eoſ
ſ fame vel longa ſeruitute. aliquãdo enĩ vltra terminũ detinebãt eos. ſ qui pro fame ſe vendiderũt qđ ſepe faciebãt. ſ a ſeruitute.
qui cõfracti ſunt liberos. ⁊ omne
ſſeruitutis vel peccati. ſ quaſi dicat aliquis. de bitoris nõ habeo quid faciã ut ſuſcipiatur ieiuni um meũ. frange eſuriẽti p.
onus diſrumpe. Frange eſurien
ſ nõ alienũ. ſ ne de paupertate cauſeris. ſegenos ⁊ vagos in domũ inducimus: cũ diſcor dãtes in fraternã pacem ⁊ caritatis vnitatem re uocamus. ſ a quibus nõ expectas premium. ſ hoſpitales inuicem.
ti panẽ tuum: et egenos vagoſ
ſ prebe tectũ. accipe celum. ſi nõ poteſ prebere panem. ſ cõductam ſi nõ habes tuã.
qʒ induc in domum tuam. Cũ vi
ſfide virtutibus ⁊ opibus. ſ ver bo. ⁊ exemplo. ſ peccatorẽ tibi ſimilem.
deris nuduʒ operi eũ: ⁊ carnẽ tu
ſcõſiderãs te ipſum. ne ⁊ tu ⁊c.
ſcũ hec feceris.
am ne deſpexeris. Tunc erumpet
ſvnde. timẽtibus nomẽ meũ orietur ſol iuſticie. ſ ſicut ſol in mane. ſremiſſio omniũ peccatoꝝ. ſchriſtus.
quaſi mane lumen tuum ⁊ ſanitas
ſ ad preſentiam iudicis. ad beatitudiem. vnde ecce homo ⁊ opera eius.
tua citius orietur. Et anteibit faci
ſ bona opa. ſ filius de quo ex urge gloria mea.
em tuam iuſticia tua. ⁊ gloria do
ſvt glorificeris apud deum ⁊ hoĩem. ſin protectione miſericordie.
ſore. corde. ⁊ opere.
mini colliget te. Tunc inuocabis
ſ cuius volũtatem feciſti.
ſ beneficiis rñdẽdo.
⁊ dñs exaudiet te: clamabis ⁊ dieʒ
ſad remunerãdam. qui affui in bonis operibus auxilium.
ecce adſum: q: miſericors ſum do
ſ depoſueris.
minus deus tuus. Si abſtuleris

¶ Frange e. p. t. Panem eſurienti frangimus: cum xp̃i fidem qui panis viuus eſt: ⁊ ſcripturã ſacrã que ſp̃ualis eſt nobis victus alijs manifeſtamus.
¶ Si nõ potes totũ dare. vel vt multis proſit. diſpſit dedit pauperibus.

de medio tui cathenam: ⁊ deſieris
ſdetrahere.
digitum extendere. et loqui qđ nõ
ſſed obeſt. ſlarga pietate. ſ panẽ ſpi ritualem vel corpalem.
prodeſt. Cum effuderis eſurienti
ſvolũtatem compatiẽtem. ſquacũqʒ angu ſtia.
animam tuã: ⁊ animam afflictam
ſquocũqʒ beneficio. nõ mõ ſuſtẽtando: ſed etiam ſatiãdo ſi potes. ſ peccatoꝝ fugãdis. ſchriſt⁹
repleueriſ: orietur in tenebris lux
ſ iuſtis aliquãdo tenebreſcũt aũt lux in domino ſ peccata. ſ claritas iuſticie.
tua. ⁊ tenebre tue erũt ſicut meri
ſtũc. ſ cũ tenebre tue erũt ſicut meridies. ſeternam.
dies. Et requiem dabit tibi domi
ſ vnde. tecũ principiũ ĩ die virtutis tue ĩ ſp. ſ.
nus deus tuus ſemper: et imple
ſ virtutibus vel viſione deitatis.
bit ſplendoribus animam tuam ⁊
ſ virtutes ne deficiãt. vel corpus in die iudicii ſu ſcitabit. ſab igne eterno. ſfidelis. vel eccleſia.
oſſa tua liberabit. ⁊ eris q̃ſi ortus
ſ virtutũ floribus ⁊ opum fructibus cõſpicuus. ſchriſtus. ſ ſp̃ualium.
irriguus: ⁊ ſicut fons aquarũ cu
ſ celũ ⁊ terra trãſibunt: verba aũt m. n. t. ſpreter cetera. ſ in eccleſia per fidem.
ius nõ deficiẽt aque. Et edifica
ſo eccleſia. ſcõuenticula iudeorũ ſ propter infidelitatẽ ſmultoꝝ.
buntur in te deſerta ſeculorũ. fun
ſ virinſqʒ populi.
damenta generationis ⁊ generatõ
ſo eccleſia. ſo chriſtiane. ſpredi cator. ſcõfitẽdo chriſtũ verũ deũ ⁊ veꝝ hoĩem
nis ſuſcitabis. Et vocaberis edifi
ſdoctrinaꝝ quibus munitur eccleſia.
cator ſepium. auertẽs ſemitas ini
ſerroꝝ: quibus nõ eſt quies nec pax qui ẽ chriſt⁹ ſne trãſgrediaris. ſne malafacias ĩ die ſabba ti. ſquiete anime. que omni tẽpore celebrãda ſvel in quietẽ.
quitatum. Si auerteris a ſabba
ſmei aũt pene moti ſunt pedes. ſcarnis.
to pedem tuum facere voluntateʒ
ſ celebrãs domino ſabbata delicatã.
tuã ĩ die ſancto meo. ⁊ vocaberis
ſdeo acceptũ. ſpurũ.
ſabbatum delicatum. ⁊ ſanctũ do
ſnõ tuum. ſ in operibus tuis.
mini glorioſum. et glorificaueris
ſdominu. ſvel diẽ ſabbati. ſactiones prauas.
eum dum non facis vias tuas. et
ſvt nec. ſ. opere pecces. nec volũtate.
non inuenitur voluntas tua. vt lo
ſodioſum vel ocioſum. ſ cũ ſu pradicta feceris ſ delectare in domino ⁊ dabit tibi pe. c. t.
quaris ſermonem. tũc delectabe
ſin eterna beatitudĩe.
ris ſuper domino. et ſuſtollã te ſup
ſalias nes. ſeterne ſoliditatis. hoc enĩ ſolum elementũ immobile ⁊ ſolidũ.
altitudinẽ terre. ⁊ cibabo te here
ſſ. patria vera. ſquã nec oculos v. n. a. audiuit nec in c. h. a. ſquaſi vera ſunt hec omnia: os enim d.
ditate iacob patris tui. Os enim
ſper prophetam. ſſermonem ſcʒ
domini locutuʒ eſt.

¶ C. LIX.

Quod mãducaturus eras: ſi non ieiunares: da paupibus vt ieiu niũ tuũ ñ ſit lucꝝ mar ſupij ſed aĩe ſaturitas.

¶ Et carnem tuã. Proximũ in neceſſita te qualibet recognoſce ſimilem tibi. cõſiderãs te mortalẽ ⁊ paſſibileʒ Unde. Uiſitãs ſpẽm tuam nõ peccabis.

¶ Lumẽ t. Sicut matutina lux ſoluit te nebras: ita lumen veri tatis fugat errores.

¶ Iuſticia. Xp̃s q̃ omnes iuſtificat ante ibit ad gloriam. vnde vado vobis parare lo cum. Idem. et gloria domini colliget te. i. ſu ſcipiet ad ſe. qui dixit vbi ego ſum: illic ⁊ mi niſter meus.

¶ Cathenã. Pec catoꝝ. vñ. Funes pec catorũ circũplexi ſunt me. et funibꝰ peccatoꝝ ſuoꝝ cõſtrigitur q̃ſqʒ.

¶ Digitũ ex. Pro ximos notare. detrahe re. i. nõ ſolum nõ cogi tes ⁊ nõ facias hec: ſed ne detrahas.

¶ Ortus irrigu us. Uoluptatis pa radiſus quẽ plantauit dñs deus a principio ſcʒ eccleſiam. Fons in medio xp̃us eſt. cuius nõ deficiunt aque do ctrine ſp̃uales. que ec cleſiam irrigant. ⁊ hoc eſt. Et eris quaſi o. i. o fidelis. vel eccleſia.

¶ Sicut fons. Aſ ſimilaberis chriſto ca piti tuo.

¶ Edificabũtur. Iudei referũt hoc ad reſtauratiõnẽ q̃ facta ẽ ſub zorobabel. ⁊ ihũ ſacerdote magno. vel ad illã quã delirãt fu turã in vltiõ. Melius ad eccleſiaʒ hec referri poſſunt.

¶ Fundamenta. Aplos. pphas. ⁊ ſiles. vñ fundamẽta ei⁹ ĩ mõ tibꝰ ſ. Fũdamẽtuʒ aũt ſingl'aris numeri xp̃us ẽ. vñ. Fũdamẽtũ aliud nẽo põt ponere p̃ter id qđ poſitũ ẽ. qđ eſt xp̃s iheſus.

¶ Iniquitatũ. Ut ĩ quietẽ. i. ſemitas erro ris. ĩ q̃etẽ l' verã pacẽ.

¶ Terre. Uiuentiũ q̃ ſurſũ ñ deorſuʒ. Uñ loth dr. In mõte ſaluã te fac
¶ Hereditate. Celeſti: quã dedi iacob cuius filius es p fidem ⁊ opati onẽ. vicia atqʒ peccata ſupplãtando. cuius enĩ quis immitator fuerit: eius

filius dicitur.

¶ Sed iniqui. u. Oſtendit quare nõ exauditi: ⁊ in captiuitatem ducti.

¶ Manus. n. Iniquitates per partes exponit. nec ydolatriam obiicit q̃ tpe yſaie colebatur. ſed ſanguinis effuſionem. vnde ſupra. Iuſtus p. ⁊ nõ eſt q. r.

¶ Manus e. u. Ieremiã lapidauerũt. Iſaiam ſecuerũt. Ezechielem in babilone occiderunt. ⁊ tandẽ filium dei inclamantes. ſanguis ei⁹ ſuper nos ⁊ ſuper filios noſtros.

¶ Conceperunt. Qui expectãt antixp̃s. Quem enim multo labore pquirunt: iniquitate ſuſcipient.

¶ Oua aſpidum. Ex ouo fetus. et corde conſilium. ex quo act⁹. Oua ergo rũpunt. dũ corda iniqua et venenoſa ꝯſilia verbis oſtẽderũt dicẽtes. reus eſt mortis.

¶ Aſpidum. Aſpis ad primam vocẽ incãtatoris. alterã aurẽ terre infigit. alterã cauda obturat: ne poſſit incãtari. Sic iudei inherẽtes terrenis. ne locum ⁊ gentẽ pderent metuentes. chriſti predicationem repulerunt venenati venenatorum filij. vnde. genimina viperarum.

¶ Erũpet in r. Ex ouis aſpidum regulus qui ⁊ baſiliſcus ex iude is antixp̃s. Ex eis enĩ naſcetur flatu ſuo. i. ſermone venenoſo multos occidens volantes ad patriam celeſtẽ. Occidit enim baſiliſcus flatu ſuo aues volantes per aera.

¶ Vaſtitas. Hoc apl̃s poſuit ad romanos. ſicut illud. Velo ces pedes eoꝝ ad effundendum ſanguinem. Nõ multi ignorantes de terciodecimo pſal

ſ propheta ad iudeos.
Ecce non ẽ ad
ſ breuiata potẽtia ex quo liberauit nos ab egipto. ſ uos ſi credideritis.
breuiata manus domini vt ſalua
re nequeat: neq̃ aggrauata eſt au
ſ ſi pure inuocaueritis ſicut moyſem ⁊ alios olim audiuit.
ris eius vt non exaudiat. Sed in
ſ quaſi murus interpoſitus. ſ cultus ydoloꝝ. ſ chriſt⁹ ſoluit parietẽ medium macerie ſ ne uos ſaluet uel audiat.
iquitates veſtrę diuiſerunt inter
ſ nõ poteſt faciẽ peccatorũ veſtroꝝ ſuſtinere.
vos ⁊ deum ueſtruꝫ. ⁊ peccata ue
ſ ne videat turpitudinem veſtrã ſed ſtatim feriat. ſ quaſi murus interpoſitus. ſ preſentiam. auxilium. gratiam.
ſtra abſcõderũt faciẽ eius a uobiſ
ſ in tempe tribulationis.
ne exaudiret. Manus enĩ vr̃ę pol
ſ prophetaꝝ ⁊ ipſius chriſti.
lutę ſunt ſanguine. et digiti veſtri i
ſ quãdo dixerũt omia que precepit dominus nobis faciemus. vel demonium habes ⁊ huiuſmodi. ſ pro chriſto antichriſtũ ponunt. vel promittunt
iquitate. Labia vr̃a locuta ſũt mẽ
ſ blaſphemiam.
daciũ: ⁊ lingua veſtra iniquitatẽ fa
ſ credat in chriſtum.
tur. Non eſt qui inuocet iuſticiam
ſ quia elegerũt barrabam: crucifixerũt chriſtũ
neq̃ eſt qui iudicet vere: ſed cõfi
ſ in idolo. idolũ nichil eſt. vel in neſcio quo meſſia futuro.
dunt in nichili. et loquuntur va
ſ iudaicas fabulas. ſ chriſtum ter quotidie i ſinagogis blaſphemãdo. meſſiam adhuc expectãdo. ſ multo labore mortẽ chriſti machinãtes.
nitates. Conceperũt laborẽ ⁊ pe
ſ parient. i. ſuſcipiẽtes antichriſtũ. ſ cõſilia venenoſa.
perũt iniquitatem. Oua aſpidum
ſ manifeſtãdo. ſ cõſilia opera vana ⁊ inutilia. muſcas ⁊ culices. i. ſtultos ⁊ ſimplices capiẽtia. ſ cõtra chriſtũ machinãtes.
ruperũt: ⁊ telas araneę texuerũt.
ſ acquieſcẽdo. ſ ſicut abel acquieſcẽs caim dicẽti egrediamur in agrũ. ſ cõſilus. ſ iudeoꝝ.
Qui comederit de ouis eorũ mo
ſ morte eterna. ſ nutriẽs ex ouis. ſ dum corda iniqua ⁊ venenoſa cõſilia verbis oſtẽderũt. dicẽtes. reus eſt mortis.
rietur. ⁊ quod confotũ eſt erumpꝫ
ſ antichriſtũ regẽ omniũ maloꝝ.
ſ cõſilia opera. doctrina.
in regulum. Telę eorum nõ erunt
ſ anime. ſ cõtra frigus inferni.
in veſtimentum: neq̃ operientur
ſ ſanctoꝝ veſtimẽta. opera bona. vnde ſacerdotes t. in. ſ malis: quia. ſ tele araneaꝝ. ſ omnes declinauerũt ſimul inutiles. f. ſ.
operibus ſuis. Opera eorũ opa
ſ mors chriſti ſ quãuis dicãt nobis nõ licet interficere quẽquã
inutilia: ⁊ opus iniquitatis in ma
ſ cum laternis ⁊ facibus ad cõprehẽdẽdum chriſtum. ſ affectus.
nibus eorũ. Pedes eorũ ad ma
ſ ogando. ſ tedioſe pilatum rogãdo. ſ vt velem aquã.
lum curzunt: ⁊ feſtinant vt effun
ſ chriſti vel prophetaꝝ. vnde iheruſalem que occidis prophetas ⁊c.
dãt ſanguinem innocentẽ. Cogitati
ſ cõtra deũ. eradamus eũ de terra viuentiũ ⁊ huiuſmodi ſ ab hoſtibus. a diabolo.
ones eoꝝ cogitatõeſ inutileſ: vaſti
ſ actõibus prauis pro quibus vaſtati ⁊ cõtriti ſ chriſtũ qui eſt pax vera. qui ait pacem r. u. p. m. d. u.
tas ⁊ contritio in viis eorũ. Viã

ſ chriſt⁹. ſ de quo iudiciũ gẽtibus proferet. ſ diſcretio boni ⁊ mali vel rectitudo. ſ credere nolentes.
pacis neſcierunt: ⁊ non eſt iudici
ſ operibus. ſ actiones.
um in greſſibus eorũ. Semite eo
ſ nõ natura ſed uolũtate. quicquid enim incuruatur de recto torquetur in prauũ ſ a bono in malum.
ruꝫ incuruatę ſunt eis: omnis qui
ſ imitatur. ſ nõ ſolũ nõ inuenit. ſed neſcit quid querere debeat. ſ quia ignorauimus pacem. ſ chriſtum.
calcat in eis ignorat pacẽ. Pro
ſ tranſiens ad gentes. ſ filius cui datum eſt iudiciũ.
pter hoc elongatum eſt iudicium
ſ fide trahẽdo. ſ ſed gentes. ſ a gentibus cõprehenſa. ſ chriſtus.
a nobis: ⁊ ñ apprehẽdꝫ nos iuſti
ſ chriſtũ in lege promiſſum. de quo emitte lucem tuam ⁊c.
cia. Expectauimus lucem. et ecce
ſ infidelitas. antichriſtus.
ſ chriſtũ qui ſplendor glorie ⁊ figura ſubſtãtie patris. ſ ignorantie peccati.
tenebrę. ſplendorem. ⁊ i tenebris
ſ ſcripturã ſacram: chriſtũ in ea nõ uidentes. uerba tantũ ⁊ folia. nõ ſenſum fructuſq̃ querẽtes
ambulauimus. Palpauimus ſi
ſ q: pene oculis etiã uiſibilis offertur chriſtus
cut ceci parietẽ. ⁊ quaſi abſq̃ ocu
ſ in ſcripturã ſacrã que quaſi meridies clara ⁊ aperta ſanctis.
lis attrectauimus. Impegimus
ſ in toto orbe ſole iuſticie rutilante. ſ nõ intelligentes. ſ obſcuris miſteriis. quãdiu enĩ legitur moyſes. uelamẽ ſuper corda eoꝝ eſt.
meridie quaſi in tenebris. in cali
ginoſis quaſi mortui. Rugiemus
ſ nõ habẽtes cor.
quaſi vrſi omnes: ⁊ quaſi colũbę
meditãtes gememus. Expectaui
ſ chriſtum de quo. deus iudiciũ tuum regi da. ſ nobis ſed gẽtibus.
mus iudicium. ⁊ nõ eſt. ſalutem. ⁊
ſ uſq̃ ad gentes. ſ relinquetur uobis d. n. d. ſ q: ⁊ ſcripturam contempſerũt: ⁊ autorem occiderũt.
elongata eſt a nobis. Multiplica
ſ a quibus faciẽ auertens. ne cerneres. ne ferires.
tę ſunt enĩ iniquitates noſtrę co
ſ cui nichil occultum. ſ ſcdm iniquitates noſtras recepimus.
ram te: ⁊ peccata noſtra reſponde
ſ ſcdꝫ petitionẽ noſtram. ſanguis eius ſuper nos ⁊ ſ. f. n.
rũt nobis. Quia ſcelera noſtra no
ſ ſunt adhuc. ſ quaſi. putabamus eſſe iuſticiaꝫ
biſcum: ⁊ iniq̃tates noſtras cog
ſ penitẽtes quãdo cõpuncti corde dixerunt. quid faciemus uiri fratres. et hmõi. ſ tradẽdo pilato. ſ dicẽdo reus eſt mortis ⁊c.
nouimus peccare ⁊ mentiri ꝯtra
ſ a domio. ſ dicẽtes ſcimus quoniã moyſi locutus ẽ dominus. hũc aũt neſcimus unde ſit. ſ imitãtes. unde ſi quis michi miniſtrat me ſequatur. et illud poſt dominũ deũ tuũ ambulabis
deũ. ⁊ auerſi ſum⁹ ne iremus poſt
ſ hic hõ nõ eſt a deo qui ſabbatũ nõ cuſtodit.
tergum dei nr̃i. Vt loqueremur
ſ cõtra chriſtum ſ legis.
calũpniam ⁊ tranſgreſſionem. con
ſ maliciam. ſ ſcirent.
cepimus ⁊ locuti ſumus de corde
ſ inuenimus eũ ſubuertẽtem gẽtem noſtrã ſ traditiones hominũ. ſ ad gẽtes
verba mendacii. Et conuerſum eſt
ſ chriſtus. ſ id. eſt ſ que pars iuſticie cum iniquitate. ſ a nobis.
retrorſuꝫ iudiciũ. ⁊ iuſticia longe

mo putant ſumptũ. q̃ verſus in editione vulgata additi ſũt ⁊ i hebraico nõ habentur.

¶ Propter hoc. Propheta in pſona populi penitẽtis reſpõdet poſt accuſationem quid loqui debeãt penitentes.

¶ Rugiemus q u. o. ⁊c. Iudeoꝝ meditatio et doctrina in ſacra ſcriptura rugitui vrſi ⁊ colũbę gemitui compatur. quaſi inutilis ⁊ vana: ſicut ⁊ illa. Circa ſubiectos quoq̃ ſeuiunt vt vrſi. contra maiores vel equales gemunt vt columbe. vt illd. Effraim factus eſt quaſi columba non habẽs cor.

Ueritas. Chriſtus qui ē via veritas ⁊ vita. Unde· veritas de terra orta eſt ⁊ ·i·d· c·pro· Et notandū ꝙ crebro veritas nominata eſt· vt chriſti pſona monſtretur· quā deſerentes ſequuti ſunt mēdacium.

Et vidit ⁊c. Oſtēſo quia penituerunt· oſtendit non placuiſſe domino penitentiā eorū· quia nō puro corde plures penituerūt.

Quia non eſt uir. Pēte oēs eſſeni nati ſunt· ſicut illud. Ueni et non erat qui audiret.

Et ſaluabit ſ.b. Pater ſcʒ per filium gētes· ⁊ iuſticia eius vł miſericordia ſcd̄m ·lxx· cōfirmabit eū qui voluerit cōuerti· nō merito ſʒ miſericordia ⁊ iuſticia. Juſtū enim ē: vt penitēti creature creator pcat quę meritis ſuis ſaluari nō poterat.

Et timebūt qui Pręmōſtrata vindicta dei in iudęos p romanos: deſcribit fideʒ gentium· de quattuor ptibus mūdi venientium audita pdicatione apoſtolorū.

Quaſi flu. Ocitiſſime mundum ſua pdicatione ⁊ fide impleuit de quo. Velociter currit ſermo eius.

Quē ſpūs c·d· Ad redimēdum genꝰ hūanū ſpūs ſanctꝰ ·ſ· Uū · qui conceptus ē de ſpū ſancto· ⁊ requieſcet ſup eū ſ·d· ⁊c·

Hoc fędus m. ⁊c. Ut ſcʒ eos ſanguine filij redimam et ipſi pcepta mea faciant· ⁊ memorit teneāt· ⁊ hoc eſt· ſpūs meus ⁊c.

C. LX.

Seminis. Sequentiū pphetarū· apoſtolorū· martirū· q eodē ſpū repleti ſunt. Spiritus eni ſanctus q docuit yſaiam. Ad alios q̄ʒ quaſi per ſucceſſionem trāſit. Et hoc eſt amodo ⁊ vſq in ſempiternum.

Surge il. Hęc referūt iudęi ad tēpus chriſti ſui: quē nos antixp̄m dicimꝰ· ⁊ intelligunt iheruſalē illā quā auream ⁊ ornatā de cęlo autumant deſcenſurā. Cuius iohannes in apocalipſi facit mentionē· per quā nos ſanctā eccleſiā accipimꝰ. Dicunt eī ꝙ tūc oēs gētes ſeruiēt eis cameli· dromedarij· madian· ⁊ effa· oēs de ſaba veniētes aurū deferāt ⁊ thus· Et oues cedar· et arietes nabaioth cōgregentur ad offerendum domino ſup altare templi qđ tunc extruxerīt. Nos autem eorū inſanias cōtempnentes· hoc ad eccleſiā primitiuā referimꝰ. Quidā āt hęc omnia iudęis carnaliter pmiſſa dicunt vt vel p hijs ſuſcipiāt dei filiū.

ſin gentibus· ſquaſi nō manſit ī eis qui mūdi latitudinem ⁊ volūtatē ſequūtur ſcribis ⁊ phariſeis ⁊ huiuſmodi. ſvel tea.
ſtetit. Quia corruit i plateis veri
ſidem. ſque in cordibus habitat p fidem nō potuit ingredi propter infidelitatē. ſcorda iudeorū.
tas: ⁊ equitas non potuit ingredi
ſchriſtus. ſiudeis.
Quoniā facta eſt veritas in obli
ſ aliorū iudeorū qui diripiebāt fideliū bona· vnde rapinā bonorū veſtrorū cū gaudio ſuſcepiſtis. ſcredēdo in chriſtū. ſinfidelitatis.
uionem ⁊ qui receſſit a malo: prę
ſ penitētiam eorū infructuoſam.
dę patuit. Et vidit dominus ⁊ ma
ſ quia nō puro corde. ſqui omnia videt
lum apparuit in oculis eius· quia
ſ quia trāſlatum eſt ad gētes. ſ diſcretio boni ⁊ mali· vel inter ſimplicitatē ⁊ duplicitatē· vel in eorū penitētiā iudicium rectitudinis. ſeis. ſpater. ſ in iudeis.
nō eſt iudiciuʒ. Et vidit quia non
ſ ſanctus. ſ ſicut moyſes· dauid ⁊ alii ſ cōtriſtatus eſt de infidelitate eorū.
eſt vir· ⁊ apporiatus eſt· quia nō ē
ſiudeis in infidelitate obſtiatis. ſ interueniat pro eis ſicut moyſes in deſerto ſ deo ne pereutiat. ſ a perſecutōne illorū reſuſcitādo a mortuis. ſvel bit.
qui occurrat. Et ſaluauit ſibi bra
ſfiliū per quē omīa facta ſunt ſ id ē· filius per quē omnis iuſticia.
chium ſuum: ⁊ iuſticia eius ipa cō
ſvel bit ſ in gētibus per fidem. ſ patrem. ſ electos ſuos ab inimicorū perſecutione liberādo· ⁊ pro ipſis pugnādo· ipſos ſaluādo. ſ hoc eſt iuſte quaſi loricatus ⁊ galeatus in vltione inimicorū ſuorū venit· cū per romanos euertit iudeā.
firmauit eum. Indutus ē iuſti
cia vt lorica: ⁊ galea ſalutis in ca
ſmilitibus romaīs.
pite eius. Indutus eſt veſtimētis
vltionis: ⁊ opertus ē quaſi pallio
ſire vindicte. ſ paratus armis indutus.
zeli. Sicut ad vindictaʒ quaſi ad
ſvt ſcd̄m opera ſua recipiāt.
retributionem indignationis ho
ſiudeis. ſ vt ſicut prophetas ⁊ ipſum chriſtū occiderūt ita romanis occidātur. ſ retribuēdam.
ſtibus ſuis· ⁊ viciſſitudinē inimi
ſciuitatibus iudeorū. ſ mercedem iniquitatis. ſ delēdo eas.
cis ſuis· inſulis vicē reddet. Et
ſ ſancte· caſte· filialiter· vnde beatus vir qui timet dominum· vel ſeruili timore.
ſmulti ab oriēte ⁊ occidēte venient ⁊c.
timebunt qui ab occidente nomē
ſpatris· vnde manifeſtaui nomē tuū h· ſfilium· cui dicitur exurge gloria mea.
domini: ⁊ qui ab ortu ſolis glori
ſpatris. ſ autor beatitudīs. ſfilius incarnatus· vel ad gētes in predicatione apoſtolorū. ſ qr in ipſo fons ſapiētie ⁊ doctrine ⁊ ſcientie qui dicit ſi quis ·ſ·u·
am eius. Cum venerit quaſi flu
ſcui nichil reſiſtit· vnde data eſt michi omnis poteſtas ī c· ⁊ ī·t· ſamor· bōitas caritas.
uius violentus quē ſpūs domini
ſcū. ſfidelibus iudeis vel eccleſie ſchriſtus.
cogit: et venerit ſyon redemptor· ⁊
ſnō oībus· ſqui fidem habent ·ſ· ⁊ opationeʒ ſ infidelitatis ⁊ negationis. ſ ad eos qui cum viciis ⁊ cōcupiſcētiis pugnāt.
eis qui redeunt ab iniquitate in
iacob dicit dominus. Hoc fędus
ſ ſcʒ qui redeunt ab iniquitate. ſ ſanctus a prophetia.
meū cū eis dicit dominus. Spi
ſ euāgeliū meum cui nō ſuccedat alia lex· vnde iohānes dicit euangelium eternum. ſo yſaia.
ritus meus q eſt i te ⁊ verba mea
quę poſui in ore tuo· non recedent
de ore tuo· ⁊ de ore ſeminis tui di
xit dominus amodo ⁊ vſq in ſem
ſcelū et terra trāſibunt u·a·m·n̄·t·
piternum.

C. LX.

ſ ſic ſque cecidiſti in fidelitate· ſque iaces in viciis. ſ fide.
SUrge illumi
ſo. ſ homo factus. ſfilius dei
nare iheruſaleʒ quia venit lumen
ſmiraculorū· vel filius dei. ſ glorioſa dicta ſunt de te· c·d· ſ o eccleſia
tuum: ⁊ gloria domini ſuper te or
ſinfidelitatis.
ta eſt. Quia ecce tenebrę opiēt ter
ſpeccatorū. ſ illuminādam.
ram: ⁊ caligo populos. Super te
ſmiracula· vnde vidimus gloriā eius ⁊c· gloriā quaſi vnigeniti a patre p·g ⁊c· ſſol verus.
autem orietur dominus: ⁊ gloria
eius in te videbit. Et ambulabunt
ſque prius in tenebris. ſfide· vel chriſto quī eſt lux mundi. ſcor regum in manu dei eſt et quocūq voluerit vertet illud. ſcōſtantinus heraclius· theodoſius· vel ſancti ſe et alios bene regentes.
gentes in lumine tuo: ⁊ reges in
ſo primitiua eccleſia.
ſplendore ortus tui. Leua in cir
ſmūdi. ſmētis. ſintellige.
cuitu oculos tuos ⁊ uide: omnes
ſin fide ſociādi.
iſti congregati ſunt uenerunt tibi.
ſfideles in fide fortiores. ſad fidē. ſparuuli in chriſto quibus dicit apoſtolus· lac dedi vobis potū non eſcam· et petrus quaſi mō ge· infantes.
Filii tui de lōge uenient: ⁊ filię tuę
ſvel· lac ſuggent. ſ cum eleuabis oculos. ſmultitudinē fidelium·
de latere ſurgent. Tunc uidebis
ſfilios· quaſ. fluuius aquis ſubitis· ſmultitudinem ſpre gaudio· ſ vt ſuſcipias hoſpitem chriſtum ſſcd̄m illud· cor meū dilatatum eſt: dilatamini et vos·
⁊ affiues: ⁊ mirabitur ⁊ dilatabit
ſper fidem·
cor tuum quando conuerſa fuerit
ſomnes nationes mundi ſreges pricipes·
ad te multitudo maris: fortitudo
ſſocianda fide· ſabūdantia diuitum ad fidem uenientium·
gentium uenerit tibi. Inundatio

Surge. In eccleſijs quę occidiſti in ſynagogis. Surge ī gentibus quę cecididiſti ī in iudęis· Surge p cōfeſſionē p virtutes quę cecidiſti p negationem p vicia· ⁊ cū ſurrexeris illumiare· i· accipe chriſti fidem.

Lumē t. Tibi lōge ante promiſſum ad redemptionē tuam vēturū quod illumiat o· h· ve· i· h· m· ſ· qui dicit Ego ſum lux m· a quo illuminaberis ſi fidem chriſti ſuſcepis.

Gloria domini. Ad illumiandum. filius ſcʒ ſicut ſol ortꝰ illumiat mundū· in cuius figura moyſi ⁊ ſalomoni alteri tabernaculum· alteri templum ędificanti oñditur gloria domini. Gloria quoq dñi fuit mortui reſuſcitatio· leproſi mūdatio· ⁊ huiuſmōi.

Terram. Iudęos terrena tantū amātes· quibꝫ dicit bona terrę comedetis· quod carnaliter accipiunt.

Ortus tui. Quo ſcʒ ex aqua ⁊ ſpū ſancto nata es· omnes in ſplendore ortus primitiuę eccleſię ambulamꝰ quia eandē fidē hēmꝰ eodem baptiſmo renaſcimur.

Leua in cir· ⁊c· Cui ſimile leuate oculos veſtros ⁊ videte regiones quia albę ſunt iam ad meſſem.

Filii t. Quos in fide genuiſti. Un̄ paulus· p euāgelium ego vos genui.

Primi fideles de iudęis quādo ſpiritus datus eſt erāt in iheruſalē viri religioſi ex omni natione quę ſub cęlo eſt· vel gentes ex omnibus partibus mūdi.

De longe venient. Quia longe erāt a deo per ydolatriaʒ. Unde Vos qui eratis lōge facti eſtis prope.

De latere. Hiero. Quidam codices habent de latere ſurgent. Perforato enim in cruce domini latere: effluxit ſanguis redemptionis· et aqua baptiſmi· de quibus facta eſt eccleſia· ſicut ex coſta lateris adę mater omnium eua. Unum horum ſine altero non prodeſt. Niſi enim chriſti paſſionē

⁊ reſurrectionem pro noſtra redemptione credamus·quãuis baptizemur: non ſaluabimur. Nec ſi hec credamus: niſi baptizemur. Sed hoc neq₃ in hebreo neq₃ in·lxx·inuenitur·neq₃ hieronimi ſenſus ad hoc inclinatur.

ſ muneribus ſuis exornabit. ſ qr· ſ gentes·
camelorum operiet te: dromedarii
ſ iniquitas. ſ reſolutus·vel effundẽs. ſ captiuitas vel cõuerſatio. ſ alias epha·
Madian ⁊ effa. Omnes de ſaba
ſ ad fidem· ſ fidem caritatẽ ⁊ ſapientiã. ſ ſacrificii. ſ orationẽ·vnde dirigatur o·m·ſ·i·i·p·t·
venient aurum ⁊ thus deferẽtes
ſ opera filii. ſ filiũ in quo laudatur pater· ſ alius·quaſi nõ contenti ſua ſalute.
et laudem domini annũciantes.

Omne pecus cedar congregabit
ſ afferte domino filii dei a·d·fi·a.
tibi: arietes nabaioth miniſtrabũt
ſ arietes·ſicut a paulo tytus·⁊ alii·a petro marcus·
tibi. Offerentur ſuper placabili al
ſ fide ſuper qua omĩa bona offeruntur. ſ eccleſiã
tari meo: et domum maieſtatis
ſ in talibus. ſ gẽtes.
meę glorificabo. Qui ſunt iſti qui
ſ a mũdi turbinib⁹ remoti. ſ ad me de toto orbe alio ſpũs ſancti. ſ ſimplices.
vt nubes volãt: ⁊ quaſi columbę
ſ introitus fidei per quã intrare cupiunt in eccleſiam. ſ vnde ipſe erit expectatio gẽtium.
ad feneſtras ſuas? Me eteni expe
ſ diuerſe gẽtes ſ eccleſie. ſ mũdi. ſ fidei.
ctãt inſulę·⁊ naues maris in prin
ſ gentes. ſ o primitiua eccleſia.
cipio vt adducam filios tuos de
ſ ab ydolatrias ſ eloquẽtia. ſ cõfeſſio fidei. ſ ſapiẽtia.
longe. Argentum eorum·⁊ aurũ
ſ venięt·ſ·vt glorificetur ſuper illos.
eorũ cũ eis nomini dñi dei tui·et
ſ per illos.
ſancto iſrael: quia glorificabit te.
ſ preter cetera bona. ſ hec ad litteram ⁊ ſpiritualiter. ſ gentiũ. ſ cõſtantinus ⁊ alii qui p orbem eccleſias edificauerũt.
Et ędificabunt filii peregrinorum
ſ ne hoſtis poſſit intrare. ſ ſpũales ⁊ ſeculares.
muros tuos: ⁊ reges eorum mini
ſtrabunt tibi. In indignatõne eni
ſ in iudeis. ſ tribulatione preſenti vt corrigerem per tyrannos·per captiuitates plurias.
mea pcuſſi te: ⁊ i recõciliatõe mea
ſ in gentibus. ſ parati ſuſcipere alios. ſ miniſtri eccleſie qui alios introducũt
miſertus ſum tui. Et apient por
ſ proſperitate ⁊ aduerſitate. ſ in gaudio,⁊ tribulatione.
tę tuę iugiter die ac nocte nõ clau
ſ principes vel martires fide fortes.
dentur: vt afferatur ad te fortitu

Camelorũ. Camelus animal eſt gibboſum ⁊ oneriferũ. Hi ſunt diuites onus diuitiar ⁊ peccator gibbum portãtes.

Dromedarii. Dromedarius vł dromas· vtrũq₃ enim dicit eſt enim animal camelo minus·ſed velocius in quo figurãtur gẽtes ad fidem velociter currentes.

Madian et effa. Regiones trãs arabiam camelis ⁊ dromedariis abũdantes·per quas deſignãtur omnes ptes mundi de q̃bus veniunt ad fidem gẽtes.

Madian iniquitas Effa reſolutus vel effundens. Saba cõuerſatio vł captiuitas. Diuites ergo et potentes huius ſeculi ⁊ gẽtes velociter ad fidẽ venientes reſolutis vinculis iniquitatis animas ſuas domino effuderunt·⁊ reuertẽtes de captiuitate diaboli ⁊ vanę cõuerſationis munus fidei que p aur ⁊ orationis mũdę quę p thus figuratur domino obtulerunt.

Omne pecus ce. Simplices q̃ ante erant tenebrę ⁊ meror. Vnde fuiſtis aliqñ tenebrę nũc autem l·i·d· Interpretatur eni cedar tenebrę ⁊ meror.

Cedar filius hyſmaelis·a quo regio nomẽ accepit vbi habitãt ſaraceni de illius ſtirpe progeniti.

Arietes. Predicatores·gregis duces·filii prophetar· qui ea quę prophetę pdixerũt de chriſto impleta docuerunt.

Nabaioth. Fili⁹ hyſmael·⁊ interpretat prophetia.

Miniſtrabũt ti· Sãcti epiſcopi preſbiteri miniſtri eccleſię·corpus ⁊ ſanguinem xpi, fidelibus miniſtrando.

Qui ſunt. Admirat propheta gentes tã cito ad fidem currentes· vel primitiua eccleſia.

Ut nubes vo· Ut nubes volant·pluunt verbis·coruſcant miraculis·ad cęlum volant contemplatione mentis.

Greg· Imbriũ gurgites de nubibus fluunt: qr profundę pdicatões ſequẽtium intelligentię originem a ſanctis aplis receperunt· vnde tenebroſa aqua in nu·a.

Ad feneſtras. Ad feneſtras ſuas ſtant ſancti cuſtodiẽtes· v· ſenſus corpis ne per eos tanq̃ p feneſtras intret mors in animas· vnde eſtote prudentes ſicut ſer·⁊ ſim·ſi·co·

Argetum, eorũ. Hoc ẽ corde creditur ad iuſticiam: ore autem confeſſio fit ad ſalutem

ſ vt cõſtantin⁹·vel ſancti qui ſe ⁊ alios regũt ⁊ in viam iuſticie dirigũt. ſ ad fidẽ·q·captiui·
do gentium ⁊ reges earum addu
ſ iudeor vel quelibet ſ regnãtes.
cantur. Gens enim ⁊ regnũ quod
ſ o eccleſia· ſ quaſi nõ ſit. ſ in die iudicii. ſ fide ⁊ opere. ſ gentiles.
non ſeruierit tibi peribit: ⁊ gẽtes
ſ derelicte a deo quę noluerũt ſuſcipere hoſpitẽ. ſ a diabolo vel igne gehenne. ſ potẽtia mũdi
in ſolitudine vaſtabũtur. Gloria
ſ fide. ſ fide ⁊ virẽtes.
libani ad te veniet: abies ⁊ buxus
ſ ſapiẽtia doctrina virtutibus. ſ eccleſiam ſc₃ quã fundauerunt apoſtoli.
et pinus ſimul ad ornandum lo
cum ſanctificationis meę ⁊ locum
ſ multitudine credentiũ. ſ paſſibus fidei.
pedum meorũ glorificabo. Et ve
ſ humiles·vel qui neceſſitate chriſtiani ſunt ne principes offendant. ſ tam iudei q̃ gentes. ſ perſecutorum.
nient ad te curui filii eorum qui
ſ ſanctos affligendo. ſ venerabuntur·ſ ſigna ⁊ opera apoſtolor·
humiliauerunt te: ⁊ adorabũt ve
ſtigia pedum tuorum omnes qui
ſ prius ſicut paulus· ſ vere· ſ cũ hec impleta fuerint·
detrahebant tibi: et vocabunt te
ſ non poteſt abſcõdi ci·ſ·m·po· ſ ſpeculatricẽ ſcilicet eterne vite·
ciuitatẽ domini ſyon ſancti iſrael
ſ a deo· ſ ab infidelibus iudeis ⁊ gẽtibus·
Pro eo q̃ fuiſti derelicta ⁊ odio
ſ fractis ramis infructuoſis·
habita: ⁊ non erat qui per te tran
ſ pro fractis ramis alios inſertis· ſ altitudinem·
ſiret: ponam te in ſuperbiam ſecu
ſ ſcilicet vt ſemper gaudeas· ſ gentium
lorum: gaudium in generationem
ſ iudeor· ſ in paruulis· ſ ſimplicem doctrinam doctor de gentibus venientium·
et generationem. Et ſugges lac
ſ doctrina apoſtolor·de quibus conſtitues eos prin·ſ·o·e·
gentium: et mamilla regum lacta
ſ tunc· ſ pater·
beris. Et ſcies quia ego dominus
ſ in ſanguine filii· ſ a morte eterna· ſ precio ſanguinis· ſ fortitudinem prebens luctatoribus contra uicia ne deficiant in lucta·
ſaluãs te: ⁊ redemptor tuus for
tis iacob. Pro ęre afferam aurũ
⁊ pro ferro afferam argentum·⁊ p

Filii pe· Principes gentiũ qui p orbẽ eccleſias ędificauerunt ſicut cõſtantinus q̃ romę·xij·eccleſias in honore·xij·apłor fecit· et alij multi q̃ multas cõſtruxerũt eccleſias·⁊ neceſſaria pbuerũt. Allegorice·filios pegrinor ⁊ reges cor dicit martyres ⁊ doctores gentium quor fide ⁊ virtutibus ſancta fundatur eccleſia.

Gloria libani. Lybanus mõs eſt cõfinis terrę promiſſiois· ex quo miſtrauit yram rex tyri dauid ad palatium·ſalomoni ad templum ligna pulchra et imputribilia. Cui⁹ gloria altitudo arborũ· et diuerſitas·⁊ beſtiarum copia. Lybanus ergo mũdus eius·gla mũdi ſublimitas·reges ſc₃ et pñcipes qui ad eccleſiam venerunt.

Abies et. Superbi ſc₃ diuites phyloſofi·diuitias eni ⁊ ſcientiam ſequitur ſuperbia. Cyprianus ⁊ hylarius excelſę in ſeculo arbores eccleſiã dei ędificauerũt.

Arbor diuerſitas: diuerſos in eccleſia ordines ſignificat. Ex q̃bus oĩbus cõſtructa eſt eccleſia miro decore diſtincta.

Locum pe. Eccleſiã in qua apli q̃ domini pedes eũ ſc₃ pdicatione circumferẽtes. Vñ. Inhabitabo in illis et ambulabo. Et alibi· beati pedes pacẽ .i. xpm portãtes· vel pdicatores dicũt pedes q̃ totũ corpus ſc₃ eccleſiã ſuſtinẽtes inſtituti miraculis ⁊ exemplis.

Ciuitatẽ d· Ciuitas enim a cõmunione dicitur· Eccleſia autẽ oĩbus vna ⁊ omĩa habet cõmuniã. Unus dñs· vna fides· vnũ baptiſma· vñ·mł·cre·e·c·u·⁊ a·u.

Derelicta. Cũ venit xpus non erat in iudęis vel gẽtibus propheta neq₃ apłs, qui ſollicite circuiret ⁊ auxilium pberet.

Odio ha. Iudęis, qr fidem xpi pdicabat·legis obſeruãtias deſtruebat. Gẽtibus: qr vnum deũ aſſerebat, ydola nichil eſſe aſtruebat.

Non er. q. p. Tranſiret ⁊ benediceret tibi. vnde. Et non dixerunt q̃ pterібant b·d·ſ·v· Pretereuntes enim de more operariis benedicebant. vnde booz dixit meſſoribus ſuis· dominus vobiſcum.

In ſupe. Superbia aliqñ mala aliqñ bona, vñ. Opes ſuperbę ⁊ iuſticia

Pro lignis es
Per ligna ⁊ lapides
duri ⁊ ſtulti ⁊ inſenſa-
ti ydola colentes q̃ cre-
dentes in aliquē vſum
eccleſie conuerſi ſunt.
Qd ſignatur per es et
ferrum. Et rurſum per
aurũ ⁊ argentũ dñ ad
pfectũ ſenſum fidei et
cōfeſſionē puram acce
dūt. Vel p ferrū et es
eos hōīes qui aliciuꝰ
vtilitatis ſunt in genti
bus. ſcḋm quã diuer-
ſas gratias fideles ac-
cipiūt. vt alij ſonēt i ꝑ
dicatione ſicut es. alij
efficiātur doctria ⁊ ſa-
piētia inſignes. quod
p aurũ ⁊ argentũ ſigni-
ficatur. Vñ theſaurꝰ
deſiderabilis requieſ-
cit in o. ſa. Alij fortes
fide vt cyprianus. Et
alij martyres ſicut fer-
rum.
Viſitationem.
Xp̃m vel aplos pacifi
cos ⁊ ꝓpoſitos iuſtos
vt recte doceant et in-
dicent.
Non erit ti. a.
Hoc de die iudicij.
Hoc capitlo cogimur
queciūq̃ dicta ſunt vel
dicēda ad vltimū tem
pus referre. qm̃ celi ter
req̃ ſolis atq̃ lune no
bis ceſſabit officiũ. et
erit ipſe dominus lumē
in perpetuum.
Yſidorus in libro
creaturaꝝ. Poſt iudi
ciũ ſol laboris ſui mer-
cedem recipiet. vñ pro
pheta. Lucebit ſeptem
pliciter. ⁊ nō veniet ad
occaſum. nec ſol nec lu
na. ſꝫ in ordie quo cre-
ati ſunt ſtabunt. ne im
pij in tormentis poſiti
ſub terra fruantur luce
eorum. vnde abacuch
Sol ⁊ luna ſteterūt in
habitaculo ſuo.
Germē plan.
Angeli omnes electi q̃
fidem quã habēt ope-
ribus implēt. Ipi ger-
men plantationis dñi
⁊ opus manuũ eius: q
ab ipſo creati. ⁊ in eccle
ſia per fidem plantati
ad glorificandum cre-
atorem ſuum. vnde ꝑ
hiere. Quos ego crea
ui in laudem ⁊ gloriaꝫ
nominis mei.
In tempore e.
Solicꝫ aduentus xp̄i
Vel in tp̄e oportuno. vel pfinito. cum miſerit filius hominis angelos ⁊
colligent de regno eius omnia ſcandala. C. LXI.

ſbrutis. ſ inſenſibilibus. ſut aliq̃
ſcꝫ utilitatem prebeant ciuitati.
lignis es. ⁊ pro lapidibus ferrum
ſchriſtum uel apoſtolos qui paceꝫ
predicant. ſuiſitatorē. ſicut in epiſtola pauli de
dit eis opationem iniquitatis. i. oratoreꝫ.
Et ponam viſitatōnem tuã pacem
et prepoſitos tuos iuſticiam. Nō
ſ ſub his prepoſitis. ſ ex quo ad beatitudiem per
uenerit. ſ iumentum. unde credo ui. bo. d. ⁊c.
audietur vltra iniquitas in terra
ſ non erit. unde qui poſuit f. t. p.
tua. vaſtitas ⁊ cōtritio i terminis
ſreplebit. ſ uel ſaluator. qḋ in
hebreo. ſ predicatores qui etiam porte.
tuis: et occubabit ſalus muros
ſut qui ingrediuntur portas diſcant lauda
re. ⁊ cōfiteri no. t. d. ſ in beatitudine eterna.
tuos: ⁊ portas tuas laudatō. Nō
ſ hic viſibilis. quia fulgebūt iuſti ſicut ſol in
r. p. e.
erit tibi amplius ſol ad lucēdum
ſ quã mō cernimus.
per diem: nec ſplendor lune illumi
ſ vilio deitatis.
nabit te. Sꝫ erit tibi dominus in
lucem ſempiternã: ⁊ deus tuus in
ſ ſicut pſeudo prophetis ſol occidit m. e. ti
mentibus dominũ ſemper oritur ſol iuſticie.
ſ qr mortuus eſt ſamuel. ſ chriſtus
gloriã tuã. Nō occidet vltra ſol tu
ſ eccleſia que mō videtur creſcere mō minui.
us: ⁊ luna tua nō minuetur: quia
ſubi. ſ per diē ſol non vret te n. l. p. n.
dominus erit in lucē ſempiternaꝫ
ſ finientur. abſterget deus omnem la. a. o. ſ. ⁊c.
ſ in cōſtructione eccleſie. beati qui lugēt. q. i. c.
ſ plorat modo eccleſia. ⁊ ſua ⁊ alioꝝ peccata
vel q̄ differtur a gloria.
⁊ complebuntur dies luctus tui.
ſ finito luctu. ſ angeli electi.
Populus autē tuus omnes iuſti
ſ non ad horam. ſ viuentũ. cum impii
ibunt in ignē eter. iuſti aūt ſemper videtes creato
rem peccare nō poterunt.
in perpetuum hereditabūt terraꝫ
ſ erit ſ non que eradicabitur. de qua om
nis plãtatio quã nō plãtauit pater meus eradica
bitur.
germen plantationis mee. opus
ſ tūc. vt paulus. ſ humilis. vnde qui voluerit
maior eſſe. ſit v. miniſter ⁊ alibi euge ſerue bo
ne ⁊ fidelis ⁊c.
manꝰ mee ad glorificandũ. Mi-
ſ vt ciliarchus. ſ in oculis ſuis.
nimus erit in mille: ⁊ paruulus in
ſ hec in fine mũdi plenius cōplebuntur. ſ ſuper
eos quos docuit verbo ⁊ exemplo.
gentem fortiſſimã. Ego dominus
ſ cum omña fuerīt deſperata. ſ dies dñi ſicut
fur in nocte veniet. ſ minimũ in mille ⁊c
in tp̄e eius ſubito faciam iſtud.

C. LXI.

Spūs domini
ſ quia maior. vnde requieſcet
ſuper e. ſ. d.
ſuper me eo q̄ vnxerit me domi-
ſ gaudiũ vite eterne. ſ humilibus
ſpiritu. vnde. beati mites quoniã ipſi poſ. t. beati
paci. ⁊c.
nus. Ad annũciandum mãſuetis
ſ remiſſione peccatoꝝ. ſ cōpunctione. ſ cor
contri. ⁊ hu. d. n. d.
miſit me: vt mederer cōtritos cor
ſ dicens penitētiam agite. ſ ſub diabo
lo ⁊ erroribus variis.
de: ⁊ predicarem captiuis indul-
ſ in carcere infidelitatis ⁊ ignorantie.
gētiam: ⁊ clauſis apertionem. Et ꝓ-
ſ totũ tempus quo in carne cōuerſatus eſt. vn
de paulus de primo aduētu. ecce nūc tempus ac.
ſ tempus gratie. vnde ecce nūc t. ac. ſ fide et
ſalute hominũ.
dicarē annum placabilē domi-
ſ pater enī eſt chriſti deus ſcḋm humanitatē.
no: ⁊ diē vltionis deo noſtro. Ut
ſ peccata ſua ⁊ alioꝝ. vnde beati qui lu. quo
niã ip. ꝯ.
conſolarer omnes lugētes. vt po-
ſ apoſtolis. vnde triſticia eſt michi magna. et
cōtinuus dolor pro fratribus m. ⁊ optabam ana
thema eſſe pro f. m.
nerem cōſolationem lugentibus
ſ remunerationē eternã. ſ habitu luctuoſo
in ſyon ⁊ darem ei coronã ꝓ cine
ſ veſtimentũ iocūditatis pro lugubri.
re. oleum gaudii pro luctu. palliũ
ſ tunc. ſ illo tempore.
laudis pro ſpiritu meroris Et vo
ſ eccleſia. ſ apoſtoli ⁊ alii. ſ ad
iuſticiam faciendã. ſ plãtati in do. do. ab ipſo
ſ ſed.
cabūtur in ea fortes iuſticie: plã
ſ deum.
tatio domini ad glorificanduꝫ. Et
ſ apoſtoli plãtati verbo ⁊ exēplo. ſ a deo cor
da gētium ⁊ iudeoꝝ.
edificabuntur deſerta a ſeculo: et
ſ iudeoꝝ infidelitatē ſ ad fidē. ſ per eos qui
ex eo populo crediderūt.
ruinas antiquas erigēt. Et inſtau
ſ diuerſas eccleſias diuerſaꝝ gentiũ vel. v. ſenſꝰ
corpoꝝ. ſ a deo. ſ per diuerſos errores.
rabūt ciuitates deſertas diſſipa-
ſ iudeoꝝ. ſ gentium.
tas in generationem et generatio-
ſ recti fide ⁊ opere. ſ a deo. ſ gētes de qui
bus multi predicatores. ſ pabulo verbi dei.
ſ repulſis prauis paſtoribus.
nem. Et ſtabunt alieni ⁊ paſcent
ſ ſimplices mãſuetos. vnde paſce o. m. paſ. ag. m.
ſ idem.
pecora veſtra: ⁊ filii peregrinoꝝ
ſ cultores eccleſie. ſ vineã cuſtodiētes. ⁊ exco
lentes. vinea dñi ſabaoth do. iſ. eſt.
agricole. ⁊ vinitores veſtri erunt.
ſ quaſi filii pe. agri ⁊c. vos aūt apoſtoli. ſ magi
ſtri coꝝ.
Vos aūt ſacerdotes domini voca
ſ qr. ſ vel noſtri.
bimini: miniſtri dei veſtri dicetur
ſ martyres omña ſupantes. ſ o apo
ſtoli delectati. refecti victoria martyꝝ.
vobis. Fortitudinem gentiũ co-
ſ exaltabimini.
medetis: ⁊ i gloria earũ ſupbietis
ſ quia. ſ o apoſtoli. ſ de infidelitate iudeo
rum. ⁊ apoſtaſia vel ydolatria gentium.
Pro confuſione veſtra duplici ⁊
ſ iudei ⁊ gentes conuerſe ad fidem
rubore laudabunt partem eorum
ſ viuentũ. que ſurſum non deorſum. vnde ad
loth. in monte ſaluaberis. ſ anime ⁊ corpo
ris premia.
Proptē hoc in terra ſua duplicia
poſſidebūt: leticia ſempiterna erit
eis. Quia ego dominus diligens
iudicium: ⁊ odio habens rapinam

Spūs do. ſ. m.
Xp̄us ſecundum hũa-
nitatem. qui ſupeadixe
rat. Ego dominus. in
tempore congregabo
eos ⁊c.
Q: vnxerit me.
Oleo leticie abundan
tia gratie. Hiero. Hec
vnctio in baptiſmate
completa eſt: quia ſpi-
ritus domini in ſpecie
columbe deſcendit. et
manſit in illo. vñ poſt
baptiſmum in luca in-
uenimr ſcriptum. Spi
ritus dñi ſup me ⁊c.
Apertionē. Sci
licet reſolutionē. ſic enĩ
ſymachus apertꝰ trã-
ſtulit.
Diem vltionis
Damnationis. que p
romanos. ſecundum il
lud. venient dies in te
⁊ cir. te in. ⁊c. ⁊ cum vi
deritis ab exercitu cir-
cumdari iheruſalē ⁊c.
Coronam pro
cinere. Cum ſcilicet
viderint de iudeis plu
rimos crediliſſe. ⁊ pro
lugubri inſtrumēto ſto
lam mundiſſimam ac-
cipere.
Pro cinere. Pro
luctu ⁊ dolore fructuũ
ſuorum. cum ſcilicet vi
derint gentes ad fideꝫ
cōfluentes: tunc habe-
bunt oleum gaudij ꝓ
luctu. pallium laudis
pro ſpū meroris.
Vinitores. Ma
li cultores vinee ſcribe
et phariſei. de quibus
malos male pdet. ⁊ vi
neam ſuã locabit alijs
agricolis.
Vos autē. Hoc
ad ꝑdicatores de gen
tibus qui filij pegrino
rum. Vel ad apoſto-
los. ď quibus reliquie
ſalue fient. vt qui ma-
ioris dignitatis: dican
tur ſacerdotes dñi. vt
iſtud de filijs dauid q̃
erant ſacerdotes in do
mo domini.
Partem eorũ.
Dominum. vnde do-
minꝰ pars here. m. ⁊c.
Quod nemo veracit
dicit qui aliam parteꝫ
querit.
Quia ego do-
minus ⁊c. Quaſi
hoc faciet dñs qui ma
gis diligit iuſticiã pau
perum. et iudiciũ verũ
q̄ munera diuitum que ſepe de rapina ſunt. nec magis q̄ ſcorti precium
vel canis ſacrificium. vel ſi quis immolet filium domino placent.

¶ In veritate. Ut in veritate comedant agnum vt faciãt circũciſi/one in cordiũ: que data ſunt ĩ figura: omnia in veritate faciãt.

¶ Fedus per. Euangeliũ eternũ: nõ vt vetus teſtamentum cui ſuc/cedit euãgeliũ.

¶ Semen eorũ. Fideles quibus apo/ſtoli ſemen verbi com/miſerũt quod a domi/no acceperũt. Unde. Ite docete oẽs g. b. e. zc.

¶ Gaudẽs gau. Gaudebo in domino non in mũdo. Unde gau/dete in domio ſemper.

¶ Veſtimentis ſa. zc. Virtutib. ipſo chriſto. Unde. Chri/ſtum induiſtis zc. xp̃s enim eſt indumentum ſanctis: z ipſi ei.

¶ Quaſi ſpon. zc. Chriſtus eccleſie ſpon/ſus: ſed tamẽ perfectos in eccleſia eodem noĩe dignatur: de quibus. Sapientiam loq̃mur inter pfectos. Imper/fecti ſponſa de quibus dicitur tanquã puuliſ ĩ chriſto lac vobis po/tum dedi: nõ e. Ipſe er/go ſponſus xp̃us ſpon/ſos facit z ſponſas: ta/men vna in capite z in membris eſt eccleſia.

¶ Et quaſi ſpon. Alterius cõparationiſ ponit exempla: quorũ prius ad ſponſum ſe/quens refertur ad ſpõ/ſam.

¶ Et laudem. Su/am: vnde laudate do/minũ g. Et alibi. Domi/ne d. n. zc. Quaſi ſicut terra z ortus irriguus germinant: ſic eccleſia ſpiritu ſancto fecunda/ta reddet domino fru/ctũ laudis z bone op̃a/tionis.

¶ C. LXII.

¶ Propter ſyon. Propheta in pſona ſui impendio exhyla/ratus ex his omnibus que mundo confert fi/lius ĩcarnatus. Et hoc eſt propter ſyon nõ ta/cebo quãuis loqui pro/hibeat: quãuis mortẽ minetur.

¶ Lampas accẽ. Lampas grece: flãma latine: vnde. Ignẽ ve/ni mittere in terram: et quid volo niſi vt arde/at: hoc ſucceſſi apoſto/li loquebantur varijs linguis.

ſfideliũ.

in holocauſtũ. Et dabo opera eorũ

ſ celũ z terra trã. v. a. m. n. t.

in ueritate: z fedus perpetuũ feri/

am eis. Et ſcietur in gẽtibus ſemẽ

ſid eſt. ſ filii in fide.

eorum: z germen eorum in medio

populorum. Omnes qui viderit

ſapoſtolos z eorũ imitatores. ſ ſtatim. ſ in fide: virtutibus miraculis.

eos cognoſcent: quia iſti ſunt ſe/

ſ in perſona eccleſie.

mẽ cui benedixit dominuſ. Gau

ſnõ quia de genere abrahe ſim z ali orum patrũ. ſ cor meũ z ca. m. ex. i. d. vi.

dens gaudebo in domino: z exul

tabit anima mea in dño deo meo.

ſ dominus.

Quia induit me veſtimentis ſalu/

ſ ſacerdotes tui induãtur iuſticiam.

tis: indumento iuſticie circũdedit

ſdecorauit me chriſtus ſubaudi. ſ in per fectis. ſ in chriſto in maioribus

me. Quaſi ſponſum decoratũ co/

ſ in minoribus. ſ ſanctimonia ſine qua nemo videbit deũ. ſ varus virtutibus.

rona: z quaſi ſpõſam ornatã mo/

ſ celeſtibus pluuiis irrigata.

nilibus ſuis. Sicut enim terra p

ſ qui fontiũ z fluuiorũ aquas deſiderat.

fert germen ſuum: z ſicut ortus ſe

men ſuum germinat: ſic dominus

ſ chriſtũ qui omnes iuſtificat. ſ electorũ ſuorũ

deus germinabit iuſticiam z lau/

ſ nõ iudeis tantũ in quo percutitur ſupercilũ iudeorũ.

dem coram vniuerſis gẽtibus.

¶ C. LXII.

ſ ergo. ſ reges z principes

Propter ſion

ſ immo annũciabo aduentũ dñi. ſ ſacerdotes.

non tacebo: z propter iheruſalẽ

ſ a precibus donec ueniat dei fili⁹. unde alibi: utinam dirumperes celos et uenires.

ſ ex utero virginis.

non queſcam: donec egrediatur

ſ chriſtus ſplẽdor patris: z ſol iuſticie. ſ a quo omnis iuſticia. ſ iheſus.

vt ſplẽdor iuſtus eius: z ſaluator

ſeccleſie. ſ qui dicit ego ſum l. m. ſ in cordibus fidelium. ſtũc.

eius vt lampas accendatur. z vi/

ſfide mente: ſ vnde beati qui nõ vi. zc. ſ chriſtum. ſ o primitiua eccleſia

debunt gentes iuſtum tuum: z cũ/

ſ fideles. ſtũc.

cti reges inclitum tuum. Et voca/

ſ o eccleſia. ſ chriſtiani z que prius ſynagoga ſyon iheruſalẽ: modo eccleſia.

bitur tibi nomen nouũ: qđ os do

¶ Nomen nouũ. Mos ẽ hebreis et nouis rebus noua nomĩa impo/nere. Ut enim aiunt abraham prius dictus eſt ram: quod inde coniiciunt Heliu filius barachelis buzites: de cognatione ram: deinde dictus eſt abram .i. pater excelſus: tandem abraham. Similiter prius ſimon poſtea petrus.

mini nomiauit. Et eris corona glo

ſpotẽtia: vel in chriſto qui manus patris. ſ honoris qđ martires ſua varietate diſtinxerunt. ſ vt filiũ ſuum eorũ coronet victoriis.

rie ĩ manu domini: z diadema re/

gni in manu dei tui. Non vocabe

ſa deo. ſhabitatio.

ris vltra derelicta: z terra tua non

ſ quia chriſtus in medio tui erit.

vocabit amplius deſolata. Sed

ſhoc eſt quia volũtatem dei facit.

vocaberis volũtas mea ĩ ea: z ter

ſ a deo. ſ nõ meritis tuis ſicut olĩ diſplicuit: omnes enĩ tam iudei q̃ gẽtiles peccabant.

ra tua inhabitabitur. Quia cõpla

cuit domino in te: z terra tua inha

ſdeo. ſcaſte z ſancte: ſicut maria cum ioſeph: criſſantus z daria.

bitabitur. Habitabit enim iuue/

nis cum virgine: z habitabunt in

ſſpũales. ſ chriſtus: de quo z ipſe tanq̃ ſpon. pro. de t. ſuo.

te filii tui. Et gaudebit ſponſus ſu

ſeccleſiam: de qua qui habet ſponſam ſponſus eſt. ſo eccleſia

per ſpõſam: z gaudebit ſuper te de

ſomnipotẽs. ſ deus pater ad iheruſalẽ.

us tuus. Super muros tuos ihe

ſo eccleſia que viſio pacis. ſ in proſperitate.

ruſalẽ conſtitui cuſtodes: tota die

ſaduerſitate. ſ vnde non poſſumus nõ loqui que vidimus z audiuimus. ſ a precibus z a predicatione.

z tota nocte perpetuo nõ tacebũt

ſdicit propheta ad cuſtodes murorũ. ſ ergo o cuſtodes murorũ qui ſcitis volũtatem domini.

ſ a precibus et a uotis.

Qui reminiſcimini domini ne ta

ſ inſtate oportune importune: ſicut vidua durum iudicem fatigando oratione uicit. ſdomio.

ceatis: z ne detis ſilentium ei do/

ſ firmando.

nec ſtabiliat: z donec ponat iheru

ſeccleſiam. ſeius ſimmobiliter ſtatuit.

ſalem laudẽ in terra. Iurauit do

ſpater.

min⁹ ĩ dextera ſua: z ĩ brachio for

titudinis ſue. Si dedero triticum

tuum vltra cibum inimicis tuis: z

ſ a fide.

ſi biberint filii alieni vinum tuum

ſa poſiopeſis. ſ gemitibus: uotis precibus exercẽdo corpus totis viribus. ſepiſcopi preſbiteri: diachoni: miniſtri eccleſie. ſ adunant cõſecrando preparant.

a quo laboraſti. Quia qui cõgre/

ſtriticũ: uirtutes: uel corpus chriſti in altari. ſ ſatiabor cũ ap̃pa. g. e.

gabũt illud comedẽt z laudabunt

ſuinum.

dominũ: z qui comportant illud

¶ Corona glorie. De omnibus p̃bus mũdi quaſi corona ve/nientibus fidelibus.

¶ Non vocabe/ris vltra d. Eccleſiã de vtroq̃ populo al/loquitur: quaſi: ñ hoc vocabulorũ fine contẽ/ta eris.

¶ Et gaudebit. Propt̃ hoc relinquet hõ pa. z matrem. Sa/cramẽtum hoc magnũ ẽ in chriſto et in eccleſia.

¶ Super muros. Apoſtolos predicato/res qui eccleſiam muni/unt: quorum cuſtodes angeli ſunt. Unde. Om/nes adminiſtratorij ſpi/ritus ſunt propter eos miſſi qui hereditatem capiũt ſalutis. Vel mu/ri eccleſiarũ: apoſtolorũ diſcipuli quorũ cuſto/des ipſi apoſtoli.

¶ Donec ponat iheruſalem. Q̃ ẽ vel ipſa longe lateq̃ diffuſa vbiq̃ laudet: vel vbiq̃ laudet ſemp creatorem ſuum.

¶ Iurauit. Per fi/liũ ſcz q̃ dei virtus ẽ et dei ſapientia.

¶ In dextera. In filio. Unde. Omnia ĩ ſapientia feciſti: qui et brachium et fortitudo patris: vnde. Omnia per ipſum facta ſunt.

¶ Si dedero tri/ticum. Triticum in/deorum z vinum ſepe dedit inimicis eorum. ſicut in libro iudicum legit̃ q̃ ĩ tempore meſ/ſis madyanite irrue/bant: et eorum fruges colligebant. Et quan/do captiui ducti ſunt ſamaritani qui eorum meſſes comederent ſub/ſtituti ſunt. Sz in hoc loco intelligit cibum ec/cleſie virtutes et bona opera: corpus chriſti z ſanguinem.

¶ Id eſt laudes ope/ra que cum ydolis im/penderis demones co/medebant. Sed poſt aduentum filij domi/nus delectatus eſt in eis. Triticum quoq̃ z vinum cibus ſcilicet iu/deorum corpus chriſti z ſanguinem ſignificabant. Unde caro mea vere ẽ cibus z ſanguis meus vere eſt potus. Hic hodie: non ſumitur ab hereticis paganis iudeis inimicis eccleſie.

¶ Per portas. Miniſtros eccleſie qui alios introducũt. Vel virtutes que ducũt in celũ quaſi de virtute i virtutem.

¶ Planum fa. i. Auferẽdo ſcandala in baptiſmo. remittendo peccata.

¶ Eligite. Vel proiicite ſcdm lxx. qd ẽ auferte duriciã infidelitatis a cordibus hominũ vel reprobos ⁊ duros a conſortio fidelium.

¶ Dicite filie ſion. Scilicet primitiue eccleſie que ex iudeis primum. Unde filij matris mee pugnauerunt cõtra me. Vel ſcdm illud. Quotquot autem rece. e. ⁊c.

¶ Et vocabũt eũ. Dicẽtes. vos eſtis populus ſctũs. vos eſtis redempti a dño deo. ſic enim quidã codices habẽt.

¶ C. LXIII.

¶ Quis eſt iſte. ⁊c. Quidã angeli nõ plene cognoſcẽtes myſterium incarnationis paſſionis. reſurrectionis: videntes ad celum aſcẽdere dñm cũ multitudĩe angelor ⁊ ſctor hominũ propria virtute nõ auxilio angelorũ admirãtur incarnationis ⁊ paſſionis ⁊ reſurrectionis ⁊ aſcenſionis miſteriũ. ⁊ quomõ ſibi ⁊ alijs apiat regnũ celor. Unde et angelis dñm comitantibus dicũt. Quis eſt iſte q venit de? Et dauid ſimiliter. Quis eſt iſte rex glorie? Videt tamen augu. dicere ſup geneſim. q omnes angeli ab ipſa creatione ſua ſtatim cognouerũt in contemplatione ſui creatoris quicquid ipſe erat facturus. Hieronimus autẽ apte declarat. q quidam angeli donec pficeretur myſteriũ incarnationis: ad plenũ nõ cognouerunt.

¶ De edom. Edom ab edulio rufe lẽtis. propter quod vẽdidit primogenita. Vel a calore. interpretat enĩ terrenus. vel ſanguineus. ⁊ mundũ ſignificat. Eſau vero querceus vel roboreus. Seyr hiſpidus. i. piloſus. Hic aũt non ipm hominem. ſed mũdum. ſcdm interpretationem ſignificat. Sicut ⁊ boſra. i. munita vel firma nõ rem ſuã hic. ſed infernũ ſcdm ſuã interpretationẽ ſignificat vbi firmiter quaſi ſub multis cuſtodibus anime tenebãtur. vnde. Quis deducet me in ciuitatẽ munitã? Vel terrenã ihrlm: q firmiſſimis muris munita fuit. in qua paſſus eſt dominus. Unde homerus. ſcdm ioſephũ Jeron inquit a quo hieruſalẽ interpretatur munita vel firma. Boſra autem ciuitas neq ĩ terra pmiſſiõis neq ĩ edom ſita ſed ĩ moab. Venit ergo xps de mũdo ſanguineo. veit de boſra. tinctis veſtibus. id eſt. corporeis membris: de ciuitate munitã ſcz iheruſalem. vbi paſſus. Vl de inferno ſpoliato cũ fidelibus ſuis victor.

ſ eccleſiis. ſ in domo pa. m. m. m. ſunt ſ cuſtodes muror

bibẽt ĩ atriis ſanctis meis. Trãſite

ſ tanq vigiles omnia puidẽdo ne miniſtri uel cadant uel ſomno torpeſcant. ſ doctrina et exemplo ſ rectam.

tranſite per portas: preparate viã

ſ uolenti intrare.

populo. planum facite iter. eligite

ſ predicãdo. ſ crucis ſcz paſſionẽ ⁊ reſurrectionem annũciando. ſ nationũ non tantũ in iudea.

lapides. ⁊ leuate ſignum ad po-

ſ fidem paſſionis ⁊ reſurr. ſ per apoſtolos.

pulos. Ecce dominus auditũ fe-

ſ o cuſtodes muror. ſ eccleſie

cit in extremis terre. Dicite filie

ſ ſecundo aduẽtu ſcz in die iudicii cũ poteſtate mag. ⁊ m.

ſyon. Ecce ſaluator tuus venit: ecce

ſ bonor ⁊ malor. ſ poteſtas iudicãdi.

ce merces eius cum eo: ⁊ opus illi

ſ apoſtoli ⁊ alii doctores cõgaudẽtes eis quos acquiſierũt.

us coram illo. Et vocabunt eos

ſ populũ ſcz a deo. ſic habet hebraica veritas ſic ait hier. ⁊ ſenſus apertus ſ alias pri

populũ ſanctũ redemptũ a do-

ſ o eccleſia.

mino. Tu autẽ vocaberis ciuitas

ſ a deo. ſ ſanguĩe filii. vñ venit filius ho. q. ⁊ ſ. f. qd p. hec ẽ. n. ouis quã paſtor bonus q̃rere venit aliis in deſerto dimiſſis.

queſita: ⁊ non derelicta.

¶ C. LXIII.

ſ hoc in perſona angelorũ quaſi miſteriũ ignorãtium ⁊ id querẽtium. ſ q magnus q potens q admirabilis cũ tanto exercitu.

QUis eſt iſte

ſ in celum. ſ mundo. ſ pius ſanguĩne ſcz in cruce: vel quia etiã tũc apparebãt cicatrices eius. ſ mẽbris corporis.

q venit de edom: tinctis veſti-

ſ quis ẽ iſte. ſ ſpecioſus forma pre filiis hominum

bus de boſra? Iſte formoſus in

ſ habitu hũanitatis. ſ vel ambulãs ſup celos omnes. ſ nullo egens auxilio. ſ ſiue in plenitudine diuinitatis ſue.

ſtola ſua gradiens in multitudine

ſ vel fortitudinis. ſ cui datũ eſt iudiciũ. ſ angelis tacẽtibus ipſe reſpõdet. ſ reddens vnicuiq ſcdm opera ſua.

virtutis ſue. Ego qui loquor iu-

ſ cõtra demones. ſ genus humanum. ſ homicidas. adulteros. ⁊ huiuſmodi.

ſticiam: ⁊ propugnator ſum ad ſal

ſ rurſus q̃rũt ãgeli. ſ ſi talis es. ſ ſanguĩe tuo

uandum. Quare ergo rubrum

ſ corpus. ſ mẽbra rubra. ſicut muſto nigro ſubrubeo. ſ quaſi tibi nõ cõueniunt iſta: ſed homicidis. et adulteris. ⁊ huiuſmõi.

eſt indumentum tuum: ⁊ veſtimẽ

ta tua ſicut calcantium in torcu-

ſ interrogãtibus reſpondet chriſtus. tam plene vt nõ neceſſe ſit amplius querere. ſic torcular. ſ ideo ſcz quia. ſ quãuis calcatus die tercia reſurrexi. ſ preſſuram crucis. ſuſtinui ſolus.

lari? Torcular calcaui ſolus: ⁊ de

ſ omnes apoſtoli relicto eo fugerũt. ſ in adiutorium michi. ſ nec petrus. ſ quãuis occiſus.

gentibus non eſt vir mecũ. Cal-

ſ iudeos demones. ſ furor ſubitus. ira lõga. vnde furor eſt ira breuis ſ vindicta. ſ auferens demonibus mũdi principatũ. ⁊ iudeis locum ⁊ gentem. ſacerdotiũ templũ. ⁊ omnẽ dignitatem per romanos.

caui eos in furore meo: ⁊ concul

caui eos in ira mea. Et aſperſus ẽ

ſ meus. ſ ab eis fuſus. ſ membra.

ſanguis eorum ſuper veſtimenta

ſ id eſt.

mea: ⁊ omnia indumenta mea in-

ſ opinione eor. ſ inquinari permiſi ſ in demones. vel in iudeos.

quinaui. Dies enim vltionis in

ſ dum penderem in cruce. ſ quia. ſ tẽpus acceptabile. ſ vel retributionis. ſ hũani generis.

corde meo: annus redemptõnis

ſ in cruce. vnde cõſiderabã ad dex. ⁊ u. ⁊. nõ e. qui cog. m.

mee venit. Circũſpexi et nõ erat

ſ adiutorẽ. vnde expectaui qui ſimul cõtriſtaretur ⁊ n. f. q. c. ⁊ nõ inu. ſ michi. ſ quilibet.

auxiliator: queſiui ⁊ non fuit qui

ſ ſaluationem mihi fecit. ſcilicet reſurrectionem ſ verbũ carni vnitum. vel fortitudo mea ſaluauit michi omnes predeſtinatos ad vitam.

adiuuaret. Et ſaluauit mihi bra

ſ vindicta in iudeos ⁊ demones.

chium meũ: ⁊ indignatio mea ipſa

auxiliata eſt michi. Et conculcaui

ſ iudeos. ſ repleui afflictione miſeria per romanos.

populos in furore meo: et inebria

ui eos in indignatione mea. et de

ſ in nichilum. ſ iudeor vel demonum.

traxi in terram virtutem eorũ. Mi

ſ preſſus pondere malor. ſ ſigna ⁊ miracula. ſ predicãdo quia miſus dominus in õ. vi. ſ.

ſerationum dñi recordabor: lau

ſ bonis vel malis que pro peccatis noſtris.

dem domini ſuper omnibus que

ſ pro malis.

reddidit nobis dominus: et ſuper

ſ dator.

multitudinem bonorũ domui iſra

el que largitus eſt eis ſecundum in

¶ Formoſus ⁊c. Formoſum calidum. Unde formoſus quaſi calidus: q ex calore rubeus ⁊ roſeus efficit vultus. ⁊ ĩ ſpẽoſus.

¶ Quare ergo. Tanquã dicãt angeli didicimus. q loqueris iuſticiã. ⁊ ſalus omniũ in tuo eſt arbitrio. ſed ſcire volum quare veſtimenta tua ſint velut muſto tincta. ⁊ tunica: que dſup cõtexta eſt. et ſcindi non poteſt. ⁊ de vtero virginali tm cãdorem habuerit. quantũ fullo nõ poteſt facere ſup terrã. quare ſanguine cruentetur. Magis demẽtia tibi cõuenit q crudelitas. Quibus rñdetur tor. c. ſ.

¶ Torcular calcaui. Scilicet crucem ⁊ oĩa tormẽta paſſionis in quibus quaſi prelo preſſus vt etiã ſanguis funderetur.

¶ Torcular pro ſupplicijs peccator ponit. vnde ieremias. Torcular calcauit dominus virgini filie iuda. In terdũ in cõgregatione nouor fructuũ. Und in bonam ptem p torcularibus quidã pſalmi intitulãtur.

¶ Solus ⁊c. Solus ſanſon pſalſis criminibus philiſteis prepo nitur. nec angelus nec archangelus vel quilibet celeſtis ſpũs. denique hũani generis nullus vel gẽtilis vl iudeus auxiliator. Solus pugnat. ſolus ſupat.

¶ Aſperſus eſt ⁊c. Sanguis meus eorum rancore: demonũ ſuaſione effuſus. Unde diabolus miſit in cor vt traderet eum iudas ⁊c. Eſt eorum ſanguis ſuaſione fuſus. et ipſi ibidẽ victi ⁊ occiſi. Similiter ſanguis chriſti iudeor dicitur q fuderũt. ⁊ inde vindictã ſuſtinuerũt. Et eſt a ſimili victoris dictum. ⁊ victi cuius ſepe ſanguis ſup veſtimẽta victoris aſpgitur.

¶ Et non fuit qui adiuuaret. Unde omnes amici mei dereliquerunt me ⁊ noti mei quaſi alieni r. a. me.

¶ Et ſaluauit. Hiero. ad aug. ⁊ alipiũ. Impietatẽ ſabellii declinãtes: tres pſonas expſſas. ſub proprietate diſtinguimus: non ipm ſibi patrẽ. ipm ſibi filiũ. ipm ſibi ſpũm ſ. ẽẽ dicentes. Sz aliã pris. aliã filij. aliã ſpũs ſancti pſonã ẽẽ dicẽtes. nõ ẽĩ noĩa tmmõ ſz etiã proprietates cõfitemur noĩm

¶ Miſerationũ d. Propheta in pſona iudaici populi penitentis

⁊ miſericordiam domi
ni recognoſcentis.
¶ Secūdum in
dul. Quaſi ducti eſt
in babilonem propter
peccata noſtra reducti
ſum⁹ miſericordia ei⁹
¶ Non eſt tribu. Vox que eſt io. apud hebreos ambigua eſt ⁊ nō ſignificat vel ⁊ ipſe. Unde vtroqꝫ modo poſſumus legere ſcilicet In o. t. e. nō eſt t. compatiendo. ſed ad horā diſtulit auxiliū: vt cogerēt ad rogandū. Vel ⁊ ipſe tribulatus eſt compatiēs tandem eoꝝ iniurijs ⁊ miſerijs. Et miſit eis angelū q̄ ſaluaret eos michaelē ſcꝫ qui prepoſitus erat illi populo. Vñ nēo ē adiutor meus niſi michael princeps vr̄: qui aſtat ꝓ filijs ppl̄i mei.
¶ Spiritū ſancti Moyſi. Unde exacerbauerūt moyſen in caſtris ⁊ a. ſ. dñi. Vl' ſancti eius xp̄i cui credere noluerūt. Filius enim dei qui nos redemit ipſos d' egipto ⁊ de mari rubro liberauit.
¶ Spūm ſancti eius. Quidā codices habēt ſed ſpūm ſanctū. quē cōtriſtat. q̄ vīꝛ ſpūalē cōtriſtat. Vñ qui vos tāgit: quaſi qui tangit pupillā oculi mei. Vl' angelū in cuſtodiā miſſum. quē ſepe male faciēdo offenderunt.
¶ Moyſi. Q. non ē alius qui orat ꝓ eis.
¶ Ubi ē qui edux. Propheta vidēs populi ſui abiectionem miſeriā ⁊ afflictionem iam immunētem ꝓpter filij dei negationē condolendo exclamat dicēs: Ubi eſt ꝛc. quaſi clemētia omnipotētis.
¶ Ubi eſt qui poſuit ꝛc. Moyſi ſcꝫ q: orante moyſe tulit dominꝰ de ſpū eius ⁊ dedit. lxx. viris.
¶ Qui ſcidit. Ut dicit' cū moyſes mare percuſſiſſꝫ ⁊ in duodecī vias ſcidiſſꝫ ⁊ alijs beſitātib9 tribus iude ingreſſa e. ⁊ ob hoc regni dignitatem adepta eſt.
¶ Spūs do. Angelus ſcilicet. vnde ⁊ precedet te angelus meus. Spiritus enim nature nomen eſt. angelus officij.
¶ Attēde de celo. Dominus vbiqꝫ totus ⁊ ſemper eſt. vnde celum et terram ego impleo. Dicitur tamen ſedem habere in celo. ſecundum illud. Celū michi ſedes. quia ſedet in celeſtibus angelis. hominibus iuſtis. quorum ſcilicet cōuerſatio eſt in celis eius volūtas precipue fit.

ſ non eoꝝ merita. ſ i.
dulgentiam ſuam ⁊ ſcd̄m multitu
ſ vel ricordiaꝝ. ſ dom inus ſcꝫ videns eoꝝ penitētiam.
diem miſerationū ſuarū. Et dixit
ſ iſrael. ſ qui ia ſcꝫ ſunt.
Verūtamē populus meus eſt: filij
ſ me. ſ ſicut alij. ſ vel i. s. filij. s. ſunt ppl̄i nō negātis patriarchaꝝ propbetaꝝ qui in me vere crediderunt. ſ dñs. ſ penitentibus.
non negantes: et factus eſt eis ſal
ſ in egipto. in deſerto.
uator. In omni tribulatione eorū
ſ vel ⁊ ipſe ſaluator compaſſus. ſ vnde angeli eorum ſemper vident faciem pa. ꝛc. quia ſemper in preſentia dei ſunt.
non eſt tribulatus: et angl's faciei
ſ nō meritis eoꝝ.
ei⁹ ſaluabit eos. In dilectōe ſua ⁊
ſ miſericordie ſue. ſ ab egipto a bab. vel a morte eterna in ſanguie filij.
in indulgentia ſua ipe redemit eos
ſ ab egipto in terrā promiſſionis. vnde expandit alas ſuas ⁊ aſſumpſit eos a. p. m. b. i. ſ ſuper alias gētes. ſ ab initō ex quo elegit eos in populū.
et portauit eos ⁊ leuabit eos cun
ctis diebus ſeculi. Ipſi aūt ad ira
cundiam prouocauerunt ⁊ afflixe
ſ quia prius amicus infirmos ſanādo mortuos ſuſcitādo. ſ vel un.
runt ſpiritum ſancti eius. Et con
ſ male agētibus. ſ opinione. ſ vltorē mali ſ per romanos xlij. anno aſcēſionis.
uerſus eſt eis in inimicū: ⁊ ipe de
ſ immiſſis hoſtibus in eos. ſ credere nolentes. pōt ei ad tēpus incarnatōis hoc referri. ſ poſt flexus ad miſericordiā pro moyſe ſeruo qui orauit pro eis in deſerto. aut dimitte eis. aut dele me. b. ſi.
bellauit eos. Et recordatus eſt di
ſ ſaluati oratione moyſi.
erū ſecul: moyſi: ⁊ populi ſui. Ubi
ſ moyſes ſcꝫ. ſ moyſe ⁊ aaron. maria ⁊ alios.
eſt qui eduxit eos de mari cum pa
ſ ineffabili miſericordia dei.
ſtoribus gregis ſui: Ubi eſt q̄ po
ſ populi. ſ pacitum. ſ filiū.
ſuit in medio eius ſpiritum ſancti
ſ vbi eſt. ſ de egipto. ſ proſpere.
ſui: Qui eduxit ad dexteram moy
ſ filio qui potētia ⁊ virtus patris. ſ qui diuiſit mare ru. i. di. ſ. in. pi. vias. ſ vbi ē potētia ei⁹
ſen brachio maieſtatis ſue: q̄ ſci
ſ mare rubrū.
dit aquas ante eos: vt faceret ſibi
ſ laudē.
nomen ſempiternum: Qui eduxit
ſ profunditates maris.
eos per abiſſos quaſi equū in de
ſ ſine impedimēto.
ſerto non impingentem: quaſi aial
ſ inoffenſu curſu. ſ deſcēderunt ſcꝫ in terrā promiſſionis. ſ ideo ſcꝫ offendere nō potuit quia ſpūs domini ꝛc.
in campo deſcendēs ſpiritus do
ſ populi. ſ ſine offenſa. ſ in terrā promiſſionis
mini ductor eius fuit. Sic addu

ſ per tot miracula.
xiſti populū tuum: vt faceres tibi
ſ glorioſū. ſ in perſona penitētis populi ſ miſeriam noſtrā
nomen glorie. Attende de celo:
ſ miſerere ſcd̄m illud. vidi videns afflictionē populi mei. ſ qui tāta feciſti nobis. ſ angelis ⁊ alijs iuſtis.
et vide de habitaculo ſancto tuo.
ſ vnde iam nō iraſcar tibi ⁊ zelus meus receſſit a te. ſ quo dilexiſti nos ⁊ patres.
⁊ ſolio glorie tue. Ubi ē zelus tu
ſ quia eduxiſti patres noſtros. ſ vbi eſt.
us ⁊ fortitudo tua: Multitudo vi
ſ affectuum circa nos ſ quaſi obliuiſcetur miſereri deus.
ſcerum tuorum ⁊ miſerationū tua
rum: Super me continuerunt ſe.
ſ quia te offendimus filios ſuos nō cognoſcit. ſ creator. ſ auguſtinus dicit: quia mortui neſciūt. etiā ſancti quid agāt viui. etiā eoꝝ filij.
Tu enim pater noſter: ⁊ abraham
ſ iacob ſcꝫ yſaac quoqꝫ adiūxiſſet niſi per extrema intelligi voluiſſet medium.
neſciuit nos: ⁊ iſrl' ignorauit nos
ſ creator.
Tu domine pater noſter redēptor
ſ permanet. ſ laus.
noſter: a ſeculo nomē tuū. Quare
ſ erroris ⁊ duritie cauſa videtur dum nō corripit delinquētes. ſ permiſiſti. ſ mādatis.
errare nos feciſti domine de vijs
ſ indurari permiſiſti. ſuſpendēdo flagella. ſcd̄m illud indurabo cor ph. ꝛc.
tuis: indurasti cor noſtrū ne time
ſ ad miſericordiam.
ſ patres noſtros. ſ abraham ⁊ iſrael qui non cognouerūt nos. ſ vel te.
remus te: Cōuertere propt' ſeruoſ
ſ ſcꝫ ſ vel poſſeſſionis.
tuos tribus hereditatis tue. Qua
ſ ſine pugna. ſine labore. ſ nos.
ſi nichilum poſſederūt populū ſan
ſ olim. ſ caldei babilonij. romani.
ctum tuum. hoſtes noſtri concul
ſ templum.
cauerunt ſanctificationem tuam.
ſ quia. ſ ſine deo.
Facti ſumus quaſi in principio cū
non domiareris noſtri: neqꝫ inuo
ſ dum populus dei nō vocātur.
caretur nomē tuū ſuper nos.

¶ C. LXIIII.

ſ quia hoſtes noſtri cōculcauerūt ſanctificationē tuam. ſ prope veniendo. promiſſa implēdo.
Utinam dirū
ſ in carne viſibilis. ſ excita dñe potētiā t. ⁊ veni. ſ a maieſtate. ſ qua inuiſibilis nobis. ſ q: ſi deſcēderes a facie ſcꝫ a preſentia.
pes celos ⁊ deſcēderes a facie tua
ſ ſuperbia iudeoꝝ. vel demonū
ſ lignum. fenum. ſtipula. deus noſter. ignis cōſumēs eſt.
mōtes defluerent. Sicut exuſtio

¶ Ubi eſt zelus. Quaſi. Quia peccauimus ⁊ nos odiſſe cepiſti. receſſit zelus tuus quo recedente recedit fortitudo. et paternoꝝ viſcerū ſuperatur affectus.
¶ Et abraham ne. Quia te offendimus. filios ſuos nō agnoſcit eē filios ſuos. q: ſcilicꝫ diſſilies illi receſſimus a deo. q̄ de cauſa nō orat ꝓ nobis. q: nichil impetraret. vnd' ad ieremiā. Noli orare ꝓ populo iſto. q: nō exaudiā te. pueri enī filij oratione ſctōꝝ patrū nō poſſunt liberari. Vñ ad ezechielē. ſi fuerint tres viri in medio iheruſalē. noe. daniel. iob. filiū ⁊ filiā nō liberabūt. ſed ipi ſoli iuſticia ſua liberabūt aīas ſuas ⁊ de iacob ſiliter.
¶ Abraham neſciuit nos ꝛc. Abrahā de gētibus ad fidē vocatus eſt ⁊ pro qualitate prioris ⁊ ſequētis cōditionis ſortitus eſt mutationem nomis. Jacob quoqꝫ vt appellaret' iſrael. multo labore acquiſiuit. vnde abrahā habuit tres vxores. Jacob quattuor. Yſaac vſqꝫ ad finē antiquum nomē poſſedit ⁊ eccl'e indicās caſtitatē: vna fuit vxore contentus. Iſti ergo q̄ ꝑcantur d' prioribus comutationē in meliorē ſtatū eorū aſſumūt ſilitudinē quib9 lcta poſt triſtia ſucceſſerūt. Hoc aūt ē qd' petūt: vt q̄ pater eorū eſt. nō obliuiſcatur filioꝝ ſuoꝝ. ne ꝑ ipſos nomē dei blaſphemet' in gentibus.
¶ Quare errare. Paulus ad corinthios ſcribēs ad vnius ſcꝫ ppl'in ciuitatis ꝓ varietate habitantiū ſctōꝝ ſcꝫ ⁊ pctōꝝ. nūc laudat nūc reꝑhēdit. ſic ꝑſens capitulū qd' ex oratiōe ppl'i dñi deū deꝑcātis contexitur: nūc laudat dñm nūc accuſat. iuxta ſecundam regulam ticonij que de corpore domini mixto.
¶ Quaſi in prin. Anquā vocares nos ī abrahā. Vel cū ī egipto colebam⁹ ydola ſñ rege. ſñ pricipe. ſñ ꝓphetis ſñ deo. ſñ lege. ſñ ſacerdote. q̄ ꝑtim in aduētu xp̄i. oīno poſt eius aſcēſionē ꝯpleta ſunt. Cōplent' āt quotti die ſcd'ꝫ illā maledictōeꝫ. ſanguis ei⁹ ſup nos ꝛc. Vñ ei ꝑmāſerit ī vetuſtate legis nec ſuſcepint veritatē euāgelij nō vocabūt' ppl's di a xp̄o. ſ. xp̄iani.
¶ Utinam di. c. In pſona ſua ⁊ omn iū prophetaꝝ aduentum chriſti

deſiderantiū loquitur yſaias ꝓuidens aduentum filij abiectionē ſui populi· vocationē gētilis. Et hoc eſt vtinā di·c· Item dauid. In clinauit c·ꝛ de.

Aque arderēt. Simachus. Aq̄ maris arderēt igni. Qđ ē populi mūdi inflāmarentur igne caritatis. vnde. Ignē veni mittere in terrā·ꝛ quid volo niſi vt ar·ꝛ ſic notū fieret nomē t·quod eſt ihēſus inimicis tuis ſcilicet iudeis.

Non ſuſtinebimus. Nos iudei: ſed blaſphemabimus dicētes. In principe demonioꝝ beelzebub·e·d. Hoc enim dicit propheta in pſona infidelium.

Deſcēdiſti. Tāquā precibus ſuis exauditis inq̄t deſcēdiſti

Montes defluxerūt. Amiſſa potentia. Vnde nūc princeps huius mundi e·f· Et iudeis dicitur. Auferetur a vobis regnū dei ſcꝫ ſancta ſcriptura ꝛ omnis glīa·ꝛ omnis dignitas.

A ſeculo n·a·ꝛc. Hinc paulus ad corinthios teſtimonium ſumit·non verbū ex verbo: ſꝫ ſenſum exprimēs

Oculus non v. Et non eſt corpus vel color. Quod apoſtolus ponit in cor hominis non aſcendit: quia maius ꝛ cor ſcꝫ debet illuc dirigi pauit enim ſe ipſm cognitionē ſui· cognitionē ſancte trinitatis. Vnd. Hec eſt vita eterna vt cognoſcant t·u·d·ꝛ quē m·i· Hec nemo pōt videre Vn̄ illud deum nemo vidit vnquam.

Ecce tu ꝛc. In pſona infidelis pp̄li·qui volens trāſire ad veritatē euāgelij penitentiam pferebat ore quā non habebat in corde.

Menſtruate. Mene hebraice·luna latine. Vnde mēſtruate·que ſingulis mēſibus ſolēt ſanguis fluxū ſuſtinere·ꝛ tūc viri abſtinere debēt ab eis. Tūc enī pcipiunt mēbra dānati·ceci claudi·leproſi·ꝛ huiꝰi. Et q̄ parētes nō erubuerūt miſceri in cōdami: coꝝ peccata pateāt cūctis ꝛ apte redarguantur in puulis.

Uentus. Cōmotō aeris·vt ibi. Impauit ventis et mari. Vel ſpūs ſanctus·ſicut ibi. Aduenientis ſpūs vehemētis. Hic enī ſpūs pro uento ponitur in ſignificatione ſpūs ſancti. Vel temptatio demonū ꝛ maloꝝ hoim vt illud·venerūt flumina ꝛ flauerunt·u·ꝛ hoc eſt·quaſi ventus.

ſacceptа hac ſentētia·hoc implebitur ī die iudicii·vt in ignē eternū·quotidie tn̄ partim implettur

ignis tabeſcerent: aque arderēt

ſper potētiam· ſihēſus.

igni· vt notum fieret nomen tu-

ſ demonibus iudeis quibuſlibet aduerſariis· † ſgētiles moti ad penitētiam·

um inimicis tuis: a facie tua †gen-

ſalia trāſlatio habet cōmouebūtur·

ſtamē· ſincarnatus· ſmortuos ſuſcitando ꝛ alia huiuſmodi·

tes turbarēt. Cū feceris mirabilia

ſaduentū tuū. ſin vterū virginis·i·n·e·ſ·e·

non ſuſtinebimus. Deſcendiſti: ꝛ

ſpreſentia. ſiudei demones.

a facie tua montes defluxerūt. A

ſa principio mūdi. ſ corporis: q2 nō ē ſonus.

ſeculo nō audierūt neq̄ auribus

ſbona ſcꝫ ſꝛ.

pceperunt. Oculus nō vidit deus

ſvel expectātibus.

abſq̄ te: quę pręparaſti diligētibꝰ

ſquia· ſ viſibilis vt ſimeoni vel in auxilium·vt dauid·machabeis ꝛ aliis. ſ vt ſymeoni de aduētu tuo gaudenti·de quo ſymeon i·ꝛ t·e·e·i·ꝛc·

te. Occurriſti letanti·ꝛ faciēti iu-

ſmādatis. ſ vt idē ſimeon ꝛ anna

ſticiam: in viis tuis recordabūtur

ſſꝫ.† ſq: ſcꝫ. ſ vnde hec mala nobis. ſ hiſterō proteron.

tui. Ecce tu iratus es·et peccaui-

ſpeccatis. † ſ gratia tua: non meritis noſtris·

mus: in ipis fuimus ſemp: ꝛ ſalua

ſleproſus.

bimur. Et facti ſumus vt immun-

† ſ quo nichil immūdius. ſ mulieris.

dus omes nos·quaſi panus mē

ſſunt. ſ circūciſio ꝛ oblatio imolatio poſt mortem·ſ·veri agni.

ſtruatę vniuerſę iuſticię noſtrę. Et

ſocciſi a romanis. ſleuiter.

cecidimus quaſi foliū vniuerſi: et

ſ impii tanquā puluis q·pro·u·a·ſ·

ſ in chriſtū. ſ temptatio demonū· perſecutio romanoꝝ. ſ folia.

iniquitates noſtrę· quaſi ventus

ſa terra noſtra·a preſentiā tua. ſ quia ſicut folia defluximus.

abſtulerunt nos. Non eſt qui in-

ſpro nobis·voce·corde·opere. ſ fortis in aduerſis ad orationem. ſ de ruina iniquitatū.

uocet nomen tuum: qui cōſurgat

ſprecibus. ſ ſicut moyſes ne effundes irā tuā ſuper nos. ſ vnde inueni quē queſiuit aīma mea tenebo eum nec dimittam. ſ miſericordiam preſenciam·auxilium.

ꝛ teneat te. Abſcondiſti faciē tuā

ſ opere quo vitia nos retinēt ſicut manibus· vnde mors ꝛ vita in manibus lingue.

a nobis: ꝛ alliſiſti nos in manu i-

iquitatis noſtrę. Et nunc domine

ſ vnde filios genui ꝛ exaltaui ꝛc·ꝛ filius meus primogenitus iſrael. ſ limus terre

pater noſter es tu·nos vero lutū

ſ plaſmator. ſ tō reſiſtere non poſſumus volūtati tue. ſ quaſi manus tue ſ·me·ꝛ plaſmauerūt me ꝛc.

ꝛ fictor noſter: ꝛ opera manuū tu

ſergo. ſ operi tuo.

arū omnes nos. Ne iraſcaris do-

ſ nimis. ſ id ē. † ſ etiā ſcđm iuſticiā. q2 ferre nō poſſumus.

mine ſatis: ꝛ ne vltra meminēris

ſſed operis tui.

iniquitatis noſtrę. Ecce domie re-

ſſumus·olim·ſ·

ſpice: populus tuus omnes nos.

ſquā fluminis impetus·l·ꝛ in qua quōdam fuit ſpecula virtutum. † ſ ſcrūarii tēpli tui· ſa te.

Ciuitas ſancti tui facta eſt deſer-

ſa te.

ta ·ſyon deſerta ·iheruſalē facta ē

ſ templū ſ vbi ſanctificabamur immolabamus gloriabamur.

deſolata domus ſctificatōis nrę ꝛ

glię nrę vbi laudauerūt te patres

ſſuccēſa a romanis.

noſtri·facta eſt in exuſtionē ignis

ſſancta ſanctoꝝ.

et omia deſiderabilia noſtra verſa

ſ ergo. † ſ miſertus noſtris·flagiciis hoſtium.

ſunt in ruinas. Nūquid ſup his

ſa miſericordia. † ſ aduerſariis blaſphemātibus

continebis te domine: et tacebis

ſ quaſi durus indignans audire nos.

ſ humiles. ſ non more ſolito.

ſ imperpetuum.

ꝛ affliges nos vehementer:

C. LXV.

ſgentes per fidem.

Queſierūt me

ſantequā homo fierem. ſ populus quē nō cog·ſer·mi·

qui ante non interrogabant: inue

ſmiſericordem me·ſ· ſ ante

† ſ formā ſerui accipiens. ſ filius qui ante dixi moiſi·ego ſum qui ſum.

nerunt qui non quęſierūt me. Di

ſ vt faciam·ſ·e cunctis gentibus vnam chriſtiani nominis.

xi. Ecce ego: ecce ego ad gentem

ſque neſciebat me.

quę non inuocabat nomen me-

ſ quaſi largus nichil denegās penitētibus.

um. Expandi manus meas tota

ſ paſſionis. ſ iudeoꝝ·

die ad populum incredulum qui

ſrelicto chriſto qui eſt via· ſ lata ꝛ ſpacioſa que ducit ad mortem·

graditur in via non bona poſt co

ſ vnde populus hic labiis me·ho·c·a·c·ꝛc·

ſ prauas· ſ ab occultis m·m·m· ſ hec fecit populus·

gitationes ſuas. Populus qui

ſ vindictam· ſſtudio delinquendo· ſapte qđ peius eſt· ſin templo meo·ſ·ydola poſuerūt in quo ſepe exhibui patientiam meā·

ad iracundiam prouocat me ante

ſcui omnia patēt· ſ diis alienis ydola erit e iungētes luxuriam·

faciem meā ſemper: qui immolāt

ſdemonibus· ſ incenſum ſpro vno altari quod erat in tēplo plura faciebāt ꝛ ſuper ſacrificabāt·

in ortis·et ſacrificant ſup lateres

Et nunc d. Adi dicat ſi cōſideremꝰ noſtra merita deſpandū eſt· ſi demētiam tuam qui flagellas omnē filiū quē recipis: audemus preces fundere. tu enim pater noſter es.

Opera ma. Qua ſi reſpice opus tuū: nō merita noſtra.

Miſteriū trinitatis recta cōfeſſio eſt ignorantia ſcientię.

Ne iraſcaris ꝛc. Hoc ē nō vitamꝰ irā nec vltra querimus patiētiam·p quā theſauriſamus irā·in die vindicte. Sꝫ queſumꝰ ne iraſcaris nobis ſatis· ne tpe vltionis memineris iniquitatis nrę.

Syon deſerta. Syon et ihrl'm in hoc loco idē ſignificāt·templū ſcꝫ ꝛ ciuitatē. vbi quōdā ſpecula virtutū ꝛ viſio pacis. Sꝫ poſt quā pplus iudeoꝝ negauit regē xp̄m ſuū·et addidit. nō hēmꝰ regē niſi ceſarē·ihrl'ꝫ derelicta ē a do. vn̄ relinquet vobis domꝰ vr̄a deſerta·ꝛ ūlđ·Surgi e eamꝰ hic. Et in tēplo·audite voces (ſicut dicit eccleſiaſtica hiſto·) trāſeamus ab his ſedibꝰ.

Domus· Allego. Domus dei ecclia·ꝛ vnaqueq̄ fidelis aīa q̄ aliq̄n ignibꝰ luxurię corrūpitur: ꝛ auaricię.

Queſierunt ꝛc. Ad hoc reſpōdꝫ filius Quare nos ex·ſe·i·ui·t· Quaſi ſi alieni me q̄rētes tam demētem inuenerūt nō eſt crudelitas mea q̄ vobis neget auxiliū· ſꝫ iniq̄tas veſtra·ꝛ impęnitēs cor veſtrū. Vn̄ ppl's quē nō cog·ſer·mihi·ꝛ filij alieni·men·ſ·mihi.

Expādi ma·m t·ꝛc· In cruce orās p eis. Pater ignoſce illis q2 neſciūt quid fa. vel vt eos reciperem·ꝛ collocarem ī ſinu meo Vel beneficia operuꝫ largiēdo ex quo eduxi eos ab ęgipto. Incarnatus quoq̄ infirmos eoꝝ curaui·mortuos ſuſcitaui paucis panibus eos paui. Ipi tamen ſemper extiterūt increduli.

Populus qui ad·i· Allego. Omīs hereticus deū ad iracūdiam prouocat·in falſitate doctrię offert immūda ſacrificia nō imperpetuū māſura ſed adinſtar ortoꝝ ad breue virentia. Carnis enim delitijs prouidet· vnde omnis caro fenū. Hinc quoq̄ illius apud grecos ſapientiſſimi laudatꝰ ſententia. qui omnes ſeculi voluptates ꝛ mūdi pompam ꝛ celeriter tranſeuntem luxuriā ortos adonidis vocat. Sacrificant aūt heretici ſup lateres

quã do exquiſita mendacia dialetica capiũt arte firmare: ⁊ in quadrum ex-truere: ⁊ ſecta in latere pulueris roborare lineis.

¶ In delubris. Delubra a delendo dicta eo ꝙ ibi putabatur ablui anima. Uel q: prope erãt piſcinę vbi ⁊ ſacerdos lauabatur ⁊ hoſtia.

¶ Alleg. Heretici i memorijs magiſtroꝝ ⁊ in ſpecubus dormiũt qui lumẽ ſpũs ſancti relinquẽtes: ⁊ cenaculũ in quo apoſtoli verſabantur: in diaboli tenebris cõmorantur: et ſpelũcas diligũt de quibus: vos aũt fe. il. ſpela. Somnijs credunt ⁊ fantaſijs. Carnẽ porcoꝝ comedunt de quibus dicitur. Ne mittatis margaritas ãn porcos: ⁊ ius prophanum qđ in libris coꝝ heretica arte ꝯditum ẽ. Uaſa coꝝ immunda tam doctrinę .i. ꝗ̃ corpora. In tantã quoq; amẽtiã veniũt vt qui ipſis non fuerit ſimilis quaſi ꝓditum deteſtentur.

¶ In furore meo. Furorem oblimonem iram ꝑtitudiem ⁊c̃ia i deo accipere debemus q̃ñ manus pedes oculos aures ⁊ cętera mẽbra quę habere dicitur nõ ꝙ his pateat ꝑturbationibꝫ: qui eas extinguit in nobis: ſed ꝑ verba noſtra dei intelligimus affectum erga nos.

¶ Non tacebo. Qui ſupius dixit tacui ſemꝑ ſilui: patiens fui: nõ dicit nõ tacebo .i. nec parcaꝫ amplius neq; ſuſtinebo iniquitates eoꝝ.

¶ Iniquita. pa. u. Ut ſcꝫ nõ ſolũ pro peccatis veſtris puniamini: ſed etiã pro pr̃m iniquitatibꝫ quos imitati eſtis. Aliter eñi nõ portat filius iniquitatem patris.

¶ Qui ſacri. ſu. Qñ in bethel ⁊ in dan aureos vitulos adorauerũt. Hereticus quoq; cõtemnẽs ſimplicitatem eccleſię ſacrificat in montibus et exprobrat deo dum eius precepta contemnit.

¶ Quomõ ſi. ⁊c̃. Quaſi propter malos non perdam bonos: ſed quomodo ſi ⁊c̃. Dixerat enim perituruꝫ iſrael.

¶ De iacob ſemẽ. Semen iacob ⁊ inde apoſtoli poſſidentes montes alios ſcꝫ credẽtes virtutibꝰ eminẽtes. vñ. Niſi dñs ſa. re. no. ſe. q̃ i ſo. ſu.

¶ Mõtes ſanctos. Lxx. Montẽ meum ſcilicet chriſtum: qui ẽ mõs montium. Mõtes enim ſunt apoſtoli qui de iudęis poſſederunt chriſtum in quo fundati ſunt.

¶ Et hereditabũt. Unde ſemen abrahę ſerui eius fi. ia. e. eius. Qui cunq; adhuc ſemen ſunt: nec formati in filium ſerui dñi ſunt quibus dicitur Scio quia ſemẽ abrahę e. nondũ .ſ. filij. Qui aũt filius eſt dñi electus eſt.

ſ mortuoꝝ que iudei in modũ domoꝝ faciunt.
qui habitẽt in ſepulcris ⁊ in delu
ſ ſuper pelles ſcꝫ hoſtiaꝝ: vt futura ſomniẽt
ſ cõtra preceptũ legis.
bris ydolorum dormiũt: qui comedunt carnem ſuillam et ius pro
ſ immũdi. ſ alii nõ mãducant: non adorant ydola. ſ porcinũ.
phanuꝫ in vaſis eorum. Qui dicunt: recede a me: non appropinques michi: quia immundus es.
ſ qui talia agunt: ⁊ in alios ſupbiunt.
ſ nihil ſet.
Iſti fumus erũt in furore meo ig
ſ erit. ſ gehẽne. ſ in cis. ſ ſemper. ſ malum coꝝ vt nõ obliuiſcar.
nis ardẽs tota die. Ecce ſcriptũ
ſ immo dicam: ite maledicti in ig. e.
ẽ corã me: Non tacebo: ſed reddã
ſ in interiora mẽtis vt propria torqueãtur con ſcientia.
⁊ retribuam in ſinum eorum iniq
ſ ydolatraꝝ.
tates veſtras: ⁊ iniquitates patrũ
ſ vt puniamini ſicut illi quos imitati eius: ⁊ ſic quodammõ coꝝ filii.
veſtrorum ſimul dicit dominus.
ſ filios ⁊ filias demoniis.
Qui ſacrificauerũt ſuper mõtes et
ſ me deſpiciẽdo: ⁊ ydolis immolãdo.
ſuper colles exprobrauerũt michi
ſ pro culpa penam metiendo vel mẽſurando.
⁊ remetiar opus eoruꝫ primum in
ſ in anima poſt iudiciũ: ⁊ in corpore cũ ⁊ vermis coꝝ non mo. ⁊ ig. nõ ex.
ſinu eorum. Hęc dicit dominus.
ſ poſt tẽpeſtatem. ſ illeſum.
Quomodo ſi inueniatur granũ in
ſ volẽs tangere. ſ ſine creſcere.
botro et dicatur ne diſſipes illud.
ſ .i. placuit domino vt pro benedictione de tãta copia reſeruaret illud. ſ aliquos reſeruãdo.
quoniã benedictio eſt: ſic faciã pro
ſ abraham: yſaac: ⁊ iacob: ad quos facta ẽ promiſſio: vel propter eos qui inter plurimos peccatores ſeruiũt michi.
pter ſeruos meos vt non diſperdã
ſ genus hũanũ. ſ nõ deficiet ſceptrũ de iuda ⁊c̃
ſ chriſtũ qđ ſupra botri granũ.
totum. Et educaꝫ de iacob ſemen:
ſ apoſtolos: vnde leuaui oculos m. ad mõ. et alibi: mõtes in circuitu eius ⁊c̃
⁊ de iuda poſſidentẽ mõtes ſctõs
ſ ſ. hereditatẽ de qua dabo tibi g. h. t. ſ ſcꝫ eccleſiã. ſ apoſtoli: vnde nõ vos me elegiſtis: ſed ego elegi vos.
meos. Et hereditabunt eã electi
ſ fideles.
mei: ⁊ ſerui mei habitabũt ibi. E
ſ fideliũ quoꝝ cor vnũ ⁊ a. u. ſ eccleſias.
runt campeſtria in caulas gregũ
ſ requiem.
⁊ vallis achor in cubile armentoꝝ
ſ fideli. f. ſ hec fiet eis .i. qui requi. me. ſ fi. ⁊ opere
populo meo qui requiſierunt me.
ſ o iudei.
Et vos qui dereliquiſtis dominũ
ſ templũ quod in mõte: vel celeſtẽ iheruſalem vel chriſtũ qui eſt mons montium.
q̃ obliti eſtis montem ſanctũ meum: qui ponitis fortunę menſam:
ſ alia trãſlatio: paratis
ſ ne quis euadat.
⁊ libatis ſuper eã: numerabo vos
ſ preſſura: nõ enim omnes occiſi ſunt vel omnes afflicti. ſ chaldeoꝝ: romanoꝝ demonum. ſ qualibet afflictione.
in gladio: ⁊ omnes in cede corrue
ſ preter cetera. ſ omnia feci que debui
ſ obediendo ſequẽdo.
tis: pro eo ꝙ vocaui ⁊ non reſpõ
ſ preſens nobiſcũ emanuel.
ſ in parabolis. ſ mente.
diſtis: locutus ſum ⁊ non audiſtis
ſ inſup. ſ quia omnia video: vel in tẽplo ydola colentes.
⁊ faciebatis malum in oculis me
ſ idolatriam. ſ aliud vult deus: aliud premittit.
is: ⁊ quę nolui elegiſtis. Propter
ſ malũ ſcꝫ. ſ vt peteretis barraban homicidũ et ſeditionis actorem.
hoc hęc dicit dominus deus. Ecce
ſerui mei comedẽt: ⁊ vos eſurietis
ſ ſanguinẽ meũ. ſ aquã viuã.
Ecce ſerui mei bibẽt ⁊ vos ſitietis.
ſ i eterna beatitudie: vñ illõ gaudiũ u. n. t. a vo.
Ecce ſerui mei letabuntur: ⁊ vos
ſ videntes alios in locũ veſtrum ſucceſſiſſe.
confundemini. Ecce ſerui mei lau
ſ ſecũdum illud in ſecula ſ. lau. t.
dabunt pre exultatione cordis: et
ſ in inferno. ſ cõſciẽtia peccatoꝝ.
vos clamabitis p̄ dolore cordis
ſ vnde ibi erit fletus ⁊ ſ. d. vel i iudicio poſitis hedis a ſiniſtris: ⁊ ouibus a dextris
⁊ pre cõtritione ſpiritus vlulabi
ſ aliis in locũ veſtrũ ſuccedentibus.
tis: et dimittetis nomen veſtrũ in

Un de electi poſſident iheruſalẽ: ſerui habitãt in ea. vnde. Non ac. ſ. ſer. ſpi. ti. ſed adop. fi.

¶ Cãpeſtria. Aliꝗ ſaltus. Uñ dñs reuelabit ꝯdenſa ſiluarũ vt latrones ibi latitare deſiſtãt: ⁊ beſtię venen ataq; aĩalia in eccleſiaꝫ dei trãſeãt

¶ In caulas gre. Alia trãſlatio hꝫ ſaronas quę eſt regio inter ioppen et liddam atq; rãmam fecũda ⁊ pabuloſa ſꝫ latroibꝫ ĩfeſta. vñ interꝑtatur vallis effundẽs ſanguiem.

¶ Et vallis achor. Ubi achor filius charmi đ ſpolijs hierico furatus cũ omni domo perijt. vocat locus vallis achor .i. turbatõnis ⁊ tumultus i q̃ ſignificat gentilitas: licet ⁊ ꝑ ſaronas q̃ interpretat vallis fundẽs ſanguinẽ q̃ effuſione ſanguinis plena in tumultu: ⁊ in turbatione viciorum manebat. Sed achor verſa eſt in caulas gregũ ſine ouilia: ⁊ in cubile armẽtoꝝ .i. eccleſias ⁊ requiẽ ꝑdicatoꝝ: ⁊ alioꝝ fideliũ qui deſignãtur ꝑ armenta ⁊ greges ouium.

¶ Armẽtorum. Predicatoꝝ q̃ eccliaꝫ armãt ⁊ defendũt. Armentũ enim dicitur ab armando.

¶ Et vos q. dere. Allego. Omnes q̃ eccleſiã deſerũt et obliuiſcũtur mõtem ſcm̃ dei tradẽtes ſe ſpiritibuſ erroris vel immũdis ⁊ doctrinis demonioꝝ: parant fortunę mẽſam et nichil ad deũ ꝑtinere credẽtes: ſed ſtellarum curſu vel varietate fortunę oĩa gubernari: hi tradẽtur eternis ſupplicijs vt nullus eoruꝫ poſſit euadere.

¶ Fortunę. Degiptioꝝ qui in fine anni ꝑabant mẽſam omnibus eſcis refertã et pocalis mulſa mixtis. vel q: fęlicẽ annũ ꝑhuerit: vel q: futuꝝ fęlicem ꝑhiturra ſit.

¶ Uocaui. Per prophetas dicẽs. Conuertimini ad me ⁊ ſal. e. Et per memetipm̃: penitentiã agite. Et alibi: venite ad me oẽs qui la. ⁊ one. eſtis.

¶ Ecce ſer. Quaſi non ſolum corruetis gladio pro iniquitatibꝫ veſtris ſed ⁊ in preſenti eſurietis ⁊ ſitietis. Gentiles vero ad fidem cõuerſi i preſenti ſatiabũtur cibo corporis ⁊ ſan. m. ⁊ doctrina ſpũali: ⁊ in fine viſione trinitatis.

¶ Comedent. Corpus meũ. Unde qui mãdu. car. fi. ho. Uel doctrinam ſpũalem myſteria fidei. Uel in futuro cognitõnem diuinitatis: vnde vt edatis ⁊ bibatis ſup men. m. i. r. p. m. Et ſatiabor cũ a. gloria tua.

¶ Et di. no. u. Ut aliqui affirmantes dicant. Si aliter fecero ꝯtingat michi ſicut iudęis romanoꝝ gladio occiſis. Uel ita iuro ꝑ deũ i quẽ olim iudęi crediderũt. Uł q: deus iuramentum eorum erat qđ chriſtiani modo

ſ ſacro ſanctū. ſ vt dicātur filii abrahe ſicut vos olim. ſ ſpūali gladio in iudicio.
iuramentū electis meis. Et interficiet te dominus deus: et ſeruos
ſ chriſtiano. ſ noīe vel chriſto.
ſuos vocabit nomie alio. In quo
ſ chriſtianus vocatus ⁊ ipſum nomē i terra hac bene cuſtodierit. ſ nūc ſcʒ.
qui benedictus eſt ſuper terram:
ſ in futuro. vnde venite benedicti p. m. ⁊c. et alibi ut benedictionem hereditate poſſideatis.
ſ fideliter ⁊ u eraciter. ſ ueritatē loquitur.
bñdicetur in deo amē. Et q̄ iurat
ſ hac in die iudicii uere ⁊ fideliter deū laudabit ſ ſuccedētibus bonis eternis. abſterget d. o. la. a. o. ſ.
in terra: iurabit in deo amen. Qꝛ
ſ ne ſit pars maloꝝ priorū anguſtie memorari.
obliuioni tradite ſunt anguſtię p̄ores ⁊ qꝛ abſcōditę ſunt ab oculis
ſ adiūgit ſe eisqꝫ ⁊ ipſe multa ptulit ſerra lignea ſectus a iudeis. ſ ſanctos qui quotidie innouantur. unde uidebo c. t. ⁊c.
noſtris. Ecce enim ego creo celos
ſ meliorando. qualitates mutando. vnde iohā nes vi. ce. no. ⁊ t. no. ⁊ apoſtolus preterit figura huius m.
ſ bonam. ſ que affert fructum in patiētia.
nouos ⁊ terram nouam: ⁊ nō erūt
ſ mala tormēta. ſ in memoriam ſcʒ veſtrā.
in memoria priora: ⁊ non aſcen-
ſ veſtrū.
det ſup cor: ſed gaudebitis ⁊ exul-
ſ ſine fine. ſ omnibus re bus a me factis.
tabitis vſqꝫ in ſempiternuʒ in his
quę ego creo. Quia ecce ego creo
ſ celeſtē. ſ ex angelis ⁊ hoībus.
ſ emphaſis.
iheruſalem exultationem. ⁊ populum eius gaudium. et exultabo in
iheruſalem: ⁊ gaudebo in populo
ſ abſterget deus o. l. a. o.
meo. Et nō audietur in ea vox fle-
ſ vbi gaudiū ⁊ exultatio. cōtraria enim ſimul eſſe nō poſſunt. ſ nō ſicut iudei: pro iudicio faciet clamorem.
tus vltra: ⁊ vox clamoris. Nō erit
ſ omnes enī reſurgemus in virū perfectū in menſura e. ple. chriſti. ſ preuentus morte.
tibi amplius infās dierū: ⁊ ſenex
ſ quia nemo morietur.
qui non impleat dies ſuos. Quo-
ſ ⁊ ſi hic diu viuat.
niam puer centū annoꝝ morietꝰ
⁊ peccator centū annorum maledi
ſ in preſenti. ſ virtutes:
ctus erit. Et ędificabunt domos ⁊
ſ opera bona. vnde inebriabūtur ab vbertate d. e. ⁊ alibi. ſatiabor c. a. g. t. ſ hec eſt vinea que ait ego ſum vitis ve. ⁊ vos pal. ⁊ p. m. a. eſt.
inhabitabūt: ⁊ plantabunt vineas ⁊ comedent fructum earū. Nō
ſ diabolus ſcʒ. ſ in medio eoꝝ
ędificabūt. ⁊ alius habitabit: non
ſ diabolus. i. non deuorabit virtutes eoꝝ.
plantabunt. ⁊ alius comedet. Se
ſ de quo iuſtus vt palma flo. qui ſcʒ quotidie triumphum reportat de aduerſariis ſuis. ſ vite.
cundum enim dies ligni erunt di
ſ fidelis.
es populi mei: ⁊ opera manuū eo-
ſ vel is. ſ vel is. ſ ergo.
rū inueterabunt. electi mei. non la
ſ filios ſpūales ſicut rachel carnalē filium.
borabūt fruſtra: neqꝫ generabūt
in conturbatione quia ſemen be-
ſ apoſtoloꝝ.
dictorum domini ē. ⁊ nepotes eo-
ſ ſunt dñi. vel in eternū gaudebūt. ſ ore.
rum cū eis. Eritqꝫ antequā clamēt
ſ clamātes corde. ſ apoſtolis. ſ predicantibus. vel pro aliquo rogātibus.
ego exaudiam: adhuc illis loquē
ſ q̄s petierūt dando. miracula faciēdo. ſ ſermonē eoꝝ ſignis cōfirmādo. ſ ſaulus.
tibus ego audiam. Lupus ⁊ ag-
ſ ananias. ſ fide credentiū. pane verbi dei. ſ in aduentu chriſti. ſ predicatores corda auditorum vomere predicationis arantes.
nus paſcētur ſimul: leo ⁊ bos co
ſ ſimul in eccleſia. ſ ſimplicem doctrinā cum profunditate miſterii paſcentur. ſicut quidam codices habent. ſ leues infructuoſi. ſ impii tā q̄ puluis q. pro. v. a. f. t. ſ diabolo.
medent paleas: et ſerpēti puluis
ſ vnde terrā comedes ſ agnis ⁊ bobus.
panis eius. Non nocebūt neqꝫ oc
ſ lupus ⁊ leo cōuerſi. ſ eccleſia in confeſſione chriſti qui eſt mons in vertice montium.
cident in omni monte ſancto meo dicit dominus.

C. LXVI.

HEc dicit do
ſ ubi uolūtas mea fit. ſ terreni a poteſtate angeli quos propria uirtute calcauit.
minus. Cęlū ſedes mea terra autē
ſcabellum pedum meorū. Quę eſt
ſ ut in ea includar.
iſta domus quā ędificabitis mihi:
ſ humilis ⁊ quietus ⁊ tremēs ſermones meos
⁊ quis eſt iſte locus quietis meę:
ſ quaſi nullus quia omnia ⁊c.
Omnia hęc manus mea fecit ⁊ fa
ſ a me ſcʒ.
cta ſunt vniuerſa iſta dicit dominꝰ
ſ quaſi hec eſt quies ⁊ ſedes mea: non illa quā putatis. de qua templū dei ſanctū ē q̄d eſtis vos
Ad quem aūt reſpiciā niſi ad pau-
ſ humilem ſpū. beati pauperes. ſ. ⁊ alibi. cor cōtritum ⁊ hu. d. ⁊c. ſ pro peccatis ſuis ⁊ alioꝝ. ſ beatus uir qui ti. d. ſ mitum ſa. n. d.
perculuʒ ⁊ ꝯtritū ſpū ⁊ tremētem

iurant neceſſitate compulſi. viuit dñs ſcʒ.
Et interficiet. Ut vel hūc nō habeatis qui dicit. Ego ſum via veritas ⁊ vi. Nec vocemini circūciſio: ſʒ confeſſio.
Quia obliuioni. Ut nō ydoloꝝ meminerint. ⁊ priſtini erroris. nō obliuione memorię ſʒ ſucceſſione bonoꝝ. Unde in die bona obliuio bonoruʒ. ⁊ alibi: afflictio horę obliuionē facit deliciaꝝ. Et forſitan ⁊ in futuro priſtinę cōuerſationis memoria omnino delebitur.
Quia ecce cre. Ex angelis ſcilicʒ ⁊ hominib᷒ vnā eccleſiā et exultabunt ⁊ gaudebūt vt ego q̄ creaui exultem ⁊ gaudeā in eis.
Exultationem. Uniuerſę terrę. vt q̄ vetus vnigeniti erat gaudium: noua cūctis nationibus leticia ſit.
Gaudium. Quod vel poſt reſurrectiōnem poſſumus intelligere. vel poſt baptiſmum in prima reſurrectione.
Hoc ad generalem reſurrectionē qua omnes in perfecta ętate reſurgent. et hoc eſt non erit.
Puer centum an. Ille ſcilicet qui etſi diu: tamen pueriliter vixit. ſeruiens vicijs. et hoc exponit ſic. et peccator ⁊c.
Greg. In moralibus. Puer centum annorum. Vita quidem pueri in longum trahitur: vt a factis puerilibus corrigatur. Sʒ ſi a peccati perpetratōne nec temporis longinquitate cōpeſcitur: hec ipſa vitę longinquitas quā per miſericordiam dei accepit ei ad culmē maledictionis creſcit.
Domos. Virtutes pro quibus in celeſtibus requieſcēt. Unde in domo pa. m. m. m. ſunt. vnuſquiſqꝫ propriam mercedem accipiet ſecūdum proprium laborem. Tales domos obſtetrices ſibi dicūtur ędificaſſe: quia timuerunt deum. Jacob quoqꝫ habitat in domo quam eſau qui feris delectabatur poſſidere non potuit. Ad litteram enim ſtare non poteſt Multi enim ſancti ędificant domos. ⁊ nō habitāt in eis.
Secūdum di. lig. Sicut chriſtus iam non moritur. mors illi vltra non dominabitur. ſed in ęternum regnat cum patre ſic ⁊ illi. lignum enī vitę chriſtus eſt q̄d erat in medio paradiſi ſcilicet eccleſię. Unde ſalomon. lignū vitę eſt his q̄ apprehenderunt eam ſcilicet ſapientiam quę ē chriſtus.
Opera manuū. Fidem. doctrinā. operationem apoſtoloꝝ inueterabunt vſqꝫ ad finem ſeculi ſeruando fideles eorum imitatores ſcʒ. Vel ſecunduʒ q̄ quidam codices habent electis meis inueterabunt. i. ęternaliter ſaluabunt eos opa eorum ſcʒ apoſtoloꝝ.
Semē be. Apoſtoli et alij doctores in predicatōne vel i alijs opibus ſicut iudei. qꝛ ęternā mercedē pcipient: qꝛ veniēt cum ex. por. ma. iu.
Nepotes. Quos filij eoꝝ in fide genuerūt. ſicut marcus petri diſcipulꝰ. ⁊ lucas pauli filius.
Anteqꝫ clamēt. In cōturbatione. i. dolore mētis: ſʒ i gaudio ⁊ leticia. Vñ q̄d enim eſt gaudiū noſtrū aut corona glorię. nonne vos ⁊c.
Lupus et. Lupus. ſaulus. i. perſecutor de quo beniamin lupꝰ rapax.
Agnus. Qui ſcʒ cādidis veſtib᷒ ſequūtur agnum quocūqꝫ ierit. De quib᷒ petro dicitur paſce agnos meos.
Leo et bos ⁊c. Vir ſcʒ diſertus ⁊ potētiſſimus i ſeculo ſpreta philoſophię eloquentia comedet paleas. i. vilitatē ⁊ ſupficiem hyſtorię cū bobus. i. p̄dicatoribus eccleſię. Hęc comedūt leones donec multis laborib᷒ veniant ad pfunditatē myſterij ſicut aug. ⁊ cyprianus ⁊ alij.
Neqꝫ occi. Depoſita feritate. vel in p̄ſenti vel i futuro. ⁊ hoc eſt. In omni. m. ſ. m. Hoc iudei carnaliter accipiūt dicentes: q̄ in tpe xpi ſui tanta pax ⁊ ſecuritas ſibi erit: vt lupi ⁊ agni leones ⁊ boues ſerpētes ⁊ hoīes cōmorentur ſimul ⁊ comedant. neqꝫ eis noceāt qui in tēplo ⁊ in mōte ſancto habitāt. Ex quo colligitur q̄ oēs alij occidētur. Sʒ hoc falſuʒ eē oñditur his verbis. Hęc dicit dñs. cęlū ſedes m. t. ſca. p. m. ⁊c. ⁊ hoc tm̄ iudei carnaliter intelligūt. C. LXVI.
Cęlum. Oēs ſancti quorū ꝯuerſatio i cęlis ē. vñ aīa iuſti ſedes eſt dei
Cęlū ſedes m. Quaſi ne putetis hęc ad litterā eſſe cōplenda.
Quę ē i. Quaſi putatis me localē ⁊ i tēplo tm̄ manētē. Sʒ q̄ ē i. do ⁊c.
Ad quem au. r. Et cętera. Ablato altari tēploqꝫ terreno q̄d hūana

ma nus cõſtruxit: recte auferuntur victime iudeoꝝ ne forte diceret. Non tam ſumus ſtulti: vt deum putemus hoc loco poſſe concludi ſed in ſeparato ad glorificandũ deo loco victimas immolamus ſicut in lege ꝑcipitur.

¶ Qui immolat bo. ꝛc. Quaſi: ſacrificium veſtrum nõ placet michi poſt immolationẽ veri ſacrificij i cuius vmbra illa ſacrificia cõceſſi vobis. ꝛ ne immolaretis ydolis.

¶ Canem. De quo ꝑ moyſen non offeres in domo dei tui mercedem meretricis. neqꝫ ꝑcium canis. Et bene canis ꝛ meretrix copulantur: quia ſimiliter libidinantur.

¶ Elegerũt. Non mea voluntate ex quo verus agnus immolatus eſt. Unde paſcha noſtrũ immola. ẽ xp̃s.

¶ Et que timebãt. Romanos. vnđ venient romani. ꝛ tol. n. lo. ꝛ g. Uel famem. peſtem. captiuitatẽ.

¶ Odientes voſ Quia de mundo non eſtis: q2 in me creditis: q2 nomẽ meũ habetis a xp̃o chriſtiani dicti. Unde iam eni conſpirauerant iudei vt ſi qs cõfiteretur xp̃um extra ſynagogam fieret.

¶ Glorificetur. Quaſi: appareat glorioſus qui ẽ leticia veſtra: vt credamus vobis qui mõ vilem ꝛ abiectum ꝑdicatis.

¶ In die iudicij cum venerit i gloria ſua cũ po. mag. ꝛ ma. ꝛ ꝟtute Uel etiã in ꝑſenti. vn de ſubditur. Uox populi.

¶ Uox populi de ci. ꝛc. Joſephus Aduenieñte romano exercitu ſcđm io. diuiſi ſũt iudei in tres partes de principatu contendentes. Alij ſibi alium pri cipẽ ꝑponẽtes. Pars autem populi ꝛ ſacerdotum tenebat templũ arcem vero ꝛ regiã domũ pars populi ꝛ principum. reliquã vero ciuitatem tercia pars et maxime vulgus. Pugnabãt ergo ꝛ extra cõtra hoſtes. ꝛ intra contra ciues. Romanis ergo vrbem irrũpentibus audita eſt vox populi plangentis de ciuitate. vox ſacerdotum ꝛ qui cum ipſis erant de templo. vox etiam dñi audita eſt in romanis exultantibus qui etiam nutu dei venerunt reddentes r. i. ſ. iudeis ſcilicet per romanos.

¶ Anteq uã p. ꝛc. Non paulatim ſed nec multo tempore vt populus iudeoꝝ creuit ecclesia: ſed ſtatim mundus concepit audita ꝑdicatione ꝛ peperit maſculum quẽ pharao ꝛ herodes conabantur occidere. qui in moyſe ꝛ in chriſto ſaluatus eſt in egipto. Abraham quoqꝫ ꝛ yſaac maſculos habuere filios. Jacob inter multos filios dynam genuit pro qua multa ſuſtinuit. Peperit ergo ſyon. i. reliquie iſrael maſculum. i. chriſtum qui in toto orbe generat ſimul qđ nullus audiuit. nulla hyſtoria narrauit vt alicuius doctrina oẽs ſimul crederẽt natões ꝛ de diuerſis gentibus vna fieret. Uñ. Adora. in cõſ. e. u. ſ. ter. Et dauid iquit. Speſo. ſ. t. ꝛ in. m. l.

† ſ miſericordiã uolo ꝛ non ſacrificiũ.
ſermones meos? † Qui immolat
ſ in ſacrificio. ſ qđ prohibitum eſt.
bouem quaſi qui interficiat virum
q̃ mactat pecus quaſi q̃ excerebret
ſ ſcđm legem.
canem. Qui offert oblationẽ qua
ſ qđ cõtra legem
ſi qui ſanguinem ſuillum offerat.
ſ vt offerat qđ lex precipit
Qui recordatur thuris quaſi qui
ſ laudet veneretur. † ſ ſupradicta ꝟ ſ pro
prio arbitrio.
benedicit ydola. Hec † omnia ꝟ ele
† ſ non dei ſcꝫ qui ẽ via.
ꝟ ſ in his ſcꝫ que abominari debuerãt.
gerũt in viis ſuis: ꝛ in abominatio
ſ aialitas nõ ratõ. ſ quia ſui
magis q̃ dei amatores.
nibus ſuis anima eorum delecta
† ſ permiſſione. ꝟ ſ demonũ ꝛ romanoꝝ quibus illudãtur. ſ ſcꝫ illuſores diabolũ antichriſtũ malos principes ſacerdotes ſcribas ꝛ phariſeos.
ta eſt. Unde ꝛ ego eligam illuſio
nes eorum: ꝛ que timebãt addu
ꝟ ſ venite ad me o. q. la. ꝛ. o. e. ꝛ. e. re. vo. ꝛ penitentiam agite. ſ eos. ſ ex eis.
cam eis. Quia vocaui: ꝛ non erat
ſ vt ſupra obediẽdo imitãdo. ſ idem.
qui reſponderet: locutus ſum ꝛ nõ
ſ exaudierũt ſ agte malũ iuum ſicut ſodoma predicauerũt.
audierũt. Fecerũtqꝫ malũ in ocu
ſ error. ẽ. ſ barabam. ſ propheta ad apoſtolos.
lis meis: ꝛ q̃ nolui elegerunt. Audite verbum domini qui tremitis
† ſ reuerẽtes venerantes.
ꝟ ſ iudei ſcđm carnẽ.
ad verbum eius. Dixerũt fratres
veſtri odientes vos: ꝛ abiicientes
propter nomen meum. Glorificet
ſ veſter. ſ ipſum in ipſa maieſtate.
dominus ꝛ videbimus i leticia ve
ſ qui talia loquũtur. † ſ q2. ſ doloris ꝛ planctus.
ſtra: ipſi autem cõfundẽtur. † Uox
ſ audita eſt. ſ ſacerdotũ.
populi de ciuitate. vox de templo
ſ exultationis in romanis. ſ audita eſt. † ſ pro morte patriarchaꝝ prophetaꝝ ꝛ ipſius chriſti.
vox domini reddẽtis retributionẽ
ſ iudeis ſcꝫ qui olim filii. ſ iudeis per romanos
ſ iudeis pro impietate ſua damnatis. ſ maria.
ſ primitiua eccleſia
inimicis ſuis. Antequã parturiret
ꝟ ſ idem. ſ quaſi inſperate citiſſime. ſ morte.
ſ primitiue eccleſie
peperit. antequã veniret partus
ſ pater. ſ genuit ſine tẽpore. ſ vna die tria milia alia. v. qui ante potuerunt mori q̃ a ſide chriſti ꝛ caritate ſeparari. † ſ fortem filium ꝑ quẽ omia f. ſ. et ſubſiſtunt.
eius peperit maſculum. Quis au
ſ vt antequã parturiat pariat cũ naturaliter parturitio partũ precedat ꝛ in tam breui ſpacio gignat tot milia hominum.
diuit vnquã tale: ꝛ quis vidit hu
ꝟ ſ ſemel tanquã omnia ſit in lucẽ futura.
ic ſimile? Nunquid parturiet ter
ſ quã illuſtrat ſol iuſticie ꝟ ſ filioli mei quos iterũ parturio donec chriſtus formetur in vobis. ſ tota.
ra in die vna: aut parietur gens ſi
ſ quaſi multo labore genuit in fide.
ſ apoſtoli.
mul: q2 parturiuit ꝛ peperit ſyon fi
ſ ſpirituales. ſ ſimile qui plan. au. nõ audiet.
lios ſuos? Nũquid ego qui alios
ſ carnaliter. ꝟ ſ ſpũaliter filiu coeternũ. ꝛ alios ſpũales. vnde dedi eis po. f. d. fieri.
parere facio ipſe nõ pariam dicit
dominus? Si ego q̃ generationẽ
ſ quaſi nũ erit
ceteris tribuo ſterilis ero ait dñs
† ſ que edificatur ex uiuis lapidibus. ſ celeſti ꝛ eccleſia preſenti.
deus tu9? Letamini cũ hieruſalẽ
ſ in fide filioꝝ eius. ſ ex gẽtibus collecta.
et exultate in ea omnes qui diligi
ſ vero.
tis eam. Gaudete cum ea gaudio
ꝟ ſ de perfidia iudeoꝝ. ſ beati qui lugẽt quoniam ip. con.
vniuerſi qui lugetis ſuper eam vt
ꝟ ſ duobus t. vnde trahitur doctrina ſimplicium quaſi lac infantium. vnde ꝛ ipſa cõſolatur. vel donis ſpiritus ſancti.
ſugatis ꝛ repleamini ab vberib9
ſ ſimplicium fidẽ. ſ ſic
cõſolationis eius: vt mulgeatis ꝛ
† ſ fide. virtutibus. operibus. cognitione diuinitatis ꝛ humanitatis chriſti.
deliciis affluatis ab omnimoda glo
ria eius. Quia hec dicit dominus
ſ extructa ꝑ apoſtolos eccleſia.
ſ iſiundã. ſ a iudeis a me declinãtib9. ſ hieruſalẽ.
Ecce ego declinabo ſuꝑ eam qua
ſ abundantiã ſancti ſpũs quo pacificamur deo et angelis. ſ fluminis in le. c. d. et flumina de ventre e. ſlu. aque uiue. † ſ velociſſimã fidem. vnde in aud. tu au. ob. m. vnde glorioſe gentes ſunt.
ſi flumen pacis: ꝛ quaſi torrentē
inundantem gloriam gentiũ quã
ſ delectati. ſ o gẽtes credituře.
ſugetis. Ad vbera portabimini: et
ſ apoſtoli.
ſuper genua blandientur vobis.
Quomodo ſi cui mater blandiatᷣ

¶ Maſculũ. Populũ fortẽ. de quo ſtephanus. paulus q̃ dicit. Quis nos ſeparabit a charitate xp̃i?

¶ De vna. Apoſtoli filios ſuos tanquam vna die ꝛ ſimul genuerũt. q2 in xp̃o qui lux et dies. ꝛ i vnitate fidei.

¶ Si ego ꝛc. Quaſi ego q̃ oẽs creaui homines ex nichilo: creabo michi ex oĩbus gentibꝰ eccliam vnã q̃ edificatᷣ de viuis lapidibꝰ

¶ Letamini. O angeli. o apli triſtes de ꝑditione iudeoꝝ infidelium. Letemini cõſolati de fide ꝛ ſalute gẽtium đ quibꝰ edificatᷣ eccłia.

¶ Ut ſugatis. Fidẽ ſimplicium ꝛ opa bona in delectati. Fides credentiũ lac ꝛ cibus ẽ ꝑdicatoꝝ. Uñ ꝛ xp̃us ego cibũ habeo mãducare quẽ vos neſcitis.

Ut ſugatis ꝛc. Puerpera q̃ genuit maſculũ nõ caret abũdantia lactis in educatõe gentis ꝛ puuloꝝ qui ſimul nati ſunt vt ꝑberet eis duo vbera vet. ꝛ no. t. Et notandũ q̃ puuli lacte conſolatõis indigẽt quaſi adhuc in carne verſantes. qui vero poſt lac cõſolatõis ad ſolidũ cibũ ꝓfecerũt affluũt delicijs veritatis et ſciẽtia oĩmode glie.

¶ Ut mulgeatis. Sancta ecclia in oĩbꝰ vna in alijs hꝫ lac ſimplicẽ ſcꝫ fidẽ ꝛ opationẽ. In alijs affluit oĩmoda glia cariſmatũ ſcꝫ abundantia ꝛ diuinitatis ſciẽtia ꝛ hũanitatis xp̃i. Sancti ergo ꝑdicatores in oĩbus delectantur tanquã carpẽtes ab alijs hoc. ab alijs illud.

¶ Ad vbera p. Ab aplis ꝛ ꝑdicatoribꝰ ad dona ſpũs ſ. vł ad doctrinã vet. ꝛ no. t. Qđ ei ꝑdicãt opibꝰ mõſtrant: vt ſic auditoribꝰ ducatũ ꝓbeãt.

¶ Blãdiẽtur vo. Suſtẽtantes. lactantes. ſicut ille qui dicit. Obſecro vos fratres ꝑ miſericordiam di vt exi. cor. u. hoſtiam vi. ꝛ ſan. ꝛ deo pla. ꝛ obſecro vos tanquã ad. ꝛ pe.

¶ Quomõ ꝛc. Omnipotẽs deus tanquã miſericors ꝛ miſerator modo

aquilę modo gallinę· modo matri blãdienti ſe cõparat: vt vos ſaltẽ blandicijs alliciat. Sicut etiam aquila in rupibꝫ inaccesſis nidũ parat: ne acceſſus alicui pateat. Et in medio ameriſtum lapidẽ qui omnia venena fugat ſcd'm phyſicos: propter ſerpentes arcendos· ꝛ quędam alia ſecreta naturę collocat. Sic ipſe in cordibus noſtris lapidem.i. fidem ſuam ponit ſcilicet ſe ipm qui eſt lapis abſciſus ſine manibus de monte quo omnia venena diaboli fugãtur. Aquila enĩ plus omĩbꝫ beſtijs ꝛ iumentis pecudibus auibuſq; fętus diligit vt aiunt qui de animãtium ſcripſere naturis.

Videbitis. O apoſtoli· multitudinẽ venientiũ ad fidez. Et gau· cor· v· de ſalute illoꝝ· ꝛ oſſa veſtra virtutes germinabũt ĩ aliorũ cordibus fructus bonę volũtatis ꝛ operationis. Sicut enĩ corpus oſſibus: ita anima ſuſtẽtatur virtutibꝫ.

Et oſſa veſtra. In die iudicij corpora vr̃a reuiuiſcẽt in imoꝛtalitate· vt ſicut corpore ꝛ anima in p̃ſenti vita deo ſeruiuiſtis: ſic corpore et anima premia recipiatis.

Cognoſcetur. In iudicio ſcꝫ bonis ſuauis ꝛ mitis· impijs vltoꝛ ꝛ fortis cognoſcetur filius· qui p̃ris manus p quẽ omnia operatur.

In igne. Qui gehenna erit malis quos inuoluet· ꝛ ducet ad ſupplicium ęternũ quo purgabitur quod in boniſ erit purgãdum.

Quadrigę. Curruſq; tunc triumphaturus· ꝛ omnes aduerſarios debellaturus· non ꝙ egeat miſterio angeloꝝ.

In igne do· In iudicio. Vel diſcretio eius et iuſticia monſtratur dum bonos a malis diuidit iuſto iudicio non potentia.

Gladio. Sentẽtia· vñ amos· Gladio dei pibunt omnes peccatores terrę. Dñs enĩ reddet vnicuiq; qð meretur: oẽs cognoſcẽt illũ iuſtuꝫ iudicẽ ꝛ laudabũt eius iudicium.

ſet plus· vnde et ſi illa obli· fu· e· tamẽ non obli·
ſin preſenti· vnde vobiſcũ ſum vſ· a· ꝯ· ſ·
ſceleſti

ita ego conſolaboꝛ vos: et in ierlm

ſpreſencia mea. ſo fideles in eterna beatitudine deũ· ſ· ſicuti eſt. vnde beati mũdo corde q· i· d· v. ſ ꝛ gaudiũ· v· ne tol· a vo· ſ ſine fine.

conſolabimini. Videbitis ꝛ gaudebit coꝛ veſtrũ: ꝛ oſſa veſtra qua

ſ hyeme moꝛtua· vere rediuiua. ſ in die iudicij vel hic.

ſi herba germinabunt. Et cognoſ

ſ potẽtia· operatio· vnde ad pharaonem per moyſen· manus domini ſup te ꝛ ſup populum tuum. ſ quibus dicet venite benedicti patris mei.

cetur manus domini ſeruis eius

ſ demonibus· iudeis. operibus reprobis· quibus dicet· ite maledicti in ig· e·

ꝛ indignabitur inimicis ſuis. Qꝛ

ſ ignis ante ipſum pcedꝫ· ꝛ ignis in cõſ· e· ep· ſad iudiciũ.

ecce dominus ĩ igne veiet: ꝛ qua

ſ angeli in iudicio comitantes eum.

ſi turbo quadrigę eius. Reddet in

ſ dicendo ite maledicti in ig· e·
ſ eſurim· ꝛ nõ d· m· m·

indignatione furoꝛem ſuũ: ꝛ incre

ſ ſentẽtia terribilis quaſi ignis deuoꝛabit eos.

patione ſuã in flamma ignis. Qꝛ

in igne dominus diiudicabit: ꝛ in

ſ multi inueniemtur qui modo putãtur pauci.

gladio ſuo ad omnẽ carnẽ: ꝛ multi

ſomnes mali damnati.

plicabuntur interfecti a domino.

Qui ſanctificabãtur· ꝛ mundos ſe

ſalij poſt ianuam.

putabãt in oꝛtis poſt unã intrinſecus qui comedebant carnẽ ſuillaꝫ

ſcõtra legẽ.
ſcetera pꝛohibita. ſ quẽ nos glirẽ dicimus.

ꝛ abominationẽ ꝛ murẽ: ſimul cõ

ſomnes. ſcui omnia aperta.

ſumentur dicit dominus· Ego autẽ opera coꝛum ꝛ cogitatõnes eorum venio vt cõgregem cum omnibus gentibus ꝛ linguis: et ve·

ſ que modo latent. ſ vel. ſ que cuã iudicabunt· vnde qui viderit mul· ad ꝯ· c· ⁊c·
ſ vnde cõgregabũtur añ· e· o· g.
ſ quibus cogitationes accuſabũt vel defendẽt
ſ omnes gẽtes ad iudiciũ vel ad fidem· hec vero pertinẽt ad pꝛimum aduentũ· ꝛ fidem gentiũ.

Qui ſanctificabãtur. Opinione ſua in fontibus ꝛ baptiſmatibus quę ſibi in locis amenis parabant· vbi ꝛ luxuriabantur libentius vt ſtatim ſe mundarent ꝛ abluerent tanquã ſic mundari potuiſſent. Ibi ante ydola luxuriabãtur cũ maſculis ꝛ feminis more canũ. Et hoc eſt· poſt vnam intrinſecus.i. retro qð turpe eſt dicere: ſed tamen dicitur ad confuſionem eoꝝ qui nec erubeſcunt facere.

Qui ſanctificabantur. Poſſumus ſecũdum tropologiam dicere oẽs voluptatis magis q̃ꝫ dei amatores dicere ſanctificari in oꝛtis ꝛ in liminibꝫ ſecũdum· lxx· quia in myſteria veritatis nõ valẽt introire ꝛ comedere cibos pietatis· quia non ſunt ſancti coꝛpore ꝛ ſpiritu. Nec comedunt carnem xp̃i vt habeant vitam ęternam· ꝛ enim paſ· n· ĩm· ẽ xp̃s· qui nõ foris ſed in vna domo ꝛ intus comeditur.

In oꝛtis. Nõ ſacrificio vitulę rufę ſicut p̃cipiebatur in lege.

Ego aũt. Quaſi iõ venio ad iudiciũ cũ oĩbus gentibus ꝛ liguis vt iudicẽ ſimul oĩa opera eoꝝ ꝛ cogitatõnes· ꝛ reddã eis oĩa quę merentur.

Linguis. Quę ſecundũ apoſtolũ nõ ſolũ hoĩm ſunt ſꝫ etiã angeloꝛum. Vnde intelligimus omnes creaturas a domino iudicandas non ſolum ſuper terrã ſed ꝛ in mari ꝛ in cęleſtibus. Iuxta illð· In ebriatus eſt ĩ cęlo gladius meus ꝛ vſq; ad terram deſcendit.

ſ oculis coꝛdis. ſ diuinitatẽ ꝛ bonitatem que ſupꝛa omnia.

nient ꝛ videbunt gloꝛiam meam

ſ qui crediderũt. ſ apoſtolos.

Et ponam in eis ſignum et mittaꝫ

ſ iudeis· ſ reliquie ſalue fient· niſi dominus ſa· re· no· ſe·
ſ conuertẽdas

ex eis qui ſaluati fuerint ad gẽtes

ſ per has omnes mũdi partes ſignificãtur.
ſ lidi enĩ periti ſunt ſagittarij. ſ ſcꝫ athene·

in mare in affricam· et lidiam te·

ſ occidẽtem ſcꝫ.

nentem ſagittam in ytaliam· ꝛ grę

ſ ſcꝫ.

ciam· ad inſulas lõge: ad eos qui

ſ vnde quibus nõ eſt annũciatum de eo videbũt.

non audierũt de me: et non viderunt gloꝛiam meã. Et annũciabũt

ſ fideles iudei. ſ miſſi ad nationes.
ſapoſtoli.

gloꝛiam meã gentibus et adducẽt

ſfideles ſ o iudei.

omnes fratres veſtros cũctis gen

ſ poſtula a me ꝛ dabo tibi ge· he· t·

tibus donum domino in equis ꝛ

ſ debiles qui ab alijs poꝛtãtur. ſ de quibꝰ noliꝫ fieri ſ· e· ꝛ· mu·

in quadrigis· ꝛ i lecticis· ꝛ in mu

ſ qui auxilio adduci alioꝝ ꝛ moꝝ grauitate oꝛnari debuerũt ſapiẽtie ꝛ predicacõĩ. ſ eccleſiã preſentẽ ꝛ futuram. ſ pꝛius ad preſentẽ poſt ad celeſtem iheruſalem· ꝛ hoc eſt ad m· ſ· m·.

lis· ꝛ in carrucis ad montem ſcm̃ meum iheruſalem dicit dominus.

ſ quali leticia· ſ· agitur illð qð cũ ſummo gaudio conſueuerunt facere. ſ ſpũales fructus ſicq̃uo ſi inferant filii iſrael munus

ſ coꝛpoꝛe ĩmaculato. ſeccleſiam.

in vaſe mundo in domum domini

ſ iudeis ſ vel ex vtriſq;. ſ gẽtibus cõuerſis: reprobato miſterio iudeoꝝ ſſe ꝛ alios ſanctificantes. ſ ſacerdotes apoſtolos ꝛ apoſtolicos viros ſ qui in abſcõdito non ſequũtur ſeriem generis: ſed oꝛdinem fidei.

Et aſſumam ex eis in ſacerdotes

ſ aſſumptos de mundo in miniſtros dei.

et leuitas dicit dominus. Quia ſi

ſ aeru. ſ ſcd'm figuram innouati.
ſ beati mites q· i· p· t.

cut celi noui et terra noua q̃ ego

ſ immobilia.

facio ſtare coꝛam me dicit dominꝰ

ſ liberatũ a ſeruitute coꝛruptionis. ſ filii ſpũales. ſ filii dei. ſ o apoſtoli. ſ chriſtianũ cui aliud non ſuccedit.

ſic ſtabit ſemen veſtrum· et nomẽ

rum. Vnde intelligimus omnes creaturas a domino iudicandas non ſolum ſuper terrã ſed ꝛ in mari ꝛ in cęleſtibus.

Et ponã in eis ſig· Crucis· chriſtianitatis· ſalutis· q̃ ſignati ĩ ezechiele non interficiuntur· quo in ęgipto poſtes ſignantur· et iſrlitę ſaluantur. Hoc ſignũ achaꝫ noluit petere qð ſupponit yſaias. Ecce virgo cõci· ⁊c.

In mare. Mundum ſcꝫ cuius partes ſubdit affricam ⁊c· meridianam ſcꝫ plagam in qua affrica eſt.

Et mittã ex eiſ. Videtur eſſe cõtrariũ cum d' iudicio prius dictum ſit reuerti ad primum aduentum quo apoſtoli ad gentes diriguntur et audiũt. Ite do· o· g· Sꝫ iudicij dies predicatur: vt metu futurę pęnę pteriti accipiãt aduentũ ſaluatoris ꝛ apl'oꝝ p̃dicationeꝫ qui ſunt p̃mittẽdi.

In equis. In eq̃s ſunt adducti q̃ velociter credũt· ꝛ cito ad fidem currũt.

In quadrigis. Phyloſofos ſcꝫ ꝛ doctrina ꝛ moꝝ honeſtate fulgẽtes· vnð citius ad doctrinã quattuoꝛ euãgeliſtaꝝ pueneriũt ꝛ quattuoꝛ pricipalibꝫ virtutibꝫ ſubleuati cęleſtia mẽte attigerũt.

In mulis. Super quos dauid ꝛ ſalomõ ſediſſe legũt· q̃ enĩ a mðĩ fętu ſteriles ſũt dño q̃ p illos figurat: q̃ſi mãſueti deſeruiũt.

In carrucis. Lxx· tectis vehicul'· a lij ſimpl'r vehiculis. Hi ſunt quibus dicitur. Inuicem onera veſtra poꝛtate..

Dño. Quaſi cũ tãta lęticia adducũt apl'i fres vr̃os q̃ꝫ munera fides· ſpes· caritas· oratio munda· bona opa· ꝛ cętera vaſa pura coꝛda· et coꝛpa immaculata.

Inferant. Qð ſcd'm legẽ ter in anno faciebãt· ſcꝫ ĩ paſcha· in pẽtheconſte· ĩ feſtiuitate tabernaculoꝝ. Vñ nõ apparebis ĩ ꝯſpectu meo vacuꝰ.

Domũ domini. Templũ dei ſanctũ ẽ quod eſtis vos. Et alibi. Templum dei eſtis ꝛ ſpũs ſanctus habitat in vobis.

Quia ſicut cę. Quaſi: ſic h' innouata ĩ ęternũ manebũt ĩmobilia ſic ſemẽ vr̃m o apl'i innouatũ ab oĩ coꝛruptõe carnis ĩ ęternũ mecũ regnabit

Quia ſicut ce·vo· Hec vſqꝫ ad finē libri ptinent ad diē iudicij.

Menſis ex men. Mene grece: latine luna· vñ neomenia· quaſi noua luna. A mene menſis apud illos qui initiũ kl'ar non ſecundũ ſolis curſum ⁊ diuerſa ſpacia mēſium: ſed ſcd̄m lunę circuitũ ⁊ terminant ⁊ incipiunt q̄ȯ hebrei faciũt. Per menſem ergo lunam· p lunā que modo creſcit modo decreſcit· ⁊ ſicut aiunt phyſici et phyloſofi a ſole quod non habet lumē recipit: eccleſia intelligitur· d qua. Permanebit cũ ſole ⁊ ante lunā· ⁊ alibi. Pulcra vt luna electa vt ſol et hoc eſt· erit m· e· m·

Et egredietur. Electi quaſi ad videndum non loco ſꝫ intelligentia vł viſione manifeſta· vt ad laudem dei magis accedant.

Et videbũt. Nõ mirũ ſi ſancti iam immortales reprobos videãt: cũ prophetę adhuc mortales hec omnia videre meruerunt.

ſo apoſtoli. † ſeccleſia ſcꝫ celeſtis conſtructa ex preſenti. ſ ſpũalis. ſ et erit· m̄· vt ſcꝫ tranſcenſis diebus i quibus factus eſt mũdus in vero ſabbato quieſcamus· ſ carnali

ueſtrum. Et erit †menſis ex menſe:

ſ ſabbatiſmus qui reſeruat populo dei· ſ quaſi ille quieſcet in futuro: qui hic quieſcit a malo opere. † ſ in die iudicii.

et ſabbatum ex ſabbato. †Ueniet

ſ omnes gẽtes quaſcũqꝫ· ſe· ve· ⁊ ad. ſ ⁊ videbit o· ca· ſa· d· ſ ſancti cũ corporibus ſuis. ſ etiã malí territi dei omnipotentiam adorabũt.

omnis caro ut adoret coraꝫ facie mea dicit dominus. Et egredietur

† ſ omnium reproboꝝ:

et uidebunt cadauera †uiroꝝ qui

ſ legem naturalē vel ſcriptam· ſ preuaricãtes re· o· p· t· † ſ materialis vel cõſcientie·

preuaricati ſunt i me. †Uermis eo

ſ ſic nec materia eius· ſ materialis vel conſcientie·

rum non morietur: et ignis eorum

ſ quia ſemper erit ei qȯ cõſumat ſcꝫ ma li pdurãtes in penis ſ reprobi electis.

nõ extinguetur: ⁊ erunt uſqꝫ ad ſa-

ſ letabitur iuſtus cũ viderit vindictã. ſ ſanctis.

tietatem uiſionis omni carni.

Cadauera. Q: in eternam damnationem cadent· ſcd̄m quod ⁊ demões cadauera poſſunt dici ſcd̄m ꝙ etiam hoĩes appellãtur· vñ· inimicus homo hoc fecit.

Uermis eo. Materialis vel conſcientię. Unde ſicut tinea comedit veſtimentũ: et vermis corrodit lignũ· ⁊ ignis deuorat ligna: ſic meror ⁊ triſticia excruciaroꝛ viri.

Ad ſatietatem. Quia ſcilicet boni videbunt eos a ſe iuſto dei iudicio ſeparatos amiſſa potẽtia qua ſeuiebãt cõtra bonos· et vindictam dei in illos tantam vt maiorẽ nõ expoſcant. Qui modo dicũt. Uſquequo dñe non vindicas ſanguinem noſtrum: Saciabuntur quoqꝫ de beatitudīe ſua agẽtes gratias viſa impioꝝ ineffabili pena.